

Cymunedau yn Gyntaf: Llinell Sylfaen 2012

Pwyntiau cysylltu

Cymru

Yn achos ymholiadau am ystadegau cysylltwch â'r Gwasanaethau Gwybodaeth a Dadansoddi:

Ffôn: 029 2082 3332

E-bost: stats.info.desk@wales.gsi.gov.uk

Minicom: 029 2082 3280

Ffacs: 029 2082 5350

Cyfeiriad: Uned Cyhoeddiadau Ystadegol
Y Gwasanaethau Gwybodaeth a
Dadansoddi,
Llywodraeth Cymru,
Parc Cathays
CAERDYDD, CF10 3NQ

Gallwch ddod o hyd i Ystadegau ar gyfer Cymru ar y rhyngwrwyd

www.cymru.gov.uk/ystadegau

www.twitter.com/ystadegaucymru

Y Deyrnas Unedig

Yn achos ymholiadau ystadegol, cysylltwch â'r Swyddfa Ystadegau Gwladol

Ffôn: 0845 601 3034

Ymholiadau yng Nghymraeg:

01633 813381

Minicom: 01633 812399

E-bost: info@statistics.gov.uk

Ffacs: 01633 652747

Cyfeiriad: Canolfan Cysylltiad Cwsmer,
Ystafell 1.015,
Swyddfa Ystadegau Gwladol,
Ffordd Caerdydd,
Casnewydd, NP10 8XG

Gallwch hefyd ddod o hyd i Ystadegau Gwladol ar y rhyngwrwyd

www.statistics.gov.uk

Cyhoeddiad Ystadegau Gwladol

Cynhyrchir ystadegau swyddogol sy'n dwyn logo Ystadegau Gwladol i safonau proffesiynol uchel a nodir yng Nghod Ymarfer Ystadegau Gwladol. Maent yn cael eu hadolygu yn rheolaidd o safbwynt sicrwydd ansawdd er mwyn sicrhau eu bod yn diwallu anghenion y cwsmer. Fe'u cynhyrchir yn rhydd rhag unrhyw ymyrraeth wleidyddol.

© Hawlfraint y Goron 2014

Cyhoeddwyd gyntaf 2014

ISBN 978 1 4734 0967 5

Llywodraeth Cymru

WG21021

Gellir dyblygu darnau byr o'r cyhoeddiad hwn, ac eithrio mapiau ar yr amod y cydnabyddir y ffynhonnell yn llawn. Dylid cyfeirio ceisiadau am ddyblygu mapiau a darnau hirach at

Yr Uned Hawlfraint,
Gwasg Ei Mawrhydi,
St Clements House,
2-16 Colegate,
Norwich,
NR3 1BQ

Seilir y map hwn ar fap Arolwg Ordnans Cynulliad Cenedlaethol Cymru gyda chaniatâd yr Arolwg Ordnans ar ran Rheolwr Llyfrfa ei Mawrhydi,

© Hawlfraint y Goron. Cedwir pob hawl.

Byddai ei atgynhyrchu heb ganiatâd yn torri'r Hawlfraint y Goron a gallai arwain at eich erlyn neu ddwyn achos sifil yn eich erbyn. Rhif Trwydded GD272221.

Yn achos ymholiadau am y cyhoeddiad hwn, cysylltwch â'r

Ffôn: 029 2082 3332

E-bost:

ystadegau.cynhwysiant@cymru.gsi.gov.uk

Diwygiad i “Cymunedau yn Gyntaf: Llinell Sylfaen 2012”

Tudalen Cywiriad, 17 Tachwedd 2015

Dyma hysbysu defnyddwyr bod tudalen cywiriad wedi cael ei gynhyrchu ar gyfer adroddiad Cymunedau yn Gyntaf: Llinell Sylfaen 2012. Mae hyn oherwydd bu darganfod camgymeriad yn y data crai a ddefnyddir i baratoi Dadansoddiad Dangosyddion Mynegai Amddifadedd Lluosog Cymru (MALIC) 2012. Mae'r data diwygiedig yn effeithio ar y dangosydd "Canran y boblogaeth sy'n derbyn budd-daliadau seiliedig ar incwm" ar gyfer Clystyrau Cymunedau yn Gyntaf.

Manylion y gwall

Darganfyddodd yr Adran Gwaith a Phensiynau (DWP) gwall yn y data dangosyddion incwm roedden nhw wedi darparu ar gyfer parth incwm MALIC, sy'n ymwneud â gwaharddiad damweiniol rhywfaint o ddata ar gredydau treth.

Data a effeithiwyd

O fewn pob un o'r 52 proffil clwstwr, dim ond un dangosydd sydd wedi ei effeithio: "Canran y boblogaeth sy'n derbyn budd-daliadau seiliedig ar incwm", o fewn y Dangosyddion Cymunedau Ffyniannus. Mae'r gwall yn effeithio ar yr Ardaloedd Cymunedau yn Gyntaf unigol a'r gwerthoedd pob ardal Cymunedau yn Gyntaf. Dydy gwerthoedd Awdurdodau Lleol a Chymru ar y cyfan ddim wedi eu heffeithio gan y camgymeriad hwn.

Nid oes newid i rengoedd MALIC a ddangosir yn y proffiliau. Mae hyn oherwydd bod y rhengoedd yn cael eu cymryd o MALIC 2011, na effeithir gan y gwall.

Cyhoeddwyd diweddariadau i'r dangosydd incwm ar gyfer Ardaloedd Cymunedau yn Gyntaf ar StatsCymru fel rhan o setiau data 2013 a 2014 dangosyddion MALIC. Mae'r rhain hefyd wedi cael eu hadolygu¹ yn sgil y gwall, a effeithiodd data ar gyfer 2012, 2013 a 2014.

¹ Cyhoeddwyd diwygiadau i ddangosyddion 2014 ar 12 Awst a dangosyddion 2013 ar 17 Tachwedd 2015

Canran y boblogaeth sy'n cael budd-daliadau seiliedig ar incwm		
Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Gwreiddiol	Diwygiedig
Pob Ardal Cymunedau yn Gyntaf	30	33
Ynys Môn	29	32
Gwynedd	30	32
Conwy	29	33
Sir Ddinbych - Rhyl a Dinbych Uchaf	42	45
Sir y Fflint - Gorllewin	28	30
Sir y Fflint - Dwyrain	29	31
Wrecsam - Parc Caia a Hightown	31	33
Wrecsam - Pentrefi Trefol	27	30
Sir Benfro	31	34
Sir Gaerfyrddin	28	30
Abertawe - Dwyrain	30	32
Abertawe - Gogledd Ddwyrain	31	33
Abertawe - Gogledd Orllewin	35	39
Abertawe - De	29	32
Abertawe - Gorllewin	38	42
Castell-nedd Port Talbot - Dyffryn Afan	26	28
Castell-nedd Port Talbot - Tref Castell-Nedd	30	32
Castell-nedd Port Talbot - Traethmelyn	34	37
Castell-nedd Port Talbot - Cymoedd	22	24
Pen-y-bont ar Ogwr - Isaf	30	32
Pen-y-bont ar Ogwr - Canol	27	29
Pen-y-bont ar Ogwr - Uchaf	29	32
Bro Morgannwg	31	33
Rhondda Cynon Taf - Cynon Isaf	31	33
Rhondda Cynon Taf - Pontypridd	30	31
Rhondda Cynon Taf - Y Porth	25	26
Rhondda Cynon Taf - Gorllewin Taf	25	27
Rhondda Cynon Taf - Cynon Uchaf	31	33
Rhondda Cynon Taf - Rhondda Fach Uchaf	34	36
Rhondda Cynon Taf - Rhondda Fawr Uchaf	27	29
Rhondda Cynon Taf - Rhondda Ganol	24	26
Merthyr Tudful - Canol	25	27
Merthyr Tudful - Gogledd	37	40
Merthyr Tudful - De	22	24
Caerffili - Basn	34	35
Caerffili - Cymoedd Canol Dwyrain	23	25
Caerffili - Cymoedd Canol Gorllewin	25	27
Caerffili - Cwm Rhymni Uchaf	28	30
Blaenau Gwent - Ebwy Fawr	29	31
Blaenau Gwent - Gogledd Ebwy Fach	26	28
Blaenau Gwent - De Ebwy Fach	26	28
Blaenau Gwent - Tredegar	31	33
Torfaen - Gogledd	29	31
Torfaen - De	29	31
Casnewydd - Canol	35	40
Casnewydd - Dwyrain	34	36
Casnewydd - Gogledd	33	35
Casnewydd - Gorllewin	29	31
Caerdydd - Butetown Glanyrafon Grangetown	34	39
Caerdydd - Dwyrain	34	36
Caerdydd - Y Sblot Tremorfa Adamsdown Y Rhath	29	33
Caerdydd - Gorllewin	40	42

Cynnwys

Cyflwyniad	1
Beth yw Cymunedau yn Gyntaf?	1
Sut y diffiniwyd ardaloedd Cymunedau yn Gyntaf?	1
Daearyddiaeth a Ddefnyddiwyd - Ardaloedd Cynnyrch Ehangach Haen Is	2
Beth yw MALIC?	3
Ffurf yr Adroddiad	3
Proffiliau Ardaloedd Cymunedau yn Gyntaf	5
Atodiad A: Newidiadau i Ardaloedd Cynnyrch Ehangach Haen Is o fewn Clystyrau Cymunedau yn Gyntaf yn dilyn Cyfrifiad 2011	162
Atodiad B: Geirfa	163
Atodiad C: Gwybodaeth dechnegol am y dangosyddion	170
Atodiad D: Ansawdd y data	179

Cyflwyniad

Mae'r adroddiad hwn yn cynnig gwaelodlin ar gyfer pob clwstwr Cymunedau yn Gyntaf, yn dilyn adlinio'r rhaglen ym mis Ebrill 2012.

Mae'n dwyn ynghyd cyfoeth o ddata ynghylch pob clwstwr Cymunedau yn Gyntaf – gan gynnwys data o Fynegai Amddifadedd Lluosog Cymru 2011 a Chyfrifiad 2011.

Beth yw Cymunedau yn Gyntaf?

Mae Cymunedau yn Gyntaf yn rhaglen gymunedol sy'n cynorthwyo agenda Llywodraeth Cymru er mwyn Trechu Tlodi.

Mae'r rhaglen yn datblygu ar gyflawniadau Cymunedau yn Gyntaf ers ei lansio yn 2001 ac mae'n cadw gafael ar y rhannau gorau o'r rhaglen bresennol. Mae'n cynorthwyo'r bobl fwyaf difreintiedig yn ein hardaloedd mwyaf difreintiedig, gyda'r nod o gyfrannu at leddfu tlodi parhaus.

Mae Timau Cyflawni Cymunedau yn Gyntaf, a ariannir gan Lywodraeth Cymru, yn gweithio gyda phreswylwyr, mudiadau cymunedol, busnesau ac asiantaethau allweddol eraill yn yr ardaloedd hyn, a elwir yn Glystyrau, a byddant yn canolbwyntio ar gamau gweithredu sy'n arwain at gynladwyedd a lles cymunedau yn y tymor hir. Mae cynnwys pobl leol ym mhob agwedd ar y gwaith hwn yn nodwedd hanfodol o'r rhaglen.

Nod Cymunedau yn Gyntaf yw cyfrannu at yr ymdrech, law yn llaw gyda rhaglenni eraill, i leihau'r bylchau o ran addysg/sgiliau, bylchau economaidd a bylchau o ran iechyd rhwng ein hardaloedd mwyaf difreintiedig a'n hardaloedd mwy cefnog.

Mae'r Rhaglen yn cynnwys tri amcan strategol er mwyn helpu i gyflawni'r canlyniadau hyn:
Cymunedau Ffyniannus
Cymunedau sy'n Dysgu
Cymunedau Iachach

Sut y diffiniwyd ardaloedd Cymunedau yn Gyntaf?

Pennwyd ardaloedd Clwstwr Cymunedau yn Gyntaf yn unol â meini prawf a gyhoeddwyd gan y Gweinidog Llywodraeth Leol a Chymunedau ar y pryd, ym mis Tachwedd 2011. Seiliwyd pob Clwstwr ar yr ardaloedd mwyaf difreintiedig yng Nghymru yn ôl Mynegai Amddifadedd Lluosog Cymru 2011, a rhoddir ffocws penodol ar y 10 y cant mwyaf difreintiedig. Cafodd ardaloedd eraill eu cynnwys pan oedd modd cyfiawnhau hynny ar sail ffiniau naturiol cymunedau; aliniad gyda ffiniau ar gyfer gwasanaethau partner allweddol; rhoi sylw i agweddau penodol ar dlodi; neu ymgysylltu gyda grwpiau penodol o bobl agored i niwed. Cytunwyd ar ffiniau terfynol pob Clwstwr gan y Gweinidog yn dilyn ceisiadau a gafwyd gan y Cyrff Cyflawni Arweiniol, ar sail y meini prawf hyn. Rhyngddynt, mae'r 52 Clwstwr yn cynnwys yr holl ardaloedd a ystyrir yn rhai cymwys i'w cynnwys yn y rhaglen nawr.

Daearyddiaeth a Ddefnyddiwyd - Ardaloedd Cynnyrch Ehangach Haen Is

Cynlluniwyd Ardaloedd Cynnyrch Ehangach Haen Is¹ gan y Swyddfa Ystadegau Gwladol er mwyn sicrhau eu bod yn cynnwys cyfanswm cyson o ran poblogaeth a daearyddiaeth sefydlog, fel bod modd cynnal cymariaethau ystadegol o ardaloedd bach dros gyfnod o amser. Er bod maint daearyddol yr ardaloedd hyn yn amrywio gryn dipyn, bwriedir i faint y boblogaeth ym mhob Ardal Cynnyrch Ehangach Haen Is fod tua'r un faint, gyda phoblogaeth gyfartalog o 1600 o bobl. Caiff ffiniau Ardaloedd Cynnyrch Ehangach eu diwygio yn dilyn pob Cyfrifiad, er mwyn ystyried y newidiadau i'r boblogaeth. Yng Nghyfrifiad 2001, roedd 1,896 o Ardaloedd Cynnyrch Ehangach Haen Is. O ganlyniad i newidiadau ar ol Cyfrifiad 2011, mae 1,909 o Ardaloedd Cynnyrch Ehangach Haen Is yn bodoli erbyn hyn.

Mae 52 Clwstwr Cymunedau yn Gyntaf yn cynnwys nifer o Ardaloedd Cynnyrch Ehangach Haen Is, tua 7-10 fel arfer. Ar gyfer y rhan fwyaf o glystyrau, mae tua hanner yr Ardaloedd Cynnyrch Ehangach Haen Is yn y 10% mwyaf difreintiedig yng Nghymru, fel y nodir ym Mynegai Amddifadedd Lluosog Cymru 2011. Mae modd gweld manylion ynghylch y ffordd y mae Clystyrau Cymunedau yn Gyntaf wedi eu heffeithio gan y broses o ddiwygio'r Ardaloedd Cynnyrch Ehangach Haen Is yn Atodiad A.

Mae'r mapiau sy'n ymddangos yn yr adroddiad hwn, a data MALIC 2011, yn seiliedig ar y ffiniau a oedd yn bodoli ar yr adeg y sefydlwyd y clystyrau yn wreiddiol. Seiliwyd data Cyfrifiad 2011 ar ffiniau 2011. Dim ond nifer fach o ardaloedd sy'n cael eu heffeithio gan hyn - darparir rhagor o wybodaeth yn y tudalennau am y clystyrau perthnasol ac yn Atodiad A.

Mae modd gweld chwiliadur Ardaloedd Cynnyrch Ehangach Haen Is i Glystyrau Cymunedau yn Gyntaf yma:

<https://stats.wales.gov.uk/Catalogue/Community-Safety-and-Social-Inclusion/Communities-First>

Mae modd gweld chwiliadur codau post i Ardaloedd Cynnyrch Ehangach Haen Is yma:

<https://stats.wales.gov.uk/Catalogue/Community-Safety-and-Social-Inclusion/Communities-First>

¹ <http://www.ons.gov.uk/ons/guide-method/geography/beginner-s-guide/census/super-output-areas--soas-/index.html>

Beth yw MALIC?

Trosolwg

Mynegai Amddifadedd Lluosog Cymru 2011² yw mesur swyddogol amddifadedd cymharol ar gyfer ardaloedd bach yng Nghymru. Fe'i paratowyd gan Lywodraeth Cymru. Datblygwyd y Mynegai fel offeryn er mwyn nodi a deall amddifadedd yng Nghymru, fel bod modd i gyllid, polisi a rhaglenni ganolbwyntio ar y cymunedau mwyaf difreintiedig mewn ffordd effeithiol. Mae MALIC 2011 yn diweddarau'r Mynegai a gyhoeddwyd yn 2008, heb wneud newidiadau i'r fethodoleg, ac eithrio pan fo'r data sydd ar gael yn golygu nad oes modd osgoi hynny. Cyhoeddir y Mynegai nesaf tuag at ddiwedd 2014.

Caiff y Mynegai ei greu fel set o raddfeydd, gyda graddfa 1 yn cael ei neilltuo i'r ardal mwyaf difreintiedig. Mae graddfeydd yn system fesur berthynol; mae modd i ni wybod pa ardaloedd sy'n fwy (neu'n llai) difreintiedig nag eraill, ond nid maint y bwlch rhwng yr ardaloedd hyn. Mae hyn o ganlyniad i'r ffordd y mae'n rhaid creu'r Mynegai.

Caiff graddfeydd y Mynegai eu cyfrifo ar gyfer pob un o'r 1896 ardal cynnyrch ehangach haen is yng Nghymru. **Mae MALIC 2011 yn defnyddio ffiniau Ardaloedd Cynnyrch Ehangach Haen Is 2001.**

Sut caiff y mynegai ei greu?

Caiff y Mynegai ei greu gan ddefnyddio swm wedi'i bwysoli o'r sgôr amddifadedd ar gyfer pob parth. Mae'r pwysoliad yn adlewyrchu pwysigrwydd y parth fel agwedd ar amddifadedd, ac ansawdd y dangosyddion sydd ar gael ar gyfer y parth hwnnw. Mae'r parthau a'u pwysladau ar gyfer MALIC 2011 fel a ganlyn:

incwm	23.5%	mynediad daearyddol at wasanaethau	10%
cyflogaeth	23.5%	diogelwch cymunedol	5%
iechyd	14%	amgylchedd ffisegol	5%
addysg	14%	tai	5%

Ffurfi yr Adroddiad

Mae'r adroddiad yn cynnwys proffiliau ardaloedd unigol Cymunedau yn Gyntaf:

- tabl ystadegol yn amlinellu gwybodaeth demograffeg allweddol am y boblogaeth yn yr ardal;
- map Arolwg Ordans o'r ardal Cymunedau yn Gyntaf;
- tabl ystadegol yn cynnwys graddfeydd Mynegai Amddifadedd Lluosog Cymru 2011 (MALIC 2011);
- dadansoddiad byr o MALIC 2011, gan ganolbwyntio ar grynodiadau o amddifadedd o fewn yr ardaloedd bach (LSOAs);
- tabl ystadegol gyda gwybodaeth gyd-destunol bellach (gan gynnwys data dangosyddion MALIC a'r Cyfrifiad 2011)

Caiff geirfa ei chynnwys yn Atodiad B. Mae hwybodaeth dechnegol bellach ar y dangosyddion a gynhwyswyd yn Atodiad C. Rhoddir Gwybodaeth am Ansawdd Data yn Atodiad D.

Ceir tablau data i gyd-fynd a'r adroddiad hwn ar StatsCymru: www.statscymru.cymru.gov.uk

² <http://wales.gov.uk/statistics-and-research/welsh-index-multiple-deprivation/?lang=cy>

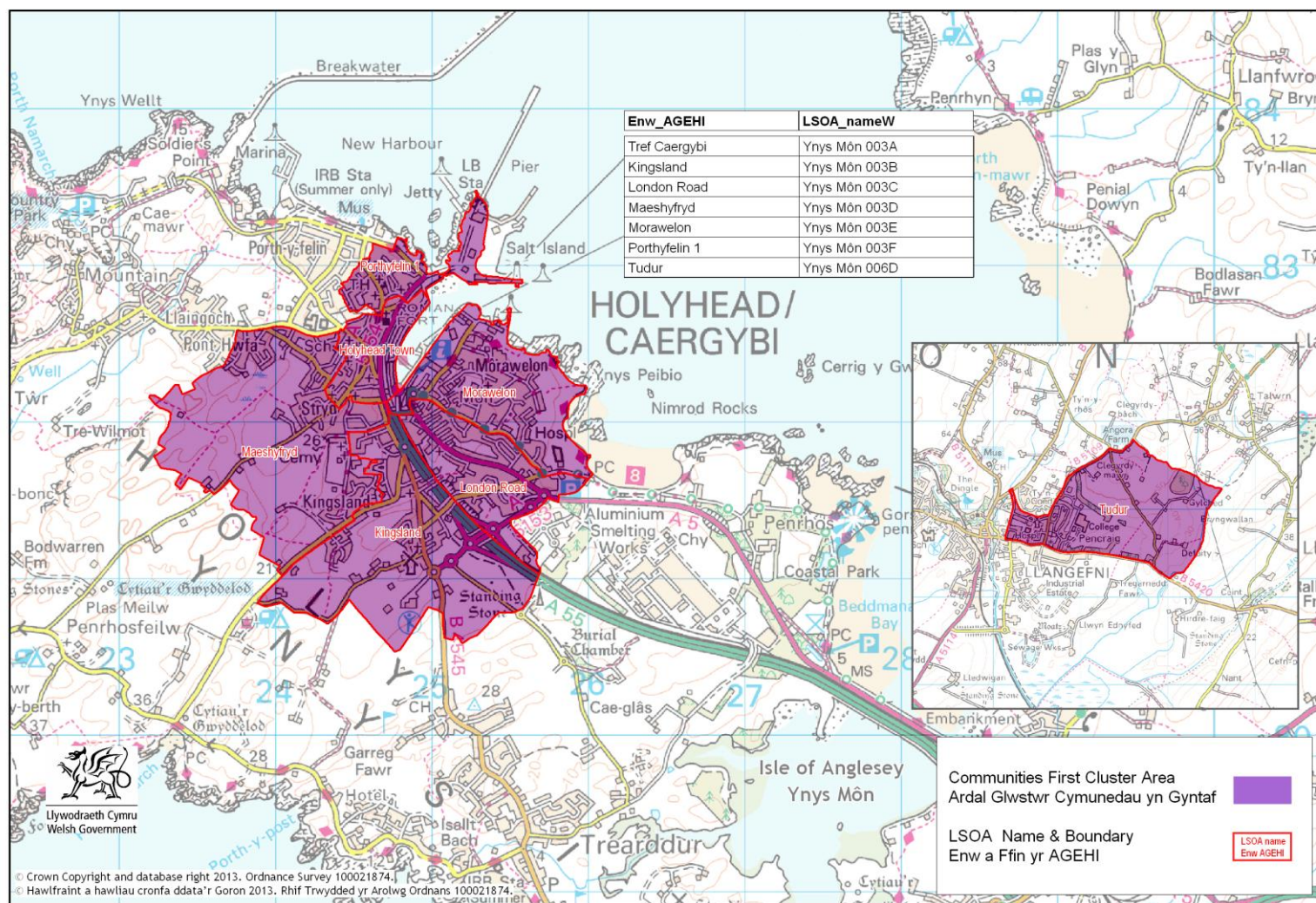
Proffiliau Ardaloedd Cymunedau yn Gyntaf	Tudalen
Ynys Môn	6
Gwynedd	9
Conwy	12
Sir Ddinbych - Rhyl a Dinbych Uchaf	15
Sir y Fflint - Gorllewin	18
Sir y Fflint - Dwyrain	21
Wrecsam - Parc Caia a Hightown	24
Wrecsam - Pentrefi Trefol	27
Sir Benfro	30
Sir Gaerfyrddin	33
Abertawe - Dwyrain	36
Abertawe - Gogledd Ddwyrain	39
Abertawe - Gogledd Orllewin	42
Abertawe - De	45
Abertawe - Gorllewin	48
Castell-nedd Port Talbot - Dyffryn Afan	51
Castell-nedd Port Talbot - Tref Castell-nedd	54
Castell-nedd Port Talbot - Traethmelyn	57
Castell-nedd Port Talbot - Cymoedd	60
Pen-y-bont ar Ogwr - Isaf	63
Pen-y-bont ar Ogwr - Canol	66
Pen-y-bont ar Ogwr - Uchaf	69
Bro Morgannwg	72
Caerdydd - Butetown Glanyrafon Grangetown	75
Caerdydd - Dwyrain	78
Caerdydd - Y Sblot Tremorfa Adamsdown Y	81
Caerdydd - Gorllewin	84
Rhondda Cynon Taf - Cynon Isaf	87
Rhondda Cynon Taf - Pontypridd	90
Rhondda Cynon Taf - Y Porth	93
Rhondda Cynon Taf - Gorllewin Taf	96
Rhondda Cynon Taf - Cynon Uchaf	99
Rhondda Cynon Taf - Rhondda Fach Uchaf	102
Rhondda Cynon Taf - Rhondda Fawr Uchaf	105
Rhondda Cynon Taf - Rhondda Ganol	108
Merthyr Tudful - Canol	111
Merthyr Tudful - Gogledd	114
Merthyr Tudful - De	117
Caerffili - Basn	120
Caerffili - Cymoedd Canol Dwyrain	123
Caerffili - Cymoedd Canol Gorllewin	126
Caerffili - Cwm Rhymni Uchaf	129
Blaenau Gwent - Ebwy Fawr	132
Blaenau Gwent - Gogledd Ebwy Fach	135
Blaenau Gwent - De Ebwy Fach	138
Blaenau Gwent - Tredegar	141
Torfaen - Gogledd	144
Torfaen - De	147
Casnewydd - Canol	150
Casnewydd - Dwyrain	153
Casnewydd - Gogledd	156
Casnewydd - Gorllewin	159

Ardal Cymunedau yn Gyntaf Ynys Môn

Nifer/Canran

	Ardal Cymunedau yn Gyntaf		Ynys Môn		Pob Ardal Cymunedau yn Gyntaf		Cymru	
	Nifer	Canran	Nifer	Canran	Nifer	Canran	Nifer	Canran
Ffigurau Poblogaeth Allweddol								
Cyfanswm y boblogaeth	10,700	100	69,800	100	728,900	100	3,063,500	100
Gwrywod	5,300	49	34,300	49	356,700	49	1,504,200	49
Benywod	5,400	51	35,500	51	372,100	51	1,559,200	51
Cyfanswm y personau rhwng 0-15 oed	2,200	21	11,900	17	152,200	21	556,300	18
Cyfanswm y personau rhwng 16-64 oed	6,700	63	42,200	61	465,700	64	1,944,600	63
Cyfanswm y personau 65 oed neu drosodd	1,700	16	15,600	22	110,900	15	562,500	18

Ffynhonnell: Cyfrifiad 2011

AGEHI	MALIC	Cyflogaeth	Incwm	Iechyd	Addysg	Tai	Yr Amgylchedd	Mynediad i	Diogelwch
							Ffisegol	Wasanaethau	Cymunedol
Tref Caergybi (W01000016)	246	183	317	557	312	88	733	1,894	27
Kingsland (W01000017)	377	456	327	346	418	242	658	1,411	241
Ffordd Llundain (W01000029)	341	522	336	510	341	54	88	1,444	334
Maeshyfryd (W01000030)	320	295	303	372	337	220	835	1,497	316
Morawelon (W01000033)	146	120	141	376	228	37	799	1,059	277
Porthyfelin 1 (W01000036)	198	183	168	456	329	48	383	1,838	141
Tudur (W01000041)	202	223	132	332	266	306	1,418	700	381

Ffynhonnell: MALIC 2011

Noder: Safle 1 = Mwyaf difreintiedig, Safle 1896 = Lleiaf difreintiedig.
Print Italog Trwm = Y 10 y cant Mwyaf Difreintiedig

Mae clwstwr Cymunedau yn Gyntaf Ynys Môn yn cynnwys rhannau o Dref Caergybi, Kingsland, Ffordd Llundain, Maeshyfyd, Morawelon, Porthyfelin a Thudur. Mae'r ardal yn cynnwys saith ardal ystadegol lai gyda chyfanswm poblogaeth o 10,700 o bobl. Caiff Mynegai Amddifadedd Lluosog Cymru (MALIC) ei gynhyrchu ar y lefel ardal fach (AGEHI) hon. Mae'r 1,896 o ardaloedd bach yng Nghymru wedi'u rhestru yn ôl safle, gydag 1 yn cynrychioli'r ardal fwyaf difreintiedig.

Yn unol â MALIC 2011, mae un ardal fach yn y clwstwr hwn yn y 10 y cant o'r ardaloedd bach mwyaf difreintiedig yng Nghymru: Morawelon (gweler y map).

O fewn y clwstwr, mae dwyster yr amddifadedd yn amrywio fesul maes ac AGEHI unigol.

Ar draws y clwstwr, ymddengys mai'r math mwyaf amlwg o amddifadedd yw Tai, gyda phedair AGEHI yn y 10 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig yng Nghymru o ran Tai (mewn print trwm ac italic yn y tabl).

Cyflogaeth ac Incwm yw'r mathau mwyaf amlwg nesaf o amddifadedd (gyda thair AGEHI yr un yn y 10 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig ar gyfer y meysydd hynny), wedi'u dilyn gan Ddiogelwch Cymunedol (gyda dwy AGEHI yn y 10 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig o ran Diogelwch Cymunedol).

Heb unrhyw AGEHI yn y clwstwr yn y 10 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig o ran Iechyd ac Addysg, mae'r rhain yn cynrychioli mathau o amddifadedd sy'n llai arwyddocaol i'r clwstwr. Heb unrhyw AGEHI yn y 30 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig o ran Mynediad i Wasanaethau, mae hyn yn cynrychioli math o amddifadedd sydd hyd yn oed yn llai arwyddocaol i'r clwstwr.

	<i>Nifer/Canran</i>			
	Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Ynys Môn	Pob Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Cymru
Dangosyddion Cymunedau Ffyniannus				
Canran y boblogaeth sy'n cael budd-daliadau seiliedig ar incwm	29.0	17.3	30.0	18.2
Canran y plant mewn aelwydydd sy'n cael budd-daliadau seiliedig	..	22.9	..	25.2
Canran y boblogaeth sy'n cael budd-daliadau seiliedig ar gyflogaeth	22.0	13.2	24.0	13.9
Canran y bobl 16-24 oed nad ydynt mewn cyflogaeth nac addysg (NEETS)	..	15.4	..	19.3
Canran y troseddwyd ifanc	9.9	5.0	6.0	3.7
Dangosyddion Cymunedau sy'n Dysgu				
Sgôr pwyntiau cyfartalog yng Nghyfnod Allweddol 2	81	82	80	83
Sgôr pwyntiau cyfartalog yng Nghyfnod Allweddol 3	97	103	96	102
Sgôr pwyntiau cyfartalog yng Nghyfnod Allweddol 4	325	394	338	406
Cyfradd yr absenoldebau mewn ysgolion cynradd	7.2	6.9	8.5	7.4
Cyfradd yr absenoldebau mewn ysgolion uwchradd	10.8	9	11.2	8.8
Canran y sawl sy'n 18-19 oed nad ydynt yn symud ymlaen i addysg uwch	85	64	85	68
Dangosyddion Cymunedau Iach				
Canran y genedigaethau byw lle y mae'r pwysau geni yn isel	7.2	5.7	7.1	5.7
Cyfradd mynychder achosion o ganser (nifer fesul 100,000)	654.5	590.5	626.7	574.9
Canran y boblogaeth sy'n ordwed	..	19.8	..	21.9
Disgwyliad oes cyfartalog ar gyfer gwrywod (nifer y blynyddoedd)	73.9	77.1	74.1	77.6
Disgwyliad oes cyfartalog ar gyfer benywod (nifer y blynyddoedd)	80.6	81.7	78.9	81.8

Ffynhonnell: MALIC 2011, Dadansoddiad Dangosyddion MALIC, Arolwg Iechyd Cymru, Arolwg Blynyddol o'r Boblogaeth

	Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Ynys Môn	Pob Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Cymru
Nodweddion Demograffig				
Personau 16 oed neu drosodd sy'n sengl (erioed wedi priodi nac wedi'u cofrestru mewn partneriaeth sifil o'r un rhyw)	39.0	29.8	39.1	33.5
Personau 16 oed neu drosodd sy'n briod, wedi ailbriodi neu sydd mewn partneriaeth sifil o'r un rhyw	37.1	49.2	38.8	46.7
Personau 16 oed neu drosodd sydd wedi gwahanu, wedi cael ysgariad neu a oedd, yn flaenorol, mewn partneriaeth sifil sydd bellach wedi'i diddymu'n gyfreithiol	15.4	11.9	14.2	11.8
Personau 16 oed neu drosodd sy'n weddw neu sy'n bartner sy'n fyw o bartneriaeth sifil o'r un rhyw	8.5	9.1	7.9	7.9
Personau sy'n dweud eu bod o Gefndir Ethnig Lleiafrifol	2.1	1.8	6.4	4.4
Personau sydd, o ran crefydd, yn dweud eu bod yn Gristnogion	56.5	65.1	48.8	57.6
Personau sydd, o ran crefydd, yn dweud eu bod yn rhywbeth heblaw am Gristnogion	1.2	1.1	3.8	2.7
Personau sydd, o ran crefydd, yn dweud 'dim crefydd'	34.1	25.5	39.4	32.1
Personau na nododd eu crefydd	8.3	8.2	8.0	7.6
Personau 3 oed neu drosodd sy'n siarad Cymraeg	47.2	57.2	11.8	19.0
Personau sy'n siarad Cymraeg neu Saesneg fel prif iaith	99.0	98.9	95.9	97.1
Personau nad ydynt yn siarad Cymraeg neu Saesneg fel prif iaith sy'n gallu siarad Saesneg	1.0	1.0	3.9	2.7
Personau nad ydynt yn siarad Cymraeg neu Saesneg fel prif iaith nad ydynt yn gallu siarad Saesneg	0.0	0.0	0.2	0.1
Nodweddion Aelwydydd				
Aelwydydd heb geir na faniau	38.7	18.0	37.1	22.9
Aelwydydd mewn llety sy'n eiddo i berchen-feddianwyr	48.5	68.8	51.4	67.8
Aelwydydd mewn llety a rentir oddi wrth yr Awdurdod Lleol neu Landlord Cymdeithasol Cofrestredig	32.4	14.7	32.7	16.5
Aelwydydd mewn llety a rentir oddi wrth landlord preifat, asiantaeth osod neu ffynonellau eraill	19.1	16.6	16.0	15.7
Aelwydydd sy'n orlawn	4.9	3.4	7.7	5.2
Aelwydydd heb wres canolog	5.0	5.3	1.7	2.3
Aelwydydd gyda phlant dibynnol	30.1	25.4	31.1	28.2
Aelwydydd sy'n aelwydydd â rhiant unigol gyda phlant dibynnol	11.2	6.0	11.6	7.5
Aelwydydd sy'n aelwydydd un pensiyner	14.5	15.7	13.1	13.7
Cyflogaeth				
Personau o oedran gweithio sy'n economaidd weithgar	62.0	65.0	58.1	65.8
Personau economaidd weithgar (ac eithrio myfyrwyr) sydd yn y categori di-waith yn ôl diffiniad yr ILO	15.8	4.7	11.8	4.3
Aelwydydd â phlant dibynnol sydd heb oedolyn mewn cyflogaeth	15.5	3.6	13.6	4.6
Iechyd				
Aelwydydd ag un person, neu fwy, sydd â salwch hirdymor cyfyngus	33.1	30.7	35.4	30.4
Personau sy'n dweud nad ydynt yn iach	22.9	21.4	27.3	22.2
Personau sy'n darparu gofal di-dâl	9.8	11.5	11.7	12.1
Pobl sy'n dweud eu bod yn y categori 'personau â salwch hir-dymor cyfyngus'	23.9	23.1	26.9	22.7
Addysg				
Personau sy'n cyflawni cymwysterau cyfwerth â 5 TGAU graddau A*-	58.6	68.3	54.3	69.0
Personau sy'n cyflawni cymwysterau cyfwerth â 5 TGAU graddau A*-C gan gynnwys Saesneg/Cymraeg a Mathemateg	36.3	50.7	32.6	50.6
Personau 16 oed neu drosodd heb unrhyw gymwysterau	33.7	24.2	37.1	25.9
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 1	17.0	12.7	15.4	13.3
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 2	17.8	16.2	15.1	15.7
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â Phrentisiaeth	3.6	4.7	3.3	3.9
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 3	11.2	11.9	10.0	12.3
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 4 ac uwch	11.9	26.1	14.2	24.5
Personau 16 oed neu drosodd nad yw eu lefelau cymhwyster yn Plant sy'n gymwys i gael prydau ysgol am ddim	4.9	4.2	4.8	4.3
	31.8	14.2	29.2	15.2

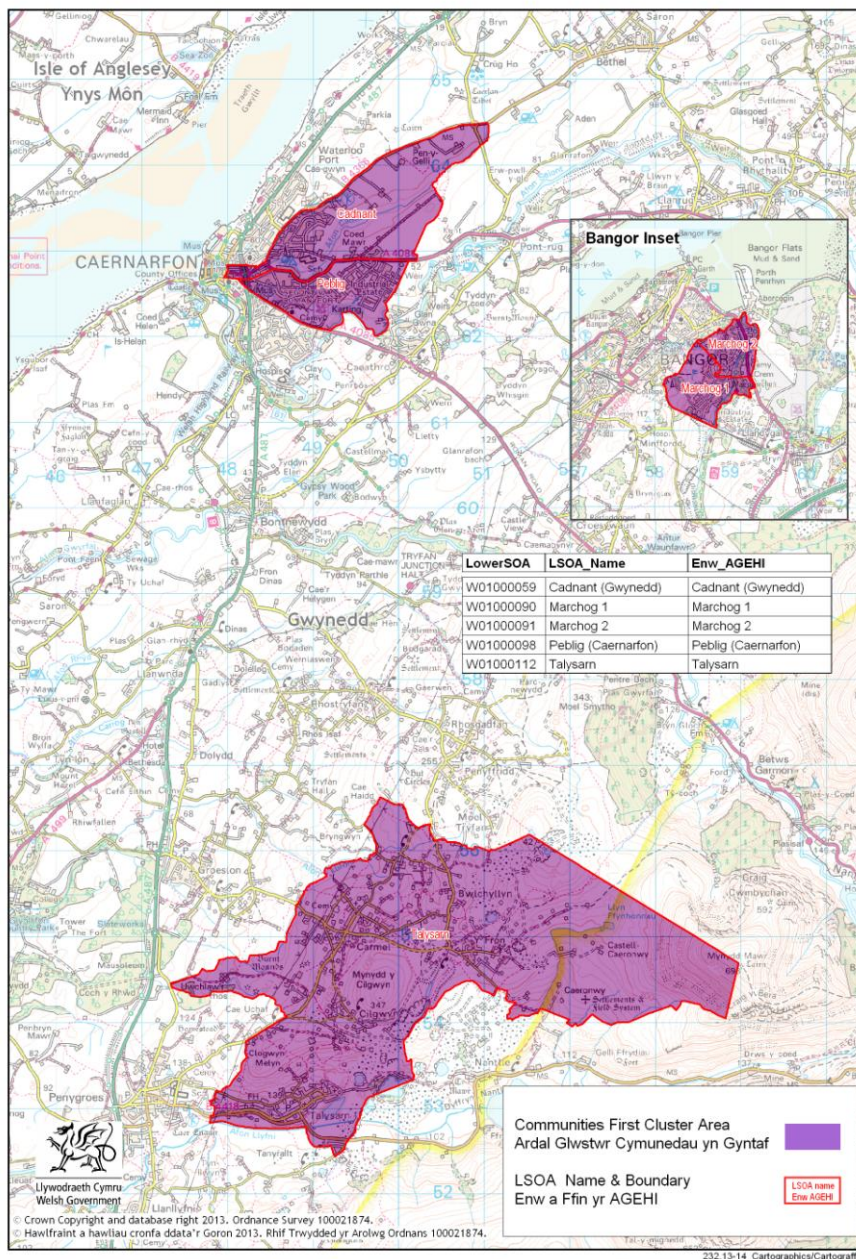
Ffynhonnell: Cyfrifiad 2011, CYBLD

Ardal Cymunedau yn Gyntaf Gwynedd

Nifer/Canran

	Ardal Cymunedau yn Gyntaf		Gwynedd		Pob Ardal Cymunedau yn Gyntaf		Cymru	
	Nifer	Canran	Nifer	Canran	Nifer	Canran	Nifer	Canran
Ffigurau Poblogaeth Allweddol								
Cyfanswm y boblogaeth	8,900	100	121,900	100	728,900	100	3,063,500	100
Gwrywod	4,300	49	59,900	49	356,700	49	1,504,200	49
Benywod	4,500	51	62,000	51	372,100	51	1,559,200	51
Cyfanswm y personau rhwng 0-15 oed	2,100	23	21,000	17	152,200	21	556,300	18
Cyfanswm y personau rhwng 16-64 oed	5,500	62	75,800	62	465,700	64	1,944,600	63
Cyfanswm y personau 65 oed neu drosodd	1,300	15	25,100	21	110,900	15	562,500	18

Flynhonnell: Cyfrifiad 2011

AGEHI	MALIC	Cyflogaeth	Incwm	Iechyd	Addysg	Tai	Yr Amgylchedd Ffisegol	Mynediad i Wasanaethau	Safle
									Diogelwch Cymunedol
Cadnant (Gwynedd) (W01000059)	445	456	452	442	523	126	949	1,416	183
Marchog 1 (W01000090)	136	456	122	147	67	14	1,027	858	163
Marchog 2 (W01000091)	143	223	151	218	166	140	1,534	850	11
Peblog (Caernarfon) (W01000098)	119	223	102	244	78	34	1,088	1,456	56
Tal-y-sarn (W01000112)	506	522	454	868	807	110	1,191	301	777

Flynhonnell: MALIC 2011

Noder: Safle 1 = Mwyaf difreintiedig, Safle 1896 = Lleiaf difreintiedig.
Print Italig Trwm = Y 10 per cent Mwyaf Difreintiedig

Mae clwstwr Cymunedau yn Gyntaf Gwynedd yn cynnwys rhannau o Gadnant, Marchog, Peblig a Thal-y-sarn. Mae'r ardal yn cynnwys pum ardal ystadegol lai gyda chyfanswm poblogaeth o 8,900 o bobl. Caiff Mynegai Amddifadedd Lluosog Cymru (MALIC) ei gynhyrchu ar y lefel ardal fach (AGEHI) hon. Mae'r 1,896 o ardaloedd bach yng Nghymru wedi'u rhestru yn ôl safle, gydag 1 yn cynrychioli'r ardal fwyaf difreintiedig.

Yn unol â MALIC 2011, mae tair ardal fach yn y clwstwr hwn yn y 10 per cent o'r ardaloedd bach mwyaf difreintiedig yng Nghymru: Marchog 1, Marchog 2 a Pheblig (gweler y map). Yr AGEHI fwyaf difreintiedig yn y clwstwr yw Peblig (safle 119).

O fewn y clwstwr, mae dwyster yr amddifadedd yn amrywio fesul maes ac AGEHI unigol.

Ar draws y clwstwr, ymddengys mai'r math mwyaf amlwg o amddifadedd yw Tai, gyda phum AGEHI yn y 10 per cent o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig yng Nghymru o ran Tai (mewn print trwm ac italig yn y tabl).

Diogelwch Cymunedol yw'r math mwyaf amlwg nesaf o amddifadedd (gyda phedair AGEHI yn y 10 per cent o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig o ran Diogelwch Cymunedol), wedi'i ddilyn gan Incwm ac Addysg (gyda thair AGEHI yr un yn y 10 per cent o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig ar gyfer y meysydd hynny).

Heb unrhyw AGEHI yn y clwstwr yn y 10 per cent o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig o ran Cyflogaeth a Mynediad i Wasanaethau, mae'r rhain yn cynrychioli mathau o amddifadedd sy'n llai arwyddocaol i'r clwstwr. Heb unrhyw AGEHI yn y 40 per cent o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig ym maes yr Amgylchedd Ffisegol, mae hyn yn cynrychioli math o amddifadedd sydd hyd yn oed yn llai arwyddocaol i'r clwstwr.

	<i>Nifer/Canran</i>			
	Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Gwynedd	Pob Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Cymru
Dangosyddion Cymunedau Ffyniannus				
Canran y boblogaeth sy'n cael budd-daliadau seiliedig ar incwm	30.0	15.0	30.0	18.2
Canran y plant mewn aelwydydd sy'n cael budd-daliadau seiliedig	..	19.2	..	25.2
Canran y boblogaeth sy'n cael budd-daliadau seiliedig ar gyflogaeth	21.0	10.2	24.0	13.9
Canran y bobl 16-24 oed nad ydynt mewn cyflogaeth nac addysg (NEETS)	..	17.9	..	19.3
Canran y troseddwyd ifanc	9.8	4.5	6.0	3.7
Dangosyddion Cymunedau sy'n Dysgu				
Sgôr pwyntiau cyfartalog yng Nghyfnod Allweddol 2	81	85	80	83
Sgôr pwyntiau cyfartalog yng Nghyfnod Allweddol 3	95	105	96	102
Sgôr pwyntiau cyfartalog yng Nghyfnod Allweddol 4	354	441	338	406
Cyfradd yr absenoldebau mewn ysgolion cynradd	7.3	6.3	8.5	7.4
Cyfradd yr absenoldebau mewn ysgolion uwchradd	12.9	8.6	11.2	8.8
Canran y sawl sy'n 18-19 oed nad ydynt yn symud ymlaen i addysg uwch	84	63	85	68
Dangosyddion Cymunedau Iach				
Canran y genedigaethau byw lle y mae'r pwysau geni yn isel	7.4	4.9	7.1	5.7
Cyfradd mynychder achosion o ganser (nifer fesul 100,000)	638.7	577.6	626.7	574.9
Canran y boblogaeth sy'n ordew	..	18.0	..	21.9
Disgwyliad oes cyfartalog ar gyfer gwrywod (nifer y blynyddoedd)	73.9	77.3	74.1	77.6
Disgwyliad oes cyfartalog ar gyfer benywod (nifer y blynyddoedd)	80.9	82.0	78.9	81.8

Ffynhonnell: MALIC 2011, Dadansoddiad Dangosyddion MALIC, Arolwg Iechyd Cymru, Arolwg Blynyddol o'r Boblogaeth

Canran				
	Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Gwynedd	Pob Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Cymru
Nodweddion Demograffig				
Personau 16 oed neu drosodd sy'n sengl (erioed wedi priodi nac wedi'u cofrestru mewn partneriaeth sifil o'r un rhyw)	39.7	36.4	39.1	33.5
Personau 16 oed neu drosodd sy'n briod, wedi ailbriodi neu sydd mewn partneriaeth sifil o'r un rhyw	38.1	44.1	38.8	46.7
Personau 16 oed neu drosodd sydd wedi gwahanu, wedi cael ysgariad neu a oedd, yn flaenorol, mewn partneriaeth sifil sydd bellach wedi'i diddymu'n gyfreithiol	14.2	10.9	14.2	11.8
Personau 16 oed neu drosodd sy'n weddw neu sy'n bartner sy'n fyw o bartneriaeth sifil o'r un rhyw	8.0	8.6	7.9	7.9
Personau sy'n dweud eu bod o Gefndir Ethnig Lleiafrifol	3.0	3.5	6.4	4.4
Personau sydd, o ran crefydd, yn dweud eu bod yn Gristnogion	53.0	59.5	48.8	57.6
Personau sydd, o ran crefydd, yn dweud eu bod yn rhywbeth heblaw am Gristnogion	1.6	2.3	3.8	2.7
Personau sydd, o ran crefydd, yn dweud 'dim crefydd'	36.5	29.7	39.4	32.1
Personau na nododd eu crefydd	9.0	8.6	8.0	7.6
Personau 3 oed neu drosodd sy'n siarad Cymraeg	72.7	65.4	11.8	19.0
Personau sy'n siarad Cymraeg neu Saesneg fel prif iaith	98.5	97.4	95.9	97.1
Personau nad ydynt yn siarad Cymraeg neu Saesneg fel prif iaith sy'n gallu siarad Saesneg	1.5	2.6	3.9	2.7
Personau nad ydynt yn siarad Cymraeg neu Saesneg fel prif iaith nad ydynt yn gallu siarad Saesneg	0.0	0.1	0.2	0.1
Nodweddion Aelwydydd				
Aelwydydd heb geir na faniau	35.4	21.4	37.1	22.9
Aelwydydd mewn llety sy'n eiddo i berchen-feddianwyr	45.9	65.7	51.4	67.8
Aelwydydd mewn llety a rentir oddi wrth yr Awdurdod Lleol neu Landlord Cymdeithasol Cofrestredig	43.1	16.3	32.7	16.5
Aelwydydd mewn llety a rentir oddi wrth landlord preifat, asiantaeth osod neu ffynonellau eraill	11.0	17.9	16.0	15.7
Aelwydydd sy'n orlawn	5.4	4.7	7.7	5.2
Aelwydydd heb wres canolog	6.2	7.6	1.7	2.3
Aelwydydd gyda phlant dibynnol	32.2	24.8	31.1	28.2
Aelwydydd sy'n aelwydydd â rhiant unigol gyda phlant dibynnol	12.4	5.8	11.6	7.5
Aelwydydd sy'n aelwydydd un pensïynwr	13.1	16.6	13.1	13.7
Cyflogaeth				
Personau o oedran gweithio sy'n economaidd weithgar	59.4	65.2	58.1	65.8
Personau economaidd weithgar (ac eithrio myfyrwyr) sydd yn y categori di-waith yn ôl diffiniad yr ILO	12.4	3.6	11.8	4.3
Aelwydydd â phlant dibynnol sydd heb oedolyn mewn cyflogaeth	13.1	3.3	13.6	4.6
Iechyd				
Aelwydydd ag un person, neu fwy, sydd â salwch hirdymor cyfyngus	34.4	29.1	35.4	30.4
Personau sy'n dweud nad ydynt yn iach	23.2	18.9	27.3	22.2
Personau sy'n darparu gofal di-dâl	10.1	10.2	11.7	12.1
Pobl sy'n dweud eu bod yn y categori 'personau â salwch hir-dymor cyfyngus'	24.5	20.5	26.9	22.7
Addysg				
Personau sy'n cyflawni cymwysterau cyfwerth â 5 TGAU graddau A*-	44.9	72.7	54.3	69.0
Personau sy'n cyflawni cymwysterau cyfwerth â 5 TGAU graddau A*-C gan gynnwys Saesneg/Cymraeg a Mathemateg	27.5	54.5	32.6	50.6
Personau 16 oed neu drosodd heb unrhyw gymwysterau	35.1	23.2	37.1	25.9
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 1	14.7	11.8	15.4	13.3
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 2	16.2	16.1	15.1	15.7
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â Phrentisiaeth	3.4	3.7	3.3	3.9
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 3	10.8	14.5	10.0	12.3
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 4 ac uwch	16.0	26.4	14.2	24.5
Personau 16 oed neu drosodd nad yw eu lefelau cymhwyster yn	3.9	4.3	4.8	4.3
Plant sy'n gymwys i gael prydau ysgol am ddim	25.1	10.0	29.2	15.2

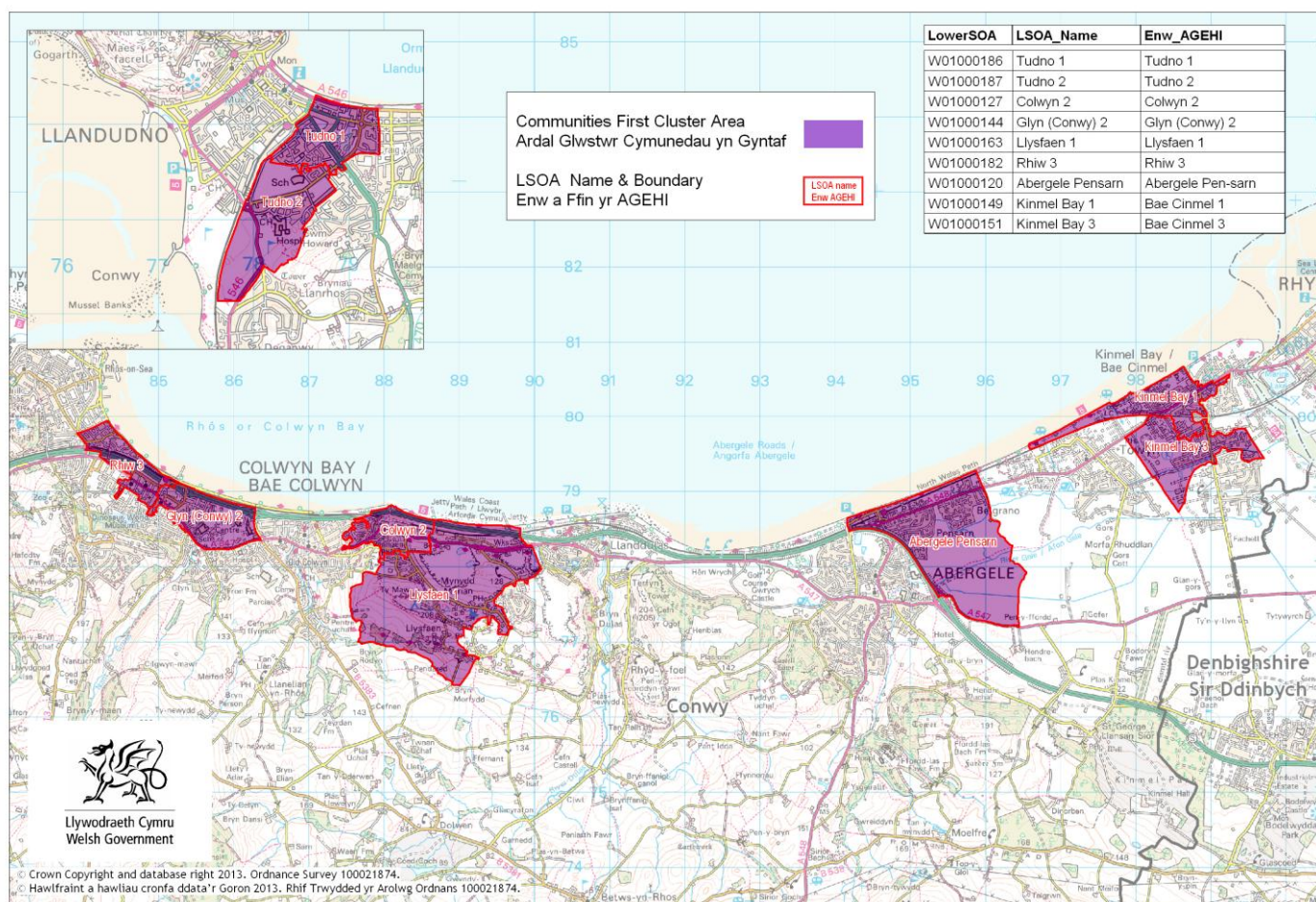
Ffynhonnell: Cyfrifiad 2011, CYBLD

Ardal Cymunedau yn Gyntaf Conwy

Nifer/Canran

	Ardal Cymunedau yn Gyntaf		Conwy		Pob Ardal Cymunedau yn Gyntaf		Cymru	
	Nifer	Canran	Nifer	Canran	Nifer	Canran	Nifer	Canran
Ffigurau Poblogaeth Allweddol								
Cyfanswm y boblogaeth	15,000	100	115,200	100	728,900	100	3,063,500	100
Gwrywod	7,300	49	55,700	48	356,700	49	1,504,200	49
Benywod	7,700	51	59,500	52	372,100	51	1,559,200	51
Cyfanswm y personau rhwng 0-15 oed	2,900	20	19,100	17	152,200	21	556,300	18
Cyfanswm y personau rhwng 16-64 oed	8,900	59	67,900	59	465,700	64	1,944,600	63
Cyfanswm y personau 65 oed neu drosodd	3,100	21	28,200	24	110,900	15	562,500	18

Ffynhonnell: Cyfrifiad 2011

232.13-14 Cartographics/Cartograffeg

AGEHI							Safle		
	MALIC	Cyflogaeth	Incwm	Iechyd	Addysg	Tai	Yr Amgylchedd Ffisegol	Mynediad i Wasanaethau	Diogelwch Cymunedol
Abergele Pensarn (W01000120) ¹	195	97	314	494	270	203	209	660	612
Colwyn 2 (W01000127)	409	295	324	1,021	493	89	1,856	799	373
Glyn (Conwy) 2 (W01000144)	50	7	52	122	728	18	1,535	1,779	7
Bae Cinnel 1 (W01000149)	349	347	407	506	273	455	140	954	538
Bae Cinnel 3 (W01000151)	371	585	331	543	361	676	148	431	353
Llysfaen 1 (W01000163)	194	295	71	695	328	290	1,336	376	149
Rhiw 3 (W01000182)	221	34	255	490	932	64	1,847	1,726	370
Tudno 1 (W01000186)	423	456	366	873	463	49	150	1,704	389
Tudno 2 (W01000187)	116	153	72	499	205	32	184	996	208

Ffynhonnell: MALIC 2011

¹ Newidiwyd yr Ardal Cynnyrch Ehangach Haen Is er Cyfrifiad 2011 – gweler Atodiad A
Noder: Safle 1 = Mwyaf difreintiedig, Safle 1896 = Lleiaf difreintiedig.
Print Italg Trwm = Y 10 y cant Mwyaf Difreintiedig

Mae clwstwr Cymunedau yn Gyntaf Conwy yn cynnwys rhannau o Abergele Pensarn, Colwyn, Glyn, Bae Cinnel, Llysfaen, Rhiw a Thudno. Mae'r ardal yn cynnwys 9 ardal ystadegol lai gyda chyfanswm poblogaeth o 15,000 o bobl. Caiff Mynegai Amddifadedd Lluosog Cymru (MALIC) ei gynhyrchu ar y lefel ardal fach (AGEHI) hon. Mae'r 1,896 o ardaloedd bach yng Nghymru wedi'u rhestru yn ôl safle, gydag 1 yn cynrychioli'r ardal fwyaf difreintiedig.

Yn ôl MALIC 2011, mae dwy ardal fach yn y clwstwr hwn yn y 10 y cant o'r ardaloedd bach mwyaf difreintiedig yng Nghymru: Glyn 2 a Thudno 2 (gweler y map). Yr AGEHI fwyaf difreintiedig yn y clwstwr yw Glyn 2 (safle 50).

O fewn y clwstwr, mae dwyster yr amddifadedd yn amrywio fesul maes ac AGEHI unigol.

Ar draws y clwstwr, ymddengys mai'r math mwyaf amlwg o amddifadedd yw Tai, gyda phum AGEHI yn y 10 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig yng Nghymru o ran Tai (mewn print trwm ac italig yn y tabl).

Cyflogaeth a'r Amgylchedd Ffisegol yw'r mathau mwyaf amlwg nesaf o amddifadedd (gyda phedair AGEHI yr un yn y 10 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig ar gyfer y meysydd hynny), wedi'u dilyn gan Incwm (gyda thair AGEHI yn y 10 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig o ran Incwm).

Heb unrhyw AGEHI yn y clwstwr yn y 10 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig o ran Addysg, mae hyn yn cynrychioli math o amddifadedd sy'n llai arwyddocaol i'r clwstwr. Gyda dim ond un AGEHI yn yr 20 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig o ran Mynediad i Wasanaethau, mae hyn yn cynrychioli math o amddifadedd sydd hyd yn oed yn llai arwyddocaol i'r clwstwr.

	<i>Nifer/Canran</i>			
	Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Conwy	Pob Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Cymru
Dangosyddion Cymunedau Ffyniannus				
Canran y boblogaeth sy'n cael budd-daliadau seiliedig ar incwm	30.0	17.6	30.0	18.2
Canran y plant mewn aelwydydd sy'n cael budd-daliadau seiliedig	..	23.0	..	25.2
Canran y boblogaeth sy'n cael budd-daliadau seiliedig ar gyflogaeth	25.0	13.4	24.0	13.9
Canran y bobl 16-24 oed nad ydynt mewn cyflogaeth nac addysg (NEETS)	..	17.2	..	19.3
Canran y troseddwy'r ifanc	8.7	4.7	6.0	3.7
Dangosyddion Cymunedau sy'n Dysgu				
Sgôr pwyntiau cyfartalog yng Nghyfnod Allweddol 2	79	83	80	83
Sgôr pwyntiau cyfartalog yng Nghyfnod Allweddol 3	99	104	96	102
Sgôr pwyntiau cyfartalog yng Nghyfnod Allweddol 4	360	429	338	406
Cyfradd yr absenoldebau mewn ysgolion cynradd	7	6.4	8.5	7.4
Cyfradd yr absenoldebau mewn ysgolion uwchradd	9.6	8	11.2	8.8
Canran y sawl sy'n 18-19 oed nad ydynt yn symud ymlaen i addysg uwch	85	65	85	68
Dangosyddion Cymunedau Iach				
Canran y genedigaethau byw lle y mae'r pwysau geni yn isel	7.5	5.8	7.1	5.7
Cyfradd mynychder achosion o ganser (nifer fesul 100,000)	625.6	592.2	626.7	574.9
Canran y boblogaeth sy'n ordev	..	17.4	..	21.9
Disgwyliad oes cyfartalog ar gyfer gwrywod (nifer y blynyddoedd)	76.5	77.8	74.1	77.6
Disgwyliad oes cyfartalog ar gyfer benywod (nifer y blynyddoedd)	78.4	81.5	78.9	81.8

Ffynhonnell: MALIC 2011, Dadansoddiad Dangosyddion MALIC, Arolwg Iechyd Cymru, Arolwg Blynyddol o'r Boblogaeth

	Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Conwy	Pob Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Cymru
Nodweddion Demograffig				
Personau 16 oed neu drosodd sy'n sengl (erioed wedi priodi nac wedi'u cofrestru mewn partneriaeth sifil o'r un rhyw)	34.0	28.9	39.1	33.5
Personau 16 oed neu drosodd sy'n briod, wedi ailbriodi neu sydd mewn partneriaeth sifil o'r un rhyw	40.5	48.5	38.8	46.7
Personau 16 oed neu drosodd sydd wedi gwahanu, wedi cael ysgariad neu a oedd, yn flaenorol, mewn partneriaeth sifil sydd bellach wedi'i diddymu'n gyfreithiol	16.4	12.9	14.2	11.8
Personau 16 oed neu drosodd sy'n weddw neu sy'n bartner sy'n fyw o bartheriaeth sifil o'r un rhyw	9.2	9.7	7.9	7.9
Personau sy'n dweud eu bod o Gefndir Ethnig Lleiafrifol	2.8	2.3	6.4	4.4
Personau sydd, o ran crefydd, yn dweud eu bod yn Gristnogion	57.3	64.7	48.8	57.6
Personau sydd, o ran crefydd, yn dweud eu bod yn rhywbeth heblaw am Gristnogion	1.7	1.5	3.8	2.7
Personau sydd, o ran crefydd, yn dweud 'dim crefydd'	32.9	26.1	39.4	32.1
Personau na nododd eu crefydd	8.0	7.8	8.0	7.6
Personau 3 oed neu drosodd sy'n siarad Cymraeg	16.3	27.4	11.8	19.0
Personau sy'n siarad Cymraeg neu Saesneg fel prif iaith	98.1	98.3	95.9	97.1
Personau nad ydynt yn siarad Cymraeg neu Saesneg fel prif iaith sy'n gallu siarad Saesneg	1.9	1.6	3.9	2.7
Personau nad ydynt yn siarad Cymraeg neu Saesneg fel prif iaith nad ydynt yn gallu siarad Saesneg	0.1	0.1	0.2	0.1
Nodweddion Aelwydydd				
Aelwydydd heb geir na faniau	34.6	21.7	37.1	22.9
Aelwydydd mewn llety sy'n eiddo i berchen-feddianwyr	52.4	70.1	51.4	67.8
Aelwydydd mewn llety a rentir oddi wrth yr Awdurdod Lleol neu Landlord Cymdeithasol Cofrestredig	23.6	11.6	32.7	16.5
Aelwydydd mewn llety a rentir oddi wrth landlord preifat, asiantaeth osod neu ffynonellau eraill	24.0	18.3	16.0	15.7
Aelwydydd sy'n orlawn	7.0	4.3	7.7	5.2
Aelwydydd heb wres canolog	4.1	3.6	1.7	2.3
Aelwydydd gyda phlant dibynnol	26.6	24.5	31.1	28.2
Aelwydydd sy'n aelwydydd â rhiant unigol gyda phlant dibynnol	9.7	6.2	11.6	7.5
Aelwydydd sy'n aelwydydd un pensïynwr	15.9	17.1	13.1	13.7
Cyflogaeth				
Personau o oedran gweithio sy'n economaidd weithgar	56.9	65.7	58.1	65.8
Personau economaidd weithgar (ac eithrio myfyrwyr) sydd yn y categori di-waith yn ôl diffiniad yr ILO	12.4	4.1	11.8	4.3
Aelwydydd â phlant dibynnol sydd heb oedolyn mewn cyflogaeth	14.9	3.4	13.6	4.6
Iechyd				
Aelwydydd ag un person, neu fwy, sydd â salwch hirdymor cyfyngus	35.8	30.9	35.4	30.4
Personau sy'n dweud nad ydynt yn iach	27.9	22.5	27.3	22.2
Personau sy'n darparu gofal di-dâl	11.8	11.8	11.7	12.1
Pobl sy'n dweud eu bod yn y categori 'personau â salwch hir-dymor cyfyngus'	28.6	24.2	26.9	22.7
Addysg				
Personau sy'n cyflawni cymwysterau cyfwerth â 5 TGAU graddau A*-	62.0	75.6	54.3	69.0
Personau sy'n cyflawni cymwysterau cyfwerth â 5 TGAU graddau A*-C gan gynnwys Saesneg/Cymraeg a Mathemateg	33.9	52.0	32.6	50.6
Personau 16 oed neu drosodd heb unrhyw gymwysterau	33.3	25.6	37.1	25.9
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 1	15.4	13.1	15.4	13.3
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 2	15.4	16.1	15.1	15.7
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â Phrentisiaeth	3.9	3.9	3.3	3.9
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 3	10.3	11.3	10.0	12.3
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 4 ac uwch	16.7	25.5	14.2	24.5
Personau 16 oed neu drosodd nad yw eu lefelau cymhwyster yn Plant sy'n gymwys i gael prydau ysgol am ddim	5.0	4.6	4.8	4.3
Plant sy'n gymwys i gael prydau ysgol am ddim	29.1	14.1	29.2	15.2

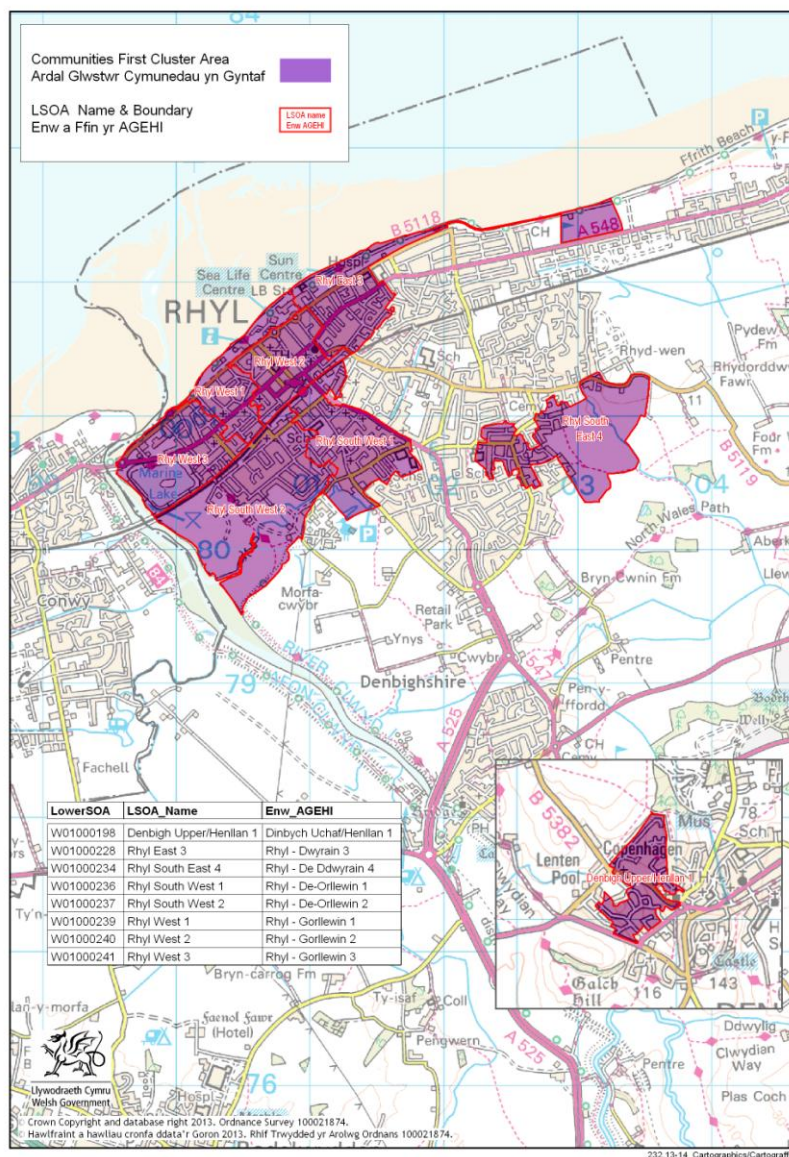
Ffynhonnell: Cyfrifiad 2011, CYBLD

Ardal Cymunedau yn Gyntaf Sir Ddinbych: Y Rhyl a Dinbych Uchaf

Nifer/Canran

	Ardal Cymunedau yn Gyntaf		Sir Ddinbych		Pob Ardal Cymunedau yn Gyntaf		Cymru	
	Nifer	Canran	Nifer	Canran	Nifer	Canran	Nifer	Canran
Ffigurau Poblogaeth Allweddol								
Cyfanswm y boblogaeth	12,100	100	93,700	100	728,900	100	3,063,500	100
Gwrywod	6,100	50	46,000	49	356,700	49	1,504,200	49
Benywod	6,000	50	47,700	51	372,100	51	1,559,200	51
Cyfanswm y personau rhwng 0-15 oed	2,800	23	17,000	18	152,200	21	556,300	18
Cyfanswm y personau rhwng 16-64 oed	7,600	63	57,100	61	465,700	64	1,944,600	63
Cyfanswm y personau 65 oed neu drosodd	1,700	14	19,700	21	110,900	15	562,500	18

Ffynhonnell: Cyfrifiad 2011

AGEHI							Yr Amgylchedd Ffisegol	Mynediad i Wasanaethau	Diogelwch Cymunedol
	MALIC	Cyflogaeth	Incwm	Iechyd	Addysg	Tai			
Dinbych Uchaf/Henllan 1 (W01000198)	160	153	103	609	118	82	1,315	1,391	325
Dwyrain y Rhyl 3 (W01000228)	216	97	375	68	766	65	1,738	1,610	437
De-ddwyrain y Rhyl 4 (W01000234)	287	400	148	900	284	59	1,680	892	331
De-orllewin y Rhyl 1 (W01000236)	96	223	75	155	154	21	213	1,631	116
De-orllewin y Rhyl 2 (W01000237)	12	49	9	102	31	8	58	868	83
Gorrlewin y Rhyl 1 (W01000239)	7	2	10	45	161	5	144	1,696	2
Gorrlewin y Rhyl 2 (W01000240)	1	1	1	4	19	2	343	1,884	1
Gorrlewin y Rhyl 3 (W01000241)	34	73	22	113	83	137	65	1,573	42

Ffynhonnell: MALIC 2011

Noder: Safle 1 = Mwyaf difreintiedig, Safle 1896 = Lleiaf difreintiedig.

Print Italog Trwm = Y 10 y cant Mwyaf Difreintiedig

Mae clwstwr Cymunedau yn Gyntaf Sir Ddinbych (y Rhyl a Dinbych Uchaf) yn cynnwys rhannau o Ddinbych Uchaf/Henllan, Dwyrain y Rhyl, De-ddwyrain y Rhyl, De-orllewin y Rhyl a Gorllewin y Rhyl. Mae'r ardal yn cynnwys 8 ardal ystadegol lai gyda chyfanswm poblogaeth o 12,100 o bobl. Caiff Mynegai Amddifadedd Lluosog Cymru (MALIC) ei gynhyrchu ar y lefel ardal fach (AGEHI) hon. Mae'r 1,896 o ardaloedd bach yng Nghymru wedi'u rhestru yn ôl safle, gydag 1 yn cynrychioli'r ardal fwyaf difreintiedig.

Yn unol â MALIC 2011, mae chwe ardal fach yn y clwstwr hwn yn y 10 y cant o'r ardaloedd bach mwyaf difreintiedig yng Nghymru: Dinbych Uchaf/Henllan 1, De-orllewin y Rhyl 1, De-orllewin y Rhyl 2, Gorllewin y Rhyl 1, Gorllewin y Rhyl 2 a Gorllewin y Rhyl 3 (gweler y map). Yr AGEHI fwyaf difreintiedig yn y clwstwr yw Gorllewin y Rhyl 2 (safle 1).

O fewn y clwstwr, mae dwyster yr amddifadedd yn amrywio fesul maes ac AGEHI unigol.

Ar draws y clwstwr, ymddengys mai'r math mwyaf amlwg o amddifadedd yw Tai, gydag wyth AGEHI yn y 10 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig yng Nghymru o ran Tai (mewn print trwm ac italic yn y tabl).

Incwm yw'r math mwyaf amlwg nesaf o amddifadedd (gyda saith AGEHI yn y 10 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig o ran Incwm), wedi'i ddilyn gan Cyflogaeth, Iechyd ac Addysg (gyda chwe AGEHI yr un yn y 10 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig ar gyfer y meysydd hynny).

Heb unrhyw AGEHI yn y clwstwr yn y 40 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig o ran Mynediad i Wasanaethau, mae hyn yn cynrychioli math o amddifadedd sy'n llai arwyddocaol i'r clwstwr.

	<i>Nifer/Canran</i>			
	Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Sir Ddinbych	Pob Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Cymru
Dangosyddion Cymunedau Ffyniannus				
Canran y boblogaeth sy'n cael budd-daliadau seiliedig ar incwm	42.0	18.4	30.0	18.2
Canran y plant mewn aelwydydd sy'n cael budd-daliadau seiliedig	..	24.3	..	25.2
Canran y boblogaeth sy'n cael budd-daliadau seiliedig ar gyflogaeth	33.0	13.8	24.0	13.9
Canran y bobl 16-24 oed nad ydynt mewn cyflogaeth nac addysg (NEETS)	..	17.7	..	19.3
Canran y troseddwr ifanc	12.9	4.7	6.0	3.7
Dangosyddion Cymunedau sy'n Dysgu				
Sgôr pwyntiau cyfartalog yng Nghyfnod Allweddol 2	78	83	80	83
Sgôr pwyntiau cyfartalog yng Nghyfnod Allweddol 3	94	101	96	102
Sgôr pwyntiau cyfartalog yng Nghyfnod Allweddol 4	273	412	338	406
Cyfradd yr absenoldebau mewn ysgolion cynradd	7.7	6.5	8.5	7.4
Cyfradd yr absenoldebau mewn ysgolion uwchradd	12.8	8.6	11.2	8.8
Canran y sawl sy'n 18-19 oed nad ydynt yn symud ymlaen i addysg uwch	87	68	85	68
Dangosyddion Cymunedau Iach				
Canran y genedigaethau byw lle y mae'r pwysau geni yn isel	8.7	6.2	7.1	5.7
Cyfradd mynychder achosion o ganser (nifer fesul 100,000)	682.2	595.1	626.7	574.9
Canran y boblogaeth sy'n ordew	..	18.1	..	21.9
Disgwyliad oes cyfartalog ar gyfer gwrywod (nifer y blynyddoedd)	69.3	78.1	74.1	77.6
Disgwyliad oes cyfartalog ar gyfer benywod (nifer y blynyddoedd)	73.5	81.3	78.9	81.8

Ffynhonnell: MALIC 2011, Dadansoddiad Dangosyddion MALIC, Arolwg Iechyd Cymru, Arolwg Blynyddol o'r Boblogaeth

Canran				
	Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Sir Ddinbych	Pob Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Cymru
Nodweddion Demograffig				
Personau 16 oed neu drosodd sy'n sengl (erioed wedi priodi nac wedi'u cofrestru mewn partneriaeth sifil o'r un rhyw)	42.1	30.5	39.1	33.5
Personau 16 oed neu drosodd sy'n briod, wedi ailbriodi neu sydd mewn partneriaeth sifil o'r un rhyw	31.8	48.3	38.8	46.7
Personau 16 oed neu drosodd sydd wedi gwahanu, wedi cael ysgariad neu a oedd, yn flaenorol, mewn partneriaeth sifil sydd bellach wedi'i diddymu'n gyfreithiol	18.8	12.8	14.2	11.8
Personau 16 oed neu drosodd sy'n weddw neu sy'n bartner sy'n fyw o bartneriaeth sifil o'r un rhyw	7.2	8.4	7.9	7.9
Personau sy'n dweud eu bod o Gefndir Ethnig Lleiafrifol	5.0	2.6	6.4	4.4
Personau sydd, o ran crefydd, yn dweud eu bod yn Gristnogion	54.7	64.1	48.8	57.6
Personau sydd, o ran crefydd, yn dweud eu bod yn rhywbeth heblaw am Gristnogion	2.1	1.4	3.8	2.7
Personau sydd, o ran crefydd, yn dweud 'dim crefydd'	35.2	26.8	39.4	32.1
Personau na nododd eu crefydd	8.0	7.7	8.0	7.6
Personau 3 oed neu drosodd sy'n siarad Cymraeg	14.5	24.6	11.8	19.0
Personau sy'n siarad Cymraeg neu Saesneg fel prif iaith	96.5	98.3	95.9	97.1
Personau nad ydynt yn siarad Cymraeg neu Saesneg fel prif iaith sy'n gallu siarad Saesneg	3.4	1.7	3.9	2.7
Personau nad ydynt yn siarad Cymraeg neu Saesneg fel prif iaith nad ydynt yn gallu siarad Saesneg	0.1	0.1	0.2	0.1
Nodweddion Aelwydydd				
Aelwydydd heb geir na faniau	47.7	21.0	37.1	22.9
Aelwydydd mewn llety sy'n eiddo i berchen-feddianwyr	37.6	69.2	51.4	67.8
Aelwydydd mewn llety a rentir oddi wrth yr Awdurdod Lleol neu Landlord Cymdeithasol Cofrestredig	34.3	13.1	32.7	16.5
Aelwydydd mewn llety a rentir oddi wrth landlord preifat, asiantaeth osod neu ffynonellau eraill	28.1	17.7	16.0	15.7
Aelwydydd sy'n orlawn	11.1	4.5	7.7	5.2
Aelwydydd heb wres canolog	6.2	3.1	1.7	2.3
Aelwydydd gyda phlant dibynnol	31.6	27.2	31.1	28.2
Aelwydydd sy'n aelwydydd â rhiant unigol gyda phlant dibynnol	13.1	7.0	11.6	7.5
Aelwydydd sy'n aelwydydd un pensiyntwr	13.2	15.2	13.1	13.7
Cyflogaeth				
Personau o oedran gweithio sy'n economaidd weithgar	56.2	65.6	58.1	65.8
Personau economaidd weithgar (ac eithrio myfyrwyr) sydd yn y categori di-waith yn ôl diffiniad yr ILO	16.8	4.2	11.8	4.3
Aelwydydd â phlant dibynnol sydd heb oedolyn mewn cyflogaeth	13.1	4.0	13.6	4.6
Iechyd				
Aelwydydd ag un person, neu fwy, sydd â salwch hirdymor cyfyngus	38.9	30.5	35.4	30.4
Personau sy'n dweud nad ydynt yn iach	27.5	22.0	27.3	22.2
Personau sy'n darparu gofal di-dâl	11.4	12.4	11.7	12.1
Pobl sy'n dweud eu bod yn y categori 'personau â salwch hir-dymor cyfyngus'	27.7	23.5	26.9	22.7
Addysg				
Personau sy'n cyflawni cymwysterau cyfwerth â 5 TGAU graddau A*-	46.5	71.1	54.3	69.0
Personau sy'n cyflawni cymwysterau cyfwerth â 5 TGAU graddau A*- C gan gynnwys Saesneg/Cymraeg a Mathemateg	28.7	50.5	32.6	50.6
Personau 16 oed neu drosodd heb unrhyw gymwysterau	36.2	25.4	37.1	25.9
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 1	17.4	14.0	15.4	13.3
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 2	16.6	16.8	15.1	15.7
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â Phrentisiaeth	2.9	3.8	3.3	3.9
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 3	10.4	11.4	10.0	12.3
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 4 ac uwch	11.6	24.2	14.2	24.5
Personau 16 oed neu drosodd nad yw eu lefelau cymhwyster yn Plant sy'n gymwys i gael prydau ysgol am ddim	5.1	4.3	4.8	4.3
	36.1	14.7	29.2	15.2

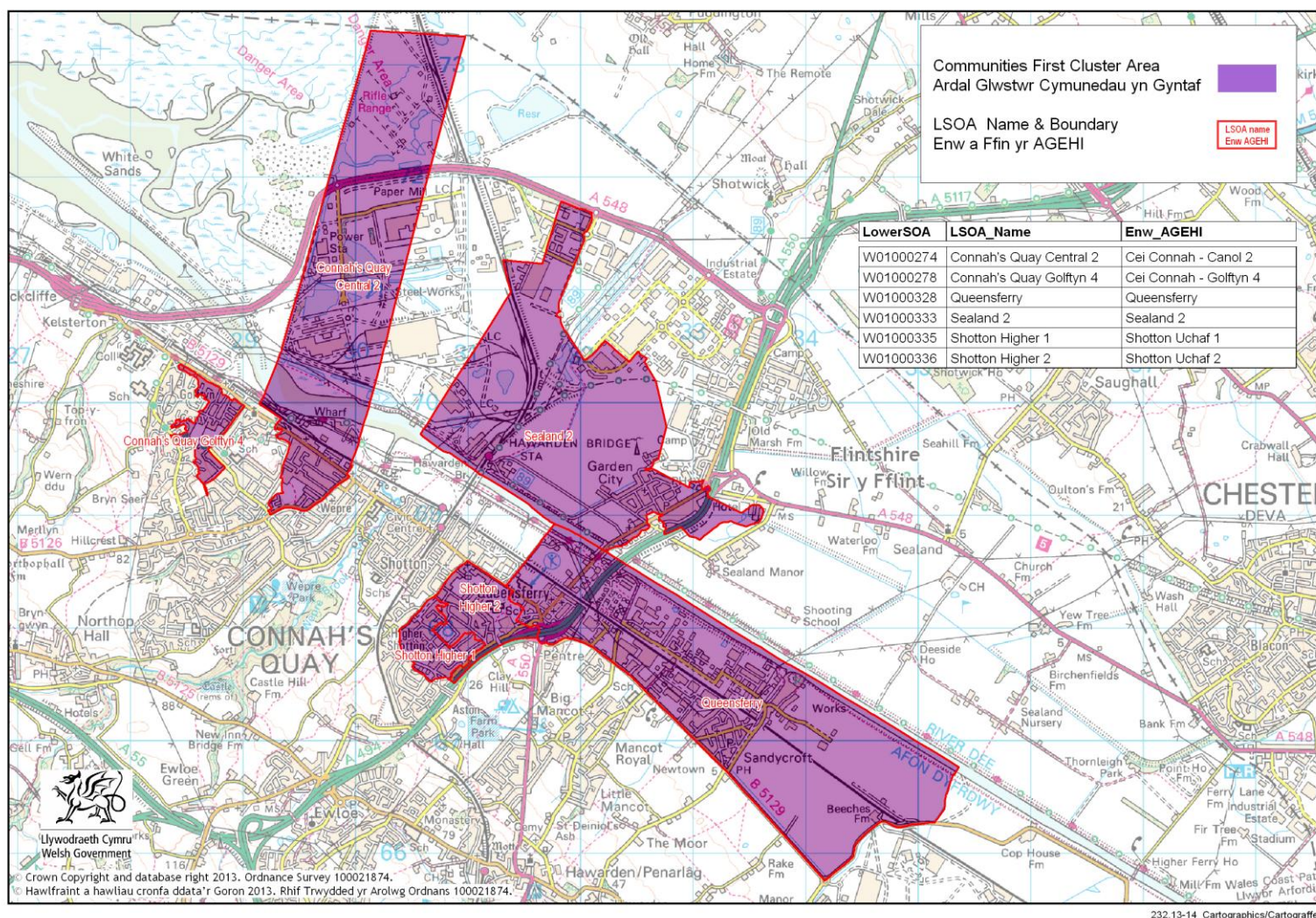
Ffynhonnell: Cyfrifiad 2011, CYBLD

Ardal Cymunedau yn Gyntaf Gorllewin Sir y Fflint

Nifer/Canran

Ffigurau Poblogaeth Allweddol	Ardal Cymunedau yn Gyntaf		Sir y Fflint		Pob Ardal Cymunedau yn Gyntaf		Cymru	
	Nifer	Canran	Nifer	Canran	Nifer	Canran	Nifer	Canran
Cyfanswm y boblogaeth	9,400	100	152,500	100	727,400	100	3,063,500	100
Gwrywod	4,700	50	75,200	49	356,000	49	1,504,200	49
Benywod	4,700	50	77,300	51	371,400	51	1,559,200	51
Cyfanswm y personau rhwng 0-15 oed	2,000	21	28,600	19	151,900	21	556,300	18
Cyfanswm y personau rhwng 16-64 oed	6,000	64	97,000	64	464,800	64	1,944,600	63
Cyfanswm y personau 65 oed neu drosodd	1,400	15	26,800	18	110,600	15	562,500	18

Ffynhonnell: Cyfrifiad 2011

232.13-14 Cartographics/Cartograffeg

Safle

AGEHI	MALIC	Cyflogaeth	Incwm	Iechyd	Addysg	Tai	Yr Amgylchedd Ffisegol	Mynediad i Wasanaethau	Diogelwch Cymunedol
Canol Cei Connah 2 (W01000274)	260	295	228	339	411	543	39	1,313	493
Golftyn Cei Connah 4 (W01000278)	153	295	112	95	314	796	90	1,203	162
Queensferry (W01000328)	498	861	610	521	428	94	29	1,222	652
Sealand 2 (W01000333)	330	400	199	413	399	361	294	1,514	498
Shotton Uchaf 1 (W01000335)	297	456	307	216	262	79	1,111	1,566	321
Shotton Uchaf 2 (W01000336)	83	223	82	105	49	3	687	1,638	159

Ffynhonnell: MALIC 2011

Noder: Safle 1 = Mwyaf difreintiedig, Safle 1896 = Lleiaf difreintiedig.

Print Italig Trwm = Y 10 y cant Mwyaf Difreintiedig

Mae Clwstwr Cymunedau yn Gyntaf Gorllewin Sir y Fflint yn cynnwys rhannau o Ganol Cei Connah, Golftyn Cei Connah, Queensferry, Sealand a Shotton Uchaf. Mae'r ardal yn cynnwys 6 ardal ystadegol lai gyda chyfanswm poblogaeth o 9,400 o bobl. Caiff Mynegai Amddifadedd Lluosog Cymru (MALIC) ei gynhyrchu ar y lefel ardal fach (AGEHI) hon. Mae'r 1,896 o ardaloedd bach yng Nghymru wedi'u rhestru yn ôl safle, gydag 1 yn cynrychioli'r ardal fwyaf difreintiedig.

Yn ôl MALIC 2011, mae dwy ardal fach yn y clwstwr hwn yn y 10 y cant o'r ardaloedd bach mwyaf difreintiedig yng Nghymru: Golftyn Cei Connah 4 a Shotton Uchaf 2 (gweler y map). Yr AGEHI fwyaf difreintiedig yn y clwstwr yw Shotton Uchaf 2 (safle 83).

O fewn y clwstwr, mae dwyster yr amddifadedd yn amrywio fesul maes ac AGEHI unigol.

Ar draws y clwstwr, ymddengys mai'r mathau mwyaf amlwg o amddifadedd yw Tai a'r Amgylchedd Ffisegol, gyda thair AGEHI yr un yn y 10 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig yng Nghymru o ran Addysg (mewn print trwm ac italic yn y tabl).

Incwm, Iechyd a Diogelwch Cymunedol yw'r mathau mwyaf amlwg nesaf o amddifadedd (gyda dwy AGEHI yr un yn y 10 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig o ran Incwm), wedi'u dilyn gan Addysg (gydag un AGEHI yn y 10 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig o ran Addysg).

Heb unrhyw AGEHI yn y clwstwr yn y 10 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig o ran Cyflogaeth, mae hyn yn cynrychioli math o amddifadedd sy'n llai arwyddocaol i'r clwstwr. Heb unrhyw AGEHI yn y 60 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig o ran Mynediad i Wasanaethau, mae hyn yn cynrychioli math o amddifadedd sydd hyd yn oed yn llai arwyddocaol i'r clwstwr.

	<i>Nifer/Canran</i>			
	Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Sir y Fflint	Pob Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Cymru
Dangosyddion Cymunedau Ffyniannus				
Canran y boblogaeth sy'n cael budd-daliadau seiliedig ar incwm	28.0	14.5	30.0	18.2
Canran y plant mewn aelwydydd sy'n cael budd-daliadau seiliedig	..	20.2	..	25.2
Canran y boblogaeth sy'n cael budd-daliadau seiliedig ar gyflogaeth	19.0	10.4	24.0	13.9
Canran y bobl 16-24 oed nad ydynt mewn cyflogaeth nac addysg (NEETS)	..	13.2	..	19.3
Canran y troseddwy'r ifanc	9.1	4.4	6.0	3.7
Dangosyddion Cymunedau sy'n Dysgu				
Sgôr pwyntiau cyfartalog yng Nghyfnod Allweddol 2	80	83	80	83
Sgôr pwyntiau cyfartalog yng Nghyfnod Allweddol 3	96	104	96	102
Sgôr pwyntiau cyfartalog yng Nghyfnod Allweddol 4	335	397	338	406
Cyfradd yr absenoldebau mewn ysgolion cynradd	9.5	6.5	8.5	7.4
Cyfradd yr absenoldebau mewn ysgolion uwchradd	10.7	7.6	11.2	8.8
Canran y sawl sy'n 18-19 oed nad ydynt yn symud ymlaen i addysg uwch	89	71	85	68
Dangosyddion Cymunedau Iach				
Canran y genedigaethau byw lle y mae'r pwysau geni yn isel	7.9	5.5	7.1	5.7
Cyfradd mynychder achosion o ganser (nifer fesul 100,000)	718.5	606.8	626.7	574.9
Canran y boblogaeth sy'n ordew	..	21.2	..	21.9
Disgwyliad oes cyfartalog ar gyfer gwrywod (nifer y blynyddoedd)	73.6	78.2	74.1	77.6
Disgwyliad oes cyfartalog ar gyfer benywod (nifer y blynyddoedd)	77.7	82.1	78.9	81.8

Ffynhonnell: MALIC 2011, Dadansoddiad Dangosyddion MALIC, Arolwg Iechyd Cymru, Arolwg Blynyddol o'r Boblogaeth

	Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Sir y Fflint	Pob Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Cymru
Nodweddion Demograffig				
Personau 16 oed neu drosodd sy'n sengl (erioed wedi priodi nac wedi'u cofrestru mewn partneriaeth sifil o'r un rhyw)	40.2	30.3	39.1	33.5
Personau 16 oed neu drosodd sy'n briod, wedi ailbriodi neu sydd mewn partneriaeth sifil o'r un rhyw	35.9	50.4	38.8	46.7
Personau 16 oed neu drosodd sydd wedi gwahanu, wedi cael ysgariad neu a oedd, yn flaenorol, mewn partneriaeth sifil sydd bellach wedi'i diddymu'n gyfreithiol	15.2	11.9	14.2	11.8
Personau 16 oed neu drosodd sy'n weddw neu sy'n bartner sy'n fyw o bartneriaeth sifil o'r un rhyw	8.6	7.3	7.9	7.9
Personau sy'n dweud eu bod o Gefndir Ethnig Lleiafrifol	2.3	1.5	6.4	4.4
Personau sydd, o ran crefydd, yn dweud eu bod yn Gristnogion	59.8	66.4	48.8	57.6
Personau sydd, o ran crefydd, yn dweud eu bod yn rhywbeth heb law am Gristnogion	0.9	0.9	3.8	2.7
Personau sydd, o ran crefydd, yn dweud 'dim crefydd'	31.4	25.4	39.4	32.1
Personau na nododd eu crefydd	7.8	7.2	8.0	7.6
Personau 3 oed neu drosodd sy'n siarad Cymraeg	9.0	13.2	11.8	19.0
Personau sy'n siarad Cymraeg neu Saesneg fel prif iaith	93.8	97.9	95.9	97.1
Personau nad ydynt yn siarad Cymraeg neu Saesneg fel prif iaith sy'n gallu siarad Saesneg	5.8	2.0	3.9	2.7
Personau nad ydynt yn siarad Cymraeg neu Saesneg fel prif iaith nad ydynt yn gallu siarad Saesneg	0.4	0.1	0.2	0.1
Nodweddion Aelwydydd				
Aelwydydd heb geir na faniau	35.4	17.0	37.1	22.9
Aelwydydd mewn llety sy'n eiddo i berchen-feddianwyr	46.9	73.4	51.4	67.8
Aelwydydd mewn llety a rentir oddi wrth yr Awdurdod Lleol neu Landlord Cymdeithasol Cofrestredig	39.4	15.1	32.7	16.5
Aelwydydd mewn llety a rentir oddi wrth landlord preifat, asiantaeth osod neu ffynonellau eraill	13.6	11.5	16.0	15.7
Aelwydydd sy'n orlawn	8.1	3.8	7.7	5.2
Aelwydydd heb wres canolog	2.5	1.6	1.7	2.3
Aelwydydd gyda phlant dibynnol	31.6	29.7	31.1	28.2
Aelwydydd sy'n aelwydydd â rhiant unigol gyda phlant dibynnol	11.7	7.0	11.6	7.5
Aelwydydd sy'n aelwydydd un pensïynwr	15.5	12.9	13.1	13.7
Cyflogaeth				
Personau o oedran gweithio sy'n economaidd weithgar	65.5	70.3	58.1	65.8
Personau economaidd weithgar (ac eithrio myfyrwyr) sydd yn y categori di-waith yn ôl diffiniad yr ILO	10.9	3.9	11.8	4.3
Aelwydydd â phlant dibynnol sydd heb oedolyn mewn cyflogaeth	13.9	3.5	13.6	4.6
Iechyd				
Aelwydydd ag un person, neu fwy, sydd â salwch hirdymor cyfyngus	34.2	28.0	35.4	30.4
Personau sy'n dweud nad ydynt yn iach	23.3	18.9	27.3	22.2
Personau sy'n darparu gofal di-dâl	10.1	11.6	11.7	12.1
Pobl sy'n dweud eu bod yn y categori 'personau â salwch hir-dymor cyfyngus'	22.6	19.5	26.9	22.7
Addysg				
Personau sy'n cyflawni cymwysterau cyfwerth â 5 TGAU graddau A*-	51.1	72.7	54.3	69.0
Personau sy'n cyflawni cymwysterau cyfwerth â 5 TGAU graddau A*- C gan gynnwys Saesneg/Cymraeg a Mathemateg	38.4	59.1	32.6	50.6
Personau 16 oed neu drosodd heb unrhyw gymwysterau	33.5	23.5	37.1	25.9
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 1	18.7	15.4	15.4	13.3
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 2	17.4	17.3	15.1	15.7
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â Phrentisiaeth	3.5	4.9	3.3	3.9
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 3	10.2	12.2	10.0	12.3
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 4 ac uwch	10.4	22.4	14.2	24.5
Personau 16 oed neu drosodd nad yw eu lefelau cymhwyster yn	6.3	4.3	4.8	4.3
Plant sy'n gymwys i gael prydau ysgol am ddim	27.2	10.3	29.2	15.2

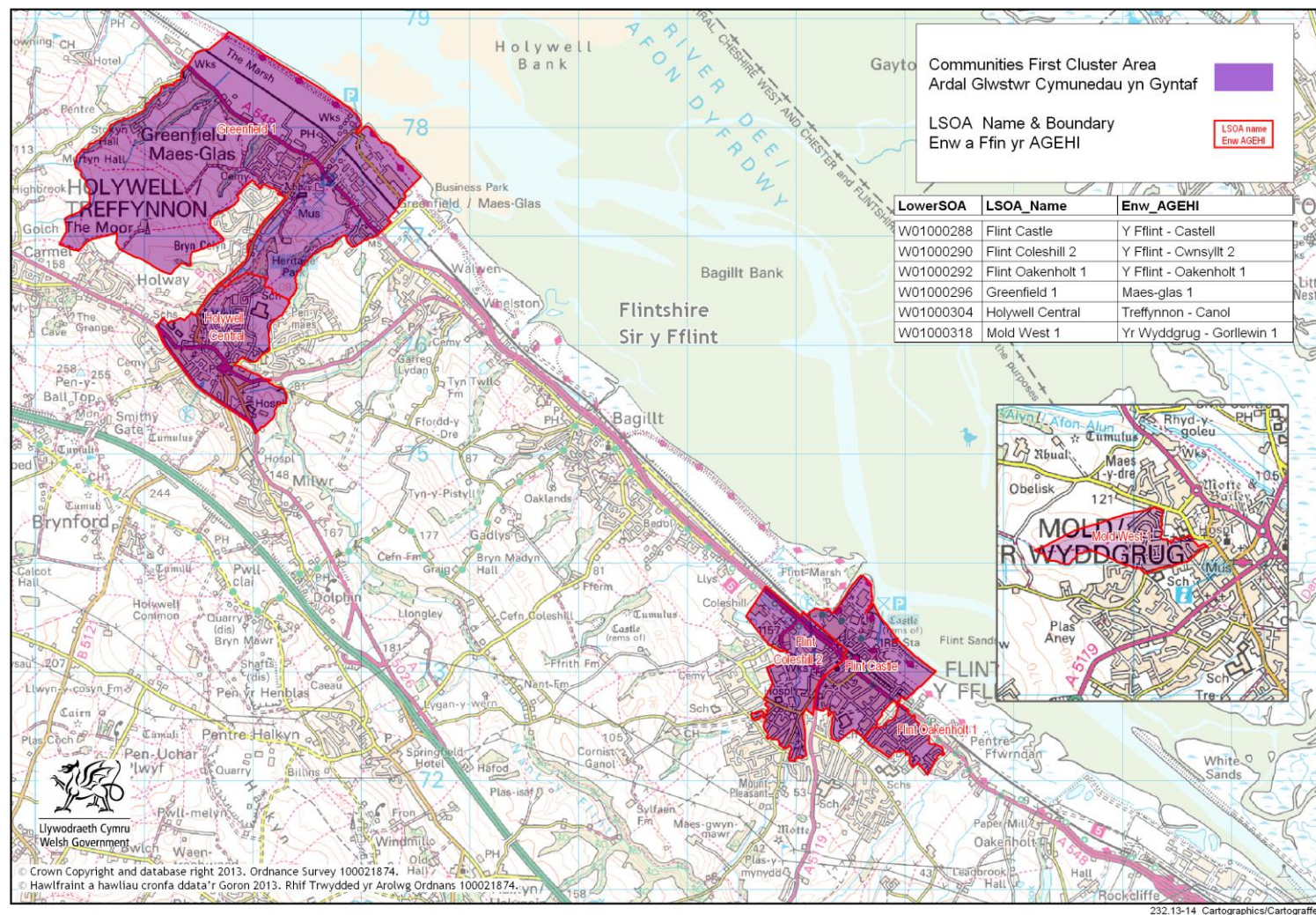
Ffynhonnell: Cyfrifiad 2011, CYBLD

Ardal Cymunedau yn Gyntaf Dwyrain Sir y Fflint

Nifer/Canran

	Ardal Cymunedau yn Gyntaf		Sir y Fflint		Pob Ardal Cymunedau yn Gyntaf		Cymru	
	Nifer	Canran	Nifer	Canran	Nifer	Canran	Nifer	Canran
Ffigurau Poblogaeth Allweddol								
Cyfanswm y boblogaeth	9,700	100	152,500	100	728,900	100	3,063,500	100
Gwrywod	4,700	48	75,200	49	356,700	49	1,504,200	49
Benywod	5,000	52	77,300	51	372,100	51	1,559,200	51
Cyfanswm y personau rhwng 0-15 oed	2,100	22	28,600	19	152,200	21	556,300	18
Cyfanswm y personau rhwng 16-64 oed	5,900	60	97,000	64	465,700	64	1,944,600	63
Cyfanswm y personau 65 oed neu drosodd	1,700	18	26,800	18	110,900	15	562,500	18

Ffynhonnell: Cyfrifiad 2011

AGEHI	Safle						Yr Amgylchedd Ffisegol	Mynediad i Wasanaethau	Diogelwch Cymunedol
	MALIC	Cyflogaeth	Incwm	Iechyd	Addysg	Tai			
Castell y Fflint (W01000288)	209	223	189	428	158	281	114	1,798	423
Cwnsylvllt y Fflint 2 (W01000290)	421	400	370	923	286	872	108	1,815	138
Oakenholt y Fflint 1 (W01000292)	351	522	367	239	230	136	1,082	1,295	371
Greenfield 1 (W01000296)	214	347	285	197	149	116	248	949	496
Canol Treffynnon (W01000304)	155	97	129	226	250	360	1,867	1,832	137
Gorllewin yr Wyddgrug 1 (W01000318)	184	253	181	266	170	250	25	1,715	503

Ffynhonnell: MALIC 2011

Noder: Safle 1 = Mwyaf difreintiedig, Safle 1896 = Lleiaf difreintiedig.
Print Italig Trwm = Y 10 y cant Mwyaf Difreintiedig

Mae clwstwr Cymunedau yn Gyntaf Dwyrain Sir y Fflint yn cynnwys rhannau o Gastell y Fflint, Cwnsyllt y Fflint, Oakenholt y Fflint, Canol Treffynnon a Gorllewin yr Wyddgrug. Mae'r ardal yn cynnwys chwe ardal ystadegol lai gyda chyfanswm poblogaeth o 9,700 o bobl. Caiff Mynegai Amddifadedd Lluosog Cymru (MALIC) ei gynhyrchu ar y lefel ardal fach (AGEHI) hon. Mae'r 1,896 o ardaloedd bach yng Nghymru wedi'u rhestru yn ôl safle, gydag 1 yn cynrychioli'r ardal fwyaf difreintiedig.

Yn ôl MALIC 2011, mae dwy ardal fach yn y clwstwr hwn yn y 10 y cant o'r ardaloedd bach mwyaf difreintiedig yng Nghymru: Canol Treffynnon a Gorllewin yr Wyddgrug 1 (gweler y map). Yr AGEHI fwyaf difreintiedig yn y clwstwr yw Canol Treffynnon (safle 155).

O fewn y clwstwr, mae dwyster yr amddifadedd yn amrywio fesul maes ac AGEHI unigol.

Ar draws y clwstwr, ymddengys mai'r mathau mwyaf amlwg o amddifadedd yw Incwm, Addysg a'r Amgylchedd Ffisegol, gyda thair AGEHI yr un yn y 10 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig yng Nghymru ar gyfer Addysg (mewn print trwm ac italg yn y tabl).

Tai a Diogelwch Cymunedol yw'r mathau mwyaf amlwg nesaf o amddifadedd (gyda dwy AGEHI yr un yn y 10 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig ar gyfer Incwm), wedi'u dilyn gan Gyflogaeth (gydag un AGEHI yn y 10 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig o ran Cyflogaeth).

Heb unrhyw AGEHI yn y clwstwr yn y 10 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig o ran Iechyd, mae hyn yn cynrychioli math o amddifadedd sy'n llai arwyddocaol i'r clwstwr. Heb unrhyw AGEHI yn y 40 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig o ran Mynediad i Wasanaethau, mae hyn yn cynrychioli math o amddifadedd sydd hyd yn oed yn llai arwyddocaol i'r clwstwr.

	<i>Nifer/Canran</i>			
	Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Sir y Fflint	Pob Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Cymru
Dangosyddion Cymunedau Ffyniannus				
Canran y boblogaeth sy'n cael budd-daliadau seiliedig ar incwm	29.0	14.5	30.0	18.2
Canran y plant mewn aelwydydd sy'n cael budd-daliadau seiliedig	..	20.2	..	25.2
Canran y boblogaeth sy'n cael budd-daliadau seiliedig ar gyflogaeth	22.0	10.4	24.0	13.9
Canran y bobl 16-24 oed nad ydynt mewn cyflogaeth nac addysg (NEETS)	..	13.2	..	19.3
Canran y troseddwy'r ifanc	8.7	4.4	6.0	3.7
Dangosyddion Cymunedau sy'n Dysgu				
Sgôr pwyntiau cyfartalog yng Nghyfnod Allweddol 2	77	83	80	83
Sgôr pwyntiau cyfartalog yng Nghyfnod Allweddol 3	97	104	96	102
Sgôr pwyntiau cyfartalog yng Nghyfnod Allweddol 4	311	397	338	406
Cyfradd yr absenoldebau mewn ysgolion cynradd	7.6	6.5	8.5	7.4
Cyfradd yr absenoldebau mewn ysgolion uwchradd	11.2	7.6	11.2	8.8
Canran y sawl sy'n 18-19 oed nad ydynt yn symud ymlaen i addysg uwch	90	71	85	68
Dangosyddion Cymunedau Iach				
Canran y genedigaethau byw lle y mae'r pwysau geni yn isel	6.5	5.5	7.1	5.7
Cyfradd mynychder achosion o ganfer (nifer fesul 100,000)	679.4	606.8	626.7	574.9
Canran y boblogaeth sy'n ordev	..	21.2	..	21.9
Disgwyliad oes cyfartalog ar gyfer gwrywod (nifer y blynyddoedd)	76.1	78.2	74.1	77.6
Disgwyliad oes cyfartalog ar gyfer benywod (nifer y blynyddoedd)	78.4	82.1	78.9	81.8

Ffynhonnell: MALIC 2011, Dadansoddiad Dangosyddion MALIC, Arolwg Iechyd Cymru, Arolwg Blynyddol o'r Boblogaeth

Canran				
	Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Sir y Fflint	Pob Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Cymru
Nodweddion Demograffig				
Personau 16 oed neu drosodd sy'n sengl (erioed wedi priodi nac wedi'u cofrestru mewn partneriaeth sifil o'r un rhyw)	37.1	30.3	39.1	33.5
Personau 16 oed neu drosodd sy'n briod, wedi ailbriodi neu sydd mewn partneriaeth sifil o'r un rhyw	36.7	50.4	38.8	46.7
Personau 16 oed neu drosodd sydd wedi gwahanu, wedi cael ysgariad neu a oedd, yn flaenorol, mewn partneriaeth sifil sydd bellach wedi'i diddymu'n gyfreithiol	15.6	11.9	14.2	11.8
Personau 16 oed neu drosodd sy'n weddw neu sy'n bartner sy'n fyw o bartneriaeth sifil o'r un rhyw	10.5	7.3	7.9	7.9
Personau sy'n dweud eu bod o Gefndir Ethnig Lleiafrifol	2.2	1.5	6.4	4.4
Personau sydd, o ran crefydd, yn dweud eu bod yn Gristnogion	62.4	66.4	48.8	57.6
Personau sydd, o ran crefydd, yn dweud eu bod yn rhywbeth heblaw am Gristnogion	1.1	0.9	3.8	2.7
Personau sydd, o ran crefydd, yn dweud 'dim crefydd'	29.1	25.4	39.4	32.1
Personau na nododd eu crefydd	7.4	7.2	8.0	7.6
Personau 3 oed neu drosodd sy'n siarad Cymraeg	12.2	13.2	11.8	19.0
Personau sy'n siarad Cymraeg neu Saesneg fel prif iaith	96.4	97.9	95.9	97.1
Personau nad ydynt yn siarad Cymraeg neu Saesneg fel prif iaith sy'n gallu siarad Saesneg	3.3	2.0	3.9	2.7
Personau nad ydynt yn siarad Cymraeg neu Saesneg fel prif iaith nad ydynt yn gallu siarad Saesneg	0.3	0.1	0.2	0.1
Nodweddion Aelwydydd				
Aelwydydd heb geir na faniau	38.0	17.0	37.1	22.9
Aelwydydd mewn llety sy'n eiddo i berchen-feddianwyr	45.6	73.4	51.4	67.8
Aelwydydd mewn llety a rentir oddi wrth yr Awdurdod Lleol neu Landlord Cymdeithasol Cofrestredig	43.3	15.1	32.7	16.5
Aelwydydd mewn llety a rentir oddi wrth landlord preifat, asiantaeth osod neu ffynonellau eraill	11.1	11.5	16.0	15.7
Aelwydydd sy'n orlawn	6.3	3.8	7.7	5.2
Aelwydydd heb wres canolog	2.1	1.6	1.7	2.3
Aelwydydd gyda phlant dibynnol	30.5	29.7	31.1	28.2
Aelwydydd sy'n aelwydydd â rhiant unigol gyda phlant dibynnol	11.0	7.0	11.6	7.5
Aelwydydd sy'n aelwydydd un pensiynwr	17.8	12.9	13.1	13.7
Cyflogaeth				
Personau o oedran gweithio sy'n economaidd weithgar	61.4	70.3	58.1	65.8
Personau economaidd weithgar (ac eithrio myfyrwyr) sydd yn y categori di-waith yn ôl diffiniad yr ILO	10.5	3.9	11.8	4.3
Aelwydydd â phlant dibynnol sydd heb oedolyn mewn cyflogaeth	6.4	3.5	13.6	4.6
Iechyd				
Aelwydydd ag un person, neu fwy, sydd â salwch hirdymor cyfyngus	38.3	28.0	35.4	30.4
Personau sy'n dweud nad ydynt yn iach	25.7	18.9	27.3	22.2
Personau sy'n darparu gofal di-dâl	11.4	11.6	11.7	12.1
Pobl sy'n dweud eu bod yn y categori 'personau â salwch hir-dymor cyfyngus'	26.2	19.5	26.9	22.7
Addysg				
Personau sy'n cyflawni cymwysterau cyfwerth â 5 TGAU graddau A*-	50.5	72.7	54.3	69.0
Personau sy'n cyflawni cymwysterau cyfwerth â 5 TGAU graddau A*-C gan gynnwys Saesneg/Cymraeg a Mathemateg	34.5	59.1	32.6	50.6
Personau 16 oed neu drosodd heb unrhyw gymwysterau	39.0	23.5	37.1	25.9
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 1	17.0	15.4	15.4	13.3
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 2	15.4	17.3	15.1	15.7
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â Phrentisiaeth	3.0	4.9	3.3	3.9
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 3	9.2	12.2	10.0	12.3
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 4 ac uwch	10.7	22.4	14.2	24.5
Personau 16 oed neu drosodd nad yw eu lefelau cymhwyster yn Plant sy'n gymwys i gael prydau ysgol am ddim	5.7	4.3	4.8	4.3
	22.1	10.3	29.2	15.2

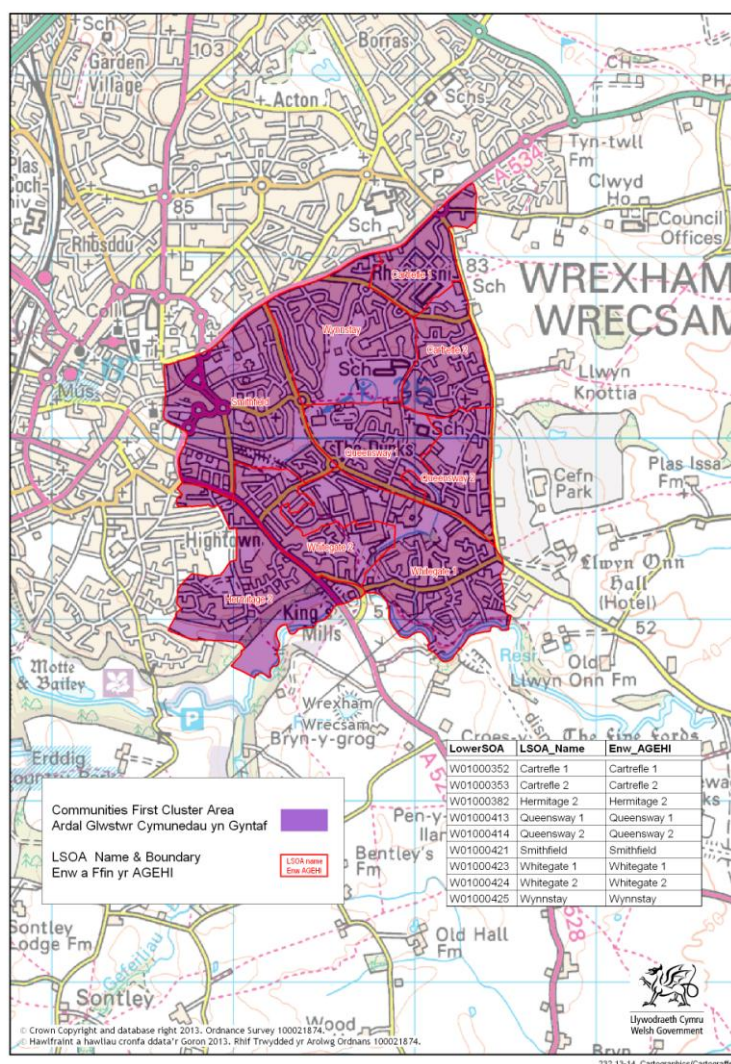
Ffynhonnell: Cyfrifiad 2011, CYBLD

Ardal Cymunedau yn Gyntaf Wrecsam: Parc Caia a Hightown

Nifer/Canran

	Ardal Cymunedau yn Gyntaf		Wrecsam		Pob Ardal Cymunedau yn Gyntaf		Cymru	
	Nifer	Canran	Nifer	Canran	Nifer	Canran	Nifer	Canran
Ffigurau Poblogaeth Allweddol								
Cyfanswm y boblogaeth	14,600	100	134,800	100	728,900	100	3,063,500	100
Gwrywod	7,400	50	67,100	50	356,700	49	1,504,200	49
Benywod	7,300	50	67,800	50	372,100	51	1,559,200	51
Cyfanswm y personau rhwng 0-15 oed	3,400	23	25,800	19	152,200	21	556,300	18
Cyfanswm y personau rhwng 16-64 oed	9,600	65	86,200	64	465,700	64	1,944,600	63
Cyfanswm y personau 65 oed neu drosodd	1,700	11	22,900	17	110,900	15	562,500	18

Ffynhonnell: Cyfrifiad 2011

Safle

	MALIC	Cyflogaeth	Incwm	Iechyd	Addysg	Tai	Yr Amgylchedd Ffisegol	Mynediad i Wasanaethau	Diogelwch Cymunedol
AGEHI									
Cartrefle 1 (W01000352)	502	456	539	437	643	91	1,686	1,163	396
Cartrefle 2 (W01000353)	123	120	133	602	70	11	1,800	1,235	66
Hermitage 2 (W01000382)	229	223	329	123	353	240	895	1,127	122
Queensway 1 (W01000413)	9	22	2	175	26	56	199	1,311	3
Queensway 2 (W01000414)	88	295	109	77	124	19	288	782	35
Smithfield (W01000421) ¹	353	456	453	700	225	42	337	1,440	84
Whitegate 1 (W01000423)	412	782	506	370	320	40	874	567	247
Whitegate 2 (W01000424)	762	941	965	600	564	128	558	1,047	765
Wynnstay (W01000425)	26	49	36	153	11	13	1,274	1,325	14

Ffynhonnell: MALIC 2011

¹ Newidiwyd yr Ardal Cynnyrch Ehangach Haen Is er Cyfrifiad 2011 – gweler Atodiad A
Noder: Safle 1 = Mwyaf difreintiedig, Safle 1896 = Lleiaf difreintiedig.
Print Italig Trwm = Y 10 y cant Mwyaf Difreintiedig

Mae clwstwr Cymunedau yn Gyntaf Parc Caia a Hightown Wrecsam yn cynnwys rhannau o Gartrefle, Hermitage, Queensway, Smithfield, Whitegate a Wynnstay. Mae'r ardal yn cynnwys naw ardal ystadegol lai gyda chyfanswm poblogaeth o 14,600 o bobl. Caiff Mynegai Amddifadedd Lluosog Cymru (MALIC) ei gynhyrchu ar y lefel ardal fach (AGEHI) hon. Mae'r 1,896 o ardaloedd bach yng Nghymru wedi'u rhestru yn ôl safle, gydag 1 yn cynrychioli'r ardal fwyaf difreintiedig.

Yn ôl MALIC 2011, mae pedair ardal fach yn y clwstwr hwn yn y 10 y cant o'r ardaloedd bach mwyaf difreintiedig yng Nghymru: Cartrefle 2, Queensway 1, Queensway 2 a Wynnstay (gweler y map). Yr AGEHI fwyaf difreintiedig yn y clwstwr yw Queensway 1 (safle 9).

O fewn y clwstwr, mae dwyster yr amddifadedd yn amrywio fesul maes ac AGEHI unigol.

Ar draws y clwstwr, ymddengys mai'r math mwyaf amlwg o amddifadedd yw Tai, gydag wyth AGEHI yn y 10 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig yng Nghymru o ran Tai (mewn print trwm ac italig yn y tabl).

Diogelwch Cymunedol yw'r math mwyaf amlwg nesaf o amddifadedd (gyda chwe AGEHI yn y 10 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig o ran Diogelwch Cymunedol), wedi'i ddilyn gan Incwm, Iechyd ac Addysg (gyda phedair AGEHI yr un y 10 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig ar gyfer y meysydd hynny).

Heb unrhyw AGEHI yn y clwstwr yn y 10 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig o ran yr Amgylchedd Ffisegol, mae hyn yn cynrychioli math o amddifadedd sy'n llai arwyddocaol i'r clwstwr. Gyda dim ond un AGEHI yn y 40 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig o ran Mynediad i Wasanaethau, mae hyn yn cynrychioli math o amddifadedd sydd hyd yn oed yn llai arwyddocaol i'r clwstwr.

	<i>Nifer/Canran</i>			
	Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Wrecsam	Pob Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Cymru
Dangosyddion Cymunedau Ffyniannus				
Canran y boblogaeth sy'n cael budd-daliadau seiliedig ar incwm	31.0	16.9	30.0	18.2
Canran y plant mewn aelwydydd sy'n cael budd-daliadau seiliedig	..	22.9	..	25.2
Canran y boblogaeth sy'n cael budd-daliadau seiliedig ar gyflogaeth	21.0	12.1	24.0	13.9
Canran y bobl 16-24 oed nad ydynt mewn cyflogaeth nac addysg (NEETS)	..	17.0	..	19.3
Canran y troseddwy'r ifanc	10.3	4.4	6.0	3.7
Dangosyddion Cymunedau sy'n Dysgu				
Sgôr pwyntiau cyfartalog yng Nghyfnod Allweddol 2	79	83	80	83
Sgôr pwyntiau cyfartalog yng Nghyfnod Allweddol 3	94	101	96	102
Sgôr pwyntiau cyfartalog yng Nghyfnod Allweddol 4	326	427	338	406
Cyfradd yr absenoldebau mewn ysgolion cynradd	7.1	6.4	8.5	7.4
Cyfradd yr absenoldebau mewn ysgolion uwchradd	11.8	7.9	11.2	8.8
Canran y sawl sy'n 18-19 oed nad ydynt yn symud ymlaen i addysg uwch	92	75	85	68
Dangosyddion Cymunedau Iach				
Canran y genedigaethau byw lle y mae'r pwysau geni yn isel	7.0	5.6	7.1	5.7
Cyfradd mynychder achosion o ganser (nifer fesul 100,000)	624.3	595.8	626.7	574.9
Canran y boblogaeth sy'n ordew	..	20.2	..	21.9
Disgwyliad oes cyfartalog ar gyfer gwrywod (nifer y blynyddoedd)	75.9	77.6	74.1	77.6
Disgwyliad oes cyfartalog ar gyfer benywod (nifer y blynyddoedd)	78.9	81.6	78.9	81.8

Ffynhonnell: MALIC 2011, Dadansoddiad Dangosyddion MALIC, Arolwg Iechyd Cymru, Arolwg Blynyddol o'r Boblogaeth

	Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Wrecsam	Pob Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Cymru
Nodweddion Demograffig				
Personau 16 oed neu drosodd sy'n sengl (erioed wedi priodi nac wedi'u cofrestru mewn partneriaeth sifil o'r un rhyw)	42.4	32.6	39.1	33.5
Personau 16 oed neu drosodd sy'n briod, wedi ailbriodi neu sydd mewn partneriaeth sifil o'r un rhyw	36.0	48.0	38.8	46.7
Personau 16 oed neu drosodd sydd wedi gwahanu, wedi cael ysgariad neu a oedd, yn flaenorol, mewn partneriaeth sifil sydd bellach wedi'i diddymu'n gyfreithiol	15.6	12.0	14.2	11.8
Personau 16 oed neu drosodd sy'n weddw neu sy'n bartner sy'n fyw o bartneriaeth sifil o'r un rhyw	6.0	7.4	7.9	7.9
Personau sy'n dweud eu bod o Gefndir Ethnig Lleiafrifol	4.7	3.1	6.4	4.4
Personau sydd, o ran crefydd, yn dweud eu bod yn Gristnogion	54.0	63.5	48.8	57.6
Personau sydd, o ran crefydd, yn dweud eu bod yn rhywbeth heblaw am Gristnogion	2.0	1.6	3.8	2.7
Personau sydd, o ran crefydd, yn dweud 'dim crefydd'	35.7	27.4	39.4	32.1
Personau na nododd eu crefydd	8.2	7.5	8.0	7.6
Personau 3 oed neu drosodd sy'n siarad Cymraeg	9.8	12.9	11.8	19.0
Personau sy'n siarad Cymraeg neu Saesneg fel prif iaith	89.7	95.9	95.9	97.1
Personau nad ydynt yn siarad Cymraeg neu Saesneg fel prif iaith sy'n gallu siarad Saesneg	9.7	3.9	3.9	2.7
Personau nad ydynt yn siarad Cymraeg neu Saesneg fel prif iaith nad ydynt yn gallu siarad Saesneg	0.6	0.2	0.2	0.1
Nodweddion Aelwydydd				
Aelwydydd heb geir na faniau	40.6	22.2	37.1	22.9
Aelwydydd mewn llety sy'n eiddo i berchen-feddianwyr	36.8	64.0	51.4	67.8
Aelwydydd mewn llety a rentir oddi wrth yr Awdurdod Lleol neu Landlord Cymdeithasol Cofrestredig	47.8	22.4	32.7	16.5
Aelwydydd mewn llety a rentir oddi wrth landlord preifat, asiantaeth osod neu ffynonellau eraill	15.4	13.6	16.0	15.7
Aelwydydd sy'n orlawn	10.4	4.8	7.7	5.2
Aelwydydd heb wres canolog	2.0	2.0	1.7	2.3
Aelwydydd gyda phlant dibynnol	34.6	29.9	31.1	28.2
Aelwydydd sy'n aelwydydd â rhiant unigol gyda phlant dibynnol	13.4	7.4	11.6	7.5
Aelwydydd sy'n aelwydydd un pensïynwr	10.5	12.9	13.1	13.7
Cyflogaeth				
Personau o oedran gweithio sy'n economaidd weithgar	63.9	69.3	58.1	65.8
Personau economaidd weithgar (ac eithrio myfyrwyr) sydd yn y categori di-waith yn ôl diffiniad yr ILO	11.2	4.2	11.8	4.3
Aelwydydd â phlant dibynnol sydd heb oedolyn mewn cyflogaeth	10.9	4.5	13.6	4.6
Iechyd				
Aelwydydd ag un person, neu fwy, sydd â salwch hirdymor cyfyngus	30.6	28.5	35.4	30.4
Personau sy'n dweud nad ydynt yn iach	23.0	20.3	27.3	22.2
Personau sy'n darparu gofal di-dâl	9.1	11.2	11.7	12.1
Pobl sy'n dweud eu bod yn y categori 'personau â salwch hir-dymor cyfyngus'	21.3	20.7	26.9	22.7
Addysg				
Personau sy'n cyflawni cymwysterau cyfwerth â 5 TGAU graddau A*-	37.3	66.7	54.3	69.0
Personau sy'n cyflawni cymwysterau cyfwerth â 5 TGAU graddau A*- C gan gynnwys Saesneg/Cymraeg a Mathemateg	23.8	49.0	32.6	50.6
Personau 16 oed neu drosodd heb unrhyw gymwysterau	38.2	26.7	37.1	25.9
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 1	14.7	13.9	15.4	13.3
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 2	14.9	16.1	15.1	15.7
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â Phrentisiaeth	2.5	3.9	3.3	3.9
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 3	8.9	11.5	10.0	12.3
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 4 ac uwch	12.8	22.8	14.2	24.5
Personau 16 oed neu drosodd nad yw eu lefelau cymhwyster yn Plant sy'n gymwys i gael prydau ysgol am ddim	8.0	5.0	4.8	4.3
	32.8	15.2	29.2	15.2

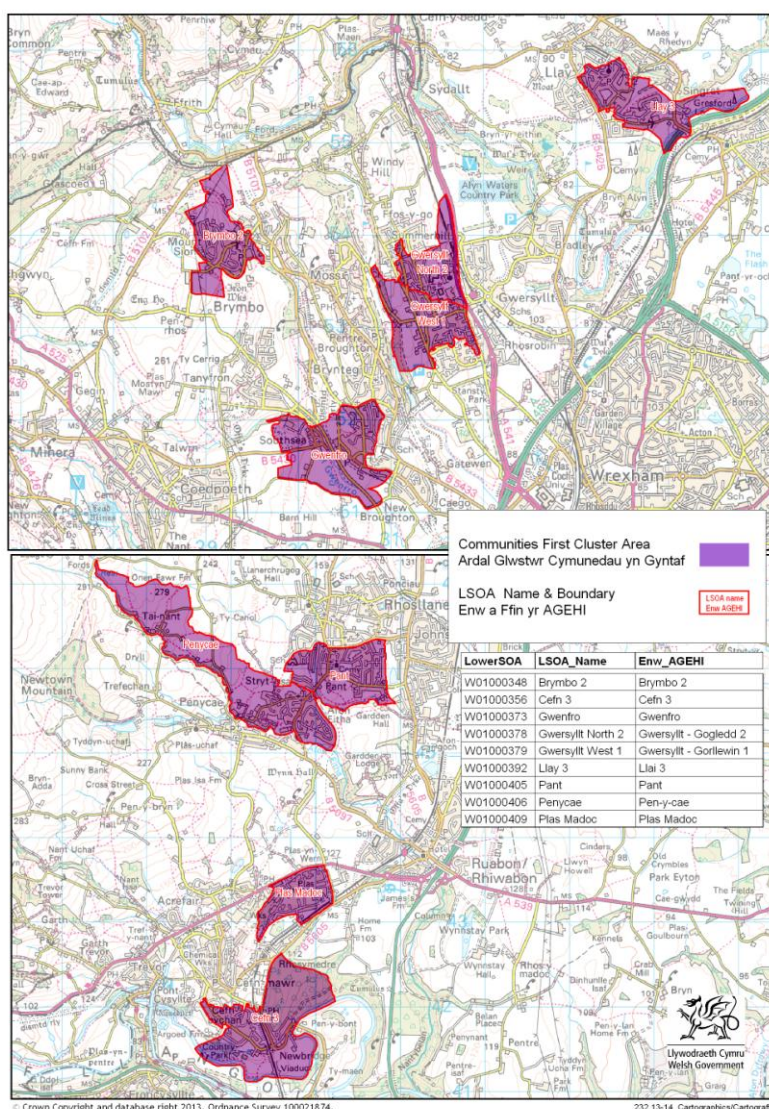
Ffynhonnell: Cyfrifiad 2011, CYBLD

Ardal Cymunedau yn Gyntaf Wrecsam: Pentrefi Trefol

Nifer/Canran

	Ardal Cymunedau yn Gyntaf		Wrecsam		Pob Ardal Cymunedau yn Gyntaf		Cymru	
	Nifer	Canran	Nifer	Canran	Nifer	Canran	Nifer	Canran
Ffigurau Poblogaeth Allweddol								
Cyfanswm y boblogaeth	16,200	100	134,800	100	728,900	100	3,063,500	100
Gwrywod	7,900	49	67,100	50	356,700	49	1,504,200	49
Benywod	8,300	51	67,800	50	372,100	51	1,559,200	51
Cyfanswm y personau rhwng 0-15 oed	3,900	24	25,800	19	152,200	21	556,300	18
Cyfanswm y personau rhwng 16-64 oed	10,000	62	86,200	64	465,700	64	1,944,600	63
Cyfanswm y personau 65 oed neu drosodd	2,200	14	22,900	17	110,900	15	562,500	18

Ffynhonnell: Cyfrifiad 2011

© Crown Copyright and database right 2013. Ordnance Survey 100021874.
© Hawlfraint a hawliau cronfa ddata'r Goron 2013. Rhif Trwydded yr Arolwg Ordnance 100021874.

232 13-14 Cartographics/Cartography

AGEHI	MALIC	Cyflogaeth	Incwm	Iechyd	Addysg	Tai	Yr Amgylchedd	Mynediad i	Diogelwch
							Ffisegol	Wasanaethau	Cymunedol
Brymbo 2 (W01000348)	401	400	361	633	175	174	1,889	1,594	404
Cefn 3 (W01000356)	426	585	601	247	370	47	395	1,129	811
Gwenfro (W01000373)	333	400	320	593	255	80	1,463	1,208	92
Gogledd Gwersyllt 2 (W01000378)	360	456	348	461	278	4	1,718	1,786	249
Gorllewin Gwersyllt 1 (W01000379)	313	456	340	165	316	114	1,778	1,630	165
Llai 3 (W01000392)	359	655	332	683	164	38	352	994	530
Pant (W01000405)	397	585	355	302	445	129	911	1,428	144
Pen-y-cae (W01000406)	315	585	377	294	325	36	848	647	227
Plas Madoc (W01000409)	24	40	29	75	53	7	362	1,392	59

Ffynhonnell: MALIC 2011

Noder: Safle 1 = Mwyaf difreintiedig, Safle 1896 = Lleiaf difreintiedig.
Print Italig Trwm = Y 10 y cant Mwyaf Difreintiedig

Mae clwstwr Cymunedau yn Gyntaf Pentrefi Trefol Wrecsam yn cynnwys rhannau o Brymbo, Cefn, Gwenfro, Gogledd Gwersyllt, Gorllewin Gwersyllt, Llai, Pant, Penycae a Phlas Madoc. Mae'r ardal yn cynnwys naw ardal ystadegol lai gyda chyfanswm poblogaeth o 16,200 o bobl. Caiff Mynegai Amddifadedd Lluosog Cymru (MALIC) ei gynhyrchu ar y lefel ardal fach (AGEHI) hon. Mae'r 1,896 o ardaloedd bach yng Nghymru wedi'u rhestru yn ôl safle, gydag 1 yn cynrychioli'r ardal fwyaf difreintiedig.

Yn unol â MALIC 2011, mae tair ardal fach yn y clwstwr hwn yn y 10 y cant o'r ardaloedd bach mwyaf difreintiedig yng Nghymru: Plas Madoc (gweler y map).

O fewn y clwstwr, mae dwyster yr amddifadedd yn amrywio fesul maes ac AGEHI unigol.

Ar draws y clwstwr, ymddengys mai'r math mwyaf amlwg o amddifadedd yw Tai, gyda naw AGEHI yn y 10 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig yng Nghymru o ran Tai (mewn print trwm ac italic yn y tabl).

Diogelwch Cymunedol yw'r math mwyaf amlwg nesaf o amddifadedd (gyda phedair AGEHI yn y 10 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig o ran Diogelwch Cymunedol) wedi'i ddilyn gan Addysg (gyda thair AGEHI yn y 10 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig o ran Addysg).

Heb unrhyw AGEHI yn y clwstwr yn y 10 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig o ran yr Amgylchedd Ffisegol, mae hyn yn cynrychioli math o amddifadedd sy'n llai arwyddocaol i'r clwstwr. Gyda dim ond un AGEHI yn y 50 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig o ran Mynediad i Wasanaethau, mae hyn yn cynrychioli math o amddifadedd sydd hyd yn oed yn llai arwyddocaol i'r clwstwr.

	<i>Nifer/Canran</i>			
	Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Wrecsam	Pob Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Cymru
Dangosyddion Cymunedau Ffyniannus				
Canran y boblogaeth sy'n cael budd-daliadau seiliedig ar incwm	27.0	16.9	30.0	18.2
Canran y plant mewn aelwydydd sy'n cael budd-daliadau seiliedig	..	22.9	..	25.2
Canran y boblogaeth sy'n cael budd-daliadau seiliedig ar gyflogaeth	20.0	12.1	24.0	13.9
Canran y bobl 16-24 oed nad ydynt mewn cyflogaeth nac addysg (NEETS)	..	17.0	..	19.3
Canran y troseddwy'r ifanc	7.8	4.4	6.0	3.7
Dangosyddion Cymunedau sy'n Dysgu				
Sgôr pwyntiau cyfartalog yng Nghyfnod Allweddol 2	79	83	80	83
Sgôr pwyntiau cyfartalog yng Nghyfnod Allweddol 3	95	101	96	102
Sgôr pwyntiau cyfartalog yng Nghyfnod Allweddol 4	366	427	338	406
Cyfradd yr absenoldebau mewn ysgolion cynradd	7.3	6.4	8.5	7.4
Cyfradd yr absenoldebau mewn ysgolion uwchradd	9.7	7.9	11.2	8.8
Canran y sawl sy'n 18-19 oed nad ydynt yn symud ymlaen i addysg uwch	88	75	85	68
Dangosyddion Cymunedau Iach				
Canran y genedigaethau byw lle y mae'r pwysau geni yn isel	6.7	5.6	7.1	5.7
Cyfradd mynychder achosion o ganser (nifer fesul 100,000)	645.7	595.8	626.7	574.9
Canran y boblogaeth sy'n ordev	..	20.2	..	21.9
Disgwyliad oes cyfartalog ar gyfer gwrywod (nifer y blynyddoedd)	74.5	77.6	74.1	77.6
Disgwyliad oes cyfartalog ar gyfer benywod (nifer y blynyddoedd)	78.8	81.6	78.9	81.8

Ffynhonnell: MALIC 2011, Dadansoddiad Dangosyddion MALIC, Arolwg Iechyd Cymru, Arolwg Blynyddol o'r Boblogaeth

	Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Wrecsam	Pob Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Cymru
Nodweddion Demograffig				
Personau 16 oed neu drosodd sy'n sengl (erioed wedi priodi nac wedi'u cofrestru mewn partneriaeth sifil o'r un rhyw)	37.8	32.6	39.1	33.5
Personau 16 oed neu drosodd sy'n briod, wedi ailbriodi neu sydd mewn partneriaeth sifil o'r un rhyw	41.2	48.0	38.8	46.7
Personau 16 oed neu drosodd sydd wedi gwahanu, wedi cael ysgariad neu a oedd, yn flaenorol, mewn partneriaeth sifil sydd bellach wedi'i diddymu'n gyfreithiol	13.5	12.0	14.2	11.8
Personau 16 oed neu drosodd sy'n weddw neu sy'n bartner sy'n fyw o bartneriaeth sifil o'r un rhyw	7.4	7.4	7.9	7.9
Personau sy'n dweud eu bod o Gefndir Ethnig Lleiafrifol	2.3	3.1	6.4	4.4
Personau sydd, o ran crefydd, yn dweud eu bod yn Gristnogion	55.0	63.5	48.8	57.6
Personau sydd, o ran crefydd, yn dweud eu bod yn rhywbeth heb law am Gristnogion	1.0	1.6	3.8	2.7
Personau sydd, o ran crefydd, yn dweud 'dim crefydd'	35.5	27.4	39.4	32.1
Personau na nododd eu crefydd	8.6	7.5	8.0	7.6
Personau 3 oed neu drosodd sy'n siarad Cymraeg	14.6	12.9	11.8	19.0
Personau sy'n siarad Cymraeg neu Saesneg fel prif iaith	97.8	95.9	95.9	97.1
Personau nad ydynt yn siarad Cymraeg neu Saesneg fel prif iaith sy'n gallu siarad Saesneg	2.0	3.9	3.9	2.7
Personau nad ydynt yn siarad Cymraeg neu Saesneg fel prif iaith nad ydynt yn gallu siarad Saesneg	0.2	0.2	0.2	0.1
Nodweddion Aelwydydd				
Aelwydydd heb geir na faniau	32.5	22.2	37.1	22.9
Aelwydydd mewn llety sy'n eiddo i berchen-feddianwyr	46.1	64.0	51.4	67.8
Aelwydydd mewn llety a rentir oddi wrth yr Awdurdod Lleol neu Landlord Cymdeithasol Cofrestredig	46.0	22.4	32.7	16.5
Aelwydydd mewn llety a rentir oddi wrth landlord preifat, asiantaeth osod neu ffynonellau eraill	7.8	13.6	16.0	15.7
Aelwydydd sy'n orlawn	6.7	4.8	7.7	5.2
Aelwydydd heb wres canolog	1.6	2.0	1.7	2.3
Aelwydydd gyda phlant dibynnol	37.2	29.9	31.1	28.2
Aelwydydd sy'n aelwydydd â rhiant unigol gyda phlant dibynnol	12.8	7.4	11.6	7.5
Aelwydydd sy'n aelwydydd un pensiynwr	12.1	12.9	13.1	13.7
Cyflogaeth				
Personau o oedran gweithio sy'n economaidd weithgar	62.3	69.3	58.1	65.8
Personau economaidd weithgar (ac eithrio myfyrwyr) sydd yn y categori di-waith yn ôl diffiniad yr ILO	9.9	4.2	11.8	4.3
Aelwydydd â phlant dibynnol sydd heb oedolyn mewn cyflogaeth	10.1	4.5	13.6	4.6
Iechyd				
Aelwydydd ag un person, neu fwy, sydd â salwch hirdymor cyfyngus	32.8	28.5	35.4	30.4
Personau sy'n dweud nad ydynt yn iach	23.3	20.3	27.3	22.2
Personau sy'n darparu gofal di-dâl	10.5	11.2	11.7	12.1
Pobl sy'n dweud eu bod yn y categori 'personau â salwch hir-dymor cyfyngus'	23.1	20.7	26.9	22.7
Addysg				
Personau sy'n cyflawni cymwysterau cyfwerth â 5 TGAU graddau A*-	57.6	66.7	54.3	69.0
Personau sy'n cyflawni cymwysterau cyfwerth â 5 TGAU graddau A*-C gan gynnwys Saesneg/Cymraeg a Mathemateg	36.7	49.0	32.6	50.6
Personau 16 oed neu drosodd heb unrhyw gymwysterau	36.5	26.7	37.1	25.9
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 1	17.4	13.9	15.4	13.3
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 2	15.9	16.1	15.1	15.7
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â Phrentisiaeth	3.4	3.9	3.3	3.9
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 3	10.0	11.5	10.0	12.3
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 4 ac uwch	12.5	22.8	14.2	24.5
Personau 16 oed neu drosodd nad yw eu lefelau cymhwyster yn Plant sy'n gymwys i gael prydau ysgol am ddim	4.3	5.0	4.8	4.3
	27.8	15.2	29.2	15.2

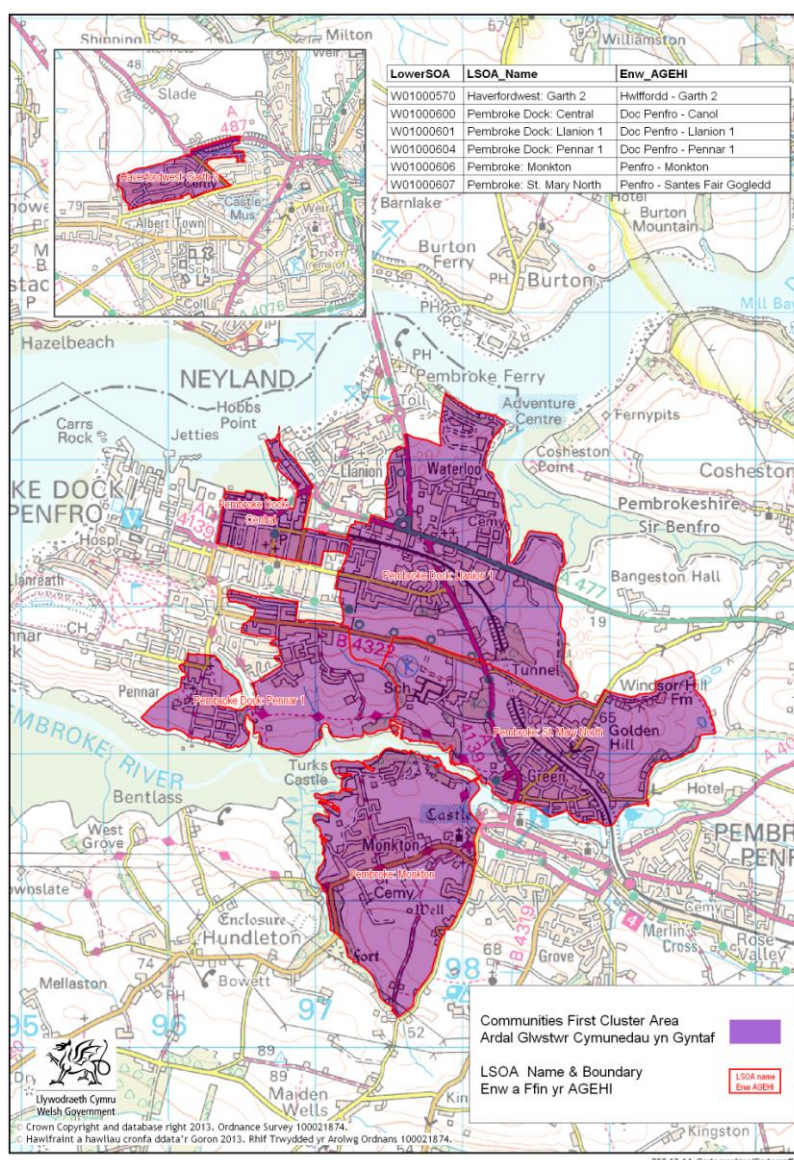
Ffynhonnell: Cyfrifiad 2011, CYBLD

Ardal Cymunedau yn Gyntaf Sir Benfro

Nifer/Canran

	Ardal Cymunedau yn Gyntaf		Sir Benfro		Pob Ardal Cymunedau yn Gyntaf		Cymru	
	Nifer	Canran	Nifer	Canran	Nifer	Canran	Nifer	Canran
Ffigurau Poblogaeth Allweddol								
Cyfanswm y boblogaeth	9,900	100	122,400	100	728,900	100	3,063,500	100
Gwrywod	4,800	48	59,800	49	356,700	49	1,504,200	49
Benywod	5,100	52	62,600	51	372,100	51	1,559,200	51
Cyfanswm y personau rhwng 0-15 oed	2,400	24	22,100	18	152,200	21	556,300	18
Cyfanswm y personau rhwng 16-64 oed	6,000	61	73,700	60	465,700	64	1,944,600	63
Cyfanswm y personau 65 oed neu drosodd	1,500	15	26,700	22	110,900	15	562,500	18

Ffynhonnell: Cyfrifiad 2011

AGEHI	MALIC	Cyflogaeth	Incwm	Iechyd	Addysg	Tai	Yr Amgylchedd	Mynediad i	Diogelwch
							Ffisegol	Wasanaethau	Cymunedol
Hwlfordd: Garth 2 (W01000570)	102	253	66	57	258	195	1,603	652	78
Doc Penfro: Canol (W01000600)	404	253	426	533	499	219	624	1,816	291
Doc Penfro: Llanion 1 (W01000601)	52	73	45	140	113	61	356	950	120
Doc Penfro: Pennar 1 (W01000604)	466	522	400	620	343	302	1,298	721	573
Penfro: Monkton (W01000606)	99	120	94	160	194	6	1,354	1,060	274
Penfro: Gogledd Santes Fair (W01000607)	301	522	335	298	223	87	787	1,040	252

Ffynhonnell: MALIC 2011

Noder: Safle 1 = Mwyaf difreintiedig, Safle 1896 = Lleiaf difreintiedig.
Print Italg Trwm = Y 10 y cant Mwyaf Difreintiedig

Mae clwstwr Cymunedau yn Gyntaf Sir Benfro yn cynnwys rhannau o Hwlfordd: Garth, Doc Penfro: Canol, Doc Penfro: Llanion, Doc Penfro: Pennar, Penfro: Monkton a Phenfro: Gogledd Santes Fair. Mae'r ardal yn cynnwys chwe ardal ystadegol lai gyda chyfanswm poblogaeth o 9,900 o bobl. Caiff Mynegai Amddifadedd Lluosog Cymru (MALIC) ei gynhyrchu ar y lefel ardal fach (AGEHI) hon. Mae'r 1,896 o ardaloedd bach yng Nghymru wedi'u rhestru yn ôl safle, gydag 1 yn cynrychioli'r ardal fwyaf difreintiedig.

Yn unol â MALIC 2011, mae tair ardal fach yn y clwstwr hwn yn y 10 y cant o'r ardaloedd bach mwyaf difreintiedig yng Nghymru: Hwlfordd: Garth 2, Doc Penfro: Llanion 1 a Phenfro: Monkton (gweler y map). Yr AGEHI fwyaf difreintiedig yn y clwstwr yw Doc Penfro: Llanion 1 (safle 52).

O fewn y clwstwr, mae dwyster yr amddifadedd yn amrywio fesul maes ac AGEHI unigol.

Ar draws y clwstwr, ymddengys mai'r mathau mwyaf amlwg o amddifadedd yw Incwm, Iechyd a Thai, gyda thair AGEHI yr un yn y 10 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig yng Nghymru o ran Addysg (mewn print trwm ac italig yn y tabl).

Cyflogaeth a Diogelwch Cymunedol yw'r mathau mwyaf amlwg nesaf o amddifadedd (gyda dwy AGEHI yr un yn y 10 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig ar gyfer y meysydd hynny), wedi'u dilyn gan Addysg (gydag un AGEHI yn y 10 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig o ran Addysg).

Heb unrhyw AGEHI yn y clwstwr yn y 10 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig o ran yr Amgylchedd Ffisegol a Mynediad i Wasanaethau, mae'r rhain yn cynrychioli mathau o amddifadedd sy'n llai arwyddocaol i'r clwstwr.

	Nifer/Canran			
	Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Sir Benfro	Pob Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Cymru
Dangosyddion Cymunedau Ffyniannus				
Canran y boblogaeth sy'n cael budd-daliadau seiliedig ar incwm	31.0	17.2	30.0	18.2
Canran y plant mewn aelwydydd sy'n cael budd-daliadau seiliedig	..	22.7	..	25.2
Canran y boblogaeth sy'n cael budd-daliadau seiliedig ar gyflogaeth	23.0	12.5	24.0	13.9
Canran y bobl 16-24 oed nad ydynt mewn cyflogaeth nac addysg (NEETS)	..	16.9	..	19.3
Canran y troseddwyd ifanc	10.3	4.4	6.0	3.7
Dangosyddion Cymunedau sy'n Dysgu				
Sgôr pwyntiau cyfartalog yng Nghyfnod Allweddol 2	79	83	80	83
Sgôr pwyntiau cyfartalog yng Nghyfnod Allweddol 3	95	103	96	102
Sgôr pwyntiau cyfartalog yng Nghyfnod Allweddol 4	326	419	338	406
Cyfradd yr absenoldebau mewn ysgolion cynradd	8.6	7.5	8.5	7.4
Cyfradd yr absenoldebau mewn ysgolion uwchradd	11.5	8.9	11.2	8.8
Canran y sawl sy'n 18-19 oed nad ydynt yn symud ymlaen i addysg uwch	85	62	85	68
Dangosyddion Cymunedau Iach				
Canran y genedigaethau byw lle y mae'r pwysau geni yn isel	7.2	5.2	7.1	5.7
Cyfradd mynychder achosion o ganser (nifer fesul 100,000)	622.9	566.4	626.7	574.9
Canran y boblogaeth sy'n ordew	..	21.6	..	21.9
Disgwyliad oes cyfartalog ar gyfer gwrywod (nifer y blynyddoedd)	73.1	77.8	74.1	77.6
Disgwyliad oes cyfartalog ar gyfer benywod (nifer y blynyddoedd)	77.3	82.1	78.9	81.8

Ffynhonnell: MALIC 2011, Dadansoddiad Dangosyddion MALIC, Arolwg Iechyd Cymru, Arolwg Blynyddol o'r Boblogaeth

	Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Sir Benfro	Pob Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Cymru
Nodweddion Demograffig				
Personau 16 oed neu drosodd sy'n sengl (erioed wedi priodi nac wedi'u cofrestru mewn partneriaeth sifil o'r un rhyw)	36.9	28.4	39.1	33.5
Personau 16 oed neu drosodd sy'n briod, wedi ailbriodi neu sydd mewn partneriaeth sifil o'r un rhyw	39.0	50.5	38.8	46.7
Personau 16 oed neu drosodd sydd wedi gwahanu, wedi cael ysgariad neu a oedd, yn flaenorol, mewn partneriaeth sifil sydd bellach wedi'i diddymu'n gyfreithiol	16.2	12.3	14.2	11.8
Personau 16 oed neu drosodd sy'n weddw neu sy'n bartner sy'n fyw o bartneriaeth sifil o'r un rhyw	8.0	8.8	7.9	7.9
Personau sy'n dweud eu bod o Gefndir Ethnig Lleiafrifol	1.9	1.9	6.4	4.4
Personau sydd, o ran crefydd, yn dweud eu bod yn Gristnogion	55.6	63.0	48.8	57.6
Personau sydd, o ran crefydd, yn dweud eu bod yn rhywbeth heb law am Gristnogion	1.5	1.5	3.8	2.7
Personau sydd, o ran crefydd, yn dweud 'dim crefydd'	34.6	27.3	39.4	32.1
Personau na nododd eu crefydd	8.4	8.2	8.0	7.6
Personau 3 oed neu drosodd sy'n siarad Cymraeg	10.4	19.2	11.8	19.0
Personau sy'n siarad Cymraeg neu Saesneg fel prif iaith	97.8	98.5	95.9	97.1
Personau nad ydynt yn siarad Cymraeg neu Saesneg fel prif iaith sy'n gallu siarad Saesneg	2.2	1.4	3.9	2.7
Personau nad ydynt yn siarad Cymraeg neu Saesneg fel prif iaith nad ydynt yn gallu siarad Saesneg	0.1	0.0	0.2	0.1
Nodweddion Aelwydydd				
Aelwydydd heb geir na faniau	31.9	17.9	37.1	22.9
Aelwydydd mewn llety sy'n eiddo i berchen-feddianwyr	45.4	69.1	51.4	67.8
Aelwydydd mewn llety a rentir oddi wrth yr Awdurdod Lleol neu Landlord Cymdeithasol Cofrestredig	39.2	15.6	32.7	16.5
Aelwydydd mewn llety a rentir oddi wrth landlord preifat, asiantaeth osod neu ffynonellau eraill	15.4	15.3	16.0	15.7
Aelwydydd sy'n orlawn	6.3	4.3	7.7	5.2
Aelwydydd heb wres canolog	3.2	4.0	1.7	2.3
Aelwydydd gyda phlant dibynnol	35.4	27.1	31.1	28.2
Aelwydydd sy'n aelwydydd â rhiant unigol gyda phlant dibynnol	15.5	7.6	11.6	7.5
Aelwydydd sy'n aelwydydd un pensiynwr	12.1	15.0	13.1	13.7
Cyflogaeth				
Personau o oedran gweithio sy'n economaidd weithgar	59.3	66.0	58.1	65.8
Personau economaidd weithgar (ac eithrio myfyrwyr) sydd yn y categori di-waith yn ôl diffiniad yr ILO	12.9	4.0	11.8	4.3
Aelwydydd â phlant dibynnol sydd heb oedolyn mewn cyflogaeth	11.7	4.1	13.6	4.6
Iechyd				
Aelwydydd ag un person, neu fwy, sydd â salwch hirdymor cyfyngus	32.4	29.9	35.4	30.4
Personau sy'n dweud nad ydynt yn iach	24.9	22.1	27.3	22.2
Personau sy'n darparu gofal di-dâl	10.8	12.4	11.7	12.1
Pobl sy'n dweud eu bod yn y categori 'personau â salwch hir-dymor cyfyngus'	24.1	22.5	26.9	22.7
Addysg				
Personau sy'n cyflawni cymwysterau cyfwerth â 5 TGAU graddau A*-	53.0	70.1	54.3	69.0
Personau sy'n cyflawni cymwysterau cyfwerth â 5 TGAU graddau A*- C gan gynnwys Saesneg/Cymraeg a Mathemateg	33.2	51.8	32.6	50.6
Personau 16 oed neu drosodd heb unrhyw gymwysterau	33.7	24.6	37.1	25.9
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 1	16.2	13.6	15.4	13.3
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 2	16.9	16.8	15.1	15.7
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â Phrentisiaeth	4.1	4.3	3.3	3.9
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 3	11.8	11.8	10.0	12.3
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 4 ac uwch	12.8	24.8	14.2	24.5
Personau 16 oed neu drosodd nad yw eu lefelau cymhwyster yn Plant sy'n gymwys i gael prydau ysgol am ddim	4.6	4.1	4.8	4.3
	27.3	12.9	29.2	15.2

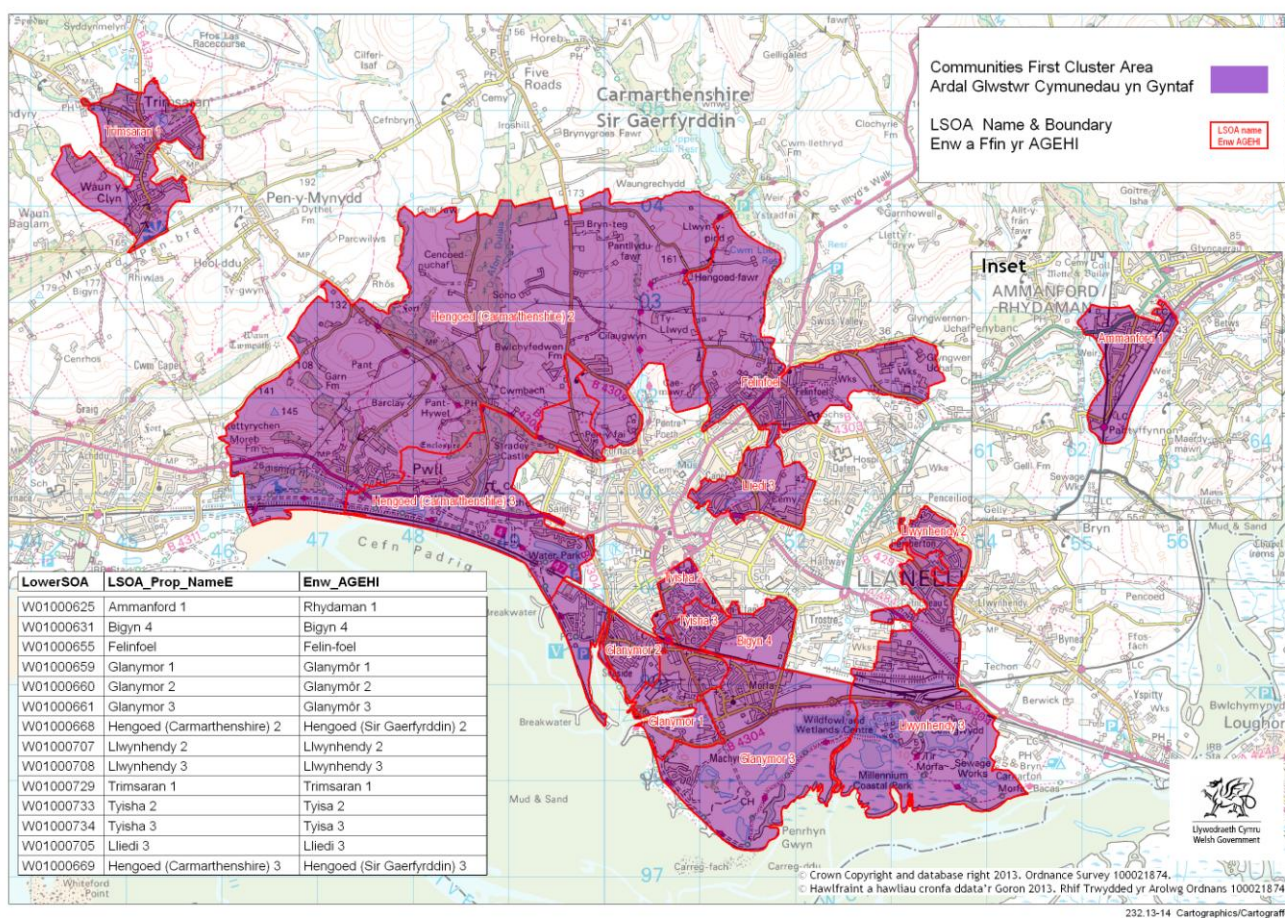
Ffynhonnell: Cyfrifiad 2011, CYBLD

Ardal Cymunedau yn Gyntaf Sir Gaerfyrddin

Nifer/Canran

	Ardal Cymunedau yn Gyntaf		Sir Gaerfyrddin		Pob Ardal Cymunedau yn Gyntaf		Cymru	
	Nifer	Canran	Nifer	Canran	Nifer	Canran	Nifer	Canran
Ffigurau Poblogaeth Allweddol								
Cyfanswm y boblogaeth	21,800	100	183,800	100	728,900	100	3,063,500	100
Gwrywod	10,600	49	89,800	49	356,700	49	1,504,200	49
Benywod	11,200	51	93,900	51	372,100	51	1,559,200	51
Cyfanswm y personau rhwng 0-15 oed	4,600	21	33,000	18	152,200	21	556,300	18
Cyfanswm y personau rhwng 16-64 oed	13,600	62	112,600	61	465,700	64	1,944,600	63
Cyfanswm y personau 65 oed neu drosodd	3,600	17	38,200	21	110,900	15	562,500	18

Ffynhonnell: Cyfrifiad 2011

AGEHI							Yr Amgylchedd Ffisegol	Mynediad i Wasanaethau	Diogelwch Cymunedol
	MALIC	Cyflogaeth	Incwm	Iechyd	Addysg	Tai			
Rhydaman 1 (W01000625)	373	295	480	177	465	1,268	320	959	847
Bigyn 4 (W01000631)	75	59	135	49	95	1,035	226	836	540
Felin-foel (W01000655)	419	347	342	394	402	935	434	1,210	970
Glanymor 1 (W01000659)	156	183	270	243	73	864	14	1,548	264
Glanymor 2 (W01000660)	192	73	209	528	495	659	21	1,274	510
Glanymor 3 (W01000661) ¹	131	153	193	107	150	669	116	927	220
Hengoed (Sir Gaerfyrddin) 2 (W01000668) ¹	256	183	275	163	571	1,388	1,458	337	791
Hengoed (Sir Gaerfyrddin) 3 (W01000669) ¹	1,428	1,111	1,350	1,109	1,480	1,643	678	761	1,359
Lliedi 3 (W01000705)	273	295	311	50	569	1,190	526	885	1,077
Llwynhendy 2 (W01000707)	259	223	196	322	247	367	1,206	1,490	785
Llwynhendy 3 (W01000708)	171	183	153	120	182	695	533	1,719	309
Trimsaran 1 (W01000729)	383	253	404	256	342	755	1,834	931	1,628
Tyisha 2 (W01000733)	44	15	92	67	212	466	78	1,783	21
Tyisha 3 (W01000734)	161	59	146	640	556	726	40	1,623	99

Ffynhonnell: MALIC 2011

¹ Newidiwyd yr Ardal Cynnyrch Ehangach Haen Is er Cyfrifiad 2011 - gweler Atodiad A Noder: Safle 1 = Mwyaf difreintiedig, Safle 1896 = Lleiaf difreintiedig.

Print Italig Trwm = Y 10 y cant Mwyaf Difreintiedig

Mae clwstwr Cymunedau yn Gyntaf Sir Gaerfyrddin yn cynnwys rhannau o Rydaman, Bigyn, Felin-foel, Glanymor, Hengoed, Lliedi, Llwynhendy, Trimsaran a Thyisha. Ffurfiwyd yr ardal o 13 o ardaloedd ystadegol llai, a 21,800 o bobl yw cyfanswm y boblogaeth. Caiff Mynegai Amddifadedd Lluosog Cymru (MALIC) ei greu ar lefel yr ardal fach hon (Ardal Cynnyrch Ehangach Haen Is). Caiff y 1,896 o ardaloedd bach yng Nghymru eu graddio, gydag 1 yn cyfateb i'r mwyaf difreintiedig.

Yn ôl MALIC 2011, mae 6 o'r ardaloedd bach yn y clwstwr hwn ymhlith y 10 y cant o'r ardaloedd bach mwyaf difreintiedig yng Nghymru: Bigyn 4, Glanymor 1, Glanymor 3, Llwynhendy 3, Tyisha 2 a Thyisha 3 (gweler y map). Yr Ardal Cynnyrch Ehangach Haen Is mwyaf difreintiedig yn y clwstwr yw Tyisha 2 (safle 44).

O fewn y clwstwr, gwelir gwahaniaethau ar draws parthau ac Ardaloedd Cynnyrch Ehangach Haen Is unigol o ran dwyster yr amddifadedd.

Ar draws y clwstwr, y math amlycaf o amddifadedd yw Cyflogaeth, gan fod 8 Ardal Cynnyrch Ehangach Haen Is ymhlith 10 y cant yr ardaloedd mwyaf difreintiedig yng Nghymru ar gyfer Cyflogaeth (a amlygir mewn print trwm ac italig yn y tabl).

Iechyd yw'r math amlycaf nesaf o amddifadedd (gyda 7 Ardal Cynnyrch Ehangach Haen Is ymhlith y 10 y cant mwyaf difreintiedig ar gyfer Iechyd), a ddilyniir gan Amgylchedd Ffisegol (gyda 5 Ardal Cynnyrch Ehangach Haen Is yn y 10 y cant mwyaf difreintiedig ar gyfer Amgylchedd Ffisegol).

Gan nad oes unrhyw Ardal Cynnyrch Ehangach Haen Is yn y clwstwr o fewn 10 y cant mwyaf difreintiedig yr ardaloedd ym mharth Tai, mae hyn yn cynrychioli math o amddifadedd nad yw mor arwyddocaol i'r clwstwr. Gyda dim ond un Ardal Cynnyrch Ehangach Haen Is ymhlith 40 y cant yr ardaloedd mwyaf difreintiedig ym mharth Mynediad at Wasanaethau, mae hwn yn cynrychioli math o amddifadedd sy'n llai arwyddocaol fyth i'r clwstwr.

	<i>Nifer/Canran</i>			
	Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Sir Gaerfyrddin	Pob Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Cymru
Dangosyddion Cymunedau Ffyniannus				
Canran y boblogaeth sy'n cael budd-daliadau seiliedig ar incwm	28.0	17.2	30.0	18.2
Canran y plant mewn aelwydydd sy'n cael budd-daliadau seiliedig	..	23.0	..	25.2
Canran y boblogaeth sy'n cael budd-daliadau seiliedig ar gyflogaeth	24.0	14.3	24.0	13.9
Canran y bobl 16-24 oed nad ydynt mewn cyflogaeth nac addysg (NEETS)	..	23.6	..	19.3
Canran y troseddwy'r ifanc	6.9	3.4	6.0	3.7
Dangosyddion Cymunedau sy'n Dysgu				
Sgôr pwyntiau cyfartalog yng Nghyfnod Allweddol 2	79	82	80	83
Sgôr pwyntiau cyfartalog yng Nghyfnod Allweddol 3	97	102	96	102
Sgôr pwyntiau cyfartalog yng Nghyfnod Allweddol 4	370	440	338	406
Cyfradd yr absenoldebau mewn ysgolion cynradd	8.5	7.4	8.5	7.4
Cyfradd yr absenoldebau mewn ysgolion uwchradd	10.7	8.8	11.2	8.8
Canran y sawl sy'n 18-19 oed nad ydynt yn symud ymlaen i addysg uwch	82	63	85	68
Dangosyddion Cymunedau Iach				
Canran y genedigaethau byw lle y mae'r pwysau geni yn isel	5.6	5.5	7.1	5.7
Cyfradd mynychder achosion o ganfer (nifer fesul 100,000)	613.9	556.9	626.7	574.9
Canran y boblogaeth sy'n ordew	..	23.7	..	21.9
Disgwyliad oes cyfartalog ar gyfer gwrywod (nifer y blynyddoedd)	74.7	77.6	74.1	77.6
Disgwyliad oes cyfartalog ar gyfer benywod (nifer y blynyddoedd)	78.8	81.7	78.9	81.8

Ffynhonnell: MALIC 2011, Dadansoddiad Dangosyddion MALIC, Arolwg Iechyd Cymru, Arolwg Blynyddol o'r Boblogaeth

	Canran			
	Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Sir Gaerfyrddin	Pob Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Cymru
Nodweddion Demograffig				
Personau 16 oed neu drosodd sy'n sengl (erioed wedi priodi nac wedi'u cofrestru mewn partneriaeth sifil o'r un rhyw)	36.0	29.5	39.1	33.5
Personau 16 oed neu drosodd sy'n briod, wedi ailbriodi neu sydd mewn partneriaeth sifil o'r un rhyw	40.5	49.6	38.8	46.7
Personau 16 oed neu drosodd sydd wedi gwahanu, wedi cael ysgariad neu a oedd, yn flaenorol, mewn partneriaeth sifil sydd bellach wedi'i diddymu'n gyfreithiol	14.5	11.9	14.2	11.8
Personau 16 oed neu drosodd sy'n weddw neu sy'n bartner sy'n fyw o bartneriaeth sifil o'r un rhyw	8.9	8.9	7.9	7.9
Personau sy'n dweud eu bod o Gefndir Ethnig Lleiafrifol	2.6	1.9	6.4	4.4
Personau sydd, o ran crefydd, yn dweud eu bod yn Gristnogion	53.9	61.8	48.8	57.6
Personau sydd, o ran crefydd, yn dweud eu bod yn rhywbeth heblaw am Gristnogion	1.4	1.4	3.8	2.7
Personau sydd, o ran crefydd, yn dweud 'dim crefydd'	36.3	28.9	39.4	32.1
Personau na nododd eu crefydd	8.4	8.0	8.0	7.6
Personau 3 oed neu drosodd sy'n siarad Cymraeg	26.8	43.9	11.8	19.0
Personau sy'n siarad Cymraeg neu Saesneg fel prif iaith	95.9	97.9	95.9	97.1
Personau nad ydynt yn siarad Cymraeg neu Saesneg fel prif iaith sy'n gallu siarad Saesneg	3.6	1.9	3.9	2.7
Personau nad ydynt yn siarad Cymraeg neu Saesneg fel prif iaith nad ydynt yn gallu siarad Saesneg	0.5	0.2	0.2	0.1
Nodweddion Aelwydydd				
Aelwydydd heb geir na faniau	34.3	18.8	37.1	22.9
Aelwydydd mewn llety sy'n eiddo i berchen-feddianwyr	52.6	71.7	51.4	67.8
Aelwydydd mewn llety a rentir oddi wrth yr Awdurdod Lleol neu Landlord Cymdeithasol Cofrestredig	30.4	14.8	32.7	16.5
Aelwydydd mewn llety a rentir oddi wrth landlord preifat, asiantaeth osod neu ffynonellau eraill	17.0	13.5	16.0	15.7
Aelwydydd sy'n orlawn	5.5	3.4	7.7	5.2
Aelwydydd heb wres canolog	1.3	2.3	1.7	2.3
Aelwydydd gyda phlant dibynnol	30.6	27.7	31.1	28.2
Aelwydydd sy'n aelwydydd â rhiant unigol gyda phlant dibynnol	12.0	7.6	11.6	7.5
Aelwydydd sy'n aelwydydd un pensïynwr	14.1	14.8	13.1	13.7
Cyflogaeth				
Personau o oedran gweithio sy'n economaidd weithgar	57.9	64.9	58.1	65.8
Personau economaidd weithgar (ac eithrio myfyrwyr) sydd yn y categori di-waith yn ôl diffiniad yr ILO	11.0	3.7	11.8	4.3
Aelwydydd â phlant dibynnol sydd heb oedolyn mewn cyflogaeth	12.9	4.5	13.6	4.6
Iechyd				
Aelwydydd ag un person, neu fwy, sydd â salwch hirdymor cyfyngus	36.3	32.3	35.4	30.4
Personau sy'n dweud nad ydynt yn iach	27.9	24.8	27.3	22.2
Personau sy'n darparu gofal di-dâl	12.2	13.1	11.7	12.1
Pobl sy'n dweud eu bod yn y categori 'personau â salwch hir-dymor cyfyngus'	27.9	25.4	26.9	22.7
Addysg				
Personau sy'n cyflawni cymwysterau cyfwerth â 5 TGAU graddau A*-	54.5	68.3	54.3	69.0
Personau sy'n cyflawni cymwysterau cyfwerth â 5 TGAU graddau A*- C gan gynnwys Saesneg/Cymraeg a Mathemateg	38.6	53.8	32.6	50.6
Personau 16 oed neu drosodd heb unrhyw gymwysterau	34.2	26.8	37.1	25.9
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 1	15.5	13.1	15.4	13.3
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 2	15.9	16.4	15.1	15.7
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â Phrentisiaeth	4.4	4.3	3.3	3.9
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 3	9.8	11.2	10.0	12.3
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 4 ac uwch	15.0	23.9	14.2	24.5
Personau 16 oed neu drosodd nad yw eu lefelau cymhwyster yn hysbys	5.3	4.4	4.8	4.3
Plant sy'n gymwys i gael prydau ysgol am ddim	25.0	12.6	29.2	15.2

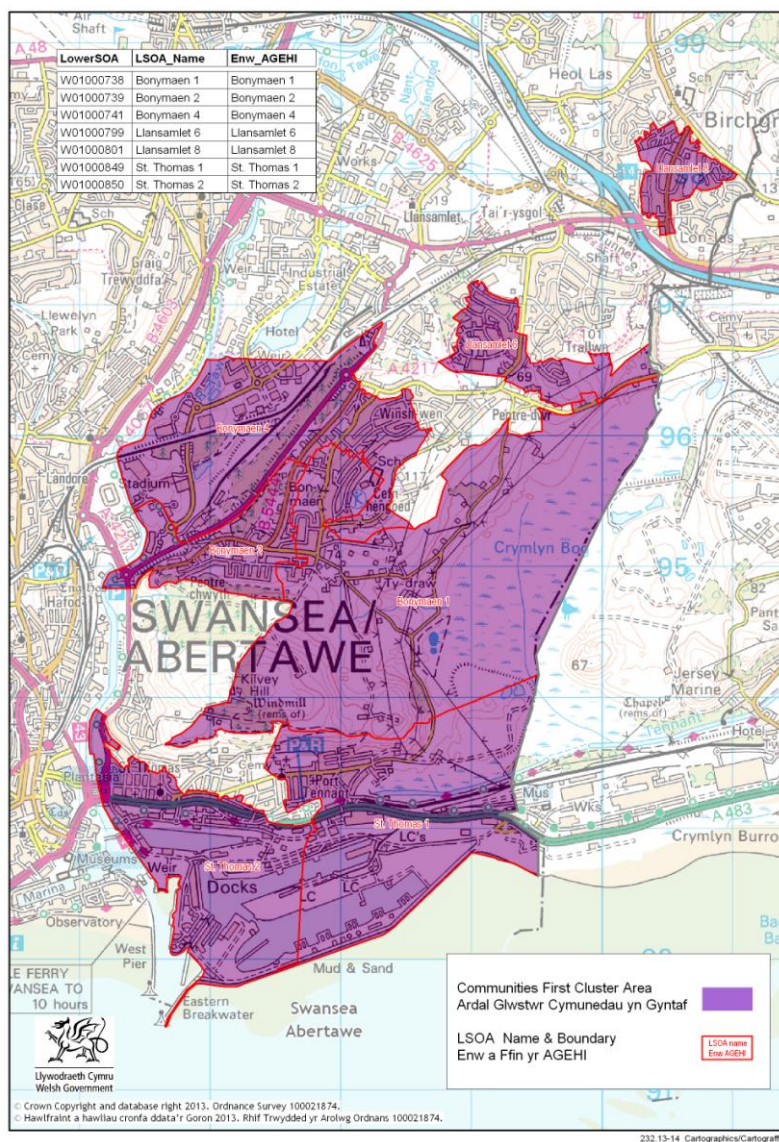
Ffynhonnell: Cyfrifiad 2011, CYBLD

Ardal Cymunedau yn Gyntaf Dwyrain Abertawe

Nifer/Canran

	Ardal Cymunedau yn Gyntaf		Abertawe		Pob Ardal Cymunedau yn Gyntaf		Cymru	
	Nifer	Canran	Nifer	Canran	Nifer	Canran	Nifer	Canran
Ffigurau Poblogaeth Allweddol								
Cyfanswm y boblogaeth	12,800	100	239,000	100	728,900	100	3,063,500	100
Gwrywod	6,300	49	118,100	49	356,700	49	1,504,200	49
Benywod	6,500	51	120,900	51	372,100	51	1,559,200	51
Cyfanswm y personau rhwng 0-15 oed	2,600	21	41,400	17	152,200	21	556,300	18
Cyfanswm y personau rhwng 16-64 oed	8,400	66	154,800	65	465,700	64	1,944,600	63
Cyfanswm y personau 65 oed neu drosodd	1,800	14	42,800	18	110,900	15	562,500	18

Ffynhonnell: Cyfrifiad 2011

AGEHI	MALIC	Cyflogaeth	Incwm	Iechyd	Addysg	Tai	Yr Amgylchedd Ffisegol	Mynediad i Wasanaethau	Diogelwch Cymunedol
Bôn-y-maen 1 (W01000738)	61	73	60	96	52	614	672	1,259	103
Bôn-y-maen 2 (W01000739)	236	456	242	200	156	322	398	1,065	216
Bôn-y-maen 4 (W01000741)	424	456	284	350	382	736	595	1,489	831
Llansamlet 6 (W01000799)	305	456	245	423	108	1,098	1,489	1,160	195
Llansamlet 8 (W01000801)	317	347	221	338	248	769	1,628	823	897
St. Thomas 1 (W01000849)	180	253	244	110	209	215	322	856	367
St. Thomas 2 (W01000850)	361	522	300	359	294	401	201	1,478	338

Ffynhonnell: MALIC 2011

Noder: Safle 1 = Mwyaf difreintiedig, Safle 1896 = Lleiaf difreintiedig.
Print Italig Trwm = Y 10 y cant Mwyaf Difreintiedig

Mae clwstwr Cymunedau yn Gyntaf Abertawe yn cynnwys rhannau o Fôn-y-maen, Llansamlet a St Thomas. Mae'r ardal yn cynnwys saith ardal ystadegol lai gyda chyfanswm poblogaeth o 12,800 o bobl. Caiff Mynegai Amddifadedd Lluosog Cymru (MALIC) ei gynhyrchu ar y lefel ardal fach (AGEHI) hon. Mae'r 1,896 o ardaloedd bach yng Nghymru wedi'u rhestru yn ôl safle, gydag 1 yn cynrychioli'r ardal fwyaf difreintiedig.

Yn ôl MALIC 2011, mae dwy ardal fach yn y clwstwr hwn yn y 10 y cant o'r ardaloedd bach mwyaf difreintiedig yng Nghymru: Bôn-y-maen 1 a St Thomas 1 (gweler y map). Yr AGEHI fwyaf difreintiedig yn y clwstwr yw Bôn-y-maen 1 (safle 61).

O fewn y clwstwr, mae dwyster yr amddifadedd yn amrywio fesul maes ac AGEHI unigol.

Ar draws y clwstwr, ymddengys mai'r math mwyaf amlwg o amddifadedd yw Addysg, gyda thair AGEHI yn y 10 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig yng Nghymru o ran Addysg (mewn print trwm ac italig yn y tabl).

Iechyd yw'r math mwyaf amlwg nesaf o amddifadedd (gyda dwy AGEHI yn y 10 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig o ran Iechyd), wedi'i ddilyn gan Gyflogaeth, Incwm a Diogelwch Cymunedol (gydag un AGEHI yr un yn y 10 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig ar gyfer y meysydd hynny).

Heb unrhyw AGEHI yn y clwstwr yn y 10 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig o ran Tai a'r Amgylchedd Ffisegol, mae'r rhain yn cynrychioli mathau o amddifadedd sy'n llai arwyddocaol i'r clwstwr. Heb unrhyw AGEHI yn y 40 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig o ran Mynediad i Wasanaethau, mae hyn yn cynrychioli math o amddifadedd sydd hyd yn oed yn llai arwyddocaol i'r clwstwr.

<i>Nifer/Canran</i>				
	Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Abertawe	Pob Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Cymru
Dangosyddion Cymunedau Ffyniannus				
Canran y boblogaeth sy'n cael budd-daliadau seiliedig ar incwm	30.0	18.6	30.0	18.2
Canran y plant mewn aelwydydd sy'n cael budd-daliadau seiliedig	..	26.8	..	25.2
Canran y boblogaeth sy'n cael budd-daliadau seiliedig ar gyflogaeth	22.0	14.1	24.0	13.9
Canran y bobl 16-24 oed nad ydynt mewn cyflogaeth nac addysg (NEETS)	..	15.2	..	19.3
Canran y troseddwyd ifanc	4.8	2.7	6.0	3.7
Dangosyddion Cymunedau sy'n Dysgu				
Sgôr pwyntiau cyfartalog yng Nghyfnod Allweddol 2	81	83	80	83
Sgôr pwyntiau cyfartalog yng Nghyfnod Allweddol 3	94	102	96	102
Sgôr pwyntiau cyfartalog yng Nghyfnod Allweddol 4	355	392	338	406
Cyfradd yr absenoldebau mewn ysgolion cynradd	8.2	8	8.5	7.4
Cyfradd yr absenoldebau mewn ysgolion uwchradd	11	9.2	11.2	8.8
Canran y sawl sy'n 18-19 oed nad ydynt yn symud ymlaen i addysg uwch	89	67	85	68
Dangosyddion Cymunedau Iach				
Canran y genedigaethau byw lle y mae'r pwysau geni yn isel	7.1	5.5	7.1	5.7
Cyfradd mynychder achosion o ganser (nifer fesul 100,000)	620.2	565.2	626.7	574.9
Canran y boblogaeth sy'n ordew	..	21.5	..	21.9
Disgwyliad oes cyfartalog ar gyfer gwrywod (nifer y blynyddoedd)	75.6	77.3	74.1	77.6
Disgwyliad oes cyfartalog ar gyfer benywod (nifer y blynyddoedd)	79.8	82.1	78.9	81.8

Ffynhonnell: MALIC 2011, Dadansoddiad Dangosyddion MALIC, Arolwg Iechyd Cymru, Arolwg Blynyddol o'r Boblogaeth

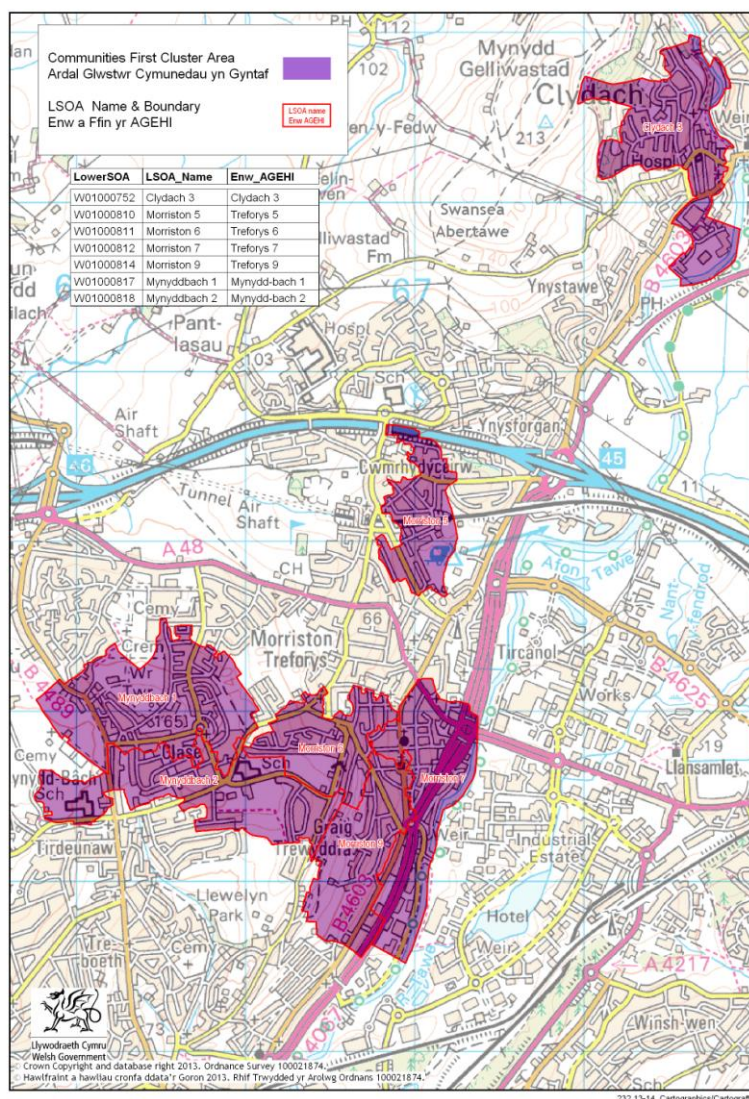
	Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Abertawe	Pob Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Cymru
Nodweddion Demograffig				
Personau 16 oed neu drosodd sy'n sengl (erioed wedi priodi nac wedi'u cofrestru mewn partneriaeth sifil o'r un rhyw)	42.1	36.7	39.1	33.5
Personau 16 oed neu drosodd sy'n briod, wedi ailbriodi neu sydd mewn partneriaeth sifil o'r un rhyw	36.2	43.9	38.8	46.7
Personau 16 oed neu drosodd sydd wedi gwahanu, wedi cael ysgariad neu a oedd, yn flaenorol, mewn partneriaeth sifil sydd bellach wedi'i diddymu'n gyfreithiol	14.4	11.7	14.2	11.8
Personau 16 oed neu drosodd sy'n weddw neu sy'n bartner sy'n fyw o bartneriaeth sifil o'r un rhyw	7.3	7.7	7.9	7.9
Personau sy'n dweud eu bod o Gefndir Ethnig Lleiafrifol	5.0	6.0	6.4	4.4
Personau sydd, o ran crefydd, yn dweud eu bod yn Gristnogion	46.4	55.0	48.8	57.6
Personau sydd, o ran crefydd, yn dweud eu bod yn rhywbeth heblaw am Gristnogion	2.7	3.6	3.8	2.7
Personau sydd, o ran crefydd, yn dweud 'dim crefydd'	42.7	34.0	39.4	32.1
Personau na nododd eu crefydd	8.1	7.5	8.0	7.6
Personau 3 oed neu drosodd sy'n siarad Cymraeg	8.1	11.4	11.8	19.0
Personau sy'n siarad Cymraeg neu Saesneg fel prif iaith	95.5	95.8	95.9	97.1
Personau nad ydynt yn siarad Cymraeg neu Saesneg fel prif iaith sy'n gallu siarad Saesneg	4.3	4.0	3.9	2.7
Personau nad ydynt yn siarad Cymraeg neu Saesneg fel prif iaith nad ydynt yn gallu siarad Saesneg	0.1	0.1	0.2	0.1
Nodweddion Aelwydydd				
Aelwydydd heb geir na faniau	33.5	25.8	37.1	22.9
Aelwydydd mewn llety sy'n eiddo i berchen-feddianwyr	47.8	64.3	51.4	67.8
Aelwydydd mewn llety a rentir oddi wrth yr Awdurdod Lleol neu Landlord Cymdeithasol Cofrestredig	31.8	19.2	32.7	16.5
Aelwydydd mewn llety a rentir oddi wrth landlord preifat, asiantaeth osod neu ffynonellau eraill	20.4	16.5	16.0	15.7
Aelwydydd sy'n orlawn	12.1	6.3	7.7	5.2
Aelwydydd heb wres canolog	1.2	1.4	1.7	2.3
Aelwydydd gyda phlant dibynnol	29.6	26.8	31.1	28.2
Aelwydydd sy'n aelwydydd â rhiant unigol gyda phlant dibynnol	12.0	7.8	11.6	7.5
Aelwydydd sy'n aelwydydd un pensiyntwr	11.6	13.4	13.1	13.7
Cyflogaeth				
Personau o oedran gweithio sy'n economaidd weithgar	59.6	63.0	58.1	65.8
Personau economaidd weithgar (ac eithrio myfyrwyr) sydd yn y categori di-waith yn ôl diffiniad yr ILO	9.1	3.9	11.8	4.3
Aelwydydd â phlant dibynnol sydd heb oedolyn mewn cyflogaeth	8.5	4.8	13.6	4.6
Iechyd				
Aelwydydd ag un person, neu fwy, sydd â salwch hirdymor cyfyngus	33.7	31.1	35.4	30.4
Personau sy'n dweud nad ydynt yn iach	26.3	22.1	27.3	22.2
Personau sy'n darparu gofal di-dâl	12.6	12.7	11.7	12.1
Pobl sy'n dweud eu bod yn y categori 'personau â salwch hir-dymor cyfyngus'	26.3	23.3	26.9	22.7
Addysg				
Personau sy'n cyflawni cymwysterau cyfwerth â 5 TGAU graddau A*-	53.4	69.9	54.3	69.0
Personau sy'n cyflawni cymwysterau cyfwerth â 5 TGAU graddau A*- C gan gynnwys Saesneg/Cymraeg a Mathemateg	32.1	54.4	32.6	50.6
Personau 16 oed neu drosodd heb unrhyw gymwysterau	35.0	23.9	37.1	25.9
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 1	15.4	12.3	15.4	13.3
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 2	14.8	15.3	15.1	15.7
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â Phrentisiaeth	4.0	4.3	3.3	3.9
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 3	9.9	13.9	10.0	12.3
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 4 ac uwch	16.0	25.8	14.2	24.5
Personau 16 oed neu drosodd nad yw eu lefelau cymhwyster yn Plant sy'n gymwys i gael prydau ysgol am ddim	5.0	4.4	4.8	4.3
	31.5	16.8	29.2	15.2

Ardal Cymunedau yn Gyntaf Gogledd Ddwyrain Abertawe

Nifer/Canran

	Ardal Cymunedau yn Gyntaf		Abertawe		Pob Ardal Cymunedau yn Gyntaf		Cymru	
	Nifer	Canran	Nifer	Canran	Nifer	Canran	Nifer	Canran
Ffigurau Poblogaeth Allweddol								
Cyfanswm y boblogaeth	10,800	100	239,000	100	728,900	100	3,063,500	100
Gwrywod	5,200	48	118,100	49	356,700	49	1,504,200	49
Benywod	5,600	52	120,900	51	372,100	51	1,559,200	51
Cyfanswm y personau rhwng 0-15 oed	2,300	21	41,400	17	152,200	21	556,300	18
Cyfanswm y personau rhwng 16-64 oed	6,900	64	154,800	65	465,700	64	1,944,600	63
Cyfanswm y personau 65 oed neu drosodd	1,600	15	42,800	18	110,900	15	562,500	18

Ffynhonnell: Cyfrifiad 2011

AGEHI							Yr Amgylchedd Ffisegol	Mynediad i Wasanaethau	Diogelwch Cymunedol
	MALIC	Cyflogaeth	Incwm	Iechyd	Addysg	Tai			
Clydach 3 (W01000752)	338	347	266	714	148	1,052	252	1,152	750
Treforys 5 (W01000810)	133	153	120	252	88	886	214	1,194	215
Treforys 6 (W01000811)	552	456	384	978	422	735	1,008	1,473	427
Treforys 7 (W01000812)	178	223	161	274	135	524	121	1,728	218
Treforys 9 (W01000814)	226	347	250	56	394	684	571	796	263
Mynyddbach 1 (W01000817)	49	49	44	94	43	1,256	1,150	1,115	117
Mynyddbach 2 (W01000818)	492	456	360	589	365	1,279	1,553	1,284	289

Ffynhonnell: MALIC 2011

Noder: Safle 1 = Mwyaf difreintiedig, Safle 1896 = Lleiaf difreintiedig.
Print Italig Trwm = Y 10 y cant Mwyaf Difreintiedig

Mae clwstwr Cymunedau yn Gyntaf Gogledd Ddwyrain Abertawe yn cynnwys rhannau o Clydach, Treforys a Mynydd-bach. Mae'r ardal yn cynnwys saith ardal ystadegol lai gyda chyfanswm poblogaeth o 10,800 o bobl. Caiff Mynegai Amddifadedd Lluosog Cymru (MALIC) ei gynhyrchu ar y lefel ardal fach (AGEHI) hon. Mae'r 1,896 o ardaloedd bach yng Nghymru wedi'u rhestru yn ôl safle, gydag 1 yn cynrychioli'r ardal fwyaf difreintiedig.

Yn unol â MALIC 2011, mae tair ardal fach yn y clwstwr hwn yn y 10 y cant o'r ardaloedd bach mwyaf difreintiedig yng Nghymru: Treforys 5, Treforys 7 a Mynydd-bach 1 (gweler y map). Yr AGEHI fwyaf difreintiedig yn y clwstwr yw Mynydd-bach 1 (safle 49).

O fewn y clwstwr, mae dwyster yr amddifadedd yn amrywio fesul maes ac AGEHI unigol.

Ar draws y clwstwr, ymddengys mai'r math mwyaf amlwg o amddifadedd yw Addysg, gyda phedair AGEHI yn y 10 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig yng Nghymru o ran Addysg (mewn print trwm ac italig yn y tabl).

Incwm yw'r math mwyaf amlwg nesaf o amddifadedd (gyda thair AGEHI yn y 10 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig o ran Incwm), wedi'i ddilyn gan Gyflogaeth ac Iechyd (gyda dwy AGEHI yr un yn y 10 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig ar gyfer y meysydd hynny).

Heb unrhyw AGEHI yn y clwstwr yn y 10 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig o ran Tai, mae hyn yn cynrychioli math o amddifadedd sy'n llai arwyddocaol i'r clwstwr. Heb unrhyw AGEHI yn y 40 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig o ran Mynediad i Wasanaethau, mae hyn yn cynrychioli math o amddifadedd sydd hyd yn oed yn llai arwyddocaol i'r clwstwr.

	<i>Nifer/Canran</i>			
	Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Abertawe	Pob Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Cymru
Dangosyddion Cymunedau Ffyniannus				
Canran y boblogaeth sy'n cael budd-daliadau seiliedig ar incwm	31.0	18.6	30.0	18.2
Canran y plant mewn aelwydydd sy'n cael budd-daliadau seiliedig	..	26.8	..	25.2
Canran y boblogaeth sy'n cael budd-daliadau seiliedig ar gyflogaeth	24.0	14.1	24.0	13.9
Canran y bobl 16-24 oed nad ydynt mewn cyflogaeth nac addysg (NEETS)	..	15.2	..	19.3
Canran y troseddwy'r ifanc	3.4	2.7	6.0	3.7
Dangosyddion Cymunedau sy'n Dysgu				
Sgôr pwyntiau cyfartalog yng Nghyfnod Allweddol 2	79	83	80	83
Sgôr pwyntiau cyfartalog yng Nghyfnod Allweddol 3	93	102	96	102
Sgôr pwyntiau cyfartalog yng Nghyfnod Allweddol 4	319	392	338	406
Cyfradd yr absenoldebau mewn ysgolion cynradd	9.1	8	8.5	7.4
Cyfradd yr absenoldebau mewn ysgolion uwchradd	12.4	9.2	11.2	8.8
Canran y sawl sy'n 18-19 oed nad ydynt yn symud ymlaen i addysg uwch	86	67	85	68
Dangosyddion Cymunedau Iach				
Canran y genedigaethau byw lle y mae'r pwysau geni yn isel	5.0	5.5	7.1	5.7
Cyfradd mynychder achosion o ganser (nifer fesul 100,000)	660.9	565.2	626.7	574.9
Canran y boblogaeth sy'n ordev	..	21.5	..	21.9
Disgwyliad oes cyfartalog ar gyfer gwrywod (nifer y blynyddoedd)	73.5	77.3	74.1	77.6
Disgwyliad oes cyfartalog ar gyfer benywod (nifer y blynyddoedd)	80.4	82.1	78.9	81.8

Ffynhonnell: MALIC 2011, Dadansoddiad Dangosyddion MALIC, Arolwg Iechyd Cymru, Arolwg Blynyddol o'r Boblogaeth

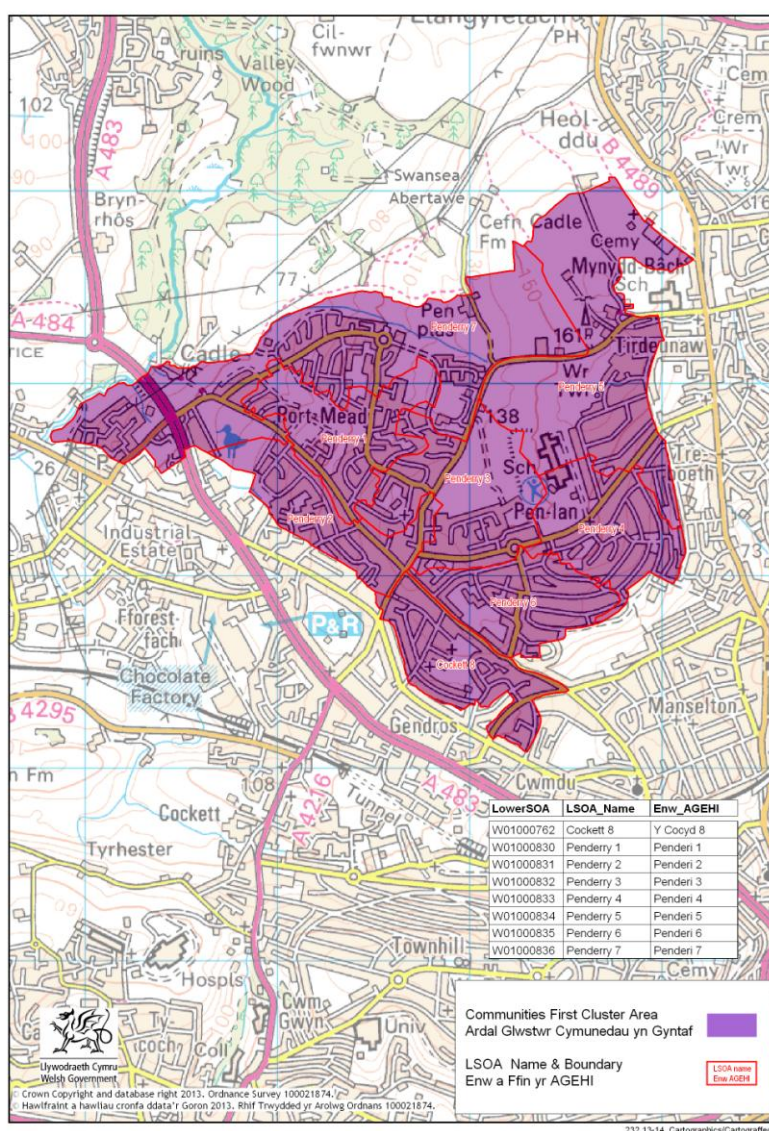
	Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Abertawe	Pob Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Cymru
Nodweddion Demograffig				
Personau 16 oed neu drosodd sy'n sengl (erioed wedi priodi nac wedi'u cofrestru mewn partneriaeth sifil o'r un rhyw)	38.7	36.7	39.1	33.5
Personau 16 oed neu drosodd sy'n briod, wedi ailbriodi neu sydd mewn partneriaeth sifil o'r un rhyw	36.4	43.9	38.8	46.7
Personau 16 oed neu drosodd sydd wedi gwahanu, wedi cael ysgariad neu a oedd, yn flaenorol, mewn partneriaeth sifil sydd bellach wedi'i diddymu'n gyfreithiol	16.7	11.7	14.2	11.8
Personau 16 oed neu drosodd sy'n weddw neu sy'n bartner sy'n fyw o bartneriaeth sifil o'r un rhyw	8.2	7.7	7.9	7.9
Personau sy'n dweud eu bod o Gefndir Ethnig Lleiafrifol	4.9	6.0	6.4	4.4
Personau sydd, o ran crefydd, yn dweud eu bod yn Gristnogion	49.4	55.0	48.8	57.6
Personau sydd, o ran crefydd, yn dweud eu bod yn rhywbeth heblaw am Gristnogion	1.9	3.6	3.8	2.7
Personau sydd, o ran crefydd, yn dweud 'dim crefydd'	40.9	34.0	39.4	32.1
Personau na nododd eu crefydd	7.8	7.5	8.0	7.6
Personau 3 oed neu drosodd sy'n siarad Cymraeg	9.9	11.4	11.8	19.0
Personau sy'n siarad Cymraeg neu Saesneg fel prif iaith	96.0	95.8	95.9	97.1
Personau nad ydynt yn siarad Cymraeg neu Saesneg fel prif iaith sy'n gallu siarad Saesneg	3.8	4.0	3.9	2.7
Personau nad ydynt yn siarad Cymraeg neu Saesneg fel prif iaith nad ydynt yn gallu siarad Saesneg	0.2	0.1	0.2	0.1
Nodweddion Aelwydydd				
Aelwydydd heb geir na faniau	38.7	25.8	37.1	22.9
Aelwydydd mewn llety sy'n eiddo i berchen-feddianwyr	44.7	64.3	51.4	67.8
Aelwydydd mewn llety a rentir oddi wrth yr Awdurdod Lleol neu Landlord Cymdeithasol Cofrestredig	40.7	19.2	32.7	16.5
Aelwydydd mewn llety a rentir oddi wrth landlord preifat, asiantaeth osod neu ffynonellau eraill	14.5	16.5	16.0	15.7
Aelwydydd sy'n orlawn	6.5	6.3	7.7	5.2
Aelwydydd heb wres canolog	1.3	1.4	1.7	2.3
Aelwydydd gyda phlant dibynnol	30.7	26.8	31.1	28.2
Aelwydydd sy'n aelwydydd â rhiant unigol gyda phlant dibynnol	13.7	7.8	11.6	7.5
Aelwydydd sy'n aelwydydd un pensïynwr	12.7	13.4	13.1	13.7
Cyflogaeth				
Personau o oedran gweithio sy'n economaidd weithgar	58.0	63.0	58.1	65.8
Personau economaidd weithgar (ac eithrio myfyrwyr) sydd yn y categori di-waith yn ôl diffiniad yr ILO	10.1	3.9	11.8	4.3
Aelwydydd â phlant dibynnol sydd heb oedolyn mewn cyflogaeth	9.9	4.8	13.6	4.6
Iechyd				
Aelwydydd ag un person, neu fwy, sydd â salwch hirdymor cyfyngus	36.0	31.1	35.4	30.4
Personau sy'n dweud nad ydynt yn iach	27.4	22.1	27.3	22.2
Personau sy'n darparu gofal di-dâl	12.6	12.7	11.7	12.1
Pobl sy'n dweud eu bod yn y categori 'personau â salwch hir-dymor cyfyngus'	28.2	23.3	26.9	22.7
Addysg				
Personau sy'n cyflawni cymwysterau cyfwerth â 5 TGAU graddau A*-	49.3	69.9	54.3	69.0
Personau sy'n cyflawni cymwysterau cyfwerth â 5 TGAU graddau A*- C gan gynnwys Saesneg/Cymraeg a Mathemateg	35.8	54.4	32.6	50.6
Personau 16 oed neu drosodd heb unrhyw gymwysterau	36.5	23.9	37.1	25.9
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 1	16.1	12.3	15.4	13.3
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 2	15.4	15.3	15.1	15.7
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â Phrentisiaeth	4.1	4.3	3.3	3.9
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 3	10.1	13.9	10.0	12.3
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 4 ac uwch	13.1	25.8	14.2	24.5
Personau 16 oed neu drosodd nad yw eu lefelau cymhwyster yn Plant sy'n gymwys i gael prydau ysgol am ddim	4.7	4.4	4.8	4.3
	33.4	16.8	29.2	15.2

Ardal Cymunedau yn Gyntaf Gogledd Orllewin Abertawe

Nifer/Canran

	Ardal Cymunedau yn Gyntaf		Abertawe		Pob Ardal Cymunedau yn Gyntaf		Cymru	
	Nifer	Canran	Nifer	Canran	Nifer	Canran	Nifer	Canran
Ffigurau Poblogaeth Allweddol								
Cyfanswm y boblogaeth	13,700	100	239,000	100	728,900	100	3,063,500	100
Gwrywod	6,500	48	118,100	49	356,700	49	1,504,200	49
Benywod	7,200	52	120,900	51	372,100	51	1,559,200	51
Cyfanswm y personau rhwng 0-15 oed	3,400	25	41,400	17	152,200	21	556,300	18
Cyfanswm y personau rhwng 16-64 oed	8,600	62	154,800	65	465,700	64	1,944,600	63
Cyfanswm y personau 65 oed neu drosodd	1,700	12	42,800	18	110,900	15	562,500	18

Ffynhonnell: Cyfrifiad 2011

AGEHI	MALIC	Cyflogaeth	Incwm	Iechyd	Addysg	Tai	Yr Amgylchedd	Mynediad i	Diogelwch
							Ffisegol	Wasanaethau	Cymunedol
Cockett 8 (W01000762)	254	400	158	312	81	1,416	1,677	1,540	298
Penderi 1 (W01000830)	19	49	16	20	7	1,377	1,413	1,131	34
Penderi 2 (W01000831)	228	253	175	476	80	662	1,527	1,528	161
Penderi 3 (W01000832)	33	22	59	42	28	1,183	1,424	1,374	62
Penderi 4 (W01000833)	29	27	38	43	35	900	1,065	1,346	67
Penderi 5 (W01000834)	190	347	107	468	29	1,017	1,513	1,145	200
Penderi 6 (W01000835)	253	295	261	181	115	782	1,592	1,658	339
Penderi 7 (W01000836)	90	223	93	142	14	649	1,659	561	91

Ffynhonnell: MALIC 2011

Noder: Safle 1 = Mwyaf difreintiedig, Safle 1896 = Lleiaf difreintiedig.
Print Italg Trwm = Y 10 y cant Mwyaf Difreintiedig

Mae clwstwr Cymunedau yn Gyntaf Gogledd Orllewin Abertawe yn cynnwys rhannau o Cockett a Phenderi. Mae'r ardal yn cynnwys wyth ardal ystadegol lai gyda chyfanswm poblogaeth o 13,700 o bobl. Caiff Mynegai Amddifadedd Lluosog Cymru (MALIC) ei gynhyrchu ar y lefel ardal fach (AGEHI) hon. Mae'r 1,896 o ardaloedd bach yng Nghymru wedi'u rhestru yn ôl safle, gydag 1 yn cynrychioli'r ardal fwyaf difreintiedig.

Yn unol â MALIC 2011, mae pum ardal fach yn y clwstwr hwn yn y 10 y cant o'r ardaloedd bach mwyaf difreintiedig yng Nghymru: Penderi 1, Penderi 3, Penderi 4, Penderi 5 a Penderi 7 (gweler y map). Yr AGEHI fwyaf difreintiedig yn y clwstwr yw Penderi 1 (safle 19).

O fewn y clwstwr, mae dwyster yr amddifadedd yn amrywio fesul maes ac AGEHI unigol.

Ar draws y clwstwr, ymddengys mai'r math mwyaf amlwg o amddifadedd yw Addysg, gydag wyth AGEHI yn y 10 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig yng Nghymru o ran Addysg (mewn print trwm ac italig yn y tabl).

Incwm yw'r math mwyaf amlwg nesaf o amddifadedd (gyda saith AGEHI yn y 10 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig o ran Incwm), wedi'i ddilyn gan Iechyd a Diogelwch Cymunedol (gyda phum AGEHI yr un yn y 10 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig ar gyfer y meysydd hynny).

Heb unrhyw AGEHI yn y clwstwr yn y 10 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig o ran Tai a Mynediad i Wasanaethau, mae'r rhain yn cynrychioli mathau o amddifadedd sy'n llai arwyddocaol i'r clwstwr. Heb unrhyw AGEHI yn y 50 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig o ran yr Amgylchedd Ffisegol, mae hyn yn cynrychioli math o amddifadedd sydd hyd yn oed yn llai arwyddocaol i'r clwstwr.

	<i>Nifer/Canran</i>			
	Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Abertawe	Pob Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Cymru
Dangosyddion Cymunedau Ffyniannus				
Canran y boblogaeth sy'n cael budd-daliadau seiliedig ar incwm	35.0	18.6	30.0	18.2
Canran y plant mewn aelwydydd sy'n cael budd-daliadau seiliedig	..	26.8	..	25.2
Canran y boblogaeth sy'n cael budd-daliadau seiliedig ar gyflogaeth	26.0	14.1	24.0	13.9
Canran y bobl 16-24 oed nad ydynt mewn cyflogaeth nac addysg (NEETS)	..	15.2	..	19.3
Canran y troseddwyf ifanc	4.6	2.7	6.0	3.7
Dangosyddion Cymunedau sy'n Dysgu				
Sgôr pwyntiau cyfartalog yng Nghyfnod Allweddol 2	76	83	80	83
Sgôr pwyntiau cyfartalog yng Nghyfnod Allweddol 3	90	102	96	102
Sgôr pwyntiau cyfartalog yng Nghyfnod Allweddol 4	275	392	338	406
Cyfradd yr absenoldebau mewn ysgolion cynradd	9.4	8	8.5	7.4
Cyfradd yr absenoldebau mewn ysgolion uwchradd	13.7	9.2	11.2	8.8
Canran y sawl sy'n 18-19 oed nad ydynt yn symud ymlaen i addysg uwch	91	67	85	68
Dangosyddion Cymunedau Iach				
Canran y genedigaethau byw lle y mae'r pwysau geni yn isel	7.5	5.5	7.1	5.7
Cyfradd mynychder achosion o ganser (nifer fesul 100,000)	634.0	565.2	626.7	574.9
Canran y boblogaeth sy'n ordew	..	21.5	..	21.9
Disgwyliad oes cyfartalog ar gyfer gwrywod (nifer y blynyddoedd)	71.6	77.3	74.1	77.6
Disgwyliad oes cyfartalog ar gyfer benywod (nifer y blynyddoedd)	79.8	82.1	78.9	81.8

Ffynhonnell: MALIC 2011, Dadansoddiad Dangosyddion MALIC, Arolwg Iechyd Cymru, Arolwg Blynyddol o'r Boblogaeth

	Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Abertawe	Pob Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Cymru
Nodweddion Demograffig				
Personau 16 oed neu drosodd sy'n sengl (erioed wedi priodi nac wedi'u cofrestru mewn partneriaeth sifil o'r un rhyw)	41.3	36.7	39.1	33.5
Personau 16 oed neu drosodd sy'n briod, wedi ailbriodi neu sydd mewn partneriaeth sifil o'r un rhyw	35.8	43.9	38.8	46.7
Personau 16 oed neu drosodd sydd wedi gwahanu, wedi cael ysgariad neu a oedd, yn flaenorol, mewn partneriaeth sifil sydd bellach wedi'i diddymu'n gyfreithiol	15.5	11.7	14.2	11.8
Personau 16 oed neu drosodd sy'n weddw neu sy'n bartner sy'n fyw o bartneriaeth sifil o'r un rhyw	7.3	7.7	7.9	7.9
Personau sy'n dweud eu bod o Gefndir Ethnig Lleiafrifol	6.2	6.0	6.4	4.4
Personau sydd, o ran crefydd, yn dweud eu bod yn Gristnogion	43.8	55.0	48.8	57.6
Personau sydd, o ran crefydd, yn dweud eu bod yn rhywbeth heb law am Gristnogion	3.0	3.6	3.8	2.7
Personau sydd, o ran crefydd, yn dweud 'dim crefydd'	44.5	34.0	39.4	32.1
Personau na nododd eu crefydd	8.6	7.5	8.0	7.6
Personau 3 oed neu drosodd sy'n siarad Cymraeg	7.3	11.4	11.8	19.0
Personau sy'n siarad Cymraeg neu Saesneg fel prif iaith	94.8	95.8	95.9	97.1
Personau nad ydynt yn siarad Cymraeg neu Saesneg fel prif iaith sy'n gallu siarad Saesneg	4.8	4.0	3.9	2.7
Personau nad ydynt yn siarad Cymraeg neu Saesneg fel prif iaith nad ydynt yn gallu siarad Saesneg	0.3	0.1	0.2	0.1
Nodweddion Aelwydydd				
Aelwydydd heb geir na faniau	40.8	25.8	37.1	22.9
Aelwydydd mewn llety sy'n eiddo i berchen-feddianwyr	35.4	64.3	51.4	67.8
Aelwydydd mewn llety a rentir oddi wrth yr Awdurdod Lleol neu Landlord Cymdeithasol Cofrestredig	55.3	19.2	32.7	16.5
Aelwydydd mewn llety a rentir oddi wrth landlord preifat, asiantaeth osod neu ffynonellau eraill	9.3	16.5	16.0	15.7
Aelwydydd sy'n orlawn	7.5	6.3	7.7	5.2
Aelwydydd heb wres canolog	0.5	1.4	1.7	2.3
Aelwydydd gyda phlant dibynnol	36.7	26.8	31.1	28.2
Aelwydydd sy'n aelwydydd â rhiant unigol gyda phlant dibynnol	15.8	7.8	11.6	7.5
Aelwydydd sy'n aelwydydd un pensiynwr	10.4	13.4	13.1	13.7
Cyflogaeth				
Personau o oedran gweithio sy'n economaidd weithgar	56.5	63.0	58.1	65.8
Personau economaidd weithgar (ac eithrio myfyrwyr) sydd yn y categori di-waith yn ôl diffiniad yr ILO	13.4	3.9	11.8	4.3
Aelwydydd â phlant dibynnol sydd heb oedolyn mewn cyflogaeth	10.7	4.8	13.6	4.6
Iechyd				
Aelwydydd ag un person, neu fwy, sydd â salwch hirdymor cyfyngus	37.0	31.1	35.4	30.4
Personau sy'n dweud nad ydynt yn iach	27.3	22.1	27.3	22.2
Personau sy'n darparu gofal di-dâl	12.3	12.7	11.7	12.1
Pobl sy'n dweud eu bod yn y categori 'personau â salwch hir-dymor cyfyngus'	27.3	23.3	26.9	22.7
Addysg				
Personau sy'n cyflawni cymwysterau cyfwerth â 5 TGAU graddau A*-	44.7	69.9	54.3	69.0
Personau sy'n cyflawni cymwysterau cyfwerth â 5 TGAU graddau A*-C gan gynnwys Saesneg/Cymraeg a Mathemateg	25.9	54.4	32.6	50.6
Personau 16 oed neu drosodd heb unrhyw gymwysterau	42.4	23.9	37.1	25.9
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 1	15.8	12.3	15.4	13.3
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 2	14.4	15.3	15.1	15.7
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â Phrentisiaeth	3.1	4.3	3.3	3.9
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 3	8.6	13.9	10.0	12.3
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 4 ac uwch	10.4	25.8	14.2	24.5
Personau 16 oed neu drosodd nad yw eu lefelau cymhwyster yn Plant sy'n gymwys i gael prydau ysgol am ddim	5.3	4.4	4.8	4.3
	36.5	16.8	29.2	15.2

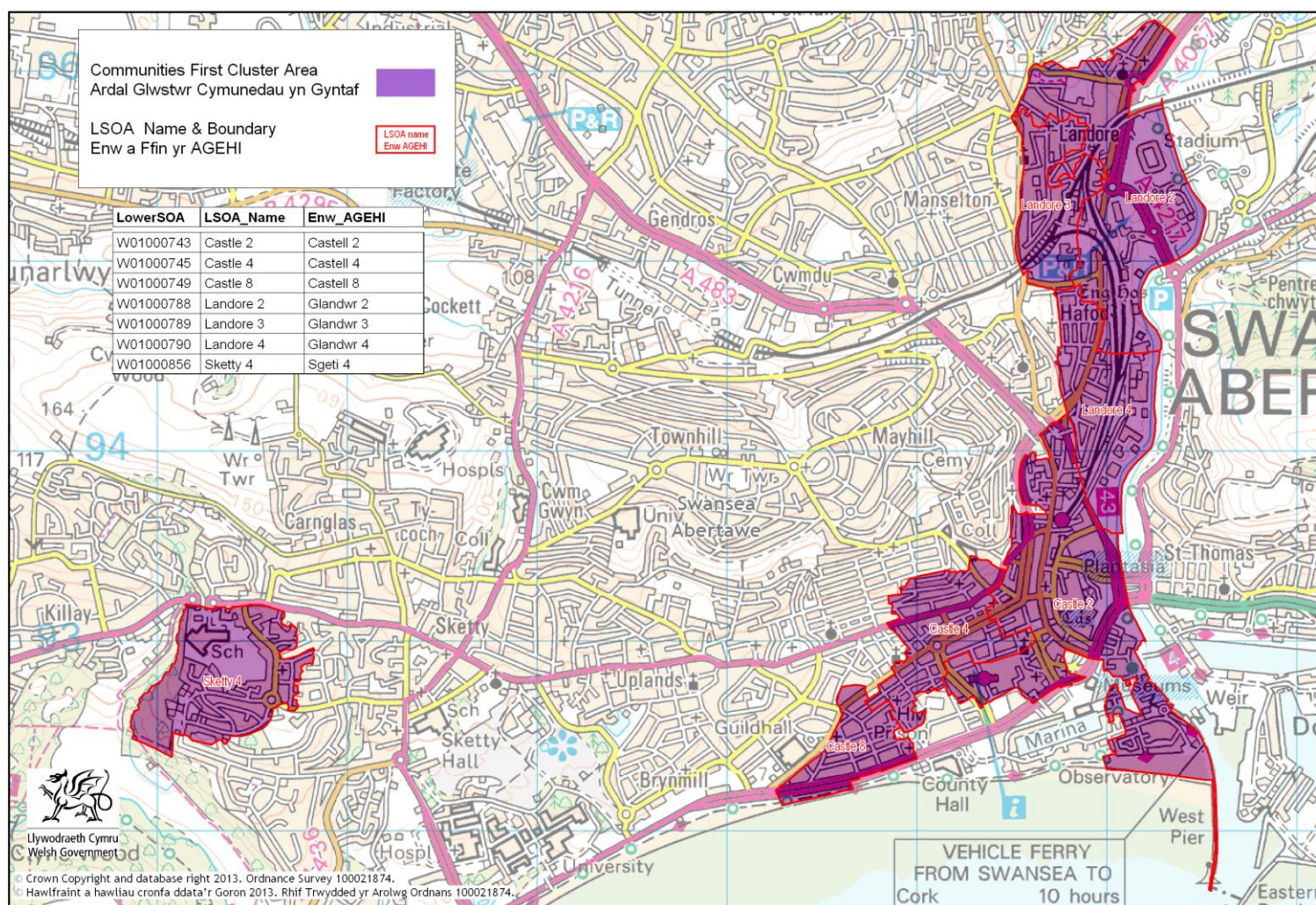
Ffynhonnell: Cyfrifiad 2011, CYBLD

Ardal Cymunedau yn Gyntaf De Abertawe

Nifer/Canran

	Ardal Cymunedau yn Gyntaf		Abertawe		Pob Ardal Cymunedau yn Gyntaf		Cymru	
	Nifer	Canran	Nifer	Canran	Nifer	Canran	Nifer	Canran
Ffigurau Poblogaeth Allweddol								
Cyfanswm y boblogaeth	13,300	100	239,000	100	728,900	100	3,063,500	100
Gwrywod	7,100	53	118,100	49	356,700	49	1,504,200	49
Benywod	6,200	47	120,900	51	372,100	51	1,559,200	51
Cyfanswm y personau rhwng 0-15 oed	1,700	13	41,400	17	152,200	21	556,300	18
Cyfanswm y personau rhwng 16-64 oed	9,500	71	154,800	65	465,700	64	1,944,600	63
Cyfanswm y personau 65 oed neu drosodd	2,100	16	42,800	18	110,900	15	562,500	18

Ffynhonnell: Cyfrifiad 2011

AGEHI	MALIC	Cyflogaeth	Incwm	Iechyd	Addysg	Tai	Yr Amgylchedd Ffisegol	Mynediad i Wasanaethau	Diogelwch Cymunedol
Castle 2 (W01000743) ¹	62	13	123	149	172	296	191	1,564	77
Castle 4 (W01000745)	278	456	249	248	480	57	458	1,841	57
Castle 8 (W01000749)	289	295	208	493	401	251	525	1,746	189
Glandwr 2 (W01000788)	374	522	464	289	281	388	128	1,705	181
Glandwr 3 (W01000789)	233	223	257	210	252	314	247	1,812	468
Glandwr 4 (W01000790)	302	522	227	574	202	39	421	1,781	368
Sgeti 4 (W01000856)	244	49	176	661	767	1,136	903	1,339	654

Ffynhonnell: MALIC 2011

¹ Newidiwyd yr Ardal Cynnyrch Ehangach Haen Is er Cyfrifiad 2011 – gweler Atodiad A
Noder: Safle 1 = Mwyaf difreintiedig, Safle 1896 = Lleiaf difreintiedig.
Print Italig Trwm = Y 10 y cant Mwyaf Difreintiedig

Mae clwstwr Cymunedau yn Gyntaf De Abertawe yn cynnwys rhannau o Castle, Glandŵr a Sgeti. Mae'r ardal yn cynnwys saith ardal ystadegol lai gyda chyfanswm poblogaeth o 13,300 o bobl. Caiff Mynegai Amddifadedd Lluosog Cymru (MALIC) ei gynhyrchu ar y lefel ardal fach (AGEHI) hon. Mae'r 1,896 o ardaloedd bach yng Nghymru wedi'u rhestru yn ôl safle, gydag 1 yn cynrychioli'r ardal fwyaf difreintiedig.

Yn unol â MALIC 2011, mae un ardal fach yn y clwstwr hwn yn y 10 y cant o'r ardaloedd bach mwyaf difreintiedig yng Nghymru: Castle 2 (gweler y map).

O fewn y clwstwr, mae dwyster yr amddifadedd yn amrywio fesul maes ac AGEHI unigol.

Ar draws y clwstwr, ymddengys mai'r math mwyaf amlwg o amddifadedd yw Diogelwch Cymunedol, gyda phedair AGEHI yn y 10 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig yng Nghymru o ran Diogelwch Cymunedol (mewn print trwm ac italig yn y tabl).

Cyflogaeth, Incwm a Thai yw'r mathau mwyaf amlwg nesaf o amddifadedd (gyda dwy AGEHI yr un yn y 10 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig ar gyfer y meysydd hynny), wedi'u dilyn gan Iechyd, Addysg a'r Amgylchedd Ffisegol (gydag un AGEHI yr un yn y 10 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig ar gyfer y meysydd hynny).

Heb unrhyw AGEHI yn y clwstwr yn y 70 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig o ran Mynediad i Wasanaethau, mae hyn yn cynrychioli math o amddifadedd sy'n llai arwyddocaol i'r clwstwr.

	<i>Nifer/Canran</i>			
	Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Abertawe	Pob Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Cymru
Dangosyddion Cymunedau Ffyniannus				
Canran y boblogaeth sy'n cael budd-daliadau seiliedig ar incwm	29.0	18.6	30.0	18.2
Canran y plant mewn aelwydydd sy'n cael budd-daliadau seiliedig	..	26.8	..	25.2
Canran y boblogaeth sy'n cael budd-daliadau seiliedig ar gyflogaeth	24.0	14.1	24.0	13.9
Canran y bobl 16-24 oed nad ydynt mewn cyflogaeth nac addysg (NEETS)	..	15.2	..	19.3
Canran y troseddwyd ifanc	6.6	2.7	6.0	3.7
Dangosyddion Cymunedau sy'n Dysgu				
Sgôr pwyntiau cyfartalog yng Nghyfnod Allweddol 2	80	83	80	83
Sgôr pwyntiau cyfartalog yng Nghyfnod Allweddol 3	98	102	96	102
Sgôr pwyntiau cyfartalog yng Nghyfnod Allweddol 4	375	392	338	406
Cyfradd yr absenoldebau mewn ysgolion cynradd	8.5	8	8.5	7.4
Cyfradd yr absenoldebau mewn ysgolion uwchradd	11.1	9.2	11.2	8.8
Canran y sawl sy'n 18-19 oed nad ydynt yn symud ymlaen i addysg uwch	79	67	85	68
Dangosyddion Cymunedau Iach				
Canran y genedigaethau byw lle y mae'r pwysau geni yn isel	5.7	5.5	7.1	5.7
Cyfradd mynychder achosion o ganfer (nifer fesul 100,000)	624.1	565.2	626.7	574.9
Canran y boblogaeth sy'n ordew	..	21.5	..	21.9
Disgwyliad oes cyfartalog ar gyfer gwrywod (nifer y blynyddoedd)	72.6	77.3	74.1	77.6
Disgwyliad oes cyfartalog ar gyfer benywod (nifer y blynyddoedd)	80.7	82.1	78.9	81.8

Ffynhonnell: MALIC 2011, Dadansoddiad Dangosyddion MALIC, Arolwg Iechyd Cymru, Arolwg Blynyddol o'r Boblogaeth

	Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Abertawe	Pob Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Cymru
Nodweddion Demograffig				
Personau 16 oed neu drosodd sy'n sengl (erioed wedi priodi nac wedi'u cofrestru mewn partneriaeth sifil o'r un rhyw)	48.5	36.7	39.1	33.5
Personau 16 oed neu drosodd sy'n briod, wedi ailbriodi neu sydd mewn partneriaeth sifil o'r un rhyw	28.7	43.9	38.8	46.7
Personau 16 oed neu drosodd sydd wedi gwahanu, wedi cael ysgariad neu a oedd, yn flaenorol, mewn partneriaeth sifil sydd bellach wedi'i diddymu'n gyfreithiol	14.9	11.7	14.2	11.8
Personau 16 oed neu drosodd sy'n weddw neu sy'n bartner sy'n fyw o bartneriaeth sifil o'r un rhyw	7.9	7.7	7.9	7.9
Personau sy'n dweud eu bod o Gefndir Ethnig Lleiafrifol	18.4	6.0	6.4	4.4
Personau sydd, o ran crefydd, yn dweud eu bod yn Gristnogion	45.2	55.0	48.8	57.6
Personau sydd, o ran crefydd, yn dweud eu bod yn rhywbeth heblaw am Gristnogion	12.3	3.6	3.8	2.7
Personau sydd, o ran crefydd, yn dweud 'dim crefydd'	34.6	34.0	39.4	32.1
Personau na nododd eu crefydd	7.9	7.5	8.0	7.6
Personau 3 oed neu drosodd sy'n siarad Cymraeg	6.7	11.4	11.8	19.0
Personau sy'n siarad Cymraeg neu Saesneg fel prif iaith	86.6	95.8	95.9	97.1
Personau nad ydynt yn siarad Cymraeg neu Saesneg fel prif iaith sy'n gallu siarad Saesneg	12.9	4.0	3.9	2.7
Personau nad ydynt yn siarad Cymraeg neu Saesneg fel prif iaith nad ydynt yn gallu siarad Saesneg	0.5	0.1	0.2	0.1
Nodweddion Aelwydydd				
Aelwydydd heb geir na faniau	48.9	25.8	37.1	22.9
Aelwydydd mewn llety sy'n eiddo i berchen-feddianwyr	39.3	64.3	51.4	67.8
Aelwydydd mewn llety a rentir oddi wrth yr Awdurdod Lleol neu Landlord Cymdeithasol Cofrestredig	30.4	19.2	32.7	16.5
Aelwydydd mewn llety a rentir oddi wrth landlord preifat, asiantaeth osod neu ffynonellau eraill	30.4	16.5	16.0	15.7
Aelwydydd sy'n orlawn	15.7	6.3	7.7	5.2
Aelwydydd heb wres canolog	2.1	1.4	1.7	2.3
Aelwydydd gyda phlant dibynnol	16.4	26.8	31.1	28.2
Aelwydydd sy'n aelwydydd â rhiant unigol gyda phlant dibynnol	5.9	7.8	11.6	7.5
Aelwydydd sy'n aelwydydd un pensiynwr	15.3	13.4	13.1	13.7
Cyflogaeth				
Personau o oedran gweithio sy'n economaidd weithgar	50.8	63.0	58.1	65.8
Personau economaidd weithgar (ac eithrio myfyrwyr) sydd yn y categori di-waith yn ôl diffiniad yr ILO	11.1	3.9	11.8	4.3
Aelwydydd â phlant dibynnol sydd heb oedolyn mewn cyflogaeth	22.5	4.8	13.6	4.6
Iechyd				
Aelwydydd ag un person, neu fwy, sydd â salwch hirdymor cyfyngus	35.2	31.1	35.4	30.4
Personau sy'n dweud nad ydynt yn iach	26.5	22.1	27.3	22.2
Personau sy'n darparu gofal di-dâl	9.7	12.7	11.7	12.1
Pobl sy'n dweud eu bod yn y categori 'personau â salwch hir-dymor cyfyngus'	26.9	23.3	26.9	22.7
Addysg				
Personau sy'n cyflawni cymwysterau cyfwerth â 5 TGAU graddau A*-	62.0	69.9	54.3	69.0
Personau sy'n cyflawni cymwysterau cyfwerth â 5 TGAU graddau A*- C gan gynnwys Saesneg/Cymraeg a Mathemateg	42.1	54.4	32.6	50.6
Personau 16 oed neu drosodd heb unrhyw gymwysterau	29.0	23.9	37.1	25.9
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 1	12.7	12.3	15.4	13.3
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 2	12.8	15.3	15.1	15.7
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â Phrentisiaeth	3.4	4.3	3.3	3.9
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 3	13.2	13.9	10.0	12.3
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 4 ac uwch	21.6	25.8	14.2	24.5
Personau 16 oed neu drosodd nad yw eu lefelau cymhwyster yn Plant sy'n gymwys i gael prydau ysgol am ddim	7.2	4.4	4.8	4.3
	25.2	16.8	29.2	15.2

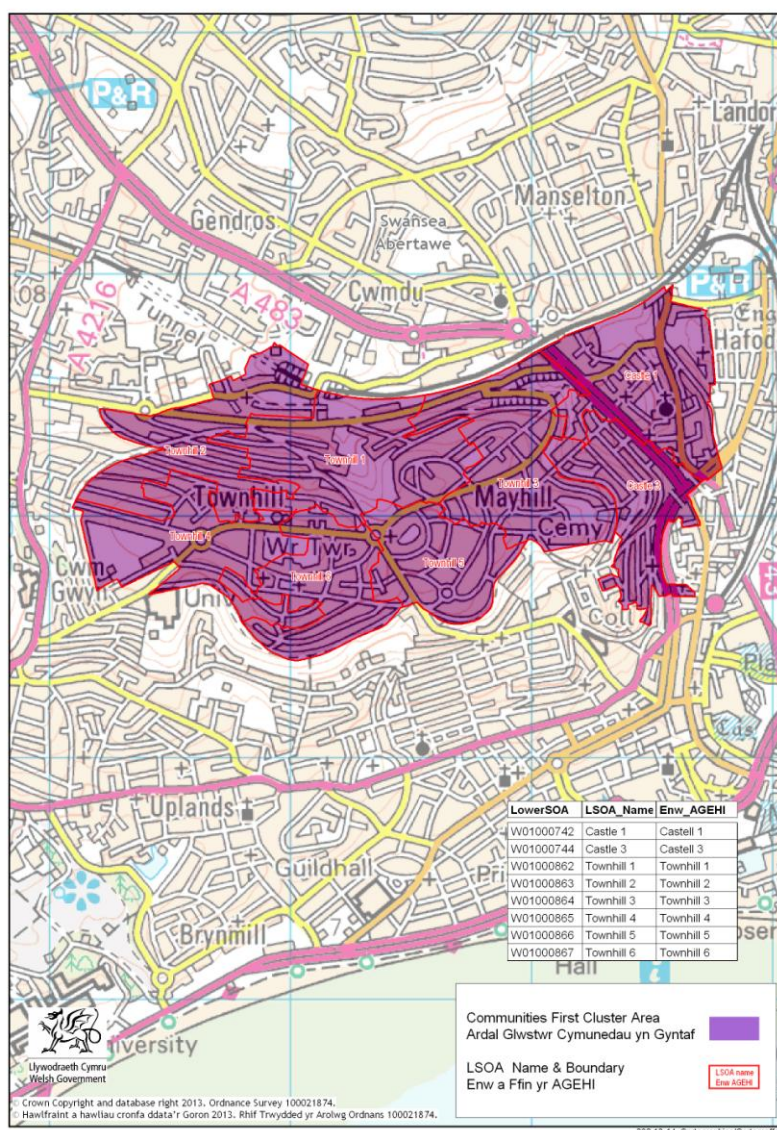
Ffynhonnell: Cyfrifiad 2011, CYBLD

Ardal Cymunedau yn Gyntaf Gorrlewin Abertawe

Nifer/Canran

	Ardal Cymunedau yn Gyntaf		Abertawe		Pob Ardal Cymunedau yn Gyntaf		Cymru	
	Nifer	Canran	Nifer	Canran	Nifer	Canran	Nifer	Canran
Ffigurau Poblogaeth Allweddol								
Cyfanswm y boblogaeth	11,800	100	239,000	100	728,900	100	3,063,500	100
Gwrywod	5,700	48	118,100	49	356,700	49	1,504,200	49
Benywod	6,100	52	120,900	51	372,100	51	1,559,200	51
Cyfanswm y personau rhwng 0-15 oed	2,700	23	41,400	17	152,200	21	556,300	18
Cyfanswm y personau rhwng 16-64 oed	7,500	64	154,800	65	465,700	64	1,944,600	63
Cyfanswm y personau 65 oed neu drosodd	1,500	13	42,800	18	110,900	15	562,500	18

Ffynhonnell: Cyfrifiad 2011

Safle

AGEHI	MALIC	Cyflogaeth	Incwm	Iechyd	Addysg	Tai	Yr Amgylchedd Ffisegol	Mynediad i Wasanaethau	Diogelwch Cymunedol
Castle 1 (W01000742)	41	15	80	51	86	352	465	1,789	79
Castle 3 (W01000744)	282	347	371	182	221	333	605	1,649	197
Townhill 1 (W01000862)	6	15	3	23	4	677	1,460	1,185	19
Townhill 2 (W01000863)	32	27	20	97	42	348	1,774	1,438	146
Townhill 3 (W01000864)	14	34	17	32	6	503	925	1,342	38
Townhill 4 (W01000865)	433	456	262	776	147	1,010	1,547	1,612	588
Townhill 5 (W01000866)	87	120	74	144	18	474	1,618	1,651	260
Townhill 6 (W01000867)	77	120	62	70	23	808	1,736	1,455	438

Ffynhonnell: MALIC 2011

Noder: Safle 1 = Mwyaf difreintiedig, Safle 1896 = Lleiaf difreintiedig.
Print Italig Trwm = Y 10 y cant Mwyaf Difreintiedig

Mae clwstwr Cymunedau yn Gyntaf Gorllewin Abertawe yn cynnwys rhannau o Castle a Townhill. Mae'r ardal yn cynnwys wyth ardal ystadegol lai gyda chyfanswm poblogaeth o 11,800 o bobl. Caiff Mynegai Amddifadedd Lluosog Cymru (MALIC) ei gynhyrchu ar y lefel ardal fach (AGEHI) hon. Mae'r 1,896 o ardaloedd bach yng Nghymru wedi'u rhestru yn ôl safle, gydag 1 yn cynrychioli'r ardal fwyaf difreintiedig.

Yn unol â MALIC 2011, mae chwe ardal fach yn y clwstwr hwn yn y 10 y cant o'r ardaloedd bach mwyaf difreintiedig yng Nghymru: Castle 1, Townhill 1, Townhill 2, Townhill 3, Townhill 5 a Townhill 6 (gweler y map). Yr AGEHI fwyaf difreintiedig yn y clwstwr yw Townhill 1 (safle 6).

O fewn y clwstwr, mae dwyster yr amddifadedd yn amrywio fesul maes ac AGEHI unigol.

Ar draws y clwstwr, ymddengys mai'r mathau mwyaf amlwg o amddifadedd yw Iechyd ac Addysg, gyda saith AGEHI yr un yn y 10 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig yng Nghymru ar gyfer y meysydd hynny (mewn print trwm ac italig yn y tabl).

Cyflogaeth ac Incwm yw'r mathau mwyaf amlwg nesaf o amddifadedd (gyda chwe AGEHI yr un yn y 10 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig ar gyfer y meysydd hynny), wedi'u dilyn gan Ddiogelwch Cymunedol (gyda phedair AGEHI yn y 10 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig o ran Diogelwch Cymunedol).

Heb unrhyw AGEHI yn y clwstwr yn y 10 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig o ran Tai a'r Amgylchedd Ffisegol, mae'r rhain yn cynrychioli mathau o amddifadedd sy'n llai arwyddocaol i'r clwstwr. Heb unrhyw AGEHI yn y 60 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig o ran Mynediad i Wasanaethau, mae hyn yn cynrychioli math o amddifadedd sydd hyd yn oed yn llai arwyddocaol i'r clwstwr.

	<i>Nifer/Canran</i>			
	Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Abertawe	Pob Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Cymru
Dangosyddion Cymunedau Ffyniannus				
Canran y boblogaeth sy'n cael budd-daliadau seiliedig ar incwm	38.0	18.6	30.0	18.2
Canran y plant mewn aelwydydd sy'n cael budd-daliadau seiliedig	..	26.8	..	25.2
Canran y boblogaeth sy'n cael budd-daliadau seiliedig ar gyflogaeth	28.0	14.1	24.0	13.9
Canran y bobl 16-24 oed nad ydynt mewn cyflogaeth nac addysg (NEETS)	..	15.2	..	19.3
Canran y troseddwr ifanc	5.8	2.7	6.0	3.7
Dangosyddion Cymunedau sy'n Dysgu				
Sgôr pwyntiau cyfartalog yng Nghyfnod Allweddol 2	77	83	80	83
Sgôr pwyntiau cyfartalog yng Nghyfnod Allweddol 3	92	102	96	102
Sgôr pwyntiau cyfartalog yng Nghyfnod Allweddol 4	305	392	338	406
Cyfradd yr absenoldebau mewn ysgolion cynradd	9.8	8	8.5	7.4
Cyfradd yr absenoldebau mewn ysgolion uwchradd	14.6	9.2	11.2	8.8
Canran y sawl sy'n 18-19 oed nad ydynt yn symud ymlaen i addysg uwch	92	67	85	68
Dangosyddion Cymunedau Iach				
Canran y genedigaethau byw lle y mae'r pwysau geni yn isel	7.7	5.5	7.1	5.7
Cyfradd mynychder achosion o ganser (nifer fesul 100,000)	617.1	565.2	626.7	574.9
Canran y boblogaeth sy'n ordew	..	21.5	..	21.9
Disgwyliad oes cyfartalog ar gyfer gwrywod (nifer y blynyddoedd)	69.0	77.3	74.1	77.6
Disgwyliad oes cyfartalog ar gyfer benywod (nifer y blynyddoedd)	77.0	82.1	78.9	81.8

Ffynhonnell: MALIC 2011, Dadansoddiad Dangosyddion MALIC, Arolwg Iechyd Cymru, Arolwg Blynyddol o'r Boblogaeth

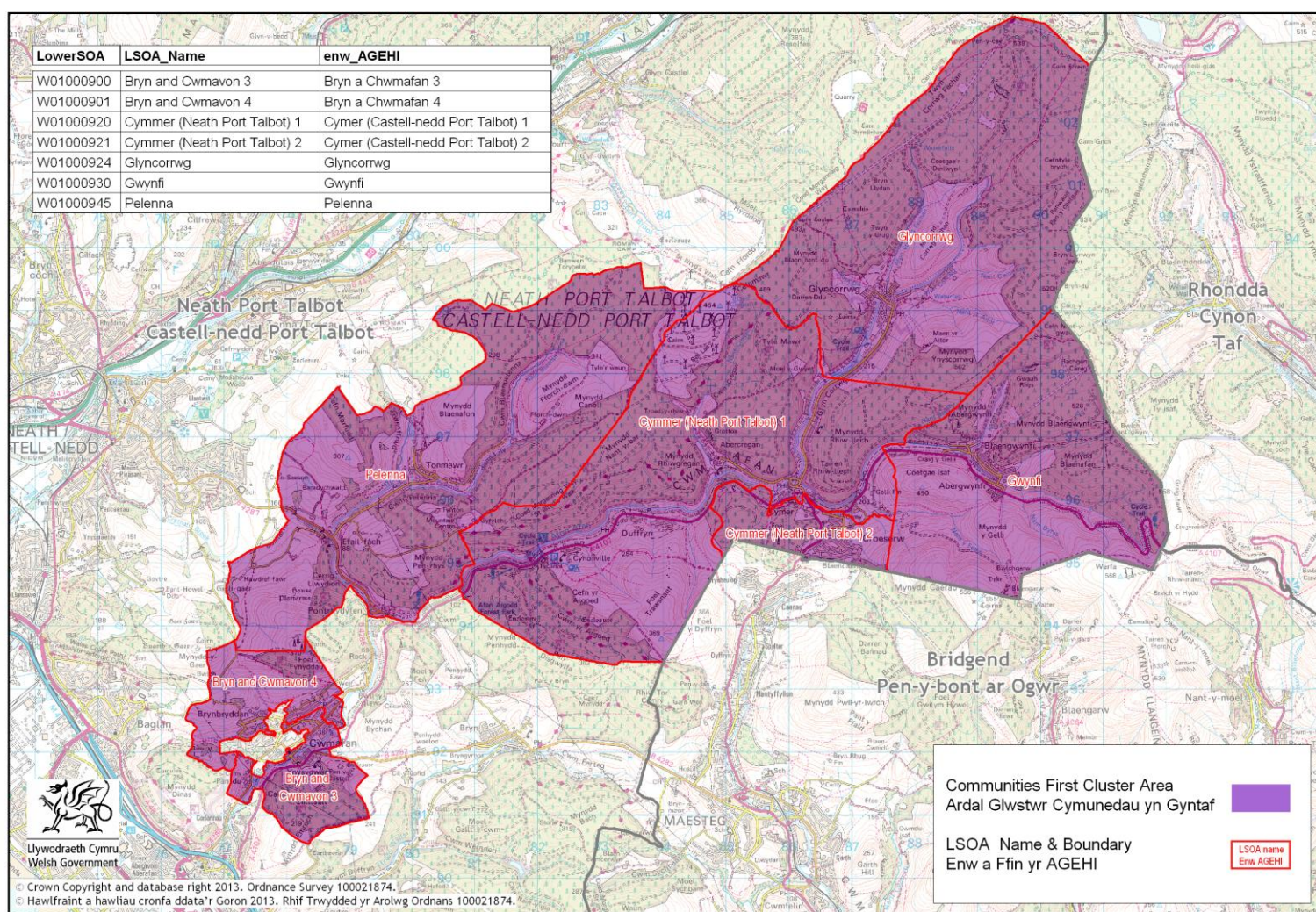
	Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Abertawe	Pob Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Cymru
Nodweddion Demograffig				
Personau 16 oed neu drosodd sy'n sengl (erioed wedi priodi nac wedi'u cofrestru mewn partneriaeth sifil o'r un rhyw)	45.4	36.7	39.1	33.5
Personau 16 oed neu drosodd sy'n briod, wedi ailbriodi neu sydd mewn partneriaeth sifil o'r un rhyw	30.7	43.9	38.8	46.7
Personau 16 oed neu drosodd sydd wedi gwahanu, wedi cael ysgariad neu a oedd, yn flaenorol, mewn partneriaeth sifil sydd bellach wedi'i diddymu'n gyfreithiol	16.5	11.7	14.2	11.8
Personau 16 oed neu drosodd sy'n weddw neu sy'n bartner sy'n fyw o bartneriaeth sifil o'r un rhyw	7.4	7.7	7.9	7.9
Personau sy'n dweud eu bod o Gefndir Ethnig Lleiafrifol	8.9	6.0	6.4	4.4
Personau sydd, o ran crefydd, yn dweud eu bod yn Gristnogion	44.0	55.0	48.8	57.6
Personau sydd, o ran crefydd, yn dweud eu bod yn rhywbeth heb law am Gristnogion	5.0	3.6	3.8	2.7
Personau sydd, o ran crefydd, yn dweud 'dim crefydd'	42.9	34.0	39.4	32.1
Personau na nododd eu crefydd	8.1	7.5	8.0	7.6
Personau 3 oed neu drosodd sy'n siarad Cymraeg	5.8	11.4	11.8	19.0
Personau sy'n siarad Cymraeg neu Saesneg fel prif iaith	92.9	95.8	95.9	97.1
Personau nad ydynt yn siarad Cymraeg neu Saesneg fel prif iaith sy'n gallu siarad Saesneg	6.9	4.0	3.9	2.7
Personau nad ydynt yn siarad Cymraeg neu Saesneg fel prif iaith nad ydynt yn gallu siarad Saesneg	0.2	0.1	0.2	0.1
Nodweddion Aelwydydd				
Aelwydydd heb geir na faniau	50.8	25.8	37.1	22.9
Aelwydydd mewn llety sy'n eiddo i berchen-feddianwyr	31.5	64.3	51.4	67.8
Aelwydydd mewn llety a rentir oddi wrth yr Awdurdod Lleol neu Landlord Cymdeithasol Cofrestredig	55.1	19.2	32.7	16.5
Aelwydydd mewn llety a rentir oddi wrth landlord preifat, asiantaeth osod neu ffynonellau eraill	13.4	16.5	16.0	15.7
Aelwydydd sy'n orlawn	8.1	6.3	7.7	5.2
Aelwydydd heb wres canolog	1.1	1.4	1.7	2.3
Aelwydydd gyda phlant dibynnol	34.2	26.8	31.1	28.2
Aelwydydd sy'n aelwydydd â rhiant unigol gyda phlant dibynnol	17.5	7.8	11.6	7.5
Aelwydydd sy'n aelwydydd un pensïynwr	12.0	13.4	13.1	13.7
Cyflogaeth				
Personau o oedran gweithio sy'n economaidd weithgar	52.5	63.0	58.1	65.8
Personau economaidd weithgar (ac eithrio myfyrwyr) sydd yn y categori di-waith yn ôl diffiniad yr ILO	14.9	3.9	11.8	4.3
Aelwydydd â phlant dibynnol sydd heb oedolyn mewn cyflogaeth	19.2	4.8	13.6	4.6
Iechyd				
Aelwydydd ag un person, neu fwy, sydd â salwch hirdymor cyfyngus	38.1	31.1	35.4	30.4
Personau sy'n dweud nad ydynt yn iach	28.5	22.1	27.3	22.2
Personau sy'n darparu gofal di-dâl	10.9	12.7	11.7	12.1
Pobl sy'n dweud eu bod yn y categori 'personau â salwch hir-dymor cyfyngus'	27.9	23.3	26.9	22.7
Addysg				
Personau sy'n cyflawni cymwysterau cyfwerth â 5 TGAU graddau A*-	55.7	69.9	54.3	69.0
Personau sy'n cyflawni cymwysterau cyfwerth â 5 TGAU graddau A*- C gan gynnwys Saesneg/Cymraeg a Mathemateg	31.6	54.4	32.6	50.6
Personau 16 oed neu drosodd heb unrhyw gymwysterau	42.0	23.9	37.1	25.9
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 1	14.6	12.3	15.4	13.3
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 2	14.8	15.3	15.1	15.7
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â Phrentisiaeth	3.1	4.3	3.3	3.9
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 3	8.9	13.9	10.0	12.3
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 4 ac uwch	11.7	25.8	14.2	24.5
Personau 16 oed neu drosodd nad yw eu lefelau cymhwyster yn Plant sy'n gymwys i gael prydau ysgol am ddim	5.0	4.4	4.8	4.3
	40.2	16.8	29.2	15.2

Ardal Cymunedau yn Gyntaf Castell-nedd Port Talbot: Cwm Afan

Nifer/Canran

	Ardal Cymunedau yn Gyntaf		Castell-nedd Port Talbot		Pob Ardal Cymunedau yn Gyntaf		Cymru	
	Nifer	Canran	Nifer	Canran	Nifer	Canran	Nifer	Canran
Ffigurau Poblogaeth Allweddol								
Cyfanswm y boblogaeth	9,800	100	139,800	100	728,900	100	3,063,500	100
Gwrywod	4,800	49	68,500	49	356,700	49	1,504,200	49
Benywod	5,000	51	71,400	51	372,100	51	1,559,200	51
Cyfanswm y personau rhwng 0-15 oed	1,800	18	24,600	18	152,200	21	556,300	18
Cyfanswm y personau rhwng 16-64 oed	6,300	64	89,100	64	465,700	64	1,944,600	63
Cyfanswm y personau 65 oed neu drosodd	1,800	18	26,100	19	110,900	15	562,500	18

Ffynhonnell: Cyfrifiad 2011

232.13-14 Cartographics/Cartograffeg

AGEHI	MALIC	Cyflogaeth	Incwm	Iechyd	Addysg	Tai	Safle		
							Yr Amgylchedd Ffisegol	Mynediad i Wasanaethau	Diogelwch Cymunedol
Bryn a Chwmavon 3 (W01000900)	222	153	222	78	549	779	920	1,263	589
Bryn a Chwmavon 4 (W01000901)	542	522	641	207	764	943	1,473	543	899
Y Cymer (Castell-nedd Port Talbot) 1 (W01000920)	446	347	597	199	380	1,375	1,644	846	643
Y Cymer (Castell-nedd Port Talbot) 2 (W01000921)	25	10	48	11	34	1,192	1,862	1,265	81
Glyncorrwg (W01000924)	168	120	254	176	104	587	504	1,365	603
Gwynfi (W01000930)	193	73	299	291	101	858	1,697	1,493	485
Pelenna (W01000945)	601	585	820	408	275	1,630	1,741	563	1,102

Ffynhonnell: MALIC 2011

Noder: Safle 1 = Mwyaf difreintiedig, Safle 1896 = Lleiaf difreintiedig.
Print Italig Trwm = Y 10 y cant Mwyaf Difreintiedig

Mae clwstwr Cymunedau yn Gyntaf Cwm Afan Castell-nedd Port Talbot yn cynnwys rhannau o'r Cymer, Glyncorwg, Gwynfi, Pelenna, Bryn a Chwmafan. Mae'r ardal yn cynnwys saith ardal ystadegol lai gyda chyfanswm poblogaeth o 9,800 o bobl. Caiff Mynegai Amddifadedd Lluosog Cymru (MALIC) ei gynhyrchu ar y lefel ardal fach (AGEHI) hon. Mae'r 1,896 o ardaloedd bach yng Nghymru wedi'u rhestru yn ôl safle, gydag 1 yn cynrychioli'r ardal fwyaf difreintiedig.

Yn ôl MALIC 2011, mae dwy ardal fach yn y clwstwr hwn yn y 10 y cant o'r ardaloedd bach mwyaf difreintiedig yng Nghymru: Y Cymer 2 a Glyncorwg (gweler y map). Mae gan yr ardaloedd bach hyn grynodiadau uchel o amddifadedd o ran cyflogaeth, iechyd ac addysg. Yr AGEHI fwyaf difreintiedig yn y clwstwr yw'r Cymer 2 (safle 25).

O fewn y clwstwr, mae dwyster yr amddifadedd yn amrywio fesul maes ac AGEHI unigol.

Ar draws y clwstwr, ymddengys mai'r math mwyaf amlwg o amddifadedd yw Cyflogaeth, gyda phedair AGEHI yn y 10 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig yng Nghymru o ran Cyflogaeth (mewn print trwm ac italig yn y tabl).

Iechyd ac Addysg yw'r mathau mwyaf amlwg nesaf o amddifadedd (gyda thair AGEHI yr un yn y 10 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig ar gyfer y meysydd hynny), wedi'u dilyn gan Incwm a Diogelwch Cymunedol (gydag un AGEHI yr un yn y 10 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig ar gyfer y meysydd hynny).

Heb unrhyw AGEHI yn y clwstwr yn y 10 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig o ran Tai a Mynediad i Wasanaethau, mae'r rhain yn cynrychioli mathau o amddifadedd sy'n llai arwyddocaol i'r clwstwr. Gyda dim ond un AGEHI yn y 40 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig o ran yr Amgylchedd Ffisegol, mae hyn yn cynrychioli math o amddifadedd sydd hyd yn oed yn llai arwyddocaol i'r clwstwr.

	<i>Nifer/Canran</i>			
	Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Castell-nedd Port Talbot	Pob Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Cymru
Dangosyddion Cymunedau Ffyniannus				
Canran y boblogaeth sy'n cael budd-daliadau seiliedig ar incwm	26.0	21.3	30.0	18.2
Canran y plant mewn aelwydydd sy'n cael budd-daliadau seiliedig	..	29.7	..	25.2
Canran y boblogaeth sy'n cael budd-daliadau seiliedig ar gyflogaeth	24.0	18.5	24.0	13.9
Canran y bobl 16-24 oed nad ydynt mewn cyflogaeth nac addysg (NEETS)	..	24.1	..	19.3
Canran y troseddwy'r ifanc	2.8	3.1	6.0	3.7
Dangosyddion Cymunedau sy'n Dysgu				
Sgôr pwyntiau cyfartalog yng Nghyfnod Allweddol 2	79	81	80	83
Sgôr pwyntiau cyfartalog yng Nghyfnod Allweddol 3	94	101	96	102
Sgôr pwyntiau cyfartalog yng Nghyfnod Allweddol 4	358	402	338	406
Cyfradd yr absenoldebau mewn ysgolion cynradd	8.3	7.8	8.5	7.4
Cyfradd yr absenoldebau mewn ysgolion uwchradd	9.8	8.2	11.2	8.8
Canran y sawl sy'n 18-19 oed nad ydynt yn symud ymlaen i addysg uwch	83	73	85	68
Dangosyddion Cymunedau Iach				
Canran y genedigaethau byw lle y mae'r pwysau geni yn isel	6.0	5.4	7.1	5.7
Cyfradd mynychder achosion o ganser (nifer fesul 100,000)	641.7	570.1	626.7	574.9
Canran y boblogaeth sy'n ordew	..	24.9	..	21.9
Disgwyliad oes cyfartalog ar gyfer gwrywod (nifer y blynyddoedd)	73.2	76.5	74.1	77.6
Disgwyliad oes cyfartalog ar gyfer benywod (nifer y blynyddoedd)	77.7	80.9	78.9	81.8

Ffynhonnell: MALIC 2011, Dadansoddiad Dangosyddion MALIC, Arolwg Iechyd Cymru, Arolwg Blynyddol o'r Boblogaeth

	Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Castell-nedd Port Talbot	Pob Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Cymru
Nodweddion Demograffig				
Personau 16 oed neu drosodd sy'n sengl (erioed wedi priodi nac wedi'u cofrestru mewn partneriaeth sifil o'r un rhyw)	33.3	31.2	39.1	33.5
Personau 16 oed neu drosodd sy'n briod, wedi ailbriodi neu sydd mewn partneriaeth sifil o'r un rhyw	45.3	47.5	38.8	46.7
Personau 16 oed neu drosodd sydd wedi gwahanu, wedi cael ysgariad neu a oedd, yn flaenorol, mewn partneriaeth sifil sydd bellach wedi'i diddymu'n gyfreithiol	12.3	12.8	14.2	11.8
Personau 16 oed neu drosodd sy'n weddw neu sy'n bartner sy'n fyw o bartneriaeth sifil o'r un rhyw	9.1	8.4	7.9	7.9
Personau sy'n dweud eu bod o Gefndir Ethnig Lleiafrifol	1.2	1.9	6.4	4.4
Personau sydd, o ran crefydd, yn dweud eu bod yn Gristnogion	51.6	57.7	48.8	57.6
Personau sydd, o ran crefydd, yn dweud eu bod yn rhywbeth heb law am Gristnogion	0.9	1.2	3.8	2.7
Personau sydd, o ran crefydd, yn dweud 'dim crefydd'	39.7	33.8	39.4	32.1
Personau na nododd eu crefydd	7.7	7.3	8.0	7.6
Personau 3 oed neu drosodd sy'n siarad Cymraeg	11.2	15.3	11.8	19.0
Personau sy'n siarad Cymraeg neu Saesneg fel prif iaith	99.6	99.0	95.9	97.1
Personau nad ydynt yn siarad Cymraeg neu Saesneg fel prif iaith sy'n gallu siarad Saesneg	0.3	0.9	3.9	2.7
Personau nad ydynt yn siarad Cymraeg neu Saesneg fel prif iaith nad ydynt yn gallu siarad Saesneg	0.1	0.0	0.2	0.1
Nodweddion Aelwydydd				
Aelwydydd heb geir na faniau	32.1	25.5	37.1	22.9
Aelwydydd mewn llety sy'n eiddo i berchen-feddianwyr	61.0	68.9	51.4	67.8
Aelwydydd mewn llety a rentir oddi wrth yr Awdurdod Lleol neu Landlord Cymdeithasol Cofrestredig	29.5	19.1	32.7	16.5
Aelwydydd mewn llety a rentir oddi wrth landlord preifat, asiantaeth osod neu ffynonellau eraill	9.5	12.0	16.0	15.7
Aelwydydd sy'n orlawn	4.2	3.8	7.7	5.2
Aelwydydd heb wres canolog	1.1	1.1	1.7	2.3
Aelwydydd gyda phlant dibynnol	28.7	28.2	31.1	28.2
Aelwydydd sy'n aelwydydd â rhiant unigol gyda phlant dibynnol	9.6	7.7	11.6	7.5
Aelwydydd sy'n aelwydydd un pensïynwr	14.3	13.9	13.1	13.7
Cyflogaeth				
Personau o oedran gweithio sy'n economaidd weithgar	54.2	62.3	58.1	65.8
Personau economaidd weithgar (ac eithrio myfyrwyr) sydd yn y categori di-waith yn ôl diffiniad yr ILO	10.9	4.5	11.8	4.3
Aelwydydd â phlant dibynnol sydd heb oedolyn mewn cyflogaeth	9.7	5.5	13.6	4.6
Iechyd				
Aelwydydd ag un person, neu fwy, sydd â salwch hirdymor cyfyngus	37.7	34.9	35.4	30.4
Personau sy'n dweud nad ydynt yn iach	31.5	26.7	27.3	22.2
Personau sy'n darparu gofal di-dâl	14.3	14.6	11.7	12.1
Pobl sy'n dweud eu bod yn y categori 'personau â salwch hir-dymor cyfyngus'	32.5	28.0	26.9	22.7
Addysg				
Personau sy'n cyflawni cymwysterau cyfwerth â 5 TGAU graddau A*-	61.3	74.4	54.3	69.0
Personau sy'n cyflawni cymwysterau cyfwerth â 5 TGAU graddau A*- C gan gynnwys Saesneg/Cymraeg a Mathemateg	39.4	52.4	32.6	50.6
Personau 16 oed neu drosodd heb unrhyw gymwysterau	40.1	30.9	37.1	25.9
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 1	15.0	14.4	15.4	13.3
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 2	14.6	16.0	15.1	15.7
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â Phrentisiaeth	4.5	5.1	3.3	3.9
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 3	8.6	11.0	10.0	12.3
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 4 ac uwch	13.2	18.8	14.2	24.5
Personau 16 oed neu drosodd nad yw eu lefelau cymhwyster yn	4.1	3.9	4.8	4.3
Plant sy'n gymwys i gael prydau ysgol am ddim	24.2	18.3	29.2	15.2

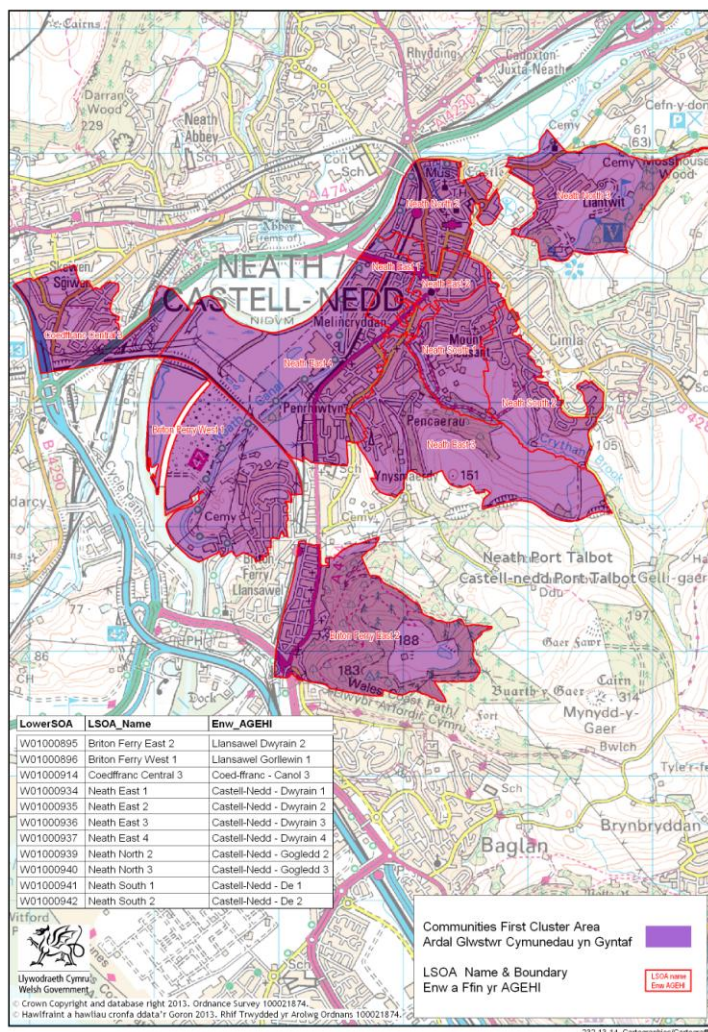
Ffynhonnell: Cyfrifiad 2011, CYBLD

Ardal Cymunedau yn Gyntaf Castell-nedd Port Talbot: Tref Castell-nedd

Nifer/Canran

	Ardal Cymunedau yn Gyntaf		Castell-nedd Port Talbot		Pob Ardal Cymunedau yn Gyntaf		Cymru	
	Nifer	Canran	Nifer	Canran	Nifer	Canran	Nifer	Canran
Ffigurau Poblogaeth Allweddol								
Cyfanswm y boblogaeth	17,200	100	139,800	100	728,900	100	3,063,500	100
Gwrywod	8,500	49	68,500	49	356,700	49	1,504,200	49
Benywod	8,700	51	71,400	51	372,100	51	1,559,200	51
Cyfanswm y personau rhwng 0-15 oed	3,200	19	24,600	18	152,200	21	556,300	18
Cyfanswm y personau rhwng 16-64 oed	11,200	65	89,100	64	465,700	64	1,944,600	63
Cyfanswm y personau 65 oed neu drosodd	2,800	16	26,100	19	110,900	15	562,500	18

Ffynhonnell: Cyfrifiad 2011

AGEHI							Yr Amgylchedd Ffisegol	Mynediad i Wasanaethau	Diogelwch Cymunedol
	MALIC	Cyflogaeth	Incwm	Iechyd	Addysg	Tai			
Dwyrain Llansawel 2 (W01000895)	346	153	310	634	594	884	645	1,878	104
Gorllewin Llansawel 1 (W01000896)	105	59	37	635	138	1,245	416	1,255	481
Canol Coedffranc 3 (W01000914)	234	347	194	198	234	1,188	413	610	491
Dwyrain Castell-nedd 1	167	120	206	261	241	853	80	1,356	224
Dwyrain Castell-nedd 2	141	34	178	317	318	641	285	1,706	318
Dwyrain Castell-nedd 3	201	120	205	146	641	1,255	281	889	417
Dwyrain Castell-nedd 4	196	97	323	156	430	751	217	1,091	354
Gogledd Castell-nedd 2	92	13	139	148	460	420	447	1,888	98
Gogledd Castell-nedd 3	271	295	173	268	357	905	1,043	906	549
De Castell-nedd 1 (W01000941)	364	295	354	180	468	1,368	729	1,189	534
De Castell-nedd 2 (W01000942)	176	153	187	89	197	879	1,722	791	826

Ffynhonnell: MALIC 2011

Noder: Safle 1 = Mwyaf difreintiedig, Safle 1896 = Lleiaf difreintiedig.

Print Italg Trwm = Y 10 y cant Mwyaf Difreintiedig

Mae clwstwr Cymunedau yn Gyntaf Tref Castell-nedd, Castell-nedd Port Talbot yn cynnwys rhannau o Lansawel, Canol Coed-ffranc, Dwyrain Castell-nedd, Gogledd Castell-nedd a De Castell-nedd. Mae'r ardal yn cynnwys 11 ardal ystadegol lai gyda chyfanswm poblogaeth o 17,200 o bobl. Caiff Mynegai Amddifadedd Lluosog Cymru (MALIC) ei gynhyrchu ar y lefel ardal fach (AGEHI) hon. Mae'r 1,896 o ardaloedd bach yng Nghymru wedi'u rhestru yn ôl safle, gydag 1 yn cynrychioli'r ardal fwyaf difreintiedig.

Yn unol â MALIC 2011, mae pum ardal fach yn y clwstwr hwn yn y 10 y cant o'r ardaloedd bach mwyaf difreintiedig yng Nghymru: Gorllewin Llansawel 1, Dwyrain Castell-nedd 1, Dwyrain Castell-nedd 2, Gogledd Castell-nedd 2 a De Castell-nedd 2 (gweler y map). Yr AGEHI fwyaf difreintiedig yn y clwstwr yw Gogledd Castell-nedd 2 (safle 92).

O fewn y clwstwr, mae dwyster yr amddifadedd yn amrywio fesul maes ac AGEHI unigol.

Ar draws y clwstwr, ymddengys mai'r math mwyaf amlwg o amddifadedd yw Cyflogaeth, gydag wyth AGEHI yn y 10 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig yng Nghymru o ran Cyflogaeth (mewn print trwm ac italic yn y tabl).

Incwm ac Iechyd yw'r mathau mwyaf amlwg nesaf o amddifadedd (gyda phum AGEHI yr un yn y 10 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig ar gyfer y meysydd hynny), wedi'u dilyn gan Ddiogelwch Cymunedol (gyda dwy AGEHI yn y 10 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig o ran Diogelwch Cymunedol).

Heb unrhyw AGEHI yn y clwstwr yn y 10 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig o ran Tai, mae hyn yn cynrychioli math o amddifadedd sy'n llai arwyddocaol i'r clwstwr. Gyda dim ond un AGEHI yn y 40 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig o ran Mynediad i Wasanaethau, mae hyn yn cynrychioli math o amddifadedd sydd hyd yn oed yn llai arwyddocaol i'r clwstwr.

	<i>Nifer/Canran</i>			
	Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Castell-nedd Port Talbot	Pob Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Cymru
Dangosyddion Cymunedau Ffyniannus				
Canran y boblogaeth sy'n cael budd-daliadau seiliedig ar incwm	30.0	21.3	30.0	18.2
Canran y plant mewn aelwydydd sy'n cael budd-daliadau seiliedig	..	29.7	..	25.2
Canran y boblogaeth sy'n cael budd-daliadau seiliedig ar gyflogaeth	27.0	18.5	24.0	13.9
Canran y bobl 16-24 oed nad ydynt mewn cyflogaeth nac addysg (NEETS)	..	24.1	..	19.3
Canran y troseddwyd ifanc	5.4	3.1	6.0	3.7
Dangosyddion Cymunedau sy'n Dysgu				
Sgôr pwyntiau cyfartalog yng Nghyfnod Allweddol 2	79	81	80	83
Sgôr pwyntiau cyfartalog yng Nghyfnod Allweddol 3	97	101	96	102
Sgôr pwyntiau cyfartalog yng Nghyfnod Allweddol 4	346	402	338	406
Cyfradd yr absenoldebau mewn ysgolion cynradd	8.4	7.8	8.5	7.4
Cyfradd yr absenoldebau mewn ysgolion uwchradd	9.8	8.2	11.2	8.8
Canran y sawl sy'n 18-19 oed nad ydynt yn symud ymlaen i addysg uwch	83	73	85	68
Dangosyddion Cymunedau Iach				
Canran y genedigaethau byw lle y mae'r pwysau geni yn isel	5.6	5.4	7.1	5.7
Cyfradd mynychder achosion o ganser (nifer fesul 100,000)	595.3	570.1	626.7	574.9
Canran y boblogaeth sy'n ordew	..	24.9	..	21.9
Disgwyliad oes cyfartalog ar gyfer gwrywod (nifer y blynyddoedd)	74.4	76.5	74.1	77.6
Disgwyliad oes cyfartalog ar gyfer benywod (nifer y blynyddoedd)	80.1	80.9	78.9	81.8

Ffynhonnell: MALIC 2011, Dadansoddiad Dangosyddion MALIC, Arolwg Iechyd Cymru, Arolwg Blynyddol o'r Boblogaeth

Canran				
	Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Castell-nedd Port Talbot	Pob Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Cymru
Nodweddion Demograffig				
Personau 16 oed neu drosodd sy'n sengl (erioed wedi priodi nac wedi'u cofrestru mewn partneriaeth sifil o'r un rhyw)	37.2	31.2	39.1	33.5
Personau 16 oed neu drosodd sy'n briod, wedi ailbriodi neu sydd mewn partneriaeth sifil o'r un rhyw	37.8	47.5	38.8	46.7
Personau 16 oed neu drosodd sydd wedi gwahanu, wedi cael ysgariad neu a oedd, yn flaenorol, mewn partneriaeth sifil sydd bellach wedi'i diddymu'n gyfreithiol	16.6	12.8	14.2	11.8
Personau 16 oed neu drosodd sy'n weddw neu sy'n bartner sy'n fyw o bartneriaeth sifil o'r un rhyw	8.4	8.4	7.9	7.9
Personau sy'n dweud eu bod o Gefndir Ethnig Lleiafrifol	2.8	1.9	6.4	4.4
Personau sydd, o ran crefydd, yn dweud eu bod yn Gristnogion	50.8	57.7	48.8	57.6
Personau sydd, o ran crefydd, yn dweud eu bod yn rhywbeth heblaw am Gristnogion	1.7	1.2	3.8	2.7
Personau sydd, o ran crefydd, yn dweud 'dim crefydd'	39.7	33.8	39.4	32.1
Personau na nododd eu crefydd	7.8	7.3	8.0	7.6
Personau 3 oed neu drosodd sy'n siarad Cymraeg	8.7	15.3	11.8	19.0
Personau sy'n siarad Cymraeg neu Saesneg fel prif iaith	98.5	99.0	95.9	97.1
Personau nad ydynt yn siarad Cymraeg neu Saesneg fel prif iaith sy'n gallu siarad Saesneg	1.4	0.9	3.9	2.7
Personau nad ydynt yn siarad Cymraeg neu Saesneg fel prif iaith nad ydynt yn gallu siarad Saesneg	0.1	0.0	0.2	0.1
Nodweddion Aelwydydd				
Aelwydydd heb geir na faniau	39.5	25.5	37.1	22.9
Aelwydydd mewn llety sy'n eiddo i berchen-feddianwyr	51.4	68.9	51.4	67.8
Aelwydydd mewn llety a rentir oddi wrth yr Awdurdod Lleol neu Landlord Cymdeithasol Cofrestredig	31.3	19.1	32.7	16.5
Aelwydydd mewn llety a rentir oddi wrth landlord preifat, asiantaeth osod neu ffynonellau eraill	17.3	12.0	16.0	15.7
Aelwydydd sy'n orlawn	6.9	3.8	7.7	5.2
Aelwydydd heb wres canolog	1.2	1.1	1.7	2.3
Aelwydydd gyda phlant dibynnol	28.1	28.2	31.1	28.2
Aelwydydd sy'n aelwydydd â rhiant unigol gyda phlant dibynnol	9.7	7.7	11.6	7.5
Aelwydydd sy'n aelwydydd un pensïynwr	13.9	13.9	13.1	13.7
Cyflogaeth				
Personau o oedran gweithio sy'n economaidd weithgar	57.2	62.3	58.1	65.8
Personau economaidd weithgar (ac eithrio myfyrwyr) sydd yn y categori di-waith yn ôl diffiniad yr ILO	10.2	4.5	11.8	4.3
Aelwydydd â phlant dibynnol sydd heb oedolyn mewn cyflogaeth	10.4	5.5	13.6	4.6
Iechyd				
Aelwydydd ag un person, neu fwy, sydd â salwch hirdymor cyfyngus	38.8	34.9	35.4	30.4
Personau sy'n dweud nad ydynt yn iach	29.5	26.7	27.3	22.2
Personau sy'n darparu gofal di-dâl	13.3	14.6	11.7	12.1
Pobl sy'n dweud eu bod yn y categori 'personau â salwch hir-dymor cyfyngus'	29.9	28.0	26.9	22.7
Addysg				
Personau sy'n cyflawni cymwysterau cyfwerth â 5 TGAU graddau A*-	65.0	74.4	54.3	69.0
Personau sy'n cyflawni cymwysterau cyfwerth â 5 TGAU graddau A*- C gan gynnwys Saesneg/Cymraeg a Mathemateg	43.2	52.4	32.6	50.6
Personau 16 oed neu drosodd heb unrhyw gymwysterau	37.0	30.9	37.1	25.9
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 1	15.9	14.4	15.4	13.3
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 2	15.7	16.0	15.1	15.7
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â Phrentisiaeth	4.2	5.1	3.3	3.9
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 3	10.0	11.0	10.0	12.3
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 4 ac uwch	13.2	18.8	14.2	24.5
Personau 16 oed neu drosodd nad yw eu lefelau cymhwyster yn Plant sy'n gymwys i gael prydau ysgol am ddim	3.9	3.9	4.8	4.3
	31.0	18.3	29.2	15.2

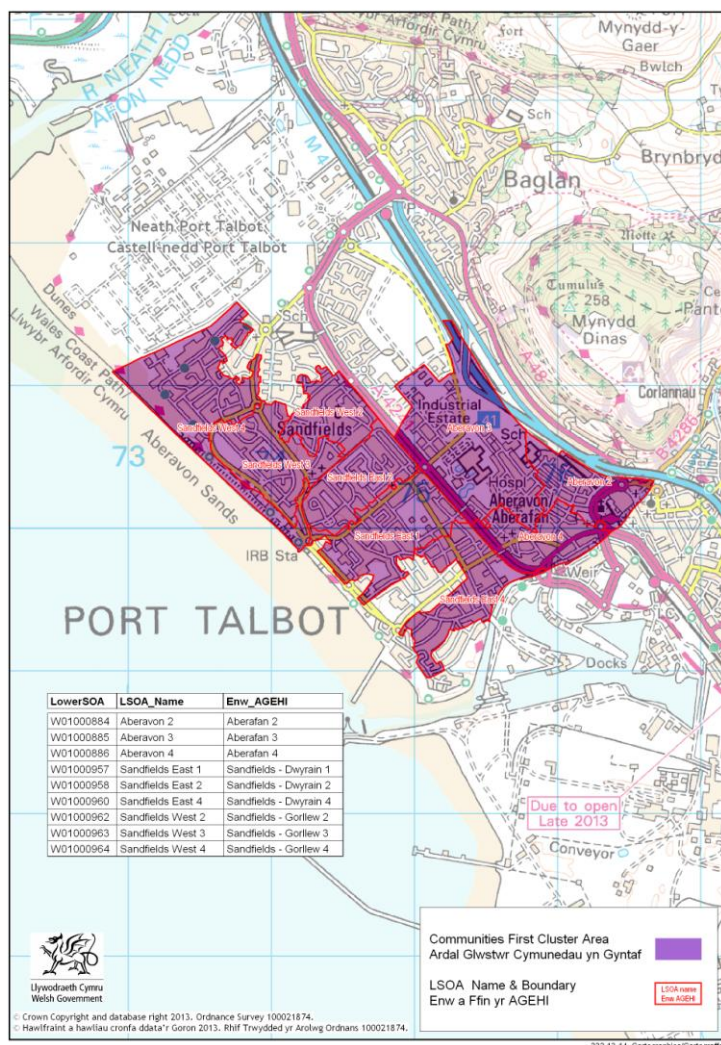
Ffynhonnell: Cyfrifiad 2011, CYBLD

Ardal Cymunedau yn Gyntaf Castell-nedd Port Talbot: Aberafan Sandfields

Nifer/Canran

	Ardal Cymunedau yn Gyntaf		Castell-nedd Port Talbot		Pob Ardal Cymunedau yn Gyntaf		Cymru	
	Nifer	Canran	Nifer	Canran	Nifer	Canran	Nifer	Canran
Ffigurau Poblogaeth Allweddol								
Cyfanswm y boblogaeth	14,200	100	139,800	100	728,900	100	3,063,500	100
Gwrywod	6,800	48	68,500	49	356,700	49	1,504,200	49
Benywod	7,400	52	71,400	51	372,100	51	1,559,200	51
Cyfanswm y personau rhwng 0-15 oed	2,700	19	24,600	18	152,200	21	556,300	18
Cyfanswm y personau rhwng 16-64 oed	9,000	63	89,100	64	465,700	64	1,944,600	63
Cyfanswm y personau 65 oed neu drosodd	2,600	18	26,100	19	110,900	15	562,500	18

Ffynhonnell: Cyfrifiad 2011

AGEHI	MALIC	Cyflogaeth	Incwm	Iechyd	Addysg	Tai	Yr Amgylchedd		
							Ffisegol	Mynediad i Wasanaethau	Diogelwch Cymunedol
Aberafan 2 (W01000884)	164	183	140	315	122	896	91	1,587	281
Aberafan 3 (W01000885)	101	73	166	80	165	875	73	1,476	397
Aberafan 4 (W01000886)	46	73	57	64	105	531	79	1,754	17
Dwyrain Sandfields 1 (W01000957)	219	97	171	358	404	1,057	1,195	1,423	222
Dwyrain Sandfields 2 (W01000958)	67	59	85	27	59	1,091	974	1,768	214
Dwyrain Sandfields 4 (W01000960)	303	223	349	281	283	1,292	263	1,383	853
Gorllewin Sandfields 2 (W01000962)	58	59	89	28	44	728	684	1,567	330
Gorllewin Sandfields 3 (W01000963)	124	73	142	129	141	1,000	870	1,372	314
Gorllewin Sandfields 4 (W01000964)	135	59	143	191	167	1,135	770	1,136	599

Ffynhonnell: MALIC 2011

Noder: Safle 1 = Mwyaf difreintiedig, Safle 1896 = Lleiaf difreintiedig.
Print Italig Trwm = Y 10 y cant Mwyaf Difreintiedig

Mae clwstwr Cymunedau yn Gyntaf Aberafan Sandfields Castell-nedd Port Talbot yn cynnwys rhannau o Aberafan, Dwyrain Sandfields a Gorllewin Sandfields. Mae'r ardal yn cynnwys naw ardal ystadegol lai gyda chyfanswm poblogaeth o 14,200 o bobl. Caiff Mynegai Amddifadedd Lluosog Cymru (MALIC) ei gynhyrchu ar y lefel ardal fach (AGEHI) hon. Mae'r 1,896 o ardaloedd bach yng Nghymru wedi'u rhestru yn ôl safle, gydag 1 yn cynrychioli'r ardal fwyaf difreintiedig.

Yn unol â MALIC 2011, mae saith ardal fach yn y clwstwr hwn yn y 10 y cant o'r ardaloedd bach mwyaf difreintiedig yng Nghymru: Aberafan 2, Aberafan 3, Aberafan 4, Dwyrain Sandfields 2, Gorllewin Sandfields 2, Gorllewin Sandfields 3 a Gorllewin Sandfields 4 (gweler y map). Yr AGEHI fwyaf difreintiedig yn y clwstwr yw Aberafan 4 (safle 46).

O fewn y clwstwr, mae dwyster yr amddifadedd yn amrywio fesul maes ac AGEHI unigol.

Ar draws y clwstwr, ymddengys mai'r mathau mwyaf amlwg o amddifadedd yw Cyflogaeth ac Incwm, gydag wyth AGEHI yr un yn y 10 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig yng Nghymru ar gyfer y meysydd hynny (mewn print trwm ac italig yn y tabl).

Addysg yw'r math mwyaf amlwg nesaf o amddifadedd (gyda saith AGEHI yn y 10 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig o ran Addysg) wedi'i ddilyn gan Iechyd (gyda chwe AGEHI yn y 10 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig o ran Iechyd).

Heb unrhyw AGEHI yn y clwstwr yn y 10 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig o ran Tai, mae hyn yn cynrychioli math o amddifadedd sy'n llai arwyddocaol i'r clwstwr. Heb unrhyw AGEHI yn y 50 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig o ran Mynediad i Wasanaethau, mae hyn yn cynrychioli math o amddifadedd sydd hyd yn oed yn llai arwyddocaol i'r clwstwr.

<i>Nifer/Canran</i>				
	Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Castell-nedd Port Talbot	Pob Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Cymru
Dangosyddion Cymunedau Ffyniannus				
Canran y boblogaeth sy'n cael budd-daliadau seiliedig ar incwm	34.0	21.3	30.0	18.2
Canran y plant mewn aelwydydd sy'n cael budd-daliadau seiliedig	..	29.7	..	25.2
Canran y boblogaeth sy'n cael budd-daliadau seiliedig ar gyflogaeth	28.0	18.5	24.0	13.9
Canran y bobl 16-24 oed nad ydynt mewn cyflogaeth nac addysg (NEETS)	..	24.1	..	19.3
Canran y troseddwyd ifanc	5.6	3.1	6.0	3.7
Dangosyddion Cymunedau sy'n Dysgu				
Sgôr pwyntiau cyfartalog yng Nghyfnod Allweddol 2	78	81	80	83
Sgôr pwyntiau cyfartalog yng Nghyfnod Allweddol 3	92	101	96	102
Sgôr pwyntiau cyfartalog yng Nghyfnod Allweddol 4	339	402	338	406
Cyfradd yr absenoldebau mewn ysgolion cynradd	9.1	7.8	8.5	7.4
Cyfradd yr absenoldebau mewn ysgolion uwchradd	10.4	8.2	11.2	8.8
Canran y sawl sy'n 18-19 oed nad ydynt yn symud ymlaen i addysg uwch	88	73	85	68
Dangosyddion Cymunedau Iach				
Canran y genedigaethau byw lle y mae'r pwysau geni yn isel	6.5	5.4	7.1	5.7
Cyfradd mynychder achosion o ganser (nifer fesul 100,000)	667.6	570.1	626.7	574.9
Canran y boblogaeth sy'n ordew	..	24.9	..	21.9
Disgwyliad oes cyfartalog ar gyfer gwrywod (nifer y blynyddoedd)	73.2	76.5	74.1	77.6
Disgwyliad oes cyfartalog ar gyfer benywod (nifer y blynyddoedd)	78.6	80.9	78.9	81.8

Ffynhonnell: MALIC 2011, Dadansoddiad Dangosyddion MALIC, Arolwg Iechyd Cymru, Arolwg Blynyddol o'r Boblogaeth

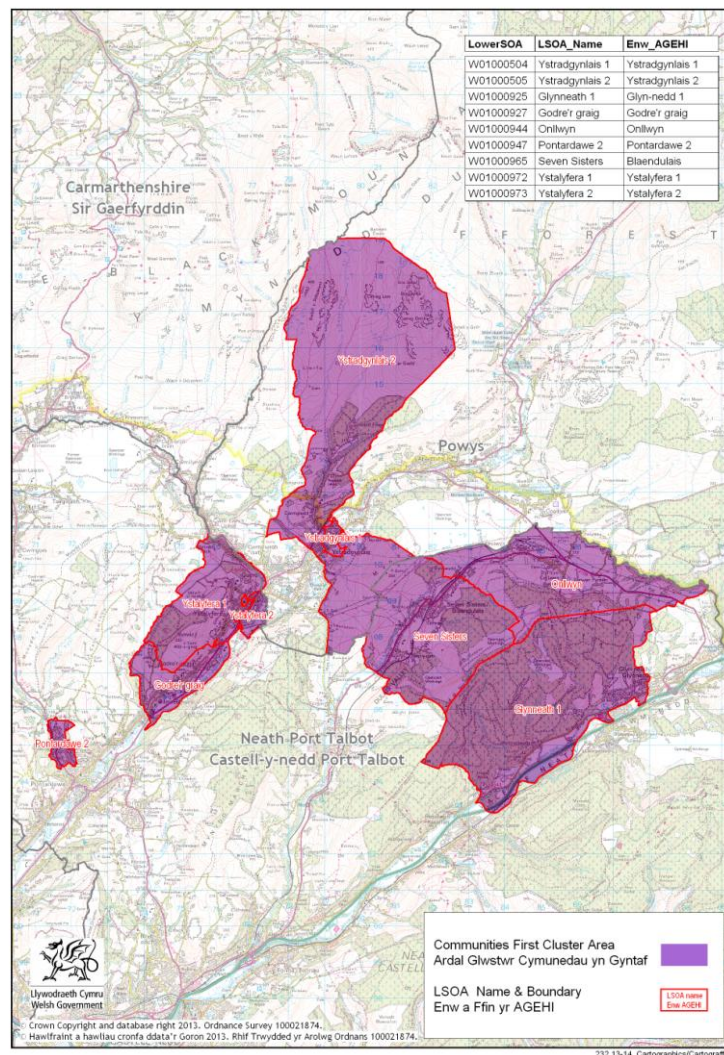
	Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Castell-nedd Port Talbot	Pob Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Cymru
Nodweddion Demograffig				
Personau 16 oed neu drosodd sy'n sengl (erioed wedi priodi nac wedi'u cofrestru mewn partneriaeth sifil o'r un rhyw)	37.4	31.2	39.1	33.5
Personau 16 oed neu drosodd sy'n briod, wedi ailbriodi neu sydd mewn partneriaeth sifil o'r un rhyw	36.8	47.5	38.8	46.7
Personau 16 oed neu drosodd sydd wedi gwahanu, wedi cael ysgariad neu a oedd, yn flaenorol, mewn partneriaeth sifil sydd bellach wedi'i diddymu'n gyfreithiol	15.8	12.8	14.2	11.8
Personau 16 oed neu drosodd sy'n weddw neu sy'n bartner sy'n fyw o bartneriaeth sifil o'r un rhyw	10.0	8.4	7.9	7.9
Personau sy'n dweud eu bod o Gefndir Ethnig Lleiafrifol	3.3	1.9	6.4	4.4
Personau sydd, o ran crefydd, yn dweud eu bod yn Gristnogion	53.0	57.7	48.8	57.6
Personau sydd, o ran crefydd, yn dweud eu bod yn rhywbeth heblaw am Gristnogion	1.3	1.2	3.8	2.7
Personau sydd, o ran crefydd, yn dweud 'dim crefydd'	37.9	33.8	39.4	32.1
Personau na nododd eu crefydd	7.8	7.3	8.0	7.6
Personau 3 oed neu drosodd sy'n siarad Cymraeg	7.6	15.3	11.8	19.0
Personau sy'n siarad Cymraeg neu Saesneg fel prif iaith	98.5	99.0	95.9	97.1
Personau nad ydynt yn siarad Cymraeg neu Saesneg fel prif iaith sy'n gallu siarad Saesneg	1.5	0.9	3.9	2.7
Personau nad ydynt yn siarad Cymraeg neu Saesneg fel prif iaith nad ydynt yn gallu siarad Saesneg	0.0	0.0	0.2	0.1
Nodweddion Aelwydydd				
Aelwydydd heb geir na faniau	40.1	25.5	37.1	22.9
Aelwydydd mewn llety sy'n eiddo i berchen-feddianwyr	50.8	68.9	51.4	67.8
Aelwydydd mewn llety a rentir oddi wrth yr Awdurdod Lleol neu Landlord Cymdeithasol Cofrestredig	33.0	19.1	32.7	16.5
Aelwydydd mewn llety a rentir oddi wrth landlord preifat, asiantaeth osod neu ffynonellau eraill	16.2	12.0	16.0	15.7
Aelwydydd sy'n orlawn	5.0	3.8	7.7	5.2
Aelwydydd heb wres canolog	1.2	1.1	1.7	2.3
Aelwydydd gyda phlant dibynnol	28.4	28.2	31.1	28.2
Aelwydydd sy'n aelwydydd â rhiant unigol gyda phlant dibynnol	10.8	7.7	11.6	7.5
Aelwydydd sy'n aelwydydd un pensiyntwr	15.5	13.9	13.1	13.7
Cyflogaeth				
Personau o oedran gweithio sy'n economaidd weithgar	53.5	62.3	58.1	65.8
Personau economaidd weithgar (ac eithrio myfyrwyr) sydd yn y categori di-waith yn ôl diffiniad yr ILO	11.7	4.5	11.8	4.3
Aelwydydd â phlant dibynnol sydd heb oedolyn mewn cyflogaeth	10.3	5.5	13.6	4.6
Iechyd				
Aelwydydd ag un person, neu fwy, sydd â salwch hirdymor cyfyngus	41.3	34.9	35.4	30.4
Personau sy'n dweud nad ydynt yn iach	32.9	26.7	27.3	22.2
Personau sy'n darparu gofal di-dâl	14.1	14.6	11.7	12.1
Pobl sy'n dweud eu bod yn y categori 'personau â salwch hir-dymor cyfyngus'	34.1	28.0	26.9	22.7
Addysg				
Personau sy'n cyflawni cymwysterau cyfwerth â 5 TGAU graddau A*-	59.1	74.4	54.3	69.0
Personau sy'n cyflawni cymwysterau cyfwerth â 5 TGAU graddau A*- C gan gynnwys Saesneg/Cymraeg a Mathemateg	35.7	52.4	32.6	50.6
Personau 16 oed neu drosodd heb unrhyw gymwysterau	42.5	30.9	37.1	25.9
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 1	15.1	14.4	15.4	13.3
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 2	14.8	16.0	15.1	15.7
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â Phrentisiaeth	4.2	5.1	3.3	3.9
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 3	8.7	11.0	10.0	12.3
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 4 ac uwch	10.7	18.8	14.2	24.5
Personau 16 oed neu drosodd nad yw eu lefelau cymhwyster yn Plant sy'n gymwys i gael prydau ysgol am ddim	3.9	3.9	4.8	4.3
	35.5	18.3	29.2	15.2

Ffynhonnell: Cyfrifiad 2011, CYBLD

Ardal Cymunedau yn Gyntaf Castell-nedd Port Talbot: Y Cymoedd Gorllewinol

	Nifer/Canran							
	Ardal Cymunedau yn Gyntaf		Castell-nedd Port Talbot		Pob Ardal Cymunedau yn Gyntaf		Cymru	
	Nifer	Canran	Nifer	Canran	Nifer	Canran	Nifer	Canran
Ffigurau Poblogaeth Allweddol								
Cyfanswm y boblogaeth	14,100	100	139,800	100	728,900	100	3,063,500	100
Gwrywod	6,900	49	68,500	49	356,700	49	1,504,200	49
Benywod	7,200	51	71,400	51	372,100	51	1,559,200	51
Cyfanswm y personau rhwng 0-15 oed	2,700	19	24,600	18	152,200	21	556,300	18
Cyfanswm y personau rhwng 16-64 oed	8,900	63	89,100	64	465,700	64	1,944,600	63
Cyfanswm y personau 65 oed neu drosodd	2,600	18	26,100	19	110,900	15	562,500	18

Ffynhonnell: Cyfrifiad 2011

AGEHI	MALIC	Cyflogaeth	Incwm	Iechyd	Addysg	Tai	Safle		
							Yr Amgylchedd Ffisegol	Mynediad i Wasanaethau	Diogelwch Cymunedol
Ystradgynlais 1 (W01000504)	117	40	226	44	218	1,465	1,815	963	350
Ystradgynlais 2 (W01000505)	797	585	816	646	1,075	1,061	494	901	998
Glyn-nedd 1 (W01000925)	268	223	272	386	348	903	106	832	901
Godre'r-graig (W01000927)	642	456	727	748	731	1,506	819	307	1,257
Onllwyn (W01000944)	516	295	632	698	502	1,069	1,612	379	1,237
Pontardawe 2 (W01000947)	447	400	339	271	552	1,431	1,830	654	1,054
Blaendulais (W01000965)	500	347	616	303	488	1,049	1,292	837	1,085
Ystalyfera 1 (W01000972) ¹	487	183	505	983	592	1,038	935	834	863
Ystalyfera 2 (W01000973)	318	183	345	211	602	1,158	264	1,425	895

Ffynhonnell: MALIC 2011

¹ Newidiwyd yr Ardal Cynnyrch Ehangach Haen Is er Cyfrifiad 2011 - gweler Atodiad A

Noder: Safle 1 = Mwyaf difreintiedig, Safle 1896 = Lleiaf difreintiedig.

Print Italg Trwm = Y 10 y cant Mwyaf Difreintiedig

Mae clwstwr Cymunedau yn Gyntaf Y Cymoedd Gorllewinol, Castell-nedd Port Talbot yn cynnwys rhannau o Ystradgynlais, Glyn-nedd, Godre'r-graig, Onllwyn, Pontardawe, Blaendulais ac Ystalyfera. Mae'r ardal yn cynnwys naw ardal ystadegol lai gyda chyfanswm poblogaeth o 14,100 o bobl. Caiff Mynegai Amddifadedd Lluosog Cymru (MALIC) ei gynhyrchu ar y lefel ardal fach (AGEHI) hon. Mae'r 1,896 o ardaloedd bach yng Nghymru wedi'u rhestru yn ôl safle, gydag 1 yn cynrychioli'r ardal fwyaf difreintiedig.

Yn unol â MALIC 2011, mae un ardal fach yn y clwstwr hwn yn y 10 y cant o'r ardaloedd bach mwyaf difreintiedig yng Nghymru: Ystradgynlais 1 (gweler y map).

O fewn y clwstwr, mae dwyster yr amddifadedd yn amrywio fesul maes ac AGEHI unigol.

Ar draws y clwstwr, ymddengys mai'r math mwyaf amlwg o amddifadedd yw Cyflogaeth, gyda thair AGEHI yn y 10 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig yng Nghymru o ran Cyflogaeth (mewn print trwm ac italig yn y tabl).

Iechyd a'r Amgylchedd Ffisegol yw'r mathau mwyaf amlwg nesaf o amddifadedd (gydag un AGEHI yr un yn y 10 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig ar gyfer y meysydd hynny).

Heb unrhyw AGEHI yn y clwstwr yn y 10 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig o ran Incwm, Addysg, Mynediad i Wasanaethau a Diogelwch Cymunedol, mae'r rhain yn cynrychioli mathau o amddifadedd sy'n llai arwyddocaol i'r clwstwr. Gyda dim ond un AGEHI yn y 50 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig o ran Tai, mae hyn yn cynrychioli math o amddifadedd sydd hyd yn oed yn llai arwyddocaol i'r clwstwr.

	<i>Nifer/Canran</i>			
	Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Castell-nedd Port Talbot	Pob Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Cymru
Dangosyddion Cymunedau Ffyniannus				
Canran y boblogaeth sy'n cael budd-daliadau seiliedig ar incwm	22.0	21.3	30.0	18.2
Canran y plant mewn aelwydydd sy'n cael budd-daliadau seiliedig	..	29.7	..	25.2
Canran y boblogaeth sy'n cael budd-daliadau seiliedig ar gyflogaeth	22.0	18.5	24.0	13.9
Canran y bobl 16-24 oed nad ydynt mewn cyflogaeth nac addysg (NEETS)	..	24.1	..	19.3
Canran y troseddwyd ifanc	2.5	3.1	6.0	3.7
Dangosyddion Cymunedau sy'n Dysgu				
Sgôr pwyntiau cyfartalog yng Nghyfnod Allweddol 2	81	81	80	83
Sgôr pwyntiau cyfartalog yng Nghyfnod Allweddol 3	101	101	96	102
Sgôr pwyntiau cyfartalog yng Nghyfnod Allweddol 4	402	402	338	406
Cyfradd yr absenoldebau mewn ysgolion cynradd	7.6	7.8	8.5	7.4
Cyfradd yr absenoldebau mewn ysgolion uwchradd	9	8.2	11.2	8.8
Canran y sawl sy'n 18-19 oed nad ydynt yn symud ymlaen i addysg uwch	78	73	85	68
Dangosyddion Cymunedau Iach				
Canran y genedigaethau byw lle y mae'r pwysau geni yn isel	6.2	5.4	7.1	5.7
Cyfradd mynychder achosion o ganser (nifer fesul 100,000)	560.5	570.1	626.7	574.9
Canran y boblogaeth sy'n ordew	..	24.9	..	21.9
Disgwyliad oes cyfartalog ar gyfer gwrywod (nifer y blynyddoedd)	75.4	76.5	74.1	77.6
Disgwyliad oes cyfartalog ar gyfer benywod (nifer y blynyddoedd)	80.7	80.9	78.9	81.8

Ffynhonnell: MALIC 2011, Dadansoddiad Dangosyddion MALIC, Arolwg Iechyd Cymru, Arolwg Blynyddol o'r Boblogaeth

	Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Castell-nedd Port Talbot	Pob Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Cymru
Nodweddion Demograffig				
Personau 16 oed neu drosodd sy'n sengl (erioed wedi priodi nac wedi'u cofrestru mewn partneriaeth sifil o'r un rhyw)	32.7	31.2	39.1	33.5
Personau 16 oed neu drosodd sy'n briod, wedi ailbriodi neu sydd mewn partneriaeth sifil o'r un rhyw	45.5	47.5	38.8	46.7
Personau 16 oed neu drosodd sydd wedi gwahanu, wedi cael ysgariad neu a oedd, yn flaenorol, mewn partneriaeth sifil sydd bellach wedi'i diddymu'n gyfreithiol	13.0	12.8	14.2	11.8
Personau 16 oed neu drosodd sy'n weddw neu sy'n bartner sy'n fyw o bartneriaeth sifil o'r un rhyw	8.8	8.4	7.9	7.9
Personau sy'n dweud eu bod o Gefndir Ethnig Lleiafrifol	1.1	1.9	6.4	4.4
Personau sydd, o ran crefydd, yn dweud eu bod yn Gristnogion	53.2	57.7	48.8	57.6
Personau sydd, o ran crefydd, yn dweud eu bod yn rhywbeth heblaw am Gristnogion	1.0	1.2	3.8	2.7
Personau sydd, o ran crefydd, yn dweud 'dim crefydd'	37.2	33.8	39.4	32.1
Personau na nododd eu crefydd	8.6	7.3	8.0	7.6
Personau 3 oed neu drosodd sy'n siarad Cymraeg	31.5	15.3	11.8	19.0
Personau sy'n siarad Cymraeg neu Saesneg fel prif iaith	99.2	99.0	95.9	97.1
Personau nad ydynt yn siarad Cymraeg neu Saesneg fel prif iaith sy'n gallu siarad Saesneg	0.7	0.9	3.9	2.7
Personau nad ydynt yn siarad Cymraeg neu Saesneg fel prif iaith nad ydynt yn gallu siarad Saesneg	0.0	0.0	0.2	0.1
Nodweddion Aelwydydd				
Aelwydydd heb geir na faniau	25.2	25.5	37.1	22.9
Aelwydydd mewn llety sy'n eiddo i berchen-feddianwyr	63.3	68.9	51.4	67.8
Aelwydydd mewn llety a rentir oddi wrth yr Awdurdod Lleol neu Landlord Cymdeithasol Cofrestredig	27.0	19.1	32.7	16.5
Aelwydydd mewn llety a rentir oddi wrth landlord preifat, asiantaeth osod neu ffynonellau eraill	9.7	12.0	16.0	15.7
Aelwydydd sy'n orlawn	4.1	3.8	7.7	5.2
Aelwydydd heb wres canolog	1.1	1.1	1.7	2.3
Aelwydydd gyda phlant dibynnol	28.7	28.2	31.1	28.2
Aelwydydd sy'n aelwydydd â rhiant unigol gyda phlant dibynnol	9.1	7.7	11.6	7.5
Aelwydydd sy'n aelwydydd un pensiyntwr	14.6	13.9	13.1	13.7
Cyflogaeth				
Personau o oedran gweithio sy'n economaidd weithgar	58.9	62.3	58.1	65.8
Personau economaidd weithgar (ac eithrio myfyrwyr) sydd yn y categori di-waith yn ôl diffiniad yr ILO	8.5	4.5	11.8	4.3
Aelwydydd â phlant dibynnol sydd heb oedolyn mewn cyflogaeth	13.3	5.5	13.6	4.6
Iechyd				
Aelwydydd ag un person, neu fwy, sydd â salwch hirdymor cyfyngus	37.0	34.9	35.4	30.4
Personau sy'n dweud nad ydynt yn iach	28.6	26.7	27.3	22.2
Personau sy'n darparu gofal di-dâl	14.0	14.6	11.7	12.1
Pobl sy'n dweud eu bod yn y categori 'personau â salwch hir-dymor cyfyngus'	29.9	28.0	26.9	22.7
Addysg				
Personau sy'n cyflawni cymwysterau cyfwerth â 5 TGAU graddau A*-	71.0	74.4	54.3	69.0
Personau sy'n cyflawni cymwysterau cyfwerth â 5 TGAU graddau A*- C gan gynnwys Saesneg/Cymraeg a Mathemateg	45.1	52.4	32.6	50.6
Personau 16 oed neu drosodd heb unrhyw gymwysterau	33.0	30.9	37.1	25.9
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 1	15.2	14.4	15.4	13.3
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 2	16.5	16.0	15.1	15.7
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â Phrentisiaeth	4.6	5.1	3.3	3.9
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 3	9.8	11.0	10.0	12.3
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 4 ac uwch	16.7	18.8	14.2	24.5
Personau 16 oed neu drosodd nad yw eu lefelau cymhwyster yn	4.2	3.9	4.8	4.3
Plant sy'n gymwys i gael prydau ysgol am ddim	21.3	18.3	29.2	15.2

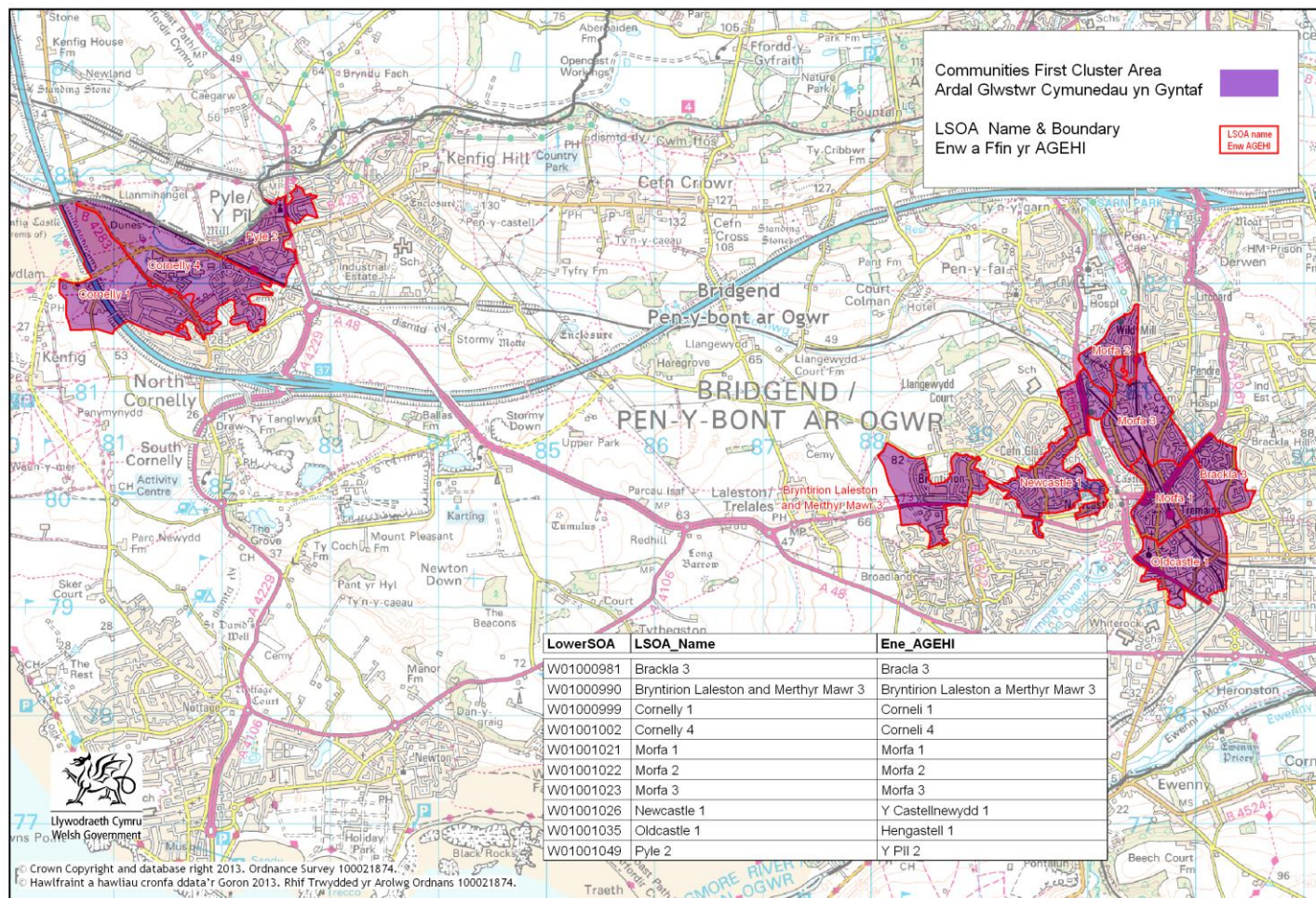
Ffynhonnell: Cyfrifiad 2011, CYBLD

Ardal Cymunedau yn Gyntaf Pen-y-bont: Isaf

Nifer/Canran

	Ardal Cymunedau yn Gyntaf		Pen-y-bont		Pob Ardal Cymunedau yn Gyntaf		Cymru	
	Nifer	Canran	Nifer	Canran	Nifer	Canran	Nifer	Canran
Ffigurau Poblogaeth Allweddol								
Cyfanswm y boblogaeth	16,200	100	139,200	100	728,900	100	3,063,500	100
Gwrywod	7,900	49	68,800	49	356,700	49	1,504,200	49
Benywod	8,200	51	70,400	51	372,100	51	1,559,200	51
Cyfanswm y personau rhwng 0-15 oed	3,200	20	25,300	18	152,200	21	556,300	18
Cyfanswm y personau rhwng 16-64 oed	10,400	64	89,000	64	465,700	64	1,944,600	63
Cyfanswm y personau 65 oed neu drosodd	2,600	16	24,900	18	110,900	15	562,500	18

Ffynhonnell: Cyfrifiad 2011

232.13-14 Cartographics/Cartograffeg

AGEHI							Yr Amgylchedd Ffisegol	Mynediad i Wasanaethau	Diogelwch Cymunedol
	MALIC	Cyflogaeth	Incwm	Iechyd	Addysg	Tai			
Brackla 3 (W01000981)	95	97	43	161	256	1,581	854	835	140
Bryntirion Trelales a Merthyr Mawr 3 (W01000990)	296	120	408	325	533	298	1,349	1,106	694
Corneli 1 (W01000999)	326	295	374	225	324	377	913	1,108	574
Corneli 4 (W01001002)	73	97	90	74	96	363	224	1,199	143
Morfa 1 (W01001021)	325	253	463	290	578	412	238	1,436	76
Morfa 2 (W01001022)	140	120	116	556	120	1,076	324	929	93
Morfa 3 (W01001023)	306	223	390	585	260	1,074	258	992	234
Y Castellnewydd 1 (W01001026)	363	253	247	608	429	655	598	1,424	445
Yr Hengastell 1 (W01001035)	288	253	286	179	574	288	998	1,412	310
Y Pili 2 (W01001049)	175	120	234	398	162	546	50	1,413	356

Ffynhonnell: MALIC 2011

Noder: Safle 1 = Mwyaf difreintiedig, Safle 1896 = Lleiaf difreintiedig.
Print Italig Trwm = Y 10 y cant Mwyaf Difreintiedig

Mae clwstwr Cymunedau yn Gyntaf Pen-y-bont Isaf yn cynnwys rhannau o Fracla, Corneli, Morfa, y Castellnewydd, yr Hengastell, y Pil, Bryntirion, Trelales a Merthyr Mawr. Mae'r ardal yn cynnwys deg ardal ystadegol lai gyda chyfanswm poblogaeth o 16,200 o bobl. Caiff Mynegai Amddifadedd Lluosog Cymru (MALIC) ei gynhyrchu ar y lefel ardal fach (AGEHI) hon. Mae'r 1,896 o ardaloedd bach yng Nghymru wedi'u rhestru yn ôl safle, gydag 1 yn cynrychioli'r ardal fwyaf difreintiedig.

Yn ôl MALIC 2011, mae pedair ardal fach yn y clwstwr hwn yn y 10 y cant o'r ardaloedd bach mwyaf difreintiedig yng Nghymru: Bracla 3, Corneli 4, Morfa 2 a'r Pil 2 (gweler y map). Yr AGEHI fwyaf difreintiedig yn y clwstwr yw Corneli 4 (safle 73).

O fewn y clwstwr, mae dwyster yr amddifadedd yn amrywio fesul maes ac AGEHI unigol.

Ar draws y clwstwr, ymddengys mai'r math mwyaf amlwg o amddifadedd yw Cyflogaeth, gyda phum AGEHI yn y 10 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig yng Nghymru o ran Cyflogaeth (mewn print trwm ac italig yn y tabl).

Diogelwch Cymunedol yw'r math mwyaf amlwg nesaf o amddifadedd (gyda phedair AGEHI yn y 10 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig o ran Diogelwch Cymunedol), wedi'i ddilyn gan Incwm, Iechyd ac Addysg (gyda thair AGEHI yr un yn y 10 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig ar gyfer y meysydd hynny).

Heb unrhyw AGEHI yn y clwstwr yn y 10 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig o ran Tai, mae hyn yn cynrychioli math o amddifadedd sy'n llai arwyddocaol i'r clwstwr. Heb unrhyw AGEHI yn y 40 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig o ran Mynediad i Wasanaethau, mae hyn yn cynrychioli math o amddifadedd sydd hyd yn oed yn llai arwyddocaol i'r clwstwr.

	<i>Nifer/Canran</i>			
	Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Pen-y- bont	Pob Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Cymru
Dangosyddion Cymunedau Ffyniannus				
Canran y boblogaeth sy'n cael budd-daliadau seiliedig ar incwm	30.0	18.9	30.0	18.2
Canran y plant mewn aelwydydd sy'n cael budd-daliadau seiliedig	..	25.9	..	25.2
Canran y boblogaeth sy'n cael budd-daliadau seiliedig ar gyflogaeth	25.0	16.2	24.0	13.9
Canran y bobl 16-24 oed nad ydynt mewn cyflogaeth nac addysg (NEETS)	..	21.4	..	19.3
Canran y troseddwyd ifanc	5.1	2.7	6.0	3.7
Dangosyddion Cymunedau sy'n Dysgu				
Sgôr pwyntiau cyfartalog yng Nghyfnod Allweddol 2	78	82	80	83
Sgôr pwyntiau cyfartalog yng Nghyfnod Allweddol 3	94	102	96	102
Sgôr pwyntiau cyfartalog yng Nghyfnod Allweddol 4	344	386	338	406
Cyfradd yr absenoldebau mewn ysgolion cynradd	7.7	7.4	8.5	7.4
Cyfradd yr absenoldebau mewn ysgolion uwchradd	11.5	8.7	11.2	8.8
Canran y sawl sy'n 18-19 oed nad ydynt yn symud ymlaen i addysg uwch	83	69	85	68
Dangosyddion Cymunedau Iach				
Canran y genedigaethau byw lle y mae'r pwysau geni yn isel	7.7	5.8	7.1	5.7
Cyfradd mynychder achosion o ganfer (nifer fesul 100,000)	629.9	579.8	626.7	574.9
Canran y boblogaeth sy'n ordew	..	24.6	..	21.9
Disgwyliad oes cyfartalog ar gyfer gwrywod (nifer y blynyddoedd)	73.2	76.8	74.1	77.6
Disgwyliad oes cyfartalog ar gyfer benywod (nifer y blynyddoedd)	79.7	81.4	78.9	81.8

Ffynhonnell: MALIC 2011, Dadansoddiad Dangosyddion MALIC, Arolwg Iechyd Cymru, Arolwg Blynyddol o'r Boblogaeth

	Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Pen-y- bont	Pob Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Cymru
Nodweddion Demograffig				
Personau 16 oed neu drosodd sy'n sengl (erioed wedi priodi nac wedi'u cofrestru mewn partneriaeth sifil o'r un rhyw)	37.0	30.9	39.1	33.5
Personau 16 oed neu drosodd sy'n briod, wedi ailbriodi neu sydd mewn partneriaeth sifil o'r un rhyw	38.9	48.8	38.8	46.7
Personau 16 oed neu drosodd sydd wedi gwahanu, wedi cael ysgariad neu a oedd, yn flaenorol, mewn partneriaeth sifil sydd bellach wedi'i diddymu'n gyfreithiol	16.1	12.6	14.2	11.8
Personau 16 oed neu drosodd sy'n weddw neu sy'n bartner sy'n fyw o bartneriaeth sifil o'r un rhyw	8.1	7.8	7.9	7.9
Personau sy'n dweud eu bod o Gefndir Ethnig Lleiafrifol	2.8	2.2	6.4	4.4
Personau sydd, o ran crefydd, yn dweud eu bod yn Gristnogion	47.5	55.1	48.8	57.6
Personau sydd, o ran crefydd, yn dweud eu bod yn rhywbeth heb law am Gristnogion	1.5	1.2	3.8	2.7
Personau sydd, o ran crefydd, yn dweud 'dim crefydd'	43.1	36.7	39.4	32.1
Personau na nododd eu crefydd	8.0	7.0	8.0	7.6
Personau 3 oed neu drosodd sy'n siarad Cymraeg	8.4	9.7	11.8	19.0
Personau sy'n siarad Cymraeg neu Saesneg fel prif iaith	96.7	98.4	95.9	97.1
Personau nad ydynt yn siarad Cymraeg neu Saesneg fel prif iaith sy'n gallu siarad Saesneg	3.1	1.5	3.9	2.7
Personau nad ydynt yn siarad Cymraeg neu Saesneg fel prif iaith nad ydynt yn gallu siarad Saesneg	0.2	0.1	0.2	0.1
Nodweddion Aelwydydd				
Aelwydydd heb geir na faniau	33.7	21.9	37.1	22.9
Aelwydydd mewn llety sy'n eiddo i berchen-feddianwyr	52.3	72.6	51.4	67.8
Aelwydydd mewn llety a rentir oddi wrth yr Awdurdod Lleol neu Landlord Cymdeithasol Cofrestredig	32.7	13.8	32.7	16.5
Aelwydydd mewn llety a rentir oddi wrth landlord preifat, asiantaeth osod neu ffynonellau eraill	15.0	13.5	16.0	15.7
Aelwydydd sy'n orlawn	6.4	3.7	7.7	5.2
Aelwydydd heb wres canolog	0.8	0.9	1.7	2.3
Aelwydydd gyda phlant dibynnol	28.8	29.4	31.1	28.2
Aelwydydd sy'n aelwydydd â rhiant unigol gyda phlant dibynnol	10.5	7.7	11.6	7.5
Aelwydydd sy'n aelwydydd un pensïynwr	14.7	13.1	13.1	13.7
Cyflogaeth				
Personau o oedran gweithio sy'n economaidd weithgar	59.8	64.6	58.1	65.8
Personau economaidd weithgar (ac eithrio myfyrwyr) sydd yn y categori di-waith yn ôl diffiniad yr ILO	11.2	4.6	11.8	4.3
Aelwydydd â phlant dibynnol sydd heb oedolyn mewn cyflogaeth	15.2	5.0	13.6	4.6
Iechyd				
Aelwydydd ag un person, neu fwy, sydd â salwch hirdymor cyfyngus	35.4	31.6	35.4	30.4
Personau sy'n dweud nad ydynt yn iach	26.8	24.0	27.3	22.2
Personau sy'n darparu gofal di-dâl	12.4	12.9	11.7	12.1
Pobl sy'n dweud eu bod yn y categori 'personau â salwch hir-dymor cyfyngus'	27.1	24.7	26.9	22.7
Addysg				
Personau sy'n cyflawni cymwysterau cyfwerth â 5 TGAU graddau A*-	46.7	64.9	54.3	69.0
Personau sy'n cyflawni cymwysterau cyfwerth â 5 TGAU graddau A*- C gan gynnwys Saesneg/Cymraeg a Mathemateg	35.5	49.0	32.6	50.6
Personau 16 oed neu drosodd heb unrhyw gymwysterau	33.9	28.3	37.1	25.9
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 1	15.1	14.0	15.4	13.3
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 2	15.7	16.0	15.1	15.7
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â Phrentisiaeth	3.3	4.2	3.3	3.9
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 3	9.7	10.8	10.0	12.3
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 4 ac uwch	17.3	22.6	14.2	24.5
Personau 16 oed neu drosodd nad yw eu lefelau cymhwyster yn Plant sy'n gymwys i gael prydau ysgol am ddim	5.0	4.1	4.8	4.3
	29.8	16.0	29.2	15.2

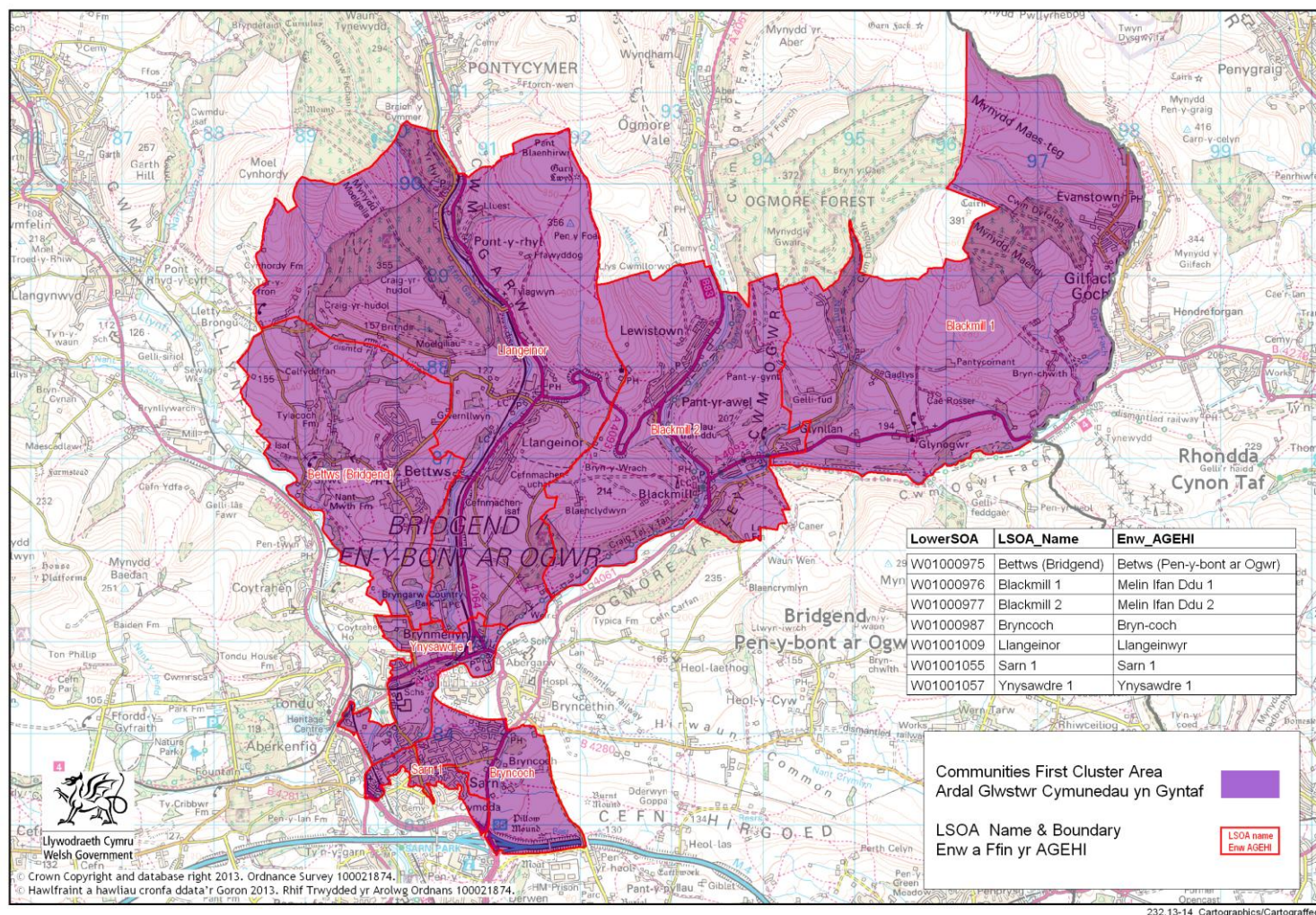
Ffynhonnell: Cyfrifiad 2011, CYBLD

Ardal Cymunedau yn Gyntaf Canol Pen-y-bont

Nifer/Canran

	Ardal Cymunedau yn Gyntaf		Pen-y-bont		Pob Ardal Cymunedau yn Gyntaf		Cymru	
	Nifer	Canran	Nifer	Canran	Nifer	Canran	Nifer	Canran
Ffigurau Poblogaeth Allweddol								
Cyfanswm y boblogaeth	10,900	100	139,200	100	728,900	100	3,063,500	100
Gwrywod	5,400	49	68,800	49	356,700	49	1,504,200	49
Benywod	5,500	51	70,400	51	372,100	51	1,559,200	51
Cyfanswm y personau rhwng 0-15 oed	2,200	20	25,300	18	152,200	21	556,300	18
Cyfanswm y personau rhwng 16-64 oed	7,100	65	89,000	64	465,700	64	1,944,600	63
Cyfanswm y personau 65 oed neu drosodd	1,600	15	24,900	18	110,900	15	562,500	18

Ffynhonnell: Cyfrifiad 2011

232.13-14 Cartographics/Cartograffeg

AGEHI	MALIC	Cyflogaeth	Incwm	Iechyd	Addysg	Tai	Safle		
							Yr Amgylchedd Ffisegol	Mynediad i Wasanaethau	Diogelwch Cymunedol
Bettws (Pen-y-bont) (W01000975)	56	73	63	12	58	1,012	1,661	915	380
Melin Ifan Ddu 1 (W01000976)	210	120	386	329	99	429	1,809	635	596
Melin Ifan Ddu 2 (W01000977)	203	223	389	205	100	709	964	327	425
Bryncoch (W01000987)	350	456	391	334	263	157	270	1,349	472
Llangeinwyr (W01001009)	562	456	739	415	415	1,502	1,279	539	759
Sarn 1 (W01001055)	172	73	269	166	196	477	483	1,463	896
Ynysawdre 1 (W01001057)	251	183	444	72	796	1,046	49	953	729

Ffynhonnell: MALIC 2011

Noder: Safle 1 = Mwyaf difreintiedig, Safle 1896 = Lleiaf difreintiedig.
Print Italig Trwm = Y 10 y cant Mwyaf Difreintiedig

Mae clwstwr Cymunedau yn Gyntaf Canol Pen-y-bont yn cynnwys rhannau o Fetws, Melin Ifan Ddu, Bryncoch, Llangeinwyr, Sarn ac Ynysawdre. Mae'r ardal yn cynnwys saith ardal ystadegol lai gyda chyfanswm poblogaeth o 10,900 o bobl. Caiff Mynegai Amddifadedd Lluosog Cymru (MALIC) ei gynhyrchu ar y lefel ardal fach (AGEHI) hon. Mae'r 1,896 o ardaloedd bach yng Nghymru wedi'u rhestru yn ôl safle, gydag 1 yn cynrychioli'r ardal fwyaf difreintiedig.

Yn ôl MALIC 2011, mae dwy ardal fach yn y clwstwr hwn yn y 10 y cant o'r ardaloedd bach mwyaf difreintiedig yng Nghymru: Betws a Sarn 1 (gweler y map). Yr AGEHI fwyaf difreintiedig yn y clwstwr yw Betws (safle 56).

O fewn y clwstwr, mae dwyster yr amddifadedd yn amrywio fesul maes ac AGEHI unigol.

Ar draws y clwstwr, ymddengys mai'r math mwyaf amlwg o amddifadedd yw Cyflogaeth, gyda phedair AGEHI yn y 10 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig yng Nghymru o ran Cyflogaeth (mewn print trwm ac italig yn y tabl).

Iechyd ac Addysg yw'r mathau mwyaf amlwg nesaf o amddifadedd (gyda thair AGEHI yr un yn y 10 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig ar gyfer y meysydd hynny), wedi'u dilyn gan Incwm, Tai a'r Amgylchedd Ffisegol (gydag un AGEHI yr un yn y 10 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig ar gyfer y meysydd hynny).

Heb unrhyw AGEHI yn y clwstwr yn y 10 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig o ran Mynediad i Wasanaethau a Diogelwch Cymunedol, mae'r rhain yn cynrychioli mathau o amddifadedd sy'n llai arwyddocaol i'r clwstwr.

	<i>Nifer/Canran</i>			
	Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Pen-y- bont	Pob Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Cymru
Dangosyddion Cymunedau Ffyniannus				
Canran y boblogaeth sy'n cael budd-daliadau seiliedig ar incwm	27.0	18.9	30.0	18.2
Canran y plant mewn aelwydydd sy'n cael budd-daliadau seiliedig	..	25.9	..	25.2
Canran y boblogaeth sy'n cael budd-daliadau seiliedig ar gyflogaeth	24.0	16.2	24.0	13.9
Canran y bobl 16-24 oed nad ydynt mewn cyflogaeth nac addysg (NEETS)	..	21.4	..	19.3
Canran y troseddwy'r ifanc	4.5	2.7	6.0	3.7
Dangosyddion Cymunedau sy'n Dysgu				
Sgôr pwyntiau cyfartalog yng Nghyfnod Allweddol 2	79	82	80	83
Sgôr pwyntiau cyfartalog yng Nghyfnod Allweddol 3	95	102	96	102
Sgôr pwyntiau cyfartalog yng Nghyfnod Allweddol 4	313	386	338	406
Cyfradd yr absenoldebau mewn ysgolion cynradd	8.2	7.4	8.5	7.4
Cyfradd yr absenoldebau mewn ysgolion uwchradd	11.2	8.7	11.2	8.8
Canran y sawl sy'n 18-19 oed nad ydynt yn symud ymlaen i addysg uwch	87	69	85	68
Dangosyddion Cymunedau Iach				
Canran y genedigaethau byw lle y mae'r pwysau geni yn isel	6.1	5.8	7.1	5.7
Cyfradd mynychder achosion o ganser (nifer fesul 100,000)	593.8	579.8	626.7	574.9
Canran y boblogaeth sy'n ordew	..	24.6	..	21.9
Disgwyliad oes cyfartalog ar gyfer gwrywod (nifer y blynyddoedd)	74.1	76.8	74.1	77.6
Disgwyliad oes cyfartalog ar gyfer benywod (nifer y blynyddoedd)	78.1	81.4	78.9	81.8

Ffynhonnell: MALIC 2011, Dadansoddiad Dangosyddion MALIC, Arolwg Iechyd Cymru, Arolwg Blynyddol o'r Boblogaeth

	Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Pen-y- bont	Pob Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Cymru
Nodweddion Demograffig				
Personau 16 oed neu drosodd sy'n sengl (erioed wedi priodi nac wedi'u cofrestru mewn partneriaeth sifil o'r un rhyw)	34.8	30.9	39.1	33.5
Personau 16 oed neu drosodd sy'n briod, wedi ailbriodi neu sydd mewn partneriaeth sifil o'r un rhyw	44.4	48.8	38.8	46.7
Personau 16 oed neu drosodd sydd wedi gwahanu, wedi cael ysgariad neu a oedd, yn flaenorol, mewn partneriaeth sifil sydd bellach wedi'i diddymu'n gyfreithiol	13.6	12.6	14.2	11.8
Personau 16 oed neu drosodd sy'n weddw neu sy'n bartner sy'n fyw o bartneriaeth sifil o'r un rhyw	7.3	7.8	7.9	7.9
Personau sy'n dweud eu bod o Gefndir Ethnig Lleiafrifol	1.7	2.2	6.4	4.4
Personau sydd, o ran crefydd, yn dweud eu bod yn Gristnogion	46.5	55.1	48.8	57.6
Personau sydd, o ran crefydd, yn dweud eu bod yn rhywbeth heblaw am Gristnogion	1.0	1.2	3.8	2.7
Personau sydd, o ran crefydd, yn dweud 'dim crefydd'	45.1	36.7	39.4	32.1
Personau na nododd eu crefydd	7.4	7.0	8.0	7.6
Personau 3 oed neu drosodd sy'n siarad Cymraeg	8.4	9.7	11.8	19.0
Personau sy'n siarad Cymraeg neu Saesneg fel prif iaith	99.0	98.4	95.9	97.1
Personau nad ydynt yn siarad Cymraeg neu Saesneg fel prif iaith sy'n gallu siarad Saesneg	0.9	1.5	3.9	2.7
Personau nad ydynt yn siarad Cymraeg neu Saesneg fel prif iaith nad ydynt yn gallu siarad Saesneg	0.0	0.1	0.2	0.1
Nodweddion Aelwydydd				
Aelwydydd heb geir na faniau	26.4	21.9	37.1	22.9
Aelwydydd mewn llety sy'n eiddo i berchen-feddianwyr	60.3	72.6	51.4	67.8
Aelwydydd mewn llety a rentir oddi wrth yr Awdurdod Lleol neu Landlord Cymdeithasol Cofrestredig	29.0	13.8	32.7	16.5
Aelwydydd mewn llety a rentir oddi wrth landlord preifat, asiantaeth osod neu ffynonellau eraill	10.7	13.5	16.0	15.7
Aelwydydd sy'n orlawn	4.3	3.7	7.7	5.2
Aelwydydd heb wres canolog	1.1	0.9	1.7	2.3
Aelwydydd gyda phlant dibynnol	31.6	29.4	31.1	28.2
Aelwydydd sy'n aelwydydd â rhiant unigol gyda phlant dibynnol	9.9	7.7	11.6	7.5
Aelwydydd sy'n aelwydydd un pensiyntwr	11.0	13.1	13.1	13.7
Cyflogaeth				
Personau o oedran gweithio sy'n economaidd weithgar	58.7	64.6	58.1	65.8
Personau economaidd weithgar (ac eithrio myfyrwyr) sydd yn y categori di-waith yn ôl diffiniad yr ILO	9.7	4.6	11.8	4.3
Aelwydydd â phlant dibynnol sydd heb oedolyn mewn cyflogaeth	17.3	5.0	13.6	4.6
Iechyd				
Aelwydydd ag un person, neu fwy, sydd â salwch hirdymor cyfyngus	36.3	31.6	35.4	30.4
Personau sy'n dweud nad ydynt yn iach	28.6	24.0	27.3	22.2
Personau sy'n darparu gofal di-dâl	12.5	12.9	11.7	12.1
Pobl sy'n dweud eu bod yn y categori 'personau â salwch hir-dymor cyfyngus'	28.7	24.7	26.9	22.7
Addysg				
Personau sy'n cyflawni cymwysterau cyfwerth â 5 TGAU graddau A*-	50.8	64.9	54.3	69.0
Personau sy'n cyflawni cymwysterau cyfwerth â 5 TGAU graddau A*- C gan gynnwys Saesneg/Cymraeg a Mathemateg	32.2	49.0	32.6	50.6
Personau 16 oed neu drosodd heb unrhyw gymwysterau	40.0	28.3	37.1	25.9
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 1	15.7	14.0	15.4	13.3
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 2	14.1	16.0	15.1	15.7
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â Phrentisiaeth	3.3	4.2	3.3	3.9
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 3	9.4	10.8	10.0	12.3
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 4 ac uwch	13.7	22.6	14.2	24.5
Personau 16 oed neu drosodd nad yw eu lefelau cymhwyster yn Plant sy'n gymwys i gael prydau ysgol am ddim	3.9	4.1	4.8	4.3
	30.7	16.0	29.2	15.2

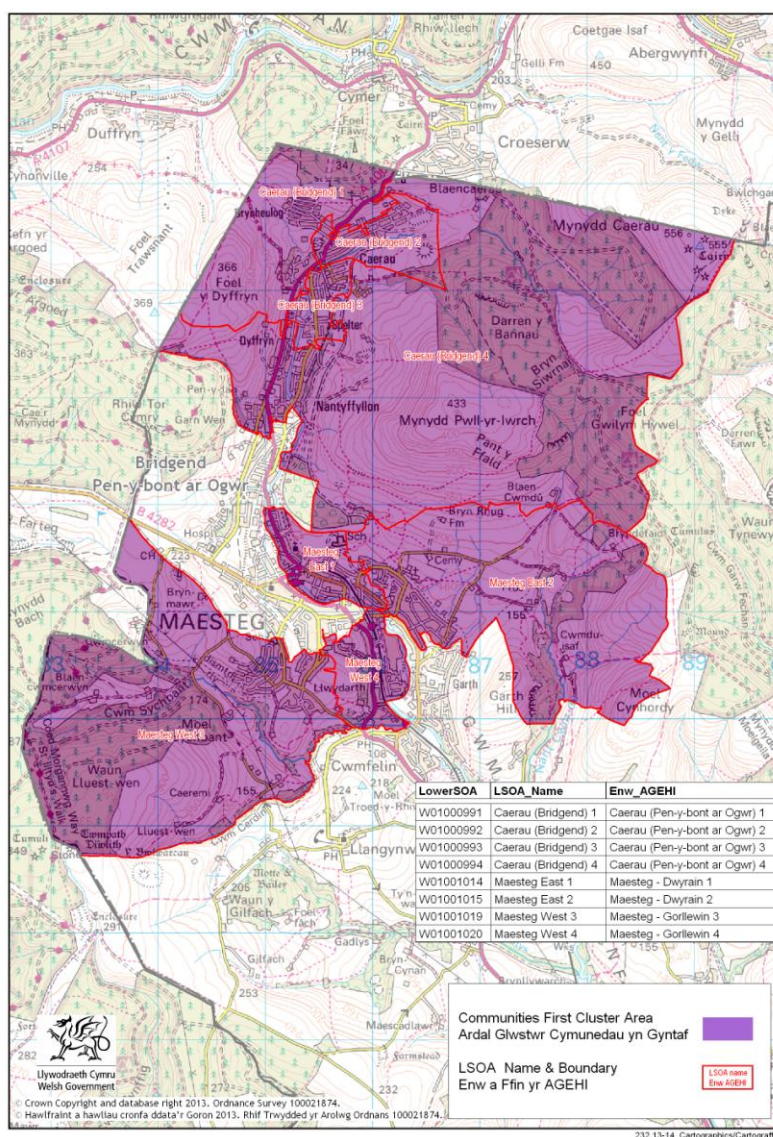
Ffynhonnell: Cyfrifiad 2011, CYBLD

Ardal Cymunedau yn Gyntaf Pen-y-bont: Uchaf

Nifer/Canran

	Ardal Cymunedau yn Gyntaf		Pen-y-bont		Pob Ardal Cymunedau yn Gyntaf		Cymru	
	Nifer	Canran	Nifer	Canran	Nifer	Canran	Nifer	Canran
Ffigurau Poblogaeth Allweddol								
Cyfanswm y boblogaeth	11,600	100	139,200	100	728,900	100	3,063,500	100
Gwrywod	5,700	49	68,800	49	356,700	49	1,504,200	49
Benywod	5,900	51	70,400	51	372,100	51	1,559,200	51
Cyfanswm y personau rhwng 0-15 oed	2,300	20	25,300	18	152,200	21	556,300	18
Cyfanswm y personau rhwng 16-64 oed	7,400	64	89,000	64	465,700	64	1,944,600	63
Cyfanswm y personau 65 oed neu drosodd	1,900	16	24,900	18	110,900	15	562,500	18

Ffynhonnell: Cyfrifiad 2011

AGEHI	MALIC	Cyflogaeth	Incwm	Iechyd	Addysg	Tai	Yr Amgylchedd	Mynediad i	Diogelwch
							Ffisegol	Wasanaethau	Cymunedol
Caerau (Pen-y-bont) 1 (W01000991)	8	7	42	15	1	628	1,502	675	13
Caerau (Pen-y-bont) 2 (W01000992)	38	15	115	41	68	359	1,443	738	47
Caerau (Pen-y-bont) 3 (W01000993)	162	97	232	158	127	838	1,727	1,380	198
Caerau (Pen-y-bont) 4 (W01000994)	215	153	365	86	220	1,133	1,237	786	570
Dwyrain Maesteg 1 (W01001014)	319	223	350	194	454	783	886	1,757	279
Dwyrain Maesteg 2 (W01001015)	245	183	420	98	296	1,328	1,737	475	656
Gorrlewin Maesteg 3 (W01001019)	280	223	277	133	378	1,607	1,468	811	930
Gorrlewin Maesteg 4 (W01001020)	339	183	399	419	300	1,178	471	1,039	872

Ffynhonnell: MALIC 2011

Noder: Safle 1 = Mwyaf difreintiedig, Safle 1896 = Lleiaf difreintiedig.
Print Italig Trwm = Y 10% Mwyaf Difreintiedig

Mae clwstwr Cymunedau yn Gyntaf Pen-y-bont Uchaf yn cynnwys rhannau o Gaerau, Dwyrain Maesteg a Gorllewin Maesteg. Mae'r ardal yn cynnwys wyth ardal ystadegol lai gyda chyfanswm poblogaeth o 11,600 o bobl. Caiff Mynegai Amddifadedd Lluosog Cymru (MALIC) ei gynhyrchu ar y lefel ardal fach (AGEHI) hon. Mae'r 1,896 o ardaloedd bach yng Nghymru wedi'u rhestru yn ôl safle, gydag 1 yn cynrychioli'r ardal fwyaf difreintiedig.

Yn unol â MALIC 2011, mae tair ardal fach yn y clwstwr hwn yn y 10% o'r ardaloedd bach mwyaf difreintiedig yng Nghymru: Caerau 1, Caerau 2 a Chaerau 3 (gweler y map). Yr AGEHI fwyaf difreintiedig yn y clwstwr yw Caerau 1 (safle 8).

O fewn y clwstwr, mae dwyster yr amddifadedd yn amrywio fesul maes ac AGEHI unigol.

Ar draws y clwstwr, ymddengys mai'r mathau mwyaf amlwg o amddifadedd yw Cyflogaeth, Incwm a Diogelwch Cymunedol, gyda chwe AGEHI yr un yn y 10% o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig yng Nghymru ar gyfer y meysydd hynny (mewn print trwm ac italig yn y tabl).

Addysg yw'r math mwyaf amlwg nesaf o amddifadedd (gyda thair AGEHI yn y 10% o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig o ran Addysg), wedi'i ddilyn gan Incwm a Diogelwch Cymunedol (gyda dwy AGEHI yr un yn y 10% o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig o ran y meysydd hynny).

Heb unrhyw AGEHI yn y clwstwr yn y 10% o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig o ran Tai, mae hyn yn cynrychioli math o amddifadedd sy'n llai arwyddocaol i'r clwstwr. Heb unrhyw AGEHI yn yr 20% o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig o ran yr Amgylchedd Ffisegol a Mynediad i Wasanaethau, mae'r rhain yn cynrychioli mathau o amddifadedd sydd hyd yn oed yn llai arwyddocaol i'r clwstwr.

	<i>Nifer/Canran</i>			
	Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Pen-y- bont	Pob Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Cymru
Dangosyddion Cymunedau Ffyniannus				
Canran y boblogaeth sy'n cael budd-daliadau seiliedig ar incwm	29.0	18.9	30.0	18.2
Canran y plant mewn aelwydydd sy'n cael budd-daliadau seiliedig	..	25.9	..	25.2
Canran y boblogaeth sy'n cael budd-daliadau seiliedig ar gyflogaeth	27.0	16.2	24.0	13.9
Canran y bobl 16-24 oed nad ydynt mewn cyflogaeth nac addysg (NEETS)	..	21.4	..	19.3
Canran y troseddwy'r ifanc	4.1	2.7	6.0	3.7
Dangosyddion Cymunedau sy'n Dysgu				
Sgôr pwyntiau cyfartalog yng Nghyfnod Allweddol 2	78	82	80	83
Sgôr pwyntiau cyfartalog yng Nghyfnod Allweddol 3	91	102	96	102
Sgôr pwyntiau cyfartalog yng Nghyfnod Allweddol 4	328	386	338	406
Cyfradd yr absenoldebau mewn ysgolion cynradd	8.1	7.4	8.5	7.4
Cyfradd yr absenoldebau mewn ysgolion uwchradd	10.9	8.7	11.2	8.8
Canran y sawl sy'n 18-19 oed nad ydynt yn symud ymlaen i addysg uwch	83	69	85	68
Dangosyddion Cymunedau Iach				
Canran y genedigaethau byw lle y mae'r pwysau geni yn isel	6.6	5.8	7.1	5.7
Cyfradd mynychder achosion o ganser (nifer fesul 100,000)	653.5	579.8	626.7	574.9
Canran y boblogaeth sy'n ordew	..	24.6	..	21.9
Disgwyliad oes cyfartalog ar gyfer gwrywod (nifer y blynyddoedd)	72.5	76.8	74.1	77.6
Disgwyliad oes cyfartalog ar gyfer benywod (nifer y blynyddoedd)	77.4	81.4	78.9	81.8

Ffynhonnell: MALIC 2011, Dadansoddiad Dangosyddion MALIC, Arolwg Iechyd Cymru, Arolwg Blynyddol o'r Boblogaeth

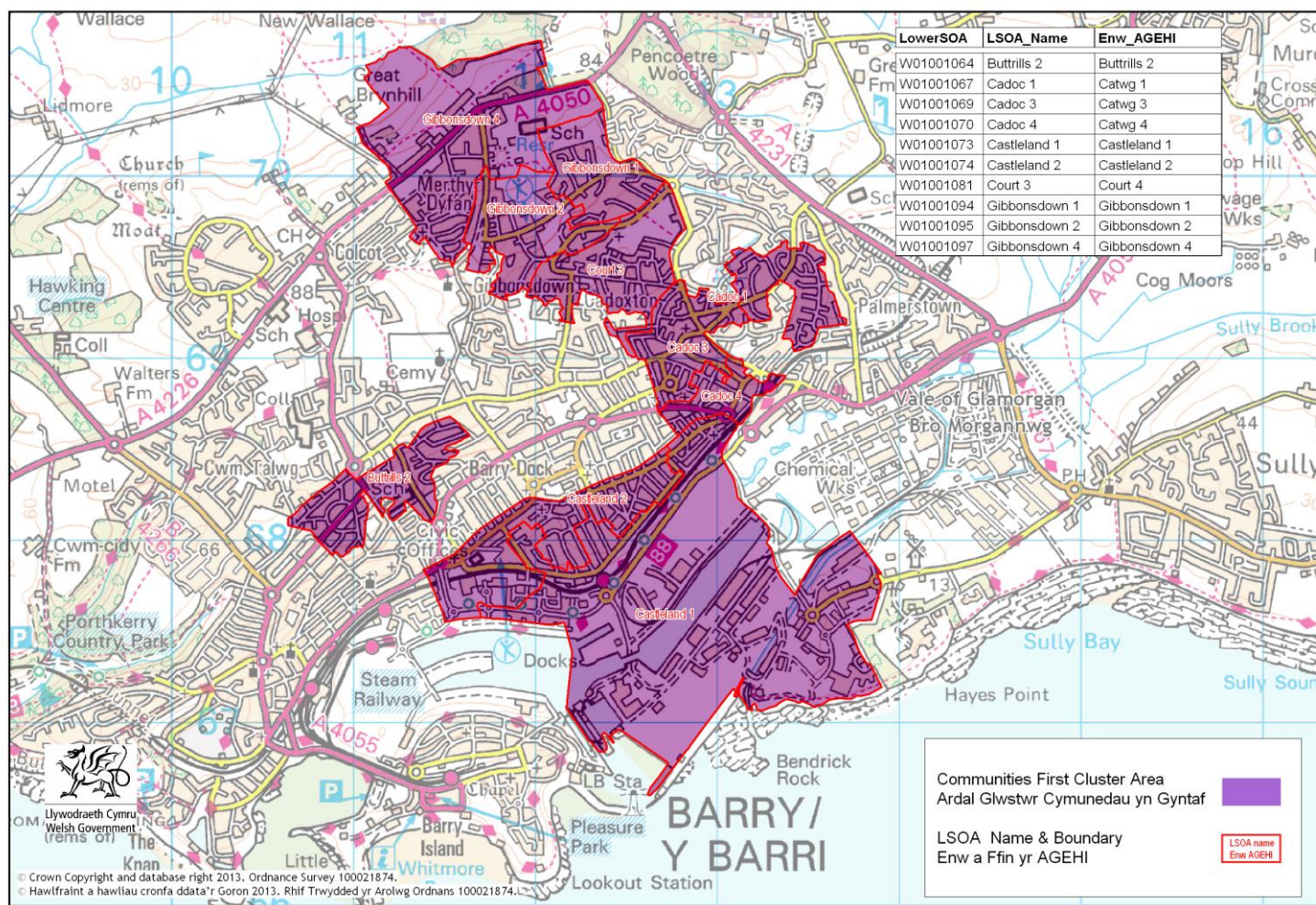
	Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Pen-y- bont	Pob Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Cymru
Nodweddion Demograffig				
Personau 16 oed neu drosodd sy'n sengl (erioed wedi priodi nac wedi'u cofrestru mewn partneriaeth sifil o'r un rhyw)	34.5	30.9	39.1	33.5
Personau 16 oed neu drosodd sy'n briod, wedi ailbriodi neu sydd mewn partneriaeth sifil o'r un rhyw	44.8	48.8	38.8	46.7
Personau 16 oed neu drosodd sydd wedi gwahanu, wedi cael ysgariad neu a oedd, yn flaenorol, mewn partneriaeth sifil sydd bellach wedi'i diddymu'n gyfreithiol	12.6	12.6	14.2	11.8
Personau 16 oed neu drosodd sy'n weddw neu sy'n bartner sy'n fyw o bartneriaeth sifil o'r un rhyw	8.0	7.8	7.9	7.9
Personau sy'n dweud eu bod o Gefndir Ethnig Lleiafrifol	1.1	2.2	6.4	4.4
Personau sydd, o ran crefydd, yn dweud eu bod yn Gristnogion	53.1	55.1	48.8	57.6
Personau sydd, o ran crefydd, yn dweud eu bod yn rhywbeth heb law am Gristnogion	0.7	1.2	3.8	2.7
Personau sydd, o ran crefydd, yn dweud 'dim crefydd'	39.1	36.7	39.4	32.1
Personau na nododd eu crefydd	7.1	7.0	8.0	7.6
Personau 3 oed neu drosodd sy'n siarad Cymraeg	10.4	9.7	11.8	19.0
Personau sy'n siarad Cymraeg neu Saesneg fel prif iaith	99.4	98.4	95.9	97.1
Personau nad ydynt yn siarad Cymraeg neu Saesneg fel prif iaith sy'n gallu siarad Saesneg	0.5	1.5	3.9	2.7
Personau nad ydynt yn siarad Cymraeg neu Saesneg fel prif iaith nad ydynt yn gallu siarad Saesneg	0.0	0.1	0.2	0.1
Nodweddion Aelwydydd				
Aelwydydd heb geir na faniau	33.8	21.9	37.1	22.9
Aelwydydd mewn llety sy'n eiddo i berchen-feddianwyr	66.7	72.6	51.4	67.8
Aelwydydd mewn llety a rentir oddi wrth yr Awdurdod Lleol neu Landlord Cymdeithasol Cofrestredig	17.8	13.8	32.7	16.5
Aelwydydd mewn llety a rentir oddi wrth landlord preifat, asiantaeth osod neu ffynonellau eraill	15.5	13.5	16.0	15.7
Aelwydydd sy'n orlawn	4.0	3.7	7.7	5.2
Aelwydydd heb wres canolog	0.9	0.9	1.7	2.3
Aelwydydd gyda phlant dibynnol	31.5	29.4	31.1	28.2
Aelwydydd sy'n aelwydydd â rhiant unigol gyda phlant dibynnol	10.6	7.7	11.6	7.5
Aelwydydd sy'n aelwydydd un pensiywr	13.0	13.1	13.1	13.7
Cyflogaeth				
Personau o oedran gweithio sy'n economaidd weithgar	55.3	64.6	58.1	65.8
Personau economaidd weithgar (ac eithrio myfyrwyr) sydd yn y categori di-waith yn ôl diffiniad yr ILO	11.5	4.6	11.8	4.3
Aelwydydd â phlant dibynnol sydd heb oedolyn mewn cyflogaeth	11.5	5.0	13.6	4.6
Iechyd				
Aelwydydd ag un person, neu fwy, sydd â salwch hirdymor cyfyngus	37.4	31.6	35.4	30.4
Personau sy'n dweud nad ydynt yn iach	30.9	24.0	27.3	22.2
Personau sy'n darparu gofal di-dâl	13.4	12.9	11.7	12.1
Pobl sy'n dweud eu bod yn y categori 'personau â salwch hir-dymor cyfyngus'	30.8	24.7	26.9	22.7
Addysg				
Personau sy'n cyflawni cymwysterau cyfwerth â 5 TGAU graddau A*-	56.4	64.9	54.3	69.0
Personau sy'n cyflawni cymwysterau cyfwerth â 5 TGAU graddau A*-C gan gynnwys Saesneg/Cymraeg a Mathemateg	31.9	49.0	32.6	50.6
Personau 16 oed neu drosodd heb unrhyw gymwysterau	41.9	28.3	37.1	25.9
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 1	14.8	14.0	15.4	13.3
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 2	14.8	16.0	15.1	15.7
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â Phrentisiaeth	3.9	4.2	3.3	3.9
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 3	8.6	10.8	10.0	12.3
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 4 ac uwch	12.0	22.6	14.2	24.5
Personau 16 oed neu drosodd nad yw eu lefelau cymhwyster yn Plant sy'n gymwys i gael prydau ysgol am ddim	3.9	4.1	4.8	4.3
	28.7	16.0	29.2	15.2

Ardal Cymunedau yn Gyntaf Bro Morgannwg

Nifer/Canran

	Ardal Cymunedau yn Gyntaf		Bro Morgannwg		Pob Ardal Cymunedau yn Gyntaf		Cymru	
	Nifer	Canran	Nifer	Canran	Nifer	Canran	Nifer	Canran
Ffigurau Poblogaeth Allweddol								
Cyfanswm y boblogaeth	16,400	100	126,300	100	728,900	100	3,063,500	100
Gwrywod	7,900	48	61,500	49	356,700	49	1,504,200	49
Benywod	8,500	52	64,800	51	372,100	51	1,559,200	51
Cyfanswm y personau rhwng 0-15 oed	3,700	22	23,800	19	152,200	21	556,300	18
Cyfanswm y personau rhwng 16-64 oed	10,600	65	79,400	63	465,700	64	1,944,600	63
Cyfanswm y personau 65 oed neu drosodd	2,100	13	23,100	18	110,900	15	562,500	18

Ffynhonnell: Cyfrifiad 2011

232.13-14 Cartographics/Cartograffeg

AGEHI							Yr Amgylchedd Ffisegol	Mynediad i Wasanaethau	Diogelwch Cymunedol
	MALIC	Cyflogaeth	Incwm	Iechyd	Addysg	Tai			
Buttrills 2 (W01001064)	290	120	287	410	448	854	1,110	1,542	515
Cadoc 1 (W01001067)	186	120	233	567	282	699	5	919	358
Cadoc 3 (W01001069)	365	253	313	1,035	518	561	81	1,770	94
Cadoc 4 (W01001070)	114	73	125	448	277	189	66	1,555	31
Castleland 1 (W01001073)	187	183	186	272	265	335	101	1,337	322
Castleland 2 (W01001074) ¹	348	295	318	612	450	346	102	1,827	233
Court 3 (W01001081)	145	183	152	118	224	277	365	1,071	239
Gibbonsdown 1 (W01001094)	337	347	188	1,022	297	1,097	846	523	267
Gibbonsdown 2 (W01001095)	91	120	51	223	98	863	1,081	993	45
Gibbonsdown 4 (W01001097)	308	347	165	726	259	539	1,842	971	272

Ffynhonnell: MALIC 2011

¹ Newidiwyd yr Ardal Cynnyrch Ehangach Haen Is er Cyfrifiad 2011 - gweler Atodiad A Noder: Safle 1 = Mwyaf difreintiedig, Safle 1896 = Lleiaf difreintiedig. Print Italog Trwm = Y 10 y cant Mwyaf Difreintiedig

Mae clwstwr Cymunedau yn Gyntaf Bro Morgannwg yn cynnwys rhannau o Buttrills, Cadoc, Castleland, Court a Gibbonsdown. Mae'r ardal yn cynnwys deg ardal ystadegol lai gyda chyfanswm poblogaeth o 16,400 o bobl. Caiff Mynegai Amddifadedd Lluosog Cymru (MALIC) ei gynhyrchu ar y lefel ardal fach (AGEHI) hon. Mae'r 1,896 o ardaloedd bach yng Nghymru wedi'u rhestru yn ôl safle, gydag 1 yn cynrychioli'r ardal fwyaf difreintiedig.

Yn unol â MALIC 2011, mae pum ardal fach yn y clwstwr hwn yn y 10 y cant o'r ardaloedd bach mwyaf difreintiedig yng Nghymru: Cadoc 1, Cadoc 4, Castleland 1, Court 3 a Gibbonsdown 2 (gweler y map). Yr AGEHI fwyaf difreintiedig yn y clwstwr yw Gibbonsdown 2 (safle 91).

O fewn y clwstwr, mae dwyster yr amddifadedd yn amrywio fesul maes ac AGEHI unigol.

Ar draws y clwstwr, ymddengys mai'r mathau mwyaf amlwg o amddifadedd yw Cyflogaeth ac Incwm, gyda chwe AGEHI yr un yn y 10 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig yng Nghymru ar gyfer y meysydd hynny (mewn print trwm ac italic yn y tabl).

Yr Amgylchedd Ffisegol yw'r math mwyaf amlwg nesaf o amddifadedd (gyda phum AGEHI yn y 10 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig ar gyfer yr Amgylchedd Ffisegol), wedi'i ddilyn gan Ddiogelwch Cymunedol (gyda thair AGEHI yn y 10 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig o ran Diogelwch Cymunedol).

Heb unrhyw AGEHI yn y clwstwr yn yr 20 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig o ran Mynediad i Wasanaethau, mae hyn yn cynrychioli math o amddifadedd sy'n llai arwyddocaol i'r clwstwr.

	<i>Nifer/Canran</i>			
	Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Bro Morgannwg	Pob Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Cymru
Dangosyddion Cymunedau Ffyniannus				
Canran y boblogaeth sy'n cael budd-daliadau seiliedig ar incwm	31.0	14.9	30.0	18.2
Canran y plant mewn aelwydydd sy'n cael budd-daliadau seiliedig	..	19.7	..	25.2
Canran y boblogaeth sy'n cael budd-daliadau seiliedig ar gyflogaeth	24.0	11.4	24.0	13.9
Canran y bobl 16-24 oed nad ydynt mewn cyflogaeth nac addysg (NEETS)	..	17.1	..	19.3
Canran y troseddwy'r ifanc	6.8	3.2	6.0	3.7
Dangosyddion Cymunedau sy'n Dysgu				
Sgôr pwyntiau cyfartalog yng Nghyfnod Allweddol 2	79	84	80	83
Sgôr pwyntiau cyfartalog yng Nghyfnod Allweddol 3	95	106	96	102
Sgôr pwyntiau cyfartalog yng Nghyfnod Allweddol 4	395	470	338	406
Cyfradd yr absenoldebau mewn ysgolion cynradd	8	6.7	8.5	7.4
Cyfradd yr absenoldebau mewn ysgolion uwchradd	11.1	8.2	11.2	8.8
Canran y sawl sy'n 18-19 oed nad ydynt yn symud ymlaen i addysg uwch	88	62	85	68
Dangosyddion Cymunedau Iach				
Canran y genedigaethau byw lle y mae'r pwysau geni yn isel	6.7	5.1	7.1	5.7
Cyfradd mynychder achosion o ganser (nifer fesul 100,000)	598.6	569.9	626.7	574.9
Canran y boblogaeth sy'n ordev	..	21.5	..	21.9
Disgwyliad oes cyfartalog ar gyfer gwrywod (nifer y blynyddoedd)	75.4	78.9	74.1	77.6
Disgwyliad oes cyfartalog ar gyfer benywod (nifer y blynyddoedd)	77.3	82.8	78.9	81.8

Ffynhonnell: MALIC 2011, Dadansoddiad Dangosyddion MALIC, Arolwg Iechyd Cymru, Arolwg Blynyddol o'r Boblogaeth

	Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Bro Morgannwg	Pob Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Cymru
Nodweddion Demograffig				
Personau 16 oed neu drosodd sy'n sengl (erioed wedi priodi nac wedi'u cofrestru mewn partneriaeth sifil o'r un rhyw)	41.7	30.8	39.1	33.5
Personau 16 oed neu drosodd sy'n briod, wedi ailbriodi neu sydd mewn partneriaeth sifil o'r un rhyw	34.7	49.3	38.8	46.7
Personau 16 oed neu drosodd sydd wedi gwahanu, wedi cael ysgariad neu a oedd, yn flaenorol, mewn partneriaeth sifil sydd bellach wedi'i diddymu'n gyfreithiol	16.9	12.3	14.2	11.8
Personau 16 oed neu drosodd sy'n weddw neu sy'n bartner sy'n fyw o bartneriaeth sifil o'r un rhyw	6.7	7.6	7.9	7.9
Personau sy'n dweud eu bod o Gefndir Ethnig Lleiafrifol	4.3	3.6	6.4	4.4
Personau sydd, o ran crefydd, yn dweud eu bod yn Gristnogion	46.3	58.1	48.8	57.6
Personau sydd, o ran crefydd, yn dweud eu bod yn rhywbeth heblaw am Gristnogion	1.7	1.7	3.8	2.7
Personau sydd, o ran crefydd, yn dweud 'dim crefydd'	44.6	32.9	39.4	32.1
Personau na nododd eu crefydd	7.4	7.4	8.0	7.6
Personau 3 oed neu drosodd sy'n siarad Cymraeg	10.2	10.8	11.8	19.0
Personau sy'n siarad Cymraeg neu Saesneg fel prif iaith	98.3	98.4	95.9	97.1
Personau nad ydynt yn siarad Cymraeg neu Saesneg fel prif iaith sy'n gallu siarad Saesneg	1.6	1.6	3.9	2.7
Personau nad ydynt yn siarad Cymraeg neu Saesneg fel prif iaith nad ydynt yn gallu siarad Saesneg	0.1	0.0	0.2	0.1
Nodweddion Aelwydydd				
Aelwydydd heb geir na faniau	37.1	19.4	37.1	22.9
Aelwydydd mewn llety sy'n eiddo i berchen-feddianwyr	46.7	72.5	51.4	67.8
Aelwydydd mewn llety a rentir oddi wrth yr Awdurdod Lleol neu Landlord Cymdeithasol Cofrestredig	34.2	11.9	32.7	16.5
Aelwydydd mewn llety a rentir oddi wrth landlord preifat, asiantaeth osod neu ffynonellau eraill	19.1	15.7	16.0	15.7
Aelwydydd sy'n orlawn	7.5	4.0	7.7	5.2
Aelwydydd heb wres canolog	1.9	1.7	1.7	2.3
Aelwydydd gyda phlant dibynnol	32.8	29.6	31.1	28.2
Aelwydydd sy'n aelwydydd â rhiant unigol gyda phlant dibynnol	13.5	7.5	11.6	7.5
Aelwydydd sy'n aelwydydd un pensïynwr	11.1	13.2	13.1	13.7
Cyflogaeth				
Personau o oedran gweithio sy'n economaidd weithgar	62.9	69.0	58.1	65.8
Personau economaidd weithgar (ac eithrio myfyrwyr) sydd yn y categori di-waith yn ôl diffiniad yr ILO	13.2	4.3	11.8	4.3
Aelwydydd â phlant dibynnol sydd heb oedolyn mewn cyflogaeth	10.1	4.0	13.6	4.6
Iechyd				
Aelwydydd ag un person, neu fwy, sydd â salwch hirdymor cyfyngus	34.3	28.4	35.4	30.4
Personau sy'n dweud nad ydynt yn iach	26.3	19.9	27.3	22.2
Personau sy'n darparu gofal di-dâl	11.1	12.3	11.7	12.1
Pobl sy'n dweud eu bod yn y categori 'personau â salwch hir-dymor cyfyngus'	25.1	20.3	26.9	22.7
Addysg				
Personau sy'n cyflawni cymwysterau cyfwerth â 5 TGAU graddau A*-	58.4	78.5	54.3	69.0
Personau sy'n cyflawni cymwysterau cyfwerth â 5 TGAU graddau A*- C gan gynnwys Saesneg/Cymraeg a Mathemateg	29.8	58.4	32.6	50.6
Personau 16 oed neu drosodd heb unrhyw gymwysterau	31.7	20.5	37.1	25.9
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 1	17.0	12.9	15.4	13.3
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 2	18.1	16.9	15.1	15.7
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â Phrentisiaeth	3.9	4.2	3.3	3.9
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 3	11.2	11.9	10.0	12.3
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 4 ac uwch	13.7	29.8	14.2	24.5
Personau 16 oed neu drosodd nad yw eu lefelau cymhwyster yn	4.4	4.0	4.8	4.3
Plant sy'n gymwys i gael prydau ysgol am ddim	25.3	10.1	29.2	15.2

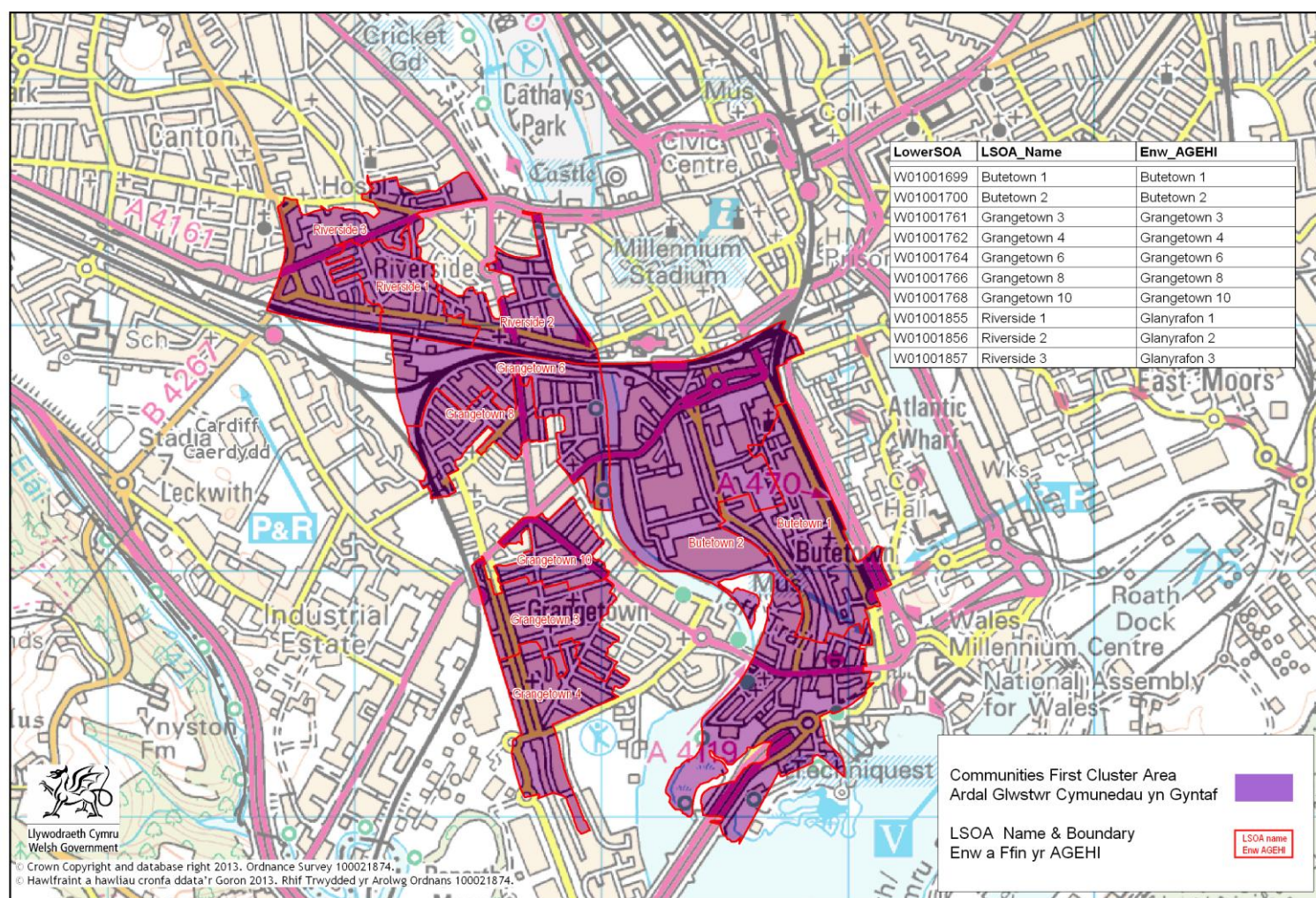
Ffynhonnell: Cyfrifiad 2011, CYBLD

Cymunedau yn Gyntaf Caerdydd: BRG

Nifer/Canran

	Ardal Cymunedau yn Gyntaf		Caerdydd		Pob Ardal Cymunedau yn Gyntaf		Cymru	
	Nifer	Canran	Nifer	Canran	Nifer	Canran	Nifer	Canran
Ffigurau Poblogaeth Allweddol								
Cyfanswm y boblogaeth	20,300	100	346,100	100	728,900	100	3,063,500	100
Gwrywod	10,700	53	169,900	49	356,700	49	1,504,200	49
Benywod	9,600	47	176,200	51	372,100	51	1,559,200	51
Cyfanswm y personau rhwng 0-15 oed	4,300	21	63,000	18	152,200	21	556,300	18
Cyfanswm y personau rhwng 16-64 oed	13,900	69	237,600	69	465,700	64	1,944,600	63
Cyfanswm y personau 65 oed neu drosodd	2,000	10	45,600	13	110,900	15	562,500	18

Ffynhonnell: Cyfrifiad 2011

232.13-14 Cartographics/Cartograffeg

AGEHI	MALIC	Cyflogaeth	Incwm	Iechyd	Addysg	Tai	Safle		
							Yr Amgylchedd Ffisegol	Mynediad i Wasanaethau	Diogelwch Cymunedol
Butetown 1 (W01001699)	42	97	13	132	144	117	35	1,681	105
Butetown 2 (W01001700) ¹	68	183	121	21	111	43	22	1,192	219
Grange Town 3 (W01001761)	212	347	118	535	387	162	20	1,874	114
Grange Town 4 (W01001762)	106	253	84	87	308	111	31	1,670	80
Grange Town 6 (W01001764)	396	782	312	630	373	51	48	1,801	271
Grange Town 8 (W01001766)	264	708	201	353	222	17	60	1,811	487
Grange Town 10 (W01001768)	354	708	169	601	477	299	16	1,873	223
Glan yr Afon 1 (W01001855)	223	347	126	275	331	74	438	1,729	324
Glan yr Afon 2 (W01001856)	51	97	77	16	231	33	207	1,818	28
Glan yr Afon 3 (W01001857)	71	97	54	71	174	118	280	1,788	225

Ffynhonnell: MALIC 2011

¹ Newidiwyd yr Ardal Cynnyrch Ehangach Haen Is er Cyfrifiad 2011 - gweler Atodiad A
 Noder: Safle 1 = Mwyaf difreintiedig, Safle 1896 = Lleiaf difreintiedig.
 Print Italg Trwm = Y 10 y cant Mwyaf Difreintiedig

Mae clwstwr Cymunedau yn Gyntaf BRG Caerdydd yn cynnwys rhannau o Butetown, Grangetown and Glan yr Afon. Mae'r ardal yn cynnwys 10 ardal ystadegol lai gyda chyfanswm poblogaeth o 20,300 o bobl. Caiff Mynegai Amddifadedd Lluosog Cymru (MALIC) ei gynhyrchu ar y lefel ardal fach (AGEHI) hon. Mae'r 1,896 o ardaloedd bach yng Nghymru wedi'u rhestru yn ôl safle, gydag 1 yn cynrychioli'r ardal fwyaf difreintiedig.

Yn unol â MALIC 2011, mae pum ardal fach yn y clwstwr hwn yn y 10 y cant o'r ardaloedd bach mwyaf difreintiedig yng Nghymru: Butetown 1, Butetown 2, Grangetown 4, Glan yr Afon 2 a Glan yr Afon 3 (gweler y map). Yr AGEHI fwyaf difreintiedig yn y clwstwr yw Butetown 1 (safle 42).

O fewn y clwstwr, mae dwyster yr amddifadedd yn amrywio fesul maes ac AGEHI unigol.

Ar draws y clwstwr, ymddengys mai'r math mwyaf amlwg o amddifadedd yw Tai, gyda naw AGEHI yn y 10 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig yng Nghymru o ran Tai (mewn print trwm ac italig yn y tabl).

Incwm yw'r math mwyaf amlwg nesaf o amddifadedd (gydag wyth AGEHI yn y 10 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig o ran Incwm), wedi'i ddilyn gan yr Amgylchedd Ffisegol (gyda saith AGEHI yn y 10 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig o ran yr Amgylchedd Ffisegol).

Heb unrhyw AGEHI yn y clwstwr yn y 60 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig o ran Mynediad i Wasanaethau, mae hyn yn cynrychioli math o amddifadedd sy'n llai arwyddocaol i'r clwstwr.

	<i>Nifer/Canran</i>			
	Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Caerdydd	Pob Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Cymru
Dangosyddion Cymunedau Ffyniannus				
Canran y boblogaeth sy'n cael budd-daliadau seiliedig ar incwm	34.0	19.3	30.0	18.2
Canran y plant mewn aelwydydd sy'n cael budd-daliadau seiliedig	..	30.2	..	25.2
Canran y boblogaeth sy'n cael budd-daliadau seiliedig ar gyflogaeth	22.0	11.8	24.0	13.9
Canran y bobl 16-24 oed nad ydynt mewn cyflogaeth nac addysg (NEETS)	..	18.0	..	19.3
Canran y troseddwy'r ifanc	5.4	3.6	6.0	3.7
Dangosyddion Cymunedau sy'n Dysgu				
Sgôr pwyntiau cyfartalog yng Nghyfnod Allweddol 2	76	83	80	83
Sgôr pwyntiau cyfartalog yng Nghyfnod Allweddol 3	96	103	96	102
Sgôr pwyntiau cyfartalog yng Nghyfnod Allweddol 4	357	385	338	406
Cyfradd yr absenoldebau mewn ysgolion cynradd	8.7	7.7	8.5	7.4
Cyfradd yr absenoldebau mewn ysgolion uwchradd	10.3	9.5	11.2	8.8
Canran y sawl sy'n 18-19 oed nad ydynt yn symud ymlaen i addysg uwch	81	68	85	68
Dangosyddion Cymunedau Iach				
Canran y genedigaethau byw lle y mae'r pwysau geni yn isel	6.7	5.7	7.1	5.7
Cyfradd mynychder achosion o ganfer (nifer fesul 100,000)	664.1	590.2	626.7	574.9
Canran y boblogaeth sy'n ordev	..	19.8	..	21.9
Disgwyliad oes cyfartalog ar gyfer gwrywod (nifer y blynyddoedd)	72.8	77.8	74.1	77.6
Disgwyliad oes cyfartalog ar gyfer benywod (nifer y blynyddoedd)	78.6	81.9	78.9	81.8

Ffynhonnell: MALIC 2011, Dadansoddiad Dangosyddion MALIC, Arolwg Iechyd Cymru, Arolwg Blynyddol o'r Boblogaeth

	Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Caerdydd	Pob Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Cymru
Nodweddion Demograffig				
Personau 16 oed neu drosodd sy'n sengl (erioed wedi priodi nac wedi'u cofrestru mewn partneriaeth sifil o'r un rhyw)	49.7	45.0	39.1	33.5
Personau 16 oed neu drosodd sy'n briod, wedi ailbriodi neu sydd mewn partneriaeth sifil o'r un rhyw	33.3	38.7	38.8	46.7
Personau 16 oed neu drosodd sydd wedi gwahanu, wedi cael ysgariad neu a oedd, yn flaenorol, mewn partneriaeth sifil sydd bellach wedi'i diddymu'n gyfreithiol	11.7	10.3	14.2	11.8
Personau 16 oed neu drosodd sy'n weddw neu sy'n bartner sy'n fyw o bartneriaeth sifil o'r un rhyw	5.3	6.0	7.9	7.9
Personau sy'n dweud eu bod o Gefndir Ethnig Lleiafrifol	47.0	15.3	6.4	4.4
Personau sydd, o ran crefydd, yn dweud eu bod yn Gristnogion	33.3	51.4	48.8	57.6
Personau sydd, o ran crefydd, yn dweud eu bod yn rhywbeth heblaw am Gristnogion	37.0	9.7	3.8	2.7
Personau sydd, o ran crefydd, yn dweud 'dim crefydd'	22.5	31.8	39.4	32.1
Personau na nododd eu crefydd	7.2	7.2	8.0	7.6
Personau 3 oed neu drosodd sy'n siarad Cymraeg	9.2	11.1	11.8	19.0
Personau sy'n siarad Cymraeg neu Saesneg fel prif iaith	74.4	91.7	95.9	97.1
Personau nad ydynt yn siarad Cymraeg neu Saesneg fel prif iaith sy'n gallu siarad Saesneg	24.1	8.0	3.9	2.7
Personau nad ydynt yn siarad Cymraeg neu Saesneg fel prif iaith nad ydynt yn gallu siarad Saesneg	1.6	0.3	0.2	0.1
Nodweddion Aelwydydd				
Aelwydydd heb geir na faniau	45.7	29.0	37.1	22.9
Aelwydydd mewn llety sy'n eiddo i berchen-feddianwyr	38.0	59.6	51.4	67.8
Aelwydydd mewn llety a rentir oddi wrth yr Awdurdod Lleol neu Landlord Cymdeithasol Cofrestredig	26.2	17.1	32.7	16.5
Aelwydydd mewn llety a rentir oddi wrth landlord preifat, asiantaeth osod neu ffynonellau eraill	35.8	23.3	16.0	15.7
Aelwydydd sy'n orlawn	21.0	10.4	7.7	5.2
Aelwydydd heb wres canolog	2.6	2.2	1.7	2.3
Aelwydydd gyda phlant dibynnol	26.3	27.7	31.1	28.2
Aelwydydd sy'n aelwydydd â rhiant unigol gyda phlant dibynnol	7.2	7.7	11.6	7.5
Aelwydydd sy'n aelwydydd un pensiynwr	8.9	10.8	13.1	13.7
Cyflogaeth				
Personau o oedran gweithio sy'n economaidd weithgar	59.4	67.1	58.1	65.8
Personau economaidd weithgar (ac eithrio myfyrwyr) sydd yn y categori di-waith yn ôl diffiniad yr ILO	11.2	4.4	11.8	4.3
Aelwydydd â phlant dibynnol sydd heb oedolyn mewn cyflogaeth	13.6	5.2	13.6	4.6
Iechyd				
Aelwydydd ag un person, neu fwy, sydd â salwch hirdymor cyfyngus	27.6	26.5	35.4	30.4
Personau sy'n dweud nad ydynt yn iach	21.5	18.6	27.3	22.2
Personau sy'n darparu gofal di-dâl	8.4	10.1	11.7	12.1
Pobl sy'n dweud eu bod yn y categori 'personau â salwch hir-dymor cyfyngus'	19.8	18.0	26.9	22.7
Addysg				
Personau sy'n cyflawni cymwysterau cyfwerth â 5 TGAU graddau A*-	59.6	65.3	54.3	69.0
Personau sy'n cyflawni cymwysterau cyfwerth â 5 TGAU graddau A*- C gan gynnwys Saesneg/Cymraeg a Mathemateg	30.4	48.7	32.6	50.6
Personau 16 oed neu drosodd heb unrhyw gymwysterau	28.4	20.7	37.1	25.9
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 1	11.5	11.0	15.4	13.3
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 2	11.0	13.0	15.1	15.7
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â Phrentisiaeth	1.7	2.8	3.3	3.9
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 3	10.0	15.2	10.0	12.3
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 4 ac uwch	28.9	32.3	14.2	24.5
Personau 16 oed neu drosodd nad yw eu lefelau cymhwyster yn Plant sy'n gymwys i gael prydau ysgol am ddim	8.5	5.0	4.8	4.3
	35.8	18.1	29.2	15.2

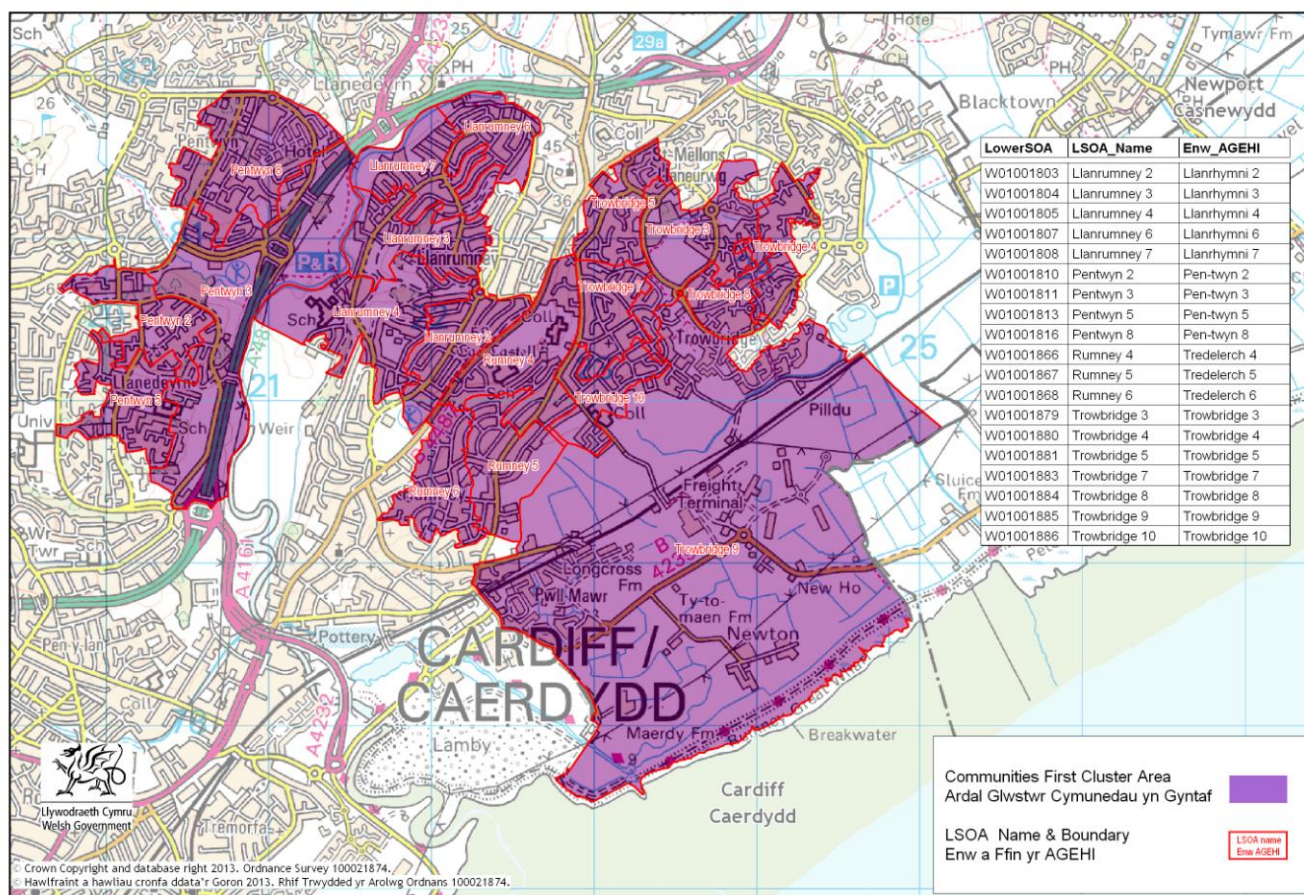
Ffynhonnell: Cyfrifiad 2011, CYBLD

Ardal Cymunedau yn Gyntaf Dwyrain Caerdydd

Nifer/Canran

	Ardal Cymunedau yn Gyntaf		Caerdydd		Pob Ardal Cymunedau yn Gyntaf		Cymru	
	Nifer	Canran	Nifer	Canran	Nifer	Canran	Nifer	Canran
Ffigurau Poblogaeth Allweddol								
Cyfanswm y boblogaeth	30,700	100	346,100	100	727,400	100	3,063,500	100
Gwrywod	14,300	47	169,900	49	356,000	49	1,504,200	49
Benywod	16,400	53	176,200	51	371,400	51	1,559,200	51
Cyfanswm y personau rhwng 0-15 oed	7,900	26	63,000	18	151,900	21	556,300	18
Cyfanswm y personau rhwng 16-64 oed	19,100	62	237,600	69	464,800	64	1,944,600	63
Cyfanswm y personau 65 oed neu drosodd	3,600	12	45,600	13	110,600	15	562,500	18

Ffynhonnell: Cyfrifiad 2011

232.13-14 Cartographics/Cartograffeg

AGEHI	MALIC	Cyflogaeth	Incwm	Iechyd	Addysg	Tai	Yr Amgylchedd	Mynediad i	Diogelwch
							Ffisegol	Wasanaethau	Cymunedol
Llanrhymni 2 (W01001803)	310	456	264	587	199	182	478	1,305	228
Llanrhymni 3 (W01001804)	392	708	385	421	210	214	306	1,275	265
Llanrhymni 4 (W01001805)	284	347	214	564	423	241	297	1,080	139
Llanrhymni 6 (W01001807)	132	253	86	416	82	97	431	1,023	142
Llanrhymni 7 (W01001808)	103	295	55	267	60	84	359	1,558	110
Pentwyn 2 (W01001810)	261	400	131	439	173	1,605	718	1,421	136
Pentwyn 3 (W01001811)	89	253	12	568	27	1,354	466	1,652	16
Pentwyn 5 (W01001813)	149	120	108	172	271	1,007	934	1,863	65
Pentwyn 8 (W01001816)	298	456	182	340	298	784	232	1,499	426
Tredelerch 4 (W01001866)	321	522	372	196	204	723	709	1,141	112
Tredelerch 5 (W01001867)	80	183	69	240	39	176	576	1,044	22
Tredelerch 6 (W01001868)	334	456	278	462	188	912	410	1,491	108
Trowbridge 3 (W01001879)	218	347	159	241	142	557	785	1,464	153
Trowbridge 4 (W01001880)	125	400	35	229	89	647	463	939	157
Trowbridge 5 (W01001881)	241	253	197	362	290	878	1,044	1,334	32
Trowbridge 7 (W01001883)	110	97	130	124	168	303	750	1,535	63
Trowbridge 8 (W01001884)	55	153	21	85	66	813	720	988	18
Trowbridge 9 (W01001885)	517	941	492	901	232	560	244	479	616
Trowbridge 10 (W01001886)	113	183	95	326	116	235	100	1,086	74

Ffynhonnell: MALIC 2011

Noder: Safle 1 = Mwyaf difreintiedig, Safle 1896 = Lleiaf difreintiedig.

Print Italig Trwm = Y 10 y cant Mwyaf Difreintiedig

Mae clwstwr Cymunedau yn Gyntaf Dwyrain Caerdydd yn cynnwys rhannau o Llanrhymni, Pentwyn, Tredelerech a Trowbridge. Mae'r ardal yn cynnwys 19 ardal ystadegol lai gyda chyfanswm poblogaeth o 30,700 o bobl. Caiff Mynegai Amddifadedd Lluosog Cymru (MALIC) ei gynhyrchu ar y lefel ardal fach (AGEHI) hon. Mae'r 1,896 o ardaloedd bach yng Nghymru wedi'u rhestru yn ôl safle, gydag 1 yn cynrychioli'r ardal fwyaf difreintiedig.

Yn unol â MALIC 2011, mae naw ardal fach yn y clwstwr hwn yn y 10 y cant o'r ardaloedd bach mwyaf difreintiedig yng Nghymru: Llanrhymni 6, Llanrhymni 7, Pentwyn 3, Pentwyn 5, Tredelerch 5, Trowbridge 4, Trowbridge 7, Trowbridge 8 a Trowbridge 10 (gweler y map). Yr AGEHI fwyaf difreintiedig yn y clwstwr yw Trowbridge 8 (safle 55).

O fewn y clwstwr, mae dwyster yr amddifadedd yn amrywio fesul maes ac AGEHI unigol.

Ar draws y clwstwr, ymddengys mai'r mathau mwyaf amlwg o amddifadedd yw Diogelwch Cymunedol, gyda 15 AGEHI yn y 10 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig yng Nghymru o ran Diogelwch Cymunedol (mewn print trwm ac italig yn y tabl).

Incwm yw'r math mwyaf amlwg nesaf o amddifadedd (gyda 12 AGEHI yn y 10 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig o ran Incwm), wedi'i ddilyn gan Addysg (gydag 11 AGEHI yn y 10 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig o ran Addysg).

Heb unrhyw AGEHI yn y clwstwr yn y 10 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig a dim ond un AGEHI yn y 40 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig o ran Mynediad i Wasanaethau, mae hyn yn cynrychioli math o amddifadedd sy'n llai arwyddocaol i'r clwstwr.

	Nifer/Canran			
	Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Caerdydd	Pob Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Cymru
Dangosyddion Cymunedau Ffyniannus				
Canran y boblogaeth sy'n cael budd-daliadau seiliedig ar incwm	34.0	19.3	30.0	18.2
Canran y plant mewn aelwydydd sy'n cael budd-daliadau seiliedig	..	30.2	..	25.2
Canran y boblogaeth sy'n cael budd-daliadau seiliedig ar gyflogaeth	21.0	11.8	24.0	13.9
Canran y bobl 16-24 oed nad ydynt mewn cyflogaeth nac addysg (NEETS)	..	18.0	..	19.3
Canran y troseddwy'r ifanc	6.0	3.6	6.0	3.7
Dangosyddion Cymunedau sy'n Dysgu				
Sgôr pwyntiau cyfartalog yng Nghyfnod Allweddol 2	79	83	80	83
Sgôr pwyntiau cyfartalog yng Nghyfnod Allweddol 3	94	103	96	102
Sgôr pwyntiau cyfartalog yng Nghyfnod Allweddol 4	289	385	338	406
Cyfradd yr absenoldebau mewn ysgolion cynradd	9.3	7.7	8.5	7.4
Cyfradd yr absenoldebau mewn ysgolion uwchradd	12.6	9.5	11.2	8.8
Canran y sawl sy'n 18-19 oed nad ydynt yn symud ymlaen i addysg uwch	90	68	85	68
Dangosyddion Cymunedau Iach				
Canran y genedigaethau byw lle y mae'r pwysau geni yn isel	6.2	5.7	7.1	5.7
Cyfradd mynychder achosion o ganser (nifer fesul 100,000)	682.8	590.2	626.7	574.9
Canran y boblogaeth sy'n ordeu	..	19.8	..	21.9
Disgwyliad oes cyfartalog ar gyfer gwrywod (nifer y blynyddoedd)	75.4	77.8	74.1	77.6
Disgwyliad oes cyfartalog ar gyfer benywod (nifer y blynyddoedd)	78.8	81.9	78.9	81.8

Ffynhonnell: MALIC 2011, Dadansoddiad Dangosyddion MALIC, Arolwg Iechyd Cymru, Arolwg Blynyddol o'r Boblogaeth

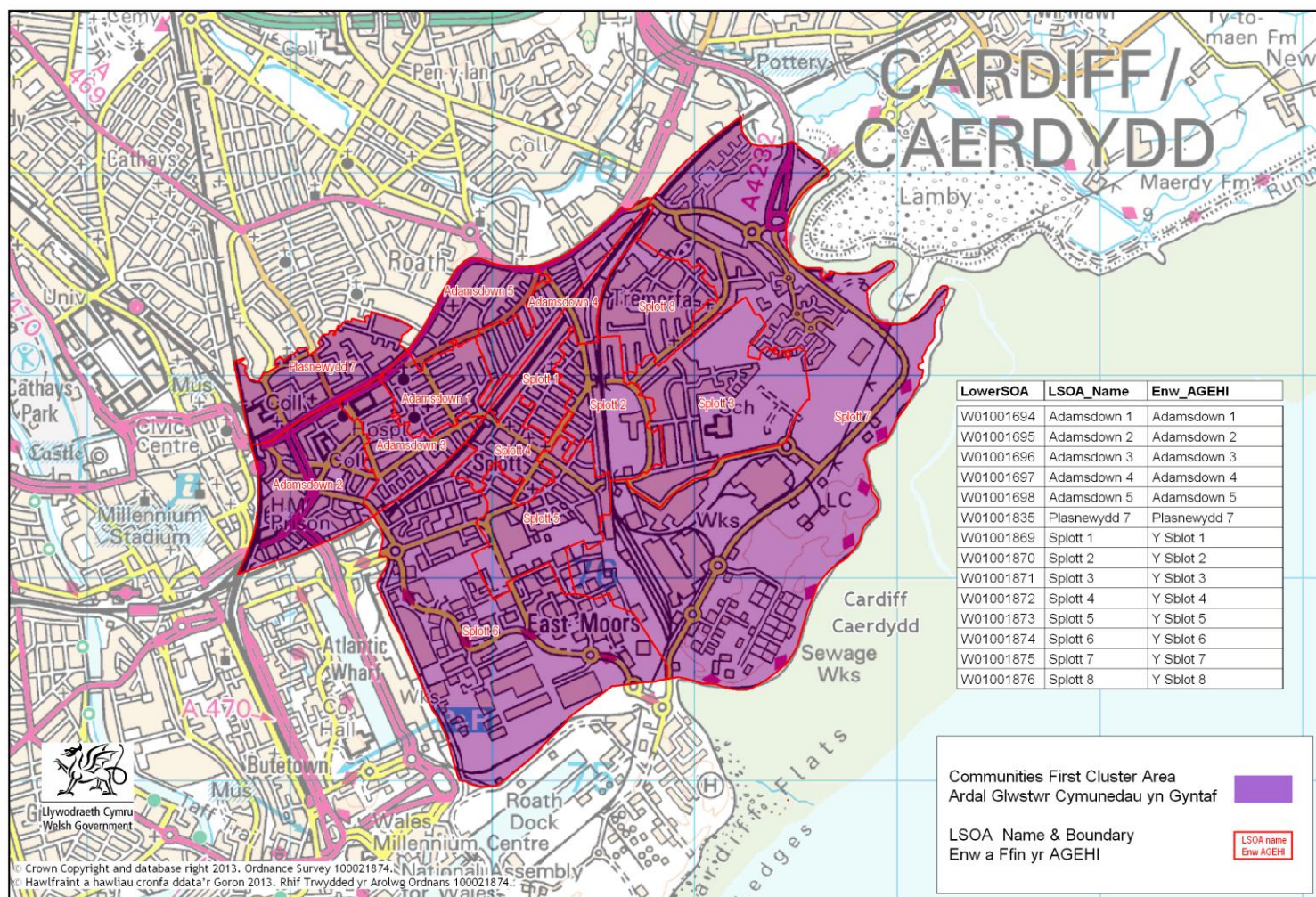
	Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Caerdydd	Pob Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Cymru
Nodweddion Demograffig				
Personau 16 oed neu drosodd sy'n sengl (erioed wedi priodi nac wedi'u cofrestru mewn partneriaeth sifil o'r un rhyw)	41.3	45.0	39.1	33.5
Personau 16 oed neu drosodd sy'n briod, wedi ailbriodi neu sydd mewn partneriaeth sifil o'r un rhyw	37.0	38.7	38.8	46.7
Personau 16 oed neu drosodd sydd wedi gwahanu, wedi cael ysgariad neu a oedd, yn flaenorol, mewn partneriaeth sifil sydd bellach wedi'i diddymu'n gyfreithiol	14.4	10.3	14.2	11.8
Personau 16 oed neu drosodd sy'n weddw neu sy'n bartner sy'n fyw o bartneriaeth sifil o'r un rhyw	7.3	6.0	7.9	7.9
Personau sy'n dweud eu bod o Gefndir Ethnig Lleiafrifol	11.6	15.3	6.4	4.4
Personau sydd, o ran crefydd, yn dweud eu bod yn Gristnogion	51.5	51.4	48.8	57.6
Personau sydd, o ran crefydd, yn dweud eu bod yn rhywbeth heblaw am Gristnogion	4.2	9.7	3.8	2.7
Personau sydd, o ran crefydd, yn dweud 'dim crefydd'	36.1	31.8	39.4	32.1
Personau na nododd eu crefydd	8.2	7.2	8.0	7.6
Personau 3 oed neu drosodd sy'n siarad Cymraeg	7.5	11.1	11.8	19.0
Personau sy'n siarad Cymraeg neu Saesneg fel prif iaith	95.2	91.7	95.9	97.1
Personau nad ydynt yn siarad Cymraeg neu Saesneg fel prif iaith sy'n gallu siarad Saesneg	4.6	8.0	3.9	2.7
Personau nad ydynt yn siarad Cymraeg neu Saesneg fel prif iaith nad ydynt yn gallu siarad Saesneg	0.2	0.3	0.2	0.1
Nodweddion Aelwydydd				
Aelwydydd heb geir na faniau	38.1	29.0	37.1	22.9
Aelwydydd mewn llety sy'n eiddo i berchen-feddianwyr	48.3	59.6	51.4	67.8
Aelwydydd mewn llety a rentir oddi wrth yr Awdurdod Lleol neu Landlord Cymdeithasol Cofrestredig	40.9	17.1	32.7	16.5
Aelwydydd mewn llety a rentir oddi wrth landlord preifat, asiantaeth osod neu ffynonellau eraill	10.8	23.3	16.0	15.7
Aelwydydd sy'n orlawn	8.2	10.4	7.7	5.2
Aelwydydd heb wres canolog	1.4	2.2	1.7	2.3
Aelwydydd gyda phlant dibynnol	37.9	27.7	31.1	28.2
Aelwydydd sy'n aelwydydd â rhiant unigol gyda phlant dibynnol	15.7	7.7	11.6	7.5
Aelwydydd sy'n aelwydydd un pensynwr	10.2	10.8	13.1	13.7
Cyflogaeth				
Personau o oedran gweithio sy'n economaidd weithgar	61.7	67.1	58.1	65.8
Personau economaidd weithgar (ac eithrio myfyrwyr) sydd yn y categori di-waith yn ôl diffiniad yr ILO	12.3	4.4	11.8	4.3
Aelwydydd â phlant dibynnol sydd heb oedolyn mewn cyflogaeth	11.5	5.2	13.6	4.6
Iechyd				
Aelwydydd ag un person, neu fwy, sydd â salwch hirdymor cyfyngus	34.0	26.5	35.4	30.4
Personau sy'n dweud nad ydynt yn iach	24.6	18.6	27.3	22.2
Personau sy'n darparu gofal di-dâl	10.8	10.1	11.7	12.1
Pobl sy'n dweud eu bod yn y categori 'personau â salwch hir-dymor cyfyngus'	23.4	18.0	26.9	22.7
Addysg				
Personau sy'n cyflawni cymwysterau cyfwerth â 5 TGAU graddau A*-	42.5	65.3	54.3	69.0
Personau sy'n cyflawni cymwysterau cyfwerth â 5 TGAU graddau A*- C gan gynnwys Saesneg/Cymraeg a Mathemateg	27.0	48.7	32.6	50.6
Personau 16 oed neu drosodd heb unrhyw gymwysterau	36.1	20.7	37.1	25.9
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 1	16.7	11.0	15.4	13.3
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 2	15.2	13.0	15.1	15.7
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â Phrentisiaeth	3.1	2.8	3.3	3.9
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 3	9.5	15.2	10.0	12.3
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 4 ac uwch	14.8	32.3	14.2	24.5
Personau 16 oed neu drosodd nad yw eu lefelau cymhwyster yn Plant sy'n gymwys i gael prydau ysgol am ddim	4.7	5.0	4.8	4.3
	32.7	18.1	29.2	15.2

Ardal Cymunedau yn Gyntaf Caerdydd: STAR

Nifer/Canran

	Ardal Cymunedau yn Gyntaf		Caerdydd		Pob Ardal Cymunedau yn Gyntaf		Cymru	
	Nifer	Canran	Nifer	Canran	Nifer	Canran	Nifer	Canran
Ffigurau Poblogaeth Allweddol								
Cyfanswm y boblogaeth	25,300	100	346,100	100	728,900	100	3,063,500	100
Gwrywod	13,000	51	169,900	49	356,700	49	1,504,200	49
Benywod	12,300	49	176,200	51	372,100	51	1,559,200	51
Cyfanswm y personau rhwng 0-15 oed	4,600	18	63,000	18	152,200	21	556,300	18
Cyfanswm y personau rhwng 16-64 oed	18,400	73	237,600	69	465,700	64	1,944,600	63
Cyfanswm y personau 65 oed neu drosodd	2,300	9	45,600	13	110,900	15	562,500	18

Ffynhonnell: Cyfrifiad 2011

232.13-14 Cartographics/Cartograffeg

AGEHI	MALIC	Cyflogaeth	Incwm	Iechyd	Addysg	Tai	Safle		
							Yr Amgylchedd Ffisegol	Mynediad i Wasanaethau	Diogelwch Cymunedol
Adamsdown 1 (W01001694)	148	347	83	228	364	169	55	1,891	15
Adamsdown 2 (W01001695)	536	1,111	600	828	216	27	104	1,585	726
Adamsdown 3 (W01001696)	78	253	104	34	64	99	159	1,826	86
Adamsdown 4 (W01001697)	294	522	238	230	582	247	113	1,689	100
Adamsdown 5 (W01001698)	122	253	113	54	386	35	166	1,869	75
Plasnewydd 7 (W01001835)	275	295	346	36	1,110	50	550	1,859	735
Y Sblot 1 (W01001869)	441	708	521	185	581	184	36	1,784	733
Y Sblot 2 (W01001870)	494	782	552	429	542	461	17	1,686	193
Y Sblot 3 (W01001871)	82	253	61	204	85	150	11	1,452	54
Y Sblot 4 (W01001872)	276	522	268	242	420	255	19	1,896	113
Y Sblot 5 (W01001873)	204	400	185	369	229	317	13	1,852	30
Y Sblot 6 (W01001874)	36	97	28	26	132	41	46	1,782	270
Y Sblot 7 (W01001875)	417	941	362	895	272	173	41	620	300
Y Sblot 8 (W01001876)	84	183	65	344	71	93	54	1,477	58

Ffynhonnell: MALIC 2011

Noder: Safle 1 = Mwyaf difreintiedig, Safle 1896 = Lleiaf difreintiedig.
Print Italig Trwm = Y 10 y cant Mwyaf Difreintiedig

Mae clwstwr Cymunedau yn Gyntaf STAR Caerdydd yn cynnwys rhannau o Adamsdown, Plasnewydd a'r Sblot. Mae'r ardal yn cynnwys 14 ardal ystadegol lai gyda chyfanswm poblogaeth o 25,300 o bobl. Caiff Mynegai Amddifadedd Lluosog Cymru (MALIC) ei gynhyrchu ar y lefel ardal fach (AGEHI) hon. Mae'r 1,896 o ardaloedd bach yng Nghymru wedi'u rhestru yn ôl safle, gydag 1 yn cynrychioli'r ardal fwyaf difreintiedig.

Yn unol â MALIC 2011, mae chwe ardal fach yn y clwstwr hwn yn y 10 y cant o'r ardaloedd bach mwyaf difreintiedig yng Nghymru: Adamsdown 1, Adamsdown 3, Adamsdown 5, y Sblot 3, y Sblot 6 a'r Sblot 8 (gweler y map). Yr AGEHI fwyaf difreintiedig yn y clwstwr yw'r Sblot 6 (safle 36)

O fewn y clwstwr, mae dwyster yr amddifadedd yn amrywio fesul maes ac AGEHI unigol.

Ar draws y clwstwr, ymddengys mai'r math mwyaf amlwg o amddifadedd yw'r Amgylchedd Ffisegol, gyda 13 AGEHI yn y 10 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig yng Nghymru o ran yr Amgylchedd Ffisegol (mewn print trwm ac italig yn y tabl).

Tai yw'r math mwyaf amlwg nesaf o amddifadedd (gyda 10 AGEHI yn y 10 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig o ran Tai), wedi'i ddilyn gan Ddiogelwch Cymunedol (gydag wyth AGEHI yn y 10 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig o ran Diogelwch Cymunedol).

Heb unrhyw AGEHI yn y clwstwr yn y 30 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig o ran Mynediad i Wasanaethau, mae hyn yn cynrychioli math o amddifadedd sy'n llai arwyddocaol i'r clwstwr.

	<i>Nifer/Canran</i>			
	Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Caerdydd	Pob Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Cymru
Dangosyddion Cymunedau Ffyniannus				
Canran y boblogaeth sy'n cael budd-daliadau seiliedig ar incwm	29.0	19.3	30.0	18.2
Canran y plant mewn aelwydydd sy'n cael budd-daliadau seiliedig	..	30.2	..	25.2
Canran y boblogaeth sy'n cael budd-daliadau seiliedig ar gyflogaeth	19.0	11.8	24.0	13.9
Canran y bobl 16-24 oed nad ydynt mewn cyflogaeth nac addysg (NEETS)	..	18.0	..	19.3
Canran y troseddwy'r ifanc	6.3	3.6	6.0	3.7
Dangosyddion Cymunedau sy'n Dysgu				
Sgôr pwyntiau cyfartalog yng Nghyfnod Allweddol 2	76	83	80	83
Sgôr pwyntiau cyfartalog yng Nghyfnod Allweddol 3	96	103	96	102
Sgôr pwyntiau cyfartalog yng Nghyfnod Allweddol 4	314	385	338	406
Cyfradd yr absenoldebau mewn ysgolion cynradd	8.9	7.7	8.5	7.4
Cyfradd yr absenoldebau mewn ysgolion uwchradd	12.9	9.5	11.2	8.8
Canran y sawl sy'n 18-19 oed nad ydynt yn symud ymlaen i addysg uwch	84	68	85	68
Dangosyddion Cymunedau Iach				
Canran y genedigaethau byw lle y mae'r pwysau geni yn isel	7.2	5.7	7.1	5.7
Cyfradd mynychder achosion o ganser (nifer fesul 100,000)	655.0	590.2	626.7	574.9
Canran y boblogaeth sy'n ordev	..	19.8	..	21.9
Disgwyliad oes cyfartalog ar gyfer gwrywod (nifer y blynyddoedd)	72.6	77.8	74.1	77.6
Disgwyliad oes cyfartalog ar gyfer benywod (nifer y blynyddoedd)	75.9	81.9	78.9	81.8
<i>Ffynhonnell: MALIC 2011, Dadansoddiad Dangosyddion MALIC, Arolwg Iechyd Cymru, Arolwg Blynyddol o'r Boblogaeth</i>				

	Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Caerdydd	Pob Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Cymru
Nodweddion Demograffig				
Personau 16 oed neu drosodd sy'n sengl (erioed wedi priodi nac wedi'u cofrestru mewn partneriaeth sifil o'r un rhyw)	56.5	45.0	39.1	33.5
Personau 16 oed neu drosodd sy'n briod, wedi ailbriodi neu sydd mewn partneriaeth sifil o'r un rhyw	26.6	38.7	38.8	46.7
Personau 16 oed neu drosodd sydd wedi gwahanu, wedi cael ysgariad neu a oedd, yn flaenorol, mewn partneriaeth sifil sydd bellach wedi'i diddymu'n gyfreithiol	11.7	10.3	14.2	11.8
Personau 16 oed neu drosodd sy'n weddw neu sy'n bartner sy'n fyw o bartneriaeth sifil o'r un rhyw	5.1	6.0	7.9	7.9
Personau sy'n dweud eu bod o Gefndir Ethnig Lleiafrifol	21.4	15.3	6.4	4.4
Personau sydd, o ran crefydd, yn dweud eu bod yn Gristnogion	44.6	51.4	48.8	57.6
Personau sydd, o ran crefydd, yn dweud eu bod yn rhywbeth heblaw am Gristnogion	13.3	9.7	3.8	2.7
Personau sydd, o ran crefydd, yn dweud 'dim crefydd'	34.4	31.8	39.4	32.1
Personau na nododd eu crefydd	7.7	7.2	8.0	7.6
Personau 3 oed neu drosodd sy'n siarad Cymraeg	8.5	11.1	11.8	19.0
Personau sy'n siarad Cymraeg neu Saesneg fel prif iaith	85.8	91.7	95.9	97.1
Personau nad ydynt yn siarad Cymraeg neu Saesneg fel prif iaith sy'n gallu siarad Saesneg	13.7	8.0	3.9	2.7
Personau nad ydynt yn siarad Cymraeg neu Saesneg fel prif iaith nad ydynt yn gallu siarad Saesneg	0.6	0.3	0.2	0.1
Nodweddion Aelwydydd				
Aelwydydd heb geir na faniau	47.3	29.0	37.1	22.9
Aelwydydd mewn llety sy'n eiddo i berchen-feddianwyr	40.2	59.6	51.4	67.8
Aelwydydd mewn llety a rentir oddi wrth yr Awdurdod Lleol neu Landlord Cymdeithasol Cofrestredig	30.1	17.1	32.7	16.5
Aelwydydd mewn llety a rentir oddi wrth landlord preifat, asiantaeth osod neu ffynonellau eraill	29.7	23.3	16.0	15.7
Aelwydydd sy'n orlawn	17.2	10.4	7.7	5.2
Aelwydydd heb wres canolog	3.2	2.2	1.7	2.3
Aelwydydd gyda phlant dibynnol	25.9	27.7	31.1	28.2
Aelwydydd sy'n aelwydydd â rhiant unigol gyda phlant dibynnol	10.0	7.7	11.6	7.5
Aelwydydd sy'n aelwydydd un pensïynwr	9.3	10.8	13.1	13.7
Cyflogaeth				
Personau o oedran gweithio sy'n economaidd weithgar	58.4	67.1	58.1	65.8
Personau economaidd weithgar (ac eithrio myfyrwyr) sydd yn y categori di-waith yn ôl diffiniad yr ILO	11.5	4.4	11.8	4.3
Aelwydydd â phlant dibynnol sydd heb oedolyn mewn cyflogaeth	15.5	5.2	13.6	4.6
Iechyd				
Aelwydydd ag un person, neu fwy, sydd â salwch hirdymor cyfyngus	28.9	26.5	35.4	30.4
Personau sy'n dweud nad ydynt yn iach	22.5	18.6	27.3	22.2
Personau sy'n darparu gofal di-dâl	8.5	10.1	11.7	12.1
Pobl sy'n dweud eu bod yn y categori 'personau â salwch hir-dymor cyfyngus'	20.3	18.0	26.9	22.7
Addysg				
Personau sy'n cyflawni cymwysterau cyfwerth â 5 TGAU graddau A*-	44.2	65.3	54.3	69.0
Personau sy'n cyflawni cymwysterau cyfwerth â 5 TGAU graddau A*-C gan gynnwys Saesneg/Cymraeg a Mathemateg	31.2	48.7	32.6	50.6
Personau 16 oed neu drosodd heb unrhyw gymwysterau	27.9	20.7	37.1	25.9
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 1	12.3	11.0	15.4	13.3
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 2	11.9	13.0	15.1	15.7
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â Phrentisiaeth	2.1	2.8	3.3	3.9
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 3	13.7	15.2	10.0	12.3
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 4 ac uwch	25.4	32.3	14.2	24.5
Personau 16 oed neu drosodd nad yw eu lefelau cymhwyster yn Plant sy'n gymwys i gael prydau ysgol am ddim	6.7	5.0	4.8	4.3
	32.7	18.1	29.2	15.2

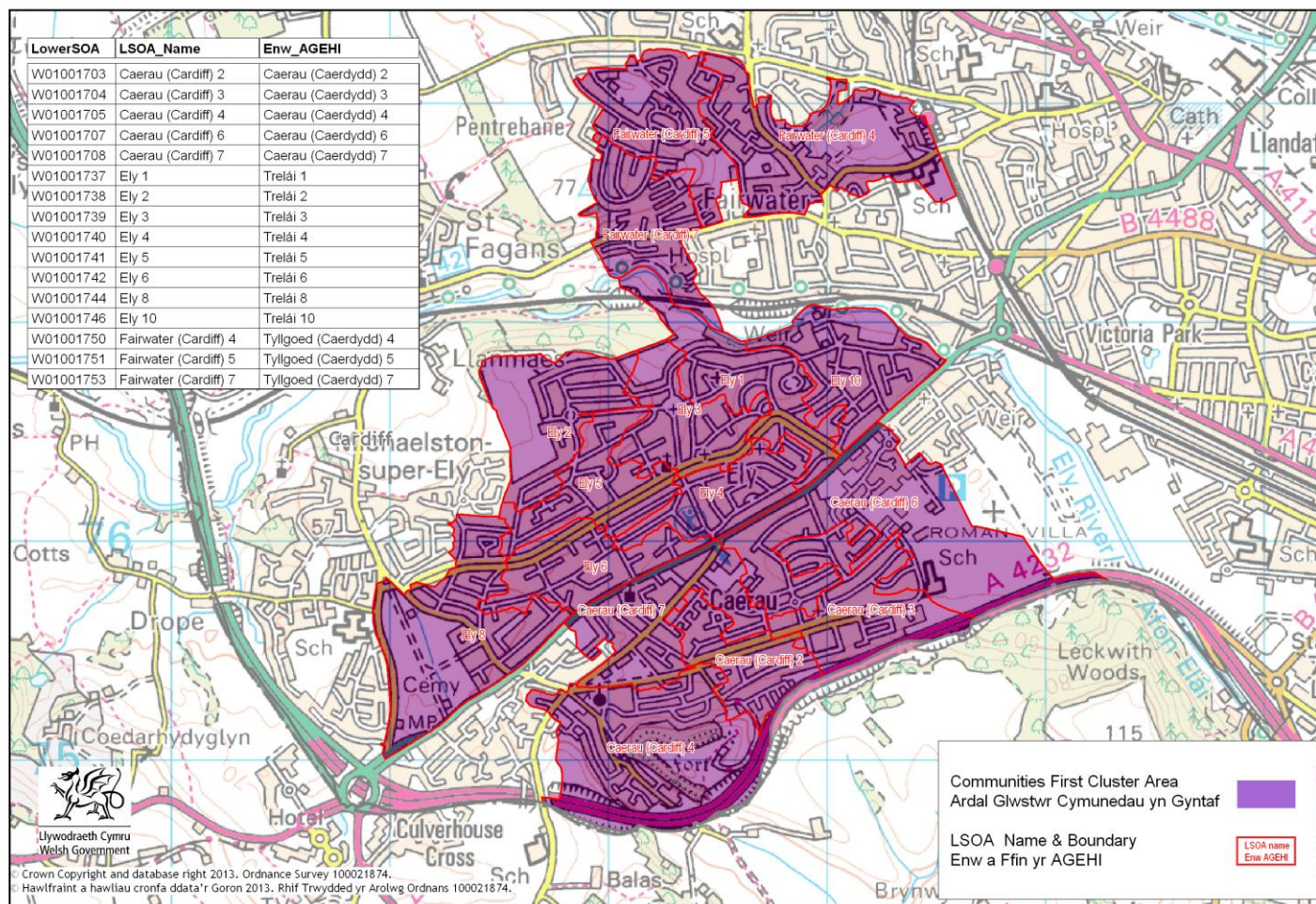
Ffynhonnell: Cyfrifiad 2011, CYBLD

Ardal Cymunedau yn Gyntaf Gorllewin Caerdydd

Nifer/Canran

	Ardal Cymunedau yn Gyntaf		Caerdydd		Pob Ardal Cymunedau yn Gyntaf		Cymru	
	Nifer	Canran	Nifer	Canran	Nifer	Canran	Nifer	Canran
Ffigurau Poblogaeth Allweddol								
Cyfanswm y boblogaeth	25,300	100	346,100	100	728,900	100	3,063,500	100
Gwrywod	11,900	47	169,900	49	356,700	49	1,504,200	49
Benywod	13,500	53	176,200	51	372,100	51	1,559,200	51
Cyfanswm y personau rhwng 0-15 oed	6,600	26	63,000	18	152,200	21	556,300	18
Cyfanswm y personau rhwng 16-64 oed	15,500	61	237,600	69	465,700	64	1,944,600	63
Cyfanswm y personau 65 oed neu drosodd	3,300	13	45,600	13	110,900	15	562,500	18

Ffynhonnell: Cyfrifiad 2011

232.13-14 Cartographics/Cartograffeg

AGEHI							Yr Amgylchedd Ffisegol	Mynediad i Wasanaethau	Diogelwch Cymunedol
	MALIC	Cyflogaeth	Incwm	Iechyd	Addysg	Tai			
Caerau (Cardiff) 2 (W01001703)	154	253	124	195	114	73	977	1,525	349
Caerau (Cardiff) 3 (W01001704)	57	153	30	103	69	108	1,231	1,369	4
Caerau (Cardiff) 4 (W01001705)	277	585	127	481	184	193	1,173	981	416
Caerau (Cardiff) 6 (W01001707)	227	347	213	277	151	151	919	1,576	89
Caerau (Cardiff) 7 (W01001708)	170	120	137	406	293	170	1,039	1,701	55
Trelai 1 (W01001737)	63	97	32	167	91	228	1,072	1,622	5
Trelai 2 (W01001738)	23	97	14	22	22	135	1,347	932	61
Trelai 3 (W01001739)	45	120	19	491	9	52	723	1,364	6
Trelai 4 (W01001740)	59	97	46	104	77	109	1,223	1,599	36
Trelai 5 (W01001741)	43	97	4	342	21	100	1,672	1,578	69
Trelai 6 (W01001742)	120	295	41	433	63	46	1,653	1,751	53
Trelai 8 (W01001744)	104	183	49	259	137	71	1,650	1,333	71
Trelai 10 (W01001746)	85	153	100	79	129	185	273	1,806	10
Y Tyllgoed (Caerdydd) 4 (W01001750)	206	153	128	542	451	446	591	1,724	25
Y Tyllgoed (Caerdydd) 5 (W01001751)	111	73	99	279	239	206	1,046	1,417	26
Y Tyllgoed (Caerdydd) 7 (W01001753)	232	295	179	414	190	211	1,031	780	348

Ffynhonnell: MALIC 2011

Noder: Safle 1 = Mwyaf difreintiedig, Safle 1896 = Lleiaf difreintiedig.
Print Italg Trwm = Y 10 y cant Mwyaf Difreintiedig

Mae clwstwr Cymunedau yn Gyntaf Gorllewin Caerdydd yn cynnwys rhannau o Gaerau, Trelái a'r Tyllgoed. Mae'r ardal yn cynnwys 16 ardal ystadegol lai gyda chyfanswm poblogaeth o 25,300 o bobl. Caiff Mynegai Amddifadedd Lluosog Cymru (MALIC) ei gynhyrchu ar y lefel ardal fach (AGEHI) hon. Mae'r 1,896 o ardaloedd bach yng Nghymru wedi'u rhestru yn ôl safle, gydag 1 yn cynrychioli'r ardal fwyaf difreintiedig.

Yn unol â MALIC 2011, mae 12 ardal fach yn y clwstwr hwn yn y 10 y cant o'r ardaloedd bach mwyaf difreintiedig yng Nghymru: Caerau 2, Caerau 3, Caerau 7, Trelái 1, Trelái 2, Trelái 3, Trelái 4, Trelái 5, Trelái 6, Trelái 8, Trelái 10 a'r Tyllgoed 5 (gweler y map). Yr AGEHI fwyaf difreintiedig yn y clwstwr yw Trelái 2 (safle 23)

O fewn y clwstwr, mae dwyster yr amddifadedd yn amrywio fesul maes ac AGEHI unigol.

Ar draws y clwstwr, ymddengys mai'r math mwyaf amlwg o amddifadedd yw Incwm, gyda 15 AGEHI yn y 10 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig yng Nghymru o ran Incwm (mewn print trwm ac italig yn y tabl).

Addysg a Diogelwch Cymunedol yw'r mathau mwyaf amlwg nesaf o amddifadedd (gyda 13 AGEHI yn y 10 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig ar gyfer y meysydd hynny), wedi'u dilyn gan Gyflogaeth a Thai (gydag 11 AGEHI yr un yn y 10 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig ar gyfer y meysydd hynny).

Heb unrhyw AGEHI yn y clwstwr yn y 10 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig o ran yr Amgylchedd Ffisegol, mae hyn yn cynrychioli math o amddifadedd sy'n llai arwyddocaol i'r clwstwr. Heb unrhyw AGEHI yn y 40 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig o ran Mynediad i Wasanaethau, mae hyn yn cynrychioli math o amddifadedd sydd hyd yn oed yn llai arwyddocaol i'r clwstwr.

	<i>Nifer/Canran</i>			
	Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Caerdydd	Pob Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Cymru
Dangosyddion Cymunedau Ffyniannus				
Canran y boblogaeth sy'n cael budd-daliadau seiliedig ar incwm	40.0	19.3	30.0	18.2
Canran y plant mewn aelwydydd sy'n cael budd-daliadau seiliedig	..	30.2	..	25.2
Canran y boblogaeth sy'n cael budd-daliadau seiliedig ar gyflogaeth	25.0	11.8	24.0	13.9
Canran y bobl 16-24 oed nad ydynt mewn cyflogaeth nac addysg (NEETS)	..	18.0	..	19.3
Canran y troseddwy'r ifanc	6.8	3.6	6.0	3.7
Dangosyddion Cymunedau sy'n Dysgu				
Sgôr pwyntiau cyfartalog yng Nghyfnod Allweddol 2	79	83	80	83
Sgôr pwyntiau cyfartalog yng Nghyfnod Allweddol 3	96	103	96	102
Sgôr pwyntiau cyfartalog yng Nghyfnod Allweddol 4	306	385	338	406
Cyfradd yr absenoldebau mewn ysgolion cynradd	8.9	7.7	8.5	7.4
Cyfradd yr absenoldebau mewn ysgolion uwchradd	12.5	9.5	11.2	8.8
Canran y sawl sy'n 18-19 oed nad ydynt yn symud ymlaen i addysg uwch	93	68	85	68
Dangosyddion Cymunedau Iach				
Canran y genedigaethau byw lle y mae'r pwysau geni yn isel	7.4	5.7	7.1	5.7
Cyfradd mynychder achosion o ganfer (nifer fesul 100,000)	662.2	590.2	626.7	574.9
Canran y boblogaeth sy'n ordew	..	19.8	..	21.9
Disgwyliad oes cyfartalog ar gyfer gwrywod (nifer y blynyddoedd)	73.2	77.8	74.1	77.6
Disgwyliad oes cyfartalog ar gyfer benywod (nifer y blynyddoedd)	78.4	81.9	78.9	81.8

Ffynhonnell: MALIC 2011, Dadansoddiad Dangosyddion MALIC, Arolwg Iechyd Cymru, Arolwg Blynyddol o'r Boblogaeth

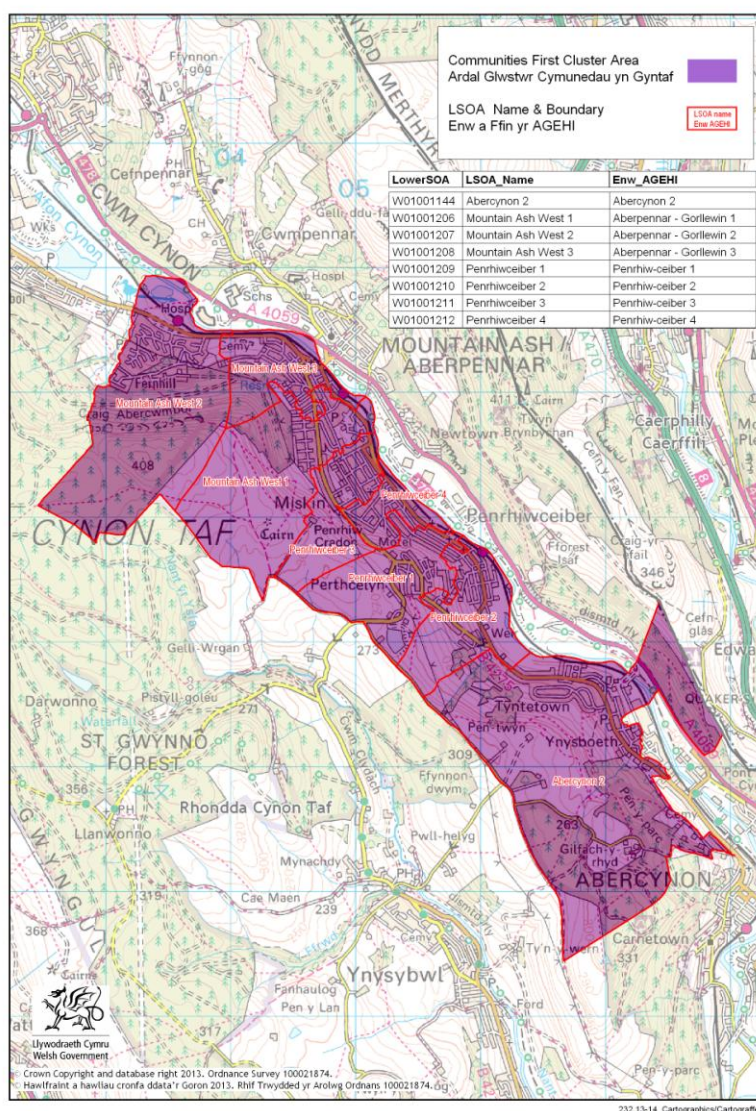
	Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Caerdydd	Pob Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Cymru
Nodweddion Demograffig				
Personau 16 oed neu drosodd sy'n sefngl (erioed wedi priodi nac wedi'u cofrestru mewn partneriaeth sifil o'r un rhyw)	43.1	45.0	39.1	33.5
Personau 16 oed neu drosodd sy'n briod, wedi ailbriodi neu sydd mewn partneriaeth sifil o'r un rhyw	33.1	38.7	38.8	46.7
Personau 16 oed neu drosodd sydd wedi gwahanu, wedi cael ysgariad neu a oedd, yn flaenorol, mewn partneriaeth sifil sydd bellach wedi'i diddymu'n gyfreithiol	16.2	10.3	14.2	11.8
Personau 16 oed neu drosodd sy'n weddw neu sy'n bartner sy'n fyw o bartneriaeth sifil o'r un rhyw	7.6	6.0	7.9	7.9
Personau sy'n dweud eu bod o Gefndir Ethnig Lleiafrifol	10.0	15.3	6.4	4.4
Personau sydd, o ran crefydd, yn dweud eu bod yn Gristnogion	47.2	51.4	48.8	57.6
Personau sydd, o ran crefydd, yn dweud eu bod yn rhywbeth heb law am Gristnogion	4.0	9.7	3.8	2.7
Personau sydd, o ran crefydd, yn dweud 'dim crefydd'	39.9	31.8	39.4	32.1
Personau na nododd eu crefydd	8.9	7.2	8.0	7.6
Personau 3 oed neu drosodd sy'n siarad Cymraeg	8.7	11.1	11.8	19.0
Personau sy'n siarad Cymraeg neu Saesneg fel prif iaith	95.9	91.7	95.9	97.1
Personau nad ydynt yn siarad Cymraeg neu Saesneg fel prif iaith sy'n gallu siarad Saesneg	3.9	8.0	3.9	2.7
Personau nad ydynt yn siarad Cymraeg neu Saesneg fel prif iaith nad ydynt yn gallu siarad Saesneg	0.2	0.3	0.2	0.1
Nodweddion Aelwydydd				
Aelwydydd heb geir na faniau	45.4	29.0	37.1	22.9
Aelwydydd mewn llety sy'n eiddo i berchen-feddianwyr	41.5	59.6	51.4	67.8
Aelwydydd mewn llety a rentir oddi wrth yr Awdurdod Lleol neu Landlord Cymdeithasol Cofrestredig	47.2	17.1	32.7	16.5
Aelwydydd mewn llety a rentir oddi wrth landlord preifat, asiantaeth osod neu ffynonellau eraill	11.3	23.3	16.0	15.7
Aelwydydd sy'n orlawn	9.3	10.4	7.7	5.2
Aelwydydd heb wres canolog	2.1	2.2	1.7	2.3
Aelwydydd gyda phlant dibynnol	36.7	27.7	31.1	28.2
Aelwydydd sy'n aelwydydd â rhiant unigol gyda phlant dibynnol	18.0	7.7	11.6	7.5
Aelwydydd sy'n aelwydydd un pensïynwr	11.9	10.8	13.1	13.7
Cyflogaeth				
Personau o oedran gweithio sy'n economaidd weithgar	57.1	67.1	58.1	65.8
Personau economaidd weithgar (ac eithrio myfyrwyr) sydd yn y categori di-waith yn ôl diffiniad yr ILO	14.1	4.4	11.8	4.3
Aelwydydd â phlant dibynnol sydd heb oedolyn mewn cyflogaeth	13.9	5.2	13.6	4.6
Iechyd				
Aelwydydd ag un person, neu fwy, sydd â salwch hirdymor cyfyngus	36.9	26.5	35.4	30.4
Personau sy'n dweud nad ydynt yn iach	27.4	18.6	27.3	22.2
Personau sy'n darparu gofal di-dâl	11.1	10.1	11.7	12.1
Pobl sy'n dweud eu bod yn y categori 'personau â salwch hir-dymor cyfyngus'	26.0	18.0	26.9	22.7
Addysg				
Personau sy'n cyflawni cymwysterau cyfwerth â 5 TGAU graddau A*-Personau sy'n cyflawni cymwysterau cyfwerth â 5 TGAU graddau A*-C gan gynnwys Saesneg/Cymraeg a Mathemateg	49.8	65.3	54.3	69.0
Personau 16 oed neu drosodd heb unrhyw gymwysterau	25.4	48.7	32.6	50.6
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 1	43.4	20.7	37.1	25.9
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 2	16.6	11.0	15.4	13.3
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â Phrentisiaeth	14.6	13.0	15.1	15.7
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 3	2.9	2.8	3.3	3.9
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 4 ac uwch	8.2	15.2	10.0	12.3
Personau 16 oed neu drosodd nad yw eu lefelau cymhwyster yn Plant sy'n gymwys i gael prydau ysgol am ddim	9.7	32.3	14.2	24.5
	4.6	5.0	4.8	4.3
	32.9	18.1	29.2	15.2

Ardal Cymunedau yn Gyntaf Rhondda Cynon Taf: Cynon Isaf

Nifer/Canran

	Ardal Cymunedau yn Gyntaf		Rhondda Cynon Taf		Pob Ardal Cymunedau yn Gyntaf		Cymru	
	Nifer	Canran	Nifer	Canran	Nifer	Canran	Nifer	Canran
Ffigurau Poblogaeth Allweddol								
Cyfanswm y boblogaeth	11,900	100	234,400	100	728,900	100	3,063,500	100
Gwrywod	5,700	48	114,600	49	356,700	49	1,504,200	49
Benywod	6,200	52	119,800	51	372,100	51	1,559,200	51
Cyfanswm y personau rhwng 0-15 oed	2,400	20	44,300	19	152,200	21	556,300	18
Cyfanswm y personau rhwng 16-64 oed	7,400	63	150,000	64	465,700	64	1,944,600	63
Cyfanswm y personau 65 oed neu drosodd	2,000	17	40,100	17	110,900	15	562,500	18

Ffynhonnell: Cyfrifiad 2011

AGEHI	MALIC	Cyflogaeth	Incwm	Iechyd	Addysg	Tai	Yr Amgylchedd	Mynediad i	Diogelwch
							Ffisegol	Wasanaethau	Cymunedol
Abercynon 2 (W01001144)	30	49	105	5	13	583	1,853	517	166
Gorllewin Aberpennar 1	344	400	468	40	251	824	1,597	1,817	980
Gorllewin Aberpennar 2	108	59	64	296	187	1,413	1,522	1,196	90
Gorllewin Aberpennar 3	382	153	422	472	391	700	1,485	1,834	525
Penrhiwceiber 1 (W01001209)	5	5	18	1	3	311	1,705	1,430	106
Penrhiwceiber 2 (W01001210)	205	120	292	162	112	707	1,831	1,813	532
Penrhiwceiber 3 (W01001211)	432	295	572	455	192	397	1,514	1,358	971
Penrhiwceiber 4 (W01001212)	225	253	353	61	97	761	1,776	1,324	690

Ffynhonnell: MALIC 2011

Noder: Safle 1 = Mwyaf difreintiedig, Safle 1896 = Lleiaf difreintiedig.
Print Italig Trwm = Y 10 y cant Mwyaf Difreintiedig

Mae clwstwr Cymunedau yn Gyntaf Cynon Isaf yn cynnwys rhannau o Abercynon, Gorllewin Aberpennar a Phenrhiw-ceibr. Mae'r ardal yn cynnwys wyth ardal ystadegol lai gyda chyfanswm poblogaeth o 11,900 o bobl. Caiff Mynegai Amddifadedd Lluosog Cymru (MALIC) ei gynhyrchu ar y lefel ardal fach (AGEHI) hon. Mae'r 1,896 o ardaloedd bach yng Nghymru wedi'u rhestru yn ôl safle, gydag 1 yn cynrychioli'r ardal fwyaf difreintiedig.

Yn unol â MALIC 2011, mae tair ardal fach yn y clwstwr hwn yn y 10 y cant o'r ardaloedd bach mwyaf difreintiedig yng Nghymru: Abercynon 2, Gorllewin Aberpennar 2 a Penrhiw-ceibr 1 (gweler y map). Yr AGEHI fwyaf difreintiedig yn y clwstwr yw Penrhiwceibr 1 (safle 5).

O fewn y clwstwr, mae dwyster yr amddifadedd yn amrywio fesul maes ac AGEHI unigol.

Ar draws y clwstwr, ymddengys mai'r mathau mwyaf amlwg o amddifadedd yw Cyflogaeth, Iechyd ac Addysg, gyda phum AGEHI yr un yn y 10 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig yng Nghymru ar gyfer y meysydd hynny (mewn print trwm ac italig yn y tabl).

Incwm a Diogelwch Cymunedol yw'r mathau mwyaf amlwg nesaf o amddifadedd, gyda thair AGEHI yr un yn y 10 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig ar gyfer y meysydd hynny).

Heb unrhyw AGEHI yn y clwstwr yn y 10 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig o ran Tai a Mynediad i Wasanaethau, mae'r rhain yn cynrychioli mathau o amddifadedd sy'n llai arwyddocaol i'r clwstwr. Heb unrhyw AGEHI yn y 70 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig o ran yr Amgylchedd Ffisegol, mae hyn yn cynrychioli math o amddifadedd sydd hyd yn oed yn llai arwyddocaol i'r clwstwr.

	Nifer/Canran			
	Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Rhondda Cynon Taf	Pob Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Cymru
Dangosyddion Cymunedau Ffyniannus				
Canran y boblogaeth sy'n cael budd-daliadau seiliedig ar incwm	31.0	21.2	30.0	18.2
Canran y plant mewn aelwydydd sy'n cael budd-daliadau seiliedig	..	29.0	..	25.2
Canran y boblogaeth sy'n cael budd-daliadau seiliedig ar gyflogaeth	27.0	17.8	24.0	13.9
Canran y bobl 16-24 oed nad ydynt mewn cyflogaeth nac addysg (NEETS)	..	27.8	..	19.3
Canran y troseddwyd ifanc	4.2	3.1	6.0	3.7
Dangosyddion Cymunedau sy'n Dysgu				
Sgôr pwyntiau cyfartalog yng Nghyfnod Allweddol 2	76	81	80	83
Sgôr pwyntiau cyfartalog yng Nghyfnod Allweddol 3	94	99	96	102
Sgôr pwyntiau cyfartalog yng Nghyfnod Allweddol 4	376	391	338	406
Cyfradd yr absenoldebau mewn ysgolion cynradd	9.3	8.3	8.5	7.4
Cyfradd yr absenoldebau mewn ysgolion uwchradd	14.6	9.7	11.2	8.8
Canran y sawl sy'n 18-19 oed nad ydynt yn symud ymlaen i addysg uwch	86	73	85	68
Dangosyddion Cymunedau Iach				
Canran y genedigaethau byw lle y mae'r pwysau geni yn isel	7.9	6.5	7.1	5.7
Cyfradd mynychder achosion o ganser (nifer fesul 100,000)	650.0	585.0	626.7	574.9
Canran y boblogaeth sy'n ordew	..	25.3	..	21.9
Disgwyliad oes cyfartalog ar gyfer gwrywod (nifer y blynyddoedd)	72.6	76.2	74.1	77.6
Disgwyliad oes cyfartalog ar gyfer benywod (nifer y blynyddoedd)	78.8	80.6	78.9	81.8

Ffynhonnell: MALIC 2011, Dadansoddiad Dangosyddion MALIC, Arolwg Iechyd Cymru, Arolwg Blynyddol o'r Boblogaeth

	Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Rhondda Cynon Taf	Pob Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Cymru
Nodweddion Demograffig				
Personau 16 oed neu drosodd sy'n sengl (erioed wedi priodi nac wedi'u cofrestru mewn partneriaeth sifil o'r un rhyw)	36.6	33.9	39.1	33.5
Personau 16 oed neu drosodd sy'n briod, wedi ailbriodi neu sydd mewn partneriaeth sifil o'r un rhyw	42.5	46.1	38.8	46.7
Personau 16 oed neu drosodd sydd wedi gwahanu, wedi cael ysgariad neu a oedd, yn flaenorol, mewn partneriaeth sifil sydd bellach wedi'i diddymu'n gyfreithiol	11.8	11.9	14.2	11.8
Personau 16 oed neu drosodd sy'n weddw neu sy'n bartner sy'n fyw o bartneriaeth sifil o'r un rhyw	9.2	8.1	7.9	7.9
Personau sy'n dweud eu bod o Gefndir Ethnig Lleiafrifol	1.9	2.6	6.4	4.4
Personau sydd, o ran crefydd, yn dweud eu bod yn Gristnogion	48.9	50.5	48.8	57.6
Personau sydd, o ran crefydd, yn dweud eu bod yn rhywbeth heblaw am Gristnogion	0.8	1.3	3.8	2.7
Personau sydd, o ran crefydd, yn dweud 'dim crefydd'	42.3	40.8	39.4	32.1
Personau na nododd eu crefydd	8.0	7.4	8.0	7.6
Personau 3 oed neu drosodd sy'n siarad Cymraeg	9.1	12.3	11.8	19.0
Personau sy'n siarad Cymraeg neu Saesneg fel prif iaith	98.7	98.6	95.9	97.1
Personau nad ydynt yn siarad Cymraeg neu Saesneg fel prif iaith sy'n gallu siarad Saesneg	1.3	1.3	3.9	2.7
Personau nad ydynt yn siarad Cymraeg neu Saesneg fel prif iaith nad ydynt yn gallu siarad Saesneg	0.0	0.0	0.2	0.1
Nodweddion Aelwydydd				
Aelwydydd heb geir na faniau	38.0	27.1	37.1	22.9
Aelwydydd mewn llety sy'n eiddo i berchen-feddianwyr	63.0	71.1	51.4	67.8
Aelwydydd mewn llety a rentir oddi wrth yr Awdurdod Lleol neu Landlord Cymdeithasol Cofrestredig	19.9	13.7	32.7	16.5
Aelwydydd mewn llety a rentir oddi wrth landlord preifat, asiantaeth osod neu ffynonellau eraill	17.1	15.1	16.0	15.7
Aelwydydd sy'n orlawn	4.7	4.3	7.7	5.2
Aelwydydd heb wres canolog	1.0	1.3	1.7	2.3
Aelwydydd gyda phlant dibynnol	31.4	30.1	31.1	28.2
Aelwydydd sy'n aelwydydd â rhiant unigol gyda phlant dibynnol	11.7	9.0	11.6	7.5
Aelwydydd sy'n aelwydydd un pensïynwr	13.9	13.2	13.1	13.7
Cyflogaeth				
Personau o oedran gweithio sy'n economaidd weithgar	53.9	63.2	58.1	65.8
Personau economaidd weithgar (ac eithrio myfyrwyr) sydd yn y categori di-waith yn ôl diffiniad yr ILO	10.3	4.7	11.8	4.3
Aelwydydd â phlant dibynnol sydd heb oedolyn mewn cyflogaeth	9.9	6.0	13.6	4.6
Iechyd				
Aelwydydd ag un person, neu fwy, sydd â salwch hirdymor cyfyngus	36.2	32.9	35.4	30.4
Personau sy'n dweud nad ydynt yn iach	29.9	25.5	27.3	22.2
Personau sy'n darparu gofal di-dâl	12.7	12.6	11.7	12.1
Pobl sy'n dweud eu bod yn y categori 'personau â salwch hir-dymor cyfyngus'	30.7	25.8	26.9	22.7
Addysg				
Personau sy'n cyflawni cymwysterau cyfwerth â 5 TGAU graddau A*-	64.8	65.2	54.3	69.0
Personau sy'n cyflawni cymwysterau cyfwerth â 5 TGAU graddau A*- C gan gynnwys Saesneg/Cymraeg a Mathemateg	33.1	43.9	32.6	50.6
Personau 16 oed neu drosodd heb unrhyw gymwysterau	43.2	31.8	37.1	25.9
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 1	15.6	14.1	15.4	13.3
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 2	14.9	15.6	15.1	15.7
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â Phrentisiaeth	2.8	3.5	3.3	3.9
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 3	9.0	11.4	10.0	12.3
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 4 ac uwch	10.1	19.6	14.2	24.5
Personau 16 oed neu drosodd nad yw eu lefelau cymhwyster yn	4.5	4.0	4.8	4.3
Plant sy'n gymwys i gael prydau ysgol am ddim	32.0	19.6	29.2	15.2

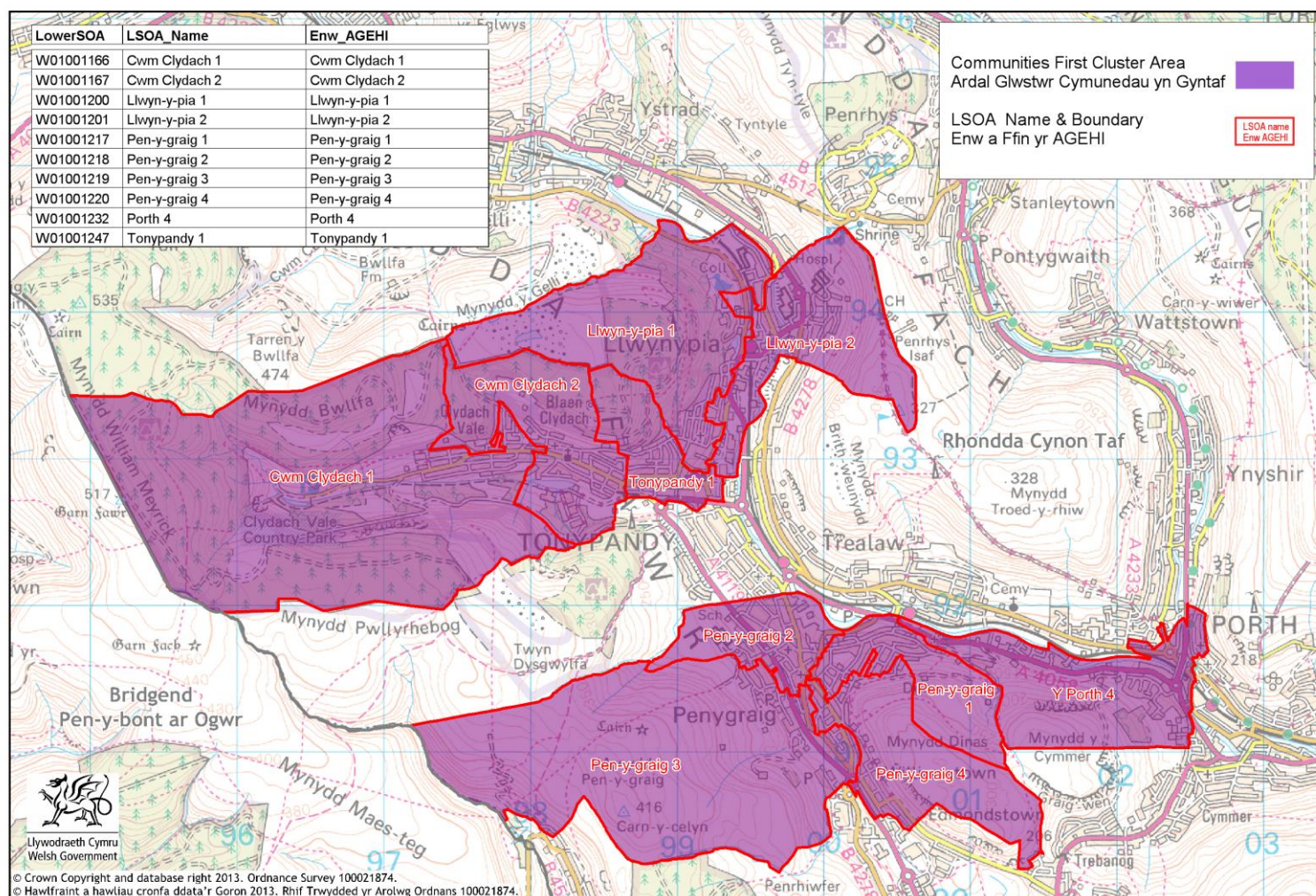
Ffynhonnell: Cyfrifiad 2011, CYBLD

Ardal Cymunedau yn Gyntaf Rhondda Cynon Taf: Rhondda Ganol

Nifer/Canran

	Ardal Cymunedau yn Gyntaf		Rhondda Cynon Taf		Pob Ardal Cymunedau yn Gyntaf		Cymru	
	Nifer	Canran	Nifer	Canran	Nifer	Canran	Nifer	Canran
Ffigurau Poblogaeth Allweddol								
Cyfanswm y boblogaeth	13,700	100	234,400	100	728,900	100	3,063,500	100
Gwrywod	6,700	49	114,600	49	356,700	49	1,504,200	49
Benywod	7,000	51	119,800	51	372,100	51	1,559,200	51
Cyfanswm y personau rhwng 0-15 oed	2,600	19	44,300	19	152,200	21	556,300	18
Cyfanswm y personau rhwng 16-64 oed	8,700	64	150,000	64	465,700	64	1,944,600	63
Cyfanswm y personau 65 oed neu drosodd	2,400	18	40,100	17	110,900	15	562,500	18

Ffynhonnell: Cyfrifiad 2011

232 13-14 Cartographics/Cartograffeg

AGEHI							Yr Amgylchedd Ffisegol	Mynediad i Wasanaethau	Diogelwch Cymunedol
	MALIC	Cyflogaeth	Incwm	Iechyd	Addysg	Tai			
Cwm Clydach 1 (W01001166)	181	153	218	390	177	121	1,872	608	175
Cwm Clydach 2 (W01001167)	480	347	520	595	289	313	1,864	1,315	660
Llwyn-y-pia 1 (W01001200)	300	347	524	99	385	134	530	1,442	428
Llwyn-y-pia 2 (W01001201)	147	73	229	131	208	578	449	1,418	452
Pen-y-graig 1 (W01001217)	247	183	322	183	191	600	1,293	1,598	436
Pen-y-graig 2 (W01001218)	457	347	622	151	545	391	933	1,774	756
Pen-y-graig 3 (W01001219)	121	73	198	53	200	312	563	1,639	544
Pen-y-graig 4 (W01001220)	455	347	482	399	496	445	437	1,526	575
Porth 4 (W01001232)	307	120	419	333	439	713	1,145	1,432	482
Tonypany 1 (W01001247)	481	347	541	498	472	282	762	1,647	475

Ffynhonnell: MALIC 2011

Noder: Safle 1 = Mwyaf difreintiedig, Safle 1896 = Lleiaf difreintiedig.
Print Itelig Trwm = Y 10y cant Mwyaf Difreintiedig

Mae clwstwr Cymunedau yn Gyntaf Rhondda Ganol Rhondda Cynon Taf yn cynnwys rhannau o Gwm Clydach, Llwyn-y-pia, Pen-y-graig, Porth a Thonypandy. Mae'r ardal yn cynnwys deg ardal ystadegol lai gyda chyfanswm poblogaeth o 13,700 o bobl. Caiff Mynegai Amddifadedd Lluosog Cymru (MALIC) ei gynhyrchu ar y lefel ardal fach (AGEHI) hon. Mae'r 1,896 o ardaloedd bach yng Nghymru wedi'u rhestru yn ôl safle, gydag 1 yn cynrychioli'r ardal fwyaf difreintiedig.

Yn unol â MALIC 2011, mae tair ardal fach yn y clwstwr hwn yn y 10 y cant o'r ardaloedd bach mwyaf difreintiedig yng Nghymru: Cwm Clydach 1, Llwyn-y-pia 2 a Phen-y-graig 3 (gweler y map). Yr AGEHI fwyaf difreintiedig yn y clwstwr yw Pen-y-graig 3 (safle 121).

O fewn y clwstwr, mae dwyster yr amddifadedd yn amrywio fesul maes ac AGEHI unigol.

Ar draws y clwstwr, ymddengys mai'r mathau mwyaf amlwg o amddifadedd yw Cyflogaeth ac Iechyd, gyda phum AGEHI yr un yn y 10 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig yng Nghymru ar gyfer y meysydd hynny (mewn print trwm ac italic yn y tabl).

Tai yw'r math mwyaf amlwg nesaf o amddifadedd (gyda dwy AGEHI yn y 10 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig o ran Tai), wedi'i ddilyn gan Addysg a Diogelwch Cymunedol (gydag un AGEHI yr un yn y 10 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig ar gyfer y meysydd hynny).

Heb unrhyw AGEHI yn y clwstwr yn y 10 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig o ran yr Amgylchedd Ffisegol, mae hyn yn cynrychioli math o amddifadedd sy'n llai arwyddocaol i'r clwstwr. Gyda dim ond un AGEHI yn y 60y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig o ran Mynediad i Wasanaethau, mae hyn yn cynrychioli math o amddifadedd sydd hyd yn oed yn llai arwyddocaol i'r clwstwr.

	Nifer/Canran			
	Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Rhondda Cynon Taf	Pob Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Cymru
Dangosyddion Cymunedau Ffyniannus				
Canran y boblogaeth sy'n cael budd-daliadau seiliedig ar incwm	24.0	21.2	30.0	18.2
Canran y plant mewn aelwydydd sy'n cael budd-daliadau seiliedig	..	29.0	..	25.2
Canran y boblogaeth sy'n cael budd-daliadau seiliedig ar gyflogaeth	22.0	17.8	24.0	13.9
Canran y bobl 16-24 oed nad ydynt mewn cyflogaeth nac addysg (NEETS)	..	27.8	..	19.3
Canran y troseddwyd ifanc	3.3	3.1	6.0	3.7
Dangosyddion Cymunedau sy'n Dysgu				
Sgôr pwyntiau cyfartalog yng Nghyfnod Allweddol 2	82	81	80	83
Sgôr pwyntiau cyfartalog yng Nghyfnod Allweddol 3	97	99	96	102
Sgôr pwyntiau cyfartalog yng Nghyfnod Allweddol 4	384	391	338	406
Cyfradd yr absenoldebau mewn ysgolion cynradd	8.6	8.3	8.5	7.4
Cyfradd yr absenoldebau mewn ysgolion uwchradd	10.6	9.7	11.2	8.8
Canran y sawl sy'n 18-19 oed nad ydynt yn symud ymlaen i addysg uwch	82	73	85	68
Dangosyddion Cymunedau Iach				
Canran y genedigaethau byw lle y mae'r pwysau geni yn isel	7.3	6.5	7.1	5.7
Cyfradd mynychder achosion o ganser (nifer fesul 100,000)	586.2	585.0	626.7	574.9
Canran y boblogaeth sy'n ordew	..	25.3	..	21.9
Disgwyliad oes cyfartalog ar gyfer gwrywod (nifer y blynyddoedd)	75.6	76.2	74.1	77.6
Disgwyliad oes cyfartalog ar gyfer benywod (nifer y blynyddoedd)	79.4	80.6	78.9	81.8

Ffynhonnell: MALIC 2011, Dadansoddiad Dangosyddion MALIC, Arolwg Iechyd Cymru, Arolwg Blynyddol o'r Boblogaeth

	Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Rhondda Cynon Taf	Pob Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Cymru
Nodweddion Demograffig				
Personau 16 oed neu drosodd sy'n sengl (erioed wedi priodi nac wedi'u cofrestru mewn partneriaeth sifil o'r un rhyw)	35.6	33.9	39.1	33.5
Personau 16 oed neu drosodd sy'n briod, wedi ailbriodi neu sydd mewn partneriaeth sifil o'r un rhyw	43.3	46.1	38.8	46.7
Personau 16 oed neu drosodd sydd wedi gwahanu, wedi cael ysgariad neu a oedd, yn flaenorol, mewn partneriaeth sifil sydd bellach wedi'i diddymu'n gyfreithiol	11.9	11.9	14.2	11.8
Personau 16 oed neu drosodd sy'n weddw neu sy'n bartner sy'n fyw o bartneriaeth sifil o'r un rhyw	9.1	8.1	7.9	7.9
Personau sy'n dweud eu bod o Gefndir Ethnig Lleiafrifol	2.3	2.6	6.4	4.4
Personau sydd, o ran crefydd, yn dweud eu bod yn Gristnogion	42.1	50.5	48.8	57.6
Personau sydd, o ran crefydd, yn dweud eu bod yn rhywbeth heb law am Gristnogion	0.9	1.3	3.8	2.7
Personau sydd, o ran crefydd, yn dweud 'dim crefydd'	48.4	40.8	39.4	32.1
Personau na nododd eu crefydd	8.5	7.4	8.0	7.6
Personau 3 oed neu drosodd sy'n siarad Cymraeg	9.4	12.3	11.8	19.0
Personau sy'n siarad Cymraeg neu Saesneg fel prif iaith	98.7	98.6	95.9	97.1
Personau nad ydynt yn siarad Cymraeg neu Saesneg fel prif iaith sy'n gallu siarad Saesneg	1.3	1.3	3.9	2.7
Personau nad ydynt yn siarad Cymraeg neu Saesneg fel prif iaith nad ydynt yn gallu siarad Saesneg	0.0	0.0	0.2	0.1
Nodweddion Aelwydydd				
Aelwydydd heb geir na faniau	31.9	27.1	37.1	22.9
Aelwydydd mewn llety sy'n eiddo i berchen-feddianwyr	69.4	71.1	51.4	67.8
Aelwydydd mewn llety a rentir oddi wrth yr Awdurdod Lleol neu Landlord Cymdeithasol Cofrestredig	13.0	13.7	32.7	16.5
Aelwydydd mewn llety a rentir oddi wrth landlord preifat, asiantaeth osod neu ffynonellau eraill	17.6	15.1	16.0	15.7
Aelwydydd sy'n orlawn	5.0	4.3	7.7	5.2
Aelwydydd heb wres canolog	1.9	1.3	1.7	2.3
Aelwydydd gyda phlant dibynnol	29.6	30.1	31.1	28.2
Aelwydydd sy'n aelwydydd â rhiant unigol gyda phlant dibynnol	9.3	9.0	11.6	7.5
Aelwydydd sy'n aelwydydd un pensïynwr	15.3	13.2	13.1	13.7
Cyflogaeth				
Personau o oedran gweithio sy'n economaidd weithgar	58.2	63.2	58.1	65.8
Personau economaidd weithgar (ac eithrio myfyrwyr) sydd yn y categori di-waith yn ôl diffiniad yr ILO	9.3	4.7	11.8	4.3
Aelwydydd â phlant dibynnol sydd heb oedolyn mewn cyflogaeth	15.5	6.0	13.6	4.6
Iechyd				
Aelwydydd ag un person, neu fwy, sydd â salwch hirdymor cyfyngus	37.3	32.9	35.4	30.4
Personau sy'n dweud nad ydynt yn iach	29.2	25.5	27.3	22.2
Personau sy'n darparu gofal di-dâl	12.9	12.6	11.7	12.1
Pobl sy'n dweud eu bod yn y categori 'personau â salwch hir-dymor cyfyngus'	29.1	25.8	26.9	22.7
Addysg				
Personau sy'n cyflawni cymwysterau cyfwerth â 5 TGAU graddau A*-	65.0	65.2	54.3	69.0
Personau sy'n cyflawni cymwysterau cyfwerth â 5 TGAU graddau A*- C gan gynnwys Saesneg/Cymraeg a Mathemateg	32.4	43.9	32.6	50.6
Personau 16 oed neu drosodd heb unrhyw gymwysterau	39.3	31.8	37.1	25.9
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 1	15.0	14.1	15.4	13.3
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 2	15.2	15.6	15.1	15.7
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â Phrentisiaeth	3.1	3.5	3.3	3.9
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 3	10.1	11.4	10.0	12.3
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 4 ac uwch	12.9	19.6	14.2	24.5
Personau 16 oed neu drosodd nad yw eu lefelau cymhwyster yn	4.4	4.0	4.8	4.3
Plant sy'n gymwys i gael prydau ysgol am ddim	20.0	19.6	29.2	15.2

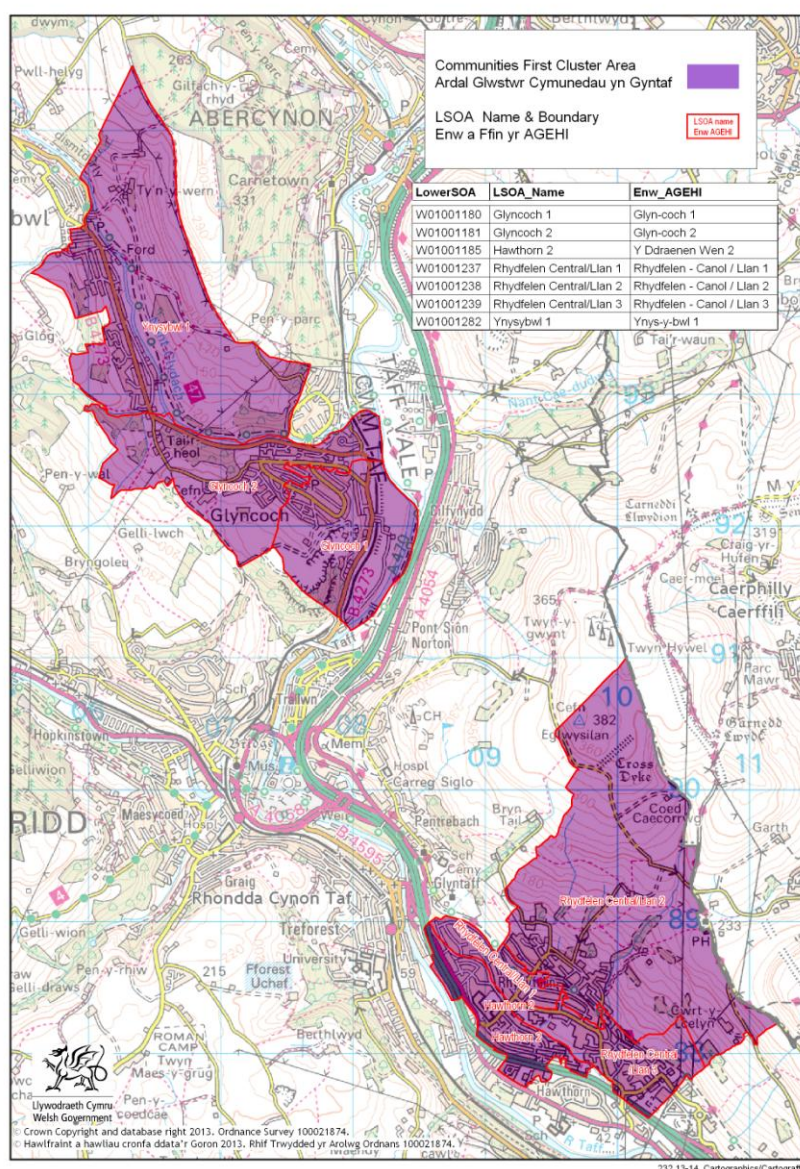
Ffynhonnell: Cyfrifiad 2011, CYBLD

Ardal Cymunedau yn Gyntaf Rhondda Cynon Taf: Pontypridd

Nifer/Canran

	Ardal Cymunedau yn Gyntaf		Rhondda Cynon Taf		Pob Ardal Cymunedau yn Gyntaf		Cymru	
	Nifer	Canran	Nifer	Canran	Nifer	Canran	Nifer	Canran
Ffigurau Poblogaeth Allweddol								
Cyfanswm y boblogaeth	11,000	100	234,400	100	728,900	100	3,063,500	100
Gwrywod	5,300	48	114,600	49	356,700	49	1,504,200	49
Benywod	5,700	52	119,800	51	372,100	51	1,559,200	51
Cyfanswm y personau rhwng 0-15 oed	2,300	21	44,300	19	152,200	21	556,300	18
Cyfanswm y personau rhwng 16-64 oed	7,000	64	150,000	64	465,700	64	1,944,600	63
Cyfanswm y personau 65 oed neu drosodd	1,700	16	40,100	17	110,900	15	562,500	18

Ffynhonnell: Cyfrifiad 2011

AGEHI							Safle		
	MALIC	Cyflogaeth	Incwm	Iechyd	Addysg	Tai	Yr Amgylchedd Ffisegol	Mynediad i Wasanaethau	Diogelwch Cymunedol
Glyn-coch 1 (W01001180)	39	73	70	65	2	123	957	1,527	60
Glyn-coch 2 (W01001181)	376	347	589	150	240	806	1,114	1,110	615
Y Ddraenen Wen 2 (W01001185)	358	400	445	409	146	270	298	1,698	587
Canol Rhydfelen/Llan 1	430	400	356	857	153	515	1,086	1,371	674
Canol Rhydfelen/Llan 2	47	120	47	33	30	522	1,109	1,083	115
Canol Rhydfelen/Llan 3	267	253	223	401	181	852	961	1,175	401
Ynysybwll 1 (W01001282)	347	347	405	255	219	423	1,708	1,081	411

Ffynhonnell: MALIC 2011

Noder: Safle 1 = Mwyaf difreintiedig, Safle 1896 = Lleiaf difreintiedig.
Print Italig Trwm = Y 10 y cant Mwyaf Difreintiedig

Mae clwstwr Cymunedau yn Gyntaf Pontypridd Rhondda Cynon Taf yn cynnwys rhannau o Lyn-coch, y Ddraenen Wen, Canol Rhydfelen/Llan 1 ac Ynysybwll. Mae'r ardal yn cynnwys saith ardal ystadegol lai gyda chyfanswm poblogaeth o 11,000 o bobl. Caiff Mynegai Amddifadedd Lluosog Cymru (MALIC) ei gynhyrchu ar y lefel ardal fach (AGEHI) hon. Mae'r 1,896 o ardaloedd bach yng Nghymru wedi'u rhestru yn ôl safle, gydag 1 yn cynrychioli'r ardal fwyaf difreintiedig.

Yn ôl MALIC 2011, mae dwy ardal fach yn y clwstwr hwn yn y 10 y cant o'r ardaloedd bach mwyaf difreintiedig yng Nghymru: Glyn-coch 1 and Chanol Rhydfelen 2 (gweler y map). Yr AGEHI fwyaf difreintiedig yn y clwstwr yw Glyn-coch 1 (safle 39).

O fewn y clwstwr, mae dwyster yr amddifadedd yn amrywio fesul maes ac AGEHI unigol.

Ar draws y clwstwr, ymddengys mai'r math mwyaf amlwg o amddifadedd yw Addysg, gyda phum AGEHI yn y 10 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig yng Nghymru o ran Addysg (mewn print trwm ac italic yn y tabl).

Cyflogaeth, Incwm, Iechyd a Diogelwch Cymunedol yw'r mathau mwyaf amlwg nesaf o amddifadedd (gyda dwy AGEHI yr un yn y 10 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig ar gyfer y meysydd hynny), wedi'u dilyn gan Dai (gydag un AGEHI yn y 10 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig o ran Tai).

Heb unrhyw AGEHI yn y clwstwr yn y 10 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig o ran yr Amgylchedd Ffisegol, mae hyn yn cynrychioli math o amddifadedd sy'n llai arwyddocaol i'r clwstwr. Heb unrhyw AGEHI yn y 50 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig o ran Mynediad i Wasanaethau, mae hyn yn cynrychioli math o amddifadedd sydd hyd yn oed yn llai arwyddocaol i'r clwstwr.

<i>Nifer/Canran</i>				
	Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Rhondda Cynon Taf	Pob Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Cymru
Dangosyddion Cymunedau Ffyniannus				
Canran y boblogaeth sy'n cael budd-daliadau seiliedig ar incwm	30.0	21.2	30.0	18.2
Canran y plant mewn aelwydydd sy'n cael budd-daliadau seiliedig	..	29.0	..	25.2
Canran y boblogaeth sy'n cael budd-daliadau seiliedig ar gyflogaeth	23.0	17.8	24.0	13.9
Canran y bobl 16-24 oed nad ydynt mewn cyflogaeth nac addysg (NEETS)	..	27.8	..	19.3
Canran y troseddwyd ifanc	4.1	3.1	6.0	3.7
Dangosyddion Cymunedau sy'n Dysgu				
Sgôr pwyntiau cyfartalog yng Nghyfnod Allweddol 2	78	81	80	83
Sgôr pwyntiau cyfartalog yng Nghyfnod Allweddol 3	92	99	96	102
Sgôr pwyntiau cyfartalog yng Nghyfnod Allweddol 4	319	391	338	406
Cyfradd yr absenoldebau mewn ysgolion cynradd	9.2	8.3	8.5	7.4
Cyfradd yr absenoldebau mewn ysgolion uwchradd	11.4	9.7	11.2	8.8
Canran y sawl sy'n 18-19 oed nad ydynt yn symud ymlaen i addysg uwch	86	73	85	68
Dangosyddion Cymunedau Iach				
Canran y genedigaethau byw lle y mae'r pwysau geni yn isel	7.6	6.5	7.1	5.7
Cyfradd mynychder achosion o ganser (nifer fesul 100,000)	636.4	585.0	626.7	574.9
Canran y boblogaeth sy'n ordev	..	25.3	..	21.9
Disgwyliad oes cyfartalog ar gyfer gwrywod (nifer y blynyddoedd)	70.6	76.2	74.1	77.6
Disgwyliad oes cyfartalog ar gyfer benywod (nifer y blynyddoedd)	80.8	80.6	78.9	81.8

Ffynhonnell: MALIC 2011, Dadansoddiad Dangosyddion MALIC, Arolwg Iechyd Cymru, Arolwg Blynyddol o'r Boblogaeth

	Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Rhondda Cynon Taf	Pob Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Cymru
Nodweddion Demograffig				
Personau 16 oed neu drosodd sy'n sengl (erioed wedi priodi nac wedi'u cofrestru mewn partneriaeth sifil o'r un rhyw)	36.7	33.9	39.1	33.5
Personau 16 oed neu drosodd sy'n briod, wedi ailbriodi neu sydd mewn partneriaeth sifil o'r un rhyw	40.5	46.1	38.8	46.7
Personau 16 oed neu drosodd sydd wedi gwahanu, wedi cael ysgariad neu a oedd, yn flaenorol, mewn partneriaeth sifil sydd bellach wedi'i diddymu'n gyfreithiol	14.5	11.9	14.2	11.8
Personau 16 oed neu drosodd sy'n weddw neu sy'n bartner sy'n fyw o bartneriaeth sifil o'r un rhyw	8.3	8.1	7.9	7.9
Personau sy'n dweud eu bod o Gefndir Ethnig Lleiafrifol	2.2	2.6	6.4	4.4
Personau sydd, o ran crefydd, yn dweud eu bod yn Gristnogion	42.9	50.5	48.8	57.6
Personau sydd, o ran crefydd, yn dweud eu bod yn rhywbeth heblaw am Gristnogion	1.1	1.3	3.8	2.7
Personau sydd, o ran crefydd, yn dweud 'dim crefydd'	48.4	40.8	39.4	32.1
Personau na nododd eu crefydd	7.6	7.4	8.0	7.6
Personau 3 oed neu drosodd sy'n siarad Cymraeg	11.9	12.3	11.8	19.0
Personau sy'n siarad Cymraeg neu Saesneg fel prif iaith	98.6	98.6	95.9	97.1
Personau nad ydynt yn siarad Cymraeg neu Saesneg fel prif iaith sy'n gallu siarad Saesneg	1.3	1.3	3.9	2.7
Personau nad ydynt yn siarad Cymraeg neu Saesneg fel prif iaith nad ydynt yn gallu siarad Saesneg	0.1	0.0	0.2	0.1
Nodweddion Aelwydydd				
Aelwydydd heb geir na faniau	38.1	27.1	37.1	22.9
Aelwydydd mewn llety sy'n eiddo i berchen-feddianwyr	53.5	71.1	51.4	67.8
Aelwydydd mewn llety a rentir oddi wrth yr Awdurdod Lleol neu Landlord Cymdeithasol Cofrestredig	35.7	13.7	32.7	16.5
Aelwydydd mewn llety a rentir oddi wrth landlord preifat, asiantaeth osod neu ffynonellau eraill	10.7	15.1	16.0	15.7
Aelwydydd sy'n orlawn	8.0	4.3	7.7	5.2
Aelwydydd heb wres canolog	0.8	1.3	1.7	2.3
Aelwydydd gyda phlant dibynnol	31.4	30.1	31.1	28.2
Aelwydydd sy'n aelwydydd â rhiant unigol gyda phlant dibynnol	12.4	9.0	11.6	7.5
Aelwydydd sy'n aelwydydd un pensynwr	14.3	13.2	13.1	13.7
Cyflogaeth				
Personau o oedran gweithio sy'n economaidd weithgar	57.4	63.2	58.1	65.8
Personau economaidd weithgar (ac eithrio myfyrwyr) sydd yn y categori di-waith yn ôl diffiniad yr ILO	11.5	4.7	11.8	4.3
Aelwydydd â phlant dibynnol sydd heb oedolyn mewn cyflogaeth	12.3	6.0	13.6	4.6
Iechyd				
Aelwydydd ag un person, neu fwy, sydd â salwch hirdymor cyfyngus	37.8	32.9	35.4	30.4
Personau sy'n dweud nad ydynt yn iach	29.4	25.5	27.3	22.2
Personau sy'n darparu gofal di-dâl	11.9	12.6	11.7	12.1
Pobl sy'n dweud eu bod yn y categori 'personau â salwch hir-dymor cyfyngus'	28.4	25.8	26.9	22.7
Addysg				
Personau sy'n cyflawni cymwysterau cyfwerth â 5 TGAU graddau A*-Personau sy'n cyflawni cymwysterau cyfwerth â 5 TGAU graddau A*-C gan gynnwys Saesneg/Cymraeg a Mathemateg	43.4	65.2	54.3	69.0
Personau 16 oed neu drosodd heb unrhyw gymwysterau	28.2	43.9	32.6	50.6
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 1	41.3	31.8	37.1	25.9
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 1	16.1	14.1	15.4	13.3
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 2	14.5	15.6	15.1	15.7
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â Phrentisiaeth	3.0	3.5	3.3	3.9
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 3	9.5	11.4	10.0	12.3
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 4 ac uwch	11.6	19.6	14.2	24.5
Personau 16 oed neu drosodd nad yw eu lefelau cymhwyster yn	4.0	4.0	4.8	4.3
Plant sy'n gymwys i gael prydau ysgol am ddim	28.4	19.6	29.2	15.2

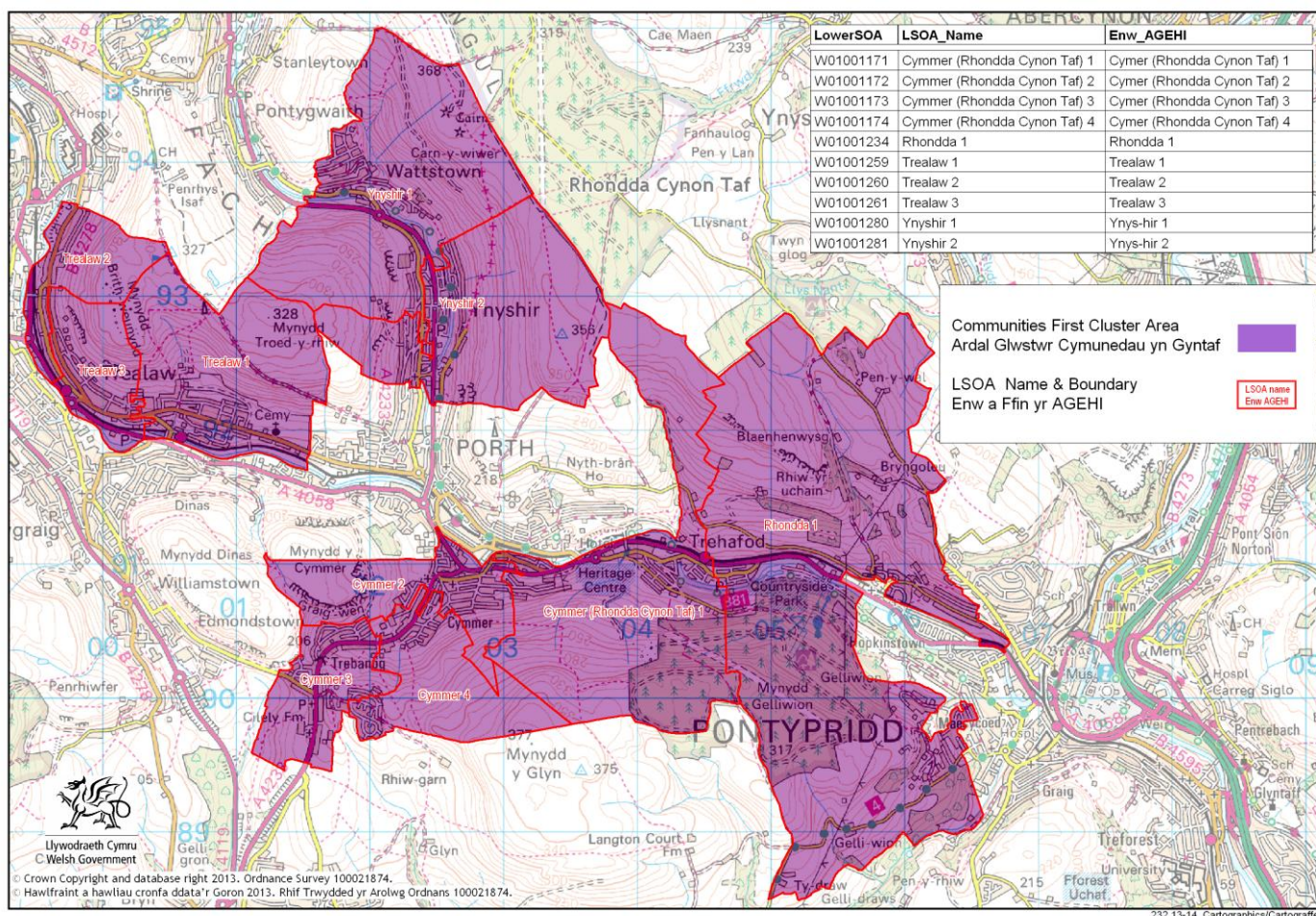
Ffynhonnell: Cyfrifiad 2011, CYBLD

Ardal Cymunedau yn Gyntaf Rhondda Cynon Taf: Porth

Nifer/Canran

	Ardal Cymunedau yn Gyntaf		Rhondda Cynon Taf		Pob Ardal Cymunedau yn Gyntaf		Cymru	
	Nifer	Canran	Nifer	Canran	Nifer	Canran	Nifer	Canran
Ffigurau Poblogaeth Allweddol								
Cyfanswm y boblogaeth	14,300	100	234,400	100	728,900	100	3,063,500	100
Gwrywod	7,000	49	114,600	49	356,700	49	1,504,200	49
Benywod	7,400	51	119,800	51	372,100	51	1,559,200	51
Cyfanswm y personau rhwng 0-15 oed	2,600	18	44,300	19	152,200	21	556,300	18
Cyfanswm y personau rhwng 16-64 oed	9,100	64	150,000	64	465,700	64	1,944,600	63
Cyfanswm y personau 65 oed neu drosodd	2,600	18	40,100	17	110,900	15	562,500	18

Ffynhonnell: Cyfrifiad 2011

AGEHI							Yr Amgylchedd Ffisegol	Mynediad i Wasanaethau	Diogelwch Cymunedol
	MALIC	Cyflogaeth	Incwm	Iechyd	Addysg	Tai			
Y Cymer (Rhondda Cynon Taf) 1 (W01001171)	859	655	933	892	744	1,082	427	1,056	762
Y Cymer (Rhondda Cynon Taf) 2 (W01001172)	831	456	725	842	910	1,071	1,557	1,484	818
Y Cymer (Rhondda Cynon Taf) 3 (W01001173)	86	59	144	91	50	567	1,479	1,252	246
Y Cymer (Rhondda Cynon Taf) 4 (W01001174)	70	40	79	202	41	378	1,768	1,198	329
Rhondda 1 (W01001234)	795	861	1,072	236	1,158	764	468	673	1,378
Trealaw 1 (W01001259)	659	347	666	907	555	631	1,828	1,155	903
Trealaw 2 (W01001260)	81	27	119	154	128	267	997	1,409	286
Trealaw 3 (W01001261)	240	153	265	324	309	199	1,576	1,618	230
Ynys-hir 1 (W01001280)	72	49	167	81	75	300	363	881	278
Ynys-hir 2 (W01001281)	577	456	562	763	550	304	423	1,500	680

Ffynhonnell: MALIC 2011

Noder: Safle 1 = Mwyaf difreintiedig, Safle 1896 = Lleiaf difreintiedig.
Print Italg Trwm = Y 10 y cant Mwyaf Difreintiedig

Mae clwstwr Cymunedau yn Gyntaf Porth Rhondda Cynon Taf yn cynnwys rhannau o'r Cymer, Rhondda, Treallaw ac Ynys-hir. Mae'r ardal yn cynnwys deg ardal ystadegol lai gyda chyfanswm poblogaeth o 14,300 o bobl. Caiff Mynegai Amddifadedd Lluosog Cymru (MALIC) ei gynhyrchu ar y lefel ardal fach (AGEHI) hon. Mae'r 1,896 o ardaloedd bach yng Nghymru wedi'u rhestru yn ôl safle, gydag 1 yn cynrychioli'r ardal fwyaf difreintiedig.

Yn ôl MALIC 2011, mae pedair ardal fach yn y clwstwr hwn yn y 10 y cant o'r ardaloedd bach mwyaf difreintiedig yng Nghymru: Y Cymer 3, y Cymer 4, Treallaw 2 ac Ynys-hir 1 (gweler y map). Yr AGEHI fwyaf difreintiedig yn y clwstwr yw'r Cymer 4 (safle 70).

O fewn y clwstwr, mae dwyster yr amddifadedd yn amrywio fesul maes ac AGEHI unigol.

Ar draws y clwstwr, ymddengys mai'r mathau mwyaf amlwg o amddifadedd yw Cyflogaeth, Incwm ac Addysg, gyda phedair AGEHI yr un yn y 10 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig yng Nghymru o ran Addysg (mewn print trwm ac italig yn y tabl).

Iechyd yw'r mathau mwyaf amlwg nesaf o amddifadedd (gyda thair AGEHI yn y 10 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig o ran Iechyd).

Heb unrhyw AGEHI yn y clwstwr yn y 10 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig o ran Tai, yr Amgylchedd Ffisegol a Diogelwch Cymunedol, mae'r rhain yn cynrychioli mathau o amddifadedd sy'n llai arwyddocaol i'r clwstwr. Gyda dim ond un AGEHI yn y 40 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig o ran Mynediad i Wasanaethau, mae hyn yn cynrychioli math o amddifadedd sydd hyd yn oed yn llai arwyddocaol i'r clwstwr.

	Nifer/Canran			
	Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Rhondda Cynon Taf	Pob Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Cymru
Dangosyddion Cymunedau Ffyniannus				
Canran y boblogaeth sy'n cael budd-daliadau seiliedig ar incwm	25.0	21.2	30.0	18.2
Canran y plant mewn aelwydydd sy'n cael budd-daliadau seiliedig	..	29.0	..	25.2
Canran y boblogaeth sy'n cael budd-daliadau seiliedig ar gyflogaeth	23.0	17.8	24.0	13.9
Canran y bobl 16-24 oed nad ydynt mewn cyflogaeth nac addysg (NEETS)	..	27.8	..	19.3
Canran y troseddwyd ifanc	4.9	3.1	6.0	3.7
Dangosyddion Cymunedau sy'n Dysgu				
Sgôr pwyntiau cyfartalog yng Nghyfnod Allweddol 2	81	81	80	83
Sgôr pwyntiau cyfartalog yng Nghyfnod Allweddol 3	94	99	96	102
Sgôr pwyntiau cyfartalog yng Nghyfnod Allweddol 4	414	391	338	406
Cyfradd yr absenoldebau mewn ysgolion cynradd	8.8	8.3	8.5	7.4
Cyfradd yr absenoldebau mewn ysgolion uwchradd	10.6	9.7	11.2	8.8
Canran y sawl sy'n 18-19 oed nad ydynt yn symud ymlaen i addysg uwch	80	73	85	68
Dangosyddion Cymunedau Iach				
Canran y genedigaethau byw lle y mae'r pwysau geni yn isel	7.1	6.5	7.1	5.7
Cyfradd mynychder achosion o ganser (nifer fesul 100,000)	559.0	585.0	626.7	574.9
Canran y boblogaeth sy'n ordew	..	25.3	..	21.9
Disgwyliad oes cyfartalog ar gyfer gwrywod (nifer y blynyddoedd)	74.5	76.2	74.1	77.6
Disgwyliad oes cyfartalog ar gyfer benywod (nifer y blynyddoedd)	79.0	80.6	78.9	81.8

Ffynhonnell: MALIC 2011, Dadansoddiad Dangosyddion MALIC, Arolwg Iechyd Cymru, Arolwg Blynyddol o'r Boblogaeth

	Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Rhondda Cynon Taf	Pob Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Cymru
Nodweddion Demograffig				
Personau 16 oed neu drosodd sy'n sengl (erioed wedi priodi nac wedi'u cofrestru mewn partneriaeth sifil o'r un rhyw)	35.4	33.9	39.1	33.5
Personau 16 oed neu drosodd sy'n briod, wedi ailbriodi neu sydd mewn partneriaeth sifil o'r un rhyw	43.1	46.1	38.8	46.7
Personau 16 oed neu drosodd sydd wedi gwahanu, wedi cael ysgariad neu a oedd, yn flaenorol, mewn partneriaeth sifil sydd bellach wedi'i diddymu'n gyfreithiol	12.9	11.9	14.2	11.8
Personau 16 oed neu drosodd sy'n weddw neu sy'n bartner sy'n fyw o bartneriaeth sifil o'r un rhyw	8.6	8.1	7.9	7.9
Personau sy'n dweud eu bod o Gefndir Ethnig Lleiafrifol	2.1	2.6	6.4	4.4
Personau sydd, o ran crefydd, yn dweud eu bod yn Gristnogion	45.2	50.5	48.8	57.6
Personau sydd, o ran crefydd, yn dweud eu bod yn rhywbeth heblaw am Gristnogion	1.2	1.3	3.8	2.7
Personau sydd, o ran crefydd, yn dweud 'dim crefydd'	45.7	40.8	39.4	32.1
Personau na nododd eu crefydd	8.0	7.4	8.0	7.6
Personau 3 oed neu drosodd sy'n siarad Cymraeg	10.0	12.3	11.8	19.0
Personau sy'n siarad Cymraeg neu Saesneg fel prif iaith	99.0	98.6	95.9	97.1
Personau nad ydynt yn siarad Cymraeg neu Saesneg fel prif iaith sy'n gallu siarad Saesneg	0.9	1.3	3.9	2.7
Personau nad ydynt yn siarad Cymraeg neu Saesneg fel prif iaith nad ydynt yn gallu siarad Saesneg	0.1	0.0	0.2	0.1
Nodweddion Aelwydydd				
Aelwydydd heb geir na faniau	31.9	27.1	37.1	22.9
Aelwydydd mewn llety sy'n eiddo i berchen-feddianwyr	69.6	71.1	51.4	67.8
Aelwydydd mewn llety a rentir oddi wrth yr Awdurdod Lleol neu Landlord Cymdeithasol Cofrestredig	13.4	13.7	32.7	16.5
Aelwydydd mewn llety a rentir oddi wrth landlord preifat, asiantaeth osod neu ffynonellau eraill	17.0	15.1	16.0	15.7
Aelwydydd sy'n orlawn	4.5	4.3	7.7	5.2
Aelwydydd heb wres canolog	1.9	1.3	1.7	2.3
Aelwydydd gyda phlant dibynnol	28.9	30.1	31.1	28.2
Aelwydydd sy'n aelwydydd â rhiant unigol gyda phlant dibynnol	9.4	9.0	11.6	7.5
Aelwydydd sy'n aelwydydd un pensïynwr	14.3	13.2	13.1	13.7
Cyflogaeth				
Personau o oedran gweithio sy'n economaidd weithgar	57.5	63.2	58.1	65.8
Personau economaidd weithgar (ac eithrio myfyrwyr) sydd yn y categori di-waith yn ôl diffiniad yr ILO	9.5	4.7	11.8	4.3
Aelwydydd â phlant dibynnol sydd heb oedolyn mewn cyflogaeth	17.0	6.0	13.6	4.6
Iechyd				
Aelwydydd ag un person, neu fwy, sydd â salwch hirdymor cyfyngus	36.2	32.9	35.4	30.4
Personau sy'n dweud nad ydynt yn iach	29.2	25.5	27.3	22.2
Personau sy'n darparu gofal di-dâl	13.0	12.6	11.7	12.1
Pobl sy'n dweud eu bod yn y categori 'personau â salwch hir-dymor cyfyngus'	29.4	25.8	26.9	22.7
Addysg				
Personau sy'n cyflawni cymwysterau cyfwerth â 5 TGAU graddau A*-	59.9	65.2	54.3	69.0
Personau sy'n cyflawni cymwysterau cyfwerth â 5 TGAU graddau A*- C gan gynnwys Saesneg/Cymraeg a Mathemateg	36.2	43.9	32.6	50.6
Personau 16 oed neu drosodd heb unrhyw gymwysterau	38.9	31.8	37.1	25.9
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 1	14.5	14.1	15.4	13.3
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 2	15.7	15.6	15.1	15.7
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â Phrentisiaeth	3.0	3.5	3.3	3.9
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 3	10.7	11.4	10.0	12.3
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 4 ac uwch	13.2	19.6	14.2	24.5
Personau 16 oed neu drosodd nad yw eu lefelau cymhwyster yn	3.9	4.0	4.8	4.3
Plant sy'n gymwys i gael prydau ysgol am ddim	24.6	19.6	29.2	15.2

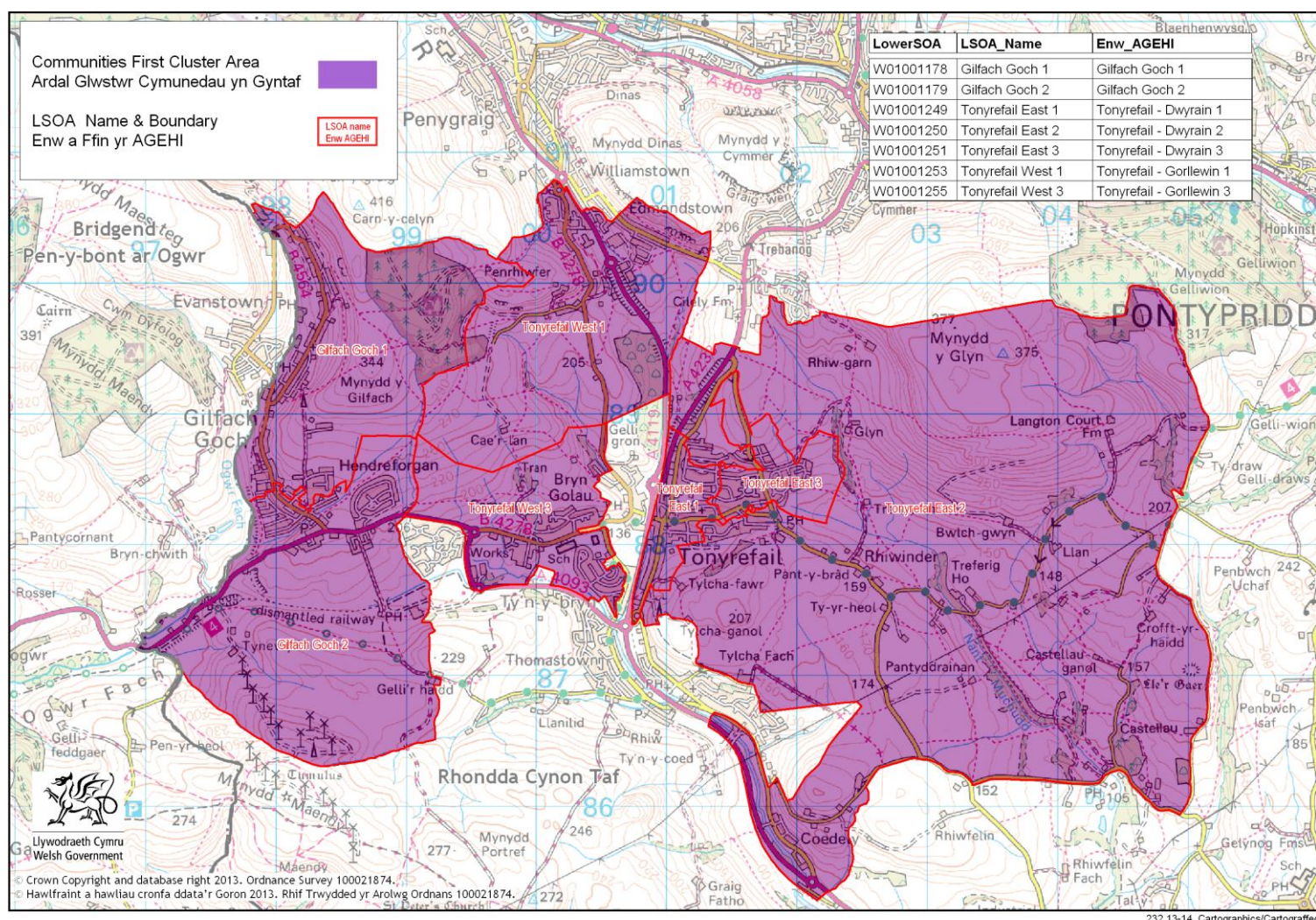
Ffynhonnell: Cyfrifiad 2011, CYBLD

Ardal Cymunedau yn Gyntaf Rhondda Cynon Taf: Gorllewin Taf

Nifer/Canran

	Ardal Cymunedau yn Gyntaf		Rhondda Cynon Taf		Pob Ardal Cymunedau yn Gyntaf		Cymru	
	Nifer	Canran	Nifer	Canran	Nifer	Canran	Nifer	Canran
Ffigurau Poblogaeth Allweddol								
Cyfanswm y boblogaeth	10,900	100	234,400	100	728,900	100	3,063,500	100
Gwrywod	5,200	48	114,600	49	356,700	49	1,504,200	49
Benywod	5,600	52	119,800	51	372,100	51	1,559,200	51
Cyfanswm y personau rhwng 0-15 oed	2,100	20	44,300	19	152,200	21	556,300	18
Cyfanswm y personau rhwng 16-64 oed	6,900	63	150,000	64	465,700	64	1,944,600	63
Cyfanswm y personau 65 oed neu drosodd	1,800	17	40,100	17	110,900	15	562,500	18

Ffynhonnell: Cyfrifiad 2011

AGEHI							Yr Amgylchedd Ffisegol	Mynediad i Wasanaethau	Diogelwch Cymunedol
	MALIC	Cyflogaeth	Incwm	Iechyd	Addysg	Tai			
Y Gilfach-goch 1 (W01001178)	448	456	575	222	274	950	1,861	711	731
Y Gilfach-goch 2 (W01001179)	98	73	174	73	54	706	1,817	955	563
Dwyrain Tonyrefail 1 (W01001249)	467	253	746	356	372	623	1,655	1,820	188
Dwyrain Tonyrefail 2 (W01001250)	539	522	838	335	636	856	1,626	191	855
Dwyrain Tonyrefail 3 (W01001251)	66	40	111	63	65	746	1,832	764	172
Gorllewin Tonyrefail 1 (W01001253)	285	347	542	138	238	310	409	614	837
Gorllewin Tonyrefail 3 (W01001255)	183	183	316	152	51	585	1,640	1,336	205

Ffynhonnell: MALIC 2011

Noder: Safle 1 = Mwyaf difreintiedig, Safle 1896 = Lleiaf difreintiedig.

Print Italg Trwm = Y 10 y cant Mwyaf Difreintiedig

Mae clwstwr Cymunedau yn Gyntaf Gorllewin Taf Rhondda Cynon Taf yn cynnwys rhannau o'r Gilfach-goch, Dwyrain Tonyrefail a Gorllewin Tonyrefail. Mae'r ardal yn cynnwys saith ardal ystadegol lai gyda chyfanswm poblogaeth o 10,900 o bobl. Caiff Mynegai Amddifadedd Lluosog Cymru (MALIC) ei gynhyrchu ar y lefel ardal fach (AGEHI) hon. Mae'r 1,896 o ardaloedd bach yng Nghymru wedi'u rhestru yn ôl safle, gydag 1 yn cynrychioli'r ardal fwyaf difreintiedig.

Yn unol â MALIC 2011, mae tair ardal fach yn y clwstwr hwn yn y 10 y cant o'r ardaloedd bach mwyaf difreintiedig yng Nghymru: Y Gilfach-goch 2, Dwyrain Tonyrefail 3 a Gorllewin Tonyrefail 3 (gweler y map). Yr AGEHI fwyaf difreintiedig yn y clwstwr yw Dwyrain Tonyrefail 3 (safle 66).

O fewn y clwstwr, mae dwyster yr amddifadedd yn amrywio fesul maes ac AGEHI unigol.

Ar draws y clwstwr, ymddengys mai'r math mwyaf amlwg o amddifadedd yw Iechyd, gyda phedair AGEHI yn y 10 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig yng Nghymru o ran Iechyd (mewn print trwm ac italic yn y tabl).

Cyflogaeth ac Addysg yw'r mathau mwyaf amlwg nesaf o amddifadedd (gyda thair AGEHI yr un yn y 10 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig o ran Incwm), wedi'u dilyn gan Incwm a Diogelwch Cymunedol (gyda dwy AGEHI yr un yn y 10 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig ar gyfer y meysydd hynny).

Heb unrhyw AGEHI yn y clwstwr yn y 10 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig o ran Tai a Mynediad i Wasanaethau, mae'r rhain yn cynrychioli mathau o amddifadedd sy'n llai arwyddocaol i'r clwstwr. Gyda dim ond un AGEHI yn yr 80 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig o ran yr Amgylchedd Ffisegol, mae hyn yn cynrychioli math o amddifadedd sydd hyd yn oed yn llai arwyddocaol i'r clwstwr.

	Nifer/Canran			
	Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Rhondda Cynon Taf	Pob Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Cymru
Dangosyddion Cymunedau Ffyniannus				
Canran y boblogaeth sy'n cael budd-daliadau seiliedig ar incwm	25.0	21.2	30.0	18.2
Canran y plant mewn aelwydydd sy'n cael budd-daliadau seiliedig	..	29.0	..	25.2
Canran y boblogaeth sy'n cael budd-daliadau seiliedig ar gyflogaeth	24.0	17.8	24.0	13.9
Canran y bobl 16-24 oed nad ydynt mewn cyflogaeth nac addysg (NEETS)	..	27.8	..	19.3
Canran y troseddwyd ifanc	4.6	3.1	6.0	3.7
Dangosyddion Cymunedau sy'n Dysgu				
Sgôr pwyntiau cyfartalog yng Nghyfnod Allweddol 2	82	81	80	83
Sgôr pwyntiau cyfartalog yng Nghyfnod Allweddol 3	95	99	96	102
Sgôr pwyntiau cyfartalog yng Nghyfnod Allweddol 4	321	391	338	406
Cyfradd yr absenoldebau mewn ysgolion cynradd	8.8	8.3	8.5	7.4
Cyfradd yr absenoldebau mewn ysgolion uwchradd	12.6	9.7	11.2	8.8
Canran y sawl sy'n 18-19 oed nad ydynt yn symud ymlaen i addysg uwch	81	73	85	68
Dangosyddion Cymunedau Iach				
Canran y genedigaethau byw lle y mae'r pwysau geni yn isel	7.2	6.5	7.1	5.7
Cyfradd mynychder achosion o ganser (nifer fesul 100,000)	646.7	585.0	626.7	574.9
Canran y boblogaeth sy'n ordew	..	25.3	..	21.9
Disgwyliad oes cyfartalog ar gyfer gwrywod (nifer y blynyddoedd)	76.1	76.2	74.1	77.6
Disgwyliad oes cyfartalog ar gyfer benywod (nifer y blynyddoedd)	78.7	80.6	78.9	81.8

Ffynhonnell: MALIC 2011, Dadansoddiad Dangosyddion MALIC, Arolwg Iechyd Cymru, Arolwg Blynyddol o'r Boblogaeth

	Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Rhondda Cynon Taf	Pob Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Cymru
Nodweddion Demograffig				
Personau 16 oed neu drosodd sy'n sengl (erioed wedi priodi nac wedi'u cofrestru mewn partneriaeth sifil o'r un rhyw)	34.7	33.9	39.1	33.5
Personau 16 oed neu drosodd sy'n briod, wedi ailbriodi neu sydd mewn partneriaeth sifil o'r un rhyw	43.7	46.1	38.8	46.7
Personau 16 oed neu drosodd sydd wedi gwahanu, wedi cael ysgariad neu a oedd, yn flaenorol, mewn partneriaeth sifil sydd bellach wedi'i diddymu'n gyfreithiol	13.3	11.9	14.2	11.8
Personau 16 oed neu drosodd sy'n weddw neu sy'n bartner sy'n fyw o bartneriaeth sifil o'r un rhyw	8.3	8.1	7.9	7.9
Personau sy'n dweud eu bod o Gefndir Ethnig Lleiafrifol	1.7	2.6	6.4	4.4
Personau sydd, o ran crefydd, yn dweud eu bod yn Gristnogion	42.5	50.5	48.8	57.6
Personau sydd, o ran crefydd, yn dweud eu bod yn rhywbeth heblaw am Gristnogion	1.0	1.3	3.8	2.7
Personau sydd, o ran crefydd, yn dweud 'dim crefydd'	48.0	40.8	39.4	32.1
Personau na nododd eu crefydd	8.5	7.4	8.0	7.6
Personau 3 oed neu drosodd sy'n siarad Cymraeg	10.0	12.3	11.8	19.0
Personau sy'n siarad Cymraeg neu Saesneg fel prif iaith	99.3	98.6	95.9	97.1
Personau nad ydynt yn siarad Cymraeg neu Saesneg fel prif iaith sy'n gallu siarad Saesneg	0.7	1.3	3.9	2.7
Personau nad ydynt yn siarad Cymraeg neu Saesneg fel prif iaith nad ydynt yn gallu siarad Saesneg	0.0	0.0	0.2	0.1
Nodweddion Aelwydydd				
Aelwydydd heb geir na faniau	29.9	27.1	37.1	22.9
Aelwydydd mewn llety sy'n eiddo i berchen-feddianwyr	64.2	71.1	51.4	67.8
Aelwydydd mewn llety a rentir oddi wrth yr Awdurdod Lleol neu Landlord Cymdeithasol Cofrestredig	24.2	13.7	32.7	16.5
Aelwydydd mewn llety a rentir oddi wrth landlord preifat, asiantaeth osod neu ffynonellau eraill	11.7	15.1	16.0	15.7
Aelwydydd sy'n orlawn	3.8	4.3	7.7	5.2
Aelwydydd heb wres canolog	1.1	1.3	1.7	2.3
Aelwydydd gyda phlant dibynnol	31.6	30.1	31.1	28.2
Aelwydydd sy'n aelwydydd â rhiant unigol gyda phlant dibynnol	11.1	9.0	11.6	7.5
Aelwydydd sy'n aelwydydd un pensïynwr	13.4	13.2	13.1	13.7
Cyflogaeth				
Personau o oedran gweithio sy'n economaidd weithgar	56.6	63.2	58.1	65.8
Personau economaidd weithgar (ac eithrio myfyrwyr) sydd yn y categori di-waith yn ôl diffiniad yr ILO	9.5	4.7	11.8	4.3
Aelwydydd â phlant dibynnol sydd heb oedolyn mewn cyflogaeth	11.3	6.0	13.6	4.6
Iechyd				
Aelwydydd ag un person, neu fwy, sydd â salwch hirdymor cyfyngus	36.8	32.9	35.4	30.4
Personau sy'n dweud nad ydynt yn iach	30.2	25.5	27.3	22.2
Personau sy'n darparu gofal di-dâl	12.9	12.6	11.7	12.1
Pobl sy'n dweud eu bod yn y categori 'personau â salwch hir-dymor cyfyngus'	30.6	25.8	26.9	22.7
Addysg				
Personau sy'n cyflawni cymwysterau cyfwerth â 5 TGAU graddau A*-	56.3	65.2	54.3	69.0
Personau sy'n cyflawni cymwysterau cyfwerth â 5 TGAU graddau A*- C gan gynnwys Saesneg/Cymraeg a Mathemateg	32.5	43.9	32.6	50.6
Personau 16 oed neu drosodd heb unrhyw gymwysterau	41.6	31.8	37.1	25.9
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 1	15.5	14.1	15.4	13.3
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 2	14.6	15.6	15.1	15.7
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â Phrentisiaeth	3.1	3.5	3.3	3.9
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 3	8.9	11.4	10.0	12.3
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 4 ac uwch	12.5	19.6	14.2	24.5
Personau 16 oed neu drosodd nad yw eu lefelau cymhwyster yn	3.8	4.0	4.8	4.3
Plant sy'n gymwys i gael prydau ysgol am ddim	26.0	19.6	29.2	15.2

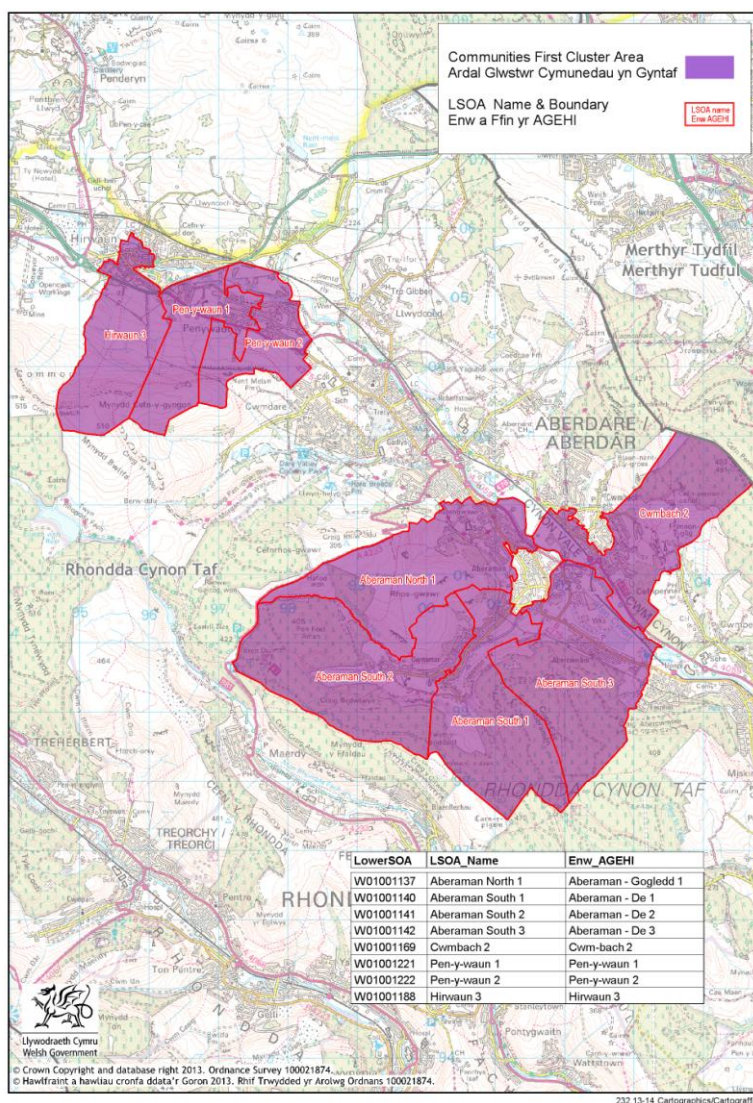
Ffynhonnell: Cyfrifiad 2011, CYBLD

Ardal Cymunedau yn Gyntaf Rhondda Cynon Taf: Cynon Uchaf

Nifer/Canran

	Ardal Cymunedau yn Gyntaf		Rhondda Cynon Taf		Pob Ardal Cymunedau yn Gyntaf		Cymru	
	Nifer	Canran	Nifer	Canran	Nifer	Canran	Nifer	Canran
Ffigurau Poblogaeth Allweddol								
Cyfanswm y boblogaeth	12,900	100	234,400	100	728,900	100	3,063,500	100
Gwrywod	6,300	49	114,600	49	356,700	49	1,504,200	49
Benywod	6,600	51	119,800	51	372,100	51	1,559,200	51
Cyfanswm y personau rhwng 0-15 oed	2,600	21	44,300	19	152,200	21	556,300	18
Cyfanswm y personau rhwng 16-64 oed	8,100	63	150,000	64	465,700	64	1,944,600	63
Cyfanswm y personau 65 oed neu drosodd	2,100	17	40,100	17	110,900	15	562,500	18

Ffynhonnell: Cyfrifiad 2011

Safle

AGEHI	MALIC	Cyflogaeth	Incwm	Iechyd	Addysg	Tai	Yr Amgylchedd Ffisegol	Mynediad i Wasanaethau	Diogelwch Cymunedol
Gogledd Aberaman 1 (W01001137)	327	295	381	115	584	471	1,730	1,148	226
De Aberaman 1 (W01001140)	356	253	304	477	649	422	1,040	653	332
De Aberaman 2 (W01001141)	191	183	328	35	323	442	951	771	548
De Aberaman 3 (W01001142)	144	73	200	116	267	192	1,118	1,435	476
Cwmbach 2 (W01001169)	69	22	160	39	110	674	1,106	1,239	207
Hirwaun 3 (W01001188)	152	40	217	66	434	1,314	1,329	1,755	451
Pen-y-waun 1 (W01001221)	157	97	215	245	143	739	987	732	420
Pen-y-waun 2 (W01001222)	15	27	23	8	15	1,540	1,508	763	129

Ffynhonnell: MALIC 2011

Noder: Safle 1 = Mwyaf difreintiedig, Safle 1896 = Lleiaf difreintiedig.
Print Italig Trwm = Y 10 y cant Mwyaf Difreintiedig

Mae clwstwr Cymunedau yn Gyntaf Cynon Uchaf Rhondda Cynon Taf yn cynnwys rhannau o Ogledd Aberaman, De Aberaman, Cwmbach, Hirwaun a Phen-y-waun. Mae'r ardal yn cynnwys wyth ardal ystadegol lai gyda chyfanswm poblogaeth o 12,900 o bobl. Caiff Mynegai Amddifadedd Lluosog Cymru (MALIC) ei gynhyrchu ar y lefel ardal fach (AGEHI) hon. Mae'r 1,896 o ardaloedd bach yng Nghymru wedi'u rhestru yn ôl safle, gydag 1 yn cynrychioli'r ardal fwyaf difreintiedig.

Yn unol â MALIC 2011, mae pum ardal fach yn y clwstwr hwn yn y 10 y cant o'r ardaloedd bach mwyaf difreintiedig yng Nghymru: De Aberaman 3, Cwmbach 2, Hirwaun 3, Pen-y-waun 1 a Phen-y-wun 2 (gweler y map). Yr AGEHI fwyaf difreintiedig yn y clwstwr yw Pen-y-waun 2 (safle 15).

O fewn y clwstwr, mae dwyster yr amddifadedd yn amrywio fesul maes ac AGEHI unigol.

Ar draws y clwstwr, ymddengys mai'r mathau mwyaf amlwg o amddifadedd yw Cyflogaeth ac Iechyd, gyda chwe AGEHI yr un yn y 10 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig yng Nghymru ar gyfer y meysydd hynny (mewn print trwm ac italig yn y tabl).

Addysg yw'r math mwyaf amlwg nesaf o amddifadedd (gyda thair AGEHI yn y 10 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig o ran Addysg) wedi'i ddilyn gan Incwm (gyda dwy AGEHI yn y 10 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig o ran Incwm).

Heb unrhyw AGEHI yn y clwstwr yn y 10 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig o ran Tai a Mynediad i Wasanaethau, mae'r rhain yn cynrychioli mathau o amddifadedd sy'n llai arwyddocaol i'r clwstwr. Heb unrhyw AGEHI yn y 50 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig o ran yr Amgylchedd Ffisegol, mae hyn yn cynrychioli math o amddifadedd sydd hyd yn oed yn llai arwyddocaol i'r clwstwr.

	Nifer/Canran			
	Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Rhondda Cynon Taf	Pob Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Cymru
Dangosyddion Cymunedau Ffyniannus				
Canran y boblogaeth sy'n cael budd-daliadau seiliedig ar incwm	31.0	21.2	30.0	18.2
Canran y plant mewn aelwydydd sy'n cael budd-daliadau seiliedig	..	29.0	..	25.2
Canran y boblogaeth sy'n cael budd-daliadau seiliedig ar gyflogaeth	28.0	17.8	24.0	13.9
Canran y bobl 16-24 oed nad ydynt mewn cyflogaeth nac addysg (NEETS)	..	27.8	..	19.3
Canran y troseddwyd ifanc	5.1	3.1	6.0	3.7
Dangosyddion Cymunedau sy'n Dysgu				
Sgôr pwyntiau cyfartalog yng Nghyfnod Allweddol 2	81	81	80	83
Sgôr pwyntiau cyfartalog yng Nghyfnod Allweddol 3	97	99	96	102
Sgôr pwyntiau cyfartalog yng Nghyfnod Allweddol 4	315	391	338	406
Cyfradd yr absenoldebau mewn ysgolion cynradd	8.6	8.3	8.5	7.4
Cyfradd yr absenoldebau mewn ysgolion uwchradd	10.6	9.7	11.2	8.8
Canran y sawl sy'n 18-19 oed nad ydynt yn symud ymlaen i addysg uwch	84	73	85	68
Dangosyddion Cymunedau Iach				
Canran y genedigaethau byw lle y mae'r pwysau geni yn isel	6.8	6.5	7.1	5.7
Cyfradd mynychder achosion o ganser (nifer fesul 100,000)	665.3	585.0	626.7	574.9
Canran y boblogaeth sy'n ordew	..	25.3	..	21.9
Disgwyliad oes cyfartalog ar gyfer gwrywod (nifer y blynyddoedd)	73.2	76.2	74.1	77.6
Disgwyliad oes cyfartalog ar gyfer benywod (nifer y blynyddoedd)	79.1	80.6	78.9	81.8

Ffynhonnell: MALIC 2011, Dadansoddiad Dangosyddion MALIC, Arolwg Iechyd Cymru, Arolwg Blynyddol o'r Boblogaeth

	Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Rhondda Cynon Taf	Pob Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Cymru
Nodweddion Demograffig				
Personau 16 oed neu drosodd sy'n sengl (erioed wedi priodi nac wedi'u cofrestru mewn partneriaeth sifil o'r un rhyw)	36.4	33.9	39.1	33.5
Personau 16 oed neu drosodd sy'n briod, wedi ailbriodi neu sydd mewn partneriaeth sifil o'r un rhyw	42.4	46.1	38.8	46.7
Personau 16 oed neu drosodd sydd wedi gwahanu, wedi cael ysgariad neu a oedd, yn flaenorol, mewn partneriaeth sifil sydd bellach wedi'i diddymu'n gyfreithiol	12.9	11.9	14.2	11.8
Personau 16 oed neu drosodd sy'n weddw neu sy'n bartner sy'n fyw o bartneriaeth sifil o'r un rhyw	8.3	8.1	7.9	7.9
Personau sy'n dweud eu bod o Gefndir Ethnig Lleiafrifol	2.6	2.6	6.4	4.4
Personau sydd, o ran crefydd, yn dweud eu bod yn Gristnogion	51.4	50.5	48.8	57.6
Personau sydd, o ran crefydd, yn dweud eu bod yn rhywbeth heblaw am Gristnogion	1.1	1.3	3.8	2.7
Personau sydd, o ran crefydd, yn dweud 'dim crefydd'	40.5	40.8	39.4	32.1
Personau na nododd eu crefydd	6.9	7.4	8.0	7.6
Personau 3 oed neu drosodd sy'n siarad Cymraeg	9.8	12.3	11.8	19.0
Personau sy'n siarad Cymraeg neu Saesneg fel prif iaith	99.0	98.6	95.9	97.1
Personau nad ydynt yn siarad Cymraeg neu Saesneg fel prif iaith sy'n gallu siarad Saesneg	0.9	1.3	3.9	2.7
Personau nad ydynt yn siarad Cymraeg neu Saesneg fel prif iaith nad ydynt yn gallu siarad Saesneg	0.0	0.0	0.2	0.1
Nodweddion Aelwydydd				
Aelwydydd heb geir na faniau	36.7	27.1	37.1	22.9
Aelwydydd mewn llety sy'n eiddo i berchen-feddianwyr	58.4	71.1	51.4	67.8
Aelwydydd mewn llety a rentir oddi wrth yr Awdurdod Lleol neu Landlord Cymdeithasol Cofrestredig	25.9	13.7	32.7	16.5
Aelwydydd mewn llety a rentir oddi wrth landlord preifat, asiantaeth osod neu ffynonellau eraill	15.8	15.1	16.0	15.7
Aelwydydd sy'n orlawn	5.1	4.3	7.7	5.2
Aelwydydd heb wres canolog	1.2	1.3	1.7	2.3
Aelwydydd gyda phlant dibynnol	31.0	30.1	31.1	28.2
Aelwydydd sy'n aelwydydd â rhiant unigol gyda phlant dibynnol	11.2	9.0	11.6	7.5
Aelwydydd sy'n aelwydydd un pensiyntwr	14.2	13.2	13.1	13.7
Cyflogaeth				
Personau o oedran gweithio sy'n economaidd weithgar	54.8	63.2	58.1	65.8
Personau economaidd weithgar (ac eithrio myfyrwyr) sydd yn y categori di-waith yn ôl diffiniad yr ILO	12.4	4.7	11.8	4.3
Aelwydydd â phlant dibynnol sydd heb oedolyn mewn cyflogaeth	17.1	6.0	13.6	4.6
Iechyd				
Aelwydydd ag un person, neu fwy, sydd â salwch hirdymor cyfyngus	38.2	32.9	35.4	30.4
Personau sy'n dweud nad ydynt yn iach	30.4	25.5	27.3	22.2
Personau sy'n darparu gofal di-dâl	13.0	12.6	11.7	12.1
Pobl sy'n dweud eu bod yn y categori 'personau â salwch hir-dymor cyfyngus'	30.2	25.8	26.9	22.7
Addysg				
Personau sy'n cyflawni cymwysterau cyfwerth â 5 TGAU graddau A*.	53.4	65.2	54.3	69.0
Personau sy'n cyflawni cymwysterau cyfwerth â 5 TGAU graddau A*.				
C gan gynnwys Saesneg/Cymraeg a Mathemateg	32.2	43.9	32.6	50.6
Personau 16 oed neu drosodd heb unrhyw gymwysterau	39.2	31.8	37.1	25.9
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 1	15.2	14.1	15.4	13.3
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 2	15.3	15.6	15.1	15.7
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â Phrentisiaeth	2.9	3.5	3.3	3.9
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 3	9.7	11.4	10.0	12.3
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 4 ac uwch	13.9	19.6	14.2	24.5
Personau 16 oed neu drosodd nad yw eu lefelau cymhwyster yn Plant sy'n gymwys i gael prydau ysgol am ddim	3.8	4.0	4.8	4.3
	30.3	19.6	29.2	15.2

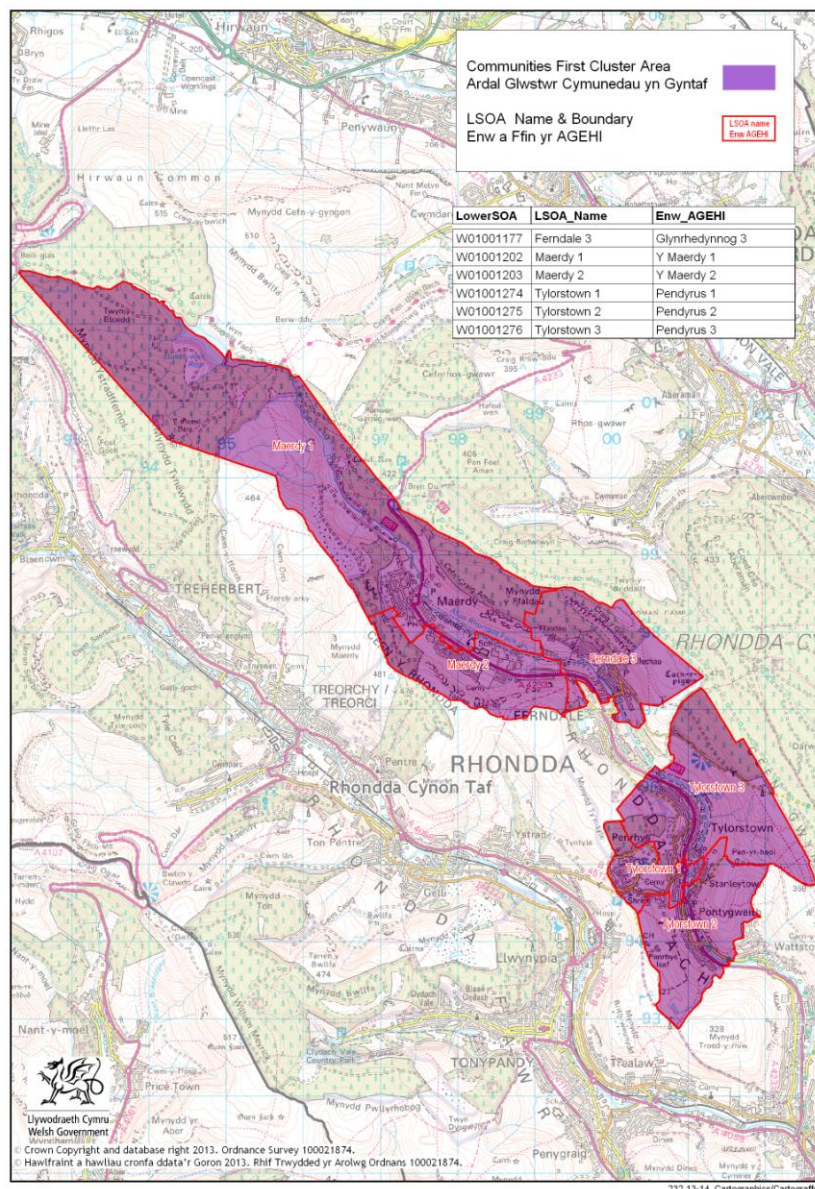
Ffynhonnell: Cyfrifiad 2011, CYBLD

Ardal Cymunedau yn Gyntaf Rhondda Cynon Taf: Rhondda Fach Uchaf

Nifer/Canran

	Ardal Cymunedau yn Gyntaf		Rhondda Cynon Taf		Pob Ardal Cymunedau yn Gyntaf		Cymru	
	Nifer	Canran	Nifer	Canran	Nifer	Canran	Nifer	Canran
Ffigurau Poblogaeth Allweddol								
Cyfanswm y boblogaeth	9,000	100	234,400	100	728,900	100	3,063,500	100
Gwrywod	4,400	49	114,600	49	356,700	49	1,504,200	49
Benywod	4,600	51	119,800	51	372,100	51	1,559,200	51
Cyfanswm y personau rhwng 0-15 oed	1,800	20	44,300	19	152,200	21	556,300	18
Cyfanswm y personau rhwng 16-64 oed	5,600	63	150,000	64	465,700	64	1,944,600	63
Cyfanswm y personau 65 oed neu drosodd	1,600	17	40,100	17	110,900	15	562,500	18

Ffynhonnell: Cyfrifiad 2011

AGEHI							Yr Amgylchedd Ffisegol	Mynediad i Wasanaethau	Diogelwch Cymunedol
	MALIC	Cyflogaeth	Incwm	Iechyd	Addysg	Tai			
Glynrhedynnog 3 (W01001177)	428	295	494	343	638	309	339	1,174	992
Y Maerdy 1 (W01001202)	107	49	183	220	109	325	405	1,709	151
Y Maerdy 2 (W01001203)	31	15	68	25	57	657	1,353	785	245
Tylorstown 1 (W01001274)	10	4	11	52	12	344	1,851	1,398	37
Tylorstown 2 (W01001275)	237	183	333	273	131	396	1,621	1,027	545
Tylorstown 3 (W01001276)	97	49	170	130	94	398	1,826	1,264	178

Ffynhonnell: MALIC 2011

Noder: Safle 1 = Mwyaf difreintiedig, Safle 1896 = Lleiaf difreintiedig.
Print Italg Trwm = Y 10 y cant Mwyaf Difreintiedig

Mae clwstwr Cymunedau yn Gyntaf Rhondda Fach Uchaf Rhondda Cynon Taf yn cynnwys rhannau o Llynrhedynog, y Maerdy a Tylorstown. Mae'r ardal yn cynnwys chwe ardal ystadegol lai gyda chyfanswm poblogaeth o 9,000 o bobl. Caiff Mynegai Amddifadedd Lluosog Cymru (MALIC) ei gynhyrchu ar y lefel ardal fach (AGEHI) hon. Mae'r 1,896 o ardaloedd bach yng Nghymru wedi'u rhestru yn ôl safle, gydag 1 yn cynrychioli'r ardal fwyaf difreintiedig.

Yn ôl MALIC 2011, mae pedair ardal fach yn y clwstwr hwn yn y 10 y cant o'r ardaloedd bach mwyaf difreintiedig yng Nghymru: Y Maerdy 1, y Maerdy 2, Tylorstown 1 a Tylorstown 3 (see map). Yr AGEHI fwyaf difreintiedig yn y clwstwr yw Tylorstown 1 (safle 10).

O fewn y clwstwr, mae dwyster yr amddifadedd yn amrywio fesul maes ac AGEHI unigol.

Ar draws y clwstwr, ymddengys mai'r mathau mwyaf amlwg o amddifadedd yw Cyflogaeth ac Addysg, gyda phum AGEHI yr un yn y 10 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig yng Nghymru o ran Addysg (mewn print trwm ac italig yn y tabl).

Incwm yw'r math mwyaf amlwg nesaf o amddifadedd (gyda phedair AGEHI yn y 10 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig o ran Incwm), wedi'i ddilyn gan Iechyd a Diogelwch Cymunedol (gyda thair AGEHI yr un yn y 10 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig ar gyfer y meysydd hynny).

Heb unrhyw AGEHI yn y clwstwr yn y 10 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig o ran Tai a'r Amgylchedd Ffisegol, mae'r rhain yn cynrychioli mathau o amddifadedd sy'n llai arwyddocaol i'r clwstwr. Heb unrhyw AGEHI yn y 40 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig o ran Mynediad i Wasanaethau, mae hyn yn cynrychioli math o amddifadedd sydd hyd yn oed yn llai arwyddocaol i'r clwstwr.

	Nifer/Canran			
	Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Rhondda Cynon Taf	Pob Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Cymru
Dangosyddion Cymunedau Ffyniannus				
Canran y boblogaeth sy'n cael budd-daliadau seiliedig ar incwm	34.0	21.2	30.0	18.2
Canran y plant mewn aelwydydd sy'n cael budd-daliadau seiliedig	..	29.0	..	25.2
Canran y boblogaeth sy'n cael budd-daliadau seiliedig ar gyflogaeth	30.0	17.8	24.0	13.9
Canran y bobl 16-24 oed nad ydynt mewn cyflogaeth nac addysg (NEETS)	..	27.8	..	19.3
Canran y troseddwyd ifanc	5.4	3.1	6.0	3.7
Dangosyddion Cymunedau sy'n Dysgu				
Sgôr pwyntiau cyfartalog yng Nghyfnod Allweddol 2	78	81	80	83
Sgôr pwyntiau cyfartalog yng Nghyfnod Allweddol 3	92	99	96	102
Sgôr pwyntiau cyfartalog yng Nghyfnod Allweddol 4	301	391	338	406
Cyfradd yr absenoldebau mewn ysgolion cynradd	9	8.3	8.5	7.4
Cyfradd yr absenoldebau mewn ysgolion uwchradd	13.3	9.7	11.2	8.8
Canran y sawl sy'n 18-19 oed nad ydynt yn symud ymlaen i addysg uwch	84	73	85	68
Dangosyddion Cymunedau Iach				
Canran y genedigaethau byw lle y mae'r pwysau geni yn isel	7.8	6.5	7.1	5.7
Cyfradd mynychder achosion o ganser (nifer fesul 100,000)	650.8	585.0	626.7	574.9
Canran y boblogaeth sy'n ordew	..	25.3	..	21.9
Disgwyliad oes cyfartalog ar gyfer gwrywod (nifer y blynyddoedd)	74.1	76.2	74.1	77.6
Disgwyliad oes cyfartalog ar gyfer benywod (nifer y blynyddoedd)	81.7	80.6	78.9	81.8

Ffynhonnell: MALIC 2011, Dadansoddiad Dangosyddion MALIC, Arolwg Iechyd Cymru, Arolwg Blynyddol o'r Boblogaeth

	Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Rhondda Cynon Taf	Pob Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Cymru
Nodweddion Demograffig				
Personau 16 oed neu drosodd sy'n sengl (erioed wedi priodi nac wedi'u cofrestru mewn partneriaeth sifil o'r un rhyw)	38.5	33.9	39.1	33.5
Personau 16 oed neu drosodd sy'n briod, wedi ailbriodi neu sydd mewn partneriaeth sifil o'r un rhyw	39.5	46.1	38.8	46.7
Personau 16 oed neu drosodd sydd wedi gwahanu, wedi cael ysgariad neu a oedd, yn flaenorol, mewn partneriaeth sifil sydd bellach wedi'i diddymu'n gyfreithiol	13.1	11.9	14.2	11.8
Personau 16 oed neu drosodd sy'n weddw neu sy'n bartner sy'n fyw o bartneriaeth sifil o'r un rhyw	9.0	8.1	7.9	7.9
Personau sy'n dweud eu bod o Gefndir Ethnig Lleiafrifol	1.8	2.6	6.4	4.4
Personau sydd, o ran crefydd, yn dweud eu bod yn Gristnogion	41.1	50.5	48.8	57.6
Personau sydd, o ran crefydd, yn dweud eu bod yn rhywbeth heblaw am Gristnogion	1.3	1.3	3.8	2.7
Personau sydd, o ran crefydd, yn dweud 'dim crefydd'	49.5	40.8	39.4	32.1
Personau na nododd eu crefydd	8.1	7.4	8.0	7.6
Personau 3 oed neu drosodd sy'n siarad Cymraeg	10.1	12.3	11.8	19.0
Personau sy'n siarad Cymraeg neu Saesneg fel prif iaith	99.0	98.6	95.9	97.1
Personau nad ydynt yn siarad Cymraeg neu Saesneg fel prif iaith sy'n gallu siarad Saesneg	1.0	1.3	3.9	2.7
Personau nad ydynt yn siarad Cymraeg neu Saesneg fel prif iaith nad ydynt yn gallu siarad Saesneg	0.0	0.0	0.2	0.1
Nodweddion Aelwydydd				
Aelwydydd heb geir na faniau	39.9	27.1	37.1	22.9
Aelwydydd mewn llety sy'n eiddo i berchen-feddianwyr	60.5	71.1	51.4	67.8
Aelwydydd mewn llety a rentir oddi wrth yr Awdurdod Lleol neu Landlord Cymdeithasol Cofrestredig	20.0	13.7	32.7	16.5
Aelwydydd mewn llety a rentir oddi wrth landlord preifat, asiantaeth osod neu ffynonellau eraill	19.5	15.1	16.0	15.7
Aelwydydd sy'n orlawn	6.5	4.3	7.7	5.2
Aelwydydd heb wres canolog	1.5	1.3	1.7	2.3
Aelwydydd gyda phlant dibynnol	28.7	30.1	31.1	28.2
Aelwydydd sy'n aelwydydd â rhiant unigol gyda phlant dibynnol	12.7	9.0	11.6	7.5
Aelwydydd sy'n aelwydydd un pensïynwr	14.5	13.2	13.1	13.7
Cyflogaeth				
Personau o oedran gweithio sy'n economaidd weithgar	52.6	63.2	58.1	65.8
Personau economaidd weithgar (ac eithrio myfyrwyr) sydd yn y categori di-waith yn ôl diffiniad yr ILO	13.7	4.7	11.8	4.3
Aelwydydd â phlant dibynnol sydd heb oedolyn mewn cyflogaeth	13.6	6.0	13.6	4.6
Iechyd				
Aelwydydd ag un person, neu fwy, sydd â salwch hirdymor cyfyngus	38.2	32.9	35.4	30.4
Personau sy'n dweud nad ydynt yn iach	32.7	25.5	27.3	22.2
Personau sy'n darparu gofal di-dâl	12.6	12.6	11.7	12.1
Pobl sy'n dweud eu bod yn y categori 'personau â salwch hir-dymor cyfyngus'	32.0	25.8	26.9	22.7
Addysg				
Personau sy'n cyflawni cymwysterau cyfwerth â 5 TGAU graddau A*.	40.2	65.2	54.3	69.0
Personau sy'n cyflawni cymwysterau cyfwerth â 5 TGAU graddau A*.				
C gan gynnwys Saesneg/Cymraeg a Mathemateg	18.4	43.9	32.6	50.6
Personau 16 oed neu drosodd heb unrhyw gymwysterau	43.0	31.8	37.1	25.9
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 1	14.8	14.1	15.4	13.3
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 2	15.2	15.6	15.1	15.7
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â Phrentisiaeth	3.8	3.5	3.3	3.9
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 3	8.8	11.4	10.0	12.3
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 4 ac uwch	10.6	19.6	14.2	24.5
Personau 16 oed neu drosodd nad yw eu lefelau cymhwyster yn Plant sy'n gymwys i gael prydau ysgol am ddim	3.8	4.0	4.8	4.3
	41.1	19.6	29.2	15.2

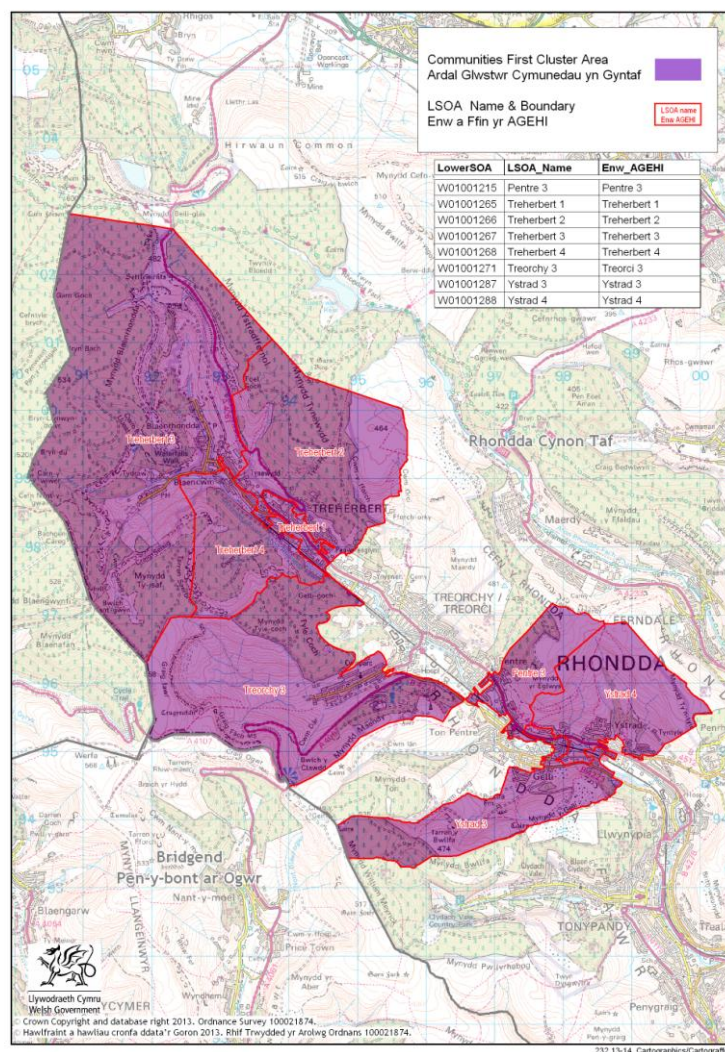
Ffynhonnell: Cyfrifiad 2011, CYBLD

Ardal Cymunedau yn Gyntaf Rhondda Cynon Taf: Rhondda Fawr Uchaf

Nifer/Canran

	Ardal Cymunedau yn Gyntaf		Rhondda Cynon Taf		Pob Ardal Cymunedau yn Gyntaf		Cymru	
	Nifer	Canran	Nifer	Canran	Nifer	Canran	Nifer	Canran
Ffigurau Poblogaeth Allweddol								
Cyfanswm y boblogaeth	11,300	100	234,400	100	728,900	100	3,063,500	100
Gwrywod	5,600	49	114,600	49	356,700	49	1,504,200	49
Benywod	5,700	51	119,800	51	372,100	51	1,559,200	51
Cyfanswm y personau rhwng 0-15 oed	2,100	18	44,300	19	152,200	21	556,300	18
Cyfanswm y personau rhwng 16–64 oed	7,100	63	150,000	64	465,700	64	1,944,600	63
Cyfanswm y personau 65 oed neu drosodd	2,100	19	40,100	17	110,900	15	562,500	18

Ffynhonnell: Cyfrifiad 2011

AGEHI	MALIC	Cyflogaeth	Incwm	Iechyd	Addysg	Tai	Yr Amgylchedd	Mynediad i	Diogelwch
							Ffisegol	Wasanaethau	Cymunedol
Pentre 3 (W01001215)	230	97	294	201	613	584	930	1,655	88
Treherbert 1 (W01001265)	322	153	446	106	712	525	1,213	1,849	624
Treherbert 2 (W01001266)	129	34	150	287	236	275	1,149	1,513	333
Treherbert 3 (W01001267)	174	73	252	292	292	222	1,164	548	693
Treherbert 4 (W01001268)	464	400	415	530	307	924	509	1,680	514
Treorchy 3 (W01001271)	369	153	326	527	547	490	1,423	1,269	724
Ystrad 3 (W01001287)	380	295	447	157	619	593	543	1,482	586
Ystrad 4 (W01001288)	166	59	282	137	491	331	918	1,291	174

Ffynhonnell: MALIC 2011

Noder: Safle 1 = Mwyaf difreintiedig, Safle 1896 = Lleiaf difreintiedig.
Print Italog Trwm = Y 10 y cant Mwyaf Difreintiedig

Mae clwstwr Cymunedau yn Gyntaf Rhondda Fawr Uchaf Rhondda Cynon Taf yn cynnwys rhannau o Bentre, Treherbert, Treorci ac Ystrad. Mae'r ardal yn cynnwys wyth ardal ystadegol lai gyda chyfanswm poblogaeth o 11,300 o bobl. Caiff Mynegai Amddifadedd Lluosog Cymru (MALIC) ei gynhyrchu ar y lefel ardal fach (AGEHI) hon. Mae'r 1,896 o ardaloedd bach yng Nghymru wedi'u rhestru yn ôl safle, gydag 1 yn cynrychioli'r ardal fwyaf difreintiedig.

Yn unol â MALIC 2011, mae tair ardal fach yn y clwstwr hwn yn y 10 y cant o'r ardaloedd bach mwyaf difreintiedig yng Nghymru: Treherbert 2, Treherbert 3 ac Ystrad 4 (gweler y map). Yr AGEHI fwyaf difreintiedig yn y clwstwr yw Treherbert 2 (safle 129).

O fewn y clwstwr, mae dwyster yr amddifadedd yn amrywio fesul maes ac AGEHI unigol.

Ar draws y clwstwr, ymddengys mai'r math mwyaf amlwg o amddifadedd yw Cyflogaeth, gyda chwe AGEHI yn y 10 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig yng Nghymru o ran Cyflogaeth (mewn print trwm ac italig yn y tabl).

Iechyd yw'r math mwyaf amlwg nesaf o amddifadedd (gyda thair AGEHI yn y 10 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig o ran Iechyd) wedi'i ddilyn gan Ddiogelwch Cymunedol (gyda dwy AGEHI yn y 10 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig o ran Diogelwch Cymunedol).

Heb unrhyw AGEHI yn y clwstwr yn y 10 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig o ran Addysg, Tai a'r Amgylchedd Ffisegol, mae'r rhain yn cynrychioli mathau o amddifadedd sy'n llai arwyddocaol i'r clwstwr. Gyda dim ond un AGEHI yn y 60 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig o ran Mynediad i Wasanaethau, mae hyn yn cynrychioli math o amddifadedd sydd hyd yn oed yn llai arwyddocaol i'r clwstwr.

	<i>Nifer/Canran</i>			
	Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Rhondda Cynon Taf	Pob Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Cymru
Dangosyddion Cymunedau Ffyniannus				
Canran y boblogaeth sy'n cael budd-daliadau seiliedig ar incwm	27.0	21.2	30.0	18.2
Canran y plant mewn aelwydydd sy'n cael budd-daliadau seiliedig	..	29.0	..	25.2
Canran y boblogaeth sy'n cael budd-daliadau seiliedig ar gyflogaeth	25.0	17.8	24.0	13.9
Canran y bobl 16-24 oed nad ydynt mewn cyflogaeth nac addysg (NEETS)	..	27.8	..	19.3
Canran y troseddwyd ifanc	2.6	3.1	6.0	3.7
Dangosyddion Cymunedau sy'n Dysgu				
Sgôr pwyntiau cyfartalog yng Nghyfnod Allweddol 2	79	81	80	83
Sgôr pwyntiau cyfartalog yng Nghyfnod Allweddol 3	100	99	96	102
Sgôr pwyntiau cyfartalog yng Nghyfnod Allweddol 4	446	391	338	406
Cyfradd yr absenoldebau mewn ysgolion cynradd	8.6	8.3	8.5	7.4
Cyfradd yr absenoldebau mewn ysgolion uwchradd	8.1	9.7	11.2	8.8
Canran y sawl sy'n 18-19 oed nad ydynt yn symud ymlaen i addysg uwch	78	73	85	68
Dangosyddion Cymunedau Iach				
Canran y genedigaethau byw lle y mae'r pwysau geni yn isel	6.6	6.5	7.1	5.7
Cyfradd mynychder achosion o ganser (nifer fesul 100,000)	581.9	585.0	626.7	574.9
Canran y boblogaeth sy'n ordew	..	25.3	..	21.9
Disgwyliad oes cyfartalog ar gyfer gwrywod (nifer y blynyddoedd)	73.1	76.2	74.1	77.6
Disgwyliad oes cyfartalog ar gyfer benywod (nifer y blynyddoedd)	79.1	80.6	78.9	81.8

Ffynhonnell: MALIC 2011, Dadansoddiad Dangosyddion MALIC, Arolwg Iechyd Cymru, Arolwg Blynyddol o'r Boblogaeth

	Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Rhondda Cynon Taf	Pob Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Cymru
Nodweddion Demograffig				
Personau 16 oed neu drosodd sy'n sengl (erioed wedi priodi nac wedi'u cofrestru mewn partneriaeth sifil o'r un rhyw)	35.4	33.9	39.1	33.5
Personau 16 oed neu drosodd sy'n briod, wedi ailbriodi neu sydd mewn partneriaeth sifil o'r un rhyw	41.9	46.1	38.8	46.7
Personau 16 oed neu drosodd sydd wedi gwahanu, wedi cael ysgariad neu a oedd, yn flaenorol, mewn partneriaeth sifil sydd bellach wedi'i diddymu'n gyfreithiol	13.0	11.9	14.2	11.8
Personau 16 oed neu drosodd sy'n weddw neu sy'n bartner sy'n fyw o bartneriaeth sifil o'r un rhyw	9.6	8.1	7.9	7.9
Personau sy'n dweud eu bod o Gefndir Ethnig Lleiafrifol	1.6	2.6	6.4	4.4
Personau sydd, o ran crefydd, yn dweud eu bod yn Gristnogion	44.1	50.5	48.8	57.6
Personau sydd, o ran crefydd, yn dweud eu bod yn rhywbeth heb law am Gristnogion	1.0	1.3	3.8	2.7
Personau sydd, o ran crefydd, yn dweud 'dim crefydd'	47.3	40.8	39.4	32.1
Personau na nododd eu crefydd	7.7	7.4	8.0	7.6
Personau 3 oed neu drosodd sy'n siarad Cymraeg	13.8	12.3	11.8	19.0
Personau sy'n siarad Cymraeg neu Saesneg fel prif iaith	99.2	98.6	95.9	97.1
Personau nad ydynt yn siarad Cymraeg neu Saesneg fel prif iaith sy'n gallu siarad Saesneg	0.7	1.3	3.9	2.7
Personau nad ydynt yn siarad Cymraeg neu Saesneg fel prif iaith nad ydynt yn gallu siarad Saesneg	0.0	0.0	0.2	0.1
Nodweddion Aelwydydd				
Aelwydydd heb geir na faniau	36.2	27.1	37.1	22.9
Aelwydydd mewn llety sy'n eiddo i berchen-feddianwyr	67.1	71.1	51.4	67.8
Aelwydydd mewn llety a rentir oddi wrth yr Awdurdod Lleol neu Landlord Cymdeithasol Cofrestredig	14.2	13.7	32.7	16.5
Aelwydydd mewn llety a rentir oddi wrth landlord preifat, asiantaeth osod neu ffynonellau eraill	18.7	15.1	16.0	15.7
Aelwydydd sy'n orlawn	4.4	4.3	7.7	5.2
Aelwydydd heb wres canolog	2.0	1.3	1.7	2.3
Aelwydydd gyda phlant dibynnol	27.4	30.1	31.1	28.2
Aelwydydd sy'n aelwydydd â rhiant unigol gyda phlant dibynnol	9.3	9.0	11.6	7.5
Aelwydydd sy'n aelwydydd un pensïynwr	15.8	13.2	13.1	13.7
Cyflogaeth				
Personau o oedran gweithio sy'n economaidd weithgar	56.1	63.2	58.1	65.8
Personau economaidd weithgar (ac eithrio myfyrwyr) sydd yn y categori di-waith yn ôl diffiniad yr ILO	11.6	4.7	11.8	4.3
Aelwydydd â phlant dibynnol sydd heb oedolyn mewn cyflogaeth	9.0	6.0	13.6	4.6
Iechyd				
Aelwydydd ag un person, neu fwy, sydd â salwch hirdymor cyfyngus	37.9	32.9	35.4	30.4
Personau sy'n dweud nad ydynt yn iach	30.6	25.5	27.3	22.2
Personau sy'n darparu gofal di-dâl	13.0	12.6	11.7	12.1
Pobl sy'n dweud eu bod yn y categori 'personau â salwch hir-dymor cyfyngus'	30.8	25.8	26.9	22.7
Addysg				
Personau sy'n cyflawni cymwysterau cyfwerth â 5 TGAU graddau A*-	77.5	65.2	54.3	69.0
Personau sy'n cyflawni cymwysterau cyfwerth â 5 TGAU graddau A*- C gan gynnwys Saesneg/Cymraeg a Mathemateg	45.0	43.9	32.6	50.6
Personau 16 oed neu drosodd heb unrhyw gymwysterau	40.0	31.8	37.1	25.9
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 1	14.1	14.1	15.4	13.3
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 2	15.8	15.6	15.1	15.7
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â Phrentisiaeth	3.4	3.5	3.3	3.9
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 3	9.9	11.4	10.0	12.3
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 4 ac uwch	13.1	19.6	14.2	24.5
Personau 16 oed neu drosodd nad yw eu lefelau cymhwyster yn Plant sy'n gymwys i gael prydau ysgol am ddim	3.6	4.0	4.8	4.3
	26.5	19.6	29.2	15.2

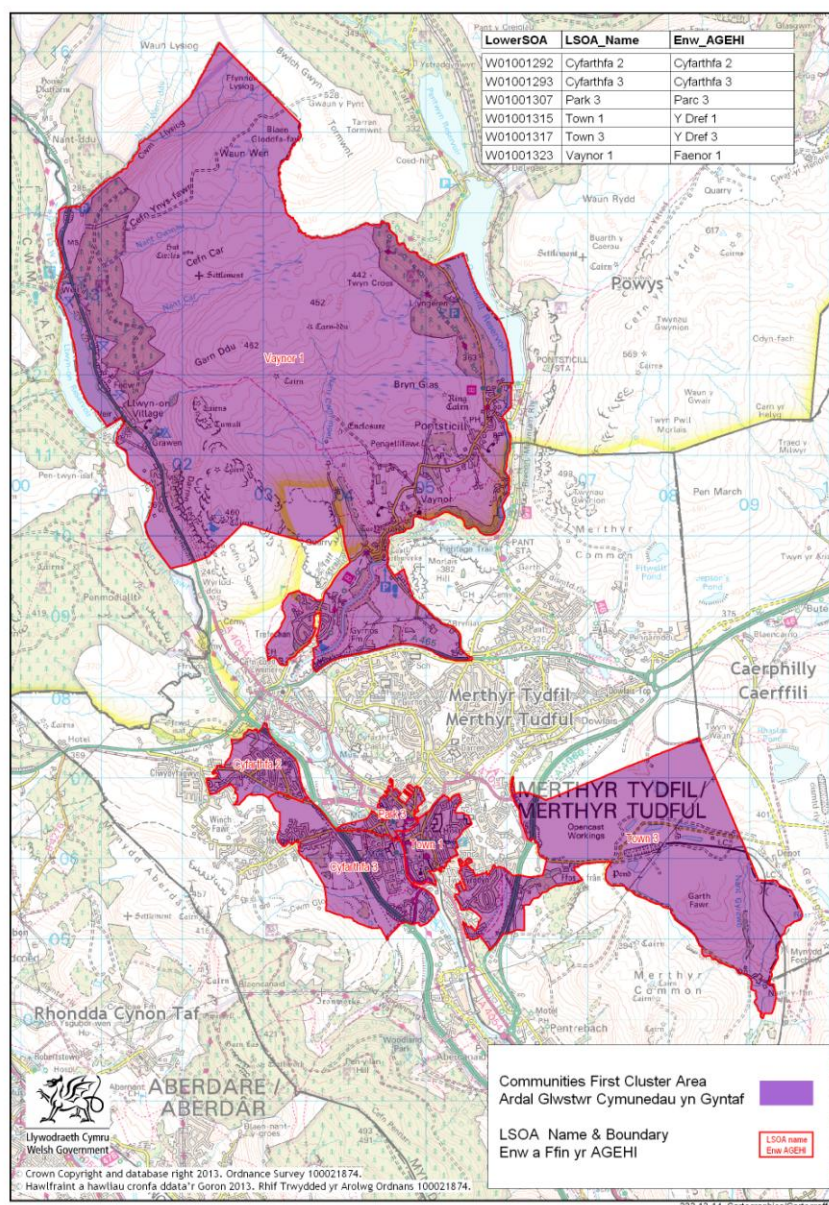
Ffynhonnell: Cyfrifiad 2011, CYBLD

Ardal Cymunedau yn Gyntaf Canol Merthyr Tudful

Nifer/Canran

	Ardal Cymunedau yn Gyntaf		Merthyr Tudful		Pob Ardal Cymunedau yn Gyntaf		Cymru	
	Nifer	Canran	Nifer	Canran	Nifer	Canran	Nifer	Canran
Ffigurau Poblogaeth Allweddol								
Cyfanswm y boblogaeth	9,700	100	58,800	100	728,900	100	3,063,500	100
Gwrywod	4,800	49	28,800	49	356,700	49	1,504,200	49
Benywod	4,900	51	30,000	51	372,100	51	1,559,200	51
Cyfanswm y personau rhwng 0-15 oed	1,600	17	11,000	19	152,200	21	556,300	18
Cyfanswm y personau rhwng 16-64 oed	6,200	64	38,000	65	465,700	64	1,944,600	63
Cyfanswm y personau 65 oed neu drosodd	1,900	20	9,800	17	110,900	15	562,500	18

Ffynhonnell: Cyfrifiad 2011

AGEHI							Yr Amgylchedd Ffisegol	Mynediad i Wasanaethau	Diogelwch Cymunedol
	MALIC	Cyflogaeth	Incwm	Iechyd	Addysg	Tai			
Cyfarthfa 2 (W01001292)	21	27	73	29	20	158	1,107	827	12
Cyfarthfa 3 (W01001293)	366	253	434	109	515	1,767	1,428	956	749
Parc 3 (W01001307)	165	59	309	62	612	372	1,268	1,520	127
Y Dref 1 (W01001315)	242	120	398	169	685	494	242	1,867	126
Y Dref 3 (W01001317)	395	295	613	139	505	890	924	770	779
Faenor 1 (W01001323) ¹	391	295	578	307	424	1,129	1,704	247	683

Ffynhonnell: MALIC 2011

¹ Newidiwyd yr Ardal Cynnyrch Ehangach Haen Is er Cyfrifiad 2011 – gweler Atodiad A

Noder: Safle 1 = Mwyaf difreintiedig, Safle 1896 = Lleiaf difreintiedig.

Print Italog Trwm = Y 10 y cant Mwyaf Difreintiedig

Mae clwstwr Cymunedau yn Gyntaf Canol Merthyr Tudful yn cynnwys rhannau o Gyfarthfa, Parc, y Dref a Faenor. Mae'r ardal yn cynnwys chwe ardal ystadegol lai gyda chyfanswm poblogaeth o 9,700 o bobl. Caiff Mynegai Amddifadedd Lluosog Cymru (MALIC) ei gynhyrchu ar y lefel ardal fach (AGEHI) hon. Mae'r 1,896 o ardaloedd bach yng Nghymru wedi'u rhestru yn ôl safle, gydag 1 yn cynrychioli'r ardal fwyaf difreintiedig.

Yn ôl MALIC 2011, mae dwy ardal fach yn y clwstwr hwn yn y 10 y cant o'r ardaloedd bach mwyaf difreintiedig yng Nghymru: Cyfartha 2 a Pharc 3 (gweler y map). Yr AGEHI fwyaf difreintiedig yn y clwstwr yw Cyfartha 2 (safle 21).

O fewn y clwstwr, mae dwyster yr amddifadedd yn amrywio fesul maes ac AGEHI unigol.

Ar draws y clwstwr, ymddengys mai'r math mwyaf amlwg o amddifadedd yw Iechyd, gyda phum AGEHI yn y 10 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig yng Nghymru o ran Iechyd (mewn print trwm ac italig yn y tabl).

Cyflogaeth a Diogelwch Cymunedol yw'r mathau mwyaf amlwg nesaf o amddifadedd (gyda thair AGEHI yr un yn y 10 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig ar gyfer y meysydd hynny), wedi'u dilyn gan Incwm, Addysg a Thai (gydag un AGEHI yr un yn y 10 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig ar gyfer y meysydd hynny).

Heb unrhyw AGEHI yn y clwstwr yn y 10 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig o ran Mynediad i Wasanaethau, mae hyn yn cynrychioli math o amddifadedd sy'n llai arwyddocaol i'r clwstwr. Gyda dim ond dwy AGEHI yn y 50 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig o ran yr Amgylchedd Ffisegol, mae hyn yn cynrychioli math o amddifadedd sydd hyd yn oed yn llai arwyddocaol i'r clwstwr.

	<i>Nifer/Canran</i>			
	Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Merthyr Tudful	Pob Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Cymru
Dangosyddion Cymunedau Ffyniannus				
Canran y boblogaeth sy'n cael budd-daliadau seiliedig ar incwm	25.0	23.5	30.0	18.2
Canran y plant mewn aelwydydd sy'n cael budd-daliadau seiliedig	..	32.8	..	25.2
Canran y boblogaeth sy'n cael budd-daliadau seiliedig ar gyflogaeth	26.0	21.1	24.0	13.9
Canran y bobl 16-24 oed nad ydynt mewn cyflogaeth nac addysg (NEETS)	..	28.1	..	19.3
Canran y troseddwyd ifanc	3.8	4.1	6.0	3.7
Dangosyddion Cymunedau sy'n Dysgu				
Sgôr pwyntiau cyfartalog yng Nghyfnod Allweddol 2	79	79	80	83
Sgôr pwyntiau cyfartalog yng Nghyfnod Allweddol 3	97	96	96	102
Sgôr pwyntiau cyfartalog yng Nghyfnod Allweddol 4	358	363	338	406
Cyfradd yr absenoldebau mewn ysgolion cynradd	8.4	8.4	8.5	7.4
Cyfradd yr absenoldebau mewn ysgolion uwchradd	10	8.9	11.2	8.8
Canran y sawl sy'n 18-19 oed nad ydynt yn symud ymlaen i addysg uwch	78	75	85	68
Dangosyddion Cymunedau Iach				
Canran y genedigaethau byw lle y mae'r pwysau geni yn isel	7.1	6.8	7.1	5.7
Cyfradd mynychder achosion o ganser (nifer fesul 100,000)	621.0	613.5	626.7	574.9
Canran y boblogaeth sy'n ordev	..	27.6	..	21.9
Disgwyliad oes cyfartalog ar gyfer gwrywod (nifer y blynyddoedd)	73.3	75.4	74.1	77.6
Disgwyliad oes cyfartalog ar gyfer benywod (nifer y blynyddoedd)	79.5	80.2	78.9	81.8

Ffynhonnell: MALIC 2011, Dadansoddiad Dangosyddion MALIC, Arolwg Iechyd Cymru, Arolwg Blynyddol o'r Boblogaeth

	Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Merthyr Tudful	Pob Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Cymru
Nodweddion Demograffig				
Personau 16 oed neu drosodd sy'n sengl (erioed wedi priodi nac wedi'u cofrestru mewn partneriaeth sifil o'r un rhyw)	35.7	35.3	39.1	33.5
Personau 16 oed neu drosodd sy'n briod, wedi ailbriodi neu sydd mewn partneriaeth sifil o'r un rhyw	41.1	45.1	38.8	46.7
Personau 16 oed neu drosodd sydd wedi gwahanu, wedi cael ysgariad neu a oedd, yn flaenorol, mewn partneriaeth sifil sydd bellach wedi'i diddymu'n gyfreithiol	13.5	11.8	14.2	11.8
Personau 16 oed neu drosodd sy'n weddw neu sy'n bartner sy'n fyw o bartneriaeth sifil o'r un rhyw	9.7	7.9	7.9	7.9
Personau sy'n dweud eu bod o Gefndir Ethnig Lleiafrifol	2.8	2.4	6.4	4.4
Personau sydd, o ran crefydd, yn dweud eu bod yn Gristnogion	56.0	56.0	48.8	57.6
Personau sydd, o ran crefydd, yn dweud eu bod yn rhywbeth heblaw am Gristnogion	1.3	1.2	3.8	2.7
Personau sydd, o ran crefydd, yn dweud 'dim crefydd'	34.6	35.8	39.4	32.1
Personau na nododd eu crefydd	8.1	7.0	8.0	7.6
Personau 3 oed neu drosodd sy'n siarad Cymraeg	8.4	8.9	11.8	19.0
Personau sy'n siarad Cymraeg neu Saesneg fel prif iaith	95.5	96.9	95.9	97.1
Personau nad ydynt yn siarad Cymraeg neu Saesneg fel prif iaith sy'n gallu siarad Saesneg	4.2	2.8	3.9	2.7
Personau nad ydynt yn siarad Cymraeg neu Saesneg fel prif iaith nad ydynt yn gallu siarad Saesneg	0.4	0.3	0.2	0.1
Nodweddion Aelwydydd				
Aelwydydd heb geir na faniau	38.3	29.7	37.1	22.9
Aelwydydd mewn llety sy'n eiddo i berchen-feddianwyr	54.4	65.5	51.4	67.8
Aelwydydd mewn llety a rentir oddi wrth yr Awdurdod Lleol neu Landlord Cymdeithasol Cofrestredig	30.6	21.1	32.7	16.5
Aelwydydd mewn llety a rentir oddi wrth landlord preifat, asiantaeth osod neu ffynonellau eraill	14.9	13.4	16.0	15.7
Aelwydydd sy'n orlawn	7.5	6.2	7.7	5.2
Aelwydydd heb wres canolog	1.4	1.1	1.7	2.3
Aelwydydd gyda phlant dibynnol	26.9	31.5	31.1	28.2
Aelwydydd sy'n aelwydydd â rhiant unigol gyda phlant dibynnol	9.1	9.8	11.6	7.5
Aelwydydd sy'n aelwydydd un pensïynwr	16.1	12.5	13.1	13.7
Cyflogaeth				
Personau o oedran gweithio sy'n economaidd weithgar	57.8	64.2	58.1	65.8
Personau economaidd weithgar (ac eithrio myfyrwyr) sydd yn y categori di-waith yn ôl diffiniad yr ILO	10.8	5.7	11.8	4.3
Aelwydydd â phlant dibynnol sydd heb oedolyn mewn cyflogaeth	12.6	6.3	13.6	4.6
Iechyd				
Aelwydydd ag un person, neu fwy, sydd â salwch hirdymor cyfyngus	37.8	34.2	35.4	30.4
Personau sy'n dweud nad ydynt yn iach	31.3	27.0	27.3	22.2
Personau sy'n darparu gofal di-dâl	13.4	12.6	11.7	12.1
Pobl sy'n dweud eu bod yn y categori 'personau â salwch hir-dymor cyfyngus'	30.8	26.9	26.9	22.7
Addysg				
Personau sy'n cyflawni cymwysterau cyfwerth â 5 TGAU graddau A*-	61.0	61.4	54.3	69.0
Personau sy'n cyflawni cymwysterau cyfwerth â 5 TGAU graddau A*- C gan gynnwys Saesneg/Cymraeg a Mathemateg	36.9	38.0	32.6	50.6
Personau 16 oed neu drosodd heb unrhyw gymwysterau	38.4	34.3	37.1	25.9
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 1	14.1	14.3	15.4	13.3
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 2	14.1	15.1	15.1	15.7
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â Phrentisiaeth	3.7	3.7	3.3	3.9
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 3	9.2	10.1	10.0	12.3
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 4 ac uwch	15.3	17.8	14.2	24.5
Personau 16 oed neu drosodd nad yw eu lefelau cymhwyster yn	5.2	4.9	4.8	4.3
Plant sy'n gymwys i gael prydau ysgol am ddim	19.5	20.9	29.2	15.2

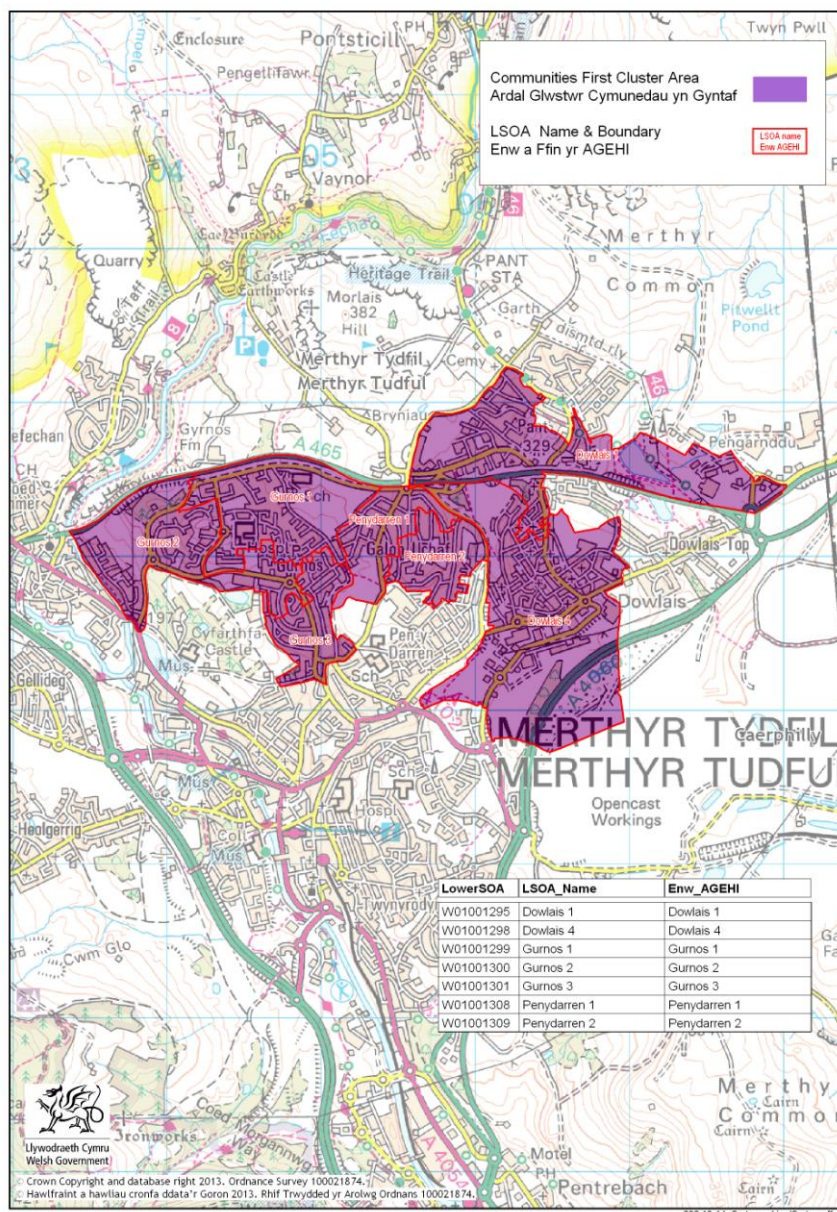
Ffynhonnell: Cyfrifiad 2011, CYBLD

Ardal Cymunedau yn Gyntaf Gogledd Merthyr Tudful

Nifer/Canran

	Ardal Cymunedau yn Gyntaf		Merthyr Tudful		Pob Ardal Cymunedau yn Gyntaf		Cymru	
	Nifer	Canran	Nifer	Canran	Nifer	Canran	Nifer	Canran
Ffigurau Poblogaeth Allweddol								
Cyfanswm y boblogaeth	11,200	100	58,800	100	728,900	100	3,063,500	100
Gwrywod	5,300	47	28,800	49	356,700	49	1,504,200	49
Benywod	5,900	53	30,000	51	372,100	51	1,559,200	51
Cyfanswm y personau rhwng 0-15 oed	2,500	22	11,000	19	152,200	21	556,300	18
Cyfanswm y personau rhwng 16-64 oed	7,000	62	38,000	65	465,700	64	1,944,600	63
Cyfanswm y personau 65 oed neu drosodd	1,700	15	9,800	17	110,900	15	562,500	18

Ffynhonnell: Cyfrifiad 2011

Safle

AGEHI	MALIC	Cyflogaeth	Incwm	Iechyd	Addysg	Tai	Yr Amgylchedd Ffisegol	Mynediad i Wasanaethau	Diogelwch Cymunedol
Dowlais 1 (W01001295)	137	153	190	58	179	597	657	1,035	229
Dowlais 4 (W01001298)	207	153	298	126	264	385	419	1,677	383
Y Gurnos 1 (W01001299)	22	34	58	24	32	227	1,090	730	20
Y Gurnos 2 (W01001300)	13	10	24	13	47	645	1,403	978	8
Y Gurnos 3 (W01001301)	53	40	81	37	103	266	1,670	1,581	44
Pen-y-darren 1 (W01001308)	4	15	5	3	16	793	1,623	450	46
Pen-y-darren 2 (W01001309)	109	73	204	59	133	1,026	772	681	484

Ffynhonnell: MALIC 2011

Noder: Safle 1 = Mwyaf difreintiedig, Safle 1896 = Lleiaf difreintiedig.
Print Italog Trwm = Y 10 y cant Mwyaf Difreintiedig

Mae clwstwr Cymunedau yn Gyntaf Gogledd Merthyr Tudful yn cynnwys rhannau o Ddowlais, y Gurnos a Phen-y-darren. Mae'r ardal yn cynnwys saith ardal ystadegol lai gyda chyfanswm poblogaeth o 11,200 o bobl. Caiff Mynegai Amddifadedd Lluosog Cymru (MALIC) ei gynhyrchu ar y lefel ardal fach (AGEHI) hon. Mae'r 1,896 o ardaloedd bach yng Nghymru wedi'u rhestru yn ôl safle, gydag 1 yn cynrychioli'r ardal fwyaf difreintiedig.

Yn unol â MALIC 2011, mae chwe ardal fach yn y clwstwr hwn yn y 10 y cant o'r ardaloedd bach mwyaf difreintiedig yng Nghymru: Dowlais 1, y Gurnos 1, y Gurnos 2, y Gurnos 3, Pen-y-darren 1 a Phen-y-darren 2 (gweler y map). Yr AGEHI fwyaf difreintiedig yn y clwstwr yw Pen-y-darren 1 (safle 4).

O fewn y clwstwr, mae dwyster yr amddifadedd yn amrywio fesul maes ac AGEHI unigol.

Ar draws y clwstwr, ymddengys mai'r mathau mwyaf amlwg o amddifadedd yw Cyflogaeth ac Iechyd, gyda saith AGEHI yr un yn y 10 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig yng Nghymru ar gyfer y meysydd hynny (mewn print trwm ac italic yn y tabl).

Addysg yw'r math mwyaf amlwg nesaf o amddifadedd (gyda chwe AGEHI yn y 10 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig o ran Addysg), wedi'i ddilyn gan Incwm (gyda phum AGEHI yn y 10 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig o ran Incwm).

Heb unrhyw AGEHI yn y clwstwr yn y 10 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig o ran Tai a Mynediad i Wasanaethau, mae'r rhain yn cynrychioli mathau o amddifadedd sy'n llai arwyddocaol i'r clwstwr. Gyda dim ond dwy AGEHI yn y 40 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig o ran yr Amgylchedd Ffisegol, mae hyn yn cynrychioli math o amddifadedd sydd hyd yn oed yn llai arwyddocaol i'r clwstwr.

	<i>Nifer/Canran</i>			
	Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Merthyr Tudful	Pob Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Cymru
Dangosyddion Cymunedau Ffyniannus				
Canran y boblogaeth sy'n cael budd-daliadau seiliedig ar incwm	37.0	23.5	30.0	18.2
Canran y plant mewn aelwydydd sy'n cael budd-daliadau seiliedig	..	32.8	..	25.2
Canran y boblogaeth sy'n cael budd-daliadau seiliedig ar gyflogaeth	30.0	21.1	24.0	13.9
Canran y bobl 16-24 oed nad ydynt mewn cyflogaeth nac addysg (NEETS)	..	28.1	..	19.3
Canran y troseddwyd ifanc	7.1	4.1	6.0	3.7
Dangosyddion Cymunedau sy'n Dysgu				
Sgôr pwyntiau cyfartalog yng Nghyfnod Allweddol 2	75	79	80	83
Sgôr pwyntiau cyfartalog yng Nghyfnod Allweddol 3	90	96	96	102
Sgôr pwyntiau cyfartalog yng Nghyfnod Allweddol 4	354	363	338	406
Cyfradd yr absenoldebau mewn ysgolion cynradd	9	8.4	8.5	7.4
Cyfradd yr absenoldebau mewn ysgolion uwchradd	11.2	8.9	11.2	8.8
Canran y sawl sy'n 18-19 oed nad ydynt yn symud ymlaen i addysg uwch	88	75	85	68
Dangosyddion Cymunedau Iach				
Canran y genedigaethau byw lle y mae'r pwysau geni yn isel	9.1	6.8	7.1	5.7
Cyfradd mynychder achosion o ganser (nifer fesul 100,000)	677.8	613.5	626.7	574.9
Canran y boblogaeth sy'n ordew	..	27.6	..	21.9
Disgwyliad oes cyfartalog ar gyfer gwrywod (nifer y blynyddoedd)	72.1	75.4	74.1	77.6
Disgwyliad oes cyfartalog ar gyfer benywod (nifer y blynyddoedd)	78.2	80.2	78.9	81.8

Ffynhonnell: MALIC 2011, Dadansoddiad Dangosyddion MALIC, Arolwg Iechyd Cymru, Arolwg Blynyddol o'r Boblogaeth

	Canran			
	Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Merthyr Tudful	Pob Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Cymru
Nodweddion Demograffig				
Personau 16 oed neu drosodd sy'n sengl (erioed wedi priodi nac wedi'u cofrestru mewn partneriaeth sifil o'r un rhyw)	41.0	35.3	39.1	33.5
Personau 16 oed neu drosodd sy'n briod, wedi ailbriodi neu sydd mewn partneriaeth sifil o'r un rhyw	37.4	45.1	38.8	46.7
Personau 16 oed neu drosodd sydd wedi gwahanu, wedi cael ysgariad neu a oedd, yn flaenorol, mewn partneriaeth sifil sydd bellach wedi'i diddymu'n gyfreithiol	13.1	11.8	14.2	11.8
Personau 16 oed neu drosodd sy'n weddw neu sy'n bartner sy'n fyw o bartneriaeth sifil o'r un rhyw	8.5	7.9	7.9	7.9
Personau sy'n dweud eu bod o Gefndir Ethnig Lleiafrifol	4.3	2.4	6.4	4.4
Personau sydd, o ran crefydd, yn dweud eu bod yn Gristnogion	52.0	56.0	48.8	57.6
Personau sydd, o ran crefydd, yn dweud eu bod yn rhywbeth heblaw am Gristnogion	1.3	1.2	3.8	2.7
Personau sydd, o ran crefydd, yn dweud 'dim crefydd'	39.7	35.8	39.4	32.1
Personau na nododd eu crefydd	6.9	7.0	8.0	7.6
Personau 3 oed neu drosodd sy'n siarad Cymraeg	6.2	8.9	11.8	19.0
Personau sy'n siarad Cymraeg neu Saesneg fel prif iaith	95.3	96.9	95.9	97.1
Personau nad ydynt yn siarad Cymraeg neu Saesneg fel prif iaith sy'n gallu siarad Saesneg	4.3	2.8	3.9	2.7
Personau nad ydynt yn siarad Cymraeg neu Saesneg fel prif iaith nad ydynt yn gallu siarad Saesneg	0.4	0.3	0.2	0.1
Nodweddion Aelwydydd				
Aelwydydd heb geir na faniau	43.2	29.7	37.1	22.9
Aelwydydd mewn llety sy'n eiddo i berchen-feddianwyr	44.2	65.5	51.4	67.8
Aelwydydd mewn llety a rentir oddi wrth yr Awdurdod Lleol neu Landlord Cymdeithasol Cofrestredig	44.5	21.1	32.7	16.5
Aelwydydd mewn llety a rentir oddi wrth landlord preifat, asiantaeth osod neu ffynonellau eraill	11.3	13.4	16.0	15.7
Aelwydydd sy'n orlawn	9.3	6.2	7.7	5.2
Aelwydydd heb wres canolog	1.0	1.1	1.7	2.3
Aelwydydd gyda phlant dibynnol	37.2	31.5	31.1	28.2
Aelwydydd sy'n aelwydydd â rhiant unigol gyda phlant dibynnol	16.0	9.8	11.6	7.5
Aelwydydd sy'n aelwydydd un pensiynwr	12.6	12.5	13.1	13.7
Cyflogaeth				
Personau o oedran gweithio sy'n economaidd weithgar	56.2	64.2	58.1	65.8
Personau economaidd weithgar (ac eithrio myfyrwyr) sydd yn y categori di-waith yn ôl diffiniad yr ILO	14.1	5.7	11.8	4.3
Aelwydydd â phlant dibynnol sydd heb oedolyn mewn cyflogaeth	13.0	6.3	13.6	4.6
Iechyd				
Aelwydydd ag un person, neu fwy, sydd â salwch hirdymor cyfyngus	37.6	34.2	35.4	30.4
Personau sy'n dweud nad ydynt yn iach	30.8	27.0	27.3	22.2
Personau sy'n darparu gofal di-dâl	11.6	12.6	11.7	12.1
Pobl sy'n dweud eu bod yn y categori 'personau â salwch hir-dymor cyfyngus'	29.6	26.9	26.9	22.7
Addysg				
Personau sy'n cyflawni cymwysterau cyfwerth â 5 TGAU graddau A*-	59.4	61.4	54.3	69.0
Personau sy'n cyflawni cymwysterau cyfwerth â 5 TGAU graddau A*-C gan gynnwys Saesneg/Cymraeg a Mathemateg	24.8	38.0	32.6	50.6
Personau 16 oed neu drosodd heb unrhyw gymwysterau	45.2	34.3	37.1	25.9
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 1	13.8	14.3	15.4	13.3
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 2	13.8	15.1	15.1	15.7
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â Phrentisiaeth	2.6	3.7	3.3	3.9
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 3	7.4	10.1	10.0	12.3
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 4 ac uwch	11.4	17.8	14.2	24.5
Personau 16 oed neu drosodd nad yw eu lefelau cymhwyster yn Plant sy'n gymwys i gael prydau ysgol am ddim	5.8	4.9	4.8	4.3
	36.5	20.9	29.2	15.2

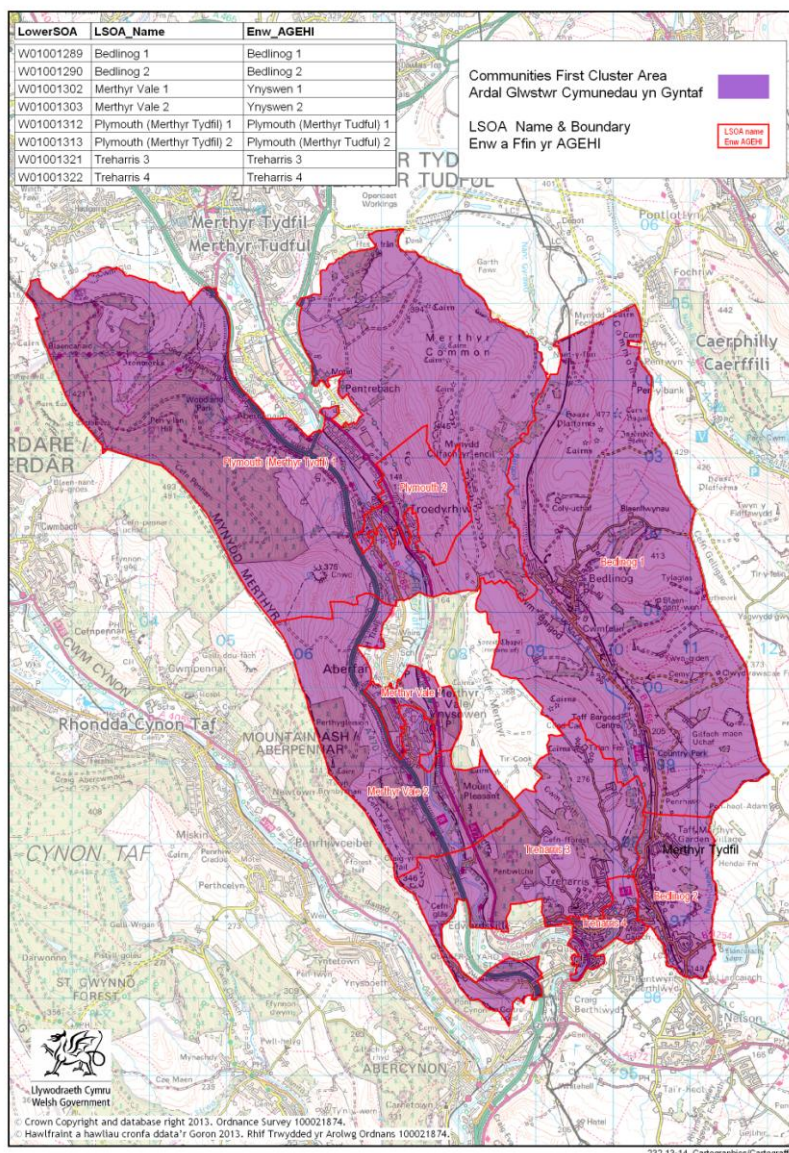
Ffynhonnell: Cyfrifiad 2011, CYBLD

Ardal Cymunedau yn Gyntaf De Merthyr Tudful

Nifer/Canran

	Ardal Cymunedau yn Gyntaf		Merthyr Tudful		Pob Ardal Cymunedau yn Gyntaf		Cymru	
	Nifer	Canran	Nifer	Canran	Nifer	Canran	Nifer	Canran
Ffigurau Poblogaeth Allweddol								
Cyfanswm y boblogaeth	11,900	100	58,800	100	728,900	100	3,063,500	100
Gwrywod	5,800	49	28,800	49	356,700	49	1,504,200	49
Benywod	6,100	51	30,000	51	372,100	51	1,559,200	51
Cyfanswm y personau rhwng 0-15 oed	2,200	18	11,000	19	152,200	21	556,300	18
Cyfanswm y personau rhwng 16–64 oed	7,700	65	38,000	65	465,700	64	1,944,600	63
Cyfanswm y personau 65 oed neu drosodd	2,000	17	9,800	17	110,900	15	562,500	18

Ffynhonnell: Cyfrifiad 2011

AGEHI	MALIC	Cyflogaeth	Incwm	Iechyd	Addysg	Tai	Safle		
							Yr Amgylchedd Ffisegol	Mynediad i Wasanaethau	Diogelwch Cymunedol
Bedlinog 1 (W01001289)	418	295	734	452	169	892	1,850	470	647
Bedlinog 2 (W01001290)	323	253	437	219	356	1,039	976	691	394
Ynysowen 1 (W01001302)	217	183	411	83	257	510	707	1,093	253
Ynysowen 2 (W01001303)	17	15	56	7	36	392	511	943	170
Plymouth (Merthyr Tudful) 1 (W01001312)	437	295	459	378	626	413	664	1,087	858
Plymouth (Merthyr Tudful) 2 (W01001313)	523	400	642	400	710	453	644	1,855	147
Treharris 3 (W01001321)	324	295	395	178	305	714	1,037	1,434	256
Treharris 4 (W01001322)	340	456	685	31	214	882	906	1,790	285

Ffynhonnell: MALIC 2011

Noder: Safle 1 = Mwyaf difreintiedig, Safle 1896 = Lleiaf difreintiedig.
Print Italg Trwm = Y 10 y cant Mwyaf Difreintiedig

Mae clwstwr Cymunedau yn Gyntaf De Merthyr Tudful yn cynnwys rhannau o Fedlinog, Ynysowen, Plymouth a Threharris. Mae'r ardal yn cynnwys wyth ardal ystadegol lai gyda chyfanswm poblogaeth o 11,900 o bobl. Caiff Mynegai Amddifadedd Lluosog Cymru (MALIC) ei gynhyrchu ar y lefel ardal fach (AGEHI) hon. Mae'r 1,896 o ardaloedd bach yng Nghymru wedi'u rhestru yn ôl safle, gydag 1 yn cynrychioli'r ardal fwyaf difreintiedig.

Yn unol â MALIC 2011, mae un ardal fach yn y clwstwr hwn yn y 10 y cant o'r ardaloedd bach mwyaf difreintiedig yng Nghymru: Ynysowen 2 (gweler y map).

O fewn y clwstwr, mae dwyster yr amddifadedd yn amrywio fesul maes ac AGEHI unigol.

Ar draws y clwstwr, ymddengys mai'r math mwyaf amlwg o amddifadedd yw Iechyd, gyda phedair AGEHI yn y 10 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig yng Nghymru o ran Iechyd (mewn print trwm ac italig yn y tabl).

Cyflogaeth, Addysg a Diogelwch Cymunedol yw'r mathau mwyaf amlwg nesaf o amddifadedd (gyda dwy AGEHI yr un yn y 10 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig ar gyfer y meysydd hynny), wedi'u dilyn gan Incwm (gydag un AGEHI yn y 10 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig o ran Incwm).

Heb unrhyw AGEHI yn y clwstwr yn y 10 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig o ran Tai a'r Amgylchedd Ffisegol, mae'r rhain yn cynrychioli mathau o amddifadedd sy'n llai arwyddocaol i'r clwstwr. Gyda dim ond dwy AGEHI yn y 40 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig o ran Mynediad i Wasanaethau, mae hyn yn cynrychioli math o amddifadedd sydd hyd yn oed yn llai arwyddocaol i'r clwstwr.

	<i>Nifer/Canran</i>			
	Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Merthyr Tudful	Pob Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Cymru
Dangosyddion Cymunedau Ffyniannus				
Canran y boblogaeth sy'n cael budd-daliadau seiliedig ar incwm	22.0	23.5	30.0	18.2
Canran y plant mewn aelwydydd sy'n cael budd-daliadau seiliedig	..	32.8	..	25.2
Canran y boblogaeth sy'n cael budd-daliadau seiliedig ar gyflogaeth	23.0	21.1	24.0	13.9
Canran y bobl 16-24 oed nad ydynt mewn cyflogaeth nac addysg (NEETS)	..	28.1	..	19.3
Canran y troseddwyd ifanc	3.9	4.1	6.0	3.7
Dangosyddion Cymunedau sy'n Dysgu				
Sgôr pwyntiau cyfartalog yng Nghyfnod Allweddol 2	79	79	80	83
Sgôr pwyntiau cyfartalog yng Nghyfnod Allweddol 3	96	96	96	102
Sgôr pwyntiau cyfartalog yng Nghyfnod Allweddol 4	297	363	338	406
Cyfradd yr absenoldebau mewn ysgolion cynradd	8.1	8.4	8.5	7.4
Cyfradd yr absenoldebau mewn ysgolion uwchradd	8.9	8.9	11.2	8.8
Canran y sawl sy'n 18-19 oed nad ydynt yn symud ymlaen i addysg uwch	81	75	85	68
Dangosyddion Cymunedau Iach				
Canran y genedigaethau byw lle y mae'r pwysau geni yn isel	5.7	6.8	7.1	5.7
Cyfradd mynychder achosion o ganser (nifer fesul 100,000)	606.2	613.5	626.7	574.9
Canran y boblogaeth sy'n ordew	..	27.6	..	21.9
Disgwyliad oes cyfartalog ar gyfer gwrywod (nifer y blynyddoedd)	75.7	75.4	74.1	77.6
Disgwyliad oes cyfartalog ar gyfer benywod (nifer y blynyddoedd)	77.8	80.2	78.9	81.8

Ffynhonnell: MALIC 2011, Dadansoddiad Dangosyddion MALIC, Arolwg Iechyd Cymru, Arolwg Blynyddol o'r Boblogaeth

	Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Merthyr Tudful	Pob Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Cymru
Nodweddion Demograffig				
Personau 16 oed neu drosodd sy'n sengl (erioed wedi priodi nac wedi'u cofrestru mewn partneriaeth sifil o'r un rhyw)	35.4	35.3	39.1	33.5
Personau 16 oed neu drosodd sy'n briod, wedi ailbriodi neu sydd mewn partneriaeth sifil o'r un rhyw	44.0	45.1	38.8	46.7
Personau 16 oed neu drosodd sydd wedi gwahanu, wedi cael ysgariad neu a oedd, yn flaenorol, mewn partneriaeth sifil sydd bellach wedi'i diddymu'n gyfreithiol	12.2	11.8	14.2	11.8
Personau 16 oed neu drosodd sy'n weddw neu sy'n bartner sy'n fyw o bartneriaeth sifil o'r un rhyw	8.5	7.9	7.9	7.9
Personau sy'n dweud eu bod o Gefndir Ethnig Lleiafrifol	1.5	2.4	6.4	4.4
Personau sydd, o ran crefydd, yn dweud eu bod yn Gristnogion	49.7	56.0	48.8	57.6
Personau sydd, o ran crefydd, yn dweud eu bod yn rhywbeth heblaw am Gristnogion	1.1	1.2	3.8	2.7
Personau sydd, o ran crefydd, yn dweud 'dim crefydd'	41.1	35.8	39.4	32.1
Personau na nododd eu crefydd	8.2	7.0	8.0	7.6
Personau 3 oed neu drosodd sy'n siarad Cymraeg	9.7	8.9	11.8	19.0
Personau sy'n siarad Cymraeg neu Saesneg fel prif iaith	99.0	96.9	95.9	97.1
Personau nad ydynt yn siarad Cymraeg neu Saesneg fel prif iaith sy'n gallu siarad Saesneg	0.9	2.8	3.9	2.7
Personau nad ydynt yn siarad Cymraeg neu Saesneg fel prif iaith nad ydynt yn gallu siarad Saesneg	0.1	0.3	0.2	0.1
Nodweddion Aelwydydd				
Aelwydydd heb geir na faniau	29.9	29.7	37.1	22.9
Aelwydydd mewn llety sy'n eiddo i berchen-feddianwyr	68.0	65.5	51.4	67.8
Aelwydydd mewn llety a rentir oddi wrth yr Awdurdod Lleol neu Landlord Cymdeithasol Cofrestredig	16.9	21.1	32.7	16.5
Aelwydydd mewn llety a rentir oddi wrth landlord preifat, asiantaeth osod neu ffynonellau eraill	15.1	13.4	16.0	15.7
Aelwydydd sy'n orlawn	6.0	6.2	7.7	5.2
Aelwydydd heb wres canolog	1.0	1.1	1.7	2.3
Aelwydydd gyda phlant dibynnol	31.1	31.5	31.1	28.2
Aelwydydd sy'n aelwydydd â rhiant unigol gyda phlant dibynnol	10.2	9.8	11.6	7.5
Aelwydydd sy'n aelwydydd un pensiyntwr	13.2	12.5	13.1	13.7
Cyflogaeth				
Personau o oedran gweithio sy'n economaidd weithgar	59.4	64.2	58.1	65.8
Personau economaidd weithgar (ac eithrio myfyrwyr) sydd yn y categori di-waith yn ôl diffiniad yr ILO	9.7	5.7	11.8	4.3
Aelwydydd â phlant dibynnol sydd heb oedolyn mewn cyflogaeth	30.4	6.3	13.6	4.6
Iechyd				
Aelwydydd ag un person, neu fwy, sydd â salwch hirdymor cyfyngus	36.4	34.2	35.4	30.4
Personau sy'n dweud nad ydynt yn iach	28.7	27.0	27.3	22.2
Personau sy'n darparu gofal di-dâl	12.2	12.6	11.7	12.1
Pobl sy'n dweud eu bod yn y categori 'personau â salwch hir-dymor cyfyngus'	28.7	26.9	26.9	22.7
Addysg				
Personau sy'n cyflawni cymwysterau cyfwerth â 5 TGAU graddau A*-	48.5	61.4	54.3	69.0
Personau sy'n cyflawni cymwysterau cyfwerth â 5 TGAU graddau A*-C gan gynnwys Saesneg/Cymraeg a Mathemateg	31.5	38.0	32.6	50.6
Personau 16 oed neu drosodd heb unrhyw gymwysterau	37.4	34.3	37.1	25.9
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 1	15.0	14.3	15.4	13.3
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 2	15.0	15.1	15.1	15.7
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â Phrentisiaeth	3.6	3.7	3.3	3.9
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 3	10.2	10.1	10.0	12.3
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 4 ac uwch	14.1	17.8	14.2	24.5
Personau 16 oed neu drosodd nad yw eu lefelau cymhwyster yn Plant sy'n gymwys i gael prydau ysgol am ddim	4.7	4.9	4.8	4.3
	22.2	20.9	29.2	15.2

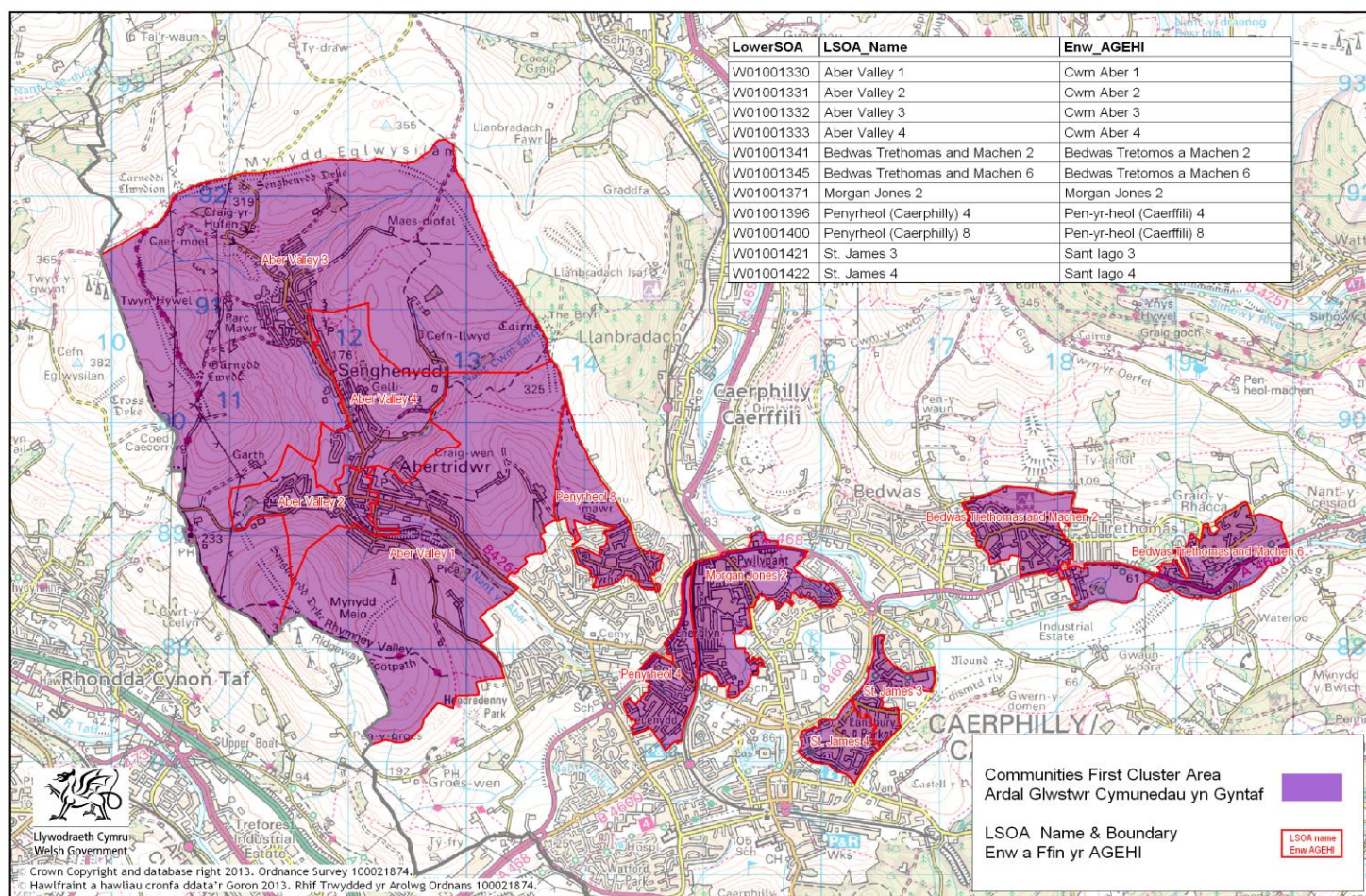
Ffynhonnell: Cyfrifiad 2011, CYBLD

Ardal Cymunedau yn Gyntaf – Basn Caerffili

Nifer/Canran

	Ardal Cymunedau yn Gyntaf		Caerffili		Pob Ardal Cymunedau yn Gyntaf		Cymru	
	Nifer	Canran	Nifer	Canran	Nifer	Canran	Nifer	Canran
Ffigurau Poblogaeth Allweddol								
Cyfanswm y boblogaeth	17,800	100	178,800	100	728,900	100	3,063,500	100
Gwrywod	8,600	48	87,700	49	356,700	49	1,504,200	49
Benywod	9,200	52	91,100	51	372,100	51	1,559,200	51
Cyfanswm y personau rhwng 0-15 oed	4,200	23	35,000	20	152,200	21	556,300	18
Cyfanswm y personau rhwng 16–64 oed	11,200	63	114,300	64	465,700	64	1,944,600	63
Cyfanswm y personau 65 oed neu drosodd	2,500	14	29,600	17	110,900	15	562,500	18

Ffynhonnell: Cyfrifiad 2011

232.13-14 Cartographics/Cartograffeg

AGEHI	MALIC	Cyflogaeth	Incwm	Iechyd	Addysg	Tai	Safle		
							Yr Amgylchedd Ffisegol	Mynediad i Wasanaethau	Diogelwch Cymunedol
Cwm Aber 1 (W01001330)	608	585	527	508	379	1,032	1,555	1,172	932
Cwm Aber 2 (W01001331)	406	400	409	190	332	605	1,580	1,483	501
Cwm Aber 3 (W01001332)	281	183	274	336	287	599	1,574	1,186	521
Cwm Aber 4 (W01001333)	343	253	231	789	217	934	1,685	1,089	399
Bedwas, Trethomas a Machen 2 (W01001341)	208	153	207	82	249	1,005	1,158	1,712	926
Bedwas, Trethomas a Machen 6 (W01001345)	35	34	15	92	72	1,056	1,846	1,236	33
Morgan Jones 2 (W01001371)	255	253	230	381	226	930	349	752	705
Penyrheol (Caerffili) 4 (W01001396)	138	183	117	108	186	652	167	1,103	608
Penyrheol (Caerffili) 8 (W01001400)	93	97	87	134	45	1,393	1,155	958	382
St. James 3 (W01001421)	2	7	8	6	24	1,088	120	1,033	29
St. James 4 (W01001422)	79	27	96	319	152	1,470	185	1,238	51

Ffynhonnell: MALIC 2011

Noder: Safle 1 = Mwyaf difreintiedig, Safle 1896 = Lleiaf difreintiedig.
Print Italig Trwm = Y 10 y cant Mwyaf Difreintiedig

Mae clwstwr Cymunedau yn Gyntaf Basn Caerffili yn cynnwys rhannau o Gwm Aber, Morgan Jones, Penyrheol, St James, Bedwas, Trethomas a Machen. Mae'r ardal yn cynnwys un deg un ardal ystadegol lai gyda chyfanswm poblogaeth o 17,800 o bobl. Caiff Mynegai Amddifadedd Lluosog Cymru (MALIC) ei gynhyrchu ar y lefel ardal fach (AGEHI) hon. Mae'r 1,896 o ardaloedd bach yng Nghymru wedi'u rhestru yn ôl safle, gydag 1 yn cynrychioli'r ardal fwyaf difreintiedig.

Yn unol â MALIC 2011, mae pum ardal fach yn y clwstwr hwn yn y 10 y cant o'r ardaloedd bach mwyaf difreintiedig yng Nghymru: Bedwas, Trethomas a Machen 6, Penyrheol 4, Penyrheol 8, St James 3 a St James 4 (gweler y map). Yr AGEHI fwyaf difreintiedig yn y clwstwr yw St James 3 (safle 2).

O fewn y clwstwr, mae dwyster yr amddifadedd yn amrywio fesul maes ac AGEHI unigol.

Ar draws y clwstwr, ymddengys mai'r math mwyaf amlwg o amddifadedd yw Cyflogaeth, gyda saith AGEHI yn y 10 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig yng Nghymru o ran Cyflogaeth (mewn print trwm ac italig yn y tabl).

Iechyd yw'r math mwyaf amlwg nesaf o amddifadedd (gyda saith AGEHI yn y 10 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig o ran Iechyd), wedi'i ddilyn gan Incwm ac Addysg (gyda phum AGEHI yr un yn y 10 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig ar gyfer y meysydd hynny).

Heb unrhyw AGEHI yn y clwstwr yn y 10 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig o ran Tai, mae hyn yn cynrychioli math o amddifadedd sy'n llai arwyddocaol i'r clwstwr. Gyda dim ond un AGEHI yn y 50 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig o ran Mynediad i Wasanaethau (Morgan Jones 2, safle 752), mae hyn yn cynrychioli math o amddifadedd sydd hyd yn oed yn llai arwyddocaol i'r clwstwr.

<i>Nifer/Canran</i>				
	Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Caerffili	Pob Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Cymru
Dangosyddion Cymunedau Ffyniannus				
Canran y boblogaeth sy'n cael budd-daliadau seiliedig ar incwm	33.0	21.1	30.0	18.2
Canran y plant mewn aelwydydd sy'n cael budd-daliadau seiliedig	..	29.7	..	25.2
Canran y boblogaeth sy'n cael budd-daliadau seiliedig ar gyflogaeth	26.0	17.6	24.0	13.9
Canran y bobl 16-24 oed nad ydynt mewn cyflogaeth nac addysg (NEETS)	..	26.9	..	19.3
Canran y troseddwyd ifanc	5.2	3.4	6.0	3.7
Dangosyddion Cymunedau sy'n Dysgu				
Sgôr pwyntiau cyfartalog yng Nghyfnod Allweddol 2	79	82	80	83
Sgôr pwyntiau cyfartalog yng Nghyfnod Allweddol 3	95	100	96	102
Sgôr pwyntiau cyfartalog yng Nghyfnod Allweddol 4	319	385	338	406
Cyfradd yr absenoldebau mewn ysgolion cynradd	8.8	7.9	8.5	7.4
Cyfradd yr absenoldebau mewn ysgolion uwchradd	12.2	9.4	11.2	8.8
Canran y sawl sy'n 18-19 oed nad ydynt yn symud ymlaen i addysg uwch	85	75	85	68
Dangosyddion Cymunedau Iach				
Canran y genedigaethau byw lle y mae'r pwysau geni yn isel	7.1	5.9	7.1	5.7
Cyfradd mynychder achosion o ganfer (nifer fesul 100,000)	634.2	579.0	626.7	574.9
Canran y boblogaeth sy'n ordev	..	26.4	..	21.9
Disgwyliad oes cyfartalog ar gyfer gwrywod (nifer y blynyddoedd)	73.9	76.7	74.1	77.6
Disgwyliad oes cyfartalog ar gyfer benywod (nifer y blynyddoedd)	80.2	81.3	78.9	81.8

Ffynhonnell: MALIC 2011, Dadansoddiad Dangosyddion MALIC, Arolwg Iechyd Cymru, Arolwg Blynyddol o'r Boblogaeth

	Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Caerffili	Pob Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Cymru
Nodweddion Demograffig				
Personau 16 oed neu drosodd sy'n sengl (erioed wedi priodi nac wedi'u cofrestru mewn partneriaeth sifil o'r un rhyw)	38.3	32.3	39.1	33.5
Personau 16 oed neu drosodd sy'n briod, wedi ailbriodi neu sydd mewn partneriaeth sifil o'r un rhyw	40.3	48.1	38.8	46.7
Personau 16 oed neu drosodd sydd wedi gwahanu, wedi cael ysgariad neu a oedd, yn flaenorol, mewn partneriaeth sifil sydd bellach wedi'i diddymu'n gyfreithiol	14.3	11.9	14.2	11.8
Personau 16 oed neu drosodd sy'n weddw neu sy'n bartner sy'n fyw o bartneriaeth sifil o'r un rhyw	7.0	7.6	7.9	7.9
Personau sy'n dweud eu bod o Gefndir Ethnig Lleiafrifol	1.8	1.7	6.4	4.4
Personau sydd, o ran crefydd, yn dweud eu bod yn Gristnogion	43.6	50.7	48.8	57.6
Personau sydd, o ran crefydd, yn dweud eu bod yn rhywbeth heblaw am Gristnogion	1.1	1.0	3.8	2.7
Personau sydd, o ran crefydd, yn dweud 'dim crefydd'	48.0	40.9	39.4	32.1
Personau na nododd eu crefydd	6.7	7.5	8.0	7.6
Personau 3 oed neu drosodd sy'n siarad Cymraeg	11.6	11.2	11.8	19.0
Personau sy'n siarad Cymraeg neu Saesneg fel prif iaith	98.9	99.1	95.9	97.1
Personau nad ydynt yn siarad Cymraeg neu Saesneg fel prif iaith sy'n gallu siarad Saesneg	1.0	0.9	3.9	2.7
Personau nad ydynt yn siarad Cymraeg neu Saesneg fel prif iaith nad ydynt yn gallu siarad Saesneg	0.1	0.0	0.2	0.1
Nodweddion Aelwydydd				
Aelwydydd heb geir na faniau	35.8	24.4	37.1	22.9
Aelwydydd mewn llety sy'n eiddo i berchen-feddianwyr	53.3	69.6	51.4	67.8
Aelwydydd mewn llety a rentir oddi wrth yr Awdurdod Lleol neu Landlord Cymdeithasol Cofrestredig	35.1	18.7	32.7	16.5
Aelwydydd mewn llety a rentir oddi wrth landlord preifat, asiantaeth osod neu ffynonellau eraill	11.6	11.6	16.0	15.7
Aelwydydd sy'n orlawn	6.3	4.4	7.7	5.2
Aelwydydd heb wres canolog	0.7	0.8	1.7	2.3
Aelwydydd gyda phlant dibynnol	35.6	31.6	31.1	28.2
Aelwydydd sy'n aelwydydd â rhiant unigol gyda phlant dibynnol	13.8	8.8	11.6	7.5
Aelwydydd sy'n aelwydydd un pensïynwr	11.0	12.3	13.1	13.7
Cyflogaeth				
Personau o oedran gweithio sy'n economaidd weithgar	57.4	64.9	58.1	65.8
Personau economaidd weithgar (ac eithrio myfyrwyr) sydd yn y categori di-waith yn ôl diffiniad yr ILO	13.0	5.1	11.8	4.3
Aelwydydd â phlant dibynnol sydd heb oedolyn mewn cyflogaeth	13.7	6.0	13.6	4.6
Iechyd				
Aelwydydd ag un person, neu fwy, sydd â salwch hirdymor cyfyngus	35.7	32.2	35.4	30.4
Personau sy'n dweud nad ydynt yn iach	26.6	25.3	27.3	22.2
Personau sy'n darparu gofal di-dâl	11.9	12.7	11.7	12.1
Pobl sy'n dweud eu bod yn y categori 'personau â salwch hir-dymor cyfyngus'	26.4	25.4	26.9	22.7
Addysg				
Personau sy'n cyflawni cymwysterau cyfwerth â 5 TGAU graddau A*-	49.3	63.9	54.3	69.0
Personau sy'n cyflawni cymwysterau cyfwerth â 5 TGAU graddau A*- C gan gynnwys Saesneg/Cymraeg a Mathemateg	29.8	45.5	32.6	50.6
Personau 16 oed neu drosodd heb unrhyw gymwysterau	37.9	31.4	37.1	25.9
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 1	15.8	14.9	15.4	13.3
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 2	16.6	16.2	15.1	15.7
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â Phrentisiaeth	3.3	3.9	3.3	3.9
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 3	9.5	11.2	10.0	12.3
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 4 ac uwch	13.1	18.7	14.2	24.5
Personau 16 oed neu drosodd nad yw eu lefelau cymhwyster yn Plant sy'n gymwys i gael prydau ysgol am ddim	3.9	3.7	4.8	4.3
Plant sy'n gymwys i gael prydau ysgol am ddim	34.3	19.1	29.2	15.2

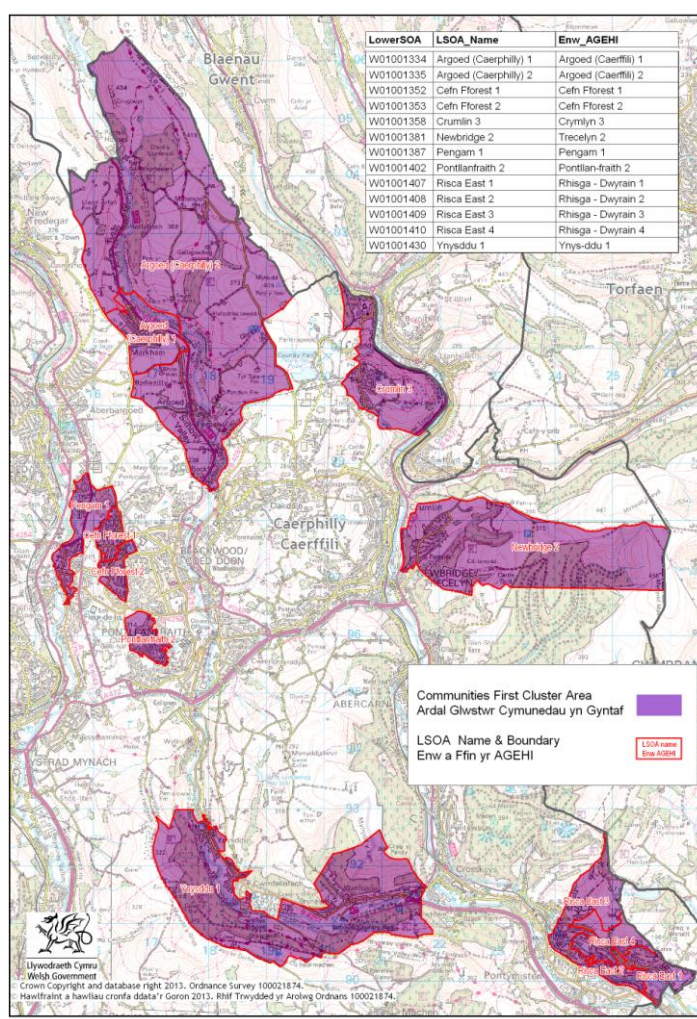
Ffynhonnell: Cyfrifiad 2011, CYBLD

Ardal Cymunedau yn Gyntaf Caerffili: Dwyrain Canol y Cymoedd

Nifer/Canran

	Ardal Cymunedau yn Gyntaf		Caerffili		Pob Ardal Cymunedau yn Gyntaf		Cymru	
	Nifer	Canran	Nifer	Canran	Nifer	Canran	Nifer	Canran
Ffigurau Poblogaeth Allweddol								
Cyfanswm y boblogaeth	21,100	100	178,800	100	728,900	100	3,063,500	100
Gwrywod	10,300	49	87,700	49	356,700	49	1,504,200	49
Benywod	10,800	51	91,100	51	372,100	51	1,559,200	51
Cyfanswm y personau rhwng 0-15 oed	4,200	20	35,000	20	152,200	21	556,300	18
Cyfanswm y personau rhwng 16-64 oed	13,500	64	114,300	64	465,700	64	1,944,600	63
Cyfanswm y personau 65 oed neu drosodd	3,400	16	29,600	17	110,900	15	562,500	18

Ffynhonnell: Cyfrifiad 2011

AGEHI	MALIC	Cyflogaeth	Incwm	Iechyd	Addysg	Tai	Safle		
							Yr Amgylchedd Ffisegol	Mynediad i Wasanaethau	Diogelwch Cymunedol
Argoed (Caerffili) 1 (W01001334)	188	153	164	136	157	1,639	1,836	1,350	341
Argoed (Caerffili) 2 (W01001335)	565	456	650	909	656	1,220	1,608	224	242
Cefn Fforest 1 (W01001352)	311	183	296	265	322	1,401	1,068	1,668	766
Cefn Fforest 2 (W01001353)	653	400	531	798	755	1,476	883	998	845
Crymlyn 3 (W01001358)	235	183	271	173	215	1,100	1,487	819	667
Trecelyn 2 (W01001381)	112	120	136	88	48	1,240	1,803	847	440
Pengam 1 (W01001387)	231	183	290	125	288	980	862	1,010	375
Pontllanfraith 2 (W01001402)	316	295	236	524	227	1,180	893	1,020	408
Dwyrain Risga 1 (W01001407)	1,294	1,111	1,213	1,319	1,113	891	1,421	677	692
Dwyrain Risga 2 (W01001408)	410	456	276	549	383	338	972	921	550
Dwyrain Risga 3 (W01001409)	1,407	1,022	1,154	1,623	1,058	1,289	780	1,460	889
Dwyrain Risga 4 (W01001410)	623	400	761	808	573	1,198	838	1,271	156
Ynysddu 1 (W01001430)	384	708	504	84	438	1,151	347	495	553

Ffynhonnell: MALIC 2011

Noder: Safle 1 = Mwyaf difreintiedig, Safle 1896 = Lleiaf difreintiedig.

Print Italig Trwm = Y 10 y cant Mwyaf Difreintiedig

Mae clwstwr Cymunedau yn Gyntaf Dwyrain Canol y Cymoedd Caerffili yn cynnwys rhannau o Argoed, Cefn Fforest, Crymlyn, Trecelyn, Pengam, Pontllanfraith, Dwyrain Risga ac Ynys-ddu. Mae'r ardal yn cynnwys 13 ardal ystadegol lai gyda chyfanswm poblogaeth o 21,100 o bobl. Caiff Mynegai Amddifadedd Lluosog Cymru (MALIC) ei gynhyrchu ar y lefel ardal fach (AGEHI) hon. Mae'r 1,896 o ardaloedd bach yng Nghymru wedi'u rhestru yn ôl safle, gydag 1 yn cynrychioli'r ardal fwyaf difreintiedig.

Yn ôl MALIC 2011, mae dwy ardal fach yn y clwstwr hwn yn y 10 y cant o'r ardaloedd bach mwyaf difreintiedig yng Nghymru: Argoed 2 and Threcelyn 2 (gweler y map). Yr AGEHI fwyaf difreintiedig yn y clwstwr yw Trecelyn 2 (safle 112).

O fewn y clwstwr, mae dwyster yr amddifadedd yn amrywio fesul maes ac AGEHI unigol.

Ar draws y clwstwr, ymddengys mai'r mathau mwyaf amlwg o amddifadedd yw Cyflogaeth ac Iechyd, gyda phum AGEHI yr un yn y 10 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig yng Nghymru ar gyfer y meysydd hynny (mewn print trwm ac italig yn y tabl).

Incwm ac Addysg yw'r mathau mwyaf amlwg nesaf o amddifadedd (gyda dwy AGEHI yr un yn y 10 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig ar gyfer y meysydd hynny), wedi'u dilyn gan Ddiogelwch Cymunedol (gydag un AGEHI yn y 10 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig o ran Diogelwch Cymunedol).

Heb unrhyw AGEHI yn y clwstwr yn y 10 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig o ran Tai, yr Amgylchedd Ffisegol a Mynediad i Wasanaethau, mae'r rhain yn cynrychioli mathau o amddifadedd sy'n llai arwyddocaol i'r clwstwr.

	<i>Nifer/Canran</i>			
	Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Caerffili	Pob Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Cymru
Dangosyddion Cymunedau Ffyniannus				
Canran y boblogaeth sy'n cael budd-daliadau seiliedig ar incwm	23.0	21.1	30.0	18.2
Canran y plant mewn aelwydydd sy'n cael budd-daliadau seiliedig	..	29.7	..	25.2
Canran y boblogaeth sy'n cael budd-daliadau seiliedig ar gyflogaeth	20.0	17.6	24.0	13.9
Canran y bobl 16-24 oed nad ydynt mewn cyflogaeth nac addysg (NEETS)	..	26.9	..	19.3
Canran y troseddwyd ifanc	4.5	3.4	6.0	3.7
Dangosyddion Cymunedau sy'n Dysgu				
Sgôr pwyntiau cyfartalog yng Nghyfnod Allweddol 2	81	82	80	83
Sgôr pwyntiau cyfartalog yng Nghyfnod Allweddol 3	98	100	96	102
Sgôr pwyntiau cyfartalog yng Nghyfnod Allweddol 4	358	385	338	406
Cyfradd yr absenoldebau mewn ysgolion cynradd	7.8	7.9	8.5	7.4
Cyfradd yr absenoldebau mewn ysgolion uwchradd	9.4	9.4	11.2	8.8
Canran y sawl sy'n 18-19 oed nad ydynt yn symud ymlaen i addysg uwch	82	75	85	68
Dangosyddion Cymunedau Iach				
Canran y genedigaethau byw lle y mae'r pwysau geni yn isel	6.8	5.9	7.1	5.7
Cyfradd mynychder achosion o ganser (nifer fesul 100,000)	582.0	579.0	626.7	574.9
Canran y boblogaeth sy'n ordew	..	26.4	..	21.9
Disgwyliad oes cyfartalog ar gyfer gwrywod (nifer y blynyddoedd)	75.2	76.7	74.1	77.6
Disgwyliad oes cyfartalog ar gyfer benywod (nifer y blynyddoedd)	80.3	81.3	78.9	81.8

Ffynhonnell: MALIC 2011, Dadansoddiad Dangosyddion MALIC, Arolwg Iechyd Cymru, Arolwg Blynyddol o'r Boblogaeth

	Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Caerffili	Pob Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Cymru
Nodweddion Demograffig				
Personau 16 oed neu drosodd sy'n sengl (erioed wedi priodi nac wedi'u cofrestru mewn partneriaeth sifil o'r un rhyw)	33.3	32.3	39.1	33.5
Personau 16 oed neu drosodd sy'n briod, wedi ailbriodi neu sydd mewn partneriaeth sifil o'r un rhyw	46.5	48.1	38.8	46.7
Personau 16 oed neu drosodd sydd wedi gwahanu, wedi cael ysgariad neu a oedd, yn flaenorol, mewn partneriaeth sifil sydd bellach wedi'i diddymu'n gyfreithiol	12.9	11.9	14.2	11.8
Personau 16 oed neu drosodd sy'n weddw neu sy'n bartner sy'n fyw o bartneriaeth sifil o'r un rhyw	7.3	7.6	7.9	7.9
Personau sy'n dweud eu bod o Gefndir Ethnig Lleiafrifol	1.3	1.7	6.4	4.4
Personau sydd, o ran crefydd, yn dweud eu bod yn Gristnogion	47.8	50.7	48.8	57.6
Personau sydd, o ran crefydd, yn dweud eu bod yn rhywbeth heb law am Gristnogion	0.9	1.0	3.8	2.7
Personau sydd, o ran crefydd, yn dweud 'dim crefydd'	43.8	40.9	39.4	32.1
Personau na nododd eu crefydd	7.5	7.5	8.0	7.6
Personau 3 oed neu drosodd sy'n siarad Cymraeg	11.0	11.2	11.8	19.0
Personau sy'n siarad Cymraeg neu Saesneg fel prif iaith	99.2	99.1	95.9	97.1
Personau nad ydynt yn siarad Cymraeg neu Saesneg fel prif iaith sy'n gallu siarad Saesneg	0.7	0.9	3.9	2.7
Personau nad ydynt yn siarad Cymraeg neu Saesneg fel prif iaith nad ydynt yn gallu siarad Saesneg	0.0	0.0	0.2	0.1
Nodweddion Aelwydydd				
Aelwydydd heb geir na faniau	26.3	24.4	37.1	22.9
Aelwydydd mewn llety sy'n eiddo i berchen-feddianwyr	64.2	69.6	51.4	67.8
Aelwydydd mewn llety a rentir oddi wrth yr Awdurdod Lleol neu Landlord Cymdeithasol Cofrestredig	25.5	18.7	32.7	16.5
Aelwydydd mewn llety a rentir oddi wrth landlord preifat, asiantaeth osod neu ffynonellau eraill	10.4	11.6	16.0	15.7
Aelwydydd sy'n orlawn	5.4	4.4	7.7	5.2
Aelwydydd heb wres canolog	0.8	0.8	1.7	2.3
Aelwydydd gyda phlant dibynnol	31.5	31.6	31.1	28.2
Aelwydydd sy'n aelwydydd â rhiant unigol gyda phlant dibynnol	10.1	8.8	11.6	7.5
Aelwydydd sy'n aelwydydd un pensïynwr	12.0	12.3	13.1	13.7
Cyflogaeth				
Personau o oedran gweithio sy'n economaidd weithgar	61.3	64.9	58.1	65.8
Personau economaidd weithgar (ac eithrio myfyrwyr) sydd yn y categori di-waith yn ôl diffiniad yr ILO	9.5	5.1	11.8	4.3
Aelwydydd â phlant dibynnol sydd heb oedolyn mewn cyflogaeth	13.8	6.0	13.6	4.6
Iechyd				
Aelwydydd ag un person, neu fwy, sydd â salwch hirdymor cyfyngus	33.1	32.2	35.4	30.4
Personau sy'n dweud nad ydynt yn iach	26.1	25.3	27.3	22.2
Personau sy'n darparu gofal di-dâl	12.5	12.7	11.7	12.1
Pobl sy'n dweud eu bod yn y categori 'personau â salwch hir-dymor cyfyngus'	25.8	25.4	26.9	22.7
Addysg				
Personau sy'n cyflawni cymwysterau cyfwerth â 5 TGAU graddau A*-	55.8	63.9	54.3	69.0
Personau sy'n cyflawni cymwysterau cyfwerth â 5 TGAU graddau A*- C gan gynnwys Saesneg/Cymraeg a Mathemateg	40.7	45.5	32.6	50.6
Personau 16 oed neu drosodd heb unrhyw gymwysterau	35.2	31.4	37.1	25.9
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 1	16.0	14.9	15.4	13.3
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 2	16.0	16.2	15.1	15.7
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â Phrentisiaeth	3.6	3.9	3.3	3.9
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 3	10.7	11.2	10.0	12.3
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 4 ac uwch	14.8	18.7	14.2	24.5
Personau 16 oed neu drosodd nad yw eu lefelau cymhwyster yn Plant sy'n gymwys i gael prydau ysgol am ddim	3.6	3.7	4.8	4.3
	24.0	19.1	29.2	15.2

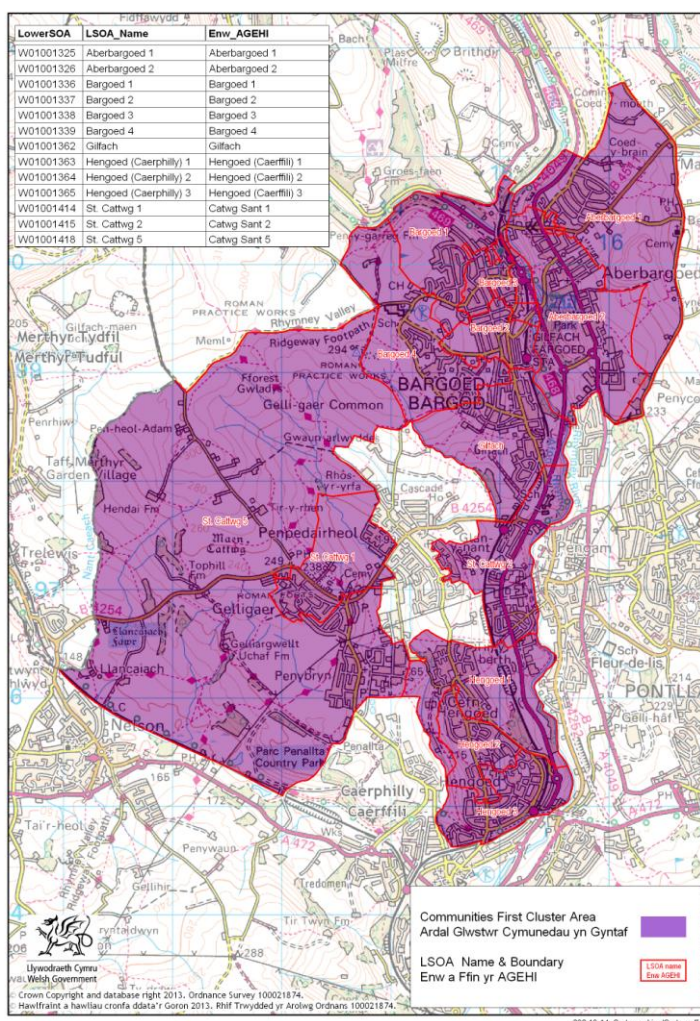
Ffynhonnell: Cyfrifiad 2011, CYBLD

Ardal Cymunedau yn Gyntaf Caerffili: Gorllewin Canol y Cymoedd

Nifer/Canran

	Ardal Cymunedau yn Gyntaf		Caerffili		Pob Ardal Cymunedau yn Gyntaf		Cymru	
	Nifer	Canran	Nifer	Canran	Nifer	Canran	Nifer	Canran
Ffigurau Poblogaeth Allweddol								
Cyfanswm y boblogaeth	22,300	100	178,800	100	728,900	100	3,063,500	100
Gwrywod	11,000	49	87,700	49	356,700	49	1,504,200	49
Benywod	11,400	51	91,100	51	372,100	51	1,559,200	51
Cyfanswm y personau rhwng 0-15 oed	4,500	20	35,000	20	152,200	21	556,300	18
Cyfanswm y personau rhwng 16-64 oed	14,400	65	114,300	64	465,700	64	1,944,600	63
Cyfanswm y personau 65 oed neu drosodd	3,400	15	29,600	17	110,900	15	562,500	18

Ffynhonnell: Cyfrifiad 2011

AGEHI	MALIC	Cyflogaeth	Incwm	Iechyd	Addysg	Tai	Yr Amgylchedd Ffisegol	Mynediad i Wasanaethau	Diogelwch Cymunedol
Aberbargoed 1 (W01001325)	169	97	241	135	123	1,365	1,190	1,306	465
Aberbargoed 2 (W01001326)	151	120	308	46	171	716	584	1,619	211
Bargoed 1 (W01001336)	453	183	488	611	531	945	1,049	1,401	528
Bargoed 2 (W01001337)	744	522	648	706	811	1,325	574	1,892	441
Bargoed 3 (W01001338)	411	295	477	209	427	839	1,205	1,875	258
Bargoed 4 (W01001339)	18	5	26	10	121	823	1,373	941	73
Gilfach (W01001362)	592	347	636	563	628	998	1,123	1,419	407
Hengoed (Caerffili) 1 (W01001363)	525	585	496	422	376	1,443	387	967	894
Hengoed (Caerffili) 2 (W01001364)	48	73	97	2	38	847	1,289	1,149	240
Hengoed (Caerffili) 3 (W01001365)	628	400	536	659	553	1,590	1,771	1,322	583
St. Catwg 1 (W01001414)	185	73	260	253	330	974	1,006	787	206
St. Catwg 2 (W01001415)	558	522	778	224	539	1,541	243	1,109	916
St. Catwg 5 (W01001418)	269	223	432	117	321	1,252	784	651	556

Ffynhonnell: MALIC 2011

Noder: Safle 1 = Mwyaf difreintiedig, Safle 1896 = Lleiaf difreintiedig.

Print Italig Trwm = Y 10 y cant Mwyaf Difreintiedig

Mae clwstwr Cymunedau yn Gyntaf Gorllewin Canol y Cymoedd Caerffili yn cynnwys rhannau o Aberbargoed, Bargoed, Gilfach, Hengoed a St Catwg. Mae'r ardal yn cynnwys 13 ardal ystadegol lai gyda chyfanswm poblogaeth o 22,300 o bobl. Caiff Mynegai Amddifadedd Lluosog Cymru (MALIC) ei gynhyrchu ar y lefel ardal fach (AGEHI) hon. Mae'r 1,896 o ardaloedd bach yng Nghymru wedi'u rhestru yn ôl safle, gydag 1 yn cynrychioli'r ardal fwyaf difreintiedig.

Yn unol â MALIC 2011, mae pum ardal fach yn y clwstwr hwn yn y 10 y cant o'r ardaloedd bach mwyaf difreintiedig yng Nghymru: Aberbargoed 1, Aberbargoed 2, Bargoed 4, Hengoed 2 a St Catwg 1 (gweler y map). Yr AGEHI fwyaf difreintiedig yn y clwstwr yw Bargoed 4 (safle 18).

O fewn y clwstwr, mae dwyster yr amddifadedd yn amrywio fesul maes ac AGEHI unigol.

Ar draws y clwstwr, ymddengys mai'r math mwyaf amlwg o amddifadedd yw Cyflogaeth, gyda chwe AGEHI yn y 10 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig yng Nghymru o ran Cyflogaeth (mewn print trwm ac italig yn y tabl).

Y math mwyaf amlwg nesaf o amddifadedd yw Iechyd (gyda phum AGEHI yn y 10 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig o ran Iechyd) wedi'i ddilyn gan Addysg (gyda phedair AGEHI yn y 10 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig o ran Addysg).

Heb unrhyw AGEHI yn y clwstwr yn y 10 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig o ran yr Amgylchedd Ffisegol, mae hyn yn cynrychioli math o amddifadedd sy'n llai arwyddocaol i'r clwstwr. Heb unrhyw AGEHI yn y 30 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig o ran Tai a Mynediad i Wasanaethau, mae'r rhain yn cynrychioli mathau o amddifadedd sydd hyd yn oed yn llai arwyddocaol i'r clwstwr.

	<i>Nifer/Canran</i>			
	Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Caerffili	Pob Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Cymru
Dangosyddion Cymunedau Ffyniannus				
Canran y boblogaeth sy'n cael budd-daliadau seiliedig ar incwm	25.0	21.1	30.0	18.2
Canran y plant mewn aelwydydd sy'n cael budd-daliadau seiliedig	..	29.7	..	25.2
Canran y boblogaeth sy'n cael budd-daliadau seiliedig ar gyflogaeth	23.0	17.6	24.0	13.9
Canran y bobl 16-24 oed nad ydynt mewn cyflogaeth nac addysg (NEETS)	..	26.9	..	19.3
Canran y troseddwy'r ifanc	4.7	3.4	6.0	3.7
Dangosyddion Cymunedau sy'n Dysgu				
Sgôr pwyntiau cyfartalog yng Nghyfnod Allweddol 2	82	82	80	83
Sgôr pwyntiau cyfartalog yng Nghyfnod Allweddol 3	95	100	96	102
Sgôr pwyntiau cyfartalog yng Nghyfnod Allweddol 4	377	385	338	406
Cyfradd yr absenoldebau mewn ysgolion cynradd	8.2	7.9	8.5	7.4
Cyfradd yr absenoldebau mewn ysgolion uwchradd	10.1	9.4	11.2	8.8
Canran y sawl sy'n 18-19 oed nad ydynt yn symud ymlaen i addysg uwch	81	75	85	68
Dangosyddion Cymunedau Iach				
Canran y genedigaethau byw lle y mae'r pwysau geni yn isel	6.4	5.9	7.1	5.7
Cyfradd mynychder achosion o ganser (nifer fesul 100,000)	593.5	579.0	626.7	574.9
Canran y boblogaeth sy'n ordew	..	26.4	..	21.9
Disgwyliad oes cyfartalog ar gyfer gwrywod (nifer y blynyddoedd)	76.4	76.7	74.1	77.6
Disgwyliad oes cyfartalog ar gyfer benywod (nifer y blynyddoedd)	79.1	81.3	78.9	81.8

Ffynhonnell: MALIC 2011, Dadansoddiad Dangosyddion MALIC, Arolwg Iechyd Cymru, Arolwg Blynyddol o'r Boblogaeth

	Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Caerffili	Pob Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Cymru
Nodweddion Demograffig				
Personau 16 oed neu drosodd sy'n sengl (erioed wedi priodi nac wedi'u cofrestru mewn partneriaeth sifil o'r un rhyw)	35.2	32.3	39.1	33.5
Personau 16 oed neu drosodd sy'n briod, wedi ailbriodi neu sydd mewn partneriaeth sifil o'r un rhyw	44.8	48.1	38.8	46.7
Personau 16 oed neu drosodd sydd wedi gwahanu, wedi cael ysgariad neu a oedd, yn flaenorol, mewn partneriaeth sifil sydd bellach wedi'i diddymu'n gyfreithiol	12.3	11.9	14.2	11.8
Personau 16 oed neu drosodd sy'n weddw neu sy'n bartner sy'n fyw o bartneriaeth sifil o'r un rhyw	7.7	7.6	7.9	7.9
Personau sy'n dweud eu bod o Gefndir Ethnig Lleiafrifol	1.4	1.7	6.4	4.4
Personau sydd, o ran crefydd, yn dweud eu bod yn Gristnogion	48.1	50.7	48.8	57.6
Personau sydd, o ran crefydd, yn dweud eu bod yn rhywbeth heblaw am Gristnogion	0.9	1.0	3.8	2.7
Personau sydd, o ran crefydd, yn dweud 'dim crefydd'	43.2	40.9	39.4	32.1
Personau na nododd eu crefydd	7.7	7.5	8.0	7.6
Personau 3 oed neu drosodd sy'n siarad Cymraeg	10.6	11.2	11.8	19.0
Personau sy'n siarad Cymraeg neu Saesneg fel prif iaith	99.1	99.1	95.9	97.1
Personau nad ydynt yn siarad Cymraeg neu Saesneg fel prif iaith sy'n gallu siarad Saesneg	0.9	0.9	3.9	2.7
Personau nad ydynt yn siarad Cymraeg neu Saesneg fel prif iaith nad ydynt yn gallu siarad Saesneg	0.1	0.0	0.2	0.1
Nodweddion Aelwydydd				
Aelwydydd heb geir na faniau	29.0	24.4	37.1	22.9
Aelwydydd mewn llety sy'n eiddo i berchen-feddianwyr	65.1	69.6	51.4	67.8
Aelwydydd mewn llety a rentir oddi wrth yr Awdurdod Lleol neu Landlord Cymdeithasol Cofrestredig	22.1	18.7	32.7	16.5
Aelwydydd mewn llety a rentir oddi wrth landlord preifat, asiantaeth osod neu ffynonellau eraill	12.8	11.6	16.0	15.7
Aelwydydd sy'n orlawn	4.8	4.4	7.7	5.2
Aelwydydd heb wres canolog	0.5	0.8	1.7	2.3
Aelwydydd gyda phlant dibynnol	33.2	31.6	31.1	28.2
Aelwydydd sy'n aelwydydd â rhiant unigol gyda phlant dibynnol	10.1	8.8	11.6	7.5
Aelwydydd sy'n aelwydydd un pensïynwr	12.3	12.3	13.1	13.7
Cyflogaeth				
Personau o oedran gweithio sy'n economaidd weithgar	59.5	64.9	58.1	65.8
Personau economaidd weithgar (ac eithrio myfyrwyr) sydd yn y categori di-waith yn ôl diffiniad yr ILO	10.8	5.1	11.8	4.3
Aelwydydd â phlant dibynnol sydd heb oedolyn mewn cyflogaeth	12.1	6.0	13.6	4.6
Iechyd				
Aelwydydd ag un person, neu fwy, sydd â salwch hirdymor cyfyngus	35.8	32.2	35.4	30.4
Personau sy'n dweud nad ydynt yn iach	29.2	25.3	27.3	22.2
Personau sy'n darparu gofal di-dâl	13.4	12.7	11.7	12.1
Pobl sy'n dweud eu bod yn y categori 'personau â salwch hir-dymor cyfyngus'	28.9	25.4	26.9	22.7
Addysg				
Personau sy'n cyflawni cymwysterau cyfwerth â 5 TGAU graddau A*-	61.4	63.9	54.3	69.0
Personau sy'n cyflawni cymwysterau cyfwerth â 5 TGAU graddau A*-C gan gynnwys Saesneg/Cymraeg a Mathemateg	35.2	45.5	32.6	50.6
Personau 16 oed neu drosodd heb unrhyw gymwysterau	36.8	31.4	37.1	25.9
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 1	14.5	14.9	15.4	13.3
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 2	16.8	16.2	15.1	15.7
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â Phrentisiaeth	3.2	3.9	3.3	3.9
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 3	10.9	11.2	10.0	12.3
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 4 ac uwch	14.0	18.7	14.2	24.5
Personau 16 oed neu drosodd nad yw eu lefelau cymhwyster yn Plant sy'n gymwys i gael prydau ysgol am ddim	3.8	3.7	4.8	4.3
	24.3	19.1	29.2	15.2

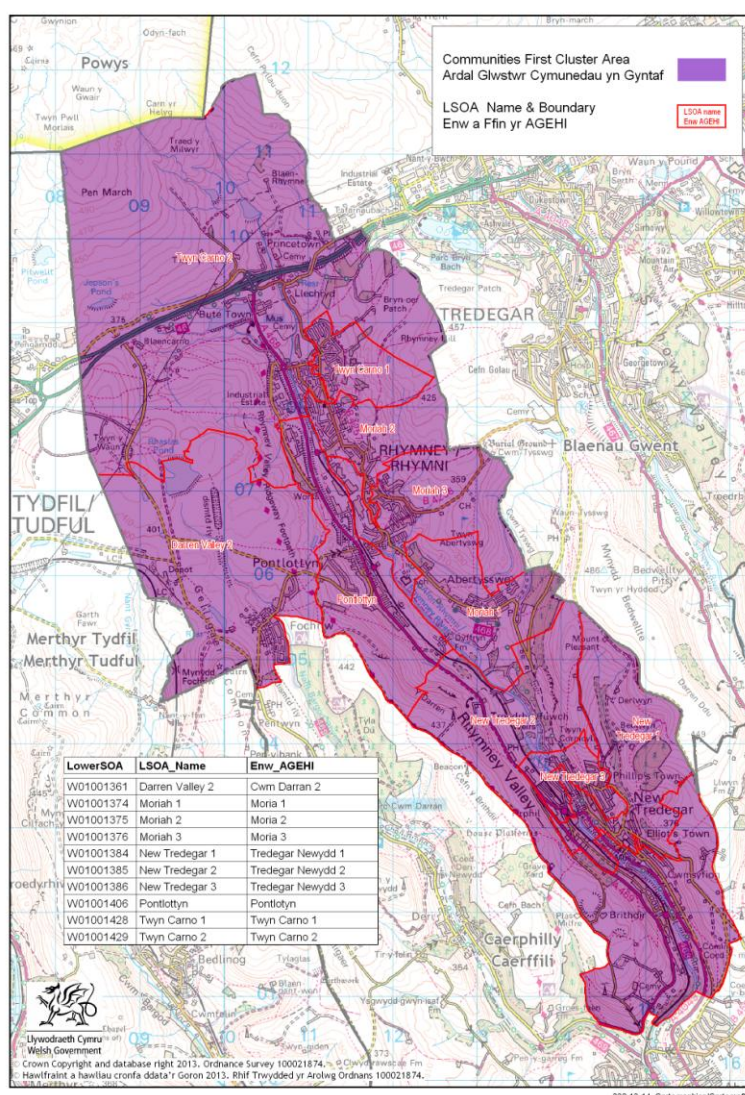
Ffynhonnell: Cyfrifiad 2011, CYBLD

Ardal Cymunedau yn Gyntaf Caerffili: Cwm Rhymni Uchaf

Nifer/Canran

	Ardal Cymunedau yn Gyntaf		Caerffili		Pob Ardal Cymunedau yn Gyntaf		Cymru	
	Nifer	Canran	Nifer	Canran	Nifer	Canran	Nifer	Canran
Ffigurau Poblogaeth Allweddol								
Cyfanswm y boblogaeth	15,100	100	178,800	100	728,900	100	3,063,500	100
Gwrywod	7,400	49	87,700	49	356,700	49	1,504,200	49
Benywod	7,700	51	91,100	51	372,100	51	1,559,200	51
Cyfanswm y personau rhwng 0-15 oed	2,900	19	35,000	20	152,200	21	556,300	18
Cyfanswm y personau rhwng 16-64 oed	9,600	64	114,300	64	465,700	64	1,944,600	63
Cyfanswm y personau 65 oed neu drosodd	2,600	17	29,600	17	110,900	15	562,500	18

Ffynhonnell: Cyfrifiad 2011

AGEHI							Yr Amgylchedd Ffisegol	Mynediad i Wasanaethau	Diogelwch Cymunedol
	MALIC	Cyflogaeth	Incwm	Iechyd	Addysg	Tai			
Cwm Darran 2 (W01001361)	128	97	246	38	93	1,391	1,442	712	710
Moriah 1 (W01001374)	434	347	448	208	476	1,210	1,318	1,096	716
Moriah 2 (W01001375)	252	120	402	119	579	1,196	316	1,777	255
Moriah 3 (W01001376)	64	27	76	101	125	887	246	1,165	400
Tredegar Newydd 1 (W01001384)	488	295	554	444	457	665	1,657	1,734	276
Tredegar Newydd 2 (W01001385)	312	223	431	189	245	1,050	1,740	1,202	466
Tredegar Newydd 3 (W01001386)	60	40	91	128	17	1,181	746	1,660	135
Pontlotyn (W01001406)	243	120	394	159	334	1,491	378	1,584	369
Twyn Carno 1 (W01001428)	3	3	6	17	5	1,293	747	784	41
Twyn Carno 2 (W01001429)	484	295	847	383	543	1,486	251	749	499

Ffynhonnell: MALIC 2011

Noder: Safle 1 = Mwyaf difreintiedig, Safle 1896 = Lleiaf difreintiedig.
Print Italg Trwm = Y 10 y cant Mwyaf Difreintiedig

Mae clwstwr Cymunedau yn Gyntaf Caerffili Cwm Rhymni Uchaf yn cynnwys rhannau o Gwm Darran, Moriah, Tredegar Newydd, Pontlotyn a Thwyn Carno. Mae'r ardal yn cynnwys 10 ardal ystadegol lai gyda chyfanswm poblogaeth o 15,100 o bobl. Caiff Mynegai Amddifadedd Lluosog Cymru (MALIC) ei gynhyrchu ar y lefel ardal fach (AGEHI) hon. Mae'r 1,896 o ardaloedd bach yng Nghymru wedi'u rhestru yn ôl safle, gydag 1 yn cynrychioli'r ardal fwyaf difreintiedig.

Yn ôl MALIC 2011, mae pedair ardal fach yn y clwstwr hwn yn y 10 y cant o'r ardaloedd bach mwyaf difreintiedig yng Nghymru: Cwm Darran 2, Moriah 3, Tredegar Newydd 3 a Thwyn Carno 1 (gweler y map). Yr AGEHI fwyaf difreintiedig yn y clwstwr yw Twyn Carno 1 (safle 3).

O fewn y clwstwr, mae dwyster yr amddifadedd yn amrywio fesul maes ac AGEHI unigol.

Ar draws y clwstwr, ymddengys mai'r math mwyaf amlwg o amddifadedd yw Iechyd, gyda saith AGEHI yn y 10 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig yng Nghymru o ran Iechyd (mewn print trwm ac italic yn y tabl).

Cyflogaeth yw'r math mwyaf amlwg nesaf o amddifadedd (gyda phum AGEHI yn y 10 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig o ran Cyflogaeth), wedi'i ddilyn gan Addysg (gyda phedair AGEHI yn y 10 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig o ran Cyflogaeth).

Heb unrhyw AGEHI yn y clwstwr yn y 10 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig o ran yr Amgylchedd Ffisegol, mae hyn yn cynrychioli math o amddifadedd sy'n llai arwyddocaol i'r clwstwr. Heb unrhyw AGEHI yn y 30 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig o ran Tai a Mynediad i Wasanaethau, mae'r rhain yn cynrychioli mathau o amddifadedd sydd hyd yn oed yn llai arwyddocaol i'r clwstwr.

	<i>Nifer/Canran</i>			
	Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Caerffili	Pob Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Cymru
Dangosyddion Cymunedau Ffyniannus				
Canran y boblogaeth sy'n cael budd-daliadau seiliedig ar incwm	28.0	21.1	30.0	18.2
Canran y plant mewn aelwydydd sy'n cael budd-daliadau seiliedig	..	29.7	..	25.2
Canran y boblogaeth sy'n cael budd-daliadau seiliedig ar gyflogaeth	27.0	17.6	24.0	13.9
Canran y bobl 16-24 oed nad ydynt mewn cyflogaeth nac addysg (NEETS)	..	26.9	..	19.3
Canran y troseddwyd ifanc	4.7	3.4	6.0	3.7
Dangosyddion Cymunedau sy'n Dysgu				
Sgôr pwyntiau cyfartalog yng Nghyfnod Allweddol 2	80	82	80	83
Sgôr pwyntiau cyfartalog yng Nghyfnod Allweddol 3	95	100	96	102
Sgôr pwyntiau cyfartalog yng Nghyfnod Allweddol 4	336	385	338	406
Cyfradd yr absenoldebau mewn ysgolion cynradd	8.4	7.9	8.5	7.4
Cyfradd yr absenoldebau mewn ysgolion uwchradd	10.8	9.4	11.2	8.8
Canran y sawl sy'n 18-19 oed nad ydynt yn symud ymlaen i addysg uwch	84	75	85	68
Dangosyddion Cymunedau Iach				
Canran y genedigaethau byw lle y mae'r pwysau geni yn isel	7.9	5.9	7.1	5.7
Cyfradd mynychder achosion o ganser (nifer fesul 100,000)	606.5	579.0	626.7	574.9
Canran y boblogaeth sy'n ordev	..	26.4	..	21.9
Disgwyliad oes cyfartalog ar gyfer gwrywod (nifer y blynyddoedd)	75.9	76.7	74.1	77.6
Disgwyliad oes cyfartalog ar gyfer benywod (nifer y blynyddoedd)	78.9	81.3	78.9	81.8

Ffynhonnell: MALIC 2011, Dadansoddiad Dangosyddion MALIC, Arolwg Iechyd Cymru, Arolwg Blynyddol o'r Boblogaeth

	Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Caerffili	Pob Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Cymru
Nodweddion Demograffig				
Personau 16 oed neu drosodd sy'n sengl (erioed wedi priodi nac wedi'u cofrestru mewn partneriaeth sifil o'r un rhyw)	36.4	32.3	39.1	33.5
Personau 16 oed neu drosodd sy'n briod, wedi ailbriodi neu sydd mewn partneriaeth sifil o'r un rhyw	43.3	48.1	38.8	46.7
Personau 16 oed neu drosodd sydd wedi gwahanu, wedi cael ysgariad neu a oedd, yn flaenorol, mewn partneriaeth sifil sydd bellach wedi'i diddymu'n gyfreithiol	11.7	11.9	14.2	11.8
Personau 16 oed neu drosodd sy'n weddw neu sy'n bartner sy'n fyw o bartneriaeth sifil o'r un rhyw	8.6	7.6	7.9	7.9
Personau sy'n dweud eu bod o Gefndir Ethnig Lleiafrifol	1.2	1.7	6.4	4.4
Personau sydd, o ran crefydd, yn dweud eu bod yn Gristnogion	47.7	50.7	48.8	57.6
Personau sydd, o ran crefydd, yn dweud eu bod yn rhywbeth heblaw am Gristnogion	0.8	1.0	3.8	2.7
Personau sydd, o ran crefydd, yn dweud 'dim crefydd'	43.7	40.9	39.4	32.1
Personau na nododd eu crefydd	7.8	7.5	8.0	7.6
Personau 3 oed neu drosodd sy'n siarad Cymraeg	9.1	11.2	11.8	19.0
Personau sy'n siarad Cymraeg neu Saesneg fel prif iaith	99.3	99.1	95.9	97.1
Personau nad ydynt yn siarad Cymraeg neu Saesneg fel prif iaith sy'n gallu siarad Saesneg	0.7	0.9	3.9	2.7
Personau nad ydynt yn siarad Cymraeg neu Saesneg fel prif iaith nad ydynt yn gallu siarad Saesneg	0.0	0.0	0.2	0.1
Nodweddion Aelwydydd				
Aelwydydd heb geir na faniau	33.5	24.4	37.1	22.9
Aelwydydd mewn llety sy'n eiddo i berchen-feddianwyr	59.9	69.6	51.4	67.8
Aelwydydd mewn llety a rentir oddi wrth yr Awdurdod Lleol neu Landlord Cymdeithasol Cofrestredig	29.1	18.7	32.7	16.5
Aelwydydd mewn llety a rentir oddi wrth landlord preifat, asiantaeth osod neu ffynonellau eraill	11.0	11.6	16.0	15.7
Aelwydydd sy'n orlawn	5.3	4.4	7.7	5.2
Aelwydydd heb wres canolog	0.5	0.8	1.7	2.3
Aelwydydd gyda phlant dibynnol	31.5	31.6	31.1	28.2
Aelwydydd sy'n aelwydydd â rhiant unigol gyda phlant dibynnol	10.6	8.8	11.6	7.5
Aelwydydd sy'n aelwydydd un pensynwr	13.5	12.3	13.1	13.7
Cyflogaeth				
Personau o oedran gweithio sy'n economaidd weithgar	56.1	64.9	58.1	65.8
Personau economaidd weithgar (ac eithrio myfyrwyr) sydd yn y categori di-waith yn ôl diffiniad yr ILO	13.0	5.1	11.8	4.3
Aelwydydd â phlant dibynnol sydd heb oedolyn mewn cyflogaeth	15.7	6.0	13.6	4.6
Iechyd				
Aelwydydd ag un person, neu fwy, sydd â salwch hirdymor cyfyngus	36.7	32.2	35.4	30.4
Personau sy'n dweud nad ydynt yn iach	31.3	25.3	27.3	22.2
Personau sy'n darparu gofal di-dâl	11.8	12.7	11.7	12.1
Pobl sy'n dweud eu bod yn y categori 'personau â salwch hir-dymor cyfyngus'	30.5	25.4	26.9	22.7
Addysg				
Personau sy'n cyflawni cymwysterau cyfwerth â 5 TGAU graddau A*-	51.9	63.9	54.3	69.0
Personau sy'n cyflawni cymwysterau cyfwerth â 5 TGAU graddau A*-C gan gynnwys Saesneg/Cymraeg a Mathemateg	36.9	45.5	32.6	50.6
Personau 16 oed neu drosodd heb unrhyw gymwysterau	41.9	31.4	37.1	25.9
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 1	15.5	14.9	15.4	13.3
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 2	14.7	16.2	15.1	15.7
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â Phrentisiaeth	3.4	3.9	3.3	3.9
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 3	9.9	11.2	10.0	12.3
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 4 ac uwch	10.9	18.7	14.2	24.5
Personau 16 oed neu drosodd nad yw eu lefelau cymhwyster yn	3.7	3.7	4.8	4.3
Plant sy'n gymwys i gael prydau ysgol am ddim	25.6	19.1	29.2	15.2

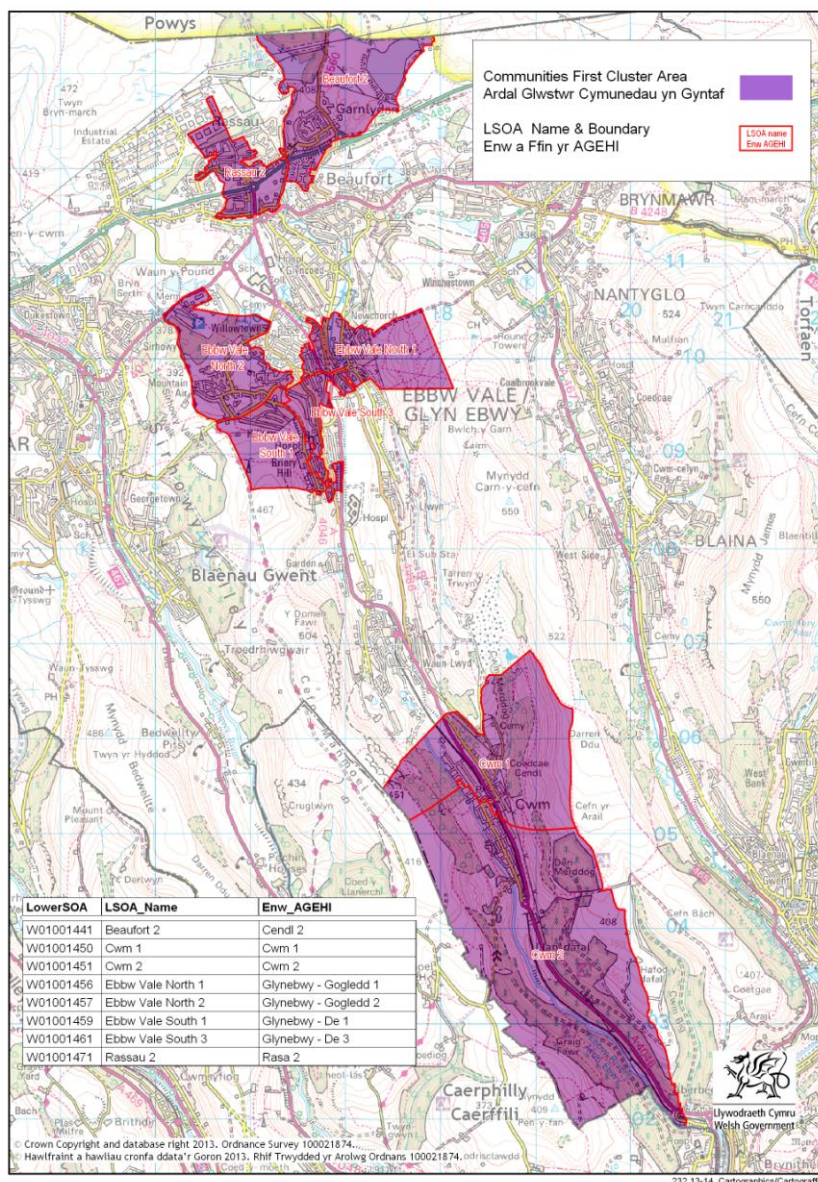
Ffynhonnell: Cyfrifiad 2011, CYBLD

Ardal Cymunedau yn Gyntaf Blaenau Gwent: Ebwy Fawr

Nifer/Canran

	Ardal Cymunedau yn Gyntaf		Blaenau Gwent		Pob Ardal Cymunedau yn Gyntaf		Cymru	
	Nifer	Canran	Nifer	Canran	Nifer	Canran	Nifer	Canran
Ffigurau Poblogaeth Allweddol								
Cyfanswm y boblogaeth	11,300	100	69,800	100	728,900	100	3,063,500	100
Gwrywod	5,500	48	34,300	49	356,700	49	1,504,200	49
Benywod	5,800	52	35,500	51	372,100	51	1,559,200	51
Cyfanswm y personau rhwng 0-15 oed	2,200	19	12,500	18	152,200	21	556,300	18
Cyfanswm y personau rhwng 16-64 oed	7,300	65	44,800	64	465,700	64	1,944,600	63
Cyfanswm y personau 65 oed neu drosodd	1,900	16	12,500	18	110,900	15	562,500	18

Ffynhonnell: Cyfrifiad 2011

	MALIC	Cyflogaeth	Incwm	Iechyd	Addysg	Tai	Yr Amgylchedd Ffisegol	Mynediad i Wasanaethau	Diogelwch Cymunedol
AGEHI									
Cendl 2 (W01001441)	118	59	147	143	237	1,568	666	642	217
Cwm 1 (W01001450)	550	347	688	552	346	1,675	331	1,550	954
Cwm 2 (W01001451)	248	295	393	270	185	615	202	926	148
Gogledd Glynebwy 1 (W01001456)	385	223	330	377	521	819	1,303	1,470	449
Gogledd Glynebwy 2 (W01001457)	54	40	40	249	25	1,456	1,540	734	133
De Glynebwy 1 (W01001459)	76	59	138	18	140	1,422	1,614	972	85
De Glynebwy 3 (W01001461)	393	295	373	345	340	1,348	1,291	1,762	173
Rasa 2 (W01001471)	134	120	149	170	233	1,421	27	918	320

Ffynhonnell: MALIC 2011

Noder: Safle 1 = Mwyaf difreintiedig, Safle 1896 = Lleiaf difreintiedig.
Print Italog Trwm = Y 10 y cant Mwyaf Difreintiedig

Mae clwstwr Cymunedau yn Gyntaf Ebwy Fawr yn cynnwys rhannau o Lynebwy, Cwm, Cendl a Rasa. Mae'r ardal yn cynnwys wyth ardal ystadegol lai gyda chyfanswm poblogaeth o 11,300 o bobl. Caiff Mynegai Amddifadedd Lluosog Cymru (MALIC) ei gynhyrchu ar y lefel ardal fach (AGEHI) hon. Mae'r 1,896 o ardaloedd bach yng Nghymru wedi'u rhestru yn ôl safle, gydag 1 yn cynrychioli'r ardal fwyaf difreintiedig.

Yn ôl MALIC 2011, mae pedair ardal fach yn y clwstwr hwn yn y 10 y cant o'r ardaloedd bach mwyaf difreintiedig yng Nghymru, sef: Cendl 2, Gogledd Glynebwy 2, De Glynebwy 1 a Rasa 2. Yr AGEHI fwyaf difreintiedig yn y clwstwr yw Gogledd Glynebwy 2 (safle 54).

O fewn y clwstwr, mae dwyster yr amddifadedd yn amrywio fesul maes ac AGEHI unigol.

Ar draws y clwstwr, ymddengys mai'r mathau mwyaf amlwg o amddifadedd yw Cyflogaeth, Incwm a Diogelwch Cymunedol, gyda phedair AGEHI yr un yn y 10 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig yng Nghymru ar gyfer y meysydd hynny (mewn print trwm ac italig yn y tabl).

Iechyd ac Addysg yw'r mathau mwyaf amlwg nesaf o amddifadedd, gyda thair AGEHI yr un yn y 10 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig ar gyfer y meysydd hynny.

Heb unrhyw AGEHI yn y clwstwr yn y 30 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig o ran Tai a Mynediad i Wasanaethau, mae'r rhain yn cynrychioli mathau o amddifadedd sy'n llai arwyddocaol i'r clwstwr.

	<i>Nifer/Canran</i>			
	Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Blaenau Gwent	Pob Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Cymru
Dangosyddion Cymunedau Ffyniannus				
Canran y boblogaeth sy'n cael budd-daliadau seiliedig ar incwm	29	24.8	30	18.2
Canran y plant mewn aelwydydd sy'n cael budd-daliadau seiliedig	..	33.8	..	25.2
Canran y boblogaeth sy'n cael budd-daliadau seiliedig ar gyflogaeth	25	21.6	24	13.9
Canran y bobl 16-24 oed nad ydynt mewn cyflogaeth nac addysg (NEETS)	..	24.7	..	19.3
Canran y troseddwyd ifanc	5.8	3.9	6	3.7
Dangosyddion Cymunedau sy'n Dysgu				
Sgôr pwyntiau cyfartalog yng Nghyfnod Allweddol 2	78	80	80	83
Sgôr pwyntiau cyfartalog yng Nghyfnod Allweddol 3	94	98	96	102
Sgôr pwyntiau cyfartalog yng Nghyfnod Allweddol 4	329	343	338	406
Cyfradd yr absenoldebau mewn ysgolion cynradd	8	8.6	8.5	7.4
Cyfradd yr absenoldebau mewn ysgolion uwchradd	10.2	9.8	11.2	8.8
Canran y sawl sy'n 18-19 oed nad ydynt yn symud ymlaen i addysg uwch	85	81	85	68
Dangosyddion Cymunedau Iach				
Canran y genedigaethau byw lle y mae'r pwysau geni yn isel	6.9	7.2	7.1	5.7
Cyfradd mynychder achosion o ganser (nifer fesul 100,000)	621.3	584.2	626.7	574.9
Canran y boblogaeth sy'n ordev	..	26.3	..	21.9
Disgwyliad oes cyfartalog ar gyfer gwrywod (nifer y blynyddoedd)	76.6	75.9	74.1	77.6
Disgwyliad oes cyfartalog ar gyfer benywod (nifer y blynyddoedd)	78.9	79.7	78.9	81.8

Ffynhonnell: MALIC 2011, Dadansoddiad Dangosyddion MALIC, Arolwg Iechyd Cymru, Arolwg Blynyddol o'r Boblogaeth

	Canran			
	Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Blaenau Gwent	Pob Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Cymru
Nodweddion Demograffig				
Personau 16 oed neu drosodd sy'n sengl (erioed wedi priodi nac wedi'u cofrestru mewn partneriaeth sifil o'r un rhyw)	37.4	34.2	39.1	33.5
Personau 16 oed neu drosodd sy'n briod, wedi ailbriodi neu sydd mewn partneriaeth sifil o'r un rhyw	40.4	44.5	38.8	46.7
Personau 16 oed neu drosodd sydd wedi gwahanu, wedi cael ysgariad neu a oedd, yn flaenorol, mewn partneriaeth sifil sydd bellach wedi'i diddymu'n gyfreithiol	13.9	12.8	14.2	11.8
Personau 16 oed neu drosodd sy'n weddw neu sy'n bartner sy'n fyw o bartneriaeth sifil o'r un rhyw	8.3	8.5	7.9	7.9
Personau sy'n dweud eu bod o Gefndir Ethnig Lleiafrifol	1.2	1.5	6.4	4.4
Personau sydd, o ran crefydd, yn dweud eu bod yn Gristnogion	46.0	49.9	48.8	57.6
Personau sydd, o ran crefydd, yn dweud eu bod yn rhywbeth heblaw am Gristnogion	0.8	0.9	3.8	2.7
Personau sydd, o ran crefydd, yn dweud 'dim crefydd'	44.2	41.1	39.4	32.1
Personau na nododd eu crefydd	8.9	8.1	8.0	7.6
Personau 3 oed neu drosodd sy'n siarad Cymraeg	7.1	7.8	11.8	19.0
Personau sy'n siarad Cymraeg neu Saesneg fel prif iaith	99.0	98.9	95.9	97.1
Personau nad ydynt yn siarad Cymraeg neu Saesneg fel prif iaith sy'n gallu siarad Saesneg	0.9	1.1	3.9	2.7
Personau nad ydynt yn siarad Cymraeg neu Saesneg fel prif iaith nad ydynt yn gallu siarad Saesneg	0.1	0.1	0.2	0.1
Nodweddion Aelwydydd				
Aelwydydd heb geir na faniau	34.0	29.0	37.1	22.9
Aelwydydd mewn llety sy'n eiddo i berchen-feddianwyr	52.8	62.2	51.4	67.8
Aelwydydd mewn llety a rentir oddi wrth yr Awdurdod Lleol neu Landlord Cymdeithasol Cofrestredig	34.3	23.9	32.7	16.5
Aelwydydd mewn llety a rentir oddi wrth landlord preifat, asiantaeth osod neu ffynonellau eraill	12.9	13.8	16.0	15.7
Aelwydydd sy'n orlawn	5.5	5.3	7.7	5.2
Aelwydydd heb wres canolog	0.5	0.8	1.7	2.3
Aelwydydd gyda phlant dibynnol	30.6	29.1	31.1	28.2
Aelwydydd sy'n aelwydydd â rhiant unigol gyda phlant dibynnol	10.5	9.1	11.6	7.5
Aelwydydd sy'n aelwydydd un pensiyntwr	14.1	14.2	13.1	13.7
Cyflogaeth				
Personau o oedran gweithio sy'n economaidd weithgar	58.1	62.0	58.1	65.8
Personau economaidd weithgar (ac eithrio myfyrwyr) sydd yn y categori di-waith yn ôl diffiniad yr ILO	14.2	6.9	11.8	4.3
Aelwydydd â phlant dibynnol sydd heb oedolyn mewn cyflogaeth	12.6	6.8	13.6	4.6
Iechyd				
Aelwydydd ag un person, neu fwy, sydd â salwch hirdymor cyfyngus	35.5	34.5	35.4	30.4
Personau sy'n dweud nad ydynt yn iach	27.8	27.4	27.3	22.2
Personau sy'n darparu gofal di-dâl	11.6	12.5	11.7	12.1
Pobl sy'n dweud eu bod yn y categori 'personau â salwch hir-dymor cyfyngus'	27.4	27.2	26.9	22.7
Addysg				
Personau sy'n cyflawni cymwysterau cyfwerth â 5 TGAU graddau A*-	59.6	56.4	54.3	69.0
Personau sy'n cyflawni cymwysterau cyfwerth â 5 TGAU graddau A*- C gan gynnwys Saesneg/Cymraeg a Mathemateg	32.1	37.4	32.6	50.6
Personau 16 oed neu drosodd heb unrhyw gymwysterau	39.5	36.0	37.1	25.9
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 1	17.0	15.8	15.4	13.3
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 2	15.3	15.5	15.1	15.7
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â Phrentisiaeth	3.5	3.5	3.3	3.9
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 3	9.0	9.8	10.0	12.3
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 4 ac uwch	11.1	15.2	14.2	24.5
Personau 16 oed neu drosodd nad yw eu lefelau cymhwyster yn Plant sy'n gymwys i gael prydau ysgol am ddim	4.7	4.2	4.8	4.3
	31.8	23.8	29.2	15.2

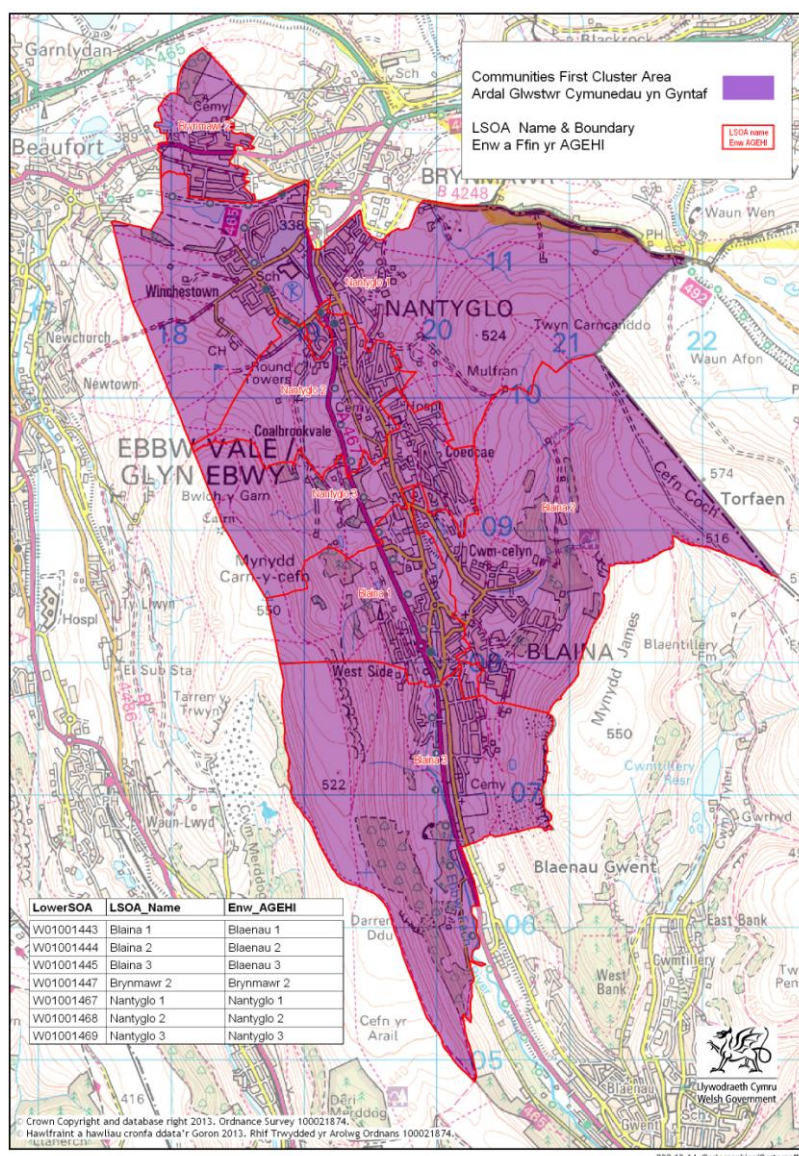
Ffynhonnell: Cyfrifiad 2011, CYBLD

Ardal Cymunedau yn Gyntaf Blaenau Gwent: Gogledd Ebwy Fach

Nifer/Canran

	Ardal Cymunedau yn Gyntaf		Blaenau Gwent		Pob Ardal Cymunedau yn Gyntaf		Cymru	
	Nifer	Canran	Nifer	Canran	Nifer	Canran	Nifer	Canran
Ffigurau Poblogaeth Allweddol								
Cyfanswm y boblogaeth	11,000	100	69,800	100	728,900	100	3,063,500	100
Gwrywod	5,400	49	34,300	49	356,700	49	1,504,200	49
Benywod	5,600	51	35,500	51	372,100	51	1,559,200	51
Cyfanswm y personau rhwng 0-15 oed	2,200	20	12,500	18	152,200	21	556,300	18
Cyfanswm y personau rhwng 16-64 oed	7,100	64	44,800	64	465,700	64	1,944,600	63
Cyfanswm y personau 65 oed neu drosodd	1,700	16	12,500	18	110,900	15	562,500	18

Ffynhonnell: Cyfrifiad 2011

AGEHI	MALIC	Cyflogaeth	Incwm	Iechyd	Addysg	Tai	Yr Amgylchedd Ffisegol	Mynediad i Wasanaethau	Safle
									Diogelwch Cymunedol
Blaenau 1 (W01001443)	295	153	425	405	327	1,174	429	1,590	145
Blaenau 2 (W01001444)	427	400	451	301	242	957	948	1,206	836
Blaenau 3 (W01001445)	458	456	523	384	390	1,203	756	600	392
Brynmawr 2 (W01001447)	189	153	180	454	102	1,689	990	747	158
Nant-y-glo 1 (W01001467)	265	253	280	404	119	1,333	717	1,048	363
Nant-y-glo 2 (W01001468)	375	223	502	486	235	1,207	701	1,168	385
Nant-y-glo 3 (W01001469)	130	97	162	286	62	876	1,401	598	306

Ffynhonnell: MALIC 2011

Noder: Safle 1 = Mwyaf difreintiedig, Safle 1896 = Lleiaf difreintiedig.
Print Italig Trwm = Y 10 y cant Mwyaf Difreintiedig

Mae clwstwr Cymunedau yn Gyntaf Gogledd Ebwy Fach yn cynnwys rhannau o Flaenau, Bryn-mawr a Nant-y-glo. Mae'r ardal yn cynnwys saith ardal ystadegol lai gyda chyfanswm poblogaeth o 11,000 o bobl. Caiff Mynegai Amddifadedd Lluosog Cymru (MALIC) ei gynhyrchu ar y lefel ardal fach (AGEHI) hon. Mae'r 1,896 o ardaloedd bach yng Nghymru wedi'u rhestru yn ôl safle, gydag 1 yn cynrychioli'r ardal fwyaf difreintiedig.

Yn ôl MALIC 2011, mae dwy ardal fach yn y clwstwr hwn yn y 10 y cant o'r ardaloedd bach mwyaf difreintiedig yng Nghymru: Bryn-mawr 2 a Nant-y-glo 3 (gweler y map). Yr AGEHI fwyaf difreintiedig yn y clwstwr yw Nant-y-glo 3 (safle 130).

O fewn y clwstwr, mae dwyster yr amddifadedd yn amrywio fesul maes ac AGEHI unigol.

Ar draws y clwstwr, ymddengys mai'r mathau mwyaf amlwg o amddifadedd yw Cyflogaeth ac Addysg, gyda thair AGEHI yr un yn y 10 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig yng Nghymru ar gyfer y meysydd hynny (mewn print trwm ac italic yn y tabl).

Incwm a Diogelwch Cymunedol yw'r mathau mwyaf amlwg nesaf o amddifadedd, gyda dwy AGEHI yr un yn y 10 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig ar gyfer y meysydd hynny.

Heb unrhyw AGEHI yn y clwstwr yn y 10 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig o ran yr Amgylchedd Ffisegol a Mynediad i Wasanaethau, mae'r rhain yn cynrychioli mathau o amddifadedd sy'n llai arwyddocaol i'r clwstwr. Heb unrhyw AGEHI yn y 40 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig o ran Tai, mae hyn yn cynrychioli math o amddifadedd sydd hyd yn oed yn llai arwyddocaol i'r clwstwr.

	<i>Nifer/Canran</i>			
	Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Blaenau Gwent	Pob Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Cymru
Dangosyddion Cymunedau Ffyniannus				
Canran y boblogaeth sy'n cael budd-daliadau seiliedig ar incwm	26.0	24.8	30.0	18.2
Canran y plant mewn aelwydydd sy'n cael budd-daliadau seiliedig	..	33.8	..	25.2
Canran y boblogaeth sy'n cael budd-daliadau seiliedig ar gyflogaeth	23.0	21.6	24.0	13.9
Canran y bobl 16-24 oed nad ydynt mewn cyflogaeth nac addysg (NEETS)	..	24.7	..	19.3
Canran y troseddwy'r ifanc	4.0	3.9	6.0	3.7
Dangosyddion Cymunedau sy'n Dysgu				
Sgôr pwyntiau cyfartalog yng Nghyfnod Allweddol 2	79	80	80	83
Sgôr pwyntiau cyfartalog yng Nghyfnod Allweddol 3	96	98	96	102
Sgôr pwyntiau cyfartalog yng Nghyfnod Allweddol 4	310	343	338	406
Cyfradd yr absenoldebau mewn ysgolion cynradd	8.2	8.6	8.5	7.4
Cyfradd yr absenoldebau mewn ysgolion uwchradd	11.2	9.8	11.2	8.8
Canran y sawl sy'n 18-19 oed nad ydynt yn symud ymlaen i addysg uwch	85	81	85	68
Dangosyddion Cymunedau Iach				
Canran y genedigaethau byw lle y mae'r pwysau geni yn isel	6.9	7.2	7.1	5.7
Cyfradd mynychder achosion o ganser (nifer fesul 100,000)	562.0	584.2	626.7	574.9
Canran y boblogaeth sy'n ordew	..	26.3	..	21.9
Disgwyliad oes cyfartalog ar gyfer gwrywod (nifer y blynyddoedd)	73.9	75.9	74.1	77.6
Disgwyliad oes cyfartalog ar gyfer benywod (nifer y blynyddoedd)	79.7	79.7	78.9	81.8

Ffynhonnell: MALIC 2011, Dadansoddiad Dangosyddion MALIC, Arolwg Iechyd Cymru, Arolwg Blynyddol o'r Boblogaeth

	Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Blaenau Gwent	Pob Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Cymru
Nodweddion Demograffig				
Personau 16 oed neu drosodd sy'n sengl (erioed wedi priodi nac wedi'u cofrestru mewn partneriaeth sifil o'r un rhyw)	34.9	34.2	39.1	33.5
Personau 16 oed neu drosodd sy'n briod, wedi ailbriodi neu sydd mewn partneriaeth sifil o'r un rhyw	45.0	44.5	38.8	46.7
Personau 16 oed neu drosodd sydd wedi gwahanu, wedi cael ysgariad neu a oedd, yn flaenorol, mewn partneriaeth sifil sydd bellach wedi'i diddymu'n gyfreithiol	12.5	12.8	14.2	11.8
Personau 16 oed neu drosodd sy'n weddw neu sy'n bartner sy'n fyw o bartneriaeth sifil o'r un rhyw	7.5	8.5	7.9	7.9
Personau sy'n dweud eu bod o Gefndir Ethnig Lleiafrifol	1.4	1.5	6.4	4.4
Personau sydd, o ran crefydd, yn dweud eu bod yn Gristnogion	48.7	49.9	48.8	57.6
Personau sydd, o ran crefydd, yn dweud eu bod yn rhywbeth heblaw am Gristnogion	0.8	0.9	3.8	2.7
Personau sydd, o ran crefydd, yn dweud 'dim crefydd'	42.2	41.1	39.4	32.1
Personau na nododd eu crefydd	8.4	8.1	8.0	7.6
Personau 3 oed neu drosodd sy'n siarad Cymraeg	8.6	7.8	11.8	19.0
Personau sy'n siarad Cymraeg neu Saesneg fel prif iaith	99.0	98.9	95.9	97.1
Personau nad ydynt yn siarad Cymraeg neu Saesneg fel prif iaith sy'n gallu siarad Saesneg	0.9	1.1	3.9	2.7
Personau nad ydynt yn siarad Cymraeg neu Saesneg fel prif iaith nad ydynt yn gallu siarad Saesneg	0.1	0.1	0.2	0.1
Nodweddion Aelwydydd				
Aelwydydd heb geir na faniau	27.9	29.0	37.1	22.9
Aelwydydd mewn llety sy'n eiddo i berchen-feddianwyr	58.3	62.2	51.4	67.8
Aelwydydd mewn llety a rentir oddi wrth yr Awdurdod Lleol neu Landlord Cymdeithasol Cofrestredig	29.7	23.9	32.7	16.5
Aelwydydd mewn llety a rentir oddi wrth landlord preifat, asiantaeth osod neu ffynonellau eraill	12.0	13.8	16.0	15.7
Aelwydydd sy'n orlawn	5.6	5.3	7.7	5.2
Aelwydydd heb wres canolog	0.5	0.8	1.7	2.3
Aelwydydd gyda phlant dibynnol	31.8	29.1	31.1	28.2
Aelwydydd sy'n aelwydydd â rhiant unigol gyda phlant dibynnol	10.2	9.1	11.6	7.5
Aelwydydd sy'n aelwydydd un pensïynwr	12.5	14.2	13.1	13.7
Cyflogaeth				
Personau o oedran gweithio sy'n economaidd weithgar	59.5	62.0	58.1	65.8
Personau economaidd weithgar (ac eithrio myfyrwyr) sydd yn y categori di-waith yn ôl diffiniad yr ILO	12.7	6.9	11.8	4.3
Aelwydydd â phlant dibynnol sydd heb oedolyn mewn cyflogaeth	9.4	6.8	13.6	4.6
Iechyd				
Aelwydydd ag un person, neu fwy, sydd â salwch hirdymor cyfyngus	34.9	34.5	35.4	30.4
Personau sy'n dweud nad ydynt yn iach	26.8	27.4	27.3	22.2
Personau sy'n darparu gofal di-dâl	12.0	12.5	11.7	12.1
Pobl sy'n dweud eu bod yn y categori 'personau â salwch hir-dymor cyfyngus'	26.7	27.2	26.9	22.7
Addysg				
Personau sy'n cyflawni cymwysterau cyfwerth â 5 TGAU graddau A*-	45.4	56.4	54.3	69.0
Personau sy'n cyflawni cymwysterau cyfwerth â 5 TGAU graddau A*- C gan gynnwys Saesneg/Cymraeg a Mathemateg	33.1	37.4	32.6	50.6
Personau 16 oed neu drosodd heb unrhyw gymwysterau	36.9	36.0	37.1	25.9
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 1	16.7	15.8	15.4	13.3
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 2	15.7	15.5	15.1	15.7
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â Phrentisiaeth	2.7	3.5	3.3	3.9
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 3	9.3	9.8	10.0	12.3
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 4 ac uwch	14.6	15.2	14.2	24.5
Personau 16 oed neu drosodd nad yw eu lefelau cymhwyster yn Plant sy'n gymwys i gael prydau ysgol am ddim	4.1	4.2	4.8	4.3
	22.8	23.8	29.2	15.2

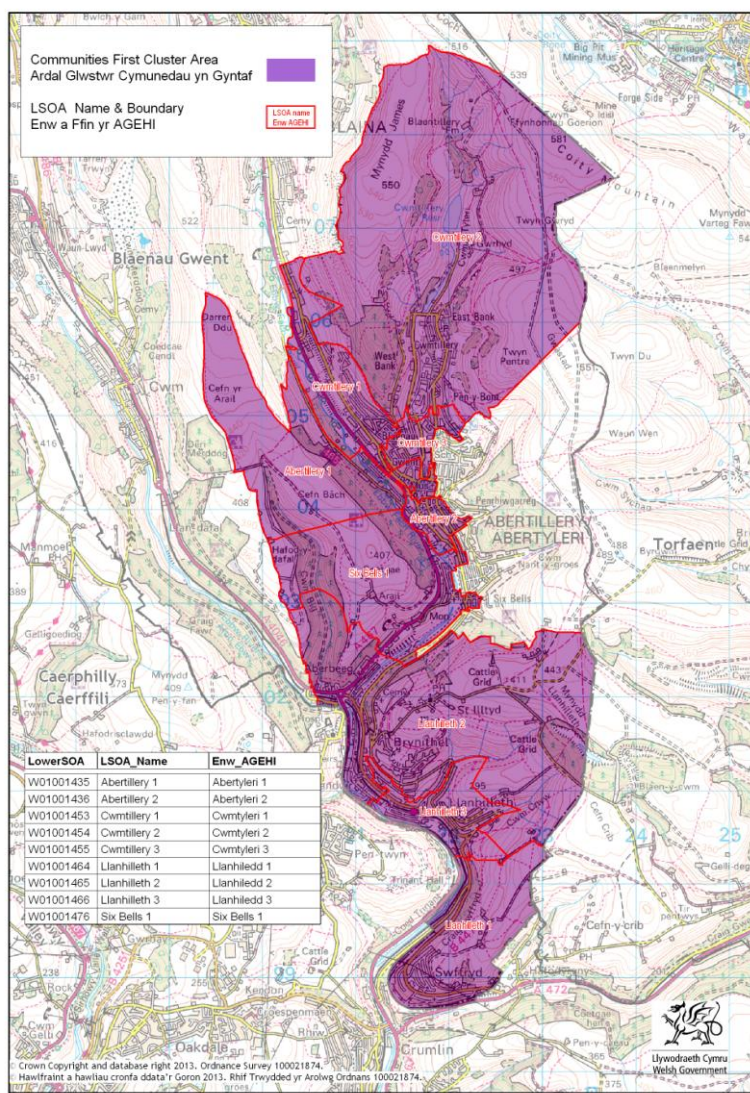
Ffynhonnell: Cyfrifiad 2011, CYBLD

Ardal Cymunedau yn Gyntaf Blaenau Gwent: De Ebwy Fach

Nifer/Canran

	Ardal Cymunedau yn Gyntaf		Blaenau Gwent		Pob Ardal Cymunedau yn Gyntaf		Cymru	
	Nifer	Canran	Nifer	Canran	Nifer	Canran	Nifer	Canran
Ffigurau Poblogaeth Allweddol								
Cyfanswm y boblogaeth	13,400	100	69,800	100	728,900	100	3,063,500	100
Gwrywod	6,700	50	34,300	49	356,700	49	1,504,200	49
Benywod	6,700	50	35,500	51	372,100	51	1,559,200	51
Cyfanswm y personau rhwng 0-15 oed	2,300	17	12,500	18	152,200	21	556,300	18
Cyfanswm y personau rhwng 16-64 oed	8,600	65	44,800	64	465,700	64	1,944,600	63
Cyfanswm y personau 65 oed neu drosodd	2,400	18	12,500	18	110,900	15	562,500	18

Ffynhonnell: Cyfrifiad 2011

AGEHI	MALIC	Cyflogaeth	Incwm	Iechyd	Addysg	Tai	Yr Amgylchedd	Mynediad i	Diogelwch
							Ffisegol	Wasanaethau	Cymunedol
Abertillery 1 (W01001435)	468	456	579	234	466	809	364	1,735	317
Abertillery 2 (W01001436)	438	223	430	711	604	355	1,052	1,843	185
Cwmtyleri 1 (W01001453)	173	153	156	311	145	1,286	1,152	778	125
Cwmtyleri 2 (W01001454)	452	522	561	264	352	630	1,000	611	621
Cwmtyleri 3 (W01001455)	407	295	412	269	605	271	1,228	1,480	433
Llanhilledd 1 (W01001464)	163	73	219	90	253	1,437	1,562	1,100	531
Llanhilledd 2 (W01001465)	274	183	306	297	254	1,270	1,161	830	593
Llanhilledd 3 (W01001466)	400	253	414	628	178	994	793	1,627	713
Six Bells 1 (W01001476)	257	183	293	349	243	467	393	1,280	650

Ffynhonnell: MALIC 2011

Noder: Safle 1 = Mwyaf difreintiedig, Safle 1896 = Lleiaf difreintiedig.
Print Italig Trwm = Y 10 y cant Mwyaf Difreintiedig

Mae clwstwr Cymunedau yn Gyntaf De Ebwy Fach yn cynnwys rhannau o Abertyleri, Cwmtylleri, Llanhilledd a Six Bells. Mae'r ardal yn cynnwys naw ardal ystadegol lai gyda chyfanswm poblogaeth o 13,400 o bobl. Caiff Mynegai Amddifadedd Lluosog Cymru (MALIC) ei gynhyrchu ar y lefel ardal fach (AGEHI) hon. Mae'r 1,896 o ardaloedd bach yng Nghymru wedi'u rhestru yn ôl safle, gydag 1 yn cynrychioli'r ardal fwyaf difreintiedig.

Yn ôl MALIC 2011, mae dwy ardal fach yn y clwstwr hwn yn y 10 y cant o'r ardaloedd bach mwyaf difreintiedig yng Nghymru: Cwmtylleri 1 a Llanhilledd 1. Yr AGEHI fwyaf difreintiedig yn y clwstwr yw Llanhilledd 1 (safle 163).

O fewn y clwstwr, mae dwyster yr amddifadedd yn amrywio fesul maes ac AGEHI unigol.

Ar draws y clwstwr, ymddengys mai'r mathau mwyaf amlwg o amddifadedd yw Cyflogaeth, gyda phedair AGEHI yr un yn y 10 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig yng Nghymru o ran Cyflogaeth (mewn print trwm ac italig yn y tabl).

Addysg a Diogelwch Cymunedol yw'r mathau mwyaf amlwg nesaf o amddifadedd, gyda dwy AGEHI yr un yn y 10 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig ar gyfer y meysydd hynny.

Heb unrhyw AGEHI yn y clwstwr yn y 10 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig o ran Tai a'r Amgylchedd Ffisegol, mae'r rhain yn cynrychioli mathau o amddifadedd sy'n llai arwyddocaol i'r clwstwr. Heb unrhyw AGEHI yn y 30 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig o ran Mynediad i Wasanaethau, mae hyn yn cynrychioli math o amddifadedd sydd hyd yn oed yn llai arwyddocaol i'r clwstwr.

	<i>Nifer/Canran</i>			
	Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Blaenau Gwent	Pob Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Cymru
Dangosyddion Cymunedau Ffyniannus				
Canran y boblogaeth sy'n cael budd-daliadau seiliedig ar incwm	26.0	24.8	30.0	18.2
Canran y plant mewn aelwydydd sy'n cael budd-daliadau seiliedig	..	33.8	..	25.2
Canran y boblogaeth sy'n cael budd-daliadau seiliedig ar gyflogaeth	23.0	21.6	24.0	13.9
Canran y bobl 16-24 oed nad ydynt mewn cyflogaeth nac addysg (NEETS)	..	24.7	..	19.3
Canran y troseddwyd ifanc	4.1	3.9	6.0	3.7
Dangosyddion Cymunedau sy'n Dysgu				
Sgôr pwyntiau cyfartalog yng Nghyfnod Allweddol 2	81	80	80	83
Sgôr pwyntiau cyfartalog yng Nghyfnod Allweddol 3	97	98	96	102
Sgôr pwyntiau cyfartalog yng Nghyfnod Allweddol 4	337	343	338	406
Cyfradd yr absenoldebau mewn ysgolion cynradd	7.9	8.6	8.5	7.4
Cyfradd yr absenoldebau mewn ysgolion uwchradd	9.5	9.8	11.2	8.8
Canran y sawl sy'n 18-19 oed nad ydynt yn symud ymlaen i addysg uwch	85	81	85	68
Dangosyddion Cymunedau Iach				
Canran y genedigaethau byw lle y mae'r pwysau geni yn isel	8.0	7.2	7.1	5.7
Cyfradd mynychder achosion o ganser (nifer fesul 100,000)	576.6	584.2	626.7	574.9
Canran y boblogaeth sy'n ordew	..	26.3	..	21.9
Disgwyliad oes cyfartalog ar gyfer gwrywod (nifer y blynyddoedd)	76.3	75.9	74.1	77.6
Disgwyliad oes cyfartalog ar gyfer benywod (nifer y blynyddoedd)	80.0	79.7	78.9	81.8

Ffynhonnell: MALIC 2011, Dadansoddiad Dangosyddion MALIC, Arolwg Iechyd Cymru, Arolwg Blynyddol o'r Boblogaeth

	Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Blaenau Gwent	Pob Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Cymru
Nodweddion Demograffig				
Personau 16 oed neu drosodd sy'n sengl (erioed wedi priodi nac wedi'u cofrestru mewn partneriaeth sifil o'r un rhyw)	36.1	34.2	39.1	33.5
Personau 16 oed neu drosodd sy'n briod, wedi ailbriodi neu sydd mewn partneriaeth sifil o'r un rhyw	41.6	44.5	38.8	46.7
Personau 16 oed neu drosodd sydd wedi gwahanu, wedi cael ysgariad neu a oedd, yn flaenorol, mewn partneriaeth sifil sydd bellach wedi'i diddymu'n gyfreithiol	13.6	12.8	14.2	11.8
Personau 16 oed neu drosodd sy'n weddw neu sy'n bartner sy'n fyw o bartneriaeth sifil o'r un rhyw	8.8	8.5	7.9	7.9
Personau sy'n dweud eu bod o Gefndir Ethnig Lleiafrifol	1.3	1.5	6.4	4.4
Personau sydd, o ran crefydd, yn dweud eu bod yn Gristnogion	44.7	49.9	48.8	57.6
Personau sydd, o ran crefydd, yn dweud eu bod yn rhywbeth heb law am Gristnogion	1.0	0.9	3.8	2.7
Personau sydd, o ran crefydd, yn dweud 'dim crefydd'	45.9	41.1	39.4	32.1
Personau na nododd eu crefydd	8.4	8.1	8.0	7.6
Personau 3 oed neu drosodd sy'n siarad Cymraeg	7.2	7.8	11.8	19.0
Personau sy'n siarad Cymraeg neu Saesneg fel prif iaith	98.8	98.9	95.9	97.1
Personau nad ydynt yn siarad Cymraeg neu Saesneg fel prif iaith sy'n gallu siarad Saesneg	1.1	1.1	3.9	2.7
Personau nad ydynt yn siarad Cymraeg neu Saesneg fel prif iaith nad ydynt yn gallu siarad Saesneg	0.1	0.1	0.2	0.1
Nodweddion Aelwydydd				
Aelwydydd heb geir na faniau	33.7	29.0	37.1	22.9
Aelwydydd mewn llety sy'n eiddo i berchen-feddianwyr	60.2	62.2	51.4	67.8
Aelwydydd mewn llety a rentir oddi wrth yr Awdurdod Lleol neu Landlord Cymdeithasol Cofrestredig	21.9	23.9	32.7	16.5
Aelwydydd mewn llety a rentir oddi wrth landlord preifat, asiantaeth osod neu ffynonellau eraill	17.9	13.8	16.0	15.7
Aelwydydd sy'n orlawn	5.9	5.3	7.7	5.2
Aelwydydd heb wres canolog	1.2	0.8	1.7	2.3
Aelwydydd gyda phlant dibynnol	27.8	29.1	31.1	28.2
Aelwydydd sy'n aelwydydd â rhiant unigol gyda phlant dibynnol	9.5	9.1	11.6	7.5
Aelwydydd sy'n aelwydydd un pensïynwr	15.1	14.2	13.1	13.7
Cyflogaeth				
Personau o oedran gweithio sy'n economaidd weithgar	58.7	62.0	58.1	65.8
Personau economaidd weithgar (ac eithrio myfyrwyr) sydd yn y categori di-waith yn ôl diffiniad yr ILO	13.0	6.9	11.8	4.3
Aelwydydd â phlant dibynnol sydd heb oedolyn mewn cyflogaeth	14.7	6.8	13.6	4.6
Iechyd				
Aelwydydd ag un person, neu fwy, sydd â salwch hirdymor cyfyngus	36.7	34.5	35.4	30.4
Personau sy'n dweud nad ydynt yn iach	29.8	27.4	27.3	22.2
Personau sy'n darparu gofal di-dâl	12.7	12.5	11.7	12.1
Pobl sy'n dweud eu bod yn y categori 'personau â salwch hir-dymor cyfyngus'	28.8	27.2	26.9	22.7
Addysg				
Personau sy'n cyflawni cymwysterau cyfwerth â 5 TGAU graddau A*-	48.8	56.4	54.3	69.0
Personau sy'n cyflawni cymwysterau cyfwerth â 5 TGAU graddau A*-C gan gynnwys Saesneg/Cymraeg a Mathemateg	35.7	37.4	32.6	50.6
Personau 16 oed neu drosodd heb unrhyw gymwysterau	39.4	36.0	37.1	25.9
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 1	16.9	15.8	15.4	13.3
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 2	14.6	15.5	15.1	15.7
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â Phrentisiaeth	2.7	3.5	3.3	3.9
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 3	9.8	9.8	10.0	12.3
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 4 ac uwch	12.4	15.2	14.2	24.5
Personau 16 oed neu drosodd nad yw eu lefelau cymhwyster yn Plant sy'n gymwys i gael prydau ysgol am ddim	4.3	4.2	4.8	4.3
	27.4	23.8	29.2	15.2

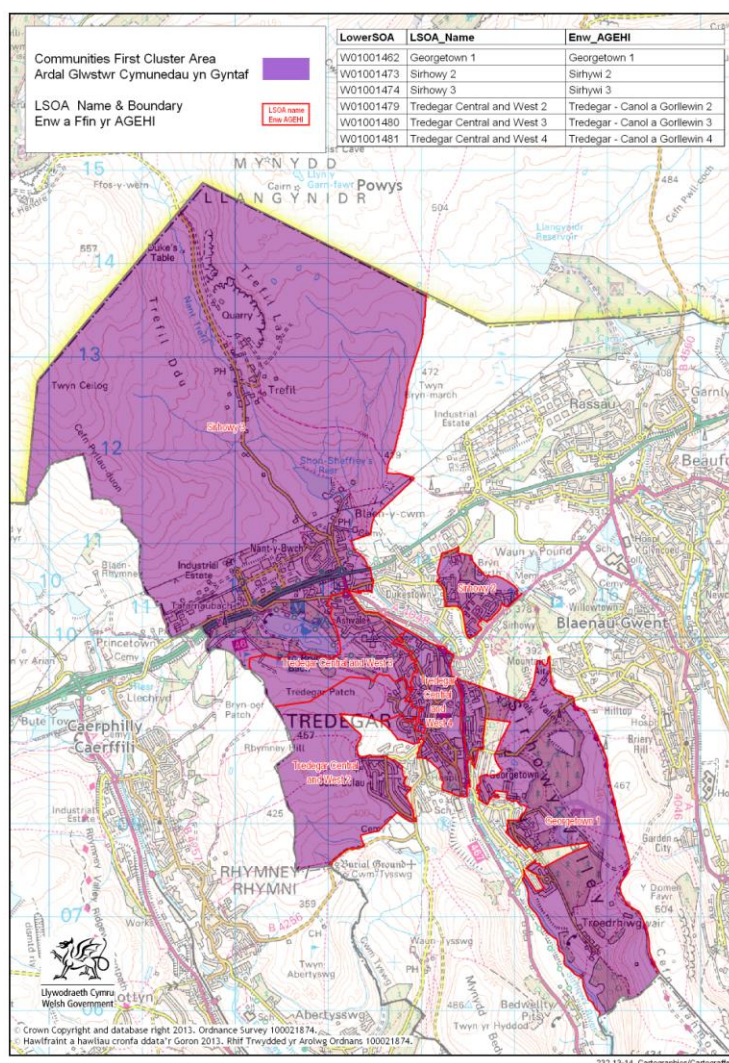
Ffynhonnell: Cyfrifiad 2011, CYBLD

Ardal Cymunedau yn Gyntaf Blaenau Gwent: Tredegar

Nifer/Canran

	Ardal Cymunedau yn Gyntaf		Blaenau Gwent		Pob Ardal Cymunedau yn Gyntaf		Cymru	
	Nifer	Canran	Nifer	Canran	Nifer	Canran	Nifer	Canran
Ffigurau Poblogaeth Allweddol								
Cyfanswm y boblogaeth	9,100	100	69,800	100	728,900	100	3,063,500	100
Gwrywod	4,400	48	34,300	49	356,700	49	1,504,200	49
Benywod	4,700	52	35,500	51	372,100	51	1,559,200	51
Cyfanswm y personau rhwng 0-15 oed	1,700	18	12,500	18	152,200	21	556,300	18
Cyfanswm y personau rhwng 16-64 oed	5,700	63	44,800	64	465,700	64	1,944,600	63
Cyfanswm y personau 65 oed neu drosodd	1,700	19	12,500	18	110,900	15	562,500	18

Ffynhonnell: Cyfrifiad 2011

AGEHI							Yr Amgylchedd Ffisegol	Mynediad i Wasanaethau	Diogelwch Cymunedol
	MALIC	Cyflogaeth	Incwm	Iechyd	Addysg	Tai			
Georgetown 1 (W01001462)	700	456	667	781	816	1,579	1,227	746	620
Sirhywi 2 (W01001473)	11	10	33	9	10	1,764	795	618	123
Sirhywi 3 (W01001474)	328	253	458	411	354	1,444	596	208	797
Canol a Gorllewin Tredegar 2 (W01001479)	16	22	39	19	8	1,214	864	1,209	39
Canol a Gorllewin Tredegar 3 (W01001480)	94	22	114	127	213	1,382	1,050	986	610
Canol a Gorllewin Tredegar 4 (W01001481)	238	120	456	121	431	1,573	769	1,650	40

Ffynhonnell: MALIC 2011

Noder: Safle 1 = Mwyaf difreintiedig, Safle 1896 = Lleiaf difreintiedig.
Print Italg Trwm = Y 10 y cant Mwyaf Difreintiedig

Mae clwstwr Cymunedau yn Gyntaf Blaenau Gwent Tredegar yn cynnwys rhannau o Georgetown, Sirhywi a Chanol a Gorllewin Tredegar. Mae'r ardal yn cynnwys chwe ardal ystadegol lai gyda chyfanswm poblogaeth o 9,100 o bobl. Caiff Mynegai Amddifadedd Lluosog Cymru (MALIC) ei gynhyrchu ar y lefel ardal fach (AGEHI) hon. Mae'r 1,896 o ardaloedd bach yng Nghymru wedi'u rhestru yn ôl safle, gydag 1 yn cynrychioli'r ardal fwyaf difreintiedig.

Yn unol â MALIC 2011, mae tair ardal fach yn y clwstwr hwn ymhlith y 10 y cant o ardaloedd bach mwyaf difreintiedig yng Nghymru: Sirhywi 2, Canol a Gorllewin Tredegar 2 a Chanol a Gorllewin Tredegar 3 (gweler y map). Yr AGEHI fwyaf difreintiedig yn y clwstwr yw Sirhywi 2 (safle 11)

O fewn y clwstwr, mae dwyster yr amddifadedd yn amrywio fesul maes ac AGEHI unigol.

Ar draws y clwstwr, ymddengys mai'r mathau mwyaf amlwg o amddifadedd yw Cyflogaeth ac Iechyd, gyda phedair AGEHI yr un yn y 10 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig ar gyfer y meysydd hynny (mewn print trwm ac italic yn y tabl).

Incwm a Diogelwch Cymunedol yw'r mathau mwyaf amlwg nesaf o amddifadedd (gyda thair AGEHI yr un yn y 10 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig ar gyfer y meysydd hynny), wedi'u dilyn gan Addysg (gyda dwy AGEHI yn y 10 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig o ran Addysg).

Heb unrhyw ACEHI yn y clwstwr yn y 10 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig o ran yr Amgylchedd Ffisegol a Mynediad i Wasanaethau, mae'r rhain yn cynrychioli mathau o amddifadedd sy'n llai arwyddocaol i'r clwstwr. Heb unrhyw ACEHI yn y 60 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig o ran Tai, mae hyn yn cynrychioli math o amddifadedd sydd hyd yn oed yn llai arwyddocaol i'r clwstwr.

	<i>Nifer/Canran</i>			
	Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Blaenau Gwent	Pob Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Cymru
Dangosyddion Cymunedau Ffyniannus				
Canran y boblogaeth sy'n cael budd-daliadau seiliedig ar incwm	31.0	24.8	30.0	18.2
Canran y plant mewn aelwydydd sy'n cael budd-daliadau seiliedig	..	33.8	..	25.2
Canran y boblogaeth sy'n cael budd-daliadau seiliedig ar gyflogaeth	30.0	21.6	24.0	13.9
Canran y bobl 16-24 oed nad ydynt mewn cyflogaeth nac addysg (NEETS)	..	24.7	..	19.3
Canran y troseddwy'r ifanc	4.8	3.9	6.0	3.7
Dangosyddion Cymunedau sy'n Dysgu				
Sgôr pwyntiau cyfartalog yng Nghyfnod Allweddol 2	77	80	80	83
Sgôr pwyntiau cyfartalog yng Nghyfnod Allweddol 3	96	98	96	102
Sgôr pwyntiau cyfartalog yng Nghyfnod Allweddol 4	300	343	338	406
Cyfradd yr absenoldebau mewn ysgolion cynradd	8.2	8.6	8.5	7.4
Cyfradd yr absenoldebau mewn ysgolion uwchradd	11	9.8	11.2	8.8
Canran y sawl sy'n 18-19 oed nad ydynt yn symud ymlaen i addysg uwch	84	81	85	68
Dangosyddion Cymunedau Iach				
Canran y genedigaethau byw lle y mae'r pwysau geni yn isel	8.6	7.2	7.1	5.7
Cyfradd mynychder achosion o ganser (nifer fesul 100,000)	636.6	584.2	626.7	574.9
Canran y boblogaeth sy'n ordew	..	26.3	..	21.9
Disgwyliad oes cyfartalog ar gyfer gwrywod (nifer y blynyddoedd)	74.6	75.9	74.1	77.6
Disgwyliad oes cyfartalog ar gyfer benywod (nifer y blynyddoedd)	78.3	79.7	78.9	81.8

Ffynhonnell: MALIC 2011, Dadansoddiad Dangosyddion MALIC, Arolwg Iechyd Cymru, Arolwg Blynyddol o'r Boblogaeth

	Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Blaenau Gwent	Pob Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Cymru
Nodweddion Demograffig				
Personau 16 oed neu drosodd sy'n sengl (erioed wedi priodi nac wedi'u cofrestru mewn partneriaeth sifil o'r un rhyw)	35.4	34.2	39.1	33.5
Personau 16 oed neu drosodd sy'n briod, wedi ailbriodi neu sydd mewn partneriaeth sifil o'r un rhyw	40.6	44.5	38.8	46.7
Personau 16 oed neu drosodd sydd wedi gwahanu, wedi cael ysgariad neu a oedd, yn flaenorol, mewn partneriaeth sifil sydd bellach wedi'i diddymu'n gyfreithiol	14.2	12.8	14.2	11.8
Personau 16 oed neu drosodd sy'n weddw neu sy'n bartner sy'n fyw o bartneriaeth sifil o'r un rhyw	9.8	8.5	7.9	7.9
Personau sy'n dweud eu bod o Gefndir Ethnig Lleiafrifol	1.7	1.5	6.4	4.4
Personau sydd, o ran crefydd, yn dweud eu bod yn Gristnogion	49.4	49.9	48.8	57.6
Personau sydd, o ran crefydd, yn dweud eu bod yn rhywbeth heblaw am Gristnogion	1.2	0.9	3.8	2.7
Personau sydd, o ran crefydd, yn dweud 'dim crefydd'	40.9	41.1	39.4	32.1
Personau na nododd eu crefydd	8.5	8.1	8.0	7.6
Personau 3 oed neu drosodd sy'n siarad Cymraeg	8.0	7.8	11.8	19.0
Personau sy'n siarad Cymraeg neu Saesneg fel prif iaith	98.4	98.9	95.9	97.1
Personau nad ydynt yn siarad Cymraeg neu Saesneg fel prif iaith sy'n gallu siarad Saesneg	1.5	1.1	3.9	2.7
Personau nad ydynt yn siarad Cymraeg neu Saesneg fel prif iaith nad ydynt yn gallu siarad Saesneg	0.1	0.1	0.2	0.1
Nodweddion Aelwydydd				
Aelwydydd heb geir na faniau	35.9	29.0	37.1	22.9
Aelwydydd mewn llety sy'n eiddo i berchen-feddianwyr	48.4	62.2	51.4	67.8
Aelwydydd mewn llety a rentir oddi wrth yr Awdurdod Lleol neu Landlord Cymdeithasol Cofrestredig	41.3	23.9	32.7	16.5
Aelwydydd mewn llety a rentir oddi wrth landlord preifat, asiantaeth osod neu ffynonellau eraill	10.3	13.8	16.0	15.7
Aelwydydd sy'n orlawn	6.5	5.3	7.7	5.2
Aelwydydd heb wres canolog	0.4	0.8	1.7	2.3
Aelwydydd gyda phlant dibynnol	28.2	29.1	31.1	28.2
Aelwydydd sy'n aelwydydd â rhiant unigol gyda phlant dibynnol	11.2	9.1	11.6	7.5
Aelwydydd sy'n aelwydydd un pensiyntwr	15.9	14.2	13.1	13.7
Cyflogaeth				
Personau o oedran gweithio sy'n economaidd weithgar	53.8	62.0	58.1	65.8
Personau economaidd weithgar (ac eithrio myfyrwyr) sydd yn y categori di-waith yn ôl diffiniad yr ILO	13.8	6.9	11.8	4.3
Aelwydydd â phlant dibynnol sydd heb oedolyn mewn cyflogaeth	16.4	6.8	13.6	4.6
Iechyd				
Aelwydydd ag un person, neu fwy, sydd â salwch hirdymor cyfyngus	38.5	34.5	35.4	30.4
Personau sy'n dweud nad ydynt yn iach	31.8	27.4	27.3	22.2
Personau sy'n darparu gofal di-dâl	12.5	12.5	11.7	12.1
Pobl sy'n dweud eu bod yn y categori 'personau â salwch hir-dymor cyfyngus'	31.8	27.2	26.9	22.7
Addysg				
Personau sy'n cyflawni cymwysterau cyfwerth â 5 TGAU graddau A*-	41.6	56.4	54.3	69.0
Personau sy'n cyflawni cymwysterau cyfwerth â 5 TGAU graddau A*- C gan gynnwys Saesneg/Cymraeg a Mathemateg	26.0	37.4	32.6	50.6
Personau 16 oed neu drosodd heb unrhyw gymwysterau	43.8	36.0	37.1	25.9
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 1	14.0	15.8	15.4	13.3
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 2	13.9	15.5	15.1	15.7
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â Phrentisiaeth	3.6	3.5	3.3	3.9
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 3	8.2	9.8	10.0	12.3
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 4 ac uwch	12.8	15.2	14.2	24.5
Personau 16 oed neu drosodd nad yw eu lefelau cymhwyster yn Plant sy'n gymwys i gael prydau ysgol am ddim	3.7	4.2	4.8	4.3
	32.4	23.8	29.2	15.2

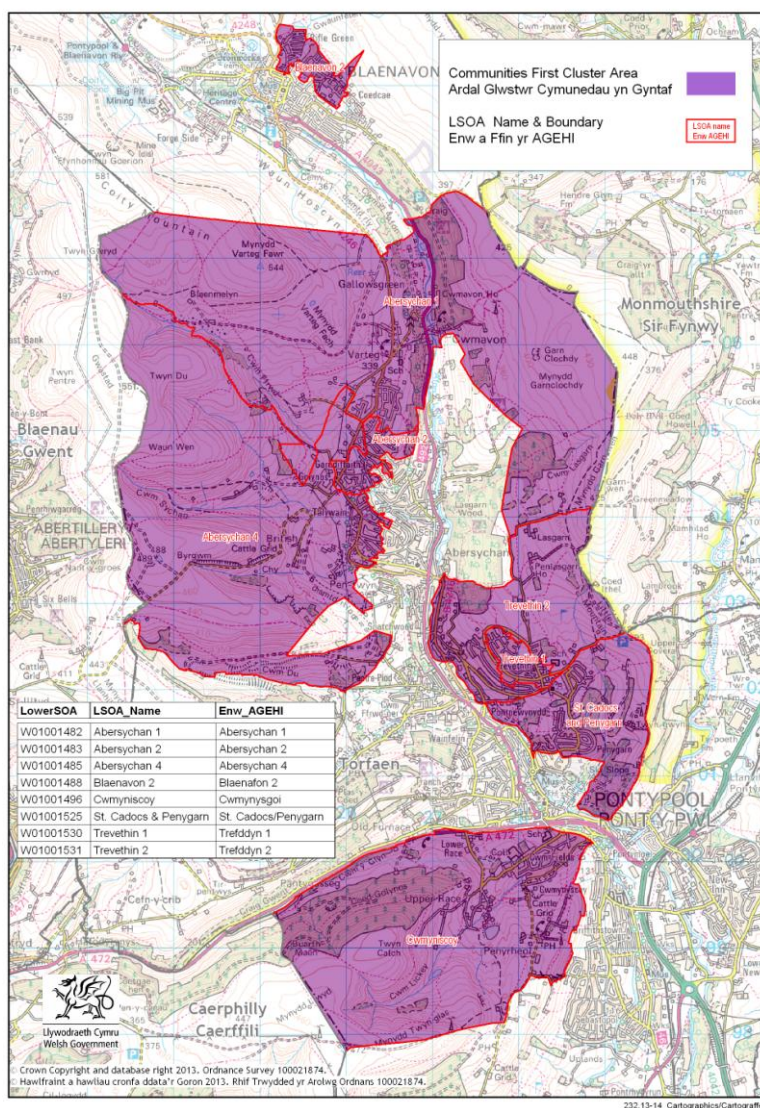
Ffynhonnell: Cyfrifiad 2011, CYBLD

Ardal Cymunedau yn Gyntaf Gogledd Torfaen

Nifer/Canran

	Ardal Cymunedau yn Gyntaf		Torfaen		Pob Ardal Cymunedau yn Gyntaf		Cymru	
	Nifer	Canran	Nifer	Canran	Nifer	Canran	Nifer	Canran
Ffigurau Poblogaeth Allweddol								
Cyfanswm y boblogaeth	12,000	100	91,100	100	728,900	100	3,063,500	100
Gwrywod	5,800	48	44,400	49	356,700	49	1,504,200	49
Benywod	6,200	52	46,700	51	372,100	51	1,559,200	51
Cyfanswm y personau rhwng 0-15 oed	2,600	22	17,200	19	152,200	21	556,300	18
Cyfanswm y personau rhwng 16-64 oed	7,500	62	57,500	63	465,700	64	1,944,600	63
Cyfanswm y personau 65 oed neu drosodd	1,900	16	16,400	18	110,900	15	562,500	18

Ffynhonnell: Cyfrifiad 2011

AGEHI							Yr Amgylchedd Ffisegol	Mynediad i Wasanaethau	Diogelwch Cymunedol
	MALIC	Cyflogaeth	Incwm	Iechyd	Addysg	Tai			
Abersychan 1 (W01001482)	270	223	324	412	201	1,054	1,613	418	409
Abersychan 2 (W01001483)	386	253	301	796	366	938	1,021	961	346
Abersychan 4 (W01001485)	496	347	501	596	384	1,173	1,548	777	659
Blaenavon 2 (W01001488)	150	153	177	48	180	730	1,604	1,437	312
Cwmynyscoy (W01001496)	262	223	172	374	368	1,160	1,214	810	351
St. Cadocs a Phenygarn (W01001525)	362	253	358	597	176	917	1,806	1,144	340
Trefddyn 1 (W01001530)	37	59	53	14	55	1,164	1,784	501	87
Trefddyn 2 (W01001531)	399	400	498	280	444	927	981	604	180

Ffynhonnell: MALIC 2011

Noder: Safle 1 = Mwyaf difreintiedig, Safle 1896 = Lleiaf difreintiedig.

Print Italig Trwm = Y 10 y cant Mwyaf Difreintiedig

Mae clwstwr Cymunedau yn Gyntaf Gogledd Torfaen yn cynnwys rhannau o Abersychan, Blaenafon, Cwmynyscoy, Trefddyn a St Cadocs a Phenygarn. Mae'r ardal yn cynnwys wyth ardal ystadegol lai gyda chyfanswm poblogaeth o 12,000 o bobl. Caiff Mynegai Amddifadedd Lluosog Cymru (MALIC) ei gynhyrchu ar y lefel ardal fach (AGEHI) hon. Mae'r 1,896 o ardaloedd bach yng Nghymru wedi'u rhestru yn ôl safle, gydag 1 yn cynrychioli'r ardal fwyaf difreintiedig.

Yn ôl MALIC 2011, mae dwy ardal fach yn y clwstwr hwn yn y 10 y cant o'r ardaloedd bach mwyaf difreintiedig yng Nghymru: Blaenafon 2 a Threfddyn 1 (gweler y map). Yr AGEHI fwyaf difreintiedig yn y clwstwr yw Trefddyn 1 (safle 37).

O fewn y clwstwr, mae dwyster yr amddifadedd yn amrywio fesul maes ac AGEHI unigol.

Ar draws y clwstwr, ymddengys mai'r mathau mwyaf amlwg o amddifadedd yw Incwm ac Addysg, gyda thair AGEHI yr un yn y 10 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig yng Nghymru ar gyfer Addysg (mewn print trwm ac italig yn y tabl).

Cyflogaeth, Iechyd a Diogelwch Cymunedol yw'r mathau mwyaf amlwg nesaf o amddifadedd (gyda dwy AGEHI yr un yn y 10 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig ar gyfer y meysydd hynny).

Heb unrhyw AGEHI yn y clwstwr yn y 10 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig o ran Tai a Mynediad i Wasanaethau, mae'r rhain yn cynrychioli mathau o amddifadedd sy'n llai arwyddocaol i'r clwstwr. Heb unrhyw AGEHI yn y 50 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig o ran yr Amgylchedd Ffisegol, mae hyn yn cynrychioli math o amddifadedd sydd hyd yn oed yn llai arwyddocaol i'r clwstwr.

	<i>Nifer/Canran</i>			
	Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Torfaen	Pob Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Cymru
Dangosyddion Cymunedau Ffyniannus				
Canran y boblogaeth sy'n cael budd-daliadau seiliedig ar incwm	29.0	19.6	30.0	18.2
Canran y plant mewn aelwydydd sy'n cael budd-daliadau seiliedig	..	27.1	..	25.2
Canran y boblogaeth sy'n cael budd-daliadau seiliedig ar gyflogaeth	24.0	15.5	24.0	13.9
Canran y bobl 16-24 oed nad ydynt mewn cyflogaeth nac addysg (NEETS)	..	23.5	..	19.3
Canran y troseddwy'r ifanc	5.0	4.1	6.0	3.7
Dangosyddion Cymunedau sy'n Dysgu				
Sgôr pwyntiau cyfartalog yng Nghyfnod Allweddol 2	83	85	80	83
Sgôr pwyntiau cyfartalog yng Nghyfnod Allweddol 3	97	102	96	102
Sgôr pwyntiau cyfartalog yng Nghyfnod Allweddol 4	317	375	338	406
Cyfradd yr absenoldebau mewn ysgolion cynradd	8.4	7.6	8.5	7.4
Cyfradd yr absenoldebau mewn ysgolion uwchradd	11.1	9.3	11.2	8.8
Canran y sawl sy'n 18-19 oed nad ydynt yn symud ymlaen i addysg uwch	89	74	85	68
Dangosyddion Cymunedau Iach				
Canran y genedigaethau byw lle y mae'r pwysau geni yn isel	7.4	6.0	7.1	5.7
Cyfradd mynychder achosion o ganser (nifer fesul 100,000)	621.2	573.2	626.7	574.9
Canran y boblogaeth sy'n ordew	..	25.8	..	21.9
Disgwyliad oes cyfartalog ar gyfer gwrywod (nifer y blynyddoedd)	75.0	77.5	74.1	77.6
Disgwyliad oes cyfartalog ar gyfer benywod (nifer y blynyddoedd)	80.2	81.8	78.9	81.8

Ffynhonnell: MALIC 2011, Dadansoddiad Dangosyddion MALIC, Arolwg Iechyd Cymru, Arolwg Blynyddol o'r Boblogaeth

	Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Torfaen	Pob Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Cymru
Nodweddion Demograffig				
Personau 16 oed neu drosodd sy'n sengl (erioed wedi priodi nac wedi'u cofrestru mewn partneriaeth sifil o'r un rhyw)	35.9	31.1	39.1	33.5
Personau 16 oed neu drosodd sy'n briod, wedi ailbriodi neu sydd mewn partneriaeth sifil o'r un rhyw	43.1	47.9	38.8	46.7
Personau 16 oed neu drosodd sydd wedi gwahanu, wedi cael ysgariad neu a oedd, yn flaenorol, mewn partneriaeth sifil sydd bellach wedi'i diddymu'n gyfreithiol	12.9	12.6	14.2	11.8
Personau 16 oed neu drosodd sy'n weddw neu sy'n bartner sy'n fyw o bartneriaeth sifil o'r un rhyw	8.1	8.3	7.9	7.9
Personau sy'n dweud eu bod o Gefndir Ethnig Lleiafrifol	1.4	2.0	6.4	4.4
Personau sydd, o ran crefydd, yn dweud eu bod yn Gristnogion	48.2	55.4	48.8	57.6
Personau sydd, o ran crefydd, yn dweud eu bod yn rhywbeth heblaw am Gristnogion	1.0	1.2	3.8	2.7
Personau sydd, o ran crefydd, yn dweud 'dim crefydd'	42.4	35.8	39.4	32.1
Personau na nododd eu crefydd	8.4	7.6	8.0	7.6
Personau 3 oed neu drosodd sy'n siarad Cymraeg	10.4	9.8	11.8	19.0
Personau sy'n siarad Cymraeg neu Saesneg fel prif iaith	99.2	98.9	95.9	97.1
Personau nad ydynt yn siarad Cymraeg neu Saesneg fel prif iaith sy'n gallu siarad Saesneg	0.7	1.0	3.9	2.7
Personau nad ydynt yn siarad Cymraeg neu Saesneg fel prif iaith nad ydynt yn gallu siarad Saesneg	0.0	0.0	0.2	0.1
Nodweddion Aelwydydd				
Aelwydydd heb geir na faniau	29.7	23.6	37.1	22.9
Aelwydydd mewn llety sy'n eiddo i berchen-feddianwyr	53.2	66.8	51.4	67.8
Aelwydydd mewn llety a rentir oddi wrth yr Awdurdod Lleol neu Landlord Cymdeithasol Cofrestredig	39.1	23.6	32.7	16.5
Aelwydydd mewn llety a rentir oddi wrth landlord preifat, asiantaeth osod neu ffynonellau eraill	7.7	9.6	16.0	15.7
Aelwydydd sy'n orlawn	5.1	4.5	7.7	5.2
Aelwydydd heb wres canolog	0.8	1.0	1.7	2.3
Aelwydydd gyda phlant dibynnol	34.5	30.2	31.1	28.2
Aelwydydd sy'n aelwydydd â rhiant unigol gyda phlant dibynnol	11.0	8.0	11.6	7.5
Aelwydydd sy'n aelwydydd un pensïynwr	13.3	13.6	13.1	13.7
Cyflogaeth				
Personau o oedran gweithio sy'n economaidd weithgar	57.0	66.3	58.1	65.8
Personau economaidd weithgar (ac eithrio myfyrwyr) sydd yn y categori di-waith yn ôl diffiniad yr ILO	11.2	4.8	11.8	4.3
Aelwydydd â phlant dibynnol sydd heb oedolyn mewn cyflogaeth	20.9	5.1	13.6	4.6
Iechyd				
Aelwydydd ag un person, neu fwy, sydd â salwch hirdymor cyfyngus	35.9	31.7	35.4	30.4
Personau sy'n dweud nad ydynt yn iach	28.3	24.2	27.3	22.2
Personau sy'n darparu gofal di-dâl	13.1	13.1	11.7	12.1
Pobl sy'n dweud eu bod yn y categori 'personau â salwch hir-dymor cyfyngus'	27.3	24.1	26.9	22.7
Addysg				
Personau sy'n cyflawni cymwysterau cyfwerth â 5 TGAU graddau A*-	52.1	63.3	54.3	69.0
Personau sy'n cyflawni cymwysterau cyfwerth â 5 TGAU graddau A*- C gan gynnwys Saesneg/Cymraeg a Mathemateg	27.5	43.2	32.6	50.6
Personau 16 oed neu drosodd heb unrhyw gymwysterau	38.2	28.9	37.1	25.9
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 1	15.9	15.0	15.4	13.3
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 2	15.0	16.3	15.1	15.7
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â Phrentisiaeth	3.5	4.3	3.3	3.9
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 3	9.4	11.2	10.0	12.3
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 4 ac uwch	13.5	20.3	14.2	24.5
Personau 16 oed neu drosodd nad yw eu lefelau cymhwyster yn Plant sy'n gymwys i gael prydau ysgol am ddim	4.5	4.0	4.8	4.3
	23.3	13.7	29.2	15.2

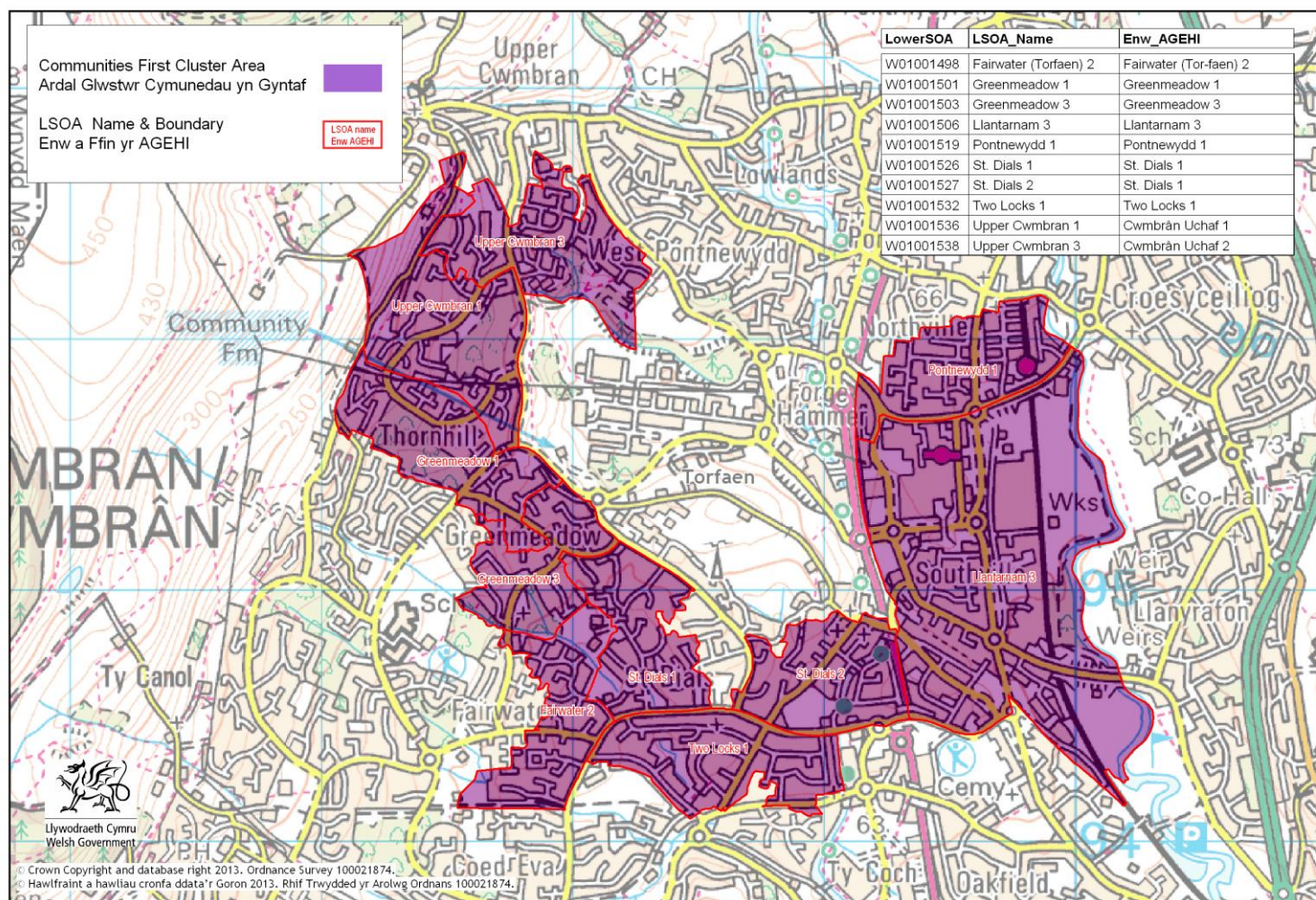
Ffynhonnell: Cyfrifiad 2011, CYBLD

Ardal Cymunedau yn Gyntaf De Torfaen

Nifer/Canran

	Ardal Cymunedau yn Gyntaf		Torfaen		Pob Ardal Cymunedau yn Gyntaf		Cymru	
	Nifer	Canran	Nifer	Canran	Nifer	Canran	Nifer	Canran
Ffigurau Poblogaeth Allweddol								
Cyfanswm y boblogaeth	13,500	100	91,100	100	728,900	100	3,063,500	100
Gwrywod	6,500	48	44,400	49	356,700	49	1,504,200	49
Benywod	7,000	52	46,700	51	372,100	51	1,559,200	51
Cyfanswm y personau rhwng 0-15 oed	2,900	21	17,200	19	152,200	21	556,300	18
Cyfanswm y personau rhwng 16-64 oed	8,500	63	57,500	63	465,700	64	1,944,600	63
Cyfanswm y personau 65 oed neu drosodd	2,100	16	16,400	18	110,900	15	562,500	18

Ffynhonnell: Cyfrifiad 2011

AGEHI	MALIC	Cyflogaeth	Incwm	Iechyd	Addysg	Tai	Yr Amgylchedd Ffisegol	Mynediad i Wasanaethau	Diogelwch Cymunedol
Fairwater (Torfaen) 2 (W01001498)	540	522	281	1,395	304	1,560	869	1,405	387
Greenmeadow 1 (W01001501)	403	522	315	482	193	1,418	1,245	999	182
Greenmeadow 3 (W01001503)	482	522	319	687	280	1,321	1,312	1,233	313
Llantarnam 3 (W01001506)	389	153	540	354	660	811	380	1,546	509
Pontnewydd 1 (W01001519)	182	120	195	174	339	551	268	1,620	302
St. Dials 1 (W01001526)	263	183	210	618	295	801	1,121	1,214	109
St. Dials 2 (W01001527)	454	347	466	365	406	1,363	691	1,314	402
Two Locks 1 (W01001532)	378	347	387	323	291	851	802	1,167	461
Cwmbrân Uchaf 1 (W01001536)	115	253	88	30	155	802	1,157	1,399	64
Cwmbrân Uchaf 3 (W01001538)	352	400	212	348	336	440	1,352	1,397	456

Ffynhonnell: MALIC 2011

Noder: Safle 1 = Mwyaf difreintiedig, Safle 1896 = Lleiaf difreintiedig.
Print Italig Trwm = Y 10 y cant Mwyaf Difreintiedig

Mae clwstwr Cymunedau yn Gyntaf De Torfaen yn cynnwys rhannau o Fairwater, Greenmeadow, Llantarnam, Pontnewydd, St Dials, Two Locks a Chwibrân Uchaf. Mae'r ardal yn cynnwys deg ardal ystadegol lai gyda chyfanswm poblogaeth o 13,500 o bobl. Caiff Mynegai Amddifadedd Lluosog Cymru (MALIC) ei gynhyrchu ar y lefel ardal fach (AGEHI) hon. Mae'r 1,896 o ardaloedd bach yng Nghymru wedi'u rhestru yn ôl safle, gydag 1 yn cynrychioli'r ardal fwyaf difreintiedig.

Yn ôl MALIC 2011, mae dwy ardal fach yn y clwstwr hwn yn y 10 y cant o'r ardaloedd bach mwyaf difreintiedig yng Nghymru: Pontnewydd 1 a Chwibrân Uchaf 1 (gweler y map). Yr AGEHI fwyaf difreintiedig yn y clwstwr yw Cwibrân Uchaf 1 (safle 115).

O fewn y clwstwr, mae dwyster yr amddifadedd yn amrywio fesul maes ac AGEHI unigol.

Ar draws y clwstwr, ymddengys mai'r mathau mwyaf amlwg o amddifadedd yw Cyflogaeth a Diogelwch Cymunedol, gyda thair AGEHI yr un yn y 10 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig yng Nghymru ar gyfer y meysydd hynny (mewn print trwm ac italig yn y tabl).

Iechyd yw'r math mwyaf amlwg nesaf o amddifadedd (gyda dwy AGEHI yn y 10 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig o ran Iechyd), wedi'i ddilyn gan Incwm ac Addysg (gydag un AGEHI yn y 10 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig ar gyfer y meysydd hynny).

Heb unrhyw AGEHI yn y clwstwr yn y 10 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig o ran Tai a'r Amgylchedd Ffisegol, mae'r rhain yn cynrychioli mathau o amddifadedd sy'n llai arwyddocaol i'r clwstwr. Heb unrhyw AGEHI yn y 50 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig o ran Mynediad i Wasanaethau, mae hyn yn cynrychioli math o amddifadedd sydd hyd yn oed yn llai arwyddocaol i'r clwstwr.

	<i>Nifer/Canran</i>			
	Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Torfaen	Pob Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Cymru
Dangosyddion Cymunedau Ffyniannus				
Canran y boblogaeth sy'n cael budd-daliadau seiliedig ar incwm	29.0	19.6	30.0	18.2
Canran y plant mewn aelwydydd sy'n cael budd-daliadau seiliedig	..	27.1	..	25.2
Canran y boblogaeth sy'n cael budd-daliadau seiliedig ar gyflogaeth	22.0	15.5	24.0	13.9
Canran y bobl 16-24 oed nad ydynt mewn cyflogaeth nac addysg (NEETS)	..	23.5	..	19.3
Canran y troseddwy'r ifanc	6.6	4.1	6.0	3.7
Dangosyddion Cymunedau sy'n Dysgu				
Sgôr pwyntiau cyfartalog yng Nghyfnod Allweddol 2	81	85	80	83
Sgôr pwyntiau cyfartalog yng Nghyfnod Allweddol 3	98	102	96	102
Sgôr pwyntiau cyfartalog yng Nghyfnod Allweddol 4	324	375	338	406
Cyfradd yr absenoldebau mewn ysgolion cynradd	7.5	7.6	8.5	7.4
Cyfradd yr absenoldebau mewn ysgolion uwchradd	11.1	9.3	11.2	8.8
Canran y sawl sy'n 18-19 oed nad ydynt yn symud ymlaen i addysg uwch	88	74	85	68
Dangosyddion Cymunedau Iach				
Canran y genedigaethau byw lle y mae'r pwysau geni yn isel	7.8	6.0	7.1	5.7
Cyfradd mynychder achosion o ganser (nifer fesul 100,000)	573.0	573.2	626.7	574.9
Canran y boblogaeth sy'n ordew	..	25.8	..	21.9
Disgwyliad oes cyfartalog ar gyfer gwrywod (nifer y blynyddoedd)	74.5	77.5	74.1	77.6
Disgwyliad oes cyfartalog ar gyfer benywod (nifer y blynyddoedd)	78.3	81.8	78.9	81.8

Ffynhonnell: MALIC 2011, Dadansoddiad Dangosyddion MALIC, Arolwg Iechyd Cymru, Arolwg Blynyddol o'r Boblogaeth

	Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Torfaen	Pob Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Cymru
Nodweddion Demograffig				
Personau 16 oed neu drosodd sy'n sengl (erioed wedi priodi nac wedi'u cofrestru mewn partneriaeth sifil o'r un rhyw)	35.7	31.1	39.1	33.5
Personau 16 oed neu drosodd sy'n briod, wedi ailbriodi neu sydd mewn partneriaeth sifil o'r un rhyw	39.5	47.9	38.8	46.7
Personau 16 oed neu drosodd sydd wedi gwahanu, wedi cael ysgariad neu a oedd, yn flaenorol, mewn partneriaeth sifil sydd bellach wedi'i diddymu'n gyfreithiol	16.1	12.6	14.2	11.8
Personau 16 oed neu drosodd sy'n weddw neu sy'n bartner sy'n fyw o bartneriaeth sifil o'r un rhyw	8.6	8.3	7.9	7.9
Personau sy'n dweud eu bod o Gefndir Ethnig Lleiafrifol	3.1	2.0	6.4	4.4
Personau sydd, o ran crefydd, yn dweud eu bod yn Gristnogion	48.4	55.4	48.8	57.6
Personau sydd, o ran crefydd, yn dweud eu bod yn rhywbeth heblaw am Gristnogion	1.8	1.2	3.8	2.7
Personau sydd, o ran crefydd, yn dweud 'dim crefydd'	41.8	35.8	39.4	32.1
Personau na nododd eu crefydd	8.0	7.6	8.0	7.6
Personau 3 oed neu drosodd sy'n siarad Cymraeg	10.1	9.8	11.8	19.0
Personau sy'n siarad Cymraeg neu Saesneg fel prif iaith	98.3	98.9	95.9	97.1
Personau nad ydynt yn siarad Cymraeg neu Saesneg fel prif iaith sy'n gallu siarad Saesneg	1.6	1.0	3.9	2.7
Personau nad ydynt yn siarad Cymraeg neu Saesneg fel prif iaith nad ydynt yn gallu siarad Saesneg	0.1	0.0	0.2	0.1
Nodweddion Aelwydydd				
Aelwydydd heb geir na faniau	36.8	23.6	37.1	22.9
Aelwydydd mewn llety sy'n eiddo i berchen-feddianwyr	48.0	66.8	51.4	67.8
Aelwydydd mewn llety a rentir oddi wrth yr Awdurdod Lleol neu Landlord Cymdeithasol Cofrestredig	41.4	23.6	32.7	16.5
Aelwydydd mewn llety a rentir oddi wrth landlord preifat, asiantaeth osod neu ffynonellau eraill	10.6	9.6	16.0	15.7
Aelwydydd sy'n orlawn	7.8	4.5	7.7	5.2
Aelwydydd heb wres canolog	0.9	1.0	1.7	2.3
Aelwydydd gyda phlant dibynnol	31.7	30.2	31.1	28.2
Aelwydydd sy'n aelwydydd â rhiant unigol gyda phlant dibynnol	11.4	8.0	11.6	7.5
Aelwydydd sy'n aelwydydd un pensïynwr	13.9	13.6	13.1	13.7
Cyflogaeth				
Personau o oedran gweithio sy'n economaidd weithgar	60.9	66.3	58.1	65.8
Personau economaidd weithgar (ac eithrio myfyrwyr) sydd yn y categori di-waith yn ôl diffiniad yr ILO	11.1	4.8	11.8	4.3
Aelwydydd â phlant dibynnol sydd heb oedolyn mewn cyflogaeth	19.1	5.1	13.6	4.6
Iechyd				
Aelwydydd ag un person, neu fwy, sydd â salwch hirdymor cyfyngus	35.5	31.7	35.4	30.4
Personau sy'n dweud nad ydynt yn iach	27.7	24.2	27.3	22.2
Personau sy'n darparu gofal di-dâl	12.3	13.1	11.7	12.1
Pobl sy'n dweud eu bod yn y categori 'personau â salwch hir-dymor cyfyngus'	26.5	24.1	26.9	22.7
Addysg				
Personau sy'n cyflawni cymwysterau cyfwerth â 5 TGAU graddau A*-	48.9	63.3	54.3	69.0
Personau sy'n cyflawni cymwysterau cyfwerth â 5 TGAU graddau A*-C gan gynnwys Saesneg/Cymraeg a Mathemateg	27.4	43.2	32.6	50.6
Personau 16 oed neu drosodd heb unrhyw gymwysterau	36.3	28.9	37.1	25.9
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 1	18.2	15.0	15.4	13.3
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 2	16.8	16.3	15.1	15.7
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â Phrentisiaeth	3.4	4.3	3.3	3.9
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 3	9.7	11.2	10.0	12.3
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 4 ac uwch	11.7	20.3	14.2	24.5
Personau 16 oed neu drosodd nad yw eu lefelau cymhwyster yn	4.0	4.0	4.8	4.3
Plant sy'n gymwys i gael prydau ysgol am ddim	22.8	13.7	29.2	15.2

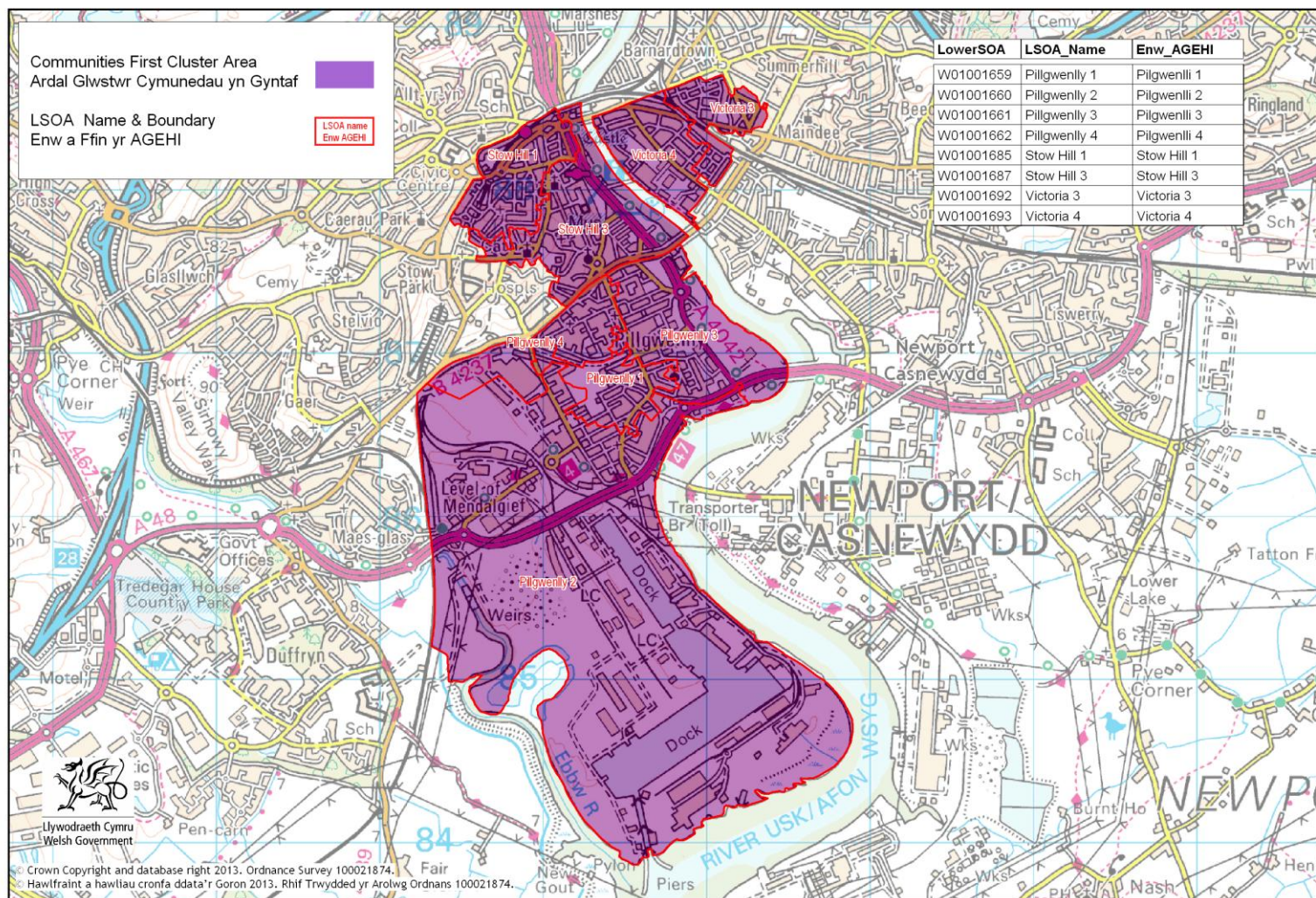
Ffynhonnell: Cyfrifiad 2011, CYBLD

Ardal Cymunedau yn Gyntaf Canol Casnewydd

Nifer/Canran

	Ardal Cymunedau yn Gyntaf		Casnewydd		Pob Ardal Cymunedau yn Gyntaf		Cymru	
	Nifer	Canran	Nifer	Canran	Nifer	Canran	Nifer	Canran
Ffigurau Poblogaeth Allweddol								
Cyfanswm y boblogaeth	14,500	100	145,700	100	728,900	100	3,063,500	100
Gwrywod	7,600	52	71,400	49	356,700	49	1,504,200	49
Benywod	6,900	48	74,400	51	372,100	51	1,559,200	51
Cyfanswm y personau rhwng 0-15 oed	3,000	20	29,400	20	152,200	21	556,300	18
Cyfanswm y personau rhwng 16-64 oed	10,000	69	92,600	64	465,700	64	1,944,600	63
Cyfanswm y personau 65 oed neu drosodd	1,500	10	23,800	16	110,900	15	562,500	18

Ffynhonnell: Cyfrifiad 2011

232.13-14 Cartographics/Cartografaff

AGEHI							Safle		
	MALIC	Cyflogaeth	Incwm	Iechyd	Addysg	Tai	Yr Amgylchedd Ffisegol	Mynediad i Wasanaethau	Diogelwch Cymunedol
Pillgwenlly 1 (W01001659)	28	59	27	47	107	143	59	1,750	43
Pillgwenlly 2 (W01001660)	368	585	235	603	345	495	24	1,606	379
Pillgwenlly 3 (W01001661)	20	49	7	114	61	83	28	1,592	131
Pillgwenlly 4 (W01001662)	27	40	31	60	92	190	76	1,823	48
Stow Hill 1 (W01001685)	462	522	392	804	565	405	146	1,840	49
Stow Hill 3 (W01001687)	224	153	240	313	686	233	82	1,794	102
Victoria 3 (W01001692)	345	585	256	368	583	155	43	1,847	176
Victoria 4 (W01001693)	179	183	203	300	600	66	71	1,795	9

Ffynhonnell: MALIC 2011

Noder: Safle 1 = Mwyaf difreintiedig, Safle 1896 = Lleiaf difreintiedig.

Print Italig Trwm = Y 10 y cant Mwyaf Difreintiedig

Mae clwstwr Cymunedau yn Gyntaf Canol Casnewydd yn cynnwys rhannau o Billgwenlli, Stow Hill a Victoria. Mae'r ardal yn cynnwys wyth ardal ystadegol lai gyda chyfanswm poblogaeth o 14,500 o bobl. Caiff Mynegai Amddifadedd Lluosog Cymru (MALIC) ei gynhyrchu ar y lefel ardal fach (AGEHI) hon. Mae'r 1,896 o ardaloedd bach yng Nghymru wedi'u rhestru yn ôl safle, gydag 1 yn cynrychioli'r ardal fwyaf difreintiedig.

Yn ôl MALIC 2011, mae pedair ardal fach yn y clwstwr hwn yn y 10 y cant o'r ardaloedd bach mwyaf difreintiedig yng Nghymru: Pillgwenlli 1, Pillgwenlli 3, Pillgwenlli 4 a Victoria 4 (gweler y map). Yr AGEHI fwyaf difreintiedig yn y clwstwr yw Pillgwenlli 3 (safle 20).

O fewn y clwstwr, mae dwyster yr amddifadedd yn amrywio fesul maes ac AGEHI unigol.

Ar draws y clwstwr, ymddengys mai'r mathau mwyaf amlwg o amddifadedd yw'r Amgylchedd Ffisegol, gydag wyth AGEHI yn y 10 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig yng Nghymru o ran yr Amgylchedd Ffisegol (mewn print trwm ac italig yn y tabl).

Diogelwch Cymunedol yw'r math mwyaf amlwg nesaf o amddifadedd (gyda saith AGEHI yn y 10 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig o ran Diogelwch Cymunedol), wedi'i ddilyn gan Cyflogaeth a Thai (gyda phum AGEHI yr un yn y 10 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig ar gyfer y meysydd hynny).

Heb unrhyw AGEHI yn y clwstwr yn yr 80 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig o ran Mynediad i Wasanaethau, mae hyn yn cynrychioli math o amddifadedd sy'n llai arwyddocaol i'r clwstwr.

	<i>Nifer/Canran</i>			
	Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Casnewydd	Pob Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Cymru
Dangosyddion Cymunedau Ffyniannus				
Canran y boblogaeth sy'n cael budd-daliadau seiliedig ar incwm	35.0	21.5	30.0	18.2
Canran y plant mewn aelwydydd sy'n cael budd-daliadau seiliedig	..	29.3	..	25.2
Canran y boblogaeth sy'n cael budd-daliadau seiliedig ar gyflogaeth	25.0	14.5	24.0	13.9
Canran y bobl 16-24 oed nad ydynt mewn cyflogaeth nac addysg (NEETS)	..	18.5	..	19.3
Canran y troseddwyd ifanc	8.0	4.5	6.0	3.7
Dangosyddion Cymunedau sy'n Dysgu				
Sgôr pwyntiau cyfartalog yng Nghyfnod Allweddol 2	81	86	80	83
Sgôr pwyntiau cyfartalog yng Nghyfnod Allweddol 3	95	104	96	102
Sgôr pwyntiau cyfartalog yng Nghyfnod Allweddol 4	352	391	338	406
Cyfradd yr absenoldebau mewn ysgolion cynradd	9.4	7.6	8.5	7.4
Cyfradd yr absenoldebau mewn ysgolion uwchradd	11	8.8	11.2	8.8
Canran y sawl sy'n 18-19 oed nad ydynt yn symud ymlaen i addysg uwch	81	71	85	68
Dangosyddion Cymunedau Iach				
Canran y genedigaethau byw lle y mae'r pwysau geni yn isel	10.2	6.7	7.1	5.7
Cyfradd mynychder achosion o ganser (nifer fesul 100,000)	670.6	581.4	626.7	574.9
Canran y boblogaeth sy'n ordew	..	22.1	..	21.9
Disgwyliad oes cyfartalog ar gyfer gwrywod (nifer y blynyddoedd)	71.3	76.7	74.1	77.6
Disgwyliad oes cyfartalog ar gyfer benywod (nifer y blynyddoedd)	78.7	82.4	78.9	81.8

Ffynhonnell: MALIC 2011, Dadansoddiad Dangosyddion MALIC, Arolwg Iechyd Cymru, Arolwg Blynyddol o'r Boblogaeth

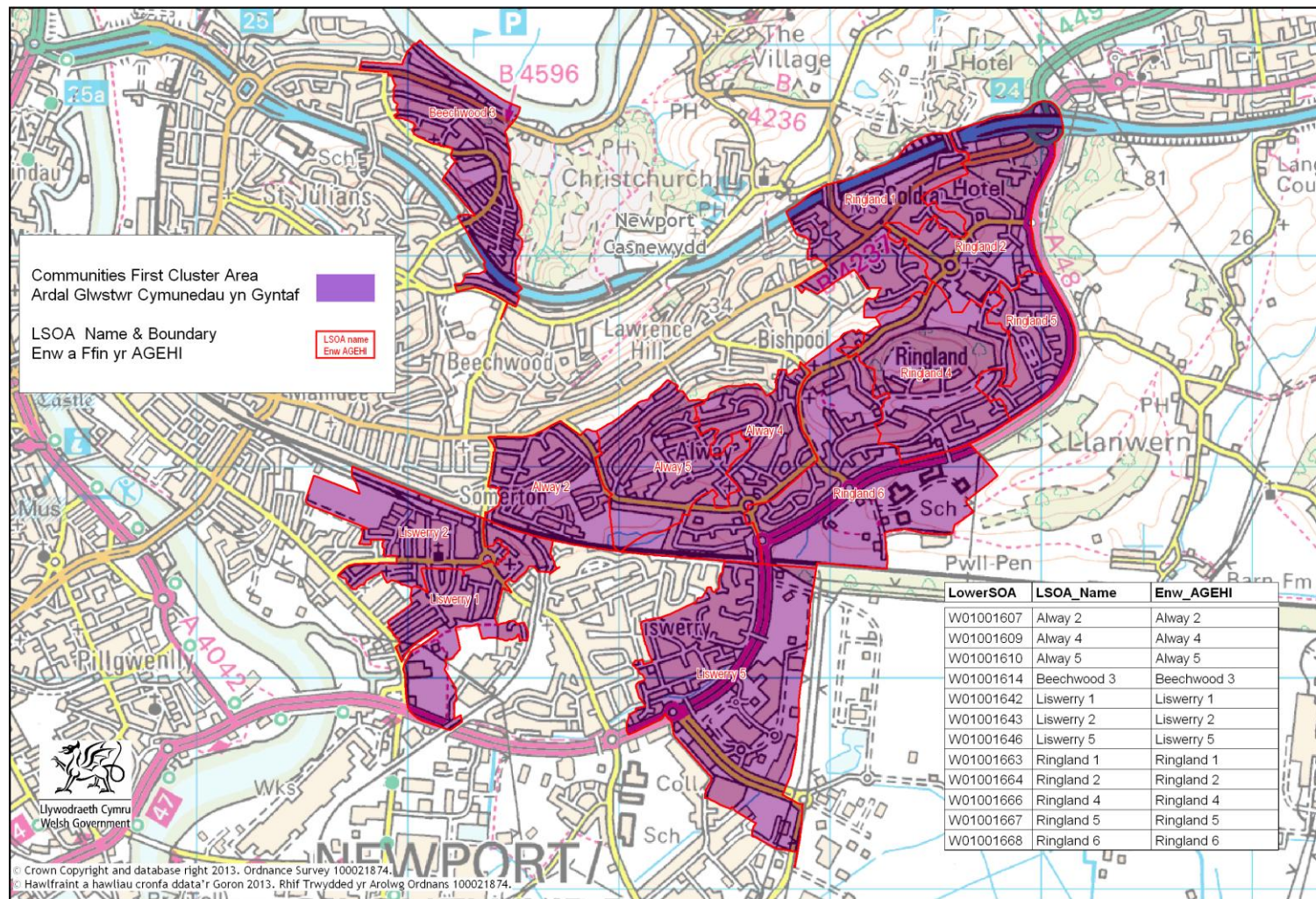
	Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Casnewydd	Pob Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Cymru
Nodweddion Demograffig				
Personau 16 oed neu drosodd sy'n sengl (erioed wedi priodi nac wedi'u cofrestru mewn partneriaeth sifil o'r un rhyw)	47.2	34.5	39.1	33.5
Personau 16 oed neu drosodd sy'n briod, wedi ailbriodi neu sydd mewn partneriaeth sifil o'r un rhyw	33.6	45.9	38.8	46.7
Personau 16 oed neu drosodd sydd wedi gwahanu, wedi cael ysgariad neu a oedd, yn flaenorol, mewn partneriaeth sifil sydd bellach wedi'i diddymu'n gyfreithiol	13.7	12.3	14.2	11.8
Personau 16 oed neu drosodd sy'n weddw neu sy'n bartner sy'n fyw o bartneriaeth sifil o'r un rhyw	5.5	7.4	7.9	7.9
Personau sy'n dweud eu bod o Gefndir Ethnig Lleiafrifol	38.1	10.1	6.4	4.4
Personau sydd, o ran crefydd, yn dweud eu bod yn Gristnogion	41.4	56.9	48.8	57.6
Personau sydd, o ran crefydd, yn dweud eu bod yn rhywbeth heblaw am Gristnogion	26.2	5.9	3.8	2.7
Personau sydd, o ran crefydd, yn dweud 'dim crefydd'	25.1	29.7	39.4	32.1
Personau na nododd eu crefydd	7.3	7.5	8.0	7.6
Personau 3 oed neu drosodd sy'n siarad Cymraeg	8.2	9.3	11.8	19.0
Personau sy'n siarad Cymraeg neu Saesneg fel prif iaith	81.0	95.0	95.9	97.1
Personau nad ydynt yn siarad Cymraeg neu Saesneg fel prif iaith sy'n gallu siarad Saesneg	18.2	4.8	3.9	2.7
Personau nad ydynt yn siarad Cymraeg neu Saesneg fel prif iaith nad ydynt yn gallu siarad Saesneg	0.8	0.2	0.2	0.1
Nodweddion Aelwydydd				
Aelwydydd heb geir na faniau	47.0	27.9	37.1	22.9
Aelwydydd mewn llety sy'n eiddo i berchen-feddianwyr	39.3	64.7	51.4	67.8
Aelwydydd mewn llety a rentir oddi wrth yr Awdurdod Lleol neu Landlord Cymdeithasol Cofrestredig	24.5	19.8	32.7	16.5
Aelwydydd mewn llety a rentir oddi wrth landlord preifat, asiantaeth osod neu ffynonellau eraill	36.2	15.5	16.0	15.7
Aelwydydd sy'n orlawn	16.8	6.4	7.7	5.2
Aelwydydd heb wres canolog	2.6	1.3	1.7	2.3
Aelwydydd gyda phlant dibynol	27.5	31.0	31.1	28.2
Aelwydydd sy'n aelwydydd â rhiant unigol gyda phlant dibynol	8.2	9.2	11.6	7.5
Aelwydydd sy'n aelwydydd un pensïynwr	10.7	12.9	13.1	13.7
Cyflogaeth				
Personau o oedran gweithio sy'n economaidd weithgar	56.0	67.5	58.1	65.8
Personau economaidd weithgar (ac eithrio myfyrwyr) sydd yn y categori di-waith yn ôl diffiniad yr ILO	13.7	5.3	11.8	4.3
Aelwydydd â phlant dibynol sydd heb oedolyn mewn cyflogaeth	9.3	5.7	13.6	4.6
Iechyd				
Aelwydydd ag un person, neu fwy, sydd â salwch hirdymor cyfyngus	29.4	29.1	35.4	30.4
Personau sy'n dweud nad ydynt yn iach	22.6	21.4	27.3	22.2
Personau sy'n darparu gofal di-dâl	8.5	11.4	11.7	12.1
Pobl sy'n dweud eu bod yn y categori 'personau â salwch hir-dymor cyfyngus'	19.7	20.8	26.9	22.7
Addysg				
Personau sy'n cyflawni cymwysterau cyfwerth â 5 TGAU graddau A*-	63.7	70.9	54.3	69.0
Personau sy'n cyflawni cymwysterau cyfwerth â 5 TGAU graddau A*- C gan gynnwys Saesneg/Cymraeg a Mathemateg	37.7	47.8	32.6	50.6
Personau 16 oed neu drosodd heb unrhyw gymwysterau	30.4	27.0	37.1	25.9
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 1	13.1	14.1	15.4	13.3
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 2	13.0	15.3	15.1	15.7
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â Phrentisiaeth	2.1	4.0	3.3	3.9
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 3	13.4	11.3	10.0	12.3
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 4 ac uwch	19.4	23.4	14.2	24.5
Personau 16 oed neu drosodd nad yw eu lefelau cymhwyster yn Plant sy'n gymwys i gael prydau ysgol am ddim	8.5	4.8	4.8	4.3
	34.5	17.1	29.2	15.2

Ardal Cymunedau yn Gyntaf Dwyrain Casnewydd

Nifer/Canran

	Ardal Cymunedau yn Gyntaf		Casnewydd		Pob Ardal Cymunedau yn Gyntaf		Cymru	
	Nifer	Canran	Nifer	Canran	Nifer	Canran	Nifer	Canran
Ffigurau Poblogaeth Allweddol								
Cyfanswm y boblogaeth	17,900	100	145,700	100	727,400	100	3,063,500	100
Gwrywod	8,500	48	71,400	49	356,000	49	1,504,200	49
Benywod	9,400	52	74,400	51	371,400	51	1,559,200	51
Cyfanswm y personau rhwng 0-15 oed	4,100	23	29,400	20	151,900	21	556,300	18
Cyfanswm y personau rhwng 16-64 oed	11,000	62	92,600	64	464,800	64	1,944,600	63
Cyfanswm y personau 65 oed neu drosodd	2,700	15	23,800	16	110,600	15	562,500	18

Ffynhonnell: Cyfrifiad 2011

232.13-14 Cartographics/Cartograffeg

AGEHI							Safle		
	MALIC	Cyflogaeth	Incwm	Iechyd	Addysg	Tai	Yr Amgylchedd Ffisegol	Mynediad i Wasanaethau	Diogelwch Cymunedol
Allway 2 (W01001607)	65	253	34	111	33	768	92	1,341	23
Allway 4 (W01001609)	74	120	50	492	40	549	52	1,301	50
Allway 5 (W01001610)	420	585	364	784	195	1,185	305	984	101
Beechwood 3 (W01001614)	332	183	273	643	513	1,029	1,436	668	237
Liswerry 1 (W01001642)	304	400	295	487	591	256	12	1,256	204
Liswerry 2 (W01001643)	177	400	101	371	301	201	4	1,338	128
Liswerry 5 (W01001646)	127	120	98	559	198	1,326	1	973	118
Ringland 1 (W01001663)	557	655	369	950	363	586	810	1,359	304
Ringland 2 (W01001664)	200	223	145	478	130	418	334	1,699	262
Ringland 4 (W01001666)	158	295	163	305	76	194	638	1,014	82
Ringland 5 (W01001667)	100	120	67	449	90	146	528	1,133	150
Ringland 6 (W01001668)	159	183	192	470	139	502	127	1,153	24

Ffynhonnell: MALIC 2011

Noder: Safle 1 = Mwyaf difreintiedig, Safle 1896 = Lleiaf difreintiedig.
Print Italig Trwm = Y 10 y cant Mwyaf Difreintiedig

Mae clwstwr Cymunedau yn Gyntaf Dwyrain Casnewydd yn cynnwys rhannau o Alway, Beechwood, Llyswry a Ringland. Mae'r ardal yn cynnwys 12 ardal ystadegol lai gyda chyfanswm poblogaeth o 17,900 o bobl. Caiff Mynegai Amddifadedd Lluosog Cymru (MALIC) ei gynhyrchu ar y lefel ardal fach (AGEHI) hon. Mae'r 1,896 o ardaloedd bach yng Nghymru wedi'u rhestru yn ôl safle, gydag 1 yn cynrychioli'r ardal fwyaf difreintiedig.

Yn unol â MALIC 2011, mae saith ardal fach yn y clwstwr hwn yn y 10 y cant o'r ardaloedd bach mwyaf difreintiedig yng Nghymru: Alway 2, Alway 4, Llyswry 2, Llyswry 5, Ringland 4, Ringland 5 a Ringland 6 (gweler y map). Yr AGEHI fwyaf difreintiedig yn y clwstwr yw Alway 2 (safle 65).

O fewn y clwstwr, mae dwyster yr amddifadedd yn amrywio fesul maes ac AGEHI unigol.

Ar draws y clwstwr, ymddengys mai'r mathau mwyaf amlwg o amddifadedd yw Diogelwch Cymunedol, gydag wyth AGEHI yn y 10 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig yng Nghymru o ran Diogelwch Cymunedol (mewn print trwm ac italic yn y tabl).

Incwm yw'r math mwyaf amlwg nesaf o amddifadedd (gyda saith AGEHI yn y 10 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig o ran Incwm), wedi'i ddilyn gan Addysg a'r Amgylchedd Ffisegol (gyda chwe AGEHI yr un yn y 10 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig ar gyfer y meysydd hynny).

Heb unrhyw AGEHI yn y clwstwr yn y 30 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig o ran Mynediad i Wasanaethau, mae hyn yn cynrychioli math o amddifadedd sy'n llai arwyddocaol i'r clwstwr.

	Nifer/Canran			
	Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Casnewydd	Pob Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Cymru
Dangosyddion Cymunedau Ffyniannus				
Canran y boblogaeth sy'n cael budd-daliadau seiliedig ar incwm	34.0	21.5	30.0	18.2
Canran y plant mewn aelwydydd sy'n cael budd-daliadau seiliedig	..	29.3	..	25.2
Canran y boblogaeth sy'n cael budd-daliadau seiliedig ar gyflogaeth	22.0	14.5	24.0	13.9
Canran y bobl 16-24 oed nad ydynt mewn cyflogaeth nac addysg (NEETS)	..	18.5	..	19.3
Canran y troseddwy'r ifanc	7.2	4.5	6.0	3.7
Dangosyddion Cymunedau sy'n Dysgu				
Sgôr pwyntiau cyfartalog yng Nghyfnod Allweddol 2	82	86	80	83
Sgôr pwyntiau cyfartalog yng Nghyfnod Allweddol 3	95	104	96	102
Sgôr pwyntiau cyfartalog yng Nghyfnod Allweddol 4	330	391	338	406
Cyfradd yr absenoldebau mewn ysgolion cynradd	8.6	7.6	8.5	7.4
Cyfradd yr absenoldebau mewn ysgolion uwchradd	12.8	8.8	11.2	8.8
Canran y sawl sy'n 18-19 oed nad ydynt yn symud ymlaen i addysg uwch	89	71	85	68
Dangosyddion Cymunedau Iach				
Canran y genedigaethau byw lle y mae'r pwysau geni yn isel	7.4	6.7	7.1	5.7
Cyfradd mynychder achosion o ganser (nifer fesul 100,000)	610.8	581.4	626.7	574.9
Canran y boblogaeth sy'n ordew	..	22.1	..	21.9
Disgwyliad oes cyfartalog ar gyfer gwrywod (nifer y blynyddoedd)	73.9	76.7	74.1	77.6
Disgwyliad oes cyfartalog ar gyfer benywod (nifer y blynyddoedd)	82.4	82.4	78.9	81.8

Ffynhonnell: MALIC 2011, Dadansoddiad Dangosyddion MALIC, Arolwg Iechyd Cymru, Arolwg Blynyddol o'r Boblogaeth

	Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Casnewydd	Pob Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Cymru
Nodweddion Demograffig				
Personau 16 oed neu drosodd sy'n sengl (erioed wedi priodi nac wedi'u cofrestru mewn partneriaeth sifil o'r un rhyw)	41.7	34.5	39.1	33.5
Personau 16 oed neu drosodd sy'n briod, wedi ailbriodi neu sydd mewn partneriaeth sifil o'r un rhyw	36.1	45.9	38.8	46.7
Personau 16 oed neu drosodd sydd wedi gwahanu, wedi cael ysgariad neu a oedd, yn flaenorol, mewn partneriaeth sifil sydd bellach wedi'i diddymu'n gyfreithiol	13.8	12.3	14.2	11.8
Personau 16 oed neu drosodd sy'n weddw neu sy'n bartner sy'n fyw o bartneriaeth sifil o'r un rhyw	8.3	7.4	7.9	7.9
Personau sy'n dweud eu bod o Gefndir Ethnig Lleiafrifol	7.5	10.1	6.4	4.4
Personau sydd, o ran crefydd, yn dweud eu bod yn Gristnogion	50.9	56.9	48.8	57.6
Personau sydd, o ran crefydd, yn dweud eu bod yn rhywbeth heblaw am Gristnogion	3.2	5.9	3.8	2.7
Personau sydd, o ran crefydd, yn dweud 'dim crefydd'	37.2	29.7	39.4	32.1
Personau na nododd eu crefydd	8.6	7.5	8.0	7.6
Personau 3 oed neu drosodd sy'n siarad Cymraeg	8.7	9.3	11.8	19.0
Personau sy'n siarad Cymraeg neu Saesneg fel prif iaith	96.4	95.0	95.9	97.1
Personau nad ydynt yn siarad Cymraeg neu Saesneg fel prif iaith sy'n gallu siarad Saesneg	3.4	4.8	3.9	2.7
Personau nad ydynt yn siarad Cymraeg neu Saesneg fel prif iaith nad ydynt yn gallu siarad Saesneg	0.1	0.2	0.2	0.1
Nodweddion Aelwydydd				
Aelwydydd heb geir na faniau	41.9	27.9	37.1	22.9
Aelwydydd mewn llety sy'n eiddo i berchen-feddianwyr	48.4	64.7	51.4	67.8
Aelwydydd mewn llety a rentir oddi wrth yr Awdurdod Lleol neu Landlord Cymdeithasol Cofrestredig	41.4	19.8	32.7	16.5
Aelwydydd mewn llety a rentir oddi wrth landlord preifat, asiantaeth osod neu ffynonellau eraill	10.2	15.5	16.0	15.7
Aelwydydd sy'n orlawn	8.1	6.4	7.7	5.2
Aelwydydd heb wres canolog	1.4	1.3	1.7	2.3
Aelwydydd gyda phlant dibynnol	34.8	31.0	31.1	28.2
Aelwydydd sy'n aelwydydd â rhiant unigol gyda phlant dibynnol	14.7	9.2	11.6	7.5
Aelwydydd sy'n aelwydydd un pensïynwr	14.7	12.9	13.1	13.7
Cyflogaeth				
Personau o oedran gweithio sy'n economaidd weithgar	56.4	67.5	58.1	65.8
Personau economaidd weithgar (ac eithrio myfyrwyr) sydd yn y categori di-waith yn ôl diffiniad yr ILO	14.2	5.3	11.8	4.3
Aelwydydd â phlant dibynnol sydd heb oedolyn mewn cyflogaeth	14.7	5.7	13.6	4.6
Iechyd				
Aelwydydd ag un person, neu fwy, sydd â salwch hirdymor cyfyngus	35.0	29.1	35.4	30.4
Personau sy'n dweud nad ydynt yn iach	25.9	21.4	27.3	22.2
Personau sy'n darparu gofal di-dâl	10.8	11.4	11.7	12.1
Pobl sy'n dweud eu bod yn y categori 'personau â salwch hir-dymor cyfyngus'	24.2	20.8	26.9	22.7
Addysg				
Personau sy'n cyflawni cymwysterau cyfwerth â 5 TGAU graddau A*-	54.5	70.9	54.3	69.0
Personau sy'n cyflawni cymwysterau cyfwerth â 5 TGAU graddau A*- C gan gynnwys Saesneg/Cymraeg a Mathemateg	28.4	47.8	32.6	50.6
Personau 16 oed neu drosodd heb unrhyw gymwysterau	40.3	27.0	37.1	25.9
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 1	16.1	14.1	15.4	13.3
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 2	14.2	15.3	15.1	15.7
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â Phrentisiaeth	3.2	4.0	3.3	3.9
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 3	10.8	11.3	10.0	12.3
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 4 ac uwch	10.6	23.4	14.2	24.5
Personau 16 oed neu drosodd nad yw eu lefelau cymhwyster yn	4.7	4.8	4.8	4.3
Plant sy'n gymwys i gael prydau ysgol am ddim	29.1	17.1	29.2	15.2

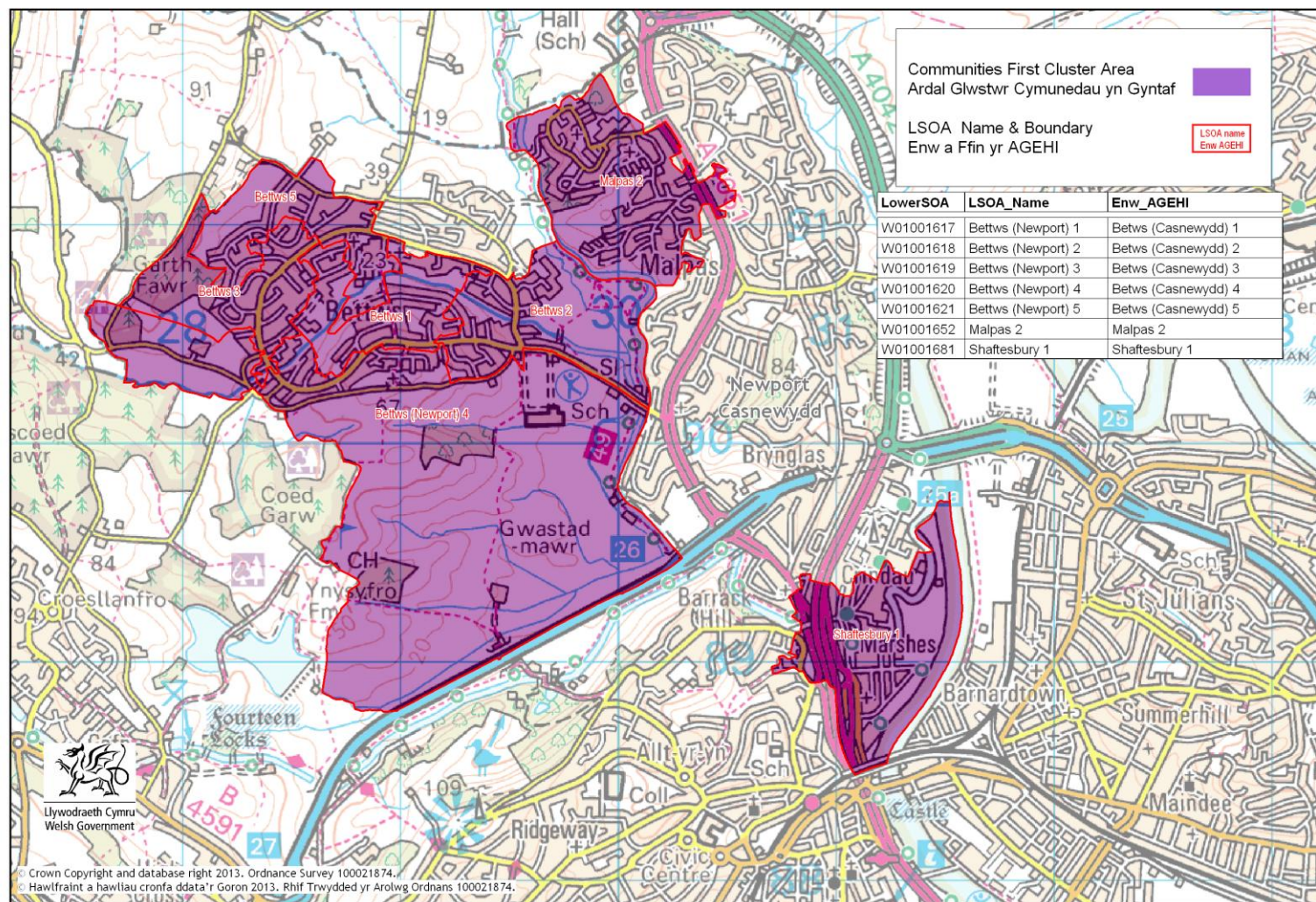
Ffynhonnell: Cyfrifiad 2011, CYBLD

Ardal Cymunedau yn Gyntaf Gogledd Casnewydd

Nifer/Canran

	Ardal Cymunedau yn Gyntaf		Casnewydd		Pob Ardal Cymunedau yn Gyntaf		Cymru	
	Nifer	Canran	Nifer	Canran	Nifer	Canran	Nifer	Canran
Ffigurau Poblogaeth Allweddol								
Cyfanswm y boblogaeth	9,400	100	145,700	100	728,900	100	3,063,500	100
Gwrywod	4,500	48	71,400	49	356,700	49	1,504,200	49
Benywod	4,900	52	74,400	51	372,100	51	1,559,200	51
Cyfanswm y personau rhwng 0-15 oed	2,000	21	29,400	20	152,200	21	556,300	18
Cyfanswm y personau rhwng 16-64 oed	5,900	62	92,600	64	465,700	64	1,944,600	63
Cyfanswm y personau 65 oed neu drosodd	1,600	17	23,800	16	110,900	15	562,500	18

Ffynhonnell: Cyfrifiad 2011

232.13-14 Cartographics/Cartograffeg

AGEHI	MALIC	Cyflogaeth	Incwm	Iechyd	Addysg	Tai	Safle		
							Yr Amgylchedd Ffisegol	Mynediad i Wasanaethau	Diogelwch Cymunedol
Bettws (Casnewydd) 1 (W01001617)	126	73	106	606	84	399	1,151	1,595	72
Bettws (Casnewydd) 2 (W01001618)	197	253	191	431	106	351	898	1,012	95
Bettws (Casnewydd) 3 (W01001619)	139	183	155	221	87	292	1,321	1,164	52
Bettws (Casnewydd) 4 (W01001620)	258	295	134	685	311	417	1,130	869	177
Bettws (Casnewydd) 5 (W01001621)	266	295	267	320	160	484	1,433	1,461	164
Malpas 2 (W01001652)	142	153	78	479	74	1,347	851	1,443	97
Shafesbury 1 (W01001681)	239	295	251	321	425	291	45	1,331	169

Ffynhonnell: MALIC 2011

Noder: Safle 1 = Mwyaf difreintiedig, Safle 1896 = Lleiaf difreintiedig.

Print Italg Trwm = Y 10 y cant Mwyaf Difreintiedig

Mae clwstwr Cymunedau yn Gyntaf Gogledd Casnewydd yn cynnwys rhannau o Fetws, Maplas a Shaftesbury. Mae'r ardal yn cynnwys saith ardal ystadegol lai gyda chyfanswm poblogaeth o 9,400 o bobl. Caiff Mynegai Amddifadedd Lluosog Cymru (MALIC) ei gynhyrchu ar y lefel ardal fach (AGEHI) hon. Mae'r 1,896 o ardaloedd bach yng Nghymru wedi'u rhestru yn ôl safle, gydag 1 yn cynrychioli'r ardal fwyaf difreintiedig.

Yn unol â MALIC 2011, mae tair ardal fach yn y clwstwr hwn yn y 10 y cant o'r ardaloedd bach mwyaf difreintiedig yng Nghymru: Betws 1, Betws 3 a Malpas 2 (gweler y map). Yr AGEHI fwyaf difreintiedig yn y clwstwr yw Betws 1 (safle 126).

O fewn y clwstwr, mae dwyster yr amddifadedd yn amrywio fesul maes ac AGEHI unigol.

Ar draws y clwstwr, ymddengys mai'r math mwyaf amlwg o amddifadedd yw Diogelwch Cymunedol, gyda saith AGEHI yn y 10 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig yng Nghymru o ran Diogelwch Cymunedol (mewn print trwm ac italic yn y tabl).

Addysg yw'r math mwyaf amlwg nesaf o amddifadedd (gyda phum AGEHI yn y 10 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig o ran Addysg) wedi'i ddilyn gan Incwm (gyda phedair AGEHI yn y 10 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig o ran Incwm).

Heb unrhyw AGEHI yn y clwstwr yn y 10 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig o ran Iechyd a Thai, mae'r rhain yn cynrychioli mathau o amddifadedd sy'n llai arwyddocaol i'r clwstwr. Heb unrhyw AGEHI yn y 40 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig o ran Mynediad i Wasanaethau, mae hyn yn cynrychioli math o amddifadedd sydd hyd yn oed yn llai arwyddocaol i'r clwstwr.

	Nifer/Canran			
	Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Casnewydd	Pob Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Cymru
Dangosyddion Cymunedau Ffyniannus				
Canran y boblogaeth sy'n cael budd-daliadau seiliedig ar incwm	33.0	21.5	30.0	18.2
Canran y plant mewn aelwydydd sy'n cael budd-daliadau seiliedig	..	29.3	..	25.2
Canran y boblogaeth sy'n cael budd-daliadau seiliedig ar gyflogaeth	24.0	14.5	24.0	13.9
Canran y bobl 16-24 oed nad ydynt mewn cyflogaeth nac addysg (NEETS)	..	18.5	..	19.3
Canran y troseddwy'r ifanc	7.9	4.5	6.0	3.7
Dangosyddion Cymunedau sy'n Dysgu				
Sgôr pwyntiau cyfartalog yng Nghyfnod Allweddol 2	82	86	80	83
Sgôr pwyntiau cyfartalog yng Nghyfnod Allweddol 3	95	104	96	102
Sgôr pwyntiau cyfartalog yng Nghyfnod Allweddol 4	338	391	338	406
Cyfradd yr absenoldebau mewn ysgolion cynradd	8.4	7.6	8.5	7.4
Cyfradd yr absenoldebau mewn ysgolion uwchradd	11.6	8.8	11.2	8.8
Canran y sawl sy'n 18-19 oed nad ydynt yn symud ymlaen i addysg uwch	91	71	85	68
Dangosyddion Cymunedau Iach				
Canran y genedigaethau byw lle y mae'r pwysau geni yn isel	7.7	6.7	7.1	5.7
Cyfradd mynychder achosion o ganser (nifer fesul 100,000)	591.1	581.4	626.7	574.9
Canran y boblogaeth sy'n ordev	..	22.1	..	21.9
Disgwyliad oes cyfartalog ar gyfer gwrywod (nifer y blynyddoedd)	74.1	76.7	74.1	77.6
Disgwyliad oes cyfartalog ar gyfer benywod (nifer y blynyddoedd)	80.5	82.4	78.9	81.8

Ffynhonnell: MALIC 2011, Dadansoddiad Dangosyddion MALIC, Arolwg Iechyd Cymru, Arolwg Blynyddol o'r Boblogaeth

	Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Casnewydd	Pob Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Cymru
Nodweddion Demograffig				
Personau 16 oed neu drosodd sy'n sengl (erioed wedi priodi nac wedi'u cofrestru mewn partneriaeth sifil o'r un rhyw)	41.5	34.5	39.1	33.5
Personau 16 oed neu drosodd sy'n briod, wedi ailbriodi neu sydd mewn partneriaeth sifil o'r un rhyw	34.7	45.9	38.8	46.7
Personau 16 oed neu drosodd sydd wedi gwahanu, wedi cael ysgariad neu a oedd, yn flaenorol, mewn partneriaeth sifil sydd bellach wedi'i diddymu'n gyfreithiol	16.2	12.3	14.2	11.8
Personau 16 oed neu drosodd sy'n weddw neu sy'n bartner sy'n fyw o bartneriaeth sifil o'r un rhyw	7.6	7.4	7.9	7.9
Personau sy'n dweud eu bod o Gefndir Ethnig Lleiafrifol	6.9	10.1	6.4	4.4
Personau sydd, o ran crefydd, yn dweud eu bod yn Gristnogion	49.9	56.9	48.8	57.6
Personau sydd, o ran crefydd, yn dweud eu bod yn rhywbeth heblaw am Gristnogion	2.4	5.9	3.8	2.7
Personau sydd, o ran crefydd, yn dweud 'dim crefydd'	38.9	29.7	39.4	32.1
Personau na nododd eu crefydd	8.8	7.5	8.0	7.6
Personau 3 oed neu drosodd sy'n siarad Cymraeg	7.9	9.3	11.8	19.0
Personau sy'n siarad Cymraeg neu Saesneg fel prif iaith	96.4	95.0	95.9	97.1
Personau nad ydynt yn siarad Cymraeg neu Saesneg fel prif iaith sy'n gallu siarad Saesneg	3.5	4.8	3.9	2.7
Personau nad ydynt yn siarad Cymraeg neu Saesneg fel prif iaith nad ydynt yn gallu siarad Saesneg	0.1	0.2	0.2	0.1
Nodweddion Aelwydydd				
Aelwydydd heb geir na faniau	45.9	27.9	37.1	22.9
Aelwydydd mewn llety sy'n eiddo i berchen-feddianwyr	43.5	64.7	51.4	67.8
Aelwydydd mewn llety a rentir oddi wrth yr Awdurdod Lleol neu Landlord Cymdeithasol Cofrestredig	44.9	19.8	32.7	16.5
Aelwydydd mewn llety a rentir oddi wrth landlord preifat, asiantaeth osod neu ffynonellau eraill	11.6	15.5	16.0	15.7
Aelwydydd sy'n orlawn	8.3	6.4	7.7	5.2
Aelwydydd heb wres canolog	1.2	1.3	1.7	2.3
Aelwydydd gyda phlant dibynnol	30.9	31.0	31.1	28.2
Aelwydydd sy'n aelwydydd â rhiant unigol gyda phlant dibynnol	13.6	9.2	11.6	7.5
Aelwydydd sy'n aelwydydd un pensïynwr	13.5	12.9	13.1	13.7
Cyflogaeth				
Personau o oedran gweithio sy'n economaidd weithgar	57.5	67.5	58.1	65.8
Personau economaidd weithgar (ac eithrio myfyrwyr) sydd yn y categori di-waith yn ôl diffiniad yr ILO	15.6	5.3	11.8	4.3
Aelwydydd â phlant dibynnol sydd heb oedolyn mewn cyflogaeth	9.1	5.7	13.6	4.6
Iechyd				
Aelwydydd ag un person, neu fwy, sydd â salwch hirdymor cyfyngus	34.3	29.1	35.4	30.4
Personau sy'n dweud nad ydynt yn iach	27.6	21.4	27.3	22.2
Personau sy'n darparu gofal di-dâl	11.0	11.4	11.7	12.1
Pobl sy'n dweud eu bod yn y categori 'personau â salwch hir-dymor cyfyngus'	26.2	20.8	26.9	22.7
Addysg				
Personau sy'n cyflawni cymwysterau cyfwerth â 5 TGAU graddau A*-	74.1	70.9	54.3	69.0
Personau sy'n cyflawni cymwysterau cyfwerth â 5 TGAU graddau A*- C gan gynnwys Saesneg/Cymraeg a Mathemateg	30.2	47.8	32.6	50.6
Personau 16 oed neu drosodd heb unrhyw gymwysterau	41.3	27.0	37.1	25.9
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 1	16.8	14.1	15.4	13.3
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 2	15.5	15.3	15.1	15.7
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â Phrentisiaeth	3.8	4.0	3.3	3.9
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 3	8.7	11.3	10.0	12.3
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 4 ac uwch	9.2	23.4	14.2	24.5
Personau 16 oed neu drosodd nad yw eu lefelau cymhwyster yn	4.6	4.8	4.8	4.3
Plant sy'n gymwys i gael prydau ysgol am ddim	31.6	17.1	29.2	15.2

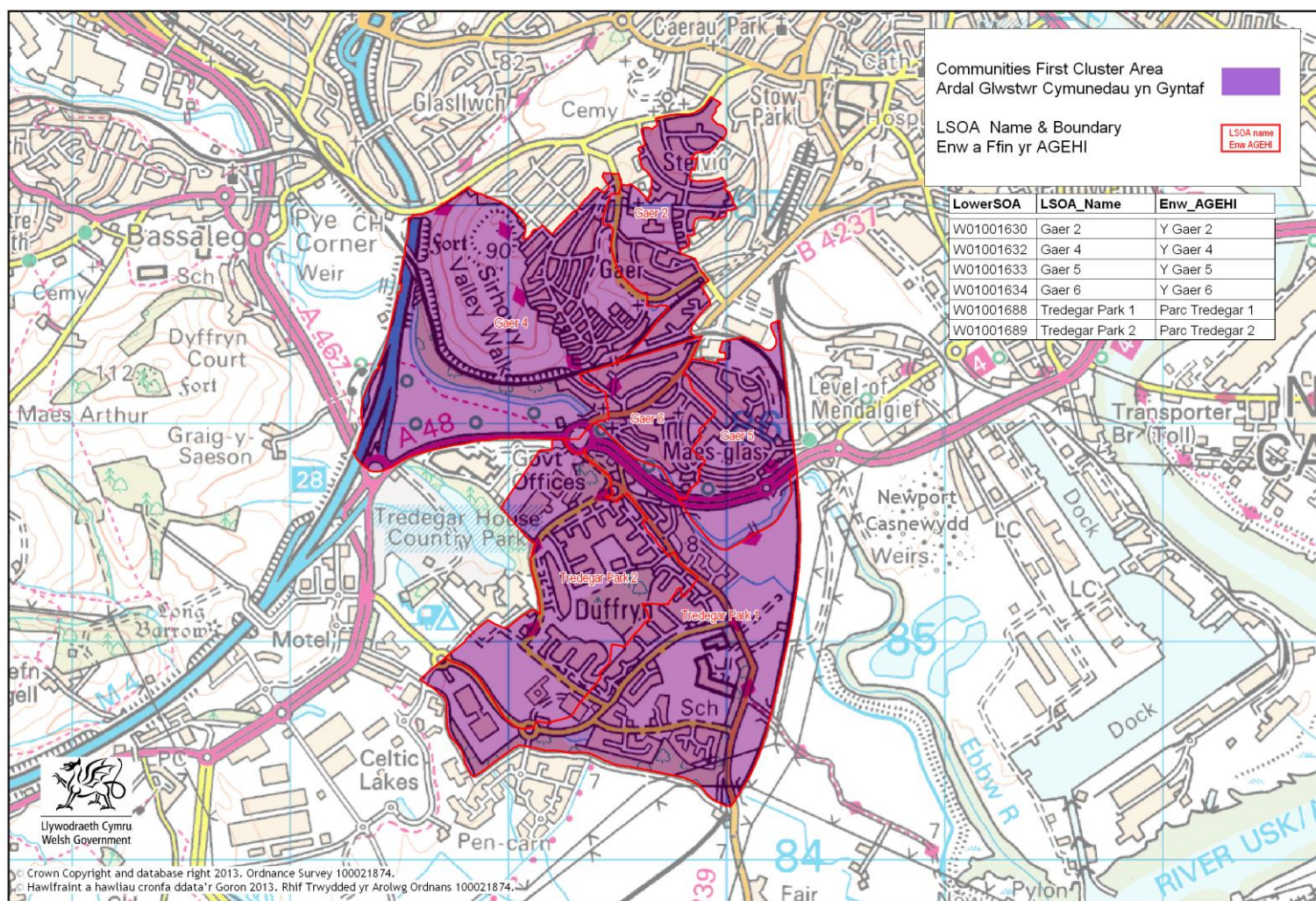
Ffynhonnell: Cyfrifiad 2011, CYBLD

Ardal Cymunedau yn Gyntaf Gorllewin Casnewydd

Nifer/Canran

	Ardal Cymunedau yn Gyntaf		Casnewydd		Pob Ardal Cymunedau yn Gyntaf		Cymru	
	Nifer	Canran	Nifer	Canran	Nifer	Canran	Nifer	Canran
Ffigurau Poblogaeth Allweddol								
Cyfanswm y boblogaeth	10,300	100	145,700	100	728,900	100	3,063,500	100
Gwrywod	4,900	47	71,400	49	356,700	49	1,504,200	49
Benywod	5,400	53	74,400	51	372,100	51	1,559,200	51
Cyfanswm y personau rhwng 0-15 oed	2,400	24	29,400	20	152,200	21	556,300	18
Cyfanswm y personau rhwng 16-64 oed	6,300	61	92,600	64	465,700	64	1,944,600	63
Cyfanswm y personau 65 oed neu drosodd	1,600	15	23,800	16	110,900	15	562,500	18

Ffynhonnell: Cyfrifiad 2011

232.13-14 Cartographics/Cartograffeg

AGEHI	MALIC	Cyflogaeth	Incwm	Iechyd	Addysg	Tai	Safle		
							Yr Amgylchedd Ffisegol	Mynediad i Wasanaethau	Diogelwch Cymunedol
Gaer 2 (W01001630)	336	183	211	625	630	1,316	318	1,468	384
Gaer 4 (W01001632)	511	585	321	588	536	1,507	216	1,099	810
Gaer 5 (W01001633)	211	347	110	246	244	1,105	175	1,268	315
Gaer 6 (W01001634)	561	782	438	870	396	1,291	30	1,310	535
Parc Tredegar 1 (W01001688)	436	861	427	427	355	1,141	9	719	551
Parc Tredegar 2 (W01001689)	40	73	25	171	37	727	6	916	386

Ffynhonnell: MALIC 2011

Noder: Safle 1 = Mwyaf difreintiedig, Safle 1896 = Lleiaf difreintiedig.

Print Italig Trwm = Y 10 y cant Mwyaf Difreintiedig

Mae clwstwr Cymunedau yn Gyntaf Gorllewin Casnewydd yn cynnwys rhannau o Gaer a Pharc Tredegar. Mae'r ardal yn cynnwys chwe ardal ystadegol lai gyda chyfanswm poblogaeth o 10,300 o bobl. Caiff Mynegai Amddifadedd Lluosog Cymru (MALIC) ei gynhyrchu ar y lefel ardal fach (AGEHI) hon. Mae'r 1,896 o ardaloedd bach yng Nghymru wedi'u rhestru yn ôl safle, gydag 1 yn cynrychioli'r ardal fwyaf difreintiedig.

Yn unol â MALIC 2011, mae un ardal fach yn y clwstwr hwn yn y 10 y cant o'r ardaloedd bach mwyaf difreintiedig yng Nghymru: Parc Tredegar (gweler y map).

O fewn y clwstwr, mae dwyster yr amddifadedd yn amrywio fesul maes ac AGEHI unigol.

Ar draws y clwstwr, ymddengys mai'r mathau mwyaf amlwg o amddifadedd yw'r Amgylchedd Ffisegol, gyda phedair AGEHI yn y 10 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig yng Nghymru o ran yr Amgylchedd Ffisegol (mewn print trwm ac italig yn y tabl).

Cyflogaeth ac Incwm yw'r mathau mwyaf amlwg nesaf o amddifadedd (gyda thair AGEHI yr un yn y 10 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig ar gyfer y meysydd hynny), wedi'u dilyn gan Iechyd ac Addysg (gydag un AGEHI yr un yn y 10 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig ar gyfer y meysydd hynny).

Heb unrhyw AGEHI yn y clwstwr yn y 10 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig o ran Mynediad i Wasanaethau a Diogelwch Cymunedol, mae'r rhain yn cynrychioli mathau o amddifadedd sy'n llai arwyddocaol i'r clwstwr. Gyda dim ond un AGEHI yn y 50 y cant o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig o ran Tai, mae hyn yn cynrychioli math o amddifadedd sydd hyd yn oed yn llai arwyddocaol i'r clwstwr.

<i>Nifer/Canran</i>				
	Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Casnewydd	Pob Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Cymru
Dangosyddion Cymunedau Ffyniannus				
Canran y boblogaeth sy'n cael budd-daliadau seiliedig ar incwm	29.0	21.5	30.0	18.2
Canran y plant mewn aelwydydd sy'n cael budd-daliadau seiliedig	..	29.3	..	25.2
Canran y boblogaeth sy'n cael budd-daliadau seiliedig ar gyflogaeth	19.0	14.5	24.0	13.9
Canran y bobl 16-24 oed nad ydynt mewn cyflogaeth nac addysg (NEETS)	..	18.5	..	19.3
Canran y troseddwyd ifanc	6.1	4.5	6.0	3.7
Dangosyddion Cymunedau sy'n Dysgu				
Sgôr pwyntiau cyfartalog yng Nghyfnod Allweddol 2	82	86	80	83
Sgôr pwyntiau cyfartalog yng Nghyfnod Allweddol 3	96	104	96	102
Sgôr pwyntiau cyfartalog yng Nghyfnod Allweddol 4	368	391	338	406
Cyfradd yr absenoldebau mewn ysgolion cynradd	8.5	7.6	8.5	7.4
Cyfradd yr absenoldebau mewn ysgolion uwchradd	10.6	8.8	11.2	8.8
Canran y sawl sy'n 18-19 oed nad ydynt yn symud ymlaen i addysg uwch	87	71	85	68
Dangosyddion Cymunedau Iach				
Canran y genedigaethau byw lle y mae'r pwysau geni yn isel	6.3	6.7	7.1	5.7
Cyfradd mynychder achosion o ganser (nifer fesul 100,000)	670.4	581.4	626.7	574.9
Canran y boblogaeth sy'n ordew	..	22.1	..	21.9
Disgwyliad oes cyfartalog ar gyfer gwrywod (nifer y blynyddoedd)	74.1	76.7	74.1	77.6
Disgwyliad oes cyfartalog ar gyfer benywod (nifer y blynyddoedd)	80.9	82.4	78.9	81.8

Ffynhonnell: MALIC 2011, Dadansoddiad Dangosyddion MALIC, Arolwg Iechyd Cymru, Arolwg Blynyddol o'r Boblogaeth

	Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Casnewydd	Pob Ardal Cymunedau yn Gyntaf	Cymru
Nodweddion Demograffig				
Personau 16 oed neu drosodd sy'n sengl (erioed wedi priodi nac wedi'u cofrestru mewn partneriaeth sifil o'r un rhyw)	36.9	34.5	39.1	33.5
Personau 16 oed neu drosodd sy'n briod, wedi ailbriodi neu sydd mewn partneriaeth sifil o'r un rhyw	39.5	45.9	38.8	46.7
Personau 16 oed neu drosodd sydd wedi gwahanu, wedi cael ysgariad neu a oedd, yn flaenorol, mewn partneriaeth sifil sydd bellach wedi'i diddymu'n gyfreithiol	15.5	12.3	14.2	11.8
Personau 16 oed neu drosodd sy'n weddw neu sy'n bartner sy'n fyw o bartneriaeth sifil o'r un rhyw	8.1	7.4	7.9	7.9
Personau sy'n dweud eu bod o Gefndir Ethnig Lleiafrifol	8.9	10.1	6.4	4.4
Personau sydd, o ran crefydd, yn dweud eu bod yn Gristnogion	55.9	56.9	48.8	57.6
Personau sydd, o ran crefydd, yn dweud eu bod yn rhywbeth heblaw am Gristnogion	3.2	5.9	3.8	2.7
Personau sydd, o ran crefydd, yn dweud 'dim crefydd'	33.1	29.7	39.4	32.1
Personau na nododd eu crefydd	7.8	7.5	8.0	7.6
Personau 3 oed neu drosodd sy'n siarad Cymraeg	9.7	9.3	11.8	19.0
Personau sy'n siarad Cymraeg neu Saesneg fel prif iaith	96.0	95.0	95.9	97.1
Personau nad ydynt yn siarad Cymraeg neu Saesneg fel prif iaith sy'n gallu siarad Saesneg	3.9	4.8	3.9	2.7
Personau nad ydynt yn siarad Cymraeg neu Saesneg fel prif iaith nad ydynt yn gallu siarad Saesneg	0.1	0.2	0.2	0.1
Nodweddion Aelwydydd				
Aelwydydd heb geir na faniau	35.9	27.9	37.1	22.9
Aelwydydd mewn llety sy'n eiddo i berchen-feddianwyr	47.8	64.7	51.4	67.8
Aelwydydd mewn llety a rentir oddi wrth yr Awdurdod Lleol neu Landlord Cymdeithasol Cofrestredig	40.9	19.8	32.7	16.5
Aelwydydd mewn llety a rentir oddi wrth landlord preifat, asiantaeth osod neu ffynonellau eraill	11.3	15.5	16.0	15.7
Aelwydydd sy'n orlawn	7.0	6.4	7.7	5.2
Aelwydydd heb wres canolog	0.9	1.3	1.7	2.3
Aelwydydd gyda phlant dibynnol	33.6	31.0	31.1	28.2
Aelwydydd sy'n aelwydydd â rhiant unigol gyda phlant dibynnol	12.9	9.2	11.6	7.5
Aelwydydd sy'n aelwydydd un pensiynwr	16.0	12.9	13.1	13.7
Cyflogaeth				
Personau o oedran gweithio sy'n economaidd weithgar	63.2	67.5	58.1	65.8
Personau economaidd weithgar (ac eithrio myfyrwyr) sydd yn y categori di-waith yn ôl diffiniad yr ILO	9.7	5.3	11.8	4.3
Aelwydydd â phlant dibynnol sydd heb oedolyn mewn cyflogaeth	10.9	5.7	13.6	4.6
Iechyd				
Aelwydydd ag un person, neu fwy, sydd â salwch hirdymor cyfyngus	34.1	29.1	35.4	30.4
Personau sy'n dweud nad ydynt yn iach	24.5	21.4	27.3	22.2
Personau sy'n darparu gofal di-dâl	10.8	11.4	11.7	12.1
Pobl sy'n dweud eu bod yn y categori 'personau â salwch hir-dymor cyfyngus'	23.4	20.8	26.9	22.7
Addysg				
Personau sy'n cyflawni cymwysterau cyfwerth â 5 TGAU graddau A*-	65.8	70.9	54.3	69.0
Personau sy'n cyflawni cymwysterau cyfwerth â 5 TGAU graddau A*- C gan gynnwys Saesneg/Cymraeg a Mathemateg	34.2	47.8	32.6	50.6
Personau 16 oed neu drosodd heb unrhyw gymwysterau	35.0	27.0	37.1	25.9
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 1	16.0	14.1	15.4	13.3
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 2	14.7	15.3	15.1	15.7
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â Phrentisiaeth	3.5	4.0	3.3	3.9
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 3	9.3	11.3	10.0	12.3
Personau 16 oed neu drosodd â chymhwyster uchaf sydd gyfwerth â NVQ Lefel 4 ac uwch	16.8	23.4	14.2	24.5
Personau 16 oed neu drosodd nad yw eu lefelau cymhwyster yn	4.7	4.8	4.8	4.3
Plant sy'n gymwys i gael prydau ysgol am ddim	28.6	17.1	29.2	15.2

Ffynhonnell: Cyfrifiad 2011, CYBLD

Atodiad A: Newidiadau i Ardaloedd Cynnyrch Ehangach Haen Is o fewn Clystyrau Cymunedau yn Gyntaf yn dilyn Cyfrifiad 2011

Yn dilyn Cyfrifiad 2011, gwnaethpwyd newidiadau i nifer fach o ffiniau Ardaloedd Cynnyrch Ehangach Haen Is. Mae'r newidiadau yn cynnwys rhannu 1 Ardal Cynnyrch Ehangach Haen Is yn 2 ardal, cyfuno dwy Ardal Cynnyrch Ehangach Haen Is er mwyn creu 1, a rhai newidiadau eraill mwy cymhleth i'r ffiniau.

Nid yw ffiniau clystyrau Cymunedau yn Gyntaf yn gyfan wedi eu heffeithio gan yr Ardaloedd Cynnyrch Ehangach Haen Is a rannwyd neu'r rhai y newidiwyd eu ffiniau. Ond, mae ffiniau Ardaloedd Cynnyrch Ehangach Haen Is o fewn rhai clystyrau wedi newid. Mae'r rhain wedi eu nodi yn y tabl isod.

Cod Ardal Cynnyrch Ehangach Haen Is yn 2001	Enw Ardal Cynnyrch Ehangach Haen Is yn 2001	Cod Ardal Cynnyrch Ehangach Haen Is yn 2011	Enw Ardal Cynnyrch Ehangach Haen Is yn 2011	Math o newid
W01000668	Hengoed (Sir Gaerfyrddin) 2	W01001925	Hengoed 2	Cyfuno
W01000669	Hengoed (Sir Gaerfyrddin) 3	W01001925	Hengoed 2	Cyfuno
W01000972	Ystalyfera 1	W01001900	Ystalyfera 1	Newid Ffin
W01001323	Faenor 1	W01001898	Faenor 1	Newid Ffin
W01000120	Abergele Pensarn	W01001927	Abergele Pensarn 1	Rhannu
W01000120	Abergele Pensarn	W01001928	Abergele Pensarn 2	Rhannu
W01000421	Smithfield	W01001929	Smithfield 2	Rhannu
W01000421	Smithfield	W01001931	Smithfield 3	Rhannu
W01000661	Glanymor 3	W01001923	Glanymor 3	Rhannu
W01000661	Glanymor 3	W01001924	Glanymor 4	Rhannu
W01000743	Castle 2	W01001955	Castle 2 North	Rhannu
W01000743	Castle 2	W01001958	Castle 2 South	Rhannu
W01001074	Castleland 2	W01001910	Castleland 2G	Rhannu
W01001074	Castleland 2	W01001911	Castleland 2H	Rhannu
W01001700	Butetown 2	W01001942	Butetown 3	Rhannu
W01001700	Butetown 2	W01001950	Butetown 6	Rhannu

Atodiad B: Geirfa

Rhestr o'r Symbolau

- .. Nid yw'r eitem data ar gael
- Nid yw'r eitem data yn sero union, ond amcangyfrifir ei bod yn sero neu'n llai na hanner y digid terfynol a ddangosir
- . Nid yw'r eitem data yn berthnasol
- # Is-bennawd yn unig - dim data
- ~ Nid yw'r eitem data ar gael eto
- * Nid yw'r amcangyfrif seiliedig ar sampl yn ddigon cadarn ar lefel ystadegol gan ei fod yn seiliedig ar sampl rhy fach o ran maint
- * Nid yw'r amcangyfrif seiliedig ar sampl yn ddigon cadarn ar lefel ystadegol gan ei fod yn seiliedig ar sampl rhy fach o ran maint, neu mae'r amrywioldeb tebygol o'i fewn yn uwch na throthwyon derbyniol
- * Mae angen datgelu'r eitem data dan Ddeddf Ystadegau Masnach 1947
- * Mae'r eitem data wedi ei hatal er mwyn osgoi datgeliad
- a Nid oes data yn bodoli ar gyfer y dangosydd hwn ar gyfer y cyfnod a'r ardal a ddewiswyd
- b Mae gwerth y dangosydd hwn dan 5
- c Mae gwerth y dangosydd hwn dan 6
- d Mae gwerth y dangosydd hwn dan 14

Rhestr o'r termau

Sgôr pwyntiau cyfartalog

Cyfnod Allweddol 2 (CA2)

Asesir disgyblion gan athrawon mewn Cymraeg / Saesneg, Gwyddoniaeth a Mathemateg yn ystod blwyddyn 6, eu blwyddyn olaf yn yr ysgol gynradd. Rhoddir sgôr uwch i lefelau cyrhaeddiad uwch.

Cyfnod Allweddol 3 (CA3)

Asesir disgyblion gan athrawon mewn Cymraeg / Saesneg, Gwyddoniaeth a Mathemateg yn ystod blwyddyn 9, eu trydedd flwyddyn yn yr ysgol uwchradd. Rhoddir sgôr uwch i lefelau cyrhaeddiad uwch.

Cyfnod Allweddol 4 (CA4)

Canlyniadau TGAU a chymwysterau cyfatebol.

Plentyn dibynnol

Mae plentyn dibynnol yn unigolyn 0-15 oed mewn aelwyd (os yw mewn teulu neu beidio) neu'n unigolyn 16-18 oed mewn addysg amser llawn ac yn byw mewn teulu gyda'i riant neu rieni. Nid yw'n cynnwys unrhyw blant sydd â phriod, partner neu blentyn yn byw ar yr aelwyd.

Unigolion economaidd weithgar (ac eithrio myfyrwyr) sy'n cael eu dosbarthu fel di-waith gan y Sefydliad Llafur Rhyngwladol

Caiff unigolyn rhwng 16 a 74 oed ei ddosbarthu fel di-waith os nad yw mewn cyflogaeth ac os yw ar gael i ddechrau gweithio yn ystod y bythefnos nesaf, a'i fod naill ai wedi bod yn chwilio am waith yn ystod y pedair wythnos ddiwethaf neu'n aros i ddechrau swydd newydd. Ni chaiff myfyrwyr amser llawn eu cynnwys.

Aelwyd

Diffinnir aelwyd fel:

- un unigolyn sy'n byw ar ei ben ei hun, neu
- grŵp o bobl (heb fod yn perthyn o anghenraid) sy'n byw yn yr un cyfeiriad ac sy'n rhannu cyfleusterau coginio ac yn rhannu ystafell fyw neu ystafell eistedd neu safle bwyta.

Mae hyn yn cynnwys:

- unedau llety gwarchod mewn sefydliad lle y mae gan 50 y cant neu fwy eu ceginau eu hunain (os oes cyfleusterau cymunol eraill yn bodoli neu beidio)
- yr holl bobl sy'n byw mewn carafanau ar unrhyw fath o safle a dyma yw eu man preswyllo arferol. Bydd hyn yn cynnwys unrhyw un nad oes ganddo fan preswyllo arferol arall yn y DU.

Rhaid i aelwyd gynnwys o leiaf un unigolyn y mae'r cyfeiriad yn cyfateb â'i fan preswyllo arferol. Ni chaiff grŵp o breswylwyr sy'n cydfyw dros y tymor byr eu dosbarthu fel aelwyd, nac ychwaith, grŵp o bobl mewn cyfeiriad lle gwelir mai ymwelwyr yn unig sy'n aros yno.

Aelwydydd sy'n byw mewn llety sy'n eiddo i berchen-feddianwyr

Mae hyn yn cynnwys aelwydydd y maent yn berchen ar eu llety yn llwyr, yn berchen arno gyda morgais/benthyciad neu'n berchen ar ran ohono ac yn rhentu rhan ohono.

Aelwydydd sy'n byw mewn llety rhent gan yr Awdurdod Lleol neu Landlord Cymdeithasol Cofrestredig

Mae hyn yn cynnwys y sawl sy'n rhentu gan gymdeithas tai, cwmni cydweithredol tai neu ymddiriedolaeth elusennol hefyd.

Aelwydydd sy'n byw mewn llety rhent gan landlord preifat, asiantaeth osod neu ffynonellau eraill

Mae hyn yn cynnwys y sawl sy'n rhentu'r llety gan gyflogwr aelod o'r aelwyd, perthynas neu ffrind i aelod o'r aelwyd neu y maent yn byw yno heb dalu rhent.

Aelwydydd sy'n cynnwys pensïynwr sengl

Aelwydydd unigolyn sengl yw'r rhain lle mae'r unigolyn yn 65 oed neu'n hŷn.

Aelwydydd sy'n aelwydydd unig rieni gyda phlant dibynnol

Mae teulu unig riant yn cynnwys tad neu fam a'i blentyn neu blant pan nad oes gan y rhiant briod, partner sifil o'r un rhyw neu bartner ar yr aelwyd ac nid oes gan y plentyn neu blant briod, partner sifil o'r un rhyw neu blentyn ar yr aelwyd. Ystyrir bod unig daid/tad-cu neu nain/mam-gu gyda'i ŵyr neu wyrion/wyres neu wyresau yn deulu unig riant hefyd os nad oes unrhyw blant yn y genhedlaeth rhyngddynt yn bresennol ar yr aelwyd (sylwer y gall plant y taid/tad-cu neu'r nain/mam-gu fod yn bresennol hefyd os nad yw'n rhiant neu'n daid/tad-cu neu'n nain/mam-gu y genhedlaeth ieuengaf).

Aelwydydd gorlawn

Mae sgôr ddeiliadaeth yn cynnig o a yw llety aelwyd yn orlawn neu'n cael ei danfeddiannu. Defnyddir oedrannau aelodau'r aelwyd a'u perthnasoedd gyda'i gilydd i bennu nifer yr ystafelloedd y mae eu hangen arnynt, ar sail fformwla safonol. Caiff nifer yr ystafelloedd ei thynnu o nifer yr ystafelloedd yn llety'r aelwyd er mwyn cael y sgôr ddeiliadaeth. Mae sgôr ddeiliadaeth o -1 yn awgrymu bod aelwyd yn cynnwys un ystafell yn llai na'r gofyn, ac mae +1 yn awgrymu bod ganddynt un ystafell yn fwy na'r gofyniad safonol. Diffinnir aelwyd fel gorlawn os yw'r sgôr ddeiliadaeth dan 0.

Nid yw'r diffiniad o ystafell yn cynnwys ystafelloedd ymolchi, toiledau, cynteddau neu bennau grisiau, neu ystafelloedd y gellir eu defnyddio at ddibenion storio yn unig. Caiff yr holl ystafelloedd eraill, er enghraifft, ceginau, ystafelloedd byw, ystafelloedd gwely, ystafelloedd amlbwrpas, stydis ac ystafelloedd gwydr eu cyfrif.

Os bydd dwy ystafell wedi eu trosi i greu un ystafell, byddant yn cael eu cyfrif fel un ystafell. Ni chaiff ystafelloedd y bydd sawl aelwyd yn eu rhannu, er enghraifft, cegin a rennir, eu cyfrif.

Nid oes gwybodaeth ar gael am nifer yr ystafelloedd mewn aelwydydd heb eu meddiannu.

Aelwydydd sy'n cynnwys plant dibynnol

Mae plentyn dibynnol yn unigolyn 0-15 oed mewn aelwyd (os yw mewn teulu neu beidio) neu 16-18 oed mewn addysg amser llawn ac yn byw mewn teulu gyda'i riant neu rieni. Nid yw'n cynnwys unrhyw blant y mae ganddynt briod, partner neu blentyn yn byw ar yr aelwyd.

Aelwydydd gyda phlant dibynnol ble nad oes oedolyn mewn cyflogaeth

Caiff unigolyn ei ddiffinio fel rhywun cyflogedig (neu mewn cyflogaeth) os bydd wedi cyflawni o leiaf awr o waith am dâl yn ystod yr wythnos cyn y cyfrifiad, naill ai fel cyflogai neu fel rhywun hunangyflogedig.

Mae hyn yn cynnwys gwaith dros dro, ar gynllun hyfforddiant a noddir gan y llywodraeth, yn gwneud gwaith am dâl neu'n ddi-dâl ar gyfer busnes teuluol, bod i ffwrdd o'r gwaith yn sâl, ar gyfnod o absenoldeb mamolaeth, neu ar wyliau neu wedi cael ei atal o'r gwaith am gyfnod.

Aelwydydd heb gar neu fan

Ni chaiff aelwyd ei chynnwys os bydd ganddi geir neu faniau y mae un aelod o'r aelwyd neu fwy yn berchen arnynt neu os byddant ar gael i un aelod o'r teulu neu fwy i'w defnyddio (mae hyn yn cynnwys ceir a faniau cwmni sydd ar gael at ddefnydd preifat, ond nid yw'n cynnwys beiciau modur neu sgwteri, neu unrhyw geir neu faniau y mae ymwelwyr yn berchen arnynt). Ni chaiff ceir neu faniau a ddefnyddir gan breswylwyr sefydliadau cymunol eu cyfrif.

Aelwydydd heb wres canolog

Caiff llety aelwyd ei ddosbarthu fel llety sy'n meddu ar wres canolog os yw'n bresennol mewn rhai ystafelloedd neu ym mhob ystafell (os yw'n cael ei ddefnyddio neu beidio).

Aelwydydd sy'n cynnwys un person neu fwy sy'n dioddef salwch cyfyngol hirdymor

Anabledd neu broblem iechyd hirdymor sy'n cyfyngu ar weithgareddau unigolyn o ddydd i ddydd, ac y mae wedi para, neu y mae disgwyl iddo bara, o leiaf 12 mis. Mae hyn yn cynnwys problemau sy'n gysylltiedig â henaint.

Cyfradd genedigaethau isel

Caiff pwysau geni isel ei ddiffinio fel baban unigol byw sy'n cael ei eni yn pwyso llai na 2500g

Unigolion sy'n 16 oed neu'n hŷn ac y mae eu cymwysterau uchaf yn cyfateb â...

Dim Cymwysterau: Dim cymwysterau academiaidd neu broffesiynol

Cymwysterau Lefel 1: 1-4 Lefel O/TAU/TGAU (unrhyw raddau), Lefel Mynediad, Diploma Sylfaen, NVQ lefel 1, GNVQ Sylfaen, Sgiliau Sylfaenol/ Hanfodol

Cymwysterau Lefel 2: 5+ Lefel O (Pasio)/TAU (Gradd 1)/TGAU (Graddau A*-C), Tystysgrif Ysgol, 1 Lefel A/ 2-3 Safon UG/TAA, Diploma Canolradd/Uwch, Diploma Canolradd Bagloriaeth Cymru, NVQ lefel 2, GNVQ Canolradd, City and Guilds Crefft, BTEC Cyntaf/Diploma Cyffredinol, Diploma RSA

Prentisiaeth

Cymwysterau Lefel 3: 2+ Lefel A/TAA, 4+ Safon UG, Tystysgrif Ysgol Uwch, Diploma Datblygu / Uwch, Diploma Uwch Bagloriaeth Cymru, NVQ Lefel 3; GNVQ Uwch, City and Guilds Crefft Uwch, ONC, OND, BTEC Cenedlaethol, Diploma Uwch RSA

Cymwysterau Lefel 4+: Gradd (er enghraifft BA, BSc), Gradd Uwch (er enghraifft MA, PhD, TAR), NVQ Lefel 4-5, Tystysgrif Genedlaethol Uwch, Diploma Cenedlaethol Uwch, Diploma Uwch RSA, BTEC lefel Uwch, Gradd sylfaen (NI), Cymwysterau proffesiynol (er enghraifft addysgu, nyrsio, cyfrifyddiaeth)

Cymwysterau anhysbys: Cymwysterau sy'n gysylltiedig â gwaith/Galwedigaethol, Cymwysterau Tramor (Heb eu nodi/ y lefel yn anhysbys).

Caiff cymwysterau tramor y mae'n hysbys eu bod yn cyfateb ag un o'r lefelau uwch neu fwy, eu cynnwys yn y dangosydd lefelau hwnnw.

Unigolion sy'n disgrifio eu hunain fel rhywun nad yw ei iechyd yn dda

Mae iechyd cyffredinol yn hunanasesiad o gyflwr cyffredinol iechyd rhywun. Gofynnwyd i bobl asesu a yw eu hiechyd yn dda iawn, yn dda, yn gymedrol, yn wael neu'n wael iawn. Nid yw'r asesiad hwn yn seiliedig ar iechyd person dros unrhyw gyfnod penodedig. Caiff y rhai a atebodd cymedrol, gwael neu wael iawn eu cynnwys yn y dangosydd hwn.

Unigolion sy'n nodi eu bod yn dod o Gefndir Ethnig Lleiafrifol

Mae hwn yn cynnwys pob ethnigrwydd nad yw'n wyn.

Unigolion sy'n darparu gofal di-dâl

Mae unigolyn yn ddarparwr gofal di-dâl os yw'n gofalu am neu'n rhoi help neu gymorth i aelodau o'r teulu, ffrindiau, cymdogion neu eraill oherwydd anabledd neu salwch corfforol neu feddyliol hirdymor, neu broblemau sy'n gysylltiedig â henaint. Nid yw hyn yn cynnwys unrhyw weithgareddau fel rhan o waith cyflogedig.

Ni wahaniaethir rhwng gofal a ddarparir gan rywun ar ei aelwyd ei hun neu y tu allan i'r aelwyd, felly nid oes modd gwneud cyswllt amlwg o ran a yw'r gofal sy'n cael ei ddarparu ar gyfer unigolyn o fewn yr aelwyd y mae ei iechyd cyffredinol yn wael neu sydd ag anabledd neu broblem iechyd hirdymor.

Unigolion sy'n nodi crefydd ac eithrio Cristion

Mae hyn yn cynnwys pob math o grefydd a nodir, ac eithrio Cristion. Nid yw'n cynnwys y sawl heb grefydd neu'r rhai na wnaeth nodi crefydd.

Unigolion nad yw Cymraeg neu Saesneg yn brif iaith iddynt, sy'n gallu siarad Saesneg

Prif iaith yw mamiaith unigolyn neu'r iaith y mae'n ei ffafrio. Mae'r dangosydd hwn yn cynnwys y rhai nad eu prif iaith yw Cymraeg neu Saesneg, ond y maent yn gallu siarad Saesneg i unrhyw raddau.

Preswyllo fel arfer

Y brif boblogaeth ar gyfer allbynnau o Gyfrifiad 2011 yw'r boblogaeth a oedd yn preswyllo fel arfer ar ddiwrnod y cyfrifiad sef 27 Mawrth 2011. Er bod y brif boblogaeth ar gyfer y cyfrif yn cynnwys preswylwyr tymor byr heb fod yn dod o'r DU, caiff y rhain eu dadansoddi ar wahân ac ni chânt eu cynnwys yn y prif allbynnau o Gyfrifiad 2011. Caiff yr holl allbynnau, oni bai y nodir fel arall, eu creu gan ddefnyddio'r sawl sy'n preswyllo yn y DU fel arfer.

At ddibenion Cyfrifiad 2011, mae preswyllydd arferol o'r DU yn unrhyw un a oedd yn y DU ar ddiwrnod y cyfrifiad, ac yr oedd wedi bod yn aros yn y DU neu yn bwriadu aros yn y DU am gyfnod o 12 mis neu fwy, neu oedd â chyfeiriad parhaol yn y DU ac roedd y tu allan i'r DU, ac yn bwriadu bod y tu allan i'r DU am lai na 12 mis.

Ceir gwybodaeth bellach am y brif boblogaeth ar gyfer allbynnau, gwybodaeth ynghylch sut y caiff is-grwpiau poblogaeth eraill eu cyfrif, a diffiniadau eraill, ar wefan yr ONS, sef www.ons.gov.uk/census

Unigolion oedran gwaith y maent yn economaidd weithgar

Caiff unigolyn 16 i 74 oed eu disgrifio fel rhywun economaidd weithgar os oedd, yn ystod yr wythnos cyn y cyfrifiad:

- mewn cyflogaeth, fel cyflogai neu fel rhywun hunangyflogedig
- heb fod mewn cyflogaeth, ond yn chwilio am waith ac yn barod i ddechrau gweithio cyn pen pythefnos, neu
- heb fod mewn cyflogaeth, ond yn aros i gychwyn swydd a sicrhawyd eisoes ac ar gael.

Unigolion 16-24 oed nad ydynt mewn cyflogaeth nac addysg (NEETS)

Ar gyfer yr ystadegau hyn, bydd unigolyn yn NEET os yw rhwng 16 a 24 oed a heb fod mewn addysg, cyflogaeth na hyfforddiant.

Caiff unigolyn ei ystyried fel rhywun sy'n cael addysg neu hyfforddiant os yw:

- yn gwneud prentisiaeth;
- ar raglen hyfforddiant neu gyflogaeth y Llywodraeth;
- yn gweithio neu'n astudio tuag at gymhwyster;
- wedi cael addysg neu hyfforddiant sy'n gysylltiedig â swydd yn ystod y pedair wythnos ddiwethaf; neu
- wedi cofrestru ar gwrs addysg ac yn mynychu o hyd neu'n aros i'r tymor (ail)gychwyn.

Felly, ystyrir bod unrhyw un 16 i 24 oed nad yw'n cael y mathau uchod o addysg neu hyfforddiant ac nad yw mewn cyflogaeth, yn unigolyn NEET. Mae diffiniad "mewn cyflogaeth" yn cynnwys yr hyn a ddefnyddir ar gyfer ystadegau swyddogol y farchnad lafur. Mae'r diffiniad yn seiliedig ar yr hyn a argymhellir gan y Sefydliad Llafur Rhyngwladol.

Atodiad C: Gwybodaeth dechnegol am y dangosyddion

Dangosyddion Cymunedau Ffyniannus

Poblogaeth sy'n cael budd-daliadau yn seiliedig ar incwm

Ffynhonnell y Data: Dadansoddiad o Ddangosyddion Mynegai Amddifadedd Lluosog Cymru 2012.

Caiff y dangosydd hwn ei greu o ddata a ddarparir gan yr Adran Gwaith a Phensiynau a'r Swyddfa Gartref.

Defnyddiwyd data o Dachwedd 2010, Chwefror 2011, Mai 2011 ac Awst 2011 i gyfrifo'r dangosydd hwn.

<https://statscymru.cymru.gov.uk/Catalogue/Community-Safety-and-Social-Inclusion/Welsh-Index-of-Multiple-Deprivation/WIMD-Indicator-Analysis/IndicatorData-by-CommunitiesFirstCluster>

Mae'r dangosydd Amddifadedd Incwm yn ddangosydd cyfansawdd unigol a gyfrifir o'r tair elfen ganlynol.

- Y ganran sy'n cael budd-daliadau seiliedig ar incwm
- Plentyn dibynnol sy'n cael credydau treth gydag incwm sy'n llai na 60 y cant o incwm canolrifol Cymru
- Ceiswyr Lloches sy'n cael eu cynorthwyo gan y Gwasanaeth Cynnal Cenedlaethol i Geiswyr Lloches

Mae'r uchod yn gyfrifiadau o unigolion unigryw (h.y. mae unrhyw achosion o ddyblygu wedi eu dileu). Gellir rhoi crynodeb o'r dangosyddion hyn a'u mynegi fel canran o gyfanswm y boblogaeth ar gyfer yr Ardal Cynnyrch Ehangach Haen Is

a) Y ganran sy'n cael budd-daliadau yn seiliedig ar incwm

Caiff y dangosydd hwn ei ffurfio o gyfrifiad cyfunol nifer gyfartalog flynyddol (Chwefror, Mai, Awst, Tachwedd) hawlwyd Cymhorthdal Incwm, hawlwyd Lwfans Ceisio Gwaith, hawlwyd Credyd Pensiwn, hawlwyd Lwfans Cyflogaeth a Chymorth yn Seiliedig ar Incwm a nifer y dibynyddion ar gyfer hawlwyd Cymhorthdal Incwm, Lwfans Ceisio Gwaith, Credyd Pensiwn a Lwfans Cyflogaeth a Chymorth, oll wedi'u rhannu yn ôl cyfanswm y boblogaeth. Cesglir data gan WPLS ac nid oes modd i gamgymeriad samplu ddigwydd, gan ei fod yn arolwg 100 y cant.

b) Plentyn dibynnol sy'n cael credydau treth gydag incwm sy'n llai na 60 y cant o incwm canolrifol Cymru (cyn costau tai)

Nifer y bobl sy'n hawlio'r Credyd Treth Plant a'r Credyd Treth Gwaith, y mae eu hincwm yn llai na 60 y cant o incwm canolrifol Cymru (cyn costau tai). Defnyddir cyfartaledd dros dair blynedd ar gyfer enillion canolrifol Cymru, yn unol â phrisiau'r flwyddyn ddiweddaraf yn y cyfartaledd.

c) Ceiswyr Lloches sy'n cael eu cynorthwyo gan y Gwasanaeth Cynnal Cenedlaethol i Geiswyr Lloches

Ychwanegir nifer y ceiswyr Lloches a oedd yn cael eu cynorthwyo gan y Gwasanaeth Cynnal Cenedlaethol i Geiswyr Lloches ar ddiwedd mis Rhagfyr 2010 i'r dangosydd hwn hefyd.

Plant mewn aelwydydd sy'n cael budd-daliadau yn seiliedig ar incwm

Caiff y dangosydd hwn ei gyfrifo fel y nodir uchod, ond yn benodol ar gyfer plant (poblogaeth 0-18 oed yr Ardal Cynnyrch Ehangach Haen Is).

Defnyddiwyd data o fis Tachwedd 2009 tan fis Awst 2010 i gyfrifo'r dangosydd hwn.

<https://statscymru.cymru.gov.uk/Catalogue/Community-Safety-and-Social-Inclusion/Welsh-Index-of-Multiple-Deprivation/WIMD-Indicator-Analysis/IndicatorData-by-CommunitiesFirstCluster>

Poblogaeth sy'n cael budd-daliadau yn seiliedig ar gyflogaeth

Ffynhonnell y Data: Dadansoddiad o Ddangosyddion Mynegai Amddifadedd Lluosog Cymru 2012.

Caiff y dangosydd hwn ei greu o ddata a ddarparir gan y Swyddfa Ystadegau Gwladol a'r Adran Gwaith a Phensiynau.

Defnyddiwyd cyfrif cyfunol o'r cyfartaledd blyneddol o fis Tachwedd 2010, mis Chwefror 2011, mis Mai 2011 a mis Awst 2011 i gyfrifo'r dangosydd hwn.

<https://statscymru.cymru.gov.uk/Catalogue/Community-Safety-and-Social-Inclusion/Welsh-Index-of-Multiple-Deprivation/WIMD-Indicator-Analysis/IndicatorData-by-CommunitiesFirstCluster>

Ffurfiwyd hwn trwy gyfrif y canlynol a'u cyfuno:

- Hawlwyr Budd-dal Analluogrwydd/ Lwfans Anabledd Difrifol. Hawlwyr Budd-dal Analluogrwydd yw'r unigolion oedran gwaith nad oes modd iddynt weithio oherwydd salwch neu anabledd ac y maent yn bodloni amodau cyfrannu meini prawf. Caiff tri chategori'r hawlwyd eu cynnwys (tymor byr is, tymor byr uwch a hirdymor). Mae Lwfans anabledd difrifol ar gael i'r bobl hynny nad oes modd iddynt weithio ac nad ydynt yn bodloni amodau cyfrannu Budd-dal Analluogrwydd.
- Hawlwyr y Fargen Newydd ar gyfer Pobl Ifanc, y Fargen Newydd ar gyfer 25+ a'r Fargen Newydd ar gyfer Unig Rieni. Mae'r dangosydd hwn yn casglu gwybodaeth am bobl ifanc (18-24) y maent wedi bod yn hawlio Lwfans Ceisio Gwaith am o leiaf 6 mis ac unigolion 25+ y maent wedi bod yn hawlio Lwfans Ceisio Gwaith am o leiaf 2 flynedd, ac felly wedi symud i raglen y Fargen Newydd. Dewiswyd y dangosydd hwn gan ei fod yn casglu gwybodaeth am y bobl sydd ar gynllun sy'n eu hannog i ddychwelyd i'r gwaith, ond nad ydynt wedi sicrhau cyflogaeth eto, ac nad ydynt yn cael eu cynnwys yn y cyfrif Lwfans Ceisio Gwaith. Cynlluniwyd y Fargen Newydd i Unig Rieni yn benodol er mwyn helpu unig rieni 16 oed neu'n hŷn nad ydynt yn gweithio, neu y maent yn gweithio llai nag 16 awr yr wythnos, ac y maent yn meddu ar y cyfrifoldeb llwyr dros ofal plentyn neu blant dan 16 oed.
- Hawlwyr Lwfans Ceisio Gwaith. Mae'r dangosydd hwn yn cyfrif yr holl unigolion oedran gwaith (18-59 i fenywod a 18-64 i ddynion) sy'n hawlio Lwfans Ceisio Gwaith, y mae ar gael i'r sawl sy'n chwilio am waith, ond nad ydynt yn gweithio.

- Hawlwyr Lwfans Cyflogaeth a Chymorth. Mae'r dangosydd hwn yn cyfrif yr holl unigolion oedran gwaith (18-59 i fenywod a 18-64 i ddynion) sy'n hawlio Lwfans Cyflogaeth a Chymorth. Mae ar gael i bobl nad oes modd iddynt weithio oherwydd salwch neu anabled, a'r rhai y mae modd iddynt weithio. Mae'r Lwfans Cyflogaeth a Chymorth wedi disodli'r Budd-dal Analluogrwydd ar gyfer hawlwyr newydd ers mis Hydref 2008.

Unigolion 16-24 oed nad ydynt mewn cyflogaeth nac addysg (NEET)

Ffynhonnell y Data: Arolwg Blyneddol o'r Boblogaeth

Defnyddiwyd cyfartaledd tair blynedd o ddata o 2010, 2011 a 2012 i gyfrifo'r dangosydd hwn.

Ar gyfer yr ystadegau hyn, bydd unigolyn yn NEET os bydd yn 16 i 24 oed a heb fod mewn addysg, cyflogaeth na hyfforddiant.

Ystyrir bod unigolyn mewn addysg neu hyfforddiant os yw:

- ar brentisiaeth;
- ar raglen hyfforddiant neu gyflogaeth a gynhelir gan y Llywodraeth;
- yn gweithio neu'n astudio tuag at gymhwyster;
- wedi cael addysg neu hyfforddiant sy'n gysylltiedig â gwaith yn ystod y pedair wythnos ddiwethaf; neu
- wedi cofrestru ar gwrs addysg ac yn mynychu o hyd neu'n aros i'r tymor (ail)gychwyn.

Felly, ystyrir bod unrhyw un rhwng 16 a 24 oed nad yw'n cael y mathau uchod o addysg neu hyfforddiant ac nad yw mewn cyflogaeth, yn unigolyn NEET. Mae'r diffiniad o "mewn cyflogaeth" yn dilyn yr hyn a ddefnyddir ar gyfer ystadegau swyddogol am y farchnad lafur. Seiliwyd y diffiniad hwn ar yr hyn a argymhellir gan y Sefydliad Llafur Rhyngwladol.

O ganlyniad i'r ffaith y mabwysiadwyd methodoleg gyffredin ar gyfer y DU i ddiffinio pobl ifanc sy'n NEET, sylwer nad oes modd cymharu amcangyfrifon yr ALI gyda'r amcangyfrifon eraill a ddarparwyd mewn ffordd uniongyrchol. Mae hwn o ganlyniad i'r dull dosbarthu newydd i ddelio â gwerthoedd coll.

Ceir rhagor o wybodaeth yn y Datganiad Ystadegol Cyntaf;

"Cyfranogiad pobl ifanc mewn addysg a'r farchnad lafur"

<http://wales.gov.uk/statistics-and-research/participation-young-people-education-labour-market/?lang=cy>

Troseddwy'r ifanc

Ffynhonnell y Data: Mynegai Amddifadedd Lluosog Cymru 2011.

Caiff y dangosydd hwn ei greu o ddata a ddarparir gan Dimau Troseddau Ieuenctid.

Defnyddiwyd data o Ebrill 2008 i Fawrth 2010 i gyfrifo'r dangosydd hwn.

<https://statscymru.cymru.gov.uk/Catalogue/Community-Safety-and-Social-Inclusion/Welsh-Index-of-Multiple-Deprivation/WIMD-Indicator-Analysis/IndicatorData-by-CommunitiesFirstCluster>

Ceir 18 o Dimau Troseddau Ieuenctid yng Nghymru. Mae'r troseddwy'r bydd y timau hynny yn

delio gyda nhw rhwng 10 ac 17 oed. Pan oedd gan unigolyn fwy nag un cyfeiriad yn ystod y cyfnod, caiff pob cyfeiriad ei gyfrif ar yr amod ei fod mewn Ardal Cynnyrch Ehangach Haen Is. Pan oedd troseddwy'r lluosog yn byw mewn un cyfeiriad, rhoddwyd pwys o 2 iddo. Ni chafodd sefydliadau a chartrefi gofal eu cynnwys yn y cyfrifiadau.

Dangosyddion Cymunedau sy'n Dysgu

Sgôr y pwyntiau cyfartalog yng Nghyfnod Allweddol 2

Ffynhonnell y Data: Dadansoddiad o Ddangosyddion Mynegai Amddifadedd Lluosog Cymru 2012.

Caiff y dangosydd hwn ei greu o ddata a ddarparir gan y Cyfrifiad Ysgolion Blyneddol ar Lefel Disgyblion (CYBLD), Cronfa Ddata Disgyblion Genedlaethol a Gweithgarwch Casglu Data Cenedlaethol, Llywodraeth Cymru.

Defnyddiwyd data o 2009, 2010 a 2011 i gyfrifo'r dangosydd hwn.

<https://statscymru.cymru.gov.uk/Catalogue/Community-Safety-and-Social-Inclusion/Welsh-Index-of-Multiple-Deprivation/WIMD-Indicator-Analysis/IndicatorData-by-CommunitiesFirstCluster>

Caiff sgoriau pwyntiau cyfartalog disgyblion eu hasesu gan athrawon ym Mlwyddyn 6 (blwyddyn olaf yr ysgol gynradd). Defnyddir cyfartaledd dros 3 blynedd i leihau'r effaith o gael niferoedd bach o ddisgyblion ar lefel Ardaloedd Cynnyrch Ehangach Haen Is.

Gan na chaiff pob plentyn ei asesu yn Gymraeg fel mamiaith yng nghyfnodau allweddol 2 a 3, cymrwyd y sgôr uchaf yng Nghymraeg ac yn Saesneg, ynghyd â'r sgôr mewn Mathemateg a Gwyddoniaeth er mwyn cynnig cymaroldeb ar draws Cymru.

Caiff disgyblion Cymraeg mewn ysgolion Saesneg eu cynnwys yn y dangosydd hwn, ond nid y rhai mewn ysgolion annibynnol.

Sgôr y pwyntiau cyfartalog yng Nghyfnod Allweddol 3

Ffynhonnell y Data: Dadansoddiad o Ddangosyddion Mynegai Amddifadedd Lluosog Cymru 2012.

Caiff y dangosydd hwn ei greu o ddata a ddarparir gan y Cyfrifiad Ysgolion Blyneddol ar Lefel Disgyblion (CYBLD).

Defnyddiwyd data o 2009, 2010 a 2011 i gyfrifo'r dangosydd hwn.

<https://statscymru.cymru.gov.uk/Catalogue/Community-Safety-and-Social-Inclusion/Welsh-Index-of-Multiple-Deprivation/WIMD-Indicator-Analysis/IndicatorData-by-CommunitiesFirstCluster>

Caiff sgoriau pwyntiau cyfartalog disgyblion eu hasesu gan athrawon ym Mlwyddyn 9. Defnyddir cyfartaledd dros 3 blynedd i leihau'r effaith o gael niferoedd bach o ddisgyblion ar lefel Ardaloedd Cynnyrch Ehangach Haen Is.

Gan na chaiff pob plentyn ei asesu yn Gymraeg fel mamiaith yng nghyfnodau allweddol 2 a 3, cymrwyd y sgôr uchaf yng Nghymraeg ac yn Saesneg, ynghyd â'r sgôr mewn Mathemateg a Gwyddoniaeth er mwyn cynnig cymaroldeb ar draws Cymru.

Caiff disgyblion Cymraeg mewn ysgolion Saesneg eu cynnwys yn y dangosydd hwn, ond nid y rhai mewn ysgolion annibynnol.

Sgôr y pwyntiau cyfartalog yng Nghyfnod Allweddol 4

Ffynhonnell y Data: Dadansoddiad o Ddangosyddion Mynegai Amddifadedd Lluosog Cymru 2012.

Caiff y dangosydd hwn ei greu o ddata a ddarparir gan y Cyfrifiad Ysgolion Blynyddol ar Lefel Disgyblion (CYBLD).

Defnyddiwyd data o 2009, 2010 a 2011 i gyfrifo'r dangosydd hwn.

<https://statscymru.cymru.gov.uk/Catalogue/Community-Safety-and-Social-Inclusion/Welsh-Index-of-Multiple-Deprivation/WIMD-Indicator-Analysis/IndicatorData-by-CommunitiesFirstCluster>

Mae hyn yn cynnwys TGAU a chymwysterau cyfatebol.

Caiff disgyblion Cymraeg mewn ysgolion Saesneg eu cynnwys yn y dangosydd hwn, ond nid y rhai mewn ysgolion annibynnol.

Cyfradd absenoldebau mewn ysgolion cynradd

Ffynhonnell y Data: Dadansoddiad o Ddangosyddion Mynegai Amddifadedd Lluosog Cymru 2012.

Caiff y dangosydd hwn ei greu o ddata a ddarparir gan y Cyfrifiad Ysgolion Blynyddol ar Lefel Disgyblion (CYBLD).

Defnyddiwyd data o flynyddoedd academaidd tan ŵyl y banc ar ddiwedd mis Mai yn 2008/09, 2009/10 a 2010/11 i gyfrifo'r dangosydd hwn.

<https://statscymru.cymru.gov.uk/Catalogue/Community-Safety-and-Social-Inclusion/Welsh-Index-of-Multiple-Deprivation/WIMD-Indicator-Analysis/IndicatorData-by-CommunitiesFirstCluster>

Cesglir data ynghylch nifer y sesiynau ysgol hanner diwrnod a gollwyd o ganlyniad i absenoldebau awdurdodedig ac anawdurdodedig ar gyfer y flwyddyn academaidd lawn.

Ni chafodd ysgolion annibynnol eu cynnwys am nad oedd data ar gael ar gyfer pob ysgol. Cafodd disgyblion o Ardaloedd Cynnyrch Ehangach Haen Is yng Nghymru sy'n mynychu ysgolion yn Lloegr eu cynnwys.

Cyfradd yr absenoldebau mewn ysgolion uwchradd

Ffynhonnell y Data: Dadansoddiad o Ddangosyddion Mynegai Amddifadedd Lluosog Cymru 2012.

Caiff y dangosydd hwn ei greu o ddata a ddarparir gan y Cyfrifiad Ysgolion Blynyddol ar Lefel Disgyblion (CYBLD).

Defnyddiwyd data o flynyddoedd academiaidd tan ŵyl y banc ar ddiwedd mis Mai yn 2008/09, 2009/10 a 2010/11 i gyfrifo'r dangosydd hwn.

<https://statscymru.cymru.gov.uk/Catalogue/Community-Safety-and-Social-Inclusion/Welsh-Index-of-Multiple-Deprivation/WIMD-Indicator-Analysis/IndicatorData-by-CommunitiesFirstCluster>

Cesglir data ynghylch nifer y sesiynau ysgol hanner diwrnod a gollwyd o ganlyniad i absenoldebau awdurdodedig ac anawdurdodedig o ddechrau'r flwyddyn academiaidd tan ddyddiad gŵyl y banc ar ddiwedd mis Mai.

Ni chafodd ysgolion annibynnol eu cynnwys am nad oedd data ar gael ar gyfer pob ysgol. Cafodd disgyblion o Ardaloedd Cynnyrch Ehangach Haen Is yng Nghymru sy'n mynychu ysgolion yn Lloegr eu cynnwys.

Canran y bobl ifanc 18-19 oed nad ydynt yn symud ymlaen i addysg uwch

Ffynhonnell y Data: Mynegai Amddifadedd Lluosog Cymru 2011.

Caiff y dangosydd hwn ei greu o ddata a ddarparir gan ddata Cyfraddau Cyfranogwyr Ifanc, Cyngor Cyllido Addysg Uwch Lloegr.

Defnyddiwyd data ynghylch cyfraddau cyfranogwyr ifanc ar gyfer carfannau 1998 i 2005 i gyfrifo'r dangosydd hwn.

<https://statscymru.cymru.gov.uk/Catalogue/Community-Safety-and-Social-Inclusion/Welsh-Index-of-Multiple-Deprivation/WIMD-Indicator-Analysis/IndicatorData-by-CommunitiesFirstCluster>

Dangosyddion Cymunedau Iach

Canran y genedigaethau byw gyda phwysau geni isel

Ffynhonnell y Data: Dadansoddiad o Ddangosyddion Mynegai Amddifadedd Lluosog Cymru 2012.

Caiff y dangosydd hwn ei greu o ddata a ddarparir gan y Swyddfa Ystadegau Gwladol (ONS).

Defnyddiwyd data o 2001 i 2010 i gyfrifo'r dangosydd hwn.

<https://statscymru.cymru.gov.uk/Catalogue/Community-Safety-and-Social-Inclusion/Welsh-Index-of-Multiple-Deprivation/WIMD-Indicator-Analysis/IndicatorData-by-CommunitiesFirstCluster>

[Analysis/IndicatorData-by-CommunitiesFirstCluster](#)

Diffinnir pwysau geni isel fel baban unigol a enir yn fyw ac sy'n pwysu llai na 2500g. Awgryma tystiolaeth fod cyfradd pwysau geni isel yn gysylltiedig ag iechyd a ffordd o fyw'r fam. Yn ogystal, mae modd i gyfradd pwysau geni isel achosi problemau i faban yn nes ymlaen yn ei fywyd, gan gynyddu'r risg y bydd yn dioddef clefydau cronig.

Cyfradd mynychder achosion o ganser (nifer fesul 100,000)

Ffynhonnell y Data: Dadansoddiad o Ddangosyddion Mynegai Amddifadedd Lluosog Cymru 2012.

Caiff y dangosydd hwn ei greu o ddata a ddarparir gan Ymddiriedolaeth GIG Felindre.

Defnyddiwyd data o 2001 i 2010 i gyfrifo'r dangosydd hwn.

<https://statscymru.cymru.gov.uk/Catalogue/Community-Safety-and-Social-Inclusion/Welsh-Index-of-Multiple-Deprivation/WIMD-Indicator-Analysis/IndicatorData-by-CommunitiesFirstCluster>

Nifer yr achosion o ganser (pob malaenedd ac eithrio canser y croen nad yw'n felanoma) fesul 100,000.

Mae data ynghylch mynychder achosion o ganser yn gadarn o ran y broses ganolog o gasglu'r data ers tro, a'r nifer o achosion dan sylw, hyd yn oed ar lefel ardal fach.

Canran y boblogaeth sy'n ordew

Ffynhonnell y Data: Arolwg Iechyd Cymru

Defnyddiwyd data o 2010 a 2011 i gyfrifo'r dangosydd hwn.

Gweler tabl 8 [Arolwg Iechyd Cymru, 2010 a 2011: Canlyniadau awdurdodau lleol a byrddau iechyd](#).

Mae'r data hwn yn dod o Arolwg Iechyd Cymru, lle gofynnwyd i oedolion adrodd eu taldra a'u pwysau. Er mwyn diffinio dros bwysau neu ordew, mae angen mesur sy'n caniatáu ar gyfer gwahaniaethau mewn pwysau o ganlyniad i daldra. Caiff Mynegai Mâs y Corff ei gyfrifo fel pwysau (cilogram) wedi'i rannu yn ôl taldra wedi'i sgwario (m²). Fodd bynnag, nid yw Mynegai Mâs y Corff yn gwahaniaethu rhwng mâs o ganlyniad i fraster y corff a mâs o ganlyniad i gorffoedd cyhyrol, ac nid yw'n ystyried dosbarthiad braster ychwaith.

Cyfrifwyd Mynegai Mâs y Corff ar gyfer pob ymatebydd, ac eithrio menywod beichiog, gyda mesuriadau taldra a phwysau dilys, ac fe'u dosbarthwyd i'r grwpiau Mynegai Mâs y Corff canlynol:

Mynegai Mâs y Corff (kg/m²)	Disgrifiad
Dan 18.5	Dan bwysau
Rhwng 18.5 a 25	Pwysau iach
Rhwng 25 a 30	Dros bwysau
30 a throsodd	Gordew

Mae ymatebwyr yn gyfrifol am adrodd eu taldra a'u pwysau eu hunain, a cheir tystiolaeth sy'n dangos bod rhai pobl yn tueddu i adrodd bod eu pwysau yn llai nag y mae a / neu adrodd bod eu taldra yn fwy nag y mae, gan arwain at amcangyfrif rhy isel o nifer yr achosion o fod dros bwysau ac yn ordew.

Disgwyliad oes cyfartalog ar gyfer gwrywod/benywod

Ffynhonnell y Data: Swyddfa Ystadegau Gwladol (ONS)

Defnyddiwyd data o 2008, 2009 a 2010 i gyfrifo'r dangosydd hwn.

Mae disgwyliad oes ar enedigaeth ar gyfer ardal mewn cyfnod penodedig yn amcangyfrif o nifer gyfartalog y blynyddoedd y byddai baban newydd-anedig yn byw os byddai'n profi cyfraddau marwoldeb oed-benodol yr ardal benodedig ar gyfer y cyfnod hwnnw trwy gydol ei fywyd. Felly, nid yw'n cyfateb â nifer y blynyddoedd y gallai baban sy'n cael ei eni yn yr ardal yn ystod y cyfnod hwnnw ddisgwyl byw mewn gwirionedd, gan fod y cyfraddau marwolaeth ar gyfer yr ardal yn debygol o newid yn y dyfodol ac oherwydd y bydd nifer o'r rhai a fydd yn cael eu geni yn yr ardal yn byw mewn man arall am o leiaf rywfaent o'u bywyd. Mae'r dull i gyfrifo'r ffigwr yn defnyddio tablau bywyd talfyredig (blynyddoedd wedi'u grwpio) a marwolaethau a gofrestrir bob blwyddyn.

Nodweddion Demograffig

Ffynhonnell y data ar gyfer yr holl ddangosyddion yn Nodweddion Demograffig yw Cyfrifiad poblogaeth 2011.

<http://www.nomisweb.co.uk/>

Nodweddion Aelwydydd

Ffynhonnell y data ar gyfer yr holl ddangosyddion yn Nodweddion Aelwydydd yw Cyfrifiad poblogaeth 2011.

<http://www.nomisweb.co.uk/>

Cyflogaeth

Ffynhonnell y data ar gyfer yr holl ddangosyddion yng Nghyflogaeth yw Cyfrifiad poblogaeth 2011.

<http://www.nomisweb.co.uk/>

Iechyd

Ffynhonnell y data ar gyfer yr holl ddangosyddion yn Iechyd yw Cyfrifiad poblogaeth 2011.

<http://www.nomisweb.co.uk/>

Addysg

Ffynhonnell y data ar gyfer yr holl ddangosyddion yn Addysg (ac eithrio Plant sy'n gymwys i gael prydau ysgol am ddim) yw Cyfrifiad poblogaeth 2011.

<http://www.nomisweb.co.uk/>

Plant sy'n gymwys i gael prydau ysgol am ddim

Ffynhonnell y Data: Cyfrifiad Ysgolion Blynyddol ar Lefel Disgyblion (CYBLD)

Defnyddiwyd data o flynyddoedd academiaidd; 2009/10, 2010/11 a 2011/12 i gyfrifo'r dangosydd hwn.

<http://wales.gov.uk/statistics-and-research/academic-achievement-free-school-meals/?lang=cy>

Mae gan blant y mae eu rhieni yn cael y taliadau cymorth canlynol yr hawl i gael prydau ysgol am ddim mewn ysgolion a gynhelir yng Nghymru:

- Cymhorthdal Incwm
- Lwfans Ceisio Gwaith yn Seiliedig ar Incwm
- Cymorth dan Ran VI Deddf Mewnfudo a Lloches 1999
- Lwfans Cyflogaeth a Chymorth yn Seiliedig ar Incwm
- Credyd Treth Plant, ar yr amod nad ydynt yn gymwys i gael Credyd Treth Gwaith ac nad yw eu hincwm blynyddol yn uwch na £16,190. (Mae Cyllid a Thollau EM yn gyfrifol am asesu lefel yr incwm blynyddol.)
- Elfen Credyd Pensiwn y Wladwriaeth sy'n cael ei gwarantu.
- 'Taliad estynnol' y Credyd Treth Gwaith – y taliad y gallai rhywun ei gael am bedair wythnos bellach ar ôl yr adeg pan na fydd yn gymwys i gael y Credyd Treth Gwaith mwyach.

Yn ogystal, mae gan bobl ifanc sy'n cael Cymhorthdal Incwm neu Lwfans Ceisio Gwaith yn Seiliedig ar Incwm ar eu cyfer nhw, yr hawl i gael prydau ysgol am ddim.

Atodiad D: Ansawdd y Data

Cyfrifiad 2011

Perthnasedd

Bu'r ONS yn cyflawni gwaith ymgynghori helaeth gyda defnyddwyr data'r cyfrifiad ynghylch dyluniad a datblygiad holiadur Cyfrifiad 2011, gweithrediad y cyfrifiad, y prosesau a'r dulliau ystadegol a ddefnyddir, a dyluniad yr allbynnau ystadegol. Gellir darllen rhagor o wybodaeth am yr ymgynghoriadau a gynhaliwyd ar wefan ONS, sef: <http://www.ons.gov.uk/census>

Amseroldeb a phrydlondeb

Rhyddhawyd y canlyniadau cyntaf o Gyfrifiad 2011 (amcangyfrifon aelwydydd a phoblogaeth) ar 16 Gorffennaf 2012, o fewn 16 mis i ddiwrnod y cyfrifiad - 27 Mawrth 2011.

O ganlyniad i ehangder a dyfnder data'r cyfrifiad mae'r canlyniadau'n cael eu rhyddhau fesul cam trwy gydol 2013 a 2014. Bydd pob cam yn ychwanegu canlyniadau ac ystadegau mwy manwl ar gyfer rhagor o ardaloedd daearyddol.

Ceir gwybodaeth bellach am y broses o ryddhau'r wybodaeth fesul cam ym mhrosiectws Allbwn Cyfrifiad 2011: <http://www.ons.gov.uk/ons/guide-method/census/2011/census-data/2011-census-prospectus/index.html>

Cywirdeb

Ceir gwybodaeth ynghylch trefniadau sicrhau ansawdd ar gyfer Cyfrifiad 2011 trwy droi at: <http://www.ons.gov.uk/ons/guide-method/census/2011/census-data/2011-census-data/2011-first-release/first-release--quality-assurance-and-methodology-papers/index.html>

Cymaroldeb a Chydlyniad

Ceir gwybodaeth ynghylch y cymaroldeb a'r cydlyniad rhwng cyfrifiadau 2011 a 2001 Cymru a Lloegr yn y papur gwybodaeth ynghylch Ansawdd a Methodoleg ar wefan ONS, sef: <http://www.ons.gov.uk/ons/guide-method/census/2011/census-data/2011-census-data/2011-first-release/first-release--quality-assurance-and-methodology-papers/index.html>

Data Dangosyddion MALIC

<http://wales.gov.uk/statistics-and-research/welsh-index-multiple-deprivation/?lang=cy#/statistics-and-research/welsh-index-multiple-deprivation/2011-quality-report/?lang=cy>

Perthnasedd

Datblygwyd y dangosyddion mwyaf perthnasol ym mhob parth amddifadedd MALIC trwy ymgynghori gyda'r llywodraeth (lleol a chenedlaethol) ac arbenigwyr academiaidd, trwy gyfrwng gweithgorau parth MALIC a hefyd, trwy gyfrwng gweithgarwch ymgynghori gyda defnyddwyr rheolaidd. Gellir gweld y trafodaethau llawn ynghylch dangosyddion yn y dogfennau ymgynghori a gyhoeddwyd ac ym mhapurau a chofnodion y gweithgor parthau, sydd ar gael ar dudalennau MALIC ar wefan Llywodraeth Cymru.

Amseroldeb a Phrydlondeb

Cesglir data'r dangosyddion ar gyfer MALIC bob blwyddyn ac fe'i cyhoeddir yn adran Dadansoddi Dangosyddion MALIC ar StatsCymru.

Hygyrchedd

Cyhoeddir MALIC, ei raddau parthau a'i ddangosyddion ar dudalennau LICC ar y we/StatsCymru, ac nid oes unrhyw amodau ar eu defnyddio. Dyfarnwyd lefel bodlonrwydd uchel ynghylch hygyrchedd MALIC mewn adborth a roddwyd gan ddefnyddwyr yn ddiweddar. Cyhoeddir gwybodaeth ynghylch MALIC, ei ddefnydd a'r broses o'i greu, ar dudalennau MALIC ar y we.

Cymaroldeb

Disgrifir unrhyw newidiadau methodolegol i Ddangosyddion MALIC sy'n creu problemau o ran cymaroldeb yn llawn yn Adroddiad Technegol MALIC a dogfennau Crynodeb o'r Newidiadau Methodolegol sydd ar gael ar dudalennau MALIC ar y we.

Data sy'n Deillio o Ffynonellau Eraill

Cyfrifiad Ysgolion Blynyddol ar Lefel Disgyblion (CYBLD)

Ceir gwybodaeth bellach am ansawdd yn y datganiad Ystadegol:

<http://wales.gov.uk/topics/statistics/headlines/schools2013/academic-achievement-entitlement-free-school-meals-2012/?lang=cy>

Arolwg Blynyddol o'r Boblogaeth

Ceir gwybodaeth bellach am ddata NEET yn y datganiad Ystadegol:

<http://wales.gov.uk/statistics-and-research/young-people-not-education-employment-training/?lang=cy>

Arolwg Iechyd Cymru

Ceir gwybodaeth bellach am ansawdd ystadegol Arolwg Iechyd Cymru yn adroddiad ansawdd Arolwg Iechyd Cymru yn:

<http://wales.gov.uk/statistics-and-research/welsh-health-survey/?lang=cy#/statistics-and-research/welsh-health-survey/quality-report/?lang=cy>

Swyddfa Ystadegau Gwladol (ONS)

Ceir gwybodaeth bellach am ansawdd y data ar ddisgwyliad oes yn adroddiad ansawdd yr ONS yn:

<http://www.ons.gov.uk/ons/guide-method/method-quality/quality/quality-information/social-statistics/summary-quality-report-for-health-expectancies-at-birth-and-at-age-65-in-the-uk.pdf>